

An Bhruiséil, 14 Meán Fómhair 2016
(OR. en)

12187/16

**Comhad Idirinstitiúideach:
2016/0282 (COD)**

**CADREFIN 62
POLGEN 104
FIN 556
CODEC 1255
INST 365
FSTR 57
FC 48
REGIO 71
SOC 519
AGRISTR 46
PECHE 315
TRANS 344
ESPACE 37
TELECOM 162**

TOGRA

ó:	Ard-Rúnaí an Choimisiúin Eorpaigh, arna shíniú ag Jordi AYET PUIGARNAU, Stiúrthóir
chuig:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Ardrúnaí Chomhairle an Aontais Eorpaigh
Uimh. an doic. ón gCoim.:	COM(2016) 605 final
Ábhar:	Togra le haghaidh RIALACHÁN Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE maidir leis na rialacha airgeadais is infheidhme maidir le buiséad ginearálta an Aontais agus lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh 2012/2002, Rialacháin (AE) Uimh 1296/2013, (AE) 1301/2013, (AE) Uimh 1303/2013, (AE) Uimh 1304/2013, (AE) Uimh 1305/2013, (AE) Uimh 1306/2013, (AE) Uimh 1307/2013, (AE) Uimh 1308/2013, (AE) Uimh 1309/2013, (AE) Uimh 1316/2013, (AE) Uimh 223/2014, (AE) Uimh 283/2014, (AE) Uimh 652/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus Cinneadh Uimh 541/2014/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle

Gheobhaidh na toscaireachtaí i gceangal leis seo doiciméad COM(2016) 605 final ón gCoimisiún.

Faoi iamh: COM(2016) 605 final

AN COIMISIÚN
EORPACH

An Bhruiséil, 14.9.2016
COM(2016) 605 final

2016/0282 (COD)

Togra le haghaidh

RIALACHÁN Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE

maidir leis na rialacha airgeadais is infheidhme maidir le buiséad ginearálta an Aontais agus lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh 2012/2002, Rialacháin (AE) Uimh 1296/2013, (AE) 1301/2013, (AE) Uimh 1303/2013, AE. Uimh 1304/2013, (AE) Uimh 1305/2013, (AE) Uimh 1306/2013, (AE) Uimh 1307/2013, (AE) Uimh 1308/2013, (AE) Uimh 1309/2013, (AE) Uimh 1316/2013, (AE) Uimh 223/2014, (AE) Uimh 283/2014, (AE) Uimh 652/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus Cinneadh Uimh 541/2014/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle

MEABHRÁN MÍNIÚCHÁIN

1. COMHTHÉACS AN TOGRA

• Forais agus cuspóirí an togra

Leagtar amach leis an Rialachán Airgeadais¹ na prionsabail agus na nósanna imeachta lena rialaítear bunú agus cur chun feidhme bhuiséad an Aontais Eorpaigh agus rialú ar chistí an Aontais Eorpaigh. Le 30 bliain anuas, tá méadú mór tagtha ar **líon na rialacha ginearálta airgeadais** atá sa Rialachán Airgeadais². Ina theannta sin, tá **roinnt rialacha airgeadais earnála** tagtha chun cinn: na rialacha maidir le rannpháirtíocht sa Chreatchlár um Thaighde agus um Nuálaíocht³, na Forálacha Coiteanna maidir le Cistí Struchtúrtha agus Infheistíochta na hEorpa⁴ agus na Comhrialacha Cur Chun Feidhme maidir le Gníomhaíocht Sheachtrach⁵.

Tá gearán arís agus arís eile déanta ag úsáideoirí chistí de chuid an Aontais faoi leathadh rialacha ar leibhéal ginearálta agus ar leibhéal earnálach araon, agus go bhfuil siad ilghnéitheach agus casta toisc go leanann siad leagan amach an chláir agus go bhfuil roinnt sraitheanna rialuithe i gceist leo. Ina theannta sin, mar gheall ar chomh casta is atá an tsraith rialacha airgeadais tá moill curtha ar chur chun feidhme na gcistí de chuid an Aontais, rud a fhágann go bhfuil sé costasach agus éasca earráidí a dhéanamh leis.

Baineadh amach an chéad chéim i **dtreo rialacha airgeadais níos comhchuibhithe agus níos simplí** in 2012: chuir an Coimisiún tograí síos le haghaidh na gclár arna gcumhdach ag CAI 2014-2020 lenar laghdaíodh líon na gclár agus na n-ionstraimí, lenar grúpáladh iad faoi chreat amháin le rialacha coiteanna, lenar simplíodh na nósanna imeachta maidir lena chur i bhfeidhm agus dearbhú costas ag tairbhíthe deiridh, lenar éascaíodh ionstraimí airgeadais nuálacha a chur ar fáil, lenar cumasaíodh Cistí Iontaobhais an Aontais agus lenar feabhsaíodh costéifeachtúlacht na rialuithe. In athbhreithnithe a rinneadh le gairid tugadh an Rialachán Airgeadais ar chomhréim maidir le torthaí na caibidlíochta i dtaca le CAI 2014-2020 (athbhreithniú 2013) chomh maith leis an Treoir nua maidir le Soláthar (athbhreithniú 2015).

Mar sin féin, **d'fhéadfaí iad a shimpliú tuilleadh**. Deimhnítear é sin ón taithí a fuarthas ó 2014 i leith agus ó obair an Ghrúpa Ardleibhéil Saineolaithe Neamhspleácha maidir le Faireachán a dhéanamh ar an Simpliú do Thairbhíthe Chistí Struchtúracha agus Infheistíochta

¹ Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 966/2012 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 25 Deireadh Fómhair 2012 maidir leis na rialacha airgeadais is infheidhme maidir le buiséad ginearálta an Aontais agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE, Euratom) Uimh. 1605/2002, (IO L 298, 26.10.2012, Lch. 1)

² Ó 71 leathanach i 1977, go dtí 319 leathanach in 2006 agus 345 leathanach in 2012

³ Rialachán (AE) Uimh. 1290/2013 lena leagtar síos na rialacha maidir le rannpháirtíocht agus leathadh i "Fís 2020 - an Clár réime um Thaighde agus um Nuálaíocht (2014-2020)" agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 1906/2006

⁴ Rialachán (AE) Uimh. 1303/2013 lena leagtar síos forálacha coiteanna maidir le Ciste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa, le Ciste Sóisialta na hEorpa, leis an gCiste Comhtháthaithe, leis an gCiste Eorpach Talmhaíochta um Fhorbairt Tuaithe agus leis an gCiste Eorpach Muirí agus Iascaigh,

⁵ Rialachán (AE) Uimh. 236/2014 lena leagtar síos rialacha agus nósanna imeachta coiteanna le haghaidh chur chun feidhme ionstraimí an Aontais chun an ghníomhaíocht sheachtrach a mhaoiniú

na hEorpa⁶. Taispeántar sa chomhairliúchán poiblí faoin athbhreithniú ar an Rialachán Airgeadais⁷ freisin na hionchais shoiléire atá ag geallsealbhóirí sa réimse.

Ní mór dá bhrí sin leanúint de na hiarrachtaí chun deireadh a chur le tranglam, chun a áirithiú go mbeidh sineirgí agus comhlántacht idir Cistí ESI agus cistí eile de chuid an Aontais agus chun feabhas a chur ar éifeachtúlacht na gceanglas seachadta agus rialaithe. Rannchuideoidh rialacha airgeadais níos simplí agus níos solúbtha le caiteachas agus tionchar CAI 2014-2020 a bharrfheabhsú agus cuimsítear ann mar sin ceann de phríomhghnéithe thionscnamh an Choimisiúin le haghaidh *Buiséad atá Dírithe ar Thorthaí (Budget Focused on Results/BFOR)* ina ndírítear ar a dhéanamh cinnte go ndéantar acmhainní a leithdháileadh ar thosaíochtaí agus go mbaintear amach an fheidhmíocht agus an bhreisluach is mó ó gach ceann de na gníomhaíochtaí⁸. Ina theannta sin, laghdóidh sé sin na costais a bhaineann le cur chun feidhme rialacha an Aontais mar aon le líon na n-earráidí.

Chun go mbeadh sé níos éasca buiséad an Aontais a chur in oiriúint do chúinsí athraithe agus freagairt d'fhorbairtí gan choinne tá sé riachtanach go mbeadh rialacha airgeadais an Aontais níos simplí agus níos solúbtha.

Tá an togra reachtach reatha mar **chuid dhílis den athbhreithniú meántéarma ar an gcreat airgeadais ilbhliantúil (CAI) 2014-2020**⁹. Cuireann sé le dhá phríomhchuspóir de chuid an athbhreithnithe: **simpliú agus solúbthacht**.

Mar sin beartaíonn an Coimisiún in aon ghníomh amháin **athbhreithniú uailmhianach a dhéanamh ar na rialacha ginearálta airgeadais** agus, chomh mhaith leis sin, **na hathruithe comhfhreagracha a dhéanamh ar na rialacha airgeadais earnálacha** a leagtar amach amach i 15 ghníomh reachtach a bhaineann le cláir ilbhliantúla. Is í an aidhm atá i gceist agus athruithe earnálacha á gcuimsiú sa togra reachtach céanna ná a áirithiú go mbeidh an próiseas idirphlé comhleanúnach agus cabhrú leis an reachtóir é a ghlacadh go tapa. Leagtar béim ar na príomhréimsí seo a leanas:

1. Simpliú dóibh siúd a fhaigheann cistí de chuid an Aontais: tá go leor bearta dírithe ar chúrsaí a shimpliú dóibh siúd a fhaigheann cistí de chuid an Aontais. Baineann siad le deontais (deireadh a chur leis an seiceáil ar dhámhachtain neamhcharnach le haghaidh deontas ar luach íseal agus le prionsabail an neamhbhrabúis; rialacha níos simplí chun “ranníocaíochtaí comhchineáil” a luacháil ; aitheantas d’obair saorálaithe; dámhachtainí deontais gan ghairmeacha tograí faoi chúinsí sonracha) agus foirmeacha simplithe deontais (Teideal VIII).

2. Ó chisil iolracha rialuithe go trasiontaoibh ar iniúchadh, measúnú nó údarú, agus comhchuibhiú ar cheanglais tuairiscithe: Is í aidhm na mbeart seo ná iontaoibh a spreagadh an oiread is féidir in aon iniúchadh, measúnú nó údarú amháin (cloí le rialacha maidir le Státchabhair mar shampla), áit a gcomhlíonann an t-iniúchadh, measúnú nó údarú

⁶ Grúpa saineolaithe a raibh an t-iar-Leas-Uachtarán Siim Kallas ina chathaoirleach air arna bhunú ag an gCoimisiún an 10 Iúil 2015 chun comhairle a thabhairt dó maidir le simpliú agus laghdú an ualaigh riaracháin ar thairbhíthe Chistí Struchtúrtha agus Infheistíochta na hEorpa.

⁷ Féach an sintéis ar http://ec.europa.eu/budget/consultations/index_en.cfm

⁸ http://ec.europa.eu/budget/library/biblio/documents/2015/2015_eu_budget_focused_on_results_conferece_summary_en.pdf

⁹ COM... (2016)

sin na coinníollacha atá riachtanach le gur féidir é a chur san áireamh i gcóras an Aontais. Ar bhealach níos ginearálta, déanfar rialacha le haghaidh comhpháirtithe cur chun feidhme (eagraíochtaí idirnáisiúnta, BEI/CEI, bainc náisiúnta le haghaidh spreagtha, gníomhaireachtaí náisiúnta, ENRanna) a shimpliú trí níos mó iontaoibhe a chur de réir a chéile ina gcuid nósanna imeachta agus beartas nuair a bheidh measúnú dearfach déanta orthu. Trí mheán creat-chomhaontuithe comhpháirtíochta airgeadais arna dtabhairt i gcrích le comhpháirtithe fadtéarmacha beifear in ann dul chun cinn a dhéanamh maidir le comhchuibhiú na gceanglas iniúchóireachta, tuairiscithe agus na gceanglas riaracháin eile i measc deontóirí (Teideal V Airteagal 122, 123 agus 126).

3. Gan ach cur i bhfeidhm aon sraith rialacha amháin a cheadú i gcás gníomhaíochtaí hibrídeacha nó i gcás meascán de bhearta nó d'ionstraimí: is í aidhm an togra níos mó simplithe a dhéanamh do chomhpháirtithe an Aontais trí roinnt beart chun cur i bhfeidhm comhuaineach rialacha agus nósanna imeachta difriúla a sheachaint, go háirithe tríd an mbealach a éascú chun maoiniú ó Chistí Struchtúracha agus Infheistíochta na hEorpa (CSIE) a chur le chéile le hionstraimí airgeadais agus leis an gCiste Eorpach le haghaidh Infheistíochtaí Straitéiseacha (Teideal V).

4. Úsáid níos éifeachtaí a bhaint as ionstraimí airgeadais: úsáid athshreabha a bharrfheabhsú, déanamh cinnte go bhfuil cothrom iomaíochta ag comhpháirtithe cur chun feidhme de chuid an Aontais, laghdú a dhéanamh ar cheanglais a bhfuil ualach mór ag baint leo a bhaineann le sonraí aonair na bhfaighteoirí deiridh a fhoilsiú nó leis na critéir eisiamh (Teideal X).

5. Bainistíocht níos solúbtha ar an mbuiséad: sa togra leagtar amach go leor bealaí chun solúbthacht bhuiséadach a mhéadú, chun ligean don Aontas déileáil níos éifeachtaí le dúshlán nach raibh coinne leo agus le cúraimí nua agus chun bainistíocht ghéarchéime níos tapúla a bhaint amach – ina measc “cúlchiste solúbthachta” um riachtanais gan choinne agus géarchéimeanna nua a chruthú i mbuiséad na n-ionstraimí geografacha don ghníomhaíocht sheachtrach, na cistí dlúthpháirtíochta agus na cistí um choigeartú don domhandú a chur i ngníomh ar bhealach níos éifeachtúla, agus Cistí Iontaobhais a leathnú go beartais inmheánacha (Airteagal 14 agus Airteagal 227), cúlchiste géarchéime de chuid an Aontais a chruthú agus leithreasuithe dídhílsithe á n-athúsáid, agus don chéad Chreat Airgeadais Ilbhiantúil eile, an fheidearthacht go gcruthódh oibríochtaí airgeadais eile seachas ionstraimí airgeadais dliteanas teagmhasach don Aontas ar mó é ná na sócmhainní airgeadais arna gcur ar fáil chun dliteanas airgeadais an Aontais a chlúdach (Airteagal 203) agus ciste don soláthar coiteann a chruthú ina mbeadh na hacmhainní arna soláthar d'oibríochtaí airgeadais (Airteagal 205). Go deimhin, léiríodh i dtionscnaimh dheireanacha (an Ciste Eorpach um Infheistíochtaí Straitéiseacha (CEIS) nó an Ciste Eorpach um Fhorbairt Inbhuanaithe (CEFI), mar shampla), go bhfuil gá le húsáid iomlán a bhaint as gearáil ar bhuiséad an Aontais trí dhliteanais teagmhasacha neamhsoláthraithe a chruthú. I dTeideal X socraítear an creat chun rioscaí airgeadais a údarú, a bhainistiú agus a rialú.

6. Béim ar thorthaí agus ar shruthlíniú tuairiscithe: níos mó béime ar thorthaí trí chnapshuimeanna, duaiseanna, íocaíochtaí bunaithe ar aschur agus ar thorthaí seachas ar aisíoc costas, íocaíocht de réir coinníollacha le comhlíonadh (Airteagal 121, Teideal XIII). Ba cheart go gcabhródh an méid sin chun an costas a bhaineann le cistí de chuid an Aontais a chur i bhfeidhm, chomh maith leis an líon earráidí, a laghdú tuilleadh. Ó thaobh tuairiscithe, déantar athghrúpáil ar thuarascálacha ar bhunús an dréachtbhuiséid agus an pacáiste tuairiscithe airgeadais atá cuimsithe ann le go mbeifear níos éifeachtúlaí agus níos trédhearcaí

ar mhaithe leis an bpobal i gcoitinne agus leis an údarás buiséadach chomh maith (Airteagal 39 agus 239-245).

7. Riarachán AE níos simplí agus níos barainní: an bealach a réiteach do chomhaontuithe nó toscaireachtaí idir Institiúidí nó comhlachtaí chun cur i bhfeidhm leithreasáí riaracháin in Oifigí Eorpacha nó i nGníomhaireachtaí Feidhmiúcháin a chomhthiomsú (Airteagail 57, 58, 64, 65 agus 68); painéil chomhairliúcháin atá inniúil le haghaidh neamhrialtachtaí airgeadais a chumasc (Airteagal 73 (6)) leis an bpainéal EDES (Airteagal 139) agus aistriú ó chinntí maoiniúcháin bliantúla go cinntí ilbhliantúla (Airteagal 108).

8. Deiseanna a chur ar fáil do rannpháirtíocht na saoránach: sa togra tugtar deis dul i gcomhairle le saoránaigh faoi chur i bhfeidhm bhuiséad an Aontais ag an gCoimisiún, ag Ballstáit agus aon eintiteas eile atá ag cur i bhfeidhm bhuiséad an Aontais (Airteagal 54).

Trí rialacha airgeadais an Aontais a dhéanamh níos simplí agus níos solúbtha, **réitíonn an togra reatha an bealach chun an chéad ghlúin eile de chlár chaiteachais (tar éis 2020) a ullmhú.**

- **Comhsheasmhacht le forálacha beartais atá sa réimse beartais cheana**

Rinne an Coimisiún cinnte, agus rialacha airgeadais AE níos solúbtha á ndéanamh, nach lagófar bainistíocht fhónta airgeadais, ar cuspóir lárnach fós é. A mhalairt ar fad, is amhlaidh go dtreisiónn an togra reatha na rialacha maidir le seachaint cánach nach mór do chomhpháirtithe cur chun feidhme an AE cloí leo agus déanann sé soiléiriú go mbaineann an dualgas coimhlíntí leasa a sheachaint le gach modh um chur chun feidhme chistí de chuid an Aontais (lena n-áirítear ar leibhéal Ballstát). Freisin déanann sé comhdhlúthú ar na córais atá i bhfeidhm chun an buiséad an Aontais a chosaint ó chalois agus neamhrialtachtaí airgeadais (leathnaítear inniúlacht an oifigigh údarúcháin maidir leis an gCóras Luathbhraithe agus Luatheisiaimh i gcur chun feidhme indíreach). Freisin cuirfidh simpliú rialacha airgeadais an Aontais le **laghdú ar na costais agus ar an méid ama** a theastaíonn chun cistí de chuid an Aontais a chur chun feidhme agus ar **líon na n-earráidí** chomh maith. Freisin ba cheart go méadódh sé **tionchar na mbeartas** agus ar an talamh.

2. BUNÚS DLÍ, COIMHDEACHT AGUS COMHRÉIREACHT

- **Bunús dlí**

Tá an togra bunaithe ar Airteagal 322 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh (CFAE), i gcás na coda a bhaineann leis an athbhreithniú ar an Rialachán Airgeadais, agus ar an mbunús dlí earnálach, i gcás na gníomhartha reachtacha arna leasú ag an dara cuid.

- **Coimhdeacht (maidir le hinniúlacht neamheisiach)**

Tagann glacadh rialacha ginearálta airgeadais an Aontais agus na leasuithe ar na gníomhartha reachtacha earnála faoi inniúlacht eisiach an Aontais Eorpaigh.

- **Comhréireacht**

Dhírigh an togra seo ar shimpliú agus níl rialacha ann nach mbeadh riachtanach chun cuspóirí na Conartha a bhaint amach. Go háirithe, tá na leasuithe ar na gníomhartha reachtacha

earnálacha atá molta sa chuid Omnibus teoranta dóibh siúd atá riachtanach chun gur féidir leis an simpliú atá molta sa Rialachán Airgeadais dul i bhfeidhm go hiomlán ar an talamh.

3. TORTHAÍ Ó MHEASTÓIREACHTAÍ EX POST, Ó CHOMHAIRLIÚCHÁIN LEIS NA PÁIRTITHE LEASMHARA AGUS Ó MHEASÚNUITHE TIONCHAIR

- **Comhairliúcháin leis na páirtithe leasmhara**

Reáchtáladh comhairliúchán poiblí ar athbhreithniú an Rialachán Airgeadais i mí Aibreáin/Bhealtaine 2016. Fuarthas 111 aighneacht ó raon leathan páirtithe leasmhara.

Léiríonn na freagraí tacaíocht fhoriomlán do na bearta simplithe (65%) agus solúbthachta (79%) atá molta. Maidir le rialacha an Aontais maidir le deontais a shimpliú, is amhlaidh fós gur fearr le páirtithe leasmhara aisíocaíocht costas iarbhír ach nach bhfuil siad i gcoinne aisíocaíochta simplithe trí chostais aonaid, cnapshuimeanna, nó rátaí comhréidhe ar bhonn torthaí réamhshainithe fad is nach mbeidís siúd éigeantach. Léirítear na hábhair inní sin sa togra. Go háirithe, ní bheidh aisíocaíocht shimplithe costas ach ina rogha bhreise ar féidir leis an oifigeach údarúcháin a úsáid ag brath ar nádúr na gníomhaíochtaí tacaíthe agus na bhfaighteoirí. Iarrann comhpháirtithe cur chun feidhme de chuid an Aontais (gníomhaireachtaí forbartha náisiúnta, eagraíochtaí idirnáisiúnta, BIE/CIE, ENRanna) ar an gCoimisiún brath níos mó ar a gcuid rialacha agus beartas nuair a bheidh measúnú dearfach déanta orthu. Déanann siad gearán faoi réamh-mheasúnaithe iolracha ar a gcuid córas nó nósanna imeachta nó athiniúchadh ar na gníomhaíochtaí céanna ag an Aontas Eorpach agus deontóirí eile, nuair is amhlaidh go bhféadfaí trasíontaoibh i measúnaithe agus in iniúchtaí den sórt sin a bhaint amach. Freisin cáineann siad an chaoi a mbíonn ceanglais tuairiscithe difriúla ag deontóirí¹⁰.

Reáchtáladh Imeacht um Ardú Feasachta ar an 6 Aibreán 2016 sa Bhruiséil chun ligean do pháirtithe leasmhara a gcuid tuairimí/ábhar inní faoin Rialachán Airgeadais a chur in iúl. Tá na tráchtá a rinne siad ar aon dul leis na freagraí ar an gcomhairliúchán poiblí.

Tugann na bearta atá sa togra seo aghaidh ar na hábhair inní sin.

- **Measúnú tionchair**

Ní dhearnadh aon mheasúnú tionchair don athbhreithniú seo ar an Rialachán Airgeadais. Tá tionchar teoranta ag an Rialachán Airgeadais ann féin ó thaobh an gheilleagair, an chomhshaoil agus na sochaí (cuireann sé na rialacha ginearálta ar fáil um chur chun feidhme na gclár caiteachais, ach is é cur chun feidhme na gclár earnálach a mbíonn tionchar nithiúil aige ar an ngeilleagar nó ar an tsochaí). Níl sna hathruithe ar na gníomhartha reachtacha earnálacha atá molta ach athruithe mar thoradh ar an simpliú atá molta sa Rialachán Airgeadais

¹⁰ I go leor tuairimí, d'éiligh Coiste na Réigiún rialacha an Aontais a bheith níos simplí agus níos solúbtha (e.g. tuairimí faoi shimpliú an Chomhbheartas Talmhaíochta, CnaR 2798/2015, agus Cistí Struchtúracha agus Infheistíochta na hEorpa ó thaobh Údarás Áitiúil agus Réigiúnach, CnaR 8/2016).

- **Oiriúnacht rialála agus simpliú**

Cé nach dtagann athbhreithniú an Rialachán Airgeadais ná na hathruithe comhfhreagracha ar na gníomhartha reachtacha earnálacha faoin gClár um Oiriúnacht Rialála tá siad ag teacht leis - agus cuireann siad go mór leis - an gelár oibre um Rialáil níos Fearr: go deimhin **laghdaíonn an togra seo líon foriomlán** na rialacha ginearálta airgeadais is infheidhme maidir le buiséad an Aontais de 25% agus cuireann sé in **aon leabhar rialacha amháin** iad, a rachaidh in ionad an Rialachán Airgeadais agus a chuid Rialacha maidir le Cur i bhFeidhm:

- Bogtar príomhfhóralacha na **Rialacha maidir le Cur i bhFeidhm** isteach sa Rialachán Airgeadais, agus déanfar gnéithe nach bhfuil chomh tábhachtach a chuimsiú más gá agus de réir an cháis i rialacha inmheánacha an Choimisiúin nó i dtreoirlínte a chuirfidh an Coimisiún ar fáil don phobal.
- Tá na **rialacha soláthair** sonracha a bhaineann le hinstiúidí agus comhlachtaí an Aontais comhdhlúite in Iarscríbhinn a ghabhann leis an Rialachán Airgeadais athbhreithnithe, a d'fhéadfaí a leasú le gníomh tarmligthe.
- Cuirtear isteach Fóralacha **Chuid a Dó** den Rialachán Airgeadais a bhaineann le **fóralacha speisialta** is infheidhme maidir leis an **gCiste Eorpach um Ráthaíocht Talmhaíochta**, le **Taighde**, le **gníomhaíocht sheachtrach** agus le **cistí sonracha eile de chuid an Aontais** sna codanna ábhartha den Rialachán Airgeadais, ach amháin mura bhfuil siad ábhartha a thuilleadh.

Sa togra chun an Rialachán Airgeadais a athbhreithniú leagtar béim freisin ar chosúlachtaí agus laghdaítear sainghnéithe an oiread is féidir chun go mbeidh sé níos éasca ar úsáideoirí na rialacha a chur i bhfeidhm: **leagtar béim ar rialacha coiteanna a bhaineann le gach modh chur chun feidhme (díreach, indíreach agus comhroinnte)** agus le gach ionstraim dlí trína n-athghrúpáil i gcaibidlí tiomnaithe. Tarraingítear isteach sa chaibidil chéanna fóralacha i leith oifigí Eorpacha, gníomhaireachtaí feidhmiúcháin agus comhlachtaí comhpháirtíochta príobháidí-poiblí atá scaipthe ar fud an Rialachán Airgeadais faoi láthair. Déantar rialacha ar chistí iontaobhais AE, ar thacaíocht bhuiséadach agus saineolaithe (saineolaithe taighde san áireamh) a athghrúpáil faoi theideal nua “Ionstraimí cur chun feidhme buiséid eile”

Freisin leagtar béim mhór sa togra seo ar **simpliú substainteach a bhaint amach** ar rialacha airgeadais an Aontais atá i bhfeidhm faoi láthair. Mar a luadh i bpointe 1 thuas, tá go leor gnéithe ann a laghdaíonn an t-ualach riaracháin d'iarraitasóirí agus d'fhaighteoirí chistí de chuid an Aontais.

Ní dhíolmhaíonn an togra seo micrifhiontair óna raon feidhme. Is féidir le fiontair den sórt sin bheith ina dtairbhíthe de chistí de chuid an Aontais agus mar sin is gá go mbeidís faoi réir na rialacha. I réimsí áirithe, áfach, laghdaíonn sé an costas do ghnólachtaí, ar minic gur **FBManna** iad (i réimse na n-ionstraimí airgeadais cuirtear foilsíú staitisticí comhiomlánacha in ionad fhoilsíú shonraí aonair tairbhíthe) agus ar bhealach níos ginearálta ba cheart go mbainfeadh gach fiontar leas as na bearta éagsúla um shimpliú.

- **Ceartha bunúsacha**

Tá an togra ag teacht le cosaint na gceart bunúsach.

4. IMPLEACHTAÍ BUISÉADACHA

Níl aon impleachtaí buiséadacha ag an togra seo.

• Míniúchán mionsonraithe ar fhorálacha sonracha an togra

1. Simpliú dóibh siúd a fhaigheann cistí de chuid an Aontais

1.1. Úsáid deontais, cnapshuimeanna agus ríomh costais a shimpliú

Tá go leor de na bearta dírithe ar chúrsaí a shimpliú dóibh siúd a fhaigheann cistí de chuid an Aontais. Baineann siad le hábhar na n-iarratas ar dheontais, luach ranníocaíochtaí comhchineáil, aitheantas d'obair saorálaithe, na coinníollacha um bhronnadh deontas gan ghairm tograí do Bhallstáit faoi choinníollacha sonracha, prionsabal an neamhbhrabúis, prionsabail na dámhachtana neamhcharnaí, agus céimniú amach chinntí deontais. Léiríonn bearta eile go bhfuiltear ag aistriú chuig riarachán níos simplí agus níos barainní.

1.1.1. Rialacha airgeadais ginearálta

Sa togra cuirtear chun cinn úsáid a bhaint as **foirmeacha simplithe** deontas, atá ar fáil do gach clár atá maoinithe ag an Aontas Eorpach áit ar féidir an cur chuige sin a úsáid i bhfianaise nádúr na gníomhaíochtaí agus an chaiteachais bhunaidh (e.g. gníomhaíochtaí oiliúna agus soghluaisteachta, costais taistil, etc.). Mhaolódh sé sin an t-ualach riaracháin, threiseodh sé cinnteacht faoin méid aisíochta le tairbhíthe agus spreagfadh sé glacadh le foirmeacha simplithe deontas agus a gcomhcheangail (Airteagal 175).

Úsáid sainbhreithiúnais: rud amháin a tháinig salach ar chur chun feidhme fhoirmeacha simplithe deontas ná an easpa sonraí a theastaíonn chun teacht ar mheastachán réasúnta ar na costais iarbhrí. Is minic gurb í an chúis léi sin ná nádúr nuálach na gníomhaíochtaí atá i gceist nó gurb amhlaidh nach gcuirtear gníomhaíochtaí chun feidhme ach i dtíortha áirithe agus nach bhfuil sonraí ar fáil do thíortha eile. Chun an bhearna sin a líonadh, moltar **sainbhreithiúnais** a úsáid chun cur le sonraí staidrimh nó stairiúla nó mar rogha eile ina n-ionad, ag brath ar nádúr na gníomhaíochta (Airteagal 175).

Údarú cnapshuimeanna, costais aonaid agus rátaí comhréidhe a shimpliú: próiseas nua a chur in ionad phróiseas fada agus tuirsiúil an údaráithe (Cinneadh coláiste le haghaidh méideanna níos airde ná EUR 60 000 in aghaidh an deontais) trí chur ar chumas an oifigigh údaráithe atá freagrach cinntí a ghlacadh a dhéanfaidh foirmeacha simplithe a údarú. Tá an leibhéal sin níos oiriúnaí mar gheall ar ábhar fíorthaicniúil (modheolaíochtaí ríofa, achoimrí ar shonraí, etc.) an chinnidh (Airteagal 175).

Ábhar iarratas ar dheontais a shimpliú agus a shoiléiriú lena n-áirítear na doiciméid tacaíochta a ghabhann leo: gan aon dualgas faisnéis a chur ar fáil a chruthaíonn acmhainn airgeadais agus oibriúcháin na n-iarratasóirí mura bhfuil siad sin fíoraithe (e.g. le haghaidh comhlachtaí poiblí); an dualgas tuarascáil iniúchóra a sholáthar a chur ar aon dul leis an dlí AE agus náisiúnta is infheidhme i réimse na cuntasáíochta (Airteagal 189).

Simpliú phrionsabal na dámhachtana neamhcharnaí: beidh deontais ar nós scoláireachtaí do dhaoine nádúrtha, tacaíocht dhíreach do dhídeanaithe, daoine dífhostaithe agus daoine eile is mó a bhfuil atá i ngátar ós rud é go mbíonn luach na ndeontas sin íseal go leor dé ghnáth (Airteagal 185).

Deireadh a chur le prionsabal an neamhbhrabúis: tá tábhacht phrionsabal an neamhbhrabúis maolaithe go mór: tugtar tacaíocht do thionscadail a chruthaíonn ioncam i bprionsabal trí hionstraimí airgeadais. Le haghaidh tionscadal nach gcruthaíonn ioncam i prionsabail, is díspreagadh é prionsabal an neamhbhrabúis: ní mholtar do thairbhíthe déanamh cinnte go mbeidh a gcuid tionscadal inbhuanaithe nó brabúsach. Bíonn tionchar diúltach aige sin faoi seach ar an ngeilleagar.

Luach na ranníocaíochtaí comhchineáil a shimpliú: ní hionann na ranníocaíochtaí sin agus costais incháilithe. Mar sin, is cuma cad é a luach beacht. Mar sin féin, d'fhéadfadh sé go nglacfaí leo fós mar chuid den chómhaoiniú. Is féidir le luach ar bith a shocróidh an t-oifigeach údarúcháin go réasúnta an tráth a ghlactar leis an mbuiséad measta a léiriú go bhfuil foinsí eile ann chun an ghníomhaíocht a mhaoiniú, seachas an deontas ón Aontas Eorpach, agus go bhfuiltear ag cloí le prionsabal an chómhaoinithe (Airteagal 184).

Aitheantas a thabhairt d'obair saorálaithe: Chun gur féidir le heagraíochtaí beaga páirt a ghlacadh i mbeartais de chuid an Aontais a chur chun feidhme i dtimpeallacht nach bhfuil ach acmhainní teoranta ar fáil, tá sé riachtanach aitheantas a thabhairt do luach na hoibre a dhéanann saorálaithe mar chostais incháilithe. Mar thoradh air sin, féadfaidh eagraíochtaí den sórt sin brath níos mó ar obair saorálaithe chun críocha có-mhaoiniú a chur ar fáil don ghníomhaíocht (Airteagal 175, 180 agus 184).

Na coinníollacha um bhronnadh deontas gan ghairm tograí a shimpliú agus a chomhchuibhiú: moltar an fhéidearthacht deontais dhíreacha a bhronnadh go heintitis arna sainordú ag na Ballstáit a leathnú go cásanna mhonaplacht *de facto* nó *de jure* nó áit ar roghnaíodh tairbhíthe díreacha mar gheall ar a gcuid inniúlachtaí teicniúla, a leibhéal ard saineolais nó a gcuid cumhachtaí riaracháin. Ina theannta sin, bheadh údarás ag an oifigeach údarúcháin an tuarascáil meastóireachta agus an Cinneadh dámhachtana a chur le chéile in aon doiciméad amháin. Maolóidh sé sin an t-ualach riaracháin agus brostóidh sé dámhadh deontas díreach (Airteagal 188).

Coimeád taifead níos simplí: beidh tréimhse aonfhoirmeach i gceist don choimeád taifead de chúig bliana (trí bliana má tá méid an chistithe níos lú ná nó cothrom le € 60.000), agus le haghaidh cur chun feidhme indíreach freisin (Airteagal 128).

Cur chuige barúlach le haghaidh deontais: áit nach léirítear deontais ach mar luach absalóideach (seachas céatadán de na costais incháilithe), déanfar incháilitheacht na gcostas a fhíorú nuair a íocfar an t-iarmhéid agus gan níos déanaí ná sin (Airteagal 180). Don fhíorú sin, is féidir cur chuige simplithe (“barúlach”) a úsáid (Airteagal 150). **Cinntí deontais a chéimniú amach :** moltar cinntí deontais a chéimniú amach agus comhaontuithe deontais a úsáid den chuid is mó, faoi réir athbhreithnithe ar an dul chun cinn a rinneadh i dtreo r-dheontas ag deireadh an CAI reatha (Airteagal 277).

1.1.2. Rialacha earnálacha

Cuirtear leis na feabhsúcháin sin chun roghanna costais simplithe a úsáid sa Rialachán Airgeadais ag athruithe a mholtar do reachtaíocht earnálach a shínfeadh úsáid roghanna simplithe costais i

- Rialachán (AE) Uimh. 1303/2013 lena leagtar síos forálacha coiteanna maidir le Ciste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa, le Ciste Sóisialta na hEorpa, leis an gCiste Comhtháthaithe, leis an gCiste Eorpach Talmhaíochta um Fhorbairt Tuaithe agus leis an gCiste Eorpach Muirí agus Iascaigh,

- Caibidil IV de Rialachán (AE) Uimh. 1304/ 2013
- Rialachán (AE) Uimh. 223/2014 ar an gCiste um Chabhair Eorpach do na daoine is díothaí.

2. Ó chisil iolracha rialuithe go trasiontaoibh ar iniúchadh, measúnú nó údarú, agus ceanglais tuairiscithe comhchuibhithe

Is í aidhm na mbeart seo ná iontaoibh a spreagadh an oiread is féidir in aon iniúchadh, measúnú nó údarú (cloí le cúnaimh Stáit mar shampla) amháin, áit a gcomhlíonann siad na coinníollacha atá riachtanach le gur féidir é a thógáil san áireamh i gcóras an Aontais Eorpaigh. Chun cisil iolracha rialuithe a sheachaint, cuirfidh an Coimisiún chun cinn aitheantas do chaighdeán a bhfuil glacadh leo go hidirnáisiúnta nó dea-chleachtais idirnáisiúnta sa réimse sin, chomh maith le ceanglais choitianta tuairiscithe i measc deontóirí:

- Trasiontaoibh i **measúnuithe ex-ante** agus seiceálacha ar fhaighteoirí arna ndéanamh ag aonáin eile (deontóirí) cheana féin maidir leis na coinníollacha atá comhionann le coinníollacha an Aontais (Airteagal 122).
- Moltar i gcónaí trasiontaoibh in iniúchtaí arna ndéanamh de réir caighdeán a bhfuil glacadh leo go hidirnáisiúnta agus é mar aidhm iniúchtaí iolracha ar na daoine/na haonáin chéanna le haghaidh na ngníomhaíochtaí céanna a sheachaint. Ligfeadh sé sin don Choimisiún brath ar iniúchtaí neamhspleácha arna ndéanamh ar úsáid chistí de chuid an Aontais ag comhpháirtithe idirnáisiúnta (Na NA, an Banc Domhanda etc.) nó Ballstáit (Airteagal 123).
- A chuid **ceanglas tuairiscithe** a chomhchuibhiú le ceanglais deontóirí eile: cuirfidh an Coimisiún chun cinn glacadh ceanglas coitianta um thuairisciú tríd na comhaontuithe comhpháirtíochta maidir leis an gcreat airgeadais arna dtabhairt i gcrích lena phríomhpháirtithe idirnáisiúnta (Aireagal 126).
- Ligean don Choimisiún brath ar chórais agus nósanna imeachta chomhpháirtithe an Aontais Eorpaigh trí **chur i bhfeidhm indíreach** mura ndearnadh **measúnú dearfach** orthu (Airteagal 149) agus bearta ceartaitheacha a ghlacadh murar leor rialacha/nósanna imeachta áirithe le leas airgeadais an Aontais a chosaint; i gcásanna ina n-éilíonn an Coimisiún go n-úsáidfí a chuid nósanna imeachta féin nó nósanna imeachta sonracha eile ní dhéanfar aon mheasúnú. I ngach cás bheart leibhéal na maoirseachta/an smachta a ghlacadh de réir phrionsabal na comhréireachta.
- **Comhaontuithe comhpháirtíochta maidir leis an gcreat airgeadais a fheabhsú** (Airteagal 126): maidir le comhaontuithe den sórt sin arna ndéanamh le comhpháirtithe um chomhar fadtéarmach, clúdóidh siad amach anseo na ngníomhaíochta go léir i gcur chun feidhme díreach agus indíreach agus léireoidh siad a mhéid ar féidir leis an gCoimisiún brath ar na córais agus na nósanna imeachta a ndearnadh measúnú dearfach orthu, chomh maith le cur i bhfeidhm aon sraith amháin rialacha le haghaidh gach ionstraim dlí. Cuirfidh comhaontuithe comhpháirtíochta fadtéarmacha creat solúbtha ar fáil um thrasiontaoibh i measúnuithe agus in iniúchtaí áit is féidir agus chun ceanglais iniúchta, tuairiscithe agus riaracháin eile a chomhchuibhiú i measc deontóirí.

3. Gan ach cur i bhfeidhm aon sraith rialacha amháin a cheadú i gcás gníomhaíochtaí hibrídeacha nó maidir le meascán de bhearta nó d'ionstraimí

Is í aidhm an togra seo ná cúrsaí a shimpliú níos mó do chomhpháirtithe an Aontais Eorpaigh faoi **chur i bhfeidhm indíreach an oiread is féidir**.

3.1. Rialacha airgeadais ginearálta

- Cheadófaí cur i bhfeidhm díreach aon sraith amháin rialacha seachas dhá shraith ar chomhpháirtí cur i bhfeidhm de chuid an Choimisiúin i gcásanna áirithe – is cuma faoi nádúr na gníomhaíochta ná ról an chomhpháirtí mar bhainisteoir cistí nó “gníomhaí”. Áit a meascann gníomhaíochtaí hibrídeacha cur i bhfeidhm díreach agus indíreach agus a dtugann siad le tuiscint faoi láthair go bhfuil dhá shraith rialacha i gceist, leanfadh gnéithe tánaisteacha a chuirtear faoi bhráid rialacha cur i bhfeidhm dhírigh faoi láthair (is minic go mbíonn amhlaidh do chúnamh teicniúil) rialacha phríomhghnéithe an ghnímh (e.g. ionstraim airgeadais a rith le ráthaíochtaí nó eile (Airteagal 208(2)).
- Chun meascáin idir deontais agus ionstraimí airgeadais a éascú beidh aon sraith amháin rialacha (rialacha na n-ionstraimí airgeadais) i bhfeidhm maidir le **deontais atá ag teacht le hionstraimí airgeadais** má chuirtear le chéile in aon ghníomhaíocht amháin iad (Airteagal 208(2));
- Déanfar an tréimhse um choimeád taifead le haghaidh deontas agus ionstraimí airgeadais a chuíchóiriú go cúig bliana (trí bliana le haghaidh méideanna suas go €60.000 Airteagal 128)

3.2. Rialacha earnálacha

- **Fíoruithe um státchabhair a theorannú** don seiceáil comhsheasmhachta um státchabhair le haghaidh ionstraimí airgeadais ar leibhéal an Aontais arna dtuar faoin Rialachán Airgeadais nuair a rannchuidíonn cistí SIE le hionstraimí airgeadais ar leibhéal an Aontais (fíorú dubailte a sheachaint): Maidir le ranníocaíochtaí Ballstát in ionstraimí airgeadais ar leibhéal an Aontais a dhéantar gan aon choinníollacha breise maidir le húsáid na ranníocaíochta seachas maidir leis an limistéar geografach um úsáid na ranníocaíochta, ní éileofar fíorú eile ar leithligh um státchabhair toisc go bhfuil an ionstraim airgeadais ag teacht le rialacha maidir le státchabhair atá bunaithe ar an Rialachán Airgeadais. Déanfar é sin a shoiléiriú trí Threoir chuí a thabhairt.
- **Síneadh Thionscnamh na FBManna (TFBM)**, a cheadófar an Tionscnamh FBM a úsáid tar éis 2016, ionas go mbeidh Ballstáit in ann cistiú FBM a ghealladh don TFBM suas go 2020.
- Forálacha Rialachán na bhForálacha Coiteanna ar mheascáin idir **ionstraimí airgeadais agus deontais** a leathnú agus a shoiléiriú ionas go mbeifear in ann iad a úsáid i dteannta a chéile.
- Féidearthacht nua a thabhairt isteach chun **Cistí SIE/CEIS a chur le chéile** chomh maith le struchtúr nua chun **Cistí SIE a chur le chéile le BEI agus CEI**: Ba cheart go mbeadh cláir Chistí SIE in ann rannchuidiú le hionstraimí airgeadais arna meascadh le maoiniú BEI faoi CEIS.

4. Ionstraimí airgeadais a úsáid ar bhealach níos éifeachtaí

4.1. Rialacha airgeadais ginearálta

Léiríonn taithí ar ionstraimí airgeadais agus go háirithe ionchur ó phríomh-chomhpháirtithe cur i bhfeidhm (BIE/CEI) go bhféadfaí a mbainistíocht agus a n-éifeachtacht a fheabhsú ar an bealaí seo a leanas:

- Ba cheart **gach athshreabhadh** (ioncaim agus infheistíochtaí) arna gcruthú ag ionstraim airgeadais a úsáid don ionstraim chéanna chun gnóthachain éifeachtúlachta a bhaint amach; ráthaítear trédhearcacht iomlán trí thuairisciú (Airteagal 202(2));
- Choimeádfadh BEI/CEI a stádas mar phríomh-chomhpháirtithe de chuid an Aontais i gcur i bhfeidhm ach ba cheart **idirphlé díreach** a údarú idir an Coimisiún agus líon níos mó eintiteas féideartha, chun cothrom iomaíochta eatarthu a áirithiú (Airteagal 149);
- Toisc nach féidir an meas iomlán ar rialacha AE a fhorchur áit a nglacann an tAontas Eorpach páirt in ionstraim airgeadais mar **scairshealbhóir mionlaigh** ciste, tá sé beartaithe cur i bhfeidhm comhréireach rialacha an Aontais a cheadú i gcásanna den sórt sin ina áit (Airteagal 208(4));
- In áit **sonraí aonair na bhfaighteoirí deiridh a fhoilsiú** dhéanfaí sonraí staidrimh a fhoilsiú, agus iad comhlánaithe de réir na gcritéar ábhartha arna moladh d'fhaighteoirí deireanacha a fhaigheann tacaíocht ón Aontas Eorpach de níos lú ná € 500.000 (réimse beartais, cineál tacaíochta, cineál tairbhí, scaipeadh geografach (Airteagal 36(5)).
- Ní cheanglófar ar thairbhíthe deiridh ná ar idirghabhálaithe dearbhú onórach a chur ar fáil chun deimhniú nach bhfuil siad i gceann ar bith de na staideanna eisiaimh áit a bhfuil beartas eisiaimh ag an gcomhpháirtí cur i bhfeidhm a mheastar a bheith comhionann le beartas an Aontais Eorpaigh (Airteagal 131).
- Tá dhá Roinn nua beartaithe chun **ionstraimí eile, a bhfuil riosca airgeadais ag baint leo, a rialáil** ar nós ráthaíochtaí buiséadacha agus cúnamh airgeadais do Bhallstáit nó do thríú tíortha (Roinn 2 agus Roinn 3 de Chaibidil 2 de Theideal X).
- Tá rialacha tugtha isteach chun **dliteanais theagmhasacha** neamhsholáthraithe a údarú, a bhainistiú agus a rialú (Airteagal 203 go 206).

4.2. Rialacha earnálacha

Chun bainistíocht agus úsáid ionstraimí airgeadais i gcur i bhfeidhm roinnte a bharrfheabhsú, moltar **athruithe ar Rialachán na bhForálacha Coiteanna 1303/2013 (RFC)**:

- Soiléiriú a dhéanamh ar an bhféidearthacht d'Údaráis Bhainistíochta Ballstáit conradh a dhámhadh go díreach, lena n-áirítear cúnamh teicniúil, do BIE/CEI, d'Institiúidí Airgeadais Idirnáisiúnta eile chomh maith le Baine Náisiúnta le haghaidh Spreagtha.
- Bainistíocht státhiste: áit a n-íoctar infheistíocht shealadach airgead an Chiste SIE in Ionstraim Airgeadais sula gcruthaíonn na hinfeistíochtaí i bhfaighteoirí deireanacha

úis diúltacha, tabharfar údarú chun iad a íoc ó acmhainní arna n-aisíoc nuair a bheidh timthriall amháin infheistíochtaí ar a laghad déanta.

- Cuirfear deireadh le rialacha áirithe CETFT a tháinig salach ar chlárú ionstraimí airgeadais san Fhorbairt Tuaithe agus ar a gcur i bhfeidhm ag na bainisteoirí ciste, chun éifeacht ghiarála mhaoiniú CETFT a mhéadú trí níos mó úsáide a bhaint as ionstraimí airgeadais.

5. Bainistíocht bhuiséadach níos solúbtha

5.1. Rialacha airgeadais ginearálta

Sa togra leagtar amach go leor bealaí chun níos mó solúbthachta buiséadaí a bhaint amach, ionas go mbeidh an tAontas in ann déileáil ar bhealach níos éifeachtaí le dúshláin nach raibh coinne leo agus cúraimí nua:

- Ceadú do bhunú **chistí iontaobhais AE** freisin le haghaidh gníomhaíochtaí éigeandála, iar-éigeandála nó téamacha *laistigh* den Aontas Eorpach (agus ní hamháin do thríú tíortha). Léirigh imeachtaí san Aontas Eorpach le déanaí go bhfuil gá le níos mó solúbthachta do mhaoiniú laistigh den Aontas Eorpach. Toisc go mbíonn na teorannacha idir beartais seachtracha agus inmheánacha ag éirí níos doiléire i gcónaí, chuirfeadh sé sin freisin uirlis ar fáil chun déileáil leis na dúshláin a thrasnaíonn na teorannacha (Airteagal 227).
- An **“cúlchiste diúltach”** a mhéadú ó EUR 200 milliún go EUR 400 milliún agus ar an mbealach sin leanúint d'iarratas ag an gComhairle teorainn a chur le líon na nDréachtbhuiséad Leasaitheach arna nascadh le híocaíochtaí (Airteagal 48).
- Cúlchiste solúbthachta a chruthú do ghníomhaíocht sheachtrach trí thabhairt anonn cistí neamhdháilte le haghaidh na hIonstraime um Chúnamh Réamhaontachais (IPAI), an Ionstraim Eorpach um Chomharsanacht (IEC) agus an ionstraim airgeadais le haghaidh comhar don fhorbairt (ICF) go bliain N+1 sa teorainn 10% de leithreasuithe tosaigh gach ionstraime (Airteagal 12).
- **Foráil a dhéanamh maidir le níos mó solúbthachta le linn géarchéimeanna agus éigeandálaí agus do chúnamh daonnúil i ndeontais:** Déantar nósanna imeachta riaracháin a shimpliú chun freagra tapa agus éifeachtach a chumasú (e.g. incháilitheacht chúlghabhálach a cheadú roimh chur isteach an iarratais le Cinneadh ag an oifigigh údarúcháin atá freagrach, Airteagal 186).
- Cheadófaí **cuntais óinchiste** a úsáid i dToscaireachtaí an Aontais chun méideanna teoranta a íoc trí nósanna imeachta buiséadach. D'fhéadfadh baill foirne neamhreachtúla i réimse oibríochtaí chabhair bhainistiú géarchéime agus cabhrach daonnúla na cuntais den sórt sin a riar agus gealltanais dlíthiúil arna bhforghníomhú uathu suas go EUR 2 500 a shíniú (Airteagal 109).
- Solúbthacht a mhéadú **d'aistrithe féinrialaitheacha** ag an gCoimisiún tríd an raon feidhme reatha a mhéadú, i.e. trí haistrithe caiteachais oibriúcháin a cheadú idir teidil dhifriúla má tá siad clúdaithe ag an mbunghníomh céanna, lena n-áirítear caibidlí tacaíochta, agus ó na línte tacaíochta riaracháin chuig na línte oibríochtúla comhfhreagracha (Airteagal 28).

- Úsáid **Chiste Dlúthpháirtíochta an Aontais Eorpaigh (CDAE)** a bheith níos simplí trí haistriú féinrialaitheach a dhéanamh ón gcúlchiste chuig an líne buiséid nuair a bheidh an Cinneadh déanta úsáid a bhaint as an gciste glactha ag Parlaimint na hEorpa agus ag an gComhairle (Airteagal 28).
- Úsáid an **Chiste Eorpaigh um Dhomhandú (CED)** a bheith níos simplí trí fhormheas uathoibríoch ar aistrithe ón gcúlchiste chuig an líne buiséid nuair a dhéanann an tÚdarás Buiséadach iad a ghlacadh agus an Ciste á húsáid (Airteagal 30).
- Soiléiriú a thabhairt go dtugtar anonn go huathoibríoch méideanna a fhreagraíonn do na leithreasuithe faoi chomhair oibleagáidí don **cúlchiste um Chabhair Éigeandála** agus do **Chiste Dlúthpháirtíochta an Aontais Eorpaigh (CDAE)** (Airteagal 12).
- Deireadh a chur leis an oibleagáid úsáid a bhaint ar an gcéad dul síos as na leithreasaithe arna n-údarú don bhliain airgeadais reatha go dtí go mbeidh siad caite sula mbaintear úsáid as leithreasaithe arna dtabhairt anonn.
- Úsáid **ioncam sannta inmheánach do chuspóir eile** seachas an cuspóir a bhfuil sé sannta dó a cheadú i gcás nach bhfuil aon riachtanais aitheanta a cheadaíonn an t-ioncam den sórt sin a úsáid don chuspóir céanna (Airteagal 30(3)).
- Ceadú do na hinstiúidí agus na comhlachtaí glacadh le hurraíocht chorparáideach chomhchineáil le haghaidh imeachtaí nó gníomhaíochtaí sonracha (i.e. seachas fáiltithe nó imeachtaí eile atá de nádúr sóisialta amháin). Chun an fhoráil sin a chur i bhfeidhm, ar an gcéad dul síos ghlacfaidh gach institiúid le prionsabal ghlacadh na hurraíochta comhchineáil agus leagfaidh sí amach treoirlinnte sonracha chun gnéithe atá eiticíúil go háirithe a leagan amach (Airteagal 24).
- Foráil a dhéanamh, mar chuid den an nós imeachta um fhormheas do dhíol foirgneamh nó talún, go bhféadfadh an t-Údarás Buiséid glacadh leis, ar bhonn cáis ar chás go measfaí **fáltas an díolacháin sin** mar ioncam sannta chun bainistíocht saoráide ag an gCoimisiún a fheabhsú agus chun go mbeifí in ann foirgnimh eile a cheannach (Airteagal 20(3)(g)).
- Cúlchiste géarchéime de chuid an Aontais a chruthú a chruthú agus leithreasuithe saortha á n-úsáid.
- Don chéad Chreat Airgeadais Ilbhliantúil eile, an fhéidearthacht a chruthú go gcruthódh oibríochtaí airgeadais nach ionstraimí airgeadais iad dliteanas teagmhasach don Aontas a sháródh na sócmhainní airgeadais arna gcur ar fáil chun dliteanas airgeadais an Aontais a chlúdach (Airteagal 203) agus ciste don soláthar coiteann ina mbeadh na hacmhainní arna soláthar d'oibríochtaí airgeadais (Airteagal 205)

5.2 Rialacha earnálacha

- Tugtar isteach an fhéidearthacht do Bhallstáit cabhair a thabhairt freisin i gcás tubaistí de dhéanamh an duine ar nós ghéarchéim na dteifeach agus na cistí atá ar fáil a úsáid láithreach (gan bheith orthu fanacht go gcuirfí isteach leasú cláir) i Rialachán (AE) Uimh 1305/2013 ar thacaíocht d'fhorbairt tuaithe ag an gCiste Eorpach

Talmhaíochta um Fhorbairt Tuaithe. Freisin, cuirtear tosaíocht shonrach infheistíochta d'imirceigh agus do theifigh leis chun clárú beart le cabhair a thabhairt d'imirceigh agus do dhéanaithe a dhéanamh níos simplí faoin Rialachán ar Chiste Forbraíochta na hEorpa (AE) Uimh. 1301/2013.

- **Clár an Aontais Eorpaigh um Fhostaíocht agus Nuálaíocht Shóisialta** (Rialachán FNS Uimh. 1296/2013): chun cumas FNS dul i dtaithí ar ghéarchéimeanna agus athruithe ar thosaíochtaí polaitiúla, teastaíonn solúbthacht maidir leis na leibhéil chaiteachais táscacha do gach ceann de thrí hais an chláir agus do gach ceann de na tosaíochtaí téamacha laistigh díobh siúd. Ina theannta sin, ba cheart an maolú a cheadaíonn úsáid a bhaint as an **gCiste Eorpach um Dhomhandú** ar mhaithe le daoine óga nach bhfuil i mbun fostaíochta, oideachais ná oiliúna a choimeád mar gheall ar an gcomhthéacs eacnamaíoch reatha.
- **Rialachán ar an tSaoráid um Chónascadh na hEorpa Uimh. 1316/2013:** Mar gheall ar rath na gClár Oibre Ilbhliantúil, tá sé riachtanach an tsolúbthacht a mhéadú ionas gur féidir 95% a chaitheamh ar chláir ilbhliantúla agus tacaíocht a thabhairt do thuilleadh tionscadal agus an luach is mó curtha leis an nGréasán Tras-Eorpach Iompair (Conairí Croíghréasáin, tionscadail trasteorann agus tionscadail ar na codanna eile den Chroíghréasán).
- **Bainistíocht caiteachais don slabhra bia, do shláinte ainmhithe agus leas ainmhithe** (Rialachán (AE) Uimh. 652/2014): mar gheall ar an taithí dhearfach ar chur i bhfeidhm na rialach seo agus an laghdú nach beag ar an ualach oibre gaolmhar thar ceann na dtairbhíthe agus sheirbhísí an Choimisiúin, moltar an fhéidearthacht a leathnú chun ceangaltas bhuiséadacha a úsáid agus iad roinnte ina dtráthchodanna bliantúla.
- I Rialachán (AE) Uimh 1305/2013 ar thacaíocht d'fhorbairt tuaithe, ceadófar cistí frithpháirteacha a chabhraíonn le feirmeoirí i gcás laghduithe móra ar ioncam a dhíriú ar earnálacha *sonracha*, agus ceadófar freisin stoc caipitil tosaigh na gcistí sin a fhóirdheonú.

6. Béim ar thorthaí agus shruthlíniú ar thuairisciú

Cuimsítear sa togra sraith beart atá dírithe ar níos mó béime a leagan sa bhuiséad ar thorthaí, creat feidhmíochta soiléir a bhunú, trédhearcacht a fheabhsú agus tuairisciú a shruthlíniú.

6.1 Béim ar thorthaí

Roinnt tograí atá oscailte do gach réimse beartais agus a dhíríonn ar thorthaí seachas ar a bhfuil caite cheana féin. Léiríonn siad tiomantas an Choimisiúin chun na coinníollacha riachtanacha a chur ar fáil um chur chuige a bheadh dírithe ar thorthaí.

- Ceadú d'íocaíochtaí bunaithe ar **choinníollacha comhlíonta, aschur nó feidhmíocht** i *ngach* modh bainistíochta (e.g. íocaíochtaí in aghaidh teifigh athlonnaithe sna cistí CTIF nó chun tacú leis an bhfeirmeoir óg a bheadh ag bunú gnó, Airteagal 121). I gcásanna den sórt sin, déantar maoiniú tionscadal a dhínascadh ón aisíocaíocht costas arna dtabhú ag faighteoirí chistí de chuid an Aontais: braitheann sé go díreach ar na torthaí arna mbaint amach ar an talamh. Is é an rud atá tábhachtach ná go gcomhlíonfaí coinníollacha áirithe mar a bheadh leagtha amach ex ante sa bhunghníomh nó i gCinntí ón gCoimisiún agus/nó baint amach torthaí arna

dtomhas trí tháscairí feidhmíochta (ex-post). Feabhsaíonn córas den sórt sin úinéireacht/gealltanas ag faighteoirí cistí chun torthaí a bhaint amach. Ceadáíonn siad laghdú mór ar an ualach riaracháin agus ar chostas na rialuithe. Go deimhin is féidir rialuithe a theorannú go fíorú cibé acu ar comhlíonadh na coinníollacha/ar baineadh amach na dtorthaí comhaontaithe chomh maith leis an ualach riaracháin. Cuireann sé sin teorainn faoi seach le baol na n-earráidí dlíthiúlacht agus rialtacht. Moladh é ag Cúirt Iniúcháirí na hEorpa faoin teideal “teidlíochtaí”.

- **“Duaiseanna” a Éascú** (Teideal IX): déantar an teideal ar “Dhuaiseanna” a ghiorrú agus a shimpliú; in ionad an dualgais duaiseanna ar luach EUR 1 mhilliún nó níos mó a fhógairt sna ráitis a théann in éineacht leis an dréachtbhuiséad cuirtear réamheolas Pharlaimint na hEorpa agus fógairt shoiléir duaiseanna den sórt sin sa Chinneadh maoiniúcháin.
- **Aon chnapshuim amháin** (Airteagal 176): d’fhéadfadh “aon chnapshuim amháin” amach anseo costais incháilithe go léir na gníomhaíochta a chlúdach. Díreoidh seiceálacha agus rialuithe ar na haschuir/táirgí insoláthartha. Tá an chnapshuim shingil bunaithe ar an measúnú ar an mbuiséad arna moladh ag an iarratasóir deontais i bhfianaise phrionsabail na héifeachtúlachta, na barainneachta agus na héifeachtachta lena n-áirítear trí fhéachaint ar shonraí ábhartha agus/nó sainbhreithiúnas.
- **Tosaíocht d’fhoirmeacha simplithe deontais áit a spreagtar íocaíocht ag aschur agus torthaí** (Airteagal 175): níor cheart smaoineamh ar chur chuige bunaithe ar ionchur ach amháin murab fhéidir an cur chuige bunaithe ar aschur a ghlacadh nó mura mbeadh sé cuí. Úsáidtear foirmeacha atá simplithe faoi láthair den chuid is mó chun luach na n-ionchur a chlúdach (e.g. líon daonlaethanta, méid taistil, líon na laethanta caite i mbun misin, etc.) Ar an gcaoi chéanna moltar an fhéidearthacht foirmeacha simplí a íoc de réir bhaint amach aschur nithiúil (e.g. comhdháil tugtha, féile eagraithe, fréamhshamhail tógtha, etc.)
- **Soiléiriú a thabhairt maidir le raon feidhme na rialuithe um fhoirmeacha simplithe agus na torthaí a bheadh acu mura mbainfí amach aschuir** (Airteagal 177): díríonn rialuithe ar chomhlíonadh na gcoinníollacha a spreagann an íocaíocht (e.g. cibé acu gur léiríodh scannán a fuair tacaíocht ón Eoraip de réir an chaighdeáin riachtanaigh agus gur scaipeadh an méid riachtanach, cibé acu an ndearna mac léinn Erasmus staidéar thar lear i ndáiríre, etc.). Ní éilítear aon tuairisciú ar na costais arna dtabhú i ndáiríre ag an tairbhí. Mura gcomhlíonfaí na coinníollacha a spreag an íocaíocht nó dá gcuirfí na gníomhaíochtaí comhaontaithe i bhfeidhm go dona, i bpáirt nó go deireanach, laghdódh an Coimisiún méid an deontais i gcomhréir leis an mainneachtain méideanna a aisghabháil a caitheadh gan chúis.

6.2 Creat soiléir feidhmíochta

Chun cur leis an mbéim níos láidre ar thorthaí, moltar creat soiléir feidhmíochta:

- Feidhmíocht, socrú spriocanna, táscairí, torthaí agus prionsabail na barainneachta, na héifeachtachta agus na héifeachtúlachta a nascadh agus leithreasaithe á n-úsáid (Airteagal 31).

- Foráil a dhéanamh do tháillí bunaithe ar fheidhmíocht chun luach saothair a thabhairt d’eagraíochtaí as cistí de chuid an Aontais a bhainistiú (Airteagal 150);
- Ráitis chláir a mheas mar an bpríomhfhoinsé um fhaisnéis feidhmíochta cláir (Airteagal 39);
- Na tuarascálacha “Sintéis” agus “Airteagal 318 CFAE” a chur le chéile in aon tuarascáil amháin, “Tuarascáil Bhliantúil Bhainistíochta agus Fheidhmíochta do Bhuiséad an Aontais Eorpaigh” chun aon tuarascáil feidhmíochta amháin ar bhuiséad an Aontais Eorpaigh a sholáthar gach bliain (ón mbliain airgeadais 2015 ar aghaidh, Airteagal 239).
- An téarmaolaíocht ar mheasúnú a chur ar aon dul le forálacha Chomhaontú Idirinstitiúideach 2016 maidir le reachtóireacht níos fearr agus nasc a chruthú idir measúnuithe ex-ante faoin Rialachán Airgeadais agus Measúnuithe Tionchair (Airteagal 32).

6.3 Tuairisciú a shruthlíniú

6.3.1. Rialacha airgeadais ginearálta

Le hathbhreithnithe a rinneadh i ndiaidh a chéile ar an Rialachán Airgeadais méadaíodh go mór méid na dtuarascálacha agus na faisnéise a iarrtar lena n-áirítear maidir le cuntais: anois cuirtear tuairiscí ar fáil trí cháipeisí scaipthe, a chuirtear ar fáil de réir féilire difriúla. Chun éifeachtúlacht agus trédhearcacht a mhéadú ní hamháin i dtreo an údarais bhuiséadaigh ach i dtreo an phobail i gcoitinne chomh maith, gan dul i bhfeidhm ar an méid eolais a chuirtear ar fáil faoi láthair, áfach, moltar:

- Dualgais tuairiscithe a bhailiú i ndáil le dhá phríomhnóiméad: tuarascálacha a ghabhann leo seo a leanas:
 - **an dréachtbhuiséad;** dhéanfaí an tuairisciú go léir ar ionstraimí airgeadais ar leibhéal AE a chumasc in aon cháipeis aonair amháin a rachadh in éineacht leis an dréachtbhuiséad (Airteagal 39).
 - agus iad siúd chuirfí isteach mar chuid den phróiseas um urscaoileadh: “**an pacáiste tuairiscithe airgeadais a bheadh cuimsithe ann**” – bheadh Caibidil ar leithligh ag plé le tuairisciú buiséadach agus tuairisciú airgeadais eile (Airteagal 239-245).
- Tá an **Tuarascáil Bhliantúil Bhainistíochta agus Fheidhmíochta nua do Bhuiséad an Aontais Eorpaigh** a dhéanamh, ag eascairt ón gcumasc ón mbliain airgeadais 2015 ar aghaidh, ar an tSintéis agus ar an tuarascáil ar Airteagal 318 CFAE ina phríomhghné den phacáiste tuairiscithe cuimsithe (Airteagal 239).
- Sonrú go dtógann an t-iniúchadh seachtrach ar an gCúirt Iniúcháirí san áireamh **cineál ilbhliantúil na gclár** (Airteagal 247(1)).

6.3.2. Tuairisciú:

- Déantar dualgais a shruthlíniú trí hiomarcaíochtaí áirithe a dhíbirt (RFC).

7. Riarachán AE níos simplí agus níos barainní

7.1. Rialacha airgeadais ginearálta

Tá sraith de bhearta simplithe dírithe ar cheadú do na hinstitiúidí AE oibriú ar bhealach níos éifeachtúla, go háirithe trí leithreasuithe riaracháin a chur chun feidhme i dteannta a chéile chun barainneachtaí scála a bhaint amach:

- Bunús dlí soiléir a chur ar fáil do Chomhaontuithe Leibhéal Seirbhíse (CLS) idir ranna institiúidí agus comhlachtaí de chuid an Aontais agus oifigí Eorpacha agus an fhéidearthacht comhaontuithe leibhéil seirbhíse a thabhairt i gcrích a leathnú go gach institiúid, rud a éascóidh cur chun feidhme na leithreasuithe riaracháin. Amach anseo beifear in ann cur chun feidhme na leithreasuithe de chineál riaracháin a tharmligean chuig oifig arna bunú ag an gCoimisiún.
- Soiléiriú a dhéanamh maidir leis an deighilt idir cúraimí éigeantacha agus roghnacha oifigí (Airteagal 64 agus 65): ní mór go mbeadh cúraimí éigeantacha clúdaithe ag leithreasuithe arna gcur isteach sa chuid den bhuiséad a bhaineann leis an oifig. Tá cúraimí roghnacha a aontaíonn oifig dá toil féin a dhéanamh de réir iarratais ó institiúid nó comhlacht eile clúdaithe ag buiséid an chomhlachta nó na hinstitiúide faoi seach.
- Cinntí maoiniúcháin ilbhliantúla a cheadú agus an méid gnéithe éigeantacha a ghabhann le Cinneadh maoiniúcháin a laghdú (Airteagal 108). Ina theannta sin, moltar gurb ionann an Cinneadh maoiniúcháin ag an am céanna an clár oibre bliantúil nó ilbhliantúil. Leis na hathruithe sin bhrostófaí cur chun feidhme buiséid le linn bhliain 2 cláir agus na mblianta ina diaidh.
- Na rialacha maidir le Gníomhaireachtaí Feidhmiúcháin a shoiléiriú (Airteagal 68): gheobhaidh siad ranníocaíocht bhliantúil; gníomhaíonn a stiúrthóir mar oifigeach údarúcháin trí tharmligean agus leithreasuithe oibriúcháin á gcur chun feidhme; féadfaidh tarmligean chlár oibriúcháin chuig gníomhaireacht feidhmiúcháin tionscadail phiólótacha agus gníomhartha ullmhúcháin a chuimsiú chomh maith le cur chun feidhme chaiteachas riaracháin chun sineirgí agus barainneachtaí scála a bhaint amach.
- Airteagal 139 den Phainéal Rialála Airgeadais a chumasc leis an bPainéal um Mírialtachtaí Airgeadais (Airteagal 90): ar chúiseanna éifeachtúlachta, bheadh an Painéal Rialála Airgeadais a bheadh ag moladh eisiaimh agus pionós airgeadais ar oibreoirí eacnamaíocha inniúil freisin maidir le mírialtachtaí airgeadais bhaill foirne de chuid an Aontais, agus leanfadh an Bord Araíonachta ar aghaidh ag teacht ar iarmhairtí na mírialtachtaí sin faoi na Rialacháin Foirne.

7.2. Rialacha earnálacha

- Moltar go leor athruithe ar Rialachán na bhForálacha Coiteanna chun bainistíocht cláir a éascú chomh maith le cláir ar fud tíre agus Comhphleananna Gníomhaíochta a bheadh déanta suas de thionscadail a bheadh ag díriú ar aschur agus ar thorthaí.
- I réimse na n-íocaíochtaí díreacha le haghaidh feirmeoirí, deonaítear tacaíocht d'fheirmeoirí gníomhacha agus i mbearta áirithe díreann an tacaíocht ar fheirmeoirí

óga. Tugtar isteach comhréireacht le haghaidh cheartúcháin airgeadais arna nascadh le hearráidí soláthair phoiblí ionas nach measfaí i gcónaí go mbeadh tionchar ag earráidí den sórt sin ar 100% den chabhair a bheadh i gceist.

8. Athruithe eile

Oibríochtaí ioncain: moltar na hathruithe seo a leanas:

- Ar mhaithe le trédhearcacht leasaítear an fhoráil maidir le **coigeartuithe diúltacha** ar acmhainní dílse chun críocha cuntasaíochta (Airteagal 94).
- I bhforáil nua socraítear teorainn ama nach mór nóta dochair a sheoladh chuig an bhféichiúnaí laistigh de (Airteagal 96 (2)), i bhfianaise cásdlí deireanach de chuid an Chúirt Bhreithiúnais.
- In Airteagal 107 nua socraítear na rialacha a bhaineann leis an ráta atá le cur i bhfeidhm le haghaidh ús cúiteach i gcásanna nach mór méid a aisíoc tar éis breithiúnais ó Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh nó tar éis réitigh chairdiúil.
- Leasaítear an fhoráil a bhaineann le **fineálacha, pionóis** chun é a dhéanamh soiléir nach mór na méideanna arna mbriseadh a aisíoc leis an tríú páirtí atá i gceist agus an tuairisceán á thógáil san áireamh; agus go bhfuil fineálacha eile arna ngearradh ag institiúidí seachas an Coimisiún (e.g. an Chomhairle ar aon dul le Rialachán 1173/2011) clúdaithe freisin ag an Rialachán Airgeadais (atá teoranta faoi láthair go fineálacha arna ngearradh ag an gCoimisiún, Airteagal 106).
- Leasaítear an fhoclaíocht maidir le **hioncam sannta** chun ranníocaíochtaí chuig bearta ar nós na saoráide do dhéanaithe sa Tuirc a léiriú (Airteagal 20(2)).

Liosta de ghníomhartha earnálacha arna leasú ag an togra:

- Rialachán (CE) Uimh. 2012/2002 ón gComhairle an 11 Samhain 2002 lena mbunaítear Ciste Dlíthpháirtíochta an Aontais Eorpaigh (IO L 311, 14.11.2002, Lch. 3).
- Rialachán (AE) Uimh. 1296/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Nollaig 2013 maidir le Clár an Aontais Eorpaigh um Fhostaíocht agus um Nuálaíocht Shóisialta ("EaSI") agus lena leasaítear Cinneadh Uimh. 283/2010/AE lena mbunaítear Saoráid Mhicreamhaoiniúcháin don Dul Chun Cinn Eorpach le haghaidh fostaíochta agus cuimsiú sóisialta (IO L 347, 20.12.2013, Lch. 238).
- Rialachán (AE) Uimh. 1301/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 17 Nollaig 2013 maidir le Ciste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa agus maidir le forálacha sonracha i ndáil le sprioc na hInfheistíochta le haghaidh fáis agus post agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 1080/2006 (IO L 347, 20.12.2013, Lch. 289).
- Rialachán (AE) Uimh. 1303/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 17 Nollaig 2013 lena leagtar síos forálacha coiteanna maidir le Ciste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa, le Ciste Sóisialta na hEorpa, leis an gCiste Comhtháthaithe, leis an gCiste Eorpach Talmhaíochta um Fhorbairt Tuaithe agus leis an gCiste Eorpach Muirí agus Iascaigh agus lena leagtar síos forálacha ginearálta maidir le Ciste

Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa, le Ciste Sóisialta na hEorpa, leis an gCiste Comhtháthaithe agus leis an gCiste Eorpach Muirí agus Iascaigh agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 1083/2006 ón gComhairle (IO L 347, 20.12.2013, Lch. 320).

- Rialachán (AE) Uimh. 1304/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 17 Nollaig 2013 maidir le Ciste Sóisialta na hEorpa agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 1081/2006 ón gComhairle (IO L 347, 20.12.2013, Lch. 470).
- Rialachán (AE) Uimh. 1305/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 17 Nollaig 2013 maidir le tacaíocht d'fhorbairt tuaithe ón gCiste Eorpach Talmhaíochta um Fhorbairt Tuaithe (CETFT) agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 1698/2005 ón gComhairle (IO L 347, 20.12.2013, Lch. 487)
- Rialachán (AE) Uimh. 1306/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 17 Nollaig 2013 maidir leis an gcomhbheartas talmhaíochta a mhaoiniú, a bhainistiú agus faireachán a dhéanamh air agus lena n-aisghairtear Rialacháin (CEE) Uimh. 352/78, (CE) Uimh. 165/94, (CE) Uimh. 2799/98, (CE) Uimh. 814/2000, (CE) Uimh. 1290/2005 agus (CE) Uimh. 485/2008 ón gComhairle (IO L 347, 20.12.2013, Lch. 549);
- Rialachán (AE) Uimh. 1307/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 17 Nollaig 2013 lena mbunaítear rialacha maidir le híocaíochtaí díreacha le feirmeoirí faoi scéimeanna tacaíochta faoi chuimsiú an chomhbheartais talmhaíochta agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 637/2008 ón gComhairle agus Rialachán (CE) Uimh. 73/2009 ón gComhairle (IO L 347 20.12.2013, Lch. 608).
- Rialachán (AE) Uimh. 1308/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 17 Nollaig 2013 lena mbunaítear comheagraíocht na margaí i dtáirgí talmhaíochta agus lena n-aisghairtear Rialacháin (CEE) Uimh. 922/72. (CEE) Uimh. 234/79, (CE) Uimh. 1037/2001, agus (CE) Uimh. 1234/2007 ón gComhairle (IO L 347, 20.12.2013, Lch. 671).
- Rialachán (AE) Uimh. 1309/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 17 Nollaig 2013 maidir leis an gCiste Eorpach um Choigeartú don Domhandú (2014-2020) agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 1927/2006 (IO L 347, 20.12.2013, Lch. 855);
- Rialachán (AE) Uimh. 1316/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Nollaig 2013 lena mbunaítear an tSaoráid um Chónascadh na hEorpa, lena leasaítear Rialachán (AE) Uimh. 913/2010 agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 680/2007 agus Rialachán (CE) Uimh. 67/2010 (IO L 348, 20.12.2013, Lch. 129-171);
- Rialachán (CE) Uimh. 223/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an Dé Máirt 11 Márta 2014 maidir leis an gCiste um Chabhair Eorpach do na Daoine is Díothaí (IO L 72, 12.3.2014, Lch. 1-41).
- Rialachán (CE) Uimh. 283/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Márta 2014 maidir le treoirlínte le haghaidh gréasán tras-Eorpach i réimse an

bhonneagair teileachumarsáide agus lena n-aisghairtear Cinneadh Uimh. 1336/97/CE Téacs atá ábhartha maidir leis an LEE (IO L 86, 21.3.2014, Lch. 14-26);

- Rialachán (AE) Uimh. 652/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 15 Bealtaine 2014 lena leagtar síos forálacha maidir le bainistiú caiteachais i ndáil leis an mbiashlabhra, sláinte ainmhithe agus leas ainmhithe, agus i ndáil le sláinte plandaí agus ábhar atáirgthe plandaí, lena leasaítear Treoir 98/56/CE, Treoir 2000/29/CE agus Treoir 2008/90/CE ón gComhairle, Rialachán (CE) Uimh. 178/2002, Rialachán (CE) Uimh. 882/2004 agus Rialachán (CE) Uimh. 396/2005 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, Treoir 2009/128/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus Rialachán (CE) Uimh. 1107/2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus lena n-aisghairtear Cinneadh 66/399/CEE, Cinneadh 76/894/CEE agus Cinneadh 2009/470/CE ón gComhairle (IO L 189, 27.6.2014, lgh. 1–32);
- Cinneadh Uimh. 541/2014/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Aibreán 2014 lena mbunaítear Creat maidir le tacaíocht d’Fhaireachas agus Rianú Spáis (IO L 158, 27.5.2014, Lch. 227–234).

Togra le haghaidh

RIALACHÁN Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE

maidir leis na rialacha airgeadais is infheidhme maidir le buiséad ginearálta an Aontais agus lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh 1296/2013, Rialachán (AE) Uimh 1296/2013, (AE) 1301/2013, (AE) Uimh 1303/2013, AE. Uimh 1304/2013, (AE) Uimh 1305/2013, (AE) Uimh 1306/2013, (AE) Uimh 1307/2013, (AE) Uimh 1308/2013, (AE) Uimh 1309/2013, (AE) Uimh 1316/2013, (AE) Uimh 223/2014, (AE) Uimh 283/2014, (AE) Uimh 652/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus Cinneadh Uimh 541/2014/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle

TÁ PARLAIMINT NA hEORPA AGUS COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh agus go háirithe Airteagal 42, 43(2), 46(d), 149, 153(2)(a), 164, 168(4)(b), 172, 175, 177, 178, 189(2), 209(1), 212(2), 322(2) agus 349 de, i gcomhar leis an gConradh ag bunú an Chomhphobail Eorpaigh do Fhuinneamh Adamhach, agus go háirithe Airteagal 106a de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún Eorpach,

Tar éis an dréachtghníomh reachtach a chur chuig na parlaimintí náisiúnta,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa¹¹,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste na Réigiún¹²,

Ag féachaint don tuairim ón gCúirt Iniúchóirí¹³,

Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach,

De bharr an méid seo a leanas:

- (1) Ós rud é, tar éis trí bliana de chur chun feidhme, go bhfuiltear chun tuilleadh leasuithe a dhéanamh ar na rialacha airgeadais is infheidhme maidir le buiséad ginearálta an Aontais chun baic ó thaobh cur chun feidhme a bhaint trí sholúbthacht a mhéadú, chun cur chun feidhme a shimpliú le haghaidh na bpáirtithe leasmhara agus chun díriú níos mó ar thorthaí, ba cheart Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 966/2012¹⁴ ó

¹¹ IO C , , Lch. .

¹² IO C , , Lch. .

¹³ IO C , , Lch. .

¹⁴ Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 966/2012 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 25 Deireadh Fómhair 2012 maidir leis na rialacha airgeadais is infheidhme maidir le buiséad ginearálta

Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle a aisghairm agus an Rialachán seo a chur ina ionad.

- (2) Chun go mbeadh na rialacha airgeadais is infheidhme maidir le buiséad ginearálta an Aontais (“an buiséad”) níos simplí agus chun na rialacha ábhartha a chuimsiú in aon rialachán amháin (“leabhar aonair rialacha”), ba cheart Rialachán Tarmligthe (AE) Uimh. 1268/2012 ón gCoimisiún¹⁵ a aisghairm. Ar mhaithe le soiléire, ba cheart na príomhrialacha ó Rialachán (AE) Uimh. 1268/2012 a chuimsiú sa Rialachán seo; ba cheart rialacha eile a chuimsiú sna teoracha le haghaidh seirbhísí.
- (3) Ba cheart cloí leis na prionsabail bhuiséadacha bhunúsacha. Ba cheart maoluithe ar na bunphrionsabail sin i gcás réimsí áirithe amhail an taighde, gníomhaíochtaí seachtracha agus cistí struchtúracha, a athbhreithniú agus a shimpliú a oiread is féidir, ag cur san áireamh a ábhartha atá siad, an breisluach a bhaineann leo ó thaobh an bhuiséid, agus an t-ualach a chuireann siad ar na geallsealbhóirí.
- (4) Féadfar suas go 10 % de chistí na hIonstraime um Chúnamh Réamhaontachais (ICR II), na hIonstraime Eorpaí um Chomharsanacht agus an ionstraim maoiniúcháin maidir le comhar um fhorbairt (DCI) a choimeád neamh-leithdháilte ag tús na bliana airgeadais le maoiniú breise a cheadú chun freastal ar riachtanais mhóra nach mbeadh coinne leo, géarchéimeanna nua nó athruithe móra polaitíochta i dtríú tíortha, i dteannta leis na méideanna a bheadh clársceidealaithe cheana féin. Ba cheart na cistí neamh-leithdháilte sin, mura rud é go gcaitear iad i rith na bliana, a thabhairt anonn le Cinneadh ón gCoimisiún.
- (5) Ba cheart rialacha maidir le tabhairt anonn a chur i láthair ar bhealach níos soiléire, agus deighilt a dhéanamh idir tabhairt anonn uathoibríoch agus neamh-uathoibríoch.
- (6) Chun cur chun feidhme an bhuiséid a bharrfheabhsú, tá sé tábhachtach tabhairt anonn ioncaim sheachtraigh shannta, agus úsáid an ioncaim sin, a cheadú don ghníomhaíocht nó don chlár ina dhiaidh sin. Ba cheart nach bhféadfaí ioncam sannta inmheánach a thabhairt anonn ach ar feadh aon bhliana amháin, mura bhforáiltear a mhalairt sa Rialachán seo.
- (7) Leis na rialacha lena rialaítear aistriú leithreasuithe ba cheart níos mó solúbthachta a bheith ann chun cur i bhfeidhm níos fearr buiséadach a áirithiú. Chuige sin, tá sé tábhachtach go mbeadh an Coimisiún in ann Cinneadh a dhéanamh faoi aistrithe, suas go 10 %, de leithreasuithe faoi chomhair oibríochtaí idir Teidil i gcás ina bhfuil siad clúdaithe ag an mbunghníomh céanna. Ba cheart don Choimisiún aistrithe a dhéanamh go neamhspleách ó línte tacaíochta riaracháin chuig an líne oibríocháin chomhfhreagrach freisin.

an Aontais agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE, Euratom) Uimh. 1605/2002 (IO L 298, 26.10.2012, Lch.1).

¹⁵ Rialachán Tarmligthe (AE) Uimh. 1268/2012 ón gCoimisiún an 29 Deireadh Fómhair 2012 maidir le rialacha cur i bhfeidhm Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 966/2012 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir leis na rialacha airgeadais is infheidhme i ndáil le buiséad ginearálta an Aontais (IO L 362, 31.12.2012, Lch. 111).

- (8) Chun a bheith níos solúbtha maidir le cur chun feidhme ionstraimí speisialta, tá gá le nósanna imeachta simplithe um úsáid agus aistriú don Chiste Eorpaigh um Choigeartú don Domhandú agus do Chiste Dlúthpháirtíochta an Aontais Eorpaigh.
- (9) Maidir le hioncam sannta inmheánach, ba cheart maolú ó phrionsabal na sonraíochta a thabhairt isteach chun go mbeifear in ann úsáid optamach a bhaint as gach cineál leithreasaithe atá ar fáil. I ndáil leis sin, i gcás nach bhfuil aon riachtanais aitheanta ann a cheadódh ioncam den sórt sin a úsáid don chuspóir dár sannadh é, ba cheart cead a thabhairt é a úsáid do chuspóir eile.
- (10) Ba cheart d'institiúidí an Aontais a bheith ina ann glacadh le haon tabhartas don Aontas.
- (11) Ba cheart clásal cumasaithe a thabhairt isteach ionas go mbeadh duine dlítheanach in ann urraíocht chomhchineáil a dhéanamh ar imeacht nó ar ghníomhaíocht de chuid an Aontais chun críocha fógraíochta nó freagrachta sóisialta corparáidí.
- (12) Ba cheart coincheap na feidhmíochta maidir le buiséad an Aontais Eorpaigh a shoiléiriú. Ba cheart tuairisc a thabhairt ar fheidhmíocht mar chur i bhfeidhm díreach phrionsabal na bainistíochta fóna airgeadais. Ba cheart nasc a bheith idir feidhmíocht, socrú cuspóirí, táscairí, torthaí agus barainneacht, éifeachtúlacht agus éifeachtacht maidir le húsáid leithreasuithe. Chun coinbhleachtaí le creataí feidhmíochta reatha na gclár éagsúil a sheachaint, ba cheart tagairtí ó thaobh théarmaíochta na feidhmíochta a theorannú do chuspóirí agus don fhaireachán ar dhul chun cinn maidir lena mbaint amach.
- (13) Ba cheart reachtaíocht an Aontais a bheith ar ardchaighdeán, agus ba cheart í a bheith ag díriú ar na réimsí ina bhfuil an breisluach is mó le fáil ag saoránaigh na hEorpa agus ina bhfuil sí chomh héifeachtach agus chomh héifeachtúil agus is féidir maidir le comhchuspóirí beartais an Aontais a bhaint amach¹⁶. Trí mheastóireacht a dhéanamh ar chláir agus gníomhaíochtaí caiteachais reatha agus nua, a bhfuil caiteachas suntasach ag gabháil leo, is féidir cabhrú leis na cuspóirí sin a bhaint amach.
- (14) Le prionsabal na trédhearcachta a chumhdaítear in Airteagal 15 CFAE, a cheanglaíonn ar institiúidí a gcuid oibre a dhéanamh ar dhóigh chomh hoscailte agus is féidir, tugtar le tuiscint, i réimse cur chun feidhme an bhuiséid, go mbeadh a fhios ag saoránaigh cad air a gcaitheann an tAontas cistí, agus cén fáth sin. Leis an bhfaisnéis sin, cothaítear díospóireacht dhaonlathach, cuirtear le rannpháirtíocht na saoránach i bpróiseas cinnteoireachta an Aontais agus neartaítear an rialú agus an grinnscrúdú institiúideach a dhéantar ar chaiteachas an Aontais. Ba cheart cuspóirí den sórt sin a bhaint amach trí fhoilsiú faisnéise ábhartha maidir le gach faighteoir cistí de chuid an Aontais, agus úsáid á baint as uirlisí nua-aimseartha cumarsáide chomh fada agus is féidir, ar foilsiú é a chuireann leasanna rúndachta agus slándála dlítheanacha na bhfaighteoirí go léir agus, chomh fada agus a bhaineann le daoine nádúrtha, a gceart chun príobháideachais agus cosaint a sonraí pearsanta, san áireamh. Ba cheart, dá bhrí sin, d'institiúidí cur chuige roghnaitheach a ghlacadh maidir le faisnéis a fhoilsiú i gcomhréir le prionsabal na comhréireachta. Ba cheart cinntí

¹⁶ IO L 123, 12 Bealtaine 2016, Lch. 1. – Comhaontú idirinstitiúideach maidir le Reachtóireacht Níos Fearr.

foilsitheoireachta a bheith bunaithe ar chritéir ábhartha sa chaoi gur féidir faisnéis lánbhrí a sholáthar.

- (15) An faisnéis faoi úsáid cistí de chuid an Aontais arna gcur chun feidhme faoi chur chun feidhme díreach, ba cheart í a fhoilsiú ar shuíomh gréasáin de chuid na n-institiúidí agus ba cheart go gcuimseofaí inti, ar a laghad, ainm, dúiche, méid agus cuspóir na gcistí. Ba cheart go gcuirfí san áireamh san faisnéis sin critéir ábhartha mar thréimhsiúlacht, cineál agus tábhacht an bhirt.
- (16) Ba cheart ainm agus dúiche fhaighteoirí cistí de chuid an Aontais a fhoilsiú i gcás duaiseanna, deontas agus conarthaí arna ndámhadh tar éis nós imeachta poiblí a oscailt don iomaíocht, mar a dhéantar go háirithe i gcás comórtas, glaonna ar thograí agus glaonna ar thairiscintí, agus prionsabail CFAE á n-urramú, go háirithe prionsabail na trédhearcachta, na comhréireachta, na córa comhionainne agus an neamh-idirdhealaithe. Thairis sin ba cheart go gcuirfeadh an foilsiú sin le rialú na nósanna imeachta roghnúcháin poiblí ag na hiarratasóirí sin nár éirigh leo sa chomórtas.
- (17) Ba cheart nach sáródh foilsiú sonraí pearsanta ina dtagraítear do dhaoine nádúrtha an fad ama a bhfuil na cistí á n-úsáid ag an bhfaighteoir lena linn agus ba cheart, mar sin, na sonraí sin a bhaint tar éis dhá bhliana. Ba cheart go ndéanfaí amhlaidh i gcás sonraí pearsanta lena dtagraítear do dhaoine dlítheanacha i gcás ina bhfuil duine nádúrtha amháin nó níos mó sa teideal oifigiúil.
- (18) Sa chuid is mó de na cásanna a thagann faoin Rialachán seo, baineann an foilsiú le daoine dlítheanacha.
- (19) I gcás ina mbíonn daoine nádúrtha i gceist, níor cheart an foilsiú sin a bheartú ach amháin má dhéantar prionsabal na comhréire a urramú, idir tábhacht na méide a deonaíodh agus an gá atá le rialú a dhéanamh maidir leis an gcaoi is fearr chun úsáid a bhaint as na cistí. I gcás ina bhfuil daoine nádúrtha i gceist, tá foilsiú ainm an réigiúin ar leibhéal NUTS 2 ag teacht leis an gcuspoir maidir le foilsiú na bhfaighteoirí, áirithíonn sé cóir chomhionann idir Ballstáit de mhéideanna éagsúla agus ceart faighteoirí chun saoil phríobháidigh a urramú ag an am céanna, agus go háirithe mar a bhaineann sin le cosaint sonraí pearsanta.
- (20) Ba cheart faisnéis faoi scoláireachtaí, agus tacaíocht dhíreach eile a íoctar leis na daoine nádúrtha is mó atá ina gá, a bheith díolmhaithe ó fhoilsiú i gcónaí.
- (21) Chun a áirithiú go ndéanfar prionsabal na córa comhionainne idir faighteoirí a urramú, ba cheart foilsiú faisnéise a bhaineann le daoine nádúrtha a áirithiú freisin i gcomhréir leis an oibleagáid atá ar na Ballstáit trédhearcacht mhór i dtaca leis na conarthaí a áirithiú os cionn an méid a leagtar síos i dTreoir 2004/18/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 31 Márta 2004 maidir leis na nósanna imeachta um dhámhachtain conarthaí oibreacha poiblí, conarthaí soláthair phoiblí agus conarthaí seirbhíse poiblí a chomhordú.
- (22) Níor cheart ainm agus dúiche an fhaighteora ná méid agus cuspóir na gcistí a fhoilsiú má tá riosca ann dá bharr go gcuirfí i mbaol iomláine an fhaighteora, mar a chosnaítear leis an gCairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh, nó go ndéanfaí dochar do leasanna tráchtála dlisteanacha an fhaighteora.

- (23) I gcás cur chun feidhme indéach agus comhroinnte, ba cheart go bhfágfaí faoi na daoine, na heintitis nó na comhlachtaí ainmnithe a mbeadh na cistí Aontais á gcur chun feidhme acu faisnéis a chur ar fáil faoi fhaighteoirí agus faoi fhaighteoirí deiridh. I gcás inarb infheidhme, ba cheart an leibhéal sonraí agus na critéir a shainiú sna rialacha ábhartha a bhaineann go sonrach le hearnáil faoi leith agus féadfar iad a shainiú a thuilleadh sna comhaontuithe comhpháirtíochta maidir leis an gcreat airgeadais. Ba cheart don Choimisiún tagairt a chur ar fáil don suíomh gréasáin áit ar féidir an fhaisnéis faoi fhaighteoirí agus faoi fhaighteoirí deiridh a aimsiú.
- (24) Ionas gur soléite na sonraí a bhaineann leis na hionstraimí airgeadais arna gcur chun feidhme faoi chur chun feidhme díreach agus indéach agus ionas gur trédhearcaí na sonraí sin, is iomchuí gach ceanglas tuairiscithe a chumasc in aon doiciméad oibre amháin a bheadh ag gabháil leis an dréachtbhuiséad.
- (25) Is iomchuí foráil a dhéanamh maidir leis an bhféidearthacht a bheith ag an gCoimisiún comhaontuithe leibhéil seirbhíse a thabhairt i gcrích le hinstiúidí eile chun go mbeidh sé níos éasca leithreasuithe riaracháin a chur chun feidhme agus maidir le féidearthacht shainráite freisin comhaontuithe den sórt sin a thabhairt i gcrích idir ranna na n-instiúidí, comhlachtaí de chuid an Aontais, oifigí Eorpacha, comhlachtaí nó daoine a gcuirtear de chúram orthu gníomhaíochtaí sonracha a chur chun feidhme in CBES de bhun Theideal V de CAE agus Oifig Ard-Rúnaí Bhord Gobharnóirí na Scoileanna Eorpacha maidir le seirbhísí a chur ar fáil, táirgí a sholáthar, oibreacha a dhéanamh nó conarthaí foirgníochta a chur chun feidhme.
- (26) Is iomchuí na hoifigí Eorpacha a shainiú agus idirdhealú a dhéanamh ar chúraimí éigeantacha agus cúraimí neamhéigeantacha na n-oifigí sin. Ba cheart féidearthacht a thabhairt isteach d'institiúidí an Aontais, do chomhlachtaí de chuid an Aontais agus d'oifigí Eorpacha eile cumhachtaí an oifigigh údarúcháin a tharmligean chuig stiúrthóir na hoifige Eorpaí. Ina theannta sin, ba cheart go mbeadh an fhéidearthacht ag oifigí Eorpacha comhaontuithe leibhéil seirbhíse a thabhairt i gcrích maidir le soláthar seirbhísí, soláthar táirgí, oibreacha a dhéanamh nó conarthaí foirgníochta a chur chun feidhme. Is iomchuí rialacha sonracha a leagan amach maidir le taifid chuntasaíochta a sholáthar, forálacha lena dtugtar údarú d'oifigeach cuntasaíochta an Choimisiúin cuid dá chúraimí a tharmligean chuig baill foirne sna hoifigí sin chomh maith le nósanna imeachta oibriúcháin do na cuntais bhainc a bhféadfadh údarú a bheith ag na hoifigí Eorpacha iad a oscailt in ainm an Choimisiúin.
- (27) Chun cost-éifeachtúlacht na ngníomhaireachtaí feidhmiúcháin a fheabhsú a thuilleadh agus i bhfianaise na taithí praiticiúla a fuarthas le comhlachtaí eile de chuid an Aontais, ba cheart go gceadófaí cúraimí uile oifigeach cuntasaíochta na ngníomhaireachta feidhmiúcháin, nó cuid de na cúraimí sin, a chur faoi chúram oifigeach cuntasaíochta an Choimisiúin.
- (28) Ar chúiseanna a bhaineann le deimhneacht dhlíthiúil, is gá a shoiléiriú go ngníomhaíonn stiúrthóirí ngníomhaireachtaí feidhmiúcháin trí tharmligean agus leithreasuithe oibriúcháin na gclár arna dtarmligean chuig a ngníomhaireacht á mbainistiú acu. Chun go mbainfí an leas is mó as gnóthachain éifeachtúlachta mar thoradh ar an lárú domhanda ar sheirbhísí áirithe tacaíochta, ba cheart a lua go sainráite go bhfuil an fhéidearthacht ann do ghníomhaireachtaí feidhmiúcháin caiteachais riaracháin a chur chun feidhme.

- (29) Is gá rialacha a shocrú maidir le cumhachtaí agus freagrachtaí gníomhaithe airgeadais, go háirithe oifigigh údarúcháin agus na hoifigigh chuntasaíochta.
- (30) Ba cheart Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle a chur ar an eolas faoi cheapachán oifigigh údarúcháin trí tharmligean, ceapachán iniúchóra inmheánaigh agus ceapachán oifigigh cuntasaíochta, nó faoi fhoirceannadh dualgas na ndaoine sin, laistigh de dhá sheachtain.
- (31) Ba cheart freagracht iomlán a bheith ar oifigigh údarúcháin as na hoibríochtaí ioncain agus caiteachais go léir arna gcur i gcrích faoina n-údarás, lena n-áirítear ó thaobh córas rialaithe inmheánaigh, agus ba cheart iad a bheith cuntasach as a mbearta, lena n-áirítear, nuair is gá, trí imeachtaí araíonachta.
- (32) Dá réir sin, ba cheart na cúraimí, na freagrachtaí agus prionsabail na nósanna imeachta atá le hurramú a leagan síos freisin. Is gá freisin a fhoráil go n-áiritheoidh na hoifigigh chuntasaíochta trí tharmligean go bhfaighidh na hoifigigh údarúcháin trí fho-tharmligean agus a gcuid ball foirne faisnéis maidir leis na caighdeáin rialaithe agus na modhanna agus teicnící faoi seach agus go nglacfar bearta chun a áirithiú go bhfeidhmeoidh, mar is cóir, an córas rialaithe ba cheart a chur in ionad na hoibleagáide cód sonrach caighdeán gairmiúil a bhunú a bheadh infheidhme maidir le fíoruithe airgeadais agus leis na fíoruithe sin amháin. Tugtar cuntas ar na freagrachtaí arna nglacadh i dtuarascáil bhliantúil chuig an institiúid agus beidh san áireamh sa tuarascáil sin an fhaisnéis airgeadais agus bhainistíochta atá riachtanach chun tacú le dearbhú urrúis an oifigigh údarúcháin trí tharmligean maidir le feidhmiú a chuid dualgas féin, lena n-áirítear faisnéis faoi fheidhmiúocht fhoriomlán na n-oibríochtaí a dhéantar. Ba cheart na doiciméid tacaíochta a bhaineann leis na hoibríochtaí a dhéantar a choimeád. Ar deireadh, maidir leis na foirmeacha éagsúla de nósanna imeachta idirbheartaíochta do dhámhachtain conarthaí poiblí, ós rud é gur maolú ó na gnáthnósanna imeachta dámhachtana atá i gceist leis na conarthaí sin, ba cheart tuarascáil speisialta a chur chuig an institiúid agus teachtaireacht a chur chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle ina leith.
- (33) Ba cheart an ról dúbailte, a bhíonn ag Cinn Thoscaireachtaí an Aontais, agus a bhíonn ag a gcuid ionadaithe nuair nach mbíonn siadsan ann, mar oifigeach údarúcháin trí fho-tharmligean don tSeirbhís Eorpach Gníomhaíochta Seachtraí (dá ngairfear "SEGS" anseo feasta) agus, maidir le leithreasuithe oibríúcháin, don Choimisiún, ba cheart an ról sin a chur san áireamh.
- (34) Tá tarmligean cumhachtaí um chur chun feidhme buiséid ag an gCoimisiún a bhaineann le leithreasuithe oibríúcháin a rannóige féin chuig na Leas-Chinn Toscaireachtaí srianta do na cásanna sin ina bhfuil fíorghá le comhlíonadh na gcúraimí sin ag na Leas-Chinn Toscaireachtaí ar mhaithe le leanúnachas gnó nuair nach bhfuil na Cinn Toscaireachtaí sin i láthair. Ní féidir leis na Leas-Chinn Toscaireachtaí na cumhachtaí sin a fheidhmiú ar bhonn córasach ná ar chúiseanna a bhaineann le roinnt inmheánach na hoibre.
- (35) Is é an t-oifigeach cuntasaíochta a bheidh freagrach fós as cur i gcrích ceart na n-íocaíochtaí, as bailiú ioncain agus as aisghabháil na méideanna is infhaighte. Bainistíonn an t-oifigeach sin an cisteán, na cuntais bhainc agus comhaid tríú páirtí, coimeádann sé na cuntais agus is é atá freagrach as ráitis airgeadais na hinstitiúide a dhréachtú. Is é oifigeach cuntasaíochta an Choimisiúin an t-aon duine amháin a bhfuil

sé de cheart aige rialacha cuntasáíochta agus cairteacha comhchuibhithe na gcuntasóirí a shainiú, agus is iad na nósanna imeachta cuntasáíochta is infheidhme ina n-institiúidí féin a shainíonn oifigigh chuntasáíochta na nInstitiúidí eile de chuid an Aontais.

- (36) Ba cheart freisin na socruithe um cheapadh an oifigigh cuntasáíochta agus foirceannadh a chuid dualgas a bhunú freisin.
- (37) Is iomchuí go mbunódh an t-oifigeach cuntasáíochta nósanna imeachta chun a áirithiú nach mbeadh na cuntais arna n-oscailt i ngeall ar cheanglais bainistíochta cisteáin agus na cuntais óinchiste, nach mbeidís ar dochar.
- (38) Ba cheart na coinníollacha um chuntais óinchiste a úsáid, córas bainistíochta ar eisceacht ó ghnáthnósanna imeachta buiséadacha é, a leagan síos freisin, agus ba cheart cúraimí agus freagrachtaí riarthóirí na n-óinchistí, chomh maith le cúraimí agus freagrachtaí an oifigigh údarúcháin agus an oifigigh cuntasáíochta i ndáil le rialú cuntas óinchiste, a leagan amach. Ba cheart Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle a chur ar an eolas faoi aon cheapachán nó faoi aon fhoirceannadh dualgas. Ar chúiseanna éifeachtúlachta, ba cheart cuntais óinchiste a bhunú i dtoscaireachtaí an Aontais, le haghaidh leithreasuithe ó chuid an Choimisiúin den bhuiséad agus ó chuid SEGS den bhuiséad araon. Is iomchuí freisin, faoi choinníollacha sonracha, úsáid cuntas óinchiste a cheadú i dtoscaireacht an Aontais chun méideanna teoranta a íoc trí bhíthin nósanna imeachta buiséadacha. Maidir le riarthóirí óinchistí a cheapadh, fuarthas gur gá iad sin a roghnú freisin ó fhoireann arna fostú ag an gCoimisiún i réimse na cabhrach um bainistiú géarchéime agus oibríochtaí cabhrach daonnúla aon uair nach mbíonn baill foirne reachtúla de chuid an Choimisiúin ar fáil.
- (39) Chun an staid i réimse na n-oibríochtaí cabhrach daonnúla nuair nach mbíonn baill foirne reachtúla de chuid an Choimisiúin ar fáil a chur san áireamh, chomh maith leis na deacrachtaí teicniúla a bhaineann le síniú an oifigigh údarúcháin atá freagrach a fháil do gach gealltanais dhlíthiúil, ba cheart a cheadú do na baill foirne atá fostaithe ag an gCoimisiún sa réimse sin gealltanais dhlíthiúla ar luach an-íseal suas go EUR 2500 a shíniú atá nasctha leis na híocaíochtaí arna ndéanamh ó na cuntais óinchiste, agus a cheadú do Chinn Thoscaireachtaí an Aontais nó dá n-ionadaithe gealltanais dhlíthiúla a shíniú faoi Threoir an oifigigh údarúcháin atá freagrach.
- (40) Nuair a bheidh cúraimí agus freagrachtaí gach gníomhaí airgeadais sainithe, ní fhéadfar iad a bheith faoi dhliteanas ach amháin faoi na coinníollacha a leagtar síos i Rialacháin Foirne Oifigigh an Aontais Eorpaigh agus Coinníollacha Fostaíochta Sheirbhísigh eile an Aontais Eorpaigh. Is in institiúidí an Aontais a bunaíodh na sainphainéil um mírialtachtaí airgeadais, ach mar gheall ar líon teoranta na gcásanna arna gcur faoina mbráid agus ar mhaithe le héifeachtúlacht, is iomchuí a gcuid feidhmeanna a aistriú chuig an bpainéal idirinstiúideach nuabhunaithe a cuireadh ar bun chun iarrataí a mheas agus moltaí a thabhairt uaidh faoi fhorchur smachtbhannaí riaracháin (eisiaimh agus pionós airgeadais) arna gcur faoina bhráid ag an gCoimisiún nó ag institiúidí agus comhlachtaí eile de chuid an Aontais. Tá an t-aistriú sin dírithe freisin ar dhúbailt a sheachaint agus an baol go mbeadh moltaí nó tuairimí ag teacht salach ar a chéile a mhaolú, i gcásanna ina mbeadh oibreoir eacnamaíoch agus ball foirne de chuid an Aontais Eorpaigh araon i gceist. Ba cheart an nós imeachta a choimeád trína bhféadfaidh oifigeach údarúcháin deimhniú a lorg maidir le Treoir a mheasann an t-oifigeach sin a bheith mírialta nó i gcoinne

phrionsabal na bainistíochta fóna airgeadais, agus mar sin go scaoilfear ó aon dliteanas é. Ba cheart ballraíocht an phainéil sin a athrú nuair a bheidh an ról sin á chomhlíonadh aige.

- (41) Maidir le hioncam, is gá aghaidh a thabhairt ar choigeartuithe diúltacha ar acmhainní dílse a chumhdaítear faoin Rialachán ón gComhairle maidir le córas acmhainní dílse an Aontais Eorpaigh. Seachas cás speisialta na n-acmhainní dílse, is gá na cúraimí agus na rialuithe atá faoi chúram na n-oifigeach údarúcháin a choimeád ag céimeanna éagsúla an nós imeachta: meastachán ar na méideanna is infhaighte a shocrú, ordú aisghabhála, seoladh an nóta dochair lena chur in iúl don fhéichiúnaí gur socraíodh an méid is infhaighte, aon ús mainneachtana atá dlite a ríomh, agus an cinneadh, nuair is gá, teidlíocht a tharscaoileadh faoi réir critéir lena ráthaítear go bhfuiltear ag cloí le bainistíocht fhóna airgeadais chun bailiú éifeachtúil ioncaim a áirithiú.
- (42) Ba cheart don oifigeach údarúcháin a bheith in ann aisghabháil ar mhéid a socraíodh mar mhéid is infhaighte a tharscaoileadh go hiomlán nó i bpáirt má tá an féichiúnaí faoi réir aon cheann de na himeachtaí dócmhainneachta arna sainiú ag Rialachán (AE) 2015/848 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 20 Bealtaine 2015 maidir le nósanna imeachta dócmhainneachta, go háirithe i gcásanna comhshocraíochtaí breithiúnacha, imshocraíochtaí agus imeachtaí cosúil leo sin.
- (43) Ba cheart go ndéanfaí roinnt forálacha sonracha maidir le nósanna imeachta um meastachán ar an méid is infhaighte a choigeartú nó a chur ar ceal a chur i bhfeidhm.
- (44) Mar gheall ar na forbairtí sna margaí airgeadais le deireanas agus an ráta BCE a chuirtear i bhfeidhm ar a gcuid príomhoibríochtaí athmhaoiniúcháin, is gá athbhreithniú a dhéanamh ar na forálacha a bhaineann le ráta úis le haghaidh fineálacha nó pionóis eile agus foráil a dhéanamh le haghaidh rialacha i gcásanna ina mbíonn ráta úis diúltach ann.
- (45) Chun ráta sonrach na suimeanna infhála atá comhdhéanta d'fhíneálacha nó de phionóis eile arna bhforchur ag na hInstitiúidí faoi CFAE nó faoi Chonradh Euratom a léiriú, is gá forálacha sonracha a thabhairt isteach i leith na rátaí úis is infheidhme maidir le méideanna atá dlite ach nach bhfuil íochta fós, i gcás go méadódh Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh na méideanna sin.
- (46) Ba cheart na rialacha maidir le haisghabháil a shoiléiriú agus a neartú. Go háirithe, ba cheart a shonrú go ndéanfaidh an t-oifigeach cuntasáíochta méideanna a aisghabháil trína gcúiteamh freisin i gcoinne méideanna atá dlite don fhéichiúnaí ag gníomhaireacht feidhmiúcháin agus buiséad an Aontais á chur chun feidhme aici.
- (47) Ar mhaithe le deimhneacht dhlíthiúil, ba cheart na rialacha maidir le moilleanna a shainiú nuair atáthar chun nóta dochair a sheoladh.
- (48) Chun bainistíocht sócmhainní a dhaingniú agus luach saothair airgeadais a bhaint amach chomh maith, is gá na méideanna arna dtiontú go hairgead go sealadach, ar nós fineálacha comórtais a mbeifí ag cur ina gcoinne, a infheistiú i sócmhainní airgeadais, agus Cinneadh a dhéanamh faoin mbrabús orthu a shannadh. Toisc nach é an Coimisiún an t-aon institiúid amháin a bhfuil sé de cheart aige fineálacha nó pionóis eile a fhorchur, is gá forálacha a leagan síos a bhaineann leis na fineálacha nó pionóis eile sin arna bhforchur ag institiúidí eile agus rialacha a leagan síos maidir lena

n-aisghabháil, rialacha ar cheart a bheith coibhéiseach leo sin atá i bhfeidhm i dtaca leis na fineálacha nó pionóis arna bhforchur ag an gCoimisiún.

- (49) Chun a áirithiú go mbeidh an fhaisnéis uile is gá ag an gCoimisiún chun na cinntí maoiniúcháin a ghlacadh, is gá na ceanglais íosta le haghaidh inneachar na gcinntí maoiniúcháin maidir le deontais, soláthar, cistí iontaobhais, duaiseanna, ionstraimí airgeadais, saoráidí cumaisc agus ráthaíochtaí buiséadacha a leagan síos. Ag an am céanna, chun go mbeidh dearcadh níos fadtéarmaí ag na faighteoirí ionchasacha, is gá cead a thabhairt na cinntí maoiniúcháin a ghlacadh ar feadh níos mó ná bliain amháin ach go mbeadh an cur chun feidhme faoi réir ag leithreasuithe buiséid a bheith ar fáil don bhliain ábhartha. Chun dearcadh níos fadtéarmaí den sórt sin a chumasú, is gá líon na n-eilimintí a bhíonn de dhíth don Chinneadh maoiniúcháin a laghdú. Ag an am céanna, ar mhaithe leis an simpliú, ba cheart an Cinneadh maoiniúcháin a bheith ina chlár bliantúil nó ina chlár ilbhliantúil. Toisc go bhfuil an ranníocaíocht leis na comhlachtaí dá dtagraítear in Airteagal 69 agus in Airteagal 70 bunaithe sa bhuiséad bliantúil cheana féin, níor cheart é a bheith de cheangal Cinneadh sonracha maoiniúcháin a ghlacadh ina leith seo.
- (50) Maidir le caiteachas, ba cheart an gaol idir na cinntí maoiniúcháin, na ceangaltais fhoriomlána agus na ceangaltais aonair, chomh maith le coincheapa an cheangaltais caiteachais bhuiséadaigh agus dhlíthiúil a shoiléiriú chun creat soiléir a bhunú do na céimeanna éagsúla de chur chun feidhme an bhuiséid.
- (51) Chun líon na ngealltanais dlíthiúil arna gcur i gcrích i dtoscaireachtaí agus ionadaíochtaí an Aontais, go háirithe, agus luaineacht sa ráta malairte a bhíonn i gceist leo a chur san áireamh, ba cheart go bhféadfaí gealltanais shealadacha a dhéanamh freisin i gcásanna inarb eol cé na faighteoirí deiridh agus na méideanna féin.
- (52) Chun úsáid níos fearr a bhaint as na leithreasuithe atá ar fáil chun gníomhaíochtaí seachtracha a chur chun feidhme, ba cheart deireadh a chur leis an teorainn ama faoina bhféadfar na gealltanais dhlíthiúla aonair a dhéanamh ar bhonn an ghealltanais bhuiséadaigh fhoriomláin, agus deireadh a chur freisin leis an oibleagáid chun comhaontú ranníocaíochta a chur i gcrích go dtí an 31 Nollaig de bhliain $n+1$ i gcásanna ina gcuireann an gealltanais buiséadach foriomlán comhaontú maoiniúcháin le tríú tír i láthair a chlúdaíonn an comhaontú ranníocaíochta freisin.
- (53) Maidir le tíopeolaíocht na n-íocaíochtaí ar féidir le hoifigigh údarúcháin iad a dhéanamh, ba cheart soiléiriú a sholáthar ar na cineálacha éagsúla íocaíochta, i gcomhréir le prionsabal na bainistíochta fóna airgeadais. Ba cheart soiléiriú breise a thabhairt ar na rialacha maidir le réamh-mhaoiniú ar íocaíochtaí a imréiteach, go háirithe i gcásanna nach féidir imréiteach eatramhach a dhéanamh. Chuige sin, ba cheart forálacha oiriúnacha a bheith mar chuid de ghealltanais dhlíthiúla a shíneofar.
- (54) Ba cheart go sonrófaí sa Rialachán nach mór na híocaíochtaí a dhéanamh laistigh de theorainneacha ama sonraithe agus i gcás nach gcloítear leis an teorainn ama sin beidh creidiúnaithe i dteideal ús mainneachtana a fháil, ús a dhéanfar a mhuirearú ar an mbuiséad, seachas na Ballstáit agus, i gcomhréir leis na forálacha nua, an Banc Eorpach Infheistíochta agus an Ciste Eorpach Infheistíochta.
- (55) Meastar gurb iomchuí na forálacha a bhaineann le bailíochtú agus údarú ar chaiteachas a chomhtháthú in aon Airteagal amháin agus sainmhíniú ar shaoradh a

thabhairt isteach. Toisc go ndéantar na hidirbhearta ar chórais ríomhairithe, cuireadh an coincheap "síniú a daingníodh go leictreonach" in ionad an choincheapa "dearbhan 'ceadaithe chun a íoctha' a shíniú" ach amháin i líon teoranta cásanna. Is gá freisin a shoiléiriú go bhfuil feidhm ag bailíochtú an chaiteachais maidir le gach costas incháilithe, i.e. costais nach bhfuil bainteach le hiarratas ar íocaíocht freisin, rud a bhíonn i gceist i dtaca le réamh-mhaoiniú a ghlanadh.

- (56) Chun an chastacht a laghdú, rialacha atá ann cheana féin a chuíchóiriú agus soléiteacht an Rialacháin seo a fheabhsú, ba cheart rialacha atá i gcoiteann ag níos mó ná ionstraim cur chun feidhme buiséid amháin a bhunú. Ar na cúiseanna sin ba cheart athghrúpáil a dhéanamh ar fhorálacha áirithe, ba cheart foclaíocht agus raon feidhme forálacha eile a ailíniú agus ba cheart athrá agus crostagairtí gan ghá a bhaint.
- (57) Ba cheart tuilleadh béime a leagan ar fheidhmíocht agus ar thorthaí. Dá bhrí sin, is iomchuí foirm bhreis maoiniúcháin a shainiú nach bhfuil nasctha le costais na n-oibríochtaí ábhartha, sa bheis ar na foirmeacha de ranníocaíochtaí an Aontais atá seanbhunaithe cheana féin (aisíocaíocht ar na costais iarbhir a tabhaíodh, costas aonaid, cnapshuimeanna agus maoiniú ar ráta comhréidh). Ba cheart maoiniú den sórt sin sin a bheith bunaithe ar choinníollacha áirithe a chomhlíonadh *ex ante*, é sin nó a bheith bunaithe ar thorthaí a bhaint amach, arna dtomhas sin trí thagairt a dhéanamh do na clocha míle a leagadh síos roimhe sin nó trí tháscairí feidhmíochta.
- (58) I gcás ina ndéanann an Coimisiún measúnuithe ar chumas oibríochtúil agus airgeadais fhaighteoirí cistí ón Aontas Eorpach nó ar na córais agus nósanna imeachta atá acu, ba cheart dó a bheith in ann dul ar iontaoibh na measúnuithe ata déanta cheana féin ag eintitis nó deontóirí eile amhail eagraíochtaí idirnáisiúnta, chun nach mbeidh measúnaithe á ndéanamh faoi dhó ar na faighteoirí céanna. Ba cheart úsáid a bhaint as an bhféidearthacht dul ar iontaoibh measúnuithe a rinne eintitis eile i gcásanna ina ndearnadh na measúnuithe sin i gcomhréir le coinníollacha arb ionann iad agus na coinníollacha a leagtar amach sa Rialachán seo maidir leis an modh cur chun feidhme is infheidhme. Dá bhrí sin, chun iontaoibh ar mheasúnuithe ó fhoinsí eile a chothú i measc deontóirí, ba cheart don Choimisiún aitheantas ar chaighdeán atá inghlactha go hidirnáisiúnta nó ar dhea-chleachtais idirnáisiúnta a chur chun cinn.
- (59) Ina theannta sin, is den tábhacht é nach ndéanadh eintitis éagsúla iniúchadh ar fhaighteoirí cistí ón Aontas roinnt uaireanta maidir le húsáid na geistí sin.. Dá bhrí sin, is gá foráil a dhéanamh maidir leis an bhféidearthacht dul ar iontaoibh iniúchtaí atá déanta cheana féin ag iniúcháirí neamhspleácha ar choinníoll go mbeidh siad bunaithe ar chaighdeán atá inghlactha go hidirnáisiúnta, go mbeidh dearbhú réasúnta ag baint leo, agus go ndearnadh na hiniúchtaí sin ar na ráitis airgeadais agus ar na tuarascálacha ina leagtar amach úsáid ranníocaíocht an Aontais. Ba cheart na hiniúchtaí sin a bheith ina mbonn leis an dearbhú foriomlán ar úsáid cistí de chuid an Aontais.
- (60) Is den tábhacht é a cheadú do na Ballstáit iarraidh a dhéanamh go n-aistreofaí ar leibhéal an Aontais acmhainní arna sannadh dóibh faoi chur chun feidhme comhroinnte a aistriú ar leibhéal an Aontais agus go gcuirfeadh an Coimisiún chun feidhme iad faoi chur chun feidhme díreach nó indíreach, chun leasa an Bhallstáit lena mbaineann nuair is féidir sin. D'fhágfadh sin go mbainfí an úsáid is fearr as na hacmhainní sin agus as na hionstraimí a bhunaítear faoin Rialachán seo nó faoi Rialachán a bhaineann go sonrach le hearnáil faoi leith, Rialachán CEIS san áireamh,

a n-iarrfadh an Ballstát na hacmhainní sin a aistriú chucu. Chun cur chun feidhme éifeachtach a ráthú maidir leis na hionstraimí sin, is gá foráil a dhéanamh, i gcásanna ina ndéantar acmhainní a aistriú chuig ionstraimí a bhunaítear faoin Rialachán seo nó faoi Rialacháin a bhaineann go sonrach le hearnáil faoi leith, Rialachán CEIS san áireamh, go mbeadh feidhm leis na rialacha atá sna rialacháin sin.

- (61) Chun foráil a dhéanamh maidir le sásra don chomhar fadtéarmach leo siúd a fhaigheann maoiniú ón Aontas, ba cheart foráil a dhéanamh maidir leis an bhféidearthacht comhaontuithe comhpháirtíochta i dtaca leis an gcreat airgeadais a shíniú. Ba cheart comhpháirtíochtaí creata airgeadais a chur chun feidhme trí bhíthin deontas nó trí chomhaontuithe comhair le heintitis a chuireann cistí de chuid an Aontais chun feidhme. Chun na críche sin, ba cheart inneachar íosta na gcomhaontuithe sin a shonrú. Níor cheart comhpháirtíochtaí creata airgeadais srianadh míchuí a chur ar rochtain ar mhaoiniú ón Aontas.
- (62) Ba cheart na coinníollacha agus nósanna imeachta maidir le ranníocaíocht ón Aontas a chur ar fionraí, a fhoirceannadh agus a laghdú, ba cheart iad a chomhchuihbhiú i dtaca leis na hionstraimí éagsúla cur chun feidhme buiséid (mar shampla deontais, soláthar, cur i bhfeidhm indíreach, duaiseanna, etc.). Ba cheart na forais atá le fionraí, foirceannadh nó laghdú den sórt sin a shainiú.
- (63) Ba cheart tréimhsí caighdeánacha a bhunú leis an Rialachán seo, tréimhsí ar ceart doiciméid a bhaineann le ranníocaíochtaí ón Aontas a bheith á gcoimeád ag faighteoirí lena linn, chun ceanglais chonartha éagsúla nó dhíríreacha a sheachaint agus chun a ndóthain ama a thabhairt don Choimisiún, don Oifig Eorpach Frith-Chalaoise agus don Chúirt Iniúcháirí rochtain a fháil ar shonraí agus ar dhoiciméid den sórt sin agus chun na seiceálacha agus iniúchtaí *ex post* a dhéanamh. Ina theannta sin, ba cheart iallach a chur ar rannpháirtithe agus ar fhaighteoirí dul i mbun comhair chun leasanna airgeadais an Aontais Eorpaigh a chosaint.
- (64) Chun faisnéis leordhóthanach a sholáthar do rannpháirtithe agus d'fhaighteoirí agus chun a áirithiú go mbeadh an fhéidearthacht acu a gceart chun cosanta a fheidhmiú, ba cheart cead a thabhairt faoin Rialachán seo do rannpháirtithe agus d'fhaighteoirí a mbarúlacha a sheoladh isteach sula nglacfaí aon bheart a d'imreodh drochthionchar ar a gcearta agus ba cheart iad a chur ar an eolas faoi na modhanna sásaimh atá ar fáil dóibh chun agóid a dhéanamh i gcoinne beart den sórt sin.
- (65) Chun leasanna airgeadais an Aontais Eorpaigh a chosaint, ba cheart don Choimisiún córas amháin luathbhratha agus eisiaimh a bhunú.
- (66) Ba cheart feidhm a bheith ag an gcóras luathbhratha agus eisiaimh maidir le rannpháirtithe, faighteoirí, eintitis a bhfuil sé i gceist ag an iarrthóir nó tairgeoir dul i muinín a gcumais nó fochonraitheoirí conraitheora, aon duine nó aon eintiteas a fhaigheann cistí de chuid an Aontais má chuirtear an buiséad chun feidhme faoi chur chun feidhme indíreach, aon duine nó aon eintiteas a fhaigheann cistí de chuid an Aontais faoi ionstraimí airgeadais arna gcur chun feidhme go díreach agus rannpháirtithe nó faighteoirí de chuid eintiteas a chuireann an buiséad chun feidhme faoi chur chun feidhme comhroinnte.
- (67) Ba cheart a shoiléiriú, i gcás ina ndéantar Cinneadh chun duine nó eintiteas a chlárú sa bhunachar sonraí a ghabhann leis an gcóras luathbhratha agus eisiaimh ar bhonn

staideanna eisiaimh duine nádúrtha nó dlítheanach atá ina chomhalta de chomhlacht riaracháin, bainistithe nó maoirseachta an duine nó an eintitis sin, nó ag a bhfuil cearta uiríll, cinnteoireachta nó rialaithe i ndáil leis an duine nó eintiteas sin nó duine nádúrtha nó dlítheanach a ghlacann dlítheanas neamhtheoranta air féin as fiacha an duine sin nó an eintitis sin nó duine nádúrtha atá riachtanach chun go ndéanfaí an gealltanais dlíthiúil a bhronnadh nó a chur chun feidhme, ba cheart a shoiléiriú go mbeidh an fhaisnéis a bhaineann leis na daoine sin san áireamh san fhaisnéis arna clárú sa bhunachar sonraí.

- (68) Ba cheart gurb é an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach, i bhfianaise a neamhspleáchais in ábhair riaracháin, a dhéanfaidh an Cinneadh duine nó eintiteas a eisiaimh ó rannpháirtíocht i nósanna imeachta um dhámhachtain nó pionós airgeadais a fhorchur agus a dhéanfaidh an Cinneadh an fhaisnéis ghaolmhar a fhoilsiú. In éagmais breithiúnas críochnaitheach nó Cinneadh riaracháin críochnaitheach agus i gcásanna a bhaineann le sárú tromchúiseach conartha, ba cheart don oifigeach údarúcháin atá freagrach a Chinneadh a dhéanamh ag féachaint don mholadh ón bpainéal ar bhonn réamhaicmiú sa dlí. Ba cheart don phainéal measúnú a dhéanamh freisin ar an ré a bheidh i gceist d'eisiaimh i gcásanna nár socraíodh an ré leis an mbreithiúnas críochnaitheach nó leis an gCinneadh críochnaitheach riaracháin.
- (69) Ba cheart an ról a bheith ag an bpainéal a áirithiú go bhfeidhmeoidh an córas eisiaimh go comhleanúnach. Ba cheart gurb iad buanchathaoirleach, ionadaithe ón gCoimisiún agus ionadaí de chuid an oifigigh údarúcháin atá freagrach a bheadh ar an bpainéal.
- (70) Leis an réamhaicmiú sa dlí, ní dhéantar réamhbhreithiúnas ar an measúnú críochnaitheach ar iompar an duine nó an eintitis lena mbaineann a dhéanfaidh údaráis inniúla na mBallstát faoin dlí náisiúnta. An moladh ón bpainéal agus an Cinneadh ón oifigeach údarúcháin atá freagrach, ba cheart iad a athbhreithniú, dá bhrí sin, tar éis fógra a thabhairt faoin measúnú críochnaitheach sin.
- (71) Ba cheart don oifigeach údarúcháin atá freagrach duine nó eintiteas a eisiaimh nuair a tugadh breithiúnas críochnaitheach nó nuair a rinneadh Cinneadh riaracháin críochnaitheach ina leith i gcás na nithe seo a leanas: mí-iompar gairmiúil tromchúiseach ann, neamhchomhlíonadh na n-oibleagáidí a bhaineann le ranníocaíochtaí slándála sóisialta nó le cánacha a íoc, bíodh an neamhchomhlíonadh sin d'aon turas nó ná bíodh, calaois a dhéanann difear don bhuiséad, éilliú, rannpháirtíocht in eagraíocht choiriúil, sciúradh airgid, maoiniú sceimhlitheoireachta, cionta a bhaineann le sceimhlitheoireacht, saothar leanaí nó cineálacha eile gáinneála ar dhaoine nó neamhrialtacht. Ba cheart é a eisiaimh freisin i gcás sárú tromchúiseach ar ghealltanais dlíthiúil nó i gcás féimheachta.
- (72) Nuair a bheidh Cinneadh á dhéanamh maidir le heisiaimh nó maidir le pionós airgeadais a fhorchur agus maidir leis an méid sin a fhoilsiú nó maidir le diúltú do dhuine nó d'eintiteas, ba cheart don oifigeach údarúcháin atá freagrach a áirithiú go gcomhlíonfar prionsabal na comhréireachta trí aird a thabhairt go háirithe ar thromchúis an cháis, ar an tionchar buiséadach a bheidh aige, ar an méid ama a d'imigh thart ó rinneadh an t-iompar ábhartha, ar ré agus atarlú an iompair, ar rún a bheith ann i dtaobh na faillí nó ar mhéid na faillí sin agus ar an méid a chomhoibrigh an duine nó eintiteas leis an údarás ábhartha inniúil agus ar a rannchuidiú leis an imscrúdú.

- (73) Ba cheart go bhféadfadh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach duine nó eintiteas a eisiamh freisin i gcás ina mbeidh duine nádúrtha nó dlítheanach a ghlacann dliteanas neamhtheoranta as fiacha an oibreora eacnamaíoch sin féimheach nó i staid chomhchosúil dócmhainneachta nó má mhainníonn an duine nádúrtha nó dlítheanach sin a chuid oibleagáidí a chomhlíonadh maidir le ranníocaíochtaí slándála sóisialta nó cánacha a íoc, i gcás ina mbeidh tionchar ag na staideanna sin ar staid airgeadais an oibreora eacnamaíoch.
- (74) Níor cheart duine ná eintiteas a bheith faoi réir Cinneadh eisiamh i gcás ina mbeidh bearta feabhais déanta aige, rud a léiríonn, ar an gcaoi sin, a iontaofacht. Níor cheart feidhm a bheith ag an deis sin i gcás na ngníomhaíochtaí coiriúla is tromchúisí.
- (75) I bhfianaise phrionsabal na comhréireachta, ba cheart idirdhealú a dhéanamh ar na cásanna sin ina ndéanfar pionós airgeadais a fhorchur seachas eisiamh a dhéanamh agus na cásanna inarb amhlaidh, de bharr a thromchúisí atá iompar an fhaighteora lena mbaineann i leith iarracht a dhéanamh cistí de chuid an Aontais a fháil go míchuí, go mbeidh bonn cirt le pionós airgeadais a fhorchur de bhreis ar an eisiamh chun éifeacht dhíspreagthach a áirithiú. Ba cheart sainsiú a dhéanamh freisin ar an bpionós airgeadais íosta agus uasta a fhéadfaidh an t-údarás conarthach a fhorchur.
- (76) Níor cheart pionós airgeadais a fhorchur ach amháin ar fhaighteoir agus gan é a fhorchur ar rannpháirtí toisc go ndéantar méid an phionóis airgeadais atá le forchur a ríomh ar bhonn luach an ghealltanais dhlíthiúil atá i ngeall.
- (77) Is neamhspleách ón deis pionóis chonarthacha, amhail damáistí leachtaithe, a chur i bhfeidhm atá an deis chun pionóis riaracháin agus/nó airgeadais a chur i bhfeidhm ar bhonn rialála, agus ba cheart é sin a thabhairt ar aird.
- (78) Ba cheart an ré eisiamh a bheith teoranta ó thaobh ama, amhail an cás i dTreoir 2014/24/AE¹⁷ agus i gcomhréir le prionsabal na comhréireachta.
- (79) Is gá an dáta ar a dtosóidh an tréimhse teorann chun smachtbhannaí riaracháin a fhorchur agus ré na tréimhse sin a chinneadh.
- (80) Tá sé tábhachtach go bhféadfar an éifeacht dhíspreagthach a bheidh ag an eisiamh agus ag an bpionós airgeadais a atreisiú. I ndáil leis an méid sin, ba cheart go ndéanfaí an éifeacht dhíspreagthach a atreisiú tríd an deis an fhaisnéis a bhaineann leis an eisiamh agus/nó leis an bpionós airgeadais a fhoilsiú, agus na ceanglais chosanta sonraí a leagtar amach i Rialachán (CE) Uimh. 45/2001 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle (6) agus i dTreoir 95/46/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle (7) á n-urramú go hiomlán. Ba cheart go gcuideodh an méid sin chun a áirithiú nach ndéanfar an t-iompar céanna an athuair. Ar mhaithe le deimhneacht dhlíthiúil agus i gcomhréir le prionsabal na comhréireachta, ba cheart na staideanna a shonrú nár cheart foilsiú a dhéanamh ina leith. Sa mheasúnú a dhéanfaidh sé, ba cheart don oifigeach údarúcháin atá freagrach féachaint d'aon mholadh ón bpainéal. A mhéid a bhaineann le daoine nádúrtha, níor cheart sonraí pearsanta a fhoilsiú

¹⁷

Treoir 2014/24/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Feabhra 2014 maidir le soláthar poiblí agus lena n-aisghairtear Treoir 2004/18/CE (IO L 94, 28.3.2014, Lch. 65).

ach i gcásanna eisceachtúla, a mbeidh bonn cirt leo de bharr a thromchúisí atá an gníomh nó de bharr an tionchair a bheidh aige ar leasanna airgeadais an Aontais.

- (81) Níor cheart an fhaisnéis a bhaineann le heisiamh nó le pionós airgeadais a fhoilsiú ach amháin i gcás mí-iompar gairmiúil tromchúiseach, calaoise, easnamh suntasach maidir leis na príomhoibleagáidí a chomhlíonadh atá ag baint le conradh a mhaoinítear leis an mbuiséad nó i gcás neamhrialtachta.
- (82) Ba cheart na critéir eisiaimh a bheith scartha go soiléir ó na critéir as a dtiocfaidh diúltú féideartha i gcás nós imeachta ar leith.
- (83) An fhaisnéis faoi rioscaí a bhrath go luath agus faoi smachtbhannaí riaracháin a fhorchur ar dhuine nó ar eintiteas, ba cheart í a lárú. Chun na críche sin, ba cheart faisnéis ghaolmhar a stóráil i mbunachar a bhunóidh agus a fheidhmeoidh an Coimisiún mar úinéir an chórais láraithe. Ba cheart don chóras sin feidhmiú i gcomhréir go hiomlán leis an gceart chun príobháideachta agus chun sonraí pearsanta a chosaint.
- (84) Is é an Coimisiún is ceart a bheith freagrach as an gcóras luathbhratha agus eisiaimh a bhunú agus a fheidhmiú, ach ba cheart d'institiúidí agus do chomhlachtaí eile, mar aon leis na heintitis uile a chuirfidh an buiséad chun feidhme faoi chur chun feidhme díreach, comhroinnte agus indíreach, páirt a ghlacadh sa chóras sin trí fhaisnéis ábhartha a tharchur chuig an gCoimisiún. Ba cheart don oifigeach údarúcháin atá freagrach agus don phainéal an ceart ar chosaint atá ag na hoibreoirí eacnamaíocha a ráthú. Ba cheart an ceart céanna a thabhairt do dhuine nó d'eintiteas, i gcomhthéacs luathbhratha, i gcás ina bhféadfadh tionchar díobhálach a bheith ag beart arna bheartú ag oifigeach údarúcháin ar chearta an duine nó an eintitis lena mbaineann. I gcásanna ina mbeidh calaois, éilliú nó aon ghníomhaíocht neamhdhleathach eile ann a dhéanadh difear do leasanna airgeadais an Aontais nach bhfuil fós faoi réir breithiúnas críochnaitheach, ba cheart é a chur ar chumas an oifigigh údarúcháin atá freagrach agus an phainéil an deis a iarchur a tugadh don duine nó don eintiteas a chuid barúlacha a chur in iúl. Níor cheart iarchur den sórt sin a cheadú ach amháin i gcás ina mbeidh forais dhlísteana lúidre ann chun rúndacht an imscrúdaithe a chaomhnú.
- (85) Ba cheart dlínse neamhtheoranta a thabhairt do Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh maidir le pionóis a fhorchuirfear de bhun an Rialacháin seo, i gcomhréir le hAirteagal 261 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh (CFAE).
- (86) Chun cosaint leasanna airgeadais an Aontais a éascú ar fud na modhanna uile cur chun feidhme, ba cheart do na heintitis atá rannpháirteach i gcur chun feidhme an bhuiséid, sa chur chun feidhme comhroinnte agus sa chur chun feidhme indíreach, aird a thabhairt, de réir mar is iomchuí, ar na heisiaimh sin a chinneadh na hoifigigh údarúcháin a dhéanamh ar leibhéal an Aontais.
- (87) Ba cheart cuspóirí an r-Rialtais a chothú leis an Rialachán seo, agus, go háirithe sonraí leictreonacha a úsáid i malartú faisnéise idir na h-institiúidí agus tríú páirtithe.
- (88) Ba cheart coinníollacha soiléire d'inghlacthacht na gcóras a úsáidfear a bheith mar chuid den dul chun cinn i dtreo malartú leictreonach faisnéise agus seoladh isteach leictreonach doiciméad, ar mórbheart i dtreo an tsimplithe é, chun timpeallacht atá

fóna ó thaobh an dlí de a bhunú agus solúbthacht a choinneáil ag an am céanna do na rannpháirtithe, do na faighteoirí agus do na hoifigí údarúcháin i dtaca le bainistíocht ar chistí de chuid an Aontais, mar a fhoráiltear faoin Rialachán seo.

- (89) Ba cheart rialacha a leagan síos maidir le comhdhéanamh agus cúraimí an choiste a bheidh i gceannas ar mheasúnú a dhéanamh ar dhoiciméad iarratais a bhaineann le nósanna imeachta chun soláthar agus deontais a dhámhachtain agus le comórtais i gcomhair duaiseanna. Féadfaidh an coiste a bheith comhdhéanta de shaineolaithe seachtracha i gcás ina ndéantar foráil maidir leis sin sa bhunghníomh.
- (90) I gcomhréir le prionsabal an dea-rialachais, ba cheart don oifigeach údarúcháin soiléirithe nó doiciméid atá in easnamh a iarraidh, agus prionsabal na córa comhionainne á urramú aige agus gan athrú substaintiúil a dhéanamh ar na doiciméid iarratais. Ní fhéadfaidh an t-oifigeach údarúcháin Cinneadh a dhéanamh é sin a dhéanamh ach i gcásanna a bhfuil údar cuí leo. Ina theannta sin, ba cheart don oifigeach údarúcháin a bheith in ann earráid shoiléir chléireachais a cheartú nó iarraidh ar an rannpháirtí é a cheartú.
- (91) Ba cheart é a bheith de cheangal faoi bhainistíocht fhóna airgeadais go gcosnódh an Coimisiún é féin trí ráthaíochtaí a iarraidh tráth a íoctar réamh-mhaoiniú. Níor cheart gur cheanglas uathoibríoch é an ceanglas ar chonraitheoirí ráthaíochtaí a thaisceadh, ach ba cheart go mbunófaí é ar anailís riosca. I gcás ina bhfaigheann an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach amach le linn an chur chun feidhme nach bhfuil údarú ag ráthóir a thuilleadh ráthaíochtaí a eisiúint i gcomhréir leis an dlí náisiúnta is infheidhme, ba cheart don oifigeach údarúcháin a bheith in ann a éileamh go ndéanfaí an ráthaíocht a ionadú.
- (92) Ba chúis mearbhaill na tacair éagsúla rialacha don chur chun feidhme díreach agus don chur chun feidhme indíreach, go háirithe an sainmhíniú ar na cúraimí a bhaineann le cur chun feidhme an bhuiséid, agus ghabh baol leo maidir le hearráidí ó thaobh incháilitheachta de don Choimisiún agus do na comhpháirtithe araon, agus ba cheart, dá bhrí sin, iad a shimpliú agus a chomhchuihbhiú.
- (93) Ba cheart na forálacha maidir leis an gcolún-mheasúnú *ex ante* a athbhreithniú le go mbeidh an Coimisiún in ann, a oiread is féidir, dul ar iontaoibh na gcóras agus na nósanna imeachta atá ag na comhpháirtithe, ar measadh iad a bheith comhionann leis na cinn a úsáideann an Coimisiún. Ina theannta sin, is den tábhacht soiléiriú a thabhairt go bhféadfadh an Coimisiún, i gcás gur léir de thoradh an mheasúnaithe gurb ann do réimsí nach leor na nósanna imeachta atá i bhfeidhm iontu chun leasanna airgeadais an Aontais Eorpaigh a chosaint, go bhféadfadh an Coimisiún sa chás sin comhaontuithe ranníocaíochta a shíniú agus bearta maoirseachta breise á bhforchur aige ag an am céanna. Is den tábhacht soiléiriú a thabhairt cé na cásanna nach mbíonn colún-mheasúnú de dhíth ar an gCoimisiún chun comhaontuithe ranníocaíochta a shíniú.
- (94) Is iomchuí a thabhairt le fios gur ceart luach saothair na nEagraíochtaí a chuireann buiséad an Aontais Eorpaigh chun feidhme a bheith bunaithe ar fheidhmíocht, nuair is ábhartha agus nuair is féidir sin.
- (95) Téann an Coimisiún i gcomhpháirtíochtaí le tríú tíortha trí bhíthin comhaontuithe maoiniúcháin. Is den tábhacht soiléiriú a thabhairt ar a bhfuil sa chomhaontú

maoiniúcháin, go háirithe i gcás na gcodanna sin de a chuireann an tríú tír chun feidhme faoi chur chun feidhme neamhdhíreach.

- (96) Is den tábhacht an ghné shonrach a bhaineann le saoráidí cumaisc a aithint, saoráidí faoina ndéanann an Coimisiún a ranníocaíocht féin a chumasc le ranníocaíochtaí ó Institiúidí Airgeadais agus soiléiriú a thabhairt ar Theideal X a chur i bhfeidhm i dtaca le hIonstraimí Airgeadais.
- (97) Ba cheart rialacha agus prionsabail maidir le soláthar is infheidhme i leith conarthaí poiblí arna ndámhachtain ag institiúidí an Aontais as a stuaime féin a bheith bunaithe ar na rialacha a leagtar amach i dTreoir 2014/23/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹⁸ agus ar Threoir 2014/24/AE.
- (98) I gcás conarthaí measctha, ba cheart soiléiriú a dhéanamh ar mhodheolaíocht na n-údarás conarthach chun na rialacha is infheidhme a chinneadh.
- (99) Na bearta poiblíochta *ex ante* agus *ex post* is gá chun nós imeachta soláthair a sheoladh, ba cheart iad a shoiléiriú i gcás conarthaí atá os cionn agus faoi bhun na dtairseach a leagtar amach i dTreoir 2014/24/AE agus i gcás na gconarthaí sin nach dtagann faoi raon feidhme na Treorach.
- (100) Ba cheart liosta uileghabhálach de nósanna imeachta soláthair uile institiúidí an Aontais, beag beann ar na tairseacha, a bheith sa Rialachán seo.
- (101) De ghrá an tsimplithe riaracháin agus chun fiontair bheaga agus mheánmhéide a spreagadh le bheith rannpháirteach, ba cheart foráil a dhéanamh maidir le nósanna imeachta idirbheartaithe le haghaidh conarthaí ar luach meánach.
- (102) Amhail an cás i dTreoir 2014/24/AE, ba cheart don Rialachán seo comhairliúchán margaidh a cheadú sula seolfar nós imeachta soláthair. Chun a áirithiú nach n-úsáidfear an chomhpháirtíocht nuálaíochta ach amháin nuair nach mbeidh an táirge inmhianaithe ar fáil ar an margadh, ba cheart oibleagáid a leagan síos sa Rialachán seo go gcaithfear réamhchomhairliúchán margaidh a dhéanamh sula mbainfear úsáid as comhpháirtíocht nuálaíochta.
- (103) Ba cheart rannchuidiú na n-údarás conarthach maidir le cosaint an chomhshaoil agus maidir le cur chun cinn na forbartha inbhuanaithe a shoiléiriú agus, ag an am céanna, a áirithiú gur féidir leo an luach is fearr ar airgead a fháil dá gcuid conarthaí, go háirithe trí lipéid shonracha a éileamh nó trí mhodhanna iomchuí dámhachtana a úsáid.
- (104) Chun a áirithiú go gcomhlíonfaidh oibreacha eacnamaíochta, agus conarthaí á gcur i gcrích acu, na hoibleagáidí maidir leis an gcomhshaol, na hoibleagáidí sóisialta agus na hoibleagáidí maidir le dlí an tsaothair arna mbunú le dlí an Aontais, le dlí náisiúnta na mBallstát, le comhaontuithe comhchoiteanna nó leis na coinbhinsiúin idirnáisiúnta shóisialta agus chomhshaoil is infheidhme, a liostaítear in Iarscríbhinn X a ghabhann le Treoir 2014/24/AE, ba cheart na hoibleagáidí sin a bheith mar chuid de na ceanglais

¹⁸ Treoir 2014/23/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Feabhra 2014 maidir le conarthaí lamháltais a dhámhachtain (IO L 94, 28.3.2014, Lch. 1).

íosta a shaineoidh an t-údarás conarthach agus ba cheart iad a chomhtháthú sna conarthaí arna síniú ag an údarás conarthach.

- (105) Maidir le cásanna éagsúla, ar cásanna iad a dtugtar cásanna coinbhleachta leasa orthu de ghnáth, is iomchuí iad a shainaithint agus a láimhseáil ar bhealach ar leith. Ba cheart an coincheap “coinbhleacht leasa” a úsáid le haghaidh cásanna ina mbeidh eintiteas nó duine a bhfuil freagrachtaí chur chun feidhme, iniúcháireachta nó rialaithe an bhuiséid air nó oifigeach nó gníomhaire d’institiúid de chuid an Aontais a bhfuil an cúram sin air, agus sna cásanna sin amháin. I gcásanna ina ndéanfaidh oibreoir eacnamaíoch iarracht tionchar míchuí a imirt ar nós imeachta nó faisnéis rúnda a fháil, ba cheart féachaint air sin mar mhí-iompar gairmiúil tromchúiseach. Ina theannta sin, d’fhéadfadh oibreoirí eacnamaíocha a bheith i gcás nár cheart iad a roghnú chun conradh a chur chun feidhme de bharr leas coinbhleachta gairmiúil. Mar shampla, níor cheart do chuideachta meastóireacht a dhéanamh ar thionscadal a mbeidh sí féin rannpháirteach ann agus níor cheart d’iniúcháir a bheith in ann cuntais a iniúchadh a bheidh deimhnithe aige roimhe sin.
- (106) I gcomhréir le Treoir 2014/24/AE, ba cheart go bhféadfar a fhíorú an bhfuil oibreoir eacnamaíoch eisiata, critéir roghnúcháin agus dhámhachtana a chur i bhfeidhm, chomh maith le comhlíonadh na ndoiciméad soláthair a fhíorú in aon ord. Mar thoradh air sin, ba cheart an deis a bheith ann tairiscintí ar bhonn na gcritéar dhámhachtana a dhiúltú gan seiceáil roimh ré maidir le critéir eisiaimh nó roghnúcháin an tairgeora chomhfhreagraigh.
- (107) Ba cheart conarthaí a dhámhachtain ar bhonn na tairisceana is buntáistí go heacnamaíoch i gcomhréir le hAirteagal 67 de Threoir 2014/24/AE. Ba cheart a shoiléiriú go bhfuil nasc docht idir na critéir roghnúcháin agus an mheastóireacht a dhéantar ar iarrthóirí nó ar thairgeoirí agus go bhfuil nasc docht idir na critéir dhámhachtana agus an mheastóireacht a dhéantar ar na tairiscintí.
- (108) Le soláthar poiblí an Aontais, ba cheart a áirithiú go n-úsáidfear cistí de chuid an Aontais ar bhealach éifeachtach, trédhearcach agus iomchuí. I ndáil leis sin, ba cheart, leis an ríomhsholáthar, go rannchuideofar le cistí de chuid an Aontais a úsáid ar bhealach níos fearr agus feabhas a chur ar an rochtain ar chonarthaí d’oibreoirí uile eacnamaíocha.
- (109) Ba cheart a shoiléiriú gur ann do réamhchéim agus meastóireacht le haghaidh aon nós imeachta. Ba cheart Cinneadh dhámhachtana a bheith ina thoradh ar mheastóireacht i gcónaí.
- (110) Nuair a chuirfear iarrthóirí agus tairgeoirí ar an eolas faoin toradh ar nós imeachta, ba cheart na forais ar a ndéanfar an Cinneadh a chur in iúl dóibh agus ba cheart go bhfaighidh siad ráiteas mionsonraithe bunaithe ar a mbeidh sa tuarascáil mheastóireachta ina leagfar amach na cúiseanna leis an gcinneadh.
- (111) Ós rud é nach gcuirfear critéir i bhfeidhm in aon ord ar leith, ba cheart go bhfaighidh tairgeoirí a chuirfidh isteach tairiscintí comhlíontacha agus a ndiúltófar dóibh saintréithe agus buntáistí coibhneasta an tairgeora a n-éireoidh leis má iarrann siad an méid sin.

- (112) I gcás creatchonarthaí lena ngabhfáidh athoscailt na hiomaíochta, ba cheart tarscaoileadh a dhéanamh ar an oibleagáid saintréithe agus buntáistí coibhneasta an tairgeora a n-éireoidh leis a chur ar fáil do chonraitheoir nach n-éireoidh leis, ar an mbonn go bhféadfar dochar a dhéanamh don iomaíocht chóir idir na páirtithe sa chreachonradh céanna dá bhfaighidh siad an fhaisnéis sin gach uair a d'athosclófaí comórtas.
- (113) Ba cheart d'údarás conarthach a bheith ábalta nós imeachta soláthair a chealú sula síneofar an conradh, gan na hiarrthóirí ná na tairgeoirí a bheith i dteideal cúiteamh a éileamh. Ba cheart go mbeidh an méid sin gan dochar do na cásanna sin ina ngníomhóidh an t-údarás conarthach ar bhealach ina bhféadfar é a chur faoi dhliteanas i leith damáistí i gcomhréir le prionsabail ghinearálta dhlí an Aontais.
- (114) Amhail an cás i dTreoir 2014/24/AE, is gá soiléiriú a dhéanamh ar na coinníollacha faoina bhféadfar conradh a mhodhnú agus é á chomhlíonadh gan nós imeachta nua soláthair. Go háirithe, ní bheidh aon athrú ar cheanglais íosta an nós imeachta tosaigh i gcásanna amhail athruithe riaracháin, comharbas uilíoch agus cur i bhfeidhm clásal nó roghanna maidir le hathbhreithniú atá soiléir aonchiallach. Ba cheart go mbeidh gá le nós imeachta nua soláthair i gcás ina ndéanfar modhnuithe ábhartha ar an gconradh tosaigh, go háirithe ar raon feidhme agus ar ábhar chearta agus oibleagáidí frithpháirteacha na bpáirtithe, lena n-áirítear dáileadh na gceart maoine intleachtúla. Leis na modhnuithe sin, léirítear go bhfuil sé i gceist ag na páirtithe téarmaí nó coinníollacha bunriachtanacha an chonartha sin a chaibidliú an athuair, go háirithe dá mbeadh tionchar ag na modhnuithe ar thoradh an nós imeachta, dá mbeidís mar chuid den nós imeachta tosaigh.
- (115) Ní mór foráil a dhéanamh maidir leis an rogha i dtaca le ráthaíocht feidhmíochta i gcás saothair, soláthairtí agus seirbhísí casta chun comhlíonadh oibleagáidí suntasacha conarthacha a ráthú agus chun feidhmiú iomchuí le linn ré an chonartha a áirithiú. Lena chois sin, ní mór foráil a dhéanamh maidir le ráthaíocht um airgead coinneála chun tréimhse dhliteanais an chonartha a chumhdach, i gcomhréir leis an gcleachtas is gnách sna hearnálacha sin.
- (116) Chun na tairseacha agus na nósanna imeachta is infheidhme a chinneadh, is gá a shoiléiriú an meastar gur údaráis chonarthacha iad institiúidí an Aontais, mar aon le gníomhaireachtaí agus comhlachtaí feidhmiúcháin an Aontais. Níor cheart a mheas gur údaráis chonarthacha iad i gcásanna ina gceannóidh siad ó chomhlacht lárnach ceannaigh. Ina theannta sin, is eintiteas dlíthiúil aonair iad institiúidí an Aontais agus ní fhéadfaidh siad conarthaí a thabhairt i gcrích agus ní fhéadfaidh siad ach comhaontuithe leibhéil seirbhíse a thabhairt i gcrích idir a gcuid ranna.
- (117) Is iomchuí tagairt a chur isteach sa Rialachán seo don dá thairseach a leagtar amach i dTreoir 2014/24/AE maidir le saothair agus le soláthairtí agus seirbhísí, faoi seach. Ba cheart na tairseacha sin a bheith infheidhme freisin maidir le conarthaí lamháltais ar mhaithe le simpliú, chomh maith le bainistíocht fhónta airgeadais, agus sainiúlachtaí riachtanais chonarthacha institiúidí an Aontais á gcur san áireamh. Dá bhrí sin, ba cheart go mbeidh athbhreithniú ar na tairseacha sin amhail dá bhforáiltear i dTreoir 2014/24/AE infheidhme go díreach maidir le soláthar institiúidí de chuid an Aontais.

- (118) Chun críocha comhchuibhithe agus simplithe, ba cheart freisin na nósanna imeachta caighdeánaithe is infheidhme maidir le soláthar poiblí a chur i bhfeidhm i gcás ceannacháin dá bhforáiltear faoin réimeas bog i dTreoir 2014/24/AE. Ar an ábhar sin, ba cheart an tairseach maidir le ceannacháin faoi réimeas bog a chuíchóiriú leis an tairseach maidir le conarthaí seirbhíse.
- (119) Is gá coinníollacha chur i bhfeidhm na tréimhse neamhghníomhaíochta a shoiléiriú.
- (120) Ba cheart na rialacha is infheidhme maidir le soláthar i réimse na ngníomhaíochtaí seachtracha a bheith comhsheasmhach leis na prionsabail a leagtar síos i dTreoir 2014/23/AE agus i dTreoir 2014/24/AE.
- (121) Chun castacht a laghdú, chun rialacha atá ann cheana a chuíchóiriú agus chun inléiteacht na rialacha soláthair a fheabhsú, ní mór na forálacha ginearálta maidir le soláthar agus na forálacha sonracha is infheidhme maidir le soláthar i ngníomhaíochtaí seachtracha a athghrúpáil agus fáil réidh le haon athrá nó crostagairt iontu nach bhfuil gá leo.
- (122) Is gá a shoiléiriú cé na hoibreoirí eacnamaíocha a mbeidh rochtain acu ar sholáthar arna dhéanamh ag institiúidí an Aontais ag brath ar an áit a bhfuil siad bunaithe agus foráil a dhéanamh go sainráite go mbeidh deis ag eagraíochtaí idirnáisiúnta freisin an rochtain sin a bheith acu.
- (123) Chun cothromaíocht a bhaint amach idir an gá atá le trédhearcacht agus comhleanúnachas níos fearr ar thaobh amháin agus an gá atá le solúbthacht maidir le gnéithe teicniúla áirithe de na rialacha sin a chur ar fáil ar an taobh eile, ba cheart na rialacha teicniúla maidir le soláthar a chur le chéile san Iarscríbhinn a ghabhann leis an Rialachán seo agus ba cheart an chumhacht chun gníomhartha a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 290 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh a tharmligean chuig an gCoimisiún i dtaca le leasuithe ar an Iarscríbhinn sin.
- (124) Is gá raon feidhme an Teidil maidir le deontais a shoiléiriú, go háirithe i dtaca leis an gcineál gníomhaíochta nó comhlachta atá i dteideal deontais agus, chomh maith leis sin, i dtaca le gealltanais dlí a fhéadfaidh a úsáid chun deontais a chumhdach. Ba cheart, go háirithe, deireadh a chur le cinntí deontais de réir a chéile i ngeall ar an úsáid theoranta a bhaintear astu agus i ngeall ar thabhairt isteach an chórais ríomhdheontais ar bhonn céimnithe. Ba cheart an leagan amach a shimpliú trí fhorálacha maidir le hionstraimí nach deontais iad a bhogadh go codanna eile den Rialachán. Ba cheart soiléiriú a dhéanamh ar na cineálacha comhlachta a fhéadfaidh deontais oibriúcháin a fháil óir cumhdaítear leis an gcoincheap de chomhlachtaí a bhfuil aidhm lena mbaineann leas ginearálta an Aontais á saothrú acu an coincheap de chomhlachtaí a bhfuil cuspóir acu ar cuid de bheartas an Aontais é, agus a bhfuil an beartas sin á thacú acu. Ina theannta sin, ba cheart fáil réidh leis an sainmhíniú sriantach atá ar chomhlacht a bhfuil aidhm lena mbaineann leas ginearálta an Aontais á saothrú aige.
- (125) Chun nósanna imeachta a shimpliú agus chun feabhas a chur ar inléiteacht an Rialacháin seo, ba cheart forálacha maidir le hábhar an iarratais ar dheontas, an ghlaó ar thograí agus an chomhaontaithe deontais a shimpliú agus a chuíchóiriú.

- (126) Chun cur chun feidhme na ngníomhaíochtaí atá maoinithe ag ildeontóirí a éascú, i gcás nach eol an ann do mhaoiniú foriomlán na ngníomhaíochta tráth a gheallfar ranníocaíocht an Aontais, is gá soiléiriú a dhéanamh ar an gcaoi a ndéanfar ranníocaíocht an Aontais a shainiú agus ar an gcur chuige lena ndéanfar úsáid na ranníocaíochta a fhíorú.
- (127) Léirítear le taithí a fuarthas ó chnapshuimeanna, ó chostais aonaid nó ó mhaoiniú ar ráta comhréidh a úsáid gur simplíodh go suntasach na nósanna imeachta riaracháin le foirmeacha maoinithe den sórt sin agus gur laghdáíodh an riosca earráide go suntasach. Is foirmeacha oiriúnacha maoinithe iad cnapshuimeanna, rátaí comhréidhe agus costais aonaid, neamhspleách ar an réimse ina ndéanann an tAontas idirghabháil agus go háirithe i gcás ngníomhaíochtaí caighdeánaithe agus athfhillteacha, m.sh. soghluaisteacht, nascadh idir institiúidí agus ngníomhaíochtaí oiliúna etc. Sa chomhthéacs sin, ba cheart na coinníollacha le haghaidh úsáid a bhaint as cnapshuimeanna, costais aonaid agus rátaí comhréidhe a dhéanamh níos solúbtha. Is gá foráil a dhéanamh, ar dhóigh shainráite, do chnapshuimeanna aonair a chur ar bun a chumhdaíonn na costais incháilithe uile atá ar an ngníomhaíocht nó ar an gclár oibre. Ina theannta sin, chun spreagadh a thabhairt le díriú ar thorthaí, ba cheart tús áite a thabhairt do mhaoiniú a bhunaítear ar aischur. Ba cheart cnapshuimeanna, costais aonaid agus rátaí comhréidhe a bhunaítear ar ionchur a fhágáil mar rogha sa chás nach féidir nó nach iomchuí cinn a bhunaítear ar aischur a úsáid.
- (128) Ba cheart na nósanna imeachta riaracháin maidir le cnapshuimeanna, costais aonaid agus rátaí comhréidhe a shimpliú tríd an gcumhacht i gcomhair údarú orthu sin a dhílsiú san oifigeach údarúcháin. I gcás inarb iomchuí, féadfaidh an Coimisiún an t-údarú sin a thabhairt i bhfianaise nádúr na ngníomhaíochtaí nó an chaiteachais nó i bhfianaise líon na n-oifigeach údarúcháin lena mbaineann.
- (129) Chun an bhearna a dhúnadh i dtaca le sonraí a bheith ar fáil chun cnapshuimeanna, costais aonaid agus rátaí comhréidhe a bhunú, ba cheart go mbeadh cead breithiúnas
- (130) Ba cheart raon feidhme na seiceálacha agus na rialuithe lasmuigh den mheasúnú a dhéantar go tréimhsiúil ar chnapshuimeanna, ar chostais aonaid agus ar rátaí comhréidhe, ba cheart an raon feidhme sin a shoiléiriú. Leis na seiceálacha agus na rialuithe sin, ba cheart díriú ar chomhlíonadh na gcoinníollacha lena spreagtar íocaíocht na gcnaphuimeanna, na gcostas aonaid nó na rátaí comhréidhe, lena n-áirítear, nuair is gá sin, cur i gcrích na n-aschur. Níor cheart go gceanglófar leis na coinníollacha sin tuairisciú ar na costais iarbhír a thabhóidh an tairbhí. Sa chás go ndearna an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach nó an Coimisiún méideanna na gcnaphuimeanna, na gcostas aonaid nó an mhaoiniúcháin ar ráta comhréidh a Chinneadh *ex ante*, níor cheart iad a agóid trí rialuithe *ex post*. Chun gur féidir measúnú a dhéanamh go tréimhsiúil ar chnapshuimeanna, ar chostais aonaid agus ar rátaí comhréidhe, féadfaidh sé gur gá rochtain ar chuntais an tairbhí a bheith ar fáil chun críocha staidrimh agus modheolaíochta. Mar thoradh ar an measúnú a dhéantar go tréimhsiúil, féadfaidh sé go dtabharfar cothrom le dáta na cnapshuimeanna, na costais aonaid agus na rátaí comhréidhe is infheidhme maidir le comhaontuithe amach anseo ach níor cheart an measúnú sin a úsáid chun ceisteanna a ardú faoi luach na gcnaphuimeanna, na gcostas aonaid nó na rátaí comhréidhe atá comhaontaithe cheana féin. Lena chois sin, is gá rochtain ar chuntais an tairbhí a bheith ar fáil chun calaois a chosc agus a bhrath.

- (131) Chun rannpháirtíocht eagraíochtaí beaga a éascú i gcur chun feidhme bheartais an Aontais i dtimpeallacht ina bhfuil infhaighteacht theoranta ar acmhainní, is gá an luach atá ar an obair a dhéanann saorálaithe a aithint mar chostais incháilithe. Ar an ábhar sin, féadfaidh eagraíochtaí den sórt sin a bheith ag brath ar obair saorálaithe ar bhonn níos leithne ar mhaithe le cómhaoiniú a chur ar fáil don ghníomhaíocht. Gan dochar don uasráta cómhaoiniúcháin a shonraítear sa bhunghníomh, i gcásanna dá leithéid, is gá deontas an Aontais a theorannú do na costais mheasta incháilithe seachas do na costais a chumhdaíonn obair na saorálaithe. Toisc gur obair dheonach í an obair a dhéanann tríú páirtithe nach dtugann an tairbhí luach saothair dóibh as an obair, leis an teorannú seachnaítear costais nár thabhaigh an tairbhí a aisíoc leis.
- (132) Ba cheart úsáid duaiseanna a éascú agus na rialacha is infheidhme a shoiléiriú ó tharla gur cineál luachmhar tacaíochta airgeadais iad nach bhfuil aon bhaint acu le costais intuartha. Ba cheart féachaint ar dhuaiséanna mar chomhlánú ar ionstraimí maoiniúcháin amhail deontais, seachas teacht ina n-ionad.
- (133) Chun go bhféadfar duaiseanna a chur chun feidhme ar dhóigh níos solúbtha, ba cheart faisnéis roimh ré ó Pharlaimint na hEorpa agus fógra follasach maidir le duaiseanna den sórt sin a chur sa Chinneadh maoiniúcháin in ionad na hoibleagáide duaiseanna ag a bhfuil luach EUR 1 000 000 nó níos mó a fhógairt sna ráitis a ghabhann leis an ndréachtbhuiséad.
- (134) Ba cheart duaiseanna a bheith faoi réir phrionsabal na trédhearcachta agus faoi réir phrionsabal na córa comhionainne. Sa chomhthéacs sin, ba cheart saintréithe íosta na gcomórtas a leagan síos, go háirithe na coinníollacha maidir leis an duais a íoc leis na buaiteoirí i gcás dámhachtana, mar aon leis an meán iomchuí foilsithe. Ina theannta sin, is gá nós imeachta dámhachtana atá sainithe go soiléir a chur ar bun, idir iontrálacha a chur isteach, an fhaisnéis a thugtar d'iarratasóirí agus an fógra a thugtar don iarratasóir a mbíonn an bua aige, ar nós imeachta é a fhreagraíonn don nós imeachta maidir le deontas a dhámhachtain.
- (135) Ba cheart a leagan síos sa Rialachán seo na prionsabail agus na coinníollacha le haghaidh ionstraimí airgeadais, ráthaíochtaí buiséadacha agus cúnamh airgeadais chomh maith leis na rialacha maidir le teorannú dhliteanas airgeadais an Aontais, an comhrac i gcoinne calaoise agus sciúrtha airgid, foirceannadh ionstraimí airgeadais agus tuairisciú.
- (136) Le blianta beaga anuas, tá méadú i ndiaidh teacht ar an úsáid a bhaineann an tAontas as ionstraimí airgeadais lena bhféadtar gearáil níos mó ar bhuiséad an Aontais a bhaint amach ach, ag an am céanna, cruthaíonn siad riosca airgeadais don bhuiséad sin. Ar na hionstraimí airgeadais sin, ní hamháin go n-áirítear ionstraimí airgeadais atá cumhdaithe faoin Rialachán Airgeadais cheana ach áirítear chomh maith ionstraimí eile amhail ráthaíochtaí buiséadacha agus cúnamh airgeadais a rialaíodh roimhe seo le rialacha a cuireadh ar bun sna bunghníomhartha a ghabhann leis na hionstraimí, agus leis na rialacha sin amháin. Tá sé tábhachtach creat comhchoiteann a chur ar bun chun aonchineálacht na bprionsabal is infheidhme maidir leis an tacar sin d'ionstraimí a áirithiú agus chun iad a athghrúpáil faoi Theideal nua, Teideal a chuimseoidh ranna maidir le ráthaíochtaí buiséadacha agus cúnamh airgeadais chuig na Ballstáit nó chuig tríú tíortha chomh maith leis na rialacha reatha is infheidhme maidir le hionstraimí airgeadais.

- (137) Is féidir ionstraimí airgeadais a bheith fiúntach chun an éifeacht atá ag cistí de chuid an Aontais a iolrú nuair a chomhthiomsaítear na cistí sin agus cistí eile agus nuair atá éifeacht ghíarála ag baint leo. Níor cheart ionstraimí airgeadais a chur chun feidhme ach amháin mura bhfuil riosca ann go mbeidh saobhadh sa mhargadh nó mura bhfuil riosca neamhréireachta ann le rialacha maidir leis an státhabhair.
- (138) Faoi chuimsiú chreat na leathreasuithe bliantúla a bheidh údaraithe ag Parlaimint na hEorpa agus ag an gComhairle i gcomhair cláir áirithe, ba cheart ionstraimí airgeadais a úsáid ar bhonn meastóireachta *ex ante* a léiríonn go bhfuil siad éifeachtach chun cuspóirí beartais an Aontais a bhaint amach.
- (139) Ba cheart ionstraimí airgeadais, ráthaíochtaí buiséadacha agus cúnamh airgeadais a údarú trí bhíthin bunghnímh. Sa chás go mbunófar ionstraimí airgeadais gan bhunghníomh i gcásanna a bhfuil údar cuí leo, ba cheart do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle iad a údarú sa bhuiséad.
- (140) Ba cheart na hionstraimí a d'fhéadfadh teacht faoi Theideal X, amhail iasachtaí, ráthaíochtaí, infheistíochtaí gnáthscaireanna, infheistíocht chuasa-ghnáthscaireanna agus ionstraimí um chomhroinnt riosca, a shainmhíniú. Leis an sainmhíniú ar ionstraimí um chomhroinnt riosca, ba cheart go n-áireofaí feabhsuithe creidmheasa do bhannaí tionscadail a chumhdódh riosca fiach-sheirbhíse tionscadail agus a mhaolódh riosca creidmheasa sealbhóirí bannaí trí fheabhsuithe creidmheasa i bhfoirm iasachta nó ráthaíochta.
- (141) Ba cheart aon athshreabhadh ó ionstraim airgeadais a úsáid ar mhaithe leis an ionstraim ar chruthaigh é d'fhonn éifeachtúlacht na hionstraim a fheabhsú agus chun leithdháileadh acmhainní nua ón mbuiséad chuig an ionstraim sin a laghdú, más féidir, mura sonrófar a mhalairt sa bhunghníomh.
- (142) Is iomchuí cuíchóiriú leasanna i saothrú chuspóirí beartais an Aontais a aithint agus, go háirithe, go bhfuil an saineolas sonrach ag an mBanc Eorpach Infheistíochta agus ag an gCiste Eorpach Infheistíochta chun ionstraimí airgeadais a chur chun feidhme.
- (143) Ba cheart an deis a bheith ag an mBanc Eorpach Infheistíochta agus ag an gCiste Eorpach Infheistíochta, ag gníomhú dóibh mar ghrúpa, cuid den chur chun feidhme a aistriú chuig a chéile sa chás go bhféadfaidh sé cabhrú le gníomh faoi leith a chur chun feidhme agus de réir mar a thabharfar sainmhíniú breise air sa chomhaontú ábhartha leis an gCoimisiún.
- (144) Sa chás go ndéanfar ionstraimí airgeadais a chomhcheangal le foirmeacha eile tacaíochta ó bhuiséad an Aontais, ba cheart a shoiléiriú gur cheart feidhm a bheith leis na rialacha maidir le hionstraimí airgeadais a chur i bhfeidhm. I gcás inarb infheidhme, ba cheart na rialacha sin a chomhlánú le ceanglais shonracha a eascraíonn as an reachtaíocht a bhaineann go sonrach le hearnáil faoi leith.
- (145) Ina theannta sin, ba cheart cur chun feidhme na n-ionstraimí airgeadais agus na ráthaíochtaí buiséadacha a bheith ag teacht le cuspóirí bheartas cánach an Aontais agus a bhfuil bainte amach i ndáil le seachaint cánach, go háirithe an phleanáil ionsaitheach cánach agus dea-rialachas i réimse an chánachais. I dtaca leis sin, ba cheart aird a thabhairt ar an Moladh ón gCoimisiún maidir le planáil ionsaitheach cánach (C(2012)8806), an Moladh ón gCoimisiún maidir le bearta chun spreagadh a

thabhairt do thríú tíortha íoschaighdeáin maidir le dea-rialachas i réimse an chánachais a chur i bhfeidhm ó thaobh cúrsaí cánach de (C(2012)8805), an Teachtaireacht ón gCoimisiún maidir le Pacáiste i gcoinne Seachaint Cánach: Na chéad chéimeanna eile maidir le cánachas éifeachtach agus trédhearcacht chánach níos fearr a bhaint amach san Aontas Eorpach (COM(2016)23), lena n-áirítear, go háirithe, an Teachtaireacht ón gCoimisiún maidir le Straitéis Sheachtrach i dtaca le Cánachas Éifeachtach (COM(2016)24), agus forbairtí gaolmhara ar leibhéal an Aontais.

- (146) Is oibríochtaí seachbhuiséid iad ráthaíochtaí buiséadacha agus cúnamh airgeadais chuig na Ballstáit nó chuig tríú tíortha agus bíonn mórhionchar acu ar chlár comhordaithe an Aontais. Cé gur oibríochtaí seachbhuiséid iad, de bharr go n-áirítear iad mar chuid den Rialachán Airgeadais, tugtar cosaint níos fearr do leasanna airgeadais an Aontais agus is soiléire an creat a leagtar síos chun iad a údarú agus a bhainistiú agus chun cuntasáiocht a dhéanamh orthu.
- (147) Tá an tAontas tar éis tionscnaimh thábhachtacha a sheoladh ar na mallaibh atá bunaithe ar ráthaíochtaí buiséadacha, amhail an Ciste Eorpach le haghaidh Infheistíochtaí Straitéiseacha (CEIS) nó an Ciste Eorpach le haghaidh Forbairt Inbhuanaithe (CEFI). Is iad saintréithe na n-ionstraimí sin go gcruthaíonn siad dliteanas teagmhasach don Aontas agus tugtar le tuiscint go soláthrófar cistí chun cúlchiste leachtach a chur ar fáil, cúlchiste a chuirfidh ar chumas an bhuiséid freagairt go hordúil d'oibleagáidí íocaíochta a fhéadfaidh teacht chun cinn i ngeall ar na dliteanais theagmhasacha sin. Chun rátáil chreidmheasa an Aontais a ráthú agus, dá bharr sin, an cumas atá aige maoiniú éifeachtach a chur ar fáil, tá sé ríthábhachtach go gcomhlíonfaidh údarú agus soláthar na ndliteanas teagmhasach, agus an faireachán a dhéanfar orthu, tacar stóinsithe rialacha ar cheart a chur i bhfeidhm ar na ráthaíochtaí buiséadacha ar fad.
- (148) Féadfaidh na dliteanais theagmhasacha a eascróidh ó na ráthaíochtaí buiséadacha réimse leathan oibríochtaí airgeadais agus infheistíochta a chumhdach. Murab ionann agus iasachtaí a bhfuil clársceideal sainithe aisíocaíochta ag baint leo, ní féidir an fhéidearthacht go ndéanfar an ráthaíocht buiséadach a ghairm ar bhonn bliantúil a chlársceidealú go lánchinnte. Dá bhrí sin, is den riachtanas é creat a chur ar bun chun dliteanais theagmhasacha a údarú agus chun faireachán a dhéanamh orthu, creat lena n-áirítear go ndéanfar, tráth ar bith, uasteorainn bhliantúil na n-íocaíochtaí a lánurramú, uasteorainn arna bunú le Cinneadh (CE, Euratom) 2007/436 maidir le córas acmhainní dílse an Aontais.
- (149) Leis an gcreat sin, ba cheart foráil a dhéanamh chomh maith maidir le bainistiú agus rialú, lena n-áirítear tuairisciú rialta ar neamhchosaint airgeadais an Aontais. Ba cheart ráta soláthair na ndliteanas teagmhasach a shocrú ar bhonn measúnú iomchuí riosca ar na rioscaí airgeadais a eascraíonn as an ionstraim lena mbaineann. Ba cheart measúnú bliantúil a dhéanamh ar inbhuanaitheacht na ndliteanas teagmhasach i gcomhthéacs an nós imeachta bhuiséadaigh bhliantúil. Ba cheart sásra luathrabhaidh a chur ar bun chun easpa forálacha a chumhdóidh dliteanais airgeadais a sheachaint.
- (150) A bhuí leis an méadú atá ag teacht ar an úsáid a bhaintear as ionstraimí airgeadais, as ráthaíochtaí buiséadacha agus as cúnamh airgeadais, is gá leas a bhaint as méid mór leithreasuithe faoi chomhair íocaíochtaí a úsáid agus soláthar a dhéanamh ina leith. Chun gearáil a chur ar fáil agus, ag an am céanna, chun cosaint leordhóthanach ar

dhliteanais airgeadais a áirithiú, tá sé tábhachtach an leas is fearr a bhaint as méid an tsoláthair a theastaíonn agus éifeachtúlacht a mhéadú trí na soláthairtí sin a chomhthiomsú i gciste don soláthar coiteann. Lena chois sin, toisc gur féidir úsáid níos solúbtha a bhaint as na soláthairtí comhthiomsaithe sin, is féidir glanráta soláthair foriomlán, a thugann an chosaint a iarrtar trí bhíthin méid barrfheabhsaithe acmhainní, a bhaint amach.

- (151) Ba cheart creat rialaithe inmheánach téagartha a chur ar fáil leis na rialacha is infheidhme maidir le soláthar agus maidir leis an gciste don soláthar coiteann. Ba cheart na treoirlínte maidir le bainistiú sócmhainní na soláthairtí a bhunú ar leibhéal an Choimisiúin, tar éis dul i gcomhairle leis an oifigeach cuntasaíochta. Ba cheart do na hoifigigh údarúcháin faireachán gníomhach a dhéanamh ar na dliteanais airgeadais atá faoina gcúram agus ba cheart don oifigeach údarúcháin atá freagrach as an gciste don soláthar coiteann an t-airgead tirim agus na sócmhainní sa chiste a bhainistiú de réir na rialacha agus na nósanna imeachta atá leagtha amach ag an oifigeach cuntasaíochta.
- (152) Ba cheart ráthaíochtaí buiséadacha agus cúnamh airgeadais a bheith i gcomhréir leis an tacar céanna prionsabal atá bunaithe cheana d'ionstraimí airgeadais. Ba cheart go gcomhlíonfadh ráthaíochtaí buiséadacha, go háirithe, na prionsabail seo a leanas: ba cheart iad a bheith neamh-inchúlghairthe, gan choinníollacha agus ar éileamh; ba cheart iad a chur chun feidhme go hindíreach nó, i gcásanna eisceachtúla amháin, go díreach; ní fhéadfaidh siad ach oibríochtaí airgeadais agus infheistíochta a chumhdach agus ba cheart dá gcontrapháirteanna ranníocaíocht a dhéanamh óna n-acmhainní féin leis na hoibríochtaí a chumhdófar.
- (153) Ba cheart cúnamh airgeadais chuig na Ballstáit nó chuig tríú tíortha a bheith i bhfoirm iasachta nó líne creidmheasa nó i bhfoirm aon ionstraime eile a mheastar a bheith iomchuí chun éifeachtacht na tacaíochta a áirithiú. Maidir leis na hacmhainní atá le soláthar, faigheann an Coimisiún, ar cheart é a chumhachtú chuige seo, faigheann sé ar iasacht iad ar na margaí caipitil nó ó institiúidí airgeadais, rud a sheachnaíonn go mbeidh aon bhaint ag an Aontas i dtiontú aibíochtaí, rud a d'fhágfadh go mbeidh neamhchosaint aige ar aon riosca úis nó ar aon riosca margaidh.
- (154) Ba cheart feidhm a bheith ag na forálacha a bhaineann le hionstraimí airgeadais a luaithis is féidir agus ar a dhéanaí ón 1 Eanáir 2018 chun go mbainfear amach an simpliú agus an éifeachtúlacht atá á lorg. Ba cheart feidhm a bheith ag na forálacha a bhaineann le ráthaíochtaí buiséadacha agus le cúnamh airgeadais, chomh maith leis na forálacha a bhaineann leis an gciste don soláthar coiteann, ón gcreat airgeadais ilbhliantúil a bheidh ann ó 2020 amach. A bhuí leis an gclár ama sin, beidh deis ann uirlisí nua a ullmhú i gceart chun bainistiú a dhéanamh ar dhliteanais theagmhasacha. Ina theannta sin, fágfaidh an clár ama gur féidir cuíchóiriú a dhéanamh idir na prionsabail a leagtar amach i dTeideal X agus, ar thaobh amháin, an togra maidir leis an gcreat airgeadais ilbhliantúil tar éis 2020 agus, ar an taobh eile, na cláir shonracha a bhaineann leis an gcreat.
- (155) An 22 Deireadh Fómhair 2014, ghlac Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 1141/2014 (5) lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 2004/2003 agus lena leagtar síos rialacha nua maidir le, *inter alia*, cistiú páirtithe polaitiúla agus fondúireachtaí polaitiúla ar an leibhéal Eorpach, go háirithe maidir le coinníollacha cistiúcháin, dámhachtain agus leithdháileadh cistiúcháin,

deonacháin agus ranníocaíochtaí, maoiniú feachtas le haghaidh thoghcháin Pharlaimint na hEorpa, caiteachas inaisíochta, an toirmeasc chistiú, cuntais, tuairisciú agus iniúchóireacht, cur chun feidhme agus rialú, pionóis, comhar idir an tÚdarás um páirtithe agus fondúireachtaí polaitiúla Eorpacha, Oifigeach Údarúcháin de chuid Pharlaimint na hEorpa agus na Ballstáit, agus trédhearcacht. Beidh feidhm ag an Rialachán seo ón 1 Eanáir 2017 ar aghaidh.

- (156) Ba cheart rialacha a chur san áireamh maidir le ranníocaíochtaí ó bhuiséad ginearálta an Aontais le páirtithe polaitiúla Eorpacha mar a fhoráiltear i Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 1141/2014. Leis na rialacha sin, ba cheart cur ar chumas páirtithe polaitiúla ar an leibhéal Eorpach tuilleadh solúbthachta a bheith acu maidir leis na teorainneacha ama chun na ranníocaíochtaí sin a úsáid, faoi mar a éilíonn na cineálacha sin gníomhaíochtaí.
- (157) Ba cheart an tacaíocht airgeadais a thabharfar do pháirtithe polaitiúla Eorpacha a bheith i bhfoirm ranníocaíochta sonraí, chun freastal ar riachtanais shonracha na bpáirtithe polaitiúla Eorpacha.
- (158) Cé go ndéanfaítear tacaíocht airgeadais gan gá a bheith ann le clár oibre bliantúil, ba cheart do pháirtithe polaitiúla Eorpacha údar cuí a léiriú *ex post* maidir le húsáid fhónta chistí an Aontais. Go háirithe, ba cheart don oifigeach údarúcháin atá freagrach a fhíorú an úsáidfear na cistí chun caiteachas inaisíochta a íoc, faoi mar a leagtar síos sa ghlaó ar ranníocaíochtaí, laistigh de na teorainneacha ama a leagtar síos sa Rialachán seo. Ba cheart ranníocaíochtaí a dhéanfar le páirtithe polaitiúla Eorpacha a chaitheamh roimh dheireadh na bliana airgeadais tar éis bhliain a ndámhachtana agus ina dhiaidh sin ba cheart don oifigeach údarúcháin atá freagrach aon chistí nach gcaithfear a aisghabháil.
- (159) Maoiniú ón Aontas a dhámhfar chun costais oibriúcháin páirtithe polaitiúla Eorpacha a mhaoiniú, níor cheart é a úsáid chun críocha eile seachas na críocha sin atá bunaithe i Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 1141/2014, go háirithe chun eintitis eile amhail páirtithe polaitiúla náisiúnta a mhaoiniú go díreach nó go hindíreach. Ba cheart do pháirtithe polaitiúla Eorpacha na ranníocaíochtaí a úsáid chun céatadán den chaiteachas reatha agus de chaiteachas todhchaí a íoc seachas caiteachas nó fiacha arna dtabhú sular cuireadh isteach na hiarratais ar ranníocaíochtaí.
- (160) Ba cheart dámhachtain na ranníocaíochtaí a shimpliú freisin agus a chur in oiriúint do shainiúlachtaí na bpáirtithe polaitiúla Eorpacha, go háirithe trí gan critéir roghnúcháin a bheith ann, réamhíocaíocht iomlán aonair a bhunú mar riail ghinearálta, agus tríd an deis cnapshuimeanna, maoiniú ar ráta comhréidh, maoiniú costais aonaid agus maoiniú nach bhfuil nasctha le costais na n-oibríochtaí ábhartha a úsáid.
- (161) Ba cheart na ranníocaíochtaí ó bhuiséad ginearálta an Aontais a chur ar fionraí, a laghdú nó a fhoirceannadh má sháraíonn páirtithe polaitiúla Eorpacha na hoibleagáidí a leagtar síos i Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 1141/2014.
- (162) Ba cheart pionóis atá bunaithe ar an Rialachán Airgeadais agus ar Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 1141/2014 araon a fhorchur ar bhealach comhleanúnach agus prionsabal *ne bis in idem* á urramú. I gcomhréir le Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 1141/2014 ní fhorchuirfear pionóis riaracháin agus/nó airgeadais dá

bhforáiltear sa Rialachán Airgeadais i gceann de na cásanna inar forchuireadh pionóis cheana féin ar bhonn Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 1141/2014.

- (163) Leis an Rialachán seo, ba cheart creat ginearálta a bhunú faoina bhféadfar tacaíocht bhuiséadach a úsáid mar ionstraim i ngníomhaíocht sheachtrach lena n-áirítear an oibleagáid don tríú tír faisnéis iontaofa thráthúil a sholáthar don Choimisiún chun meastóireacht a dhéanamh ar chomhlíonadh na gcoinníollacha agus na bhforálacha comhaontaithe a áirithíonn cosaint éifeachtach ar leasanna airgeadais an Aontais.
- (164) Ba cheart údarú a bheith ag an gCoimisiún cistí iontaobhais an Aontais a chruthú agus a bhainistiú i gcomhair gníomhaíochtaí éigeandála, iar-éigeandála, nó téamacha, ní hamháin i dtaca le gníomhaíochtaí seachtracha ach i dtaca le gníomhaíochtaí inmheánacha an Aontais freisin. Léiríonn imeachtaí a tharla le déanaí san Aontas Eorpach go bhfuil gá le tuilleadh solúbthachta ó thaobh maoinithe de laistigh den Aontas. Toisc go bhfuil méadú ag teacht ar an doiléire a bhaineann leis na teorainneacha idir an beartas seachtrach agus an beartas inmheánach, chuirfeadh sé seo uirlis ar fáil chun freagairt do dhúshláin trasteorann. Tá sé riachtanach na prionsabail is infheidhme maidir le ranníocaíochtaí le Cistí Iontaobhais an Aontais a lua go sonrach agus freagrachtaí na ngníomhaithe airgeadais agus Bhord an Chiste Iontaobhais a shoiléiriú. Is gá freisin rialacha a leagan síos a áiritheoidh ionadaíocht chothrom na ndeontóirí rannpháirteacha ar Bhord an Chiste Iontaobhais agus nach mór vóta dearfach éigeantach ón gCoimisiún a bheith ann maidir le húsáid na gcistí.
- (165) I gcomhréir leis an gcuíchóiriú a dhéanfar ar rialacha atá ann faoi láthair agus chun athrá nach bhfuil gá leis a sheachaint, ba cheart Cuid a Dó den Rialachán Airgeadais atá tiomnaithe d'fhorálacha speisialta is infheidhme maidir leis an gCiste Eorpach um Ráthaíocht Talmhaíochta, don taighde, do ghníomhaíocht sheachtrach agus do chistí sonracha an Aontais a bhaint. Ba cheart na forálacha sa Chuid a Dó sin a thabhairt isteach sna codanna ábhartha den Rialachán Airgeadais, nó, mura bhfuil na forálacha in úsáid nó mura bhfuil siad ábhartha a thuilleadh, ba cheart iad a scriosadh.
- (166) Ba cheart na forálacha maidir le tíolacadh na gcuntas agus maidir le cuntasaíocht a shimpliú agus a shoiléiriú. Is iomchuí, dá bhrí sin, na forálacha ar fad maidir le cuntais bhliantúla agus maidir le tuairisciú eile airgeadais a thabhairt le chéile faoi Theideal sonrach.
- (167) Ba cheart an chaoi a ndéanann na hinstiúidí tuairisciú faoi láthair ar thionscadail tógála chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle a choimeád. Ba cheart go mbeadh sé de chead ag instiúidí tionscadail nua tógála a mhaoiniú leis na leithreasuithe a gheofar ar fhoirgnimh atá díolta cheana féin agus, ar an ábhar sin, ba cheart tagairt d'fhorálacha maidir le hioncam sannta a thabhairt isteach. D'fhágfadh sé sin go bhféadfar freastal ar na riachtanais athraitheacha i mbeartas tógála na n-instiúidí agus, ag an am céanna, costais a laghdú agus tuilleadh solúbthachta a thabhairt isteach.
- (168) Chun gnéithe teicniúla agus rialacha mionsonraithe i dtaca le soláthar agus i dtaca leis na rialacha is infheidhme maidir le comhlachtaí áirithe an Aontais a leasú, ba cheart an chumhacht chun gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 290 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh (CFAE) a tharmligean chuig an gCoimisiún i dtaca leis an Iarscríbhinn a ghabhann leis an Rialachán seo, an Creat-Rialachán Airgeadais do chomhlachtaí arna gcur ar bun faoi CFAE agus faoi

Chonradh Euratom agus an Eiseamláir de Rialachán Airgeadais le haghaidh comhlachtaí comhpháirtíochta príobháideacha poiblí. Tá sé tábhachtach, go háirithe, go rachadh an Coimisiún i mbun comhairliúcháin iomchuí le linn a chuid oibre ullmhúcháin, lena n-áirítear ar leibhéal na saineolaithe, agus go ndéanfar na comhairliúcháin sin i gcomhréir leis na prionsabail a leagtar síos i gComhaontú Idirinstitiúideach maidir le Reachtóireacht Níos Fearr an 13 Aibreán 2016. Go sonrach, chun rannpháirtíocht chomhionann in ullmhú na ngníomhartha tarmligthe a áirithiú, gheobhaidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle na doiciméid uile ag an am céanna leis na saineolaithe sna Ballstáit, agus beidh rochtain chórasach ag a gcuid saineolaithe ar chruinnithe ghrúpaí saineolaithe an Choimisiúin a bheidh ag déileáil le hullmhú na ngníomhartha tarmligthe.

- (169) Chun solúbthacht chur chun feidhme ionstraimí speisialta a fheabhsú, is iomchuí nósanna imeachta úsáide agus aistrithe a shimpliú trí aistrithe inmheánacha an Choimisiúin le haghaidh an Chiste Eorpaigh um Choigeartú don Domhandú agus le haghaidh Chiste Dlúthpháirtíochta an Aontais Eorpaigh a úsáid.
- (170) Chun a áirithiú go gcuirfidh Clár de chuid an Aontais Eorpaigh um Fhostaíocht agus um Nuálaíocht Shóisialta acmhainní leordhóthanacha ar fáil go tapa chun tacú le tosaíochtaí polaitiúla atá ag athrú, ba cheart go gceadóidh na scaireanna tascacha a bhaineann le gach ceann de na trí ais agus na híoschéatadáin maidir le gach ceann de na tosaíochtaí téamacha laistigh den ais féin, go gceadóidh sin breis solúbthachta. Ba cheart bainistiú an Chláir a fheabhsú dá bharr agus go n-úsáidfí acmhainní buiséadacha ar bhealach dírithe a mbeidh toradh níos fearr orthu ó thaobh cúrsaí fostaíochta agus sóisialta de.
- (171) Chun infheistíochtaí i mbonneagar cultúrtha agus turasóireachta inbhuanaithe a éascú, gan dochar do chur i bhfeidhm iomlán reachtaíocht chomhshaoil an Aontais, go háirithe na Treoracha maidir leis an Measúnú Straitéiseach Comhshaoil agus maidir leis an Measúnú ar an Tionchar ar an gComhshaoil de réir mar is iomchuí, ba cheart fáil réidh leis na srianta ar raon feidhme na tacaíochta do na hinfeistíochtaí sin.
- (172) D'fhonn freagairt do na dúshláin a eascraíonn as an méadú atá ag teacht ar na sreafaí imirceach agus dídeanaithe, ba cheart na cuspóirí a bhféadfaidh CFRE rannchuidiú leo chun tacú le himirceigh agus dídeanaithe a leagan amach go soiléir.
- (173) De bharr go gcuireann an leasú ar fhorálacha Rialachán (AE) Uimh. 1303/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹⁹ coinníollacha níos fabhraí ar fáil le haghaidh oibríochtaí cruthaithe ioncaim dá ndéantar méideanna nó rátaí tacaíochta a shainiú in Iarscríbhinn II a ghabhann le Rialachán CEMI, is gá dáta difriúil ar theacht i bhfeidhm na bhforálacha sin a chur ar bun chun cóir chomhionann na n-oibríochtaí a dtugtar tacaíocht dóibh ar bhonn Rialachán (AE) Uimh. 1303/2013 a áirithiú.

¹⁹

Rialachán (AE) Uimh. 1303/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 17 Nollaig 2013 lena leagtar síos forálacha coiteanna maidir le Coiste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa, le Ciste Sóisialta na hEorpa, leis an gCiste Comhtháthaithe, leis an gCiste Eorpach Talmhaíochta um Fhorbairt Tuaithe agus leis an gCiste Eorpach Muirí agus Iascaigh agus lena leagtar síos forálacha ginearálta maidir le Ciste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa, le Ciste Sóisialta na hEorpa, leis an gCiste Comhtháthaithe agus leis an gCiste Eorpach Muirí agus Iascaigh agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 1083/2006 ón gComhairle (IO L 347, 20.12.2013, Lch. 320).

- (174) D'fhonn cur chun feidhme na n-oibríochtaí a éascú, ba cheart raon feidhme na dtairbhíthe féideartha a mhéadú. Ar an ábhar sin, ba cheart do dhaoine nádúrtha a bheith i dteideal tacaíocht a fháil ón mbeartas comhtháthaithe.
- (175) D'fhonn bainistíocht fhónta airgeadais a áirithiú i gCistí SIE, cistí a bhainistítear faoi chur chun feidhme roinnte, agus d'fhonn oibleagáidí na mBallstát a shoiléiriú, ba cheart tagairt fhollasach a bheith sna prionsabail ghinearálta do phrionsabail an rialaithe inmheánaigh ar chur chun feidhme an bhuiséid agus do na prionsabail a bhaineann le coinbhleacht leasa a sheachaint, prionsabail arna mbunú sa Rialachán Airgeadais.
- (176) D'fhonn an leas is fearr is féidir a bhaint as na sineirgí idir cistí uile an Aontais chun aghaidh a thabhairt ar na dúshláin a bhaineann leis an imirce agus tearmann ar bhealach éifeachtach, ba cheart a áirithiú, nuair a dhéanfar na cuspóirí téamacha a aistriú ina dtosaíochtaí sna rialacha sonracha maidir le Cistí, go gcumhdóidh na tosaíochtaí sin an úsáid iomchuí a bhainfear as gach ciste sna réimsí thuasluaite.
- (177) Chun a áirithiú go mbeidh comhleanúnachas ann sa chlársceidealú, ba cheart cuíchóiriú a dhéanamh idir Comhaontuithe Comhpháirtíochta agus cláir oibriúcháin uair sa bhliain.
- (178) D'fhonn an úsáid is fearr is féidir a bhaint as na hacmhainní airgeadais a leithdháilfear ar Bhallstáit faoin mbeartas comhtháthaithe, is gá cead a bheith ag na Ballstáit an leithdháileadh ó Chistí SIE a aistriú chuig ionstraimí arna mbunú faoin Rialachán Airgeadais nó faoi Rialacháin a bhaineann go sonracha le hearnáil faoi leith.
- (179) Chun ullmhúchán agus cur chun feidhme straitéisí forbartha áitiúla faoi stiúir an phobail a éascú, ba cheart go bhféadfar an ciste ceannasach a úsáid chun na costais ullmhúcháin, reatha agus cheannaireachta a chumhdach.
- (180) Chun cur chun feidhme straitéisí forbartha áitiúla faoi stiúir an phobail agus infheistíocht chríochach chomhtháite a éascú, ba cheart soiléiriú a dhéanamh ar ról agus freagrachtaí grúpaí gníomhaíochta áitiúla i gcás straitéisí forbartha áitiúla faoi stiúir an phobail chomh maith le ról agus freagrachtaí údarás áitiúil, comhlachtaí forbartha réigiúnaí nó eagraíochtaí neamhrialtasacha i gcás Infheistíochtaí Críochacha Comhtháite i dtaca le comhlachtaí eile cláir. Níor cheart go mbeidh gá le hainmniú mar chomhlacht idirmheánach ach amháin i gcásanna ina ndéanfaidh na comhlachtaí ábhartha cúraimí a rachaidh thar na cinn a ndéantar tuairisc orthu san Airteagal ábhartha nó i gcásanna ina n-éileoidh na rialacha sonracha maidir le Cistí é.
- (181) Is gá a shoiléiriú gur cheart go bhféadfaidh údaráis bhainistíochta ionstraimí airgeadais a chur chun feidhme trí chonradh a dhámhachtain go díreach do BEI agus d'institiúidí idirnáisiúnta airgeadais.
- (182) Tá cuid mhór Ballstát tar éis bainc nó institiúidí airgeadais atá faoi úinéireacht phoiblí a chur ar bun a oibríonn faoi shainordú beartais phoiblí chun forbairt eacnamaíoch a chur chun cinn. Tá saintréithe ag na bainc agus ag na h-institiúidí airgeadais sin a dhealaíonn iad ó bhainc thráchtála phríobháideacha ó thaobh a n-úinéireachta, i dtaca leis an sainordú atá acu maidir le forbairt agus toisc nach bhfuil sé de chuspóir acu brabúis a uasmhéadú. Is é an ról go háirithe atá ag bainc den sórt sin cliseadh sa mhargadh a mhaolú sa chás nach gcuireann bainc thráchtála seirbhísí leordhóthanacha

ar fáil i réigiúin áirithe nó do réimsí áirithe beartais nó d'earnálacha áirithe. Tá inniúlacht ar leith ag na bainc nó ag na hinstitiúidí airgeadais sin atá faoi úinéireacht phoiblí rochtain ar chistí SIE a chur chun cinn agus, ag an am céanna, a neodracht iomaíoch a chaomhnú. I ngeall ar an ról sainiúil agus na saintréithe atá acu, féadfaidh na Ballstáit an úsáid a bhainfear as ionstraimí airgeadais chun cistí SIE a chur ar fáil a mhéadú chun go mbeidh an tionchar is mó is féidir ag na cistí sin san fhíorgheilleagar. Bheadh an toradh sin i gcomhréir le beartas an Choimisiúin ról na mbanc agus na n-institiúidí sin mar bhainisteoirí cistí a éascú maidir le cur chun feidhme chistí SIE mar aon le cistí SIE agus maoiniú CEIS a chumasc, mar a leagtar amach é go háirithe sa Phlean Infheistíochta don Eoraip. Dá réir sin, tá údar ann cead a thabhairt d'údarais bhainistíochta conarthaí a dhámhachtain go díreach do bhainc phoiblí nó d'institiúidí airgeadais poiblí den sórt sin. Ina ainneoin sin, chun a áirithiú go leanfaidh an fhéidearthacht sin de dhámhachtain dhíreach de bheith comhoiriúnach le prionsabail an mhargaidh inmheánaigh, ba cheart coinníollacha dochta a leagan síos, coinníollacha nár mhór do bhainc phoiblí agus d'institiúidí poiblí a chomhlíonadh, chun go bhféadfaidh an fhoráil sin a bheith infheidhme.

- (183) Chun an rogha a choimeád chun an Tionscnamh Fiontar Beag agus Meánmhéide (Tionscnamh FBM) a úsáid mar ionstraim chun cabhrú le hiomaíocht FBManna a mhéadú, tá sé riachtanach a fhoráil go bhféadfaidh na Ballstáit rannchuidiú le hionstraimí airgeadais comhpháirteacha um ráthaíocht neamhchaidheáilte agus urrúsúchán i bhfabhar FBManna le linn na clárthréimhse ar fad. Tá sé riachtanach forálacha ábhartha a bhaineann leis an rogha sin a nuashonrú freisin, cosúil leis na forálacha sin a bhaineann le measúnuithe agus meastóireachtaí ex ante.
- (184) Nuair a bhíodas ag glacadh Rialachán (AE) 2015/1017 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 25 Meitheamh 2015 maidir leis an gCiste Eorpach le haghaidh Infheistíochtaí Straitéiseacha, leis an Mol Comhairleach Eorpach maidir le hInfheistíocht agus leis an Tairseach Eorpach de Thionscadail Infheistíochta – an Ciste Eorpach le haghaidh Infheistíochtaí Straitéiseacha (CEIS) – bhíodas ag iarraidh na Ballstáit a chumasú úsáid a bhaint as Cistí SIE chun rannchuidiú le maoiniú tionscadal incháilithe a fhaigheann tacaíocht ón ráthaíocht AE a chumhdaítear le CEIS. Ba cheart foráil shonrach a thabhairt isteach chun na téarmaí agus coinníollacha a leagan amach lena n-éascófaí idirghníomhaíocht agus comhlántacht níos fearr, rud a fhágann go mbeidh féidearthacht ann Cistí SIE agus táirgí airgeadais BEI a chomhcheangal faoin Ráthaíocht Aontais a chumhdaítear le CEIS.
- (185) Chun na ceanglais rialaithe agus iniúchóireachta a shimpliú agus a chomhchuíbhíú agus chun feabhas a chur ar chuntasacht na n-ionstraimí airgeadais arna gcur chun feidhme ag BEI agus ag Institiúidí eile Idirnáisiúnta Airgeadais, tá sé riachtanach leasú a dhéanamh ar na forálacha maidir le hionstraimí airgeadais a bhainistiú agus a rialú ar mhaithe leis an bpróiseas dearbhaithe a éascú.
- (186) Chun coinníollacha aonfhoirmeacha a áirithiú maidir le cur chun feidhme an Rialacháin seo, ba cheart cumhachtaí cur chun feidhme a thabhairt don Choimisiún i ndáil le samhail na dtuarascálacha rialaithe agus na dtuarascálacha iniúchóireachta bliantúla mar a shainítear in Airteagal 40(1) den Rialachán seo. Ba cheart na

cumhachtaí sin a fheidhmiú i gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle²⁰.

- (187) Chun comhsheasmhacht a áirithiú maidir leis an dóigh ar caitheadh le ceartuithe airgeadais le linn na clárthréimhse 2007-2013, tá sé riachtanach a shoiléiriú gurb amhlaidh, i gcás ionstraimí airgeadais, gur cheart an fhéidearthacht a bheith ann caiteachas rialta a chur in áit neamhrialtacht aonair laistigh den aon oibríocht amháin ionas nach gcruthóidh an ceartú airgeadais lena mbaineann glanchaillteanas d'oibríocht na hionstraime airgeadais.
- (188) Chun infheisteoirí príobháideacha a dhreasú comhinfheistíocht a dhéanamh i dtionscadail bheartais phoiblí, ba cheart coincheap na córa difreáilte infheisteoirí a thabhairt isteach, rud a fhágann gurb amhlaidh, faoi choinníollacha sonracha, go bhféadfaidh Cistí SIE seasamh tánaisteach a ghlacadh i leith infheisteoir príobháideach ar leith agus i leith tháirgí airgeadais BEI faoin Ráthaíocht AE a chumhdaítear le CEIS. Ba cheart coinníollacha a leagan síos ag an am céanna maidir le cóir dhifreáilte den sórt sin a chur i bhfeidhm le linn cistí SIE a chur chun feidhme.
- (189) Mar gheall ar an timpeallacht fhadtréimhseach ísealúis, agus ionas nach ngearrfar pionós míchuí ar chomhlachtaí a bhíonn i mbun ionstraimí airgeadais a chur chun feidhme, tá sé riachtanach, faoi réir bainistíocht airgid ghníomhach dhícheallach, maoiniú úis dhiúltaigh arna ghiniúint de bharr infheistíochtaí Chistí SIE de bhun Airteagal 43 de Rialachán na bhForálacha Coiteanna a chumasú ó acmhainní arna n-íoc ar ais san ionstraim airgeadais.
- (190) Chun ceanglais tuairiscithe a chur ar chomhréim leis an Airteagal nua 43(a) maidir le cóir dhifreáilte infheisteoirí agus chun dúbláil a sheachaint idir 'luach na n-infheistíochtaí' in Airteagal 46(2)(h) agus 'infheistíochtaí cothromais' in Airteagal 46(2)(i), tá sé riachtanach Airteagal 46 de Rialachán na bhForálacha Coiteanna a nuashonrú.
- (191) Chun cur chun feidhme chistí SIE a éascú, tá sé riachtanach deis a thabhairt do na Ballstáit cistiú a dhámhachtain go díreach le haghaidh gníomhartha cúnamh theicniúil arna gcur chun feidhme ag BEI/CEI, ag Institiúidí eile Idirnáisiúnta Airgeadais agus ag bainc nó ag institiúidí airgeadais faoi úinéireacht phoiblí.
- (192) D'fhonn cur chun feidhme oibríochtaí a ghineann ioncam a éascú, ba cheart cead a thabhairt an ráta cómhaoinithe a laghdú tráth ar bith le linn chur chun feidhme an chláir. Ina theannta sin, ba cheart deiseanna a sholáthar chun céatadáin de ghlanioncam ar ráta comhréidh a bhunú ar leibhéal náisiúnta.
- (193) Toisc ghlacadh mall Rialachán (AE) Uimh. 508/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, agus toisc gur leis an Rialachán sin a bunaíodh leibhéil déine cúnamh, tá sé riachtanach díolúintí áirithe a leagan amach do CEMI i ndáil le hoibríochtaí a ghineann ioncam.

²⁰

Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Feabhra 2011 lena leagtar síos na rialacha agus na prionsabail ghinearálta a bhaineann leis na sásraí maidir le rialú ag na Ballstáit ar fheidhmiú cumhachtaí cur chun feidhme ag an gCoimisiún (IO L 55, 28.2.2011, Lch. 13).

- (194) Chun laghdú a dhéanamh ar an ualach riaracháin ar thairbhíthe, ba cheart méadú a dhéanamh ar an tairseach lena ndíolmhaítear oibríochtaí áirithe ó ioncam arna nginiúint le linn a gcur chun feidhme a ríomh agus a chur san áireamh.
- (195) Chun sineirgí a éascú idir Cistí SIE agus ionstraimí eile Aontais, féadfar caiteachas arna thabhtú a aisíoc ó Chistí difriúla SIE agus ó ionstraimí difriúla Aontais bunaithe ar chéatadán arna chomhaontú roimh ré.
- (196) Chun úsáid cnapshuimeanna a chur chun cinn, agus ós rud é gur gá cnapshuimeanna a bheith bunaithe ar mhodh ríofa atá cóir, cothromasach agus infhíoraithe ar cheart dó bainistíocht fhónta airgeadais a áirithiú, ba cheart deireadh a chur leis an uasteorainn is infheidhme maidir lena n-úsáid.
- (197) Ag féachaint don aidhm a bhaineann le laghdú a dhéanamh ar an ualach riaracháin atá ar thairbhíthe le linn dóibh tionscadail a chur chun feidhme, ba cheart cineál nua rogha costas simplithe a thabhairt isteach le haghaidh maoiniú, rud a bheidh bunaithe ar choinníollacha eile, agus ní ar chostais na n-oibríochtaí.
- (198) Agus aird á tabhairt ar an bhfíric gurb amhlaidh, i gcomhréir le hAirteagal 71 de Rialachán (AE) Uimh. 1303/2013, go mbeidh feidhm ag an oibleagáid chun marthanacht oibríochtaí infheistíochta a áirithiú ón íocaíocht dheireanach leis an tairbhí agus, i gcásanna ina bhfuil sé i gceist leis an infheistíocht innealra nó trealamh nua a cheannach ar léas, gur ag deireadh na tréimhse conartha a dhéanfar an íocaíocht dheireanach, níor cheart feidhm a bheith ag an oibleagáid sin maidir leis an gcineál infheistíochta sin.
- (199) Chun cur i bhfeidhm leathan roghanna costais shimplithe a áirithiú, ba cheart úsáid éigeantach as scálaí caighdeánacha costas aonaid, cnapshuimeanna nó rátaí comhréidhe a leagan amach le haghaidh oibríochtaí a thagann faoi thairseach áirithe do CFRE agus do CSE. Ba cheart úsáid dréachtbhuiséad a thabhairt isteach ag an am céanna mar mhodheolaíocht bhreise chun costais shimplithe a chinneadh.
- (200) Chun cur i bhfeidhm níos luaithe agus níos spriocdhírithe roghanna costais shimplithe a éascú, ba cheart an chumhacht chun gníomhartha a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 290 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh a tharmligean chuig an gCoimisiún i dtaca leis an sainmhíniú ar na scálaí caighdeánacha costas aonaid nó an maoiniú ar ráta comhréidh, i dtaca leis an modh cóir, cothromasach agus infhíoraithe ar a bhféadfar na scálaí sin a bhunú agus i dtaca le maoiniú a bheidh bunaithe ar chomhlíonadh coinníollacha atá nasctha leis an dul chun cinn ar chur chun feidhme nó ar bhaint amach chuspóirí na glár, agus ní ar chostais. Tá sé tábhachtach, go háirithe, go rachadh an Coimisiún i mbun comhairliúcháin iomchuí le linn a chuid oibre ullmhúcháin, lena n-áirítear ar leibhéal na saineolaithe, agus go ndéanfar na comhairliúcháin sin i gcomhréir leis na prionsabail a leagtar síos sa Chomhaontú Idirinstitiúideach maidir le Reachtóireacht Níos Fearr an 13 Aibreán 2016. Go sonrach, chun rannpháirtíocht chomhionann in ullmhú na ngníomhartha tarmligthe a áirithiú, gheobhaidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle na doiciméid uile ag an am céanna leis na saineolaithe sna Ballstáit, agus beidh rochtain chórasach ag a gcuid saineolaithe ar chruinnithe ghrúpaí saineolaithe an Choimisiúin a bheidh ag déileáil le hullmhú na ngníomhartha tarmligthe.

- (201) Chun an t-ualach riaracháin a laghdú, ba cheart méadú a dhéanamh ar an úsáid a bhaintear as rátaí comhréidhe nach gá do na Ballstáit modheolaíocht a bhunú ina leith. Dá bhrí sin, ba cheart dhá cheann bhreise de rátaí comhréidhe a thabhairt isteach; ceann amháin a úsáidfear chun costais foirne dhíreacha a ríomh agus ceann eile a úsáidfear chun na costais incháilithe eile a ríomh bunaithe ar chostais foirne. Ina theannta sin, ba cheart tuilleadh soiléirithe a thabhairt ar na modhanna a úsáidtear chun costais foirne a ríomh.
- (202) D'fhone feabhas a chur ar éifeachtacht agus ar thionchar na n-oibríochtaí, ba cheart cur chun feidhme oibríochtaí náisiúnta nó oibríochtaí lena gcumhdaítear limistéir chláir dhifriúla a éascú agus ba cheart cur leis na deiseanna atá ann caiteachas a sholáthar le haghaidh infheistíochtaí áirithe lasmuigh den Aontas.
- (203) Chun na Ballstáit a spreagadh iarraidh ar shaineolaithe neamhspleácha breithmheas a dhéanamh ar mhórtionscadail, ba cheart an dearbhú caiteachais maidir le mórtionscadal a dhéanfar don Choimisiún sula ndéanfaidh an saineolaí neamhspleách breithmheas dearfach air a cheadú a luaite a thabharfar fógra don Choimisiún gur cuireadh an fhaisnéis ábhartha faoi bhráid an tsaineolaí neamhspleách.
- (204) Chun cur chun cinn a dhéanamh ar úsáid comhphleananna gníomhaíochta lena laghdófar an t-ualach riaracháin ar thairbhíthe, tá sé riachtanach laghdú a dhéanamh ar na ceanglais rialála atá nasctha le comhphlean gníomhaíochta a bhunú.
- (205) Chun laghdú a dhéanamh ar ualach riaracháin neamhriachtanach ar thairbhíthe, ba cheart prionsabal na comhréireachta a urramú sna rialacha maidir le faisnéis agus cumarsáid. Dá réir sin, tá sé tábhachtach soiléiriú a thabhairt ar raon feidhme chur i bhfeidhm na rialacha maidir le faisnéis agus cumarsáid.
- (206) D'fhone an t-ualach riaracháin a laghdú, agus d'fhone a áirithiú go mbainfear úsáid éifeachtach as cúnamh teicniúil ar fud na gCistí agus na gcatagóirí réigiún, ba cheart méadú a dhéanamh ar an tsolúbthacht atá ann chun ríomh agus faireachán a dhéanamh ar na teorainneacha faoi seach is infheidhme maidir le cúnamh teicniúil na mBallstát.
- (207) D'fhone struchtúir chur chun feidhme a chuíchóiriú, ba cheart a shoiléiriú gur ar fáil do chlár faoi Sprioc an Chomhair Críche Eorpaigh freisin atá an fhéidearthacht atá ann go bhféadfaidh an t-údarás bainistíochta, an t-údarás deimhniúcháin agus an t-údarás iniúcháireachta a bheith mar chuid den aon chomhlacht poiblí amháin.
- (208) Ba cheart sonraí níos mine a thabhairt faoi na freagrachtaí atá ar na húdaráis bhainistíochta maidir le caiteachas a fhíorú i gcásanna ina mbíonn roghanna costais shimplíthe in úsáid.
- (209) Chun a áirithiú gur féidir le tairbhíthe tairbhe iomlán a bhaint as an acmhainneacht simplíthe a bhaineann le réitigh ríomhrialtais a úsáid le linn Cistí SIE agus an Ciste um Chabhair Eorpach do na Daoine is Díothaí (FEAD) a chur chun feidhme, go háirithe ar mhaithe le lánbhainistiú doiciméad leictreonach a éascú, tá sé riachtanach a shoiléiriú nach bhfuil rian páipéir ag teastáil i gcásanna ina gcomhlíontar coinníollacha áirithe.

- (210) Chun cóir chomhionann na n-oibríochtaí a dtacaítear leo ar bhonn an Rialacháin seo a áirithiú, tá sé riachtanach an dáta a cuireadh leasuithe áirithe ar Rialachán (AE) Uimh. 1303/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle i bhfeidhm a fháil amach²¹.
- (211) D'fhonn méadú a dhéanamh ar an rochtain atá ag spriocghrúpaí áirithe ar CSE, ba cheart an bailiú sonraí le haghaidh táscairí áirithe a bheith bunaithe ar shamplaí ionadaíocha. Ba cheart na samplaí sin a bhailiú dhá uair sa chlárthréimhse.
- (212) Chun deimhneacht dhlíthiúil agus cur chun feidhme comhchuibhithe agus neamh-idirdhealaitheach na tacaíochta d'fheirmeoirí óga a áirithiú, tá sé riachtanach a fhoráil gurb amhlaidh, i gcomhthéacs Forbairt Tuaithe, gurb ionann "dáta an bhunaithe" dá dtagraítear sna rialacha ábhartha agus an dáta a tosaíodh ar phróiseas an bhunaithe trí ghníomh arna dhéanamh ag an iarratasóir. Tá sé riachtanach a fhoráil freisin gur cheart an t-iarratas ar thacaíocht a chur isteach laistigh de 24 mhí ó dháta an bhunaithe. Ina theannta sin, i bhfianaise na taithí a gnóthaíodh le linn idirbheartaíocht a dhéanamh ar na cláir, ba cheart soiléiriú a thabhairt ar na rialacha maidir le comhbhunú feirmeoirí óga agus ar na tairseacha maidir le rochtain ar thacaíocht a cheanglaítear in Airteagal 19(4) de Rialachán (AE) Uimh. 1305/2013. Ba cheart forálacha maidir le tréimhse an phlean gnó a chuíchóiriú freisin.
- (213) Chun bheith sách tarraingteach don earnáil phríobháideach, tá sé bunriachtanach go ndéantar ionstraimí airgeadais a cheapadh agus a chur chun feidhme ar mhodh solúbtha. I bhfianaise na taithí a gnóthaíodh, áfach, is amhlaidh gur le rialacha incháilitheachta áirithe atá sonrach don bheart a chuirtear teorainn leis an nglacadh le hionstraimí airgeadais sna cláir forbartha tuaithe agus a chuirtear bac ar bhainisteoirí ciste úsáid sholúbtha a bhaint as ionstraimí airgeadais. Dá bhrí sin, is cuí a fhoráil nach mbeidh feidhm ag rialacha incháilitheachta áirithe atá sonrach don bheart maidir le hionstraimí airgeadais. Ar an gcúis chéanna, is cuí freisin a fhoráil go bhféadfar tacaíocht nuathionscanta d'fheirmeoirí óga faoi Airteagal 19 de Rialachán (AE) Uimh. 1305/2013 a sholáthar i bhfoirm ionstraimí airgeadais chomh maith. Ag féachaint do na hathruithe sin, ba cheart a fhoráil gurb amhlaidh, i gcásanna ina ndeonaítear tacaíocht d'infheistíochtaí faoi Airteagal 17 de Rialachán (AE) Uimh. 1305/2013 i bhfoirm ionstraimí airgeadais, nach mór don infheistíocht rannchuidiú le ceann amháin nó níos mó de thosaíochtaí forbartha tuaithe an Aontais.
- (214) Bíonn níos mó rioscaí eacnamaíocha ag bagairt ar fheirmeoirí sa lá atá inniu ann de bharr forbairtí margaidh. Ní théann na rioscaí eacnamaíocha sin i bhfeidhm ar gach earnáil talmhaíochta ar an mbealach céanna, áfach. Mar sin, ba cheart deis a thabhairt do na Ballstáit, i gcásanna a bhfuil údar cuí leo, cabhair a thabhairt d'fheirmeoirí trí uirlisí cobhsaithe ioncaim atá sonrach don earnáil a sholáthar, go háirithe i gcás earnálacha atá faoi réir mórlaghduithe ioncaim a d'imreodh tionchar suntasach

²¹ Rialachán (AE) Uimh. 1303/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 17 Nollaig 2013 lena leagtar síos forálacha coiteanna maidir le Coiste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa, le Ciste Sóisialta na hEorpa, leis an gCiste Comhtháthaithe, leis an gCiste Eorpach Talmhaíochta um Fhorbairt Tuaithe agus leis an gCiste Eorpach Muirí agus Iascaigh agus lena leagtar síos forálacha ginearálta maidir le Ciste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa, le Ciste Sóisialta na hEorpa, leis an gCiste Comhtháthaithe agus leis an gCiste Eorpach Muirí agus Iascaigh agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 1083/2006 ón gComhairle (IO L 347, 20.12.2013, Lch. 320).

eacnamaíoch ar limistéar tuaithe sonrach, ar an gcoinníoll go n-urramaítear oibleagáidí idirnáisiúnta an Aontais. Ba cheart inneachar phlean airgeadais an chláir a oiriúnú freisin chun faireachán a dhéanamh ar an gcaiteachas arna dhéanamh i ndáil leis an uirlis nua sin. Maidir leis an gceanglas tuairiscithe sonrach don bheart bainistithe riosca sa bhliain 2018 dá dtagraítear in Airteagal 36(5) de Rialachán (AE) Uimh. 1305/2013, cumhdaítear é cheana féin leis an tuarascáil chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle maidir le faireachán agus le meastóireacht ar an gComhbheartas Talmhaíochta dá dtagraítear in Airteagal 110(5) de Rialachán (AE) Uimh. 1306/2013. Dá bhrí sin, ba cheart an dara fomhír d'Airteagal 36(5) a scríosadh.

- (215) Maidir le cistí frithpháirteacha, is cosúil go gcuirtear bac ar fheidhmiú éifeachtach na gcistí sin mar gheall ar an toirmeasc atá ann ar ranníocaíocht a dhéanamh ó chistí poiblí i leith stoc caipitil tosaigh. Leagtar an toirmeasc sin síos in Airteagal 38(3) agus in Airteagal 39(4) de Rialachán (AE) Uimh. 1305/2013. Dá bhrí sin, ba cheart an toirmeasc sin a scríosadh.
- (216) I bhformhór na gcásanna, is do gach iarratasóir incháilithe a dheonaítear tacaíocht d'infheistíochtaí le haghaidh athshlánú a dhéanamh ar an acmhainneacht táirgeachta tar éis tubaistí nádúrtha agus teagmhais thurraingeacha faoi Airteagal 18(1)(b) agus faoi Airteagal 24(1)(d) de Rialachán (AE) Uimh. 1305/2013. Dá bhrí sin, níor cheart oibleagáid a bheith ar na Ballstáit critéir roghnúcháin a shainiú le haghaidh oibríochtaí athshlánaithe. Thairis sin, i gcásanna a bhfuil údar cuí leo, ba cheart na Ballstáit a cheadú modhanna malartacha roghnúcháin a shainiú sa chás nach féidir critéir roghnúcháin a shainiú de bharr chineál na n-oibríochtaí atá i gceist.
- (217) Sainítear in Airteagal 59 de Rialachán (AE) Uimh. 1305/2013 na huasrátaí ranníocaíochta ó CETFT. Chun brú a mhaolú ar bhuiséad náisiúnta cuid de na Ballstáit agus chun infheistíochtaí a bhfuil géarghá leo sa Chipir a bhrostú, ba cheart an t-uasráta ranníocaíochta 100 % dá dtagraítear in Airteagal 59(4)(f) a fhadú go dúnadh an chláir. Ina theannta sin, ba cheart tagairt a dhéanamh in Airteagal 59(4) don ráta ranníocaíochta sonrach a tugadh isteach le Rialachán (AE) Uimh. 1303/2013 le haghaidh na hionstraime airgeadais nua dá dtagraítear i bpointe (c) d'Airteagal 38(1) den Rialachán céanna.
- (218) De bhun Airteagal 60(1) de Rialachán (AE) Uimh. 1305/2013, i gcásanna ina bhfuil bearta éigeandála i gceist i ngeall ar thubaistí nádúrtha, féadfaidh incháilitheacht an chaiteachais a bhaineann le hathrú ar an gclár tosú ón dáta a tharla an tubaiste nádúrtha. An fhéidearthacht sin chun caiteachas incháilithe a dhéanamh roimh leasú ar an gclár a chur isteach, ba cheart í a leathnú chuig cúinsí eile freisin, amhail teagmhais thurraingeacha nó athrú suntasach tobann i ndálaí socheacnamaíocha an Bhallstáit nó an réigiúin, lena n-áirítear athruithe suntasacha tobanna déimeagrafacha a thagann as imirce nó as glacadh dídeanaithe.
- (219) De réir an dara fomhír d'Airteagal 60(2) de Rialachán (AE) Uimh. 1305/2013, ina bpléitear le hinfeistíochtaí in earnáil na talmhaíochta, ní bheidh incháilithe ach caiteachas arna thabhtú tar éis iarratas a chur isteach. Ba cheart deis a thabhairt do na Ballstáit a fhoráil ina gcuid clár gurb incháilithe a bheidh caiteachas arna thabhtú tar éis teagmhais i gcásanna ina mbaineann an infheistíocht le bearta éigeandála de bharr tubaistí nádúrtha, teagmhais thurraingeacha nó teagmhais dhíobhálacha aeráide nó de bharr athrú suntasach tobann i ndálaí socheacnamaíocha an Bhallstáit nó an réigiúin.

- (220) Chun méadú a dhéanamh ar úsáid na roghanna costais shimplithe dá dtagraítear i bpointe (b) go pointe (d) d'Airteagal 67(1) de Rialachán (AE) Uimh. 1303/2013, tá sé riachtanach teorainn a chur leis na rialacha a bhaineann go sonrach le CETFT a leagtar síos in Airteagal 62(2) de Rialachán (AE) Uimh. 1305/2013 maidir le cúnamh arna dheonú i gcomhréir le pointe (a) agus le pointe (b) d'Airteagal 21(1), a bhaineann le hioncam tarscaoilte agus le costais chothabhála, agus i gcomhréir le hAirteagal 28 go hAirteagal 31, le hAirteagal 33 agus le hAirteagal 34 de Rialachán (AE) Uimh. 1305/2013.
- (221) Ceanglaítear le hAirteagal 74 de Rialachán (AE) Uimh. 1305/2013 ar na Ballstáit dul i gcomhairle le Coiste Faireacháin an chláir forbartha tuaithe maidir leis na critéir roghnúcháin laistigh de thréimhse ceithre mhí ó cheadú an chláir. Cuireann an méid sin oibleagáid indíreach ar na Ballstáit na critéir roghnúcháin uile a bheith sainithe acu faoin dáta sin, fiú amháin i gcás na nglanna ar iarratais a sheolfar ina dhiaidh sin. Chun an t-ualach riaracháin neamhriachtanach a laghdú, agus chun a áirithiú ag an am céanna go n-úsáidfear acmhainní airgeadais ar an mbealach is fearr is féidir, ba cheart na Ballstáit a cheadú na critéir roghnúcháin a shainiú agus tuairim ón gCoiste Faireacháin a iarraidh tráth ar bith roimh fhoilsiú na nglanna ar iarratais.
- (222) Baintear úsáid as an smacht airgeadais chun a áirithiú go gcloíonn an buiséad don Chiste Eorpach um Ráthaíocht Talmhaíochta leis na huasteorainneacha bliantúla faoi seach agus chun an cúlchiste a bhunú i gcás éigeandálaí in earnáil na talmhaíochta. I bhfianaise chineál teicniúil an bhealaigh ina socraítear an ráta coigeartaithe agus i bhfianaise an naisc nádúrtha atá aige le meastacháin chaiteachais an Choimisiúin a leagtar amach ina Dhréachtbhuiséad bliantúil, ba cheart simpliú a dhéanamh ar an nós imeachta le haghaidh an ráta coigeartaithe a shocrú trí údarás a thabhairt don Choimisiún é a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta comhairleach. Ní shainítear sa Rialachán Airgeadais nua daonra na dtairbhíthe atá incháilithe le haghaidh aisíocaíocht a fháil as smacht airgeadais. Ba cheart an rialachán reatha a oiriúnú dá réir, agus sainiú reatha na dtairbhíthe incháilithe á choinneáil aige ag an am céanna.
- (223) Chun na rialacha maidir le saoradh uathoibríoch Airteagal 87 de Rialachán (AE) Uimh. 1303/2013 agus Airteagal 38 de Rialachán (AE) Uimh. 1306/2013 a chomhchuibhiú, ba cheart oiriúnú a dhéanamh ar an dáta faoinar gá do na Ballstáit faisnéis faoi eisceachtaí ón saoradh, dá dtagraítear in Airteagal 38(3), a sheoladh chuig an gCoimisiún.
- (224) Chun foráil a dhéanamh don tsoiléireacht dhlíthiúil maidir leis an dóigh a gcaithfear le gnóthuithe arna nginiúint as na laghduithe sealadacha faoi Airteagal 41(2) de Rialachán (AE) Uimh. 1306/2013, ba cheart an ceann deireanach sin a chur ar áireamh sa liosta d'fhoinsí an ioncaim shannta faoi Airteagal 43 den Rialachán sin.
- (225) Maidir leis an riail a tugadh isteach den chéad uair le Rialachán (AE) Uimh. 1290/2005 go gcomhroinnfi go cothrom idir an buiséad agus na Ballstáit an riosca nach ngnóthófaí suimeanna atá dlite as neamhrialtachtaí i gcás nár gnóthaíodh na suimeanna sin laistigh de spriocdhátaí réasúnacha (an riail 50/50, mar a deirtear), tá sé léirithe ó thaithí go bhfuil ag éirí léi ó thaobh chosaint an bhuiséid de. Tá ualach trom riaracháin agus leabharchoimeádta ar an gCoimisiún Eorpach agus ar na Ballstáit araon i gceist le córas den sórt sin, áfach. Meastar, dá bhrí sin, gurb iomchuí an cur chuige sin a athrú tuilleadh agus na suimeanna gaolmhara a ghearradh go hiomlán ar na Ballstáit lena mbaineann tar éis dhul in éag na spriocdhátaí gaolmhara, rud a

ligeann dóibh, ar an taobh eile, na suimeanna arna ngnóthú ina dhiaidh sin ag deireadh na nósanna imeachta gnóthaithe a choinneáil ina mbuiséad náisiúnta.

- (226) Maidir le diúltú d'íocaíochtaí nó gnóthú íocaíochtaí a ndéanann neamh-chomhlíonadh rialacha soláthair phoiblí difear dóibh, chun a áirithiú go léiríonn siad tromchúis an neamh-chomhlíonta sin agus go n-urramaíonn siad prionsabal na comhréireachta, ba cheart diúltú nó gnóthú den sórt sin a bheith teoranta do na leibhéil a leagann an Coimisiún síos iad le haghaidh ceartuithe airgeadais a dhéanamh ar chaiteachas faoi chur chun feidhme comhroinnte i gcás neamh-chomhlíonadh na rialacha sin. Is iomchuí freisin a shoiléiriú gur faoin méid céanna amháin a dhéanann neamh-chomhlíonadh den sórt sin difear do dhlíthiúlacht agus rialacht na n-idirbheart.
- (227) Sa taithí a gnóthaíodh go dtí seo, tá sé léirithe go bhfuil deacrachtaí ag roinnt mhaith Ballstát cur chun feidhme a dhéanamh ar na trí chritéar a liostaítear sa tríú fomhír d'Airteagal 9(2) de Rialachán (AE) Uimh. 1307/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle²², ar critéir iad is gá a chomhlíonadh chun a bhreathnú ar fheirmeoir mar fheirmeoir gníomhach. Chun an t-ualach riaracháin a bhaineann le cur chun feidhme na dtrí chritéar a laghdú, ba cheart do na Ballstáit bheith in ann a roghnú gan ach ceann amháin nó dhá cheann díobh a chur ar fáil. Tá sé léirithe sa taithí freisin gurb amhlaidh, tríd is tríd, gur mó na costais riaracháin a bhaineann le clásal an fheirmeora ghníomhaigh a chur chun feidhme i roinnt Ballstát ná an tairbhe a bhaintear as líon an-teoranta tairbhithe neamhghníomhacha a eisiamh ó na scéimeanna tacaíochta dírí. Chun cur ar chumas na mBallstát aghaidh a thabhairt ar chásanna den sórt sin i mblianta éilimh sa todhchaí, ba cheart rogha a thabhairt dóibh Airteagal 9 a chur i bhfeidhm ina iomláine.
- (228) Tá sé léirithe sa taithí a gnóthaíodh sa chéad bhliain de chur chun feidhme Rialachán (AE) Uimh. 1307/2013 nár bhain Ballstáit áirithe a bhí ag cur na scéime íocaíochta aonair limistéir i bhfeidhm úsáid as méid iomlán na gcistí a bhí ar fáil faoi na huasteorainneacha buiséadacha a leagtar síos i Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) Uimh. 2015/1089 ón gCoimisiún. Maidir leis na Ballstáit atá ag cur scéim na híocaíochta bunúsaí i bhfeidhm, tá siad in ann cheana féin, faoi réir teorainneacha áirithe, teidlíochtaí íocaíochta a dháileadh ar luach atá níos airde ná an méid atá ar fáil dá scéim íocaíochta bunúsaí chun a áirithiú go n-úsáidtear cistí ar bhealach níos éifeachtúla. Ina theannta sin, ba cheart cead a thabhairt do na Ballstáit atá ag cur na scéime íocaíochta aonair limistéir i bhfeidhm, faoi réir na dteorainneacha comhchoiteanna céanna agus gan dochar do na glan-uasteorainneacha le haghaidh íocaíochtaí díreacha, ríomh a dhéanamh ar an méid riachtanach faoina bhféadfár a n-uasteorainn faoin scéim íocaíochta aonair limistéir a mhéadú.
- (229) Chun for-rochtain uasta na híocaíochta d'fheirmeoirí óga faoi Rialachán (AE) Uimh. 1307/2013 a áirithiú, is cuí do na Ballstáit líon na dteidlíochtaí íocaíochta nó na heicteár incháilithe a theorannú i gcásanna ina n-áirithíonn an teorannú sin go

²²

Rialachán (AE) Uimh. 1307/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 17 Nollaig 2013 lena mbunaítear rialacha maidir le híocaíochtaí díreacha le feirmeoirí faoi scéimeanna tacaíochta faoi chuimsiú an chomhbheartais talmhaíochta agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 637/2008 ón gComhairle agus Rialachán (CE) Uimh. 73/2009 ón gComhairle (IO L 347 20.12.2013, Lch. 608)

n-urramaítear na forálacha ábhartha maidir leis an íocaíocht d'fheirmeoirí óga a mhaoiniú.

- (230) De bhun Airteagal 52 de Rialachán (AE) Uimh. 1307/2013, féadfaidh na Ballstáit, faoi choinníollacha áirithe, tacaíocht chúpláilte a dheonú d'fheirmeoirí atá ag obair in earnálacha sonracha talmhaíochta nó i gcineálacha sonracha feirmeoireachta a mhéid is gá chun dreasacht a chruthú ar mhaithe leis na leibhéil reatha táirgthe a choinneáil sna hearnálacha nó sna réigiúin lena mbaineann. Chun a áirithiú nach gcoinneofar na leibhéil táirgthe nuair nach cuí sin de bharr míchothromaíochtaí margaidh struchtúrtha, ba cheart cur ar chumas an Choimisiúin gníomhartha tarmlichte a ghlacadh lena gcinnteofaí go bhféadfaí leanúint de thacaíocht chúpáilte dheonach a íoc go dtí an bhliain 2020 ar bhonn na n-aonad táirgthe ar deonaíodh an tacaíocht sin ina leith i dtréimhse tagartha roimhe seo. I gcomhthéacs na géarchéime reatha, is é aidhm an mhaolaithe shealadaigh sin baint amach san fhadtearma a dhéanamh ar an gcuspóir atá le tacaíocht chúpáilte dheonach a bhaint amach san fhadtearma, is é sin, an leibhéal táirgthe a choinneáil sna réimsí lena mbaineann.
- (231) Is cosúil go bhfuil an easpa iontaoibhe frithpháirtí agus eispéiris roimhe seo ar na baic is mó ar bhunú na n-eagraíochtaí táirgeoirí, go háirithe sna Ballstáit atá ag titim ar gcúl ó thaobh eagrúcháin de. Sa chomhthéacs sin, d'fhéadfaí an bac sin a fhritháireamh trí úsáid a bhaint as oiliúint ina ngníomhóidh eagraíochtaí táirgeoirí atá i mbun feidhme mar eiseamláir d'eagraíochtaí táirgeoirí eile, do ghrúpaí táirgeoirí nó do tháirgeoirí aonair torthaí agus glasraí agus ba cheart, dá bhrí sin, an oiliúint sin a chur ar áireamh i gcuspóirí na n-eagraíochtaí táirgeoirí in earnáil na dtorthaí agus na nglasraí.
- (232) Anuas ar tharraingtí siar i dtaca le dáileadh saor, is cuí freisin gníomhartha oiliúna a dheonú arb é is aidhm dóibh táirgeoirí a spreagadh bunú a dhéanamh ar eagraíochtaí a chomhlíonann na critéir le haghaidh maoiniú iomlán a fháil ón Aontas laistigh de chlár oibríochtúla na n-eagraíochtaí táirgeoirí atá ann cheana.
- (233) Ba cheart bearta coiscthe agus bainistíochta géarchéime a mhéadú chun athlíonadh na gcistí frithpháirteacha a chlúdach, ar cistí iad lena bhféadfaí cabhrú le géarchéimeanna a chomhrac ó b'ionstraimí nua iad.
- (234) I mBallstáit inar lag eagrúchán an táirgthe in earnáil na dtorthaí agus na nglasraí, ba cheart cead a thabhairt dóibh ranníocaíochtaí náisiúnta breise a dheonú.
- (235) Chun tacaíocht éifeachtúil, spriocdhírthe agus inbhuanaithe a áirithiú d'eagraíochtaí táirgeoirí agus dá gcomhlachais in earnáil na dtorthaí agus na nglasraí, ba cheart an chumhacht chun gníomhartha áirithe a ghlacadh a tharmligean chuig an gCoimisiún i dtaca leis an liosta de na Ballstáit a fhéadfaidh cúnamh airgeadais náisiúnta a dheonú d'eagraíochtaí táirgeoirí.
- (236) D'fhéadfaí córas nua a bhunú chun simpliú a dhéanamh ar an nós imeachta reatha trína dtugtar údarás do na Ballstáit ar an gcéad dul síos cúnamh airgeadais náisiúnta breise a dheonú d'eagraíochtaí táirgeoirí i réigiúin den Aontas ina bhfuil méid an eagrúcháin an-íseal agus trína n-aisíoctar cuid den chúnamh airgeadais náisiúnta ar an dara dul síos má chomhlíontar coinníollacha breise. Na Ballstáit ina bhfuil an ráta eagrúcháin an-íseal agus ina raibh sé níos lú ná 20 % ar leibhéal náisiúnta sa bhliain 2013, d'fhéadfadh siad céatadán breise de luach an táirgthe arna mhargú a dheonú

mar chabhair náisiúnta. Bheadh an toradh cosúil leis an scéim reatha ina dtugtar réamhúdarú agus ina ndéanann an tAontas aisíocaíocht ina dhiaidh sin. Ar mhaithe leis an liosta a choinneáil cothrom le dáta, ba cheart don Choimisiún athbhreithniú rialta a dhéanamh ar an liosta de na Ballstáit a fhéadfaidh cúnamh náisiúnta breise a dheonú.

- (237) An taithí a gnóthaíodh trí Airteagal 188 de Rialachán (AE) Uimh. 1308/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle²³ a chur i bhfeidhm, tá sé léirithe uaithi gurb anásta agus dian ar acmhainní atá an gá le gníomhartha cur chun feidhme a ghlacadh le haghaidh bainistiú a dhéanamh ar phróisis mhatamaiticiúla shimplí atá ceangailte leis an dóigh a leithdháiltear cuótaí. Tá sé léirithe freisin nach mbaineann aon bhuntáiste sonrach le cur chuige den sórt sin. Déanta na fírinne, níl aon lamháil le haghaidh lánrogha ag an gCoimisiún sa chomhthéacs sin ós rud é gur socraíodh an fhoirmle ghaolmhar cheana féin le forálacha Airteagal 7(2) de Rialachán (CE) Uimh. 1301/2006 ón gCoimisiún²⁴. Chun an t-ualach gaolmhar riaracháin a laghdú agus chun an próiseas a chuíchóiriú, ba cheart foráil a dhéanamh go gcuirfeadh an Coimisiún na torthaí ar leithdháileadh na gcuótaí taraife ar allmhairí ar fáil don phobal trí fhoilseachán iomchuí Gréasáin. Ina theannta sin, ba cheart foráil shonrach a chur ar áireamh lena bhfágfaí nár cheart do na Ballstáit ceadúnais a eisiúint ach tar éis na torthaí ar leithdháileadh a bheith foilsithe ag an gCoimisiún.
- (238) Ba cheart don Chiste Eorpach um Choigeartú don Domhandú (CED) leanúint tar éis an 31 Nollaig 2017 de chúnamh a sholáthar ar bhonn sealadach do dhaoine óga nach bhfuil i mbun Fostaíochta, Oideachais nó Oiliúna (NEETanna) agus a bhfuil cónaí orthu i réigiúin atá incháilithe faoin Tionscnamh Fostaíochta don Óige, de bhrí go bhfuil tionchar atá míréireach ag móriomarcaíochtaí ar na réigiúin sin.
- (239) Chun éifeachtúlacht na hidirghabhála a mhéadú, féadfar saoráid measctha nó saoráidí measctha a bhunú faoin tSaoráid um Chónascadh na hEorpa (SCE). Ba cheart saoráidí measctha den sórt sin a úsáid chun maoiniú a dhéanamh ar oibríochtaí measctha is gníomhartha a cheanglaíonn cineálacha neamh-in-aisíochta tacaíochta agus/nó ionstraimí airgeadais ó bhuiséad an Aontais, lena n-áirítear teaghlaim de chothromas SCE agus d'ionstraimí airgeadais fiachais SCE, agus maoiniú ó fhorbairt Ghrúpa BIE (lena n-áirítear maoiniú BIE faoi CEIS), ó institiúidí eile airgeadais nó ó infheisteoirí.
- (240) Ba cheart aidhm a bheith ag saoráid measctha faoi SCE éifeacht iolraitheach an chaiteachais ón Aontas a fheabhsú trí acmhainní breise a mhealladh ó infheisteoirí príobháideacha. Anuas air sin, ba cheart a áirithiú léi gur gníomhartha atá inmharthana ón taobh eacnamaíoch de agus ó thaobh an airgeadais de iad na gníomhartha a dtacaítear leo.
- (241) Chun tacú le cur chun feidhme a dhéanamh ar thionscadail lena mbaineann an breisluach is mó le haghaidh an Ghréasáin Thrás-Eorpaigh Iompair maidir leis na Conairí Croíghréasáin, na tionscadail trasteorann agus na tionscadail ar na codanna eile den Chroíghréasán, tá sé tábhachtach go gceadaítear solúbthacht in úsáid an chláir oibre ilbhliantúil le gur féidir úsáid a bhaint as suas go dtí 95 % de na hacmhainní buiséadacha airgeadais a luaitear i Rialachán (AE) Uimh. 1316/2013.

²³ Ainm iomlán, IO

²⁴ Ainm iomlán, IO

- (242) Ní ceadmhach ach deontais agus soláthar amháin a úsáid faoi láthair chun tacú le gníomhartha i réimse Bhonneagair na Seirbhíse Digití. Chun an éifeachtúlacht is mó is féidir a áirithiú, ba cheart ionstraimí airgeadais a chur ar fáil chun tacú leis na gníomhartha sin.
- (243) Ba cheart an idirghabháil i réimse Bhonneagair na Seirbhíse Digití a bheith bunaithe ar phrionsabail shimplí sholúbtha chun cur ar chumas an Aontais freagairt do na tosaíochtaí polaitiúla atá ag teacht chun cinn agus do riachtanais ghaolmhara chistithe. Go háirithe, chun na cuspóirí atá le hidirghabháil i réimse ar leith a bhaint amach, d'fhéadfadh go mbeadh sé riachtanach “seirbhísí tairsí” a mhaoiniú lena nascaí ceann amháin nó níos mó de na bonneagair náisiúnta le hardán croisheirbhíse/le hardáin chroisheirbhíse amhail gnéithe de Bhonneagair na Seirbhíse Digití ar leith: ríomhaireacht, stóráil agus bainistíocht sonraí, nascacht.
- (244) Chun ualach riaracháin neamhriachtanach ar údaráis bhainistíochta a sheachaint, ar ualach é a d'fhéadfadh bac a chur ar chur chun feidhme éifeachtúil an Chiste um Chabhair Eorpach do na Daoine is Díothaí, is cuí simpliú agus éascú a dhéanamh ar an nós imeachta le haghaidh gnéithe neamhriachtanacha de chlár oibríochtúla a leasú.
- (245) D'fhonn úsáid an Chiste um Chabhair Eorpach do na Daoine is Díothaí a shimpliú tuilleadh, is cuí forálacha breise a bhunú maidir le hincháilitheacht caiteachais agus go háirithe maidir le húsáid a bhaint as scálaí caighdeánacha costas aonaid, cnapshuimeanna agus rátaí comhréidhe.
- (246) Chun a áirithiú nach gcaithfear go míchothrom le heagraíochtaí comhpháirtíochta, níor cheart neamhrialtachtaí atá inchurtha i leith an chomhlachta i gceannas ar an gcúnamh a cheannach dífear a dhéanamh d'incháilitheacht caiteachais na n-eagraíochtaí comhpháirtíochta.
- (247) Is cuí an sainmhíniú ar ‘rialacha incháilitheachta’ a shoiléiriú chun a áirithiú go mbeidh deimhneacht dhlíthiúil ann in oibríochtaí a fhaigheann tacaíocht ón gCiste um Chabhair Eorpach do na Daoine is Díothaí.
- (248) Chun cur chun feidhme an Chiste um Chabhair Eorpach do na Daoine is Díothaí a shimpliú agus chun neamhdheimhneacht dhlíthiúil a sheachaint, ba cheart soiléiriú a thabhairt ar fhreagrachtaí áirithe ar na Ballstáit i dtaca le bainistíocht agus rialú.
- (249) Chun cur chun feidhme Chistí SIE agus an Chiste um Chabhair Eorpach do na Daoine is Díothaí a shimpliú agus neamhdheimhneacht dhlíthiúil a sheachaint, ba cheart soiléiriú a thabhairt ar fhreagrachtaí áirithe ar na Ballstáit i dtaca le bainistíocht agus rialú.
- (250) Déantar foráil le Rialachán (AE) Uimh. 652/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle²⁵ don fhéidearthacht go roinnfí oibleagáidí buiséadacha ina

²⁵

Rialachán (AE) Uimh. 652/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 15 Bealtaine 2014 lena leagtar síos forálacha maidir le bainistiú caiteachais i ndáil leis an mbiashlabhra, sláinte ainmhithe agus leas ainmhithe, agus i ndáil le sláinte plandaí agus ábhar atáirgthe plandaí, lena leasaítear Treoir 98/56/CE, Treoir 2000/29/CE agus Treoir 2008/90/CE ón gComhairle, Rialachán (CE) Uimh. 178/2002, Rialachán (CE) Uimh. 882/2004 agus Rialachán (CE) Uimh. 396/2005 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, Treoir 2009/128/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus

dtráthchodanna bliantúla i gcásanna ina bhformheastar cláir ilbhliantúla chun galair ainmhithe agus zónóisí a dhíothú, a rialú agus chun faireachas a dhéanamh orthu, cláir shuirbhéireachta maidir le lotnaidí a bheith ann agus cláir a bhaineann le srianadh lotnaidí sna réigiúin is forimeallaí den Aontas. Ar mhaithe le simpliú agus chun an t-ualach riaracháin a laghdú, ba cheart an fhéidearthacht sin a leathnú chuig na gníomhartha eile dá ndéantar foráil i Rialachán (AE) Uimh. 652/2014.

- (251) An creat tacaíochta maidir le Faireachas agus Rianú Spáis (SST) a bunaíodh le Cinneadh Uimh. 541/2014/AE, maoinítear é ó na buiséid de chuid trí chlár cistithe Aontais, mar atá clár Copernicus a bunaíodh le Rialachán (AE) Uimh. 377/2014, clár um loingseoireacht satailíte a bunaíodh le Rialachán (AE) Uimh. 1285/2013 agus clár sonrach lenar cuireadh Fís 2020 chun feidhme a bunaíodh le Cinneadh Uimh. 2013/743/AE ón gComhairle. Mar thoradh air sin, tá an creat tacaíochta maidir le Faireachas agus Rianú Spáis faoi réir trí shraith de rialacha is infheidhme. Is é an toradh atá air sin ná nach bhfuil an cur chun feidhme is fearr á dhéanamh ar an gcreat agus gur leagadh ualach riaracháin ar an gCoimisiún agus ar na tairbhíthe. Cé nach mór aird a thabhairt ar aidhmeanna, cuspóirí agus raon feidhme na dtrí chlár cistithe go léir chun simpliú a dhéanamh sa todhchaí ar chur chun feidhme an chreata tacaíochta maidir le Faireachas agus Rianú Spáis, níor cheart ach sraith rialacha amháin a bheith infheidhme maidir le deontais a dhámhachtain agus a bhainistiú laistigh den chreat tacaíochta maidir le Faireachas agus Rianú Spáis.
- (252) Níor cheart an Rialachán seo a athbhreithniú ach amháin nuair is gá, agus ar a dhéanaí dhá bhliain ar a laghad roimh dheireadh gach creata airgeadais ilbhliantúil. Nuair a dhéantar athbhreithnithe go rómhinic cruthaítear costas díreireach toisc nach mór struchtúir agus nósanna imeachta riaracháin a chur in oiriúint do na rialacha nua. Ina theannta sin, d'fhéadfadh nach mbeadh go leor ama ann chun conclúidí bailí a bhaint as cur i bhfeidhm na rialacha nua atá i bhfeidhm.
- (253) Ba cheart forálacha idirthréimhseacha a leagan amach. Chun a áirithiú nach gcuirfear bac ar chur i bhfeidhm na rialacha ábhartha atá sonrach don earnáil a d'fhéadfadh tagairt do chinntí deontais, is cuí a shonrú go bhféadfar cinntí deontais a ghlacadh fós de réir a mbunghnímh. Chun an trasdul a áirithiú leis an sásra nua lena nglactar cinntí lena n-údaraítear úsáid as cnapshuimeanna, costas aonaid nó rátaí comhréidhe, is cuí cead a thabhairt don oifigeach údarúcháin atá freagrach na cinntí ábhartha reatha a leasú.

TAR ÉIS AN RIALACHÁN SEO A GHLACADH:

Rialachán (CE) Uimh. 1107/2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus lena n-aisghairtear Cinneadh 66/399/CEE, Cinneadh 76/894/CEE agus Cinneadh 2009/470/CE ón gComhairle (IO L 189, 27.6.2014, lch 1).

CUID A hAON RIALACHÁN AIRGEADAIS

TEIDEAL I ÁBHAR, RAON FEIDHME AGUS SAINMHÍNITHE

Airteagal 1 Ábhar

Leagtar síos leis an Rialachán seo na rialacha maidir le bunú agus cur chun feidhme bhuiséad ginearálta an Aontais Eorpaigh, agus maidir le tiolacadh agus iniúchadh na gcuntas.

Airteagal 2 Sainmhínithe

Chun críocha an Rialacháin seo, beidh feidhm ag na sainmhínithe seo a leanas:

1. ciallaíonn 'iarratasóir' duine nádúrtha nó eintiteas a bhfuil nó bíodh pearsantacht dhlítheanach aige nó ná bíodh agus a bhfuil iarratas déanta aige le linn nós imeachta um dhámhachtain deontas nó le linn comórtas le haghaidh duaiseanna;
2. ciallaíonn 'doiciméid iarratais' tairiscint, iarraidh ar pháirt a ghlacadh, iarratas ar dheontas nó iarratas le linn comórtas le haghaidh duaiseanna;
3. ciallaíonn 'nós imeachta um dhámhachtain' nós imeachta soláthair, nós imeachta um dhámhachtain deontas, comórtas le haghaidh duaiseanna nó nós imeachta le haghaidh saineolaithe nó eintitis a chuireann cistí an Aontais chun feidhme de bhun phointe (c) d'Airteagal 61(1) a roghnú;
4. ciallaíonn "bunghníomh" gníomh dlíthiúil lena soláthraítear bunús dlí do ghníomhaíocht agus do chur chun feidhme an chaiteachais chomhfhreagraigh a iontráiltear sa bhuiséad nó cur chun feidhme na ráthaíochta buiséadaí nó an chúnaimh airgeadais arna dtacú leis an mbuiséad.

Féadfaidh bunghníomh bheith in aon cheann de na foirmeacha seo a leanas:

- (a) i gcur chun feidhme an Chonartha ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh (CFAE) agus an Chonartha ag bunú an Chomhphobail Eorpaigh do Fhuinneamh Adamhach (Conradh Euratom), i bhfoirm rialacháin, teorach nó cinnidh de réir bhrí Airteagal 288 CFAE; nó
- (b) i gcur chun feidhme Theideal V den Chonradh ar an Aontas Eorpach (CAE), féadfaidh bunghníomh bheith i gceann de na foirmeacha a shonraítear in Airteagail 28(1), 31(2), 33, 42(4), agus 43(1) CAE.

Ní bunghníomhartha iad moltaí agus tuairimí.

5. ciallaíonn 'tairbhí' duine nádúrtha nó eintiteas bíodh pearsantacht dhlítheanach aige nó ná bíodh lena bhfuil comhaontú deontais sínithe;
6. ciallaíonn 'oibríocht chumaise' gníomhaíocht a dhéantar laistigh de shaoráid chumaise lena gcomhcheanglaítear cineálacha tacaíochta neamh-iníoctha agus/nó ionstraimí airgeadais ó bhuiséad an Aontais agus ionstraimí airgeadais de chuid institiúidí forbartha nó institiúidí airgeadais poiblí eile nó de chuid institiúidí airgeadais tráchtála agus infheisteoirí. Féadfaidh gníomhaíochtaí ullmhúcháin, a bhféadfadh infheistíocht teacht ó institiúidí airgeadais dá mbarr; a bheith cuimsithe in oibríochtaí cumaise;
7. ciallaíonn 'saoráid chumaise' saoráid arna bunú mar chreat comhair idir an Coimisiún agus institiúidí forbartha nó institiúidí airgeadais poiblí eile nó institiúidí airgeadais tráchtála agus infheisteoirí arb é is aidhm di cuspóirí beartais tosaíochta áirithe de chuid an Aontais a thabhairt i gcrích maidir le hoibríochtaí cumaise agus gníomhaíochtaí aonair eile a úsáid;
8. ciallaíonn 'gealltanais buiséadach' an oibríocht lena ndéanann an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach leithreasuithe sa bhuiséad a fhorchoimeád le haghaidh íocaíochtaí iardain.
9. ciallaíonn 'ráthaíocht bhuiséadach' gealltanais dlíthiúil ón Aontas tacú le clár gníomhaíochtaí trí oibleagáid airgeadais a chur ar bhuiséad an Aontais i gcás ina dtarlaíonn teagmhas sonraithe i rith chur chun feidhme an chlár;
10. ciallaíonn 'conarthaí tógála' conarthaí lena gcumhdaítear ceannach, léas fada, cearta úsáide, léasú, fáil ar cíos nó fruilcheannach talún, foirgneamh nó aon mhaoín dhochorraithe eile, leis an rogha iad a cheannach nó gan í. Cumhdófar leis na conarthaí sin foirgnimh atá ann cheana agus foirgnimh sula gcríochnófar iad ar choinníoll go bhfuil cead tógála bailí faighte ag an iarratasóir ina leith, ach amháin i gcás inar dearadh an foirgneamh de réir shonraíochtaí an údaráis chonarthaigh;
11. ciallaíonn “iarrthóir” oibreoir eacnamaíoch a lorg cuireadh nó ar tugadh cuireadh dó páirt a ghlacadh i nós imeachta srianta, i nós imeachta iomaíoch lena ngabhann idirbheartaíocht, in idirphlé iomaíoch, i gcomhpháirtíocht nuála, i gcomórtas deartha nó i nós imeachta idirbheartaithe;
12. ciallaíonn “comhlacht ceannaigh lárnaigh” údarás conarthach a chuireann gníomhaíochtaí láraithe ceannaigh agus, i gcás inarb infheidhme, gníomhaíochtaí coimhdeacha ceannaigh ar fáil;
13. ciallaíonn 'seiceáil' fíorú a dhéanamh ar ghné shonrach d'oibríocht ioncain nó caiteachais;
14. ciallaíonn “conradh lamháltais” conradh ar mhaithe le leas airgid arna thabhairt i gcrích i scríbhinn idir oibreoir eacnamaíoch amháin nó níos mó agus údarás conarthach amháin nó níos mó de réir bhrí Airteagal 168 agus Airteagal 172, d'fhonn cur i gcrích nó soláthar agus bainistiú seirbhísí a chur de chúram ar oibreoir eacnamaíoch (an “lamháltas”). Is é a bheidh sa luach saothair an ceart leas a bhaint as na hoibreacha nó as na seirbhísí, é sin amháin, nó é sin maille le híocaíocht. Agus conradh lamháltais á dhámhachtain, aistrefar riosca oibriúcháin don lamháltóir

maidir le leas a bhaint as na hoibreacha nó na seirbhísí sin, arbh fhéadfadh sé gur riosca éilimh nó riosca soláthair nó an dá riosca a bheadh ann. Measfar gur ghlac an lamháltóir riosca oibriúcháin i gcás, faoi ghnáthdhálaí oibriúcháin, nach ráthaítear go n-athghnóthóidh sé, agus na hoibreacha nó na seirbhísí atá i gceist á n-oibriú aige, na hinfheistíochtaí a rinneadh nó na costais a tabhaíodh;

15. ciallaíonn 'dliteanas teagmhasach' oibleagáid airgeadais fhéideartha a d'fhéadfaí a thabhtú ar bhonn toradh tarlaithe san am atá le teacht;
16. ciallaíonn "conradh" conradh poiblí nó conradh lamháltais;
17. ciallaíonn 'conraitheoir' duine nádúrtha nó dlítheanach lena bhfuil conradh soláthair sínithe;
18. ciallaíonn 'rialú' aon bheart a ghlactar chun cinnteacht réasúnta a sholáthar maidir le héifeachtacht, éifeachtúlacht agus barainneacht oibríochta, iontaofacht tuairiscithe, acmhainní agus faisnéis a chosaint, calaois agus mírialtachtaí a chosc agus a bhrath agus a cheartú agus maidir lena leanúint, agus bainistíocht leordhóthanach ar na rioscaí a bhaineann le dlíthiúlacht agus le rialtacht na mbun-idirbheart, agus ilbhliantúil na gclár á gcur san áireamh chomh maith le cineál na n-íocaíochtaí lena mbaineann. D'fhéadfadh seiceálacha éagsúla bheith ag baint le rialuithe, mar aon le cur i bhfeidhm aon pholasaithe agus nósanna imeachta chun na cuspóirí a dhéantar tuairisc orthu sa chéad abairt a bhaint amach;
19. ciallaíonn "comhaontú ranníocaíochta" comhaontú a tugadh i gcrích le heintitis nó le daoine de bhun phointe (ii) go pointe (viii) d'Airteagal 61(1)(c);
20. ciallaíonn 'contrapháirt' an páirtí eile dá ndeonaítear ráthaíocht bhuiséadach ón Aontas;
21. is é a thuigfear as 'cásanna géarchéime' staideanna garchontúirte nó contúirte láithrí a d'fhéadfadh géarú agus éirí ina gcoinbhleacht armtha nó tír a dhíchobhsú. Tuigfear as 'cásanna géarchéime' staideanna a tharlaíonn de bharr tubaistí, géarchéimeanna de dhéantús an duine amhail cogaí agus coinbhleachtaí eile nó imthosca neamhghnácha a bhfuil iarmhairtí acu atá inchomparáide *inter alia* le hiarmhairtí a bhaineann leis an athrú aeráide, le díghrádú comhshaoil, le heaspa rochtana ar fhuinneamh agus acmhainní nádúrtha nó le dianbhochtaineacht.
22. ciallaíonn 'córas ceannaigh dinimiciúil' próiseas atá iomlán leictreonach chun ceannacháin a úsáidtear go coitianta a dhéanamh;
23. ciallaíonn 'oibreoir eacnamaíoch' aon duine nádúrtha nó dlítheanach, lena n-áirítear eintiteas poiblí nó grúpa de dhaoine mar sin, a thairgeann táirgí a sholáthar, oibreacha a chur i gcrích nó seirbhísí nó maoín dhochorraithe a chur ar fáil;
24. ciallaíonn 'infheistíocht gnáthscaireanna' caipiteal a sholáthar do ghnólacht, arna infheistiú go díreach nó go hindíreach mar mhalairt ar úinéireacht iomlán nó pháirteach ar an ngnólacht sin agus go bhféadfaidh an t-infheisteoir gnáthscaireanna cuid de rialú bainistíochta an ghnólachta agus cuid de bhrabús an ghnólachta a ghlacadh chuige féin;

25. ciallaíonn “Cinneadh riaracháin críochnaitheach” Cinneadh ó údarás riaracháin a bhfuil éifeacht críochnaitheach agus cheangailteach aige i gcomhréir leis an dlí is infheidhme;
26. ciallaíonn 'sócmhainn airgeadais' aon sócmhainn ar airgead tirim é nó ionstraim gnáthscaireanna ar le heintiteas eile é nó ceart conarthach airgead tirim nó sócmhainn airgeadais eile a fháil ó eintiteas eile;
27. ciallaíonn 'ionstraimí airgeadais' bearta de chuid an Aontais maidir le tacaíocht airgeadais a sholáthraítear as an mbuiséad d'fhonn aghaidh a thabhairt ar shainchuspóir beartais amháin nó níos mó de chuid an Aontais. Féadfaidh na hionstraimí sin bheith i bhfoirm infheistíochtaí gnáthscaireanna nó infheistíochtaí cuasa-ghnáthscaireanna, iasachtaí nó ráthaíochtaí, nó ionstraimí eile roinnte riosca agus féadfar iad, i gcás inarb iomchuí, a chomhcheangal de chineálacha tacaíochta airgeadais eile nó de chistí faoi chur chun feidhme roinnte nó de chistí CEF;
28. ciallaíonn 'dliteanas airgeadais' aon dliteanas ar oibleagáid chonarthach é airgead tirim nó sócmhainn airgeadais eile a thabhairt d'eintiteas eile;
29. ciallaíonn 'creatchonradh' conradh poiblí a thugtar i gcrích idir oibreoir eacnamaíoch amháin nó níos mó agus údarás conarthach amháin nó níos mó, arb é is cuspóir dó na téarmaí a bhunú lena rialófar conarthaí sonracha faoi a bheidh le dámhachtain le linn tréimhse áirithe, go háirithe ó thaobh an phraghais agus, i gcás inarb iomchuí, ó thaobh na cainníochta atá beartaithe;
30. ciallaíonn 'ráthaíocht' gealltanais i scríbhinn ó thríú páirtí an fhreagracht a ghlacadh as iomlán nó cuid d'fhiach tríú pháirtí nó d'oibleagáid nó d'fheidhmíocht rathúil tríú páirtí sa chás ina spreagtar an ráthaíocht sin, amhail mainneachtain iasachta;
31. ciallaíonn 'ráthaíocht ar éileamh' ráthaíocht nach mór don ráthóir é a chomhlíonadh ar éileamh ón gcontrapháirt, d'ainneoin aon easnamh in in-fhorfheidhmitheacht na hoibleagáide forluite;
32. ciallaíonn 'gealltanais dlíthiúil' an ghníomhaíocht ina nglacann an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach oibleagáid, nó ina mbunaíonn sé oibleagáid, arb é an toradh atá air íocaíocht nó íocaíochtaí iardain agus aitheantas caiteachais mar a mhuirearaítear ar an mbuiséad. Chun críocha Theideal V de chuid I, cé is moite d'Airteagal 134, cuimsíonn 'gealltanais dlíthiúil' comhaontuithe comhpháirtíochta maidir le creat airgeadais agus conarthaí creata;
33. ciallaíonn 'éifeacht ghiarála' an méid airgid a tugadh d'fhaighteoirí deiridh incháilithe roinnte ar mhéid na ranníocaíochta ón Aontas;
34. ciallaíonn 'iasacht' comhaontú lena gcuirtear d'oibleagáid ar an iasachtóir suim airgid chomhaontaithe a chur ar fáil don iasachtaí ar feadh tréimhse chomhaontaithe ama agus faoina bhfuil sé d'oibleagáid ar an iasachtaí an méid sin a aisíoc laistigh den am comhaontaithe;
35. ciallaíonn 'deontas ar luach íseal' deontas ar lú ná EUR 60 000 nó cothrom leis an méid sin é;

36. ciallaíonn "modh cur chun feidhme" an modh lena gcuirtear an buiséad chun feidhme a bhfuil tuairisc air in Airteagal 61, in Airteagal 62 nó in Airteagal 149 i.e. cur chun feidhme díreach, indíreach nó roinnte;
37. ciallaíonn 'gníomhaíocht ildeontóirí' aon ghníomhaíocht ina ndéantar cistí de chuid an Aontais a chumascú le cistí ó dheontóirí eile;
38. ciallaíonn 'éifeacht iolraitheora' an infheistíocht a rinne faighteoirí deiridh incháilithe roinnte ar mhéid na ranníocaíochta ón Aontas.
39. ciallaíonn '*pari passu*' go bhfuil éileamh amháin ar cheart ar comhchéim le héileamh eile;
40. ciallaíonn 'rannpháirtí' iarrthóir nó tairgeoir i nós imeachta soláthair, iarratasóir i nós imeachta maidir le deontas a dhámhachtain, saineolaí ar an nós imeachta maidir le saineolaithe a roghnú, iarratasóir i gcomórtas le haghaidh duaiseanna, nó eintiteas nó duine atá rannpháirteach i gcistí de chuid an Aontais a chur chun feidhme de bhun phointe (c) d'Airteagal 61(1);
41. ciallaíonn 'doiciméad soláthair' aon doiciméad arna chur ar fáil ag an údarás conarthach nó dá ndearna sé tagairt chun tuairisc a dhéanamh ar ghnéithe den nós imeachta soláthair nó chun iad a chinneadh, lena n-áirítear na nithe seo a leanas:
 - (a) na bearta poiblíochta a leagtar amach in Airteagal 157;
 - (b) an glao ar thairiscintí;
 - (c) na sonraíochtaí tairisceana, lena n-áireofar na sonraíochtaí teicniúla agus na critéir ábhartha, nó na doiciméid thuairisciúla i gcás idirphlé iomaíoch;
 - (d) an dréachtchonradh;
42. ciallaíonn 'conradh poiblí' conradh ar mhaithe le leas airgid a thugtar i gcrích i scríbhinn idir oibreoir eacnamaíoch amháin nó níos mó agus údarás conarthach amháin nó níos mó de réir bhrí Airteagal 168 agus Airteagal 172, le go ndéanfar sócmhainní inchorraithe nó dochorraithe a sholáthar dóibh, oibreacha a dhéanamh dóibh nó seirbhísí a thabhairt dóibh ach praghas a íoc agus é ag teacht ina iomláine nó go páirteach as an mbuiséad.
43. Is conarthaí poiblí iad seo a leanas:
 - (a) conarthaí tógála;
 - (b) conarthaí soláthair;
 - (c) conarthaí oibreacha;
 - (d) conarthaí seirbhíse;
44. ciallaíonn 'duais' ranníocaíocht airgeadais a thugtar mar luach saothair tar éis comórtais;

45. ciallaíonn “soláthar” go bhfaigheann údarás conarthach amháin nó níos mó oibreacha, soláthairtí nó seirbhísí, trí mheán conradh agus go bhfaigheann sé nó siad talamh, foirgnimh nó maoin dhochorraithe eile nó go bhfaigheann sé nó siad talamh, foirgnimh atá ann cheana nó maoin dhochorraithe eile ar cíós, ó oibreoirí eacnamaíocha arna roghnú ag na húdaráis chonarthacha sin;
46. ciallaíonn "infheistíocht cuasa-ghnáthscaireanna" cineál maoinithe atá aicmithe idir gnáthscaireanna agus fiachas, agus ag a bhfuil riosca is airde ná fiachas sinsearach agus riosca is lú ná gnáthscaireanna. Is féidir infheistíochtaí cuasa-ghnáthscaireanna a struchtúrú mar fhiachas, iad neamhurraithe agus fo-ordaithe go tipiciúil agus i gcásanna áirithe in-chomhshóite i ngnáthscaireanna, nó mar ghnáthscaireanna tosaíochta;
47. ciallaíonn 'faighteoir' tairbhí conraitheoir, saineolaí seachtrach ar luach saothair, aon duine ó eintiteas a fhaigheann duaiseanna nó cistí faoi ionstraim airgeadais nó cur chun feidhme cistí ón Aontas de bhun Airteagal 61(1);
48. ciallaíonn 'comhaontú athcheannaigh' urrúis a dhíol ar airgead tirim agus iad a athcheannach sa todhchaí ar dháta arna shonrú, nó ar éileamh;
49. ciallaíonn 'leithreasuithe forbartha taighde agus teicneolaíche' na leithreasuithe a iontráiltear i gceann de na teidil sa bhuiséad a bhaineann le taighde sna réimsí beartais atá nasctha le "Taighde indíreach" agus "Taighde díreach" nó i gcaibidil a bhaineann le gníomhaíochtaí taighde i dteideal eile;
50. ciallaíonn 'ionstraimí roinnte riosca' ionstraim airgeadais lena gceadaítear riosca sainithe a roinnt idir dhá eintiteas nó níos mó, i gcás inarb iomchuí mar mhalairt ar luach saothair comhaontaithe;
51. ciallaíonn 'conarthaí seirbhíse' conradh lena gcumhdaítear seirbhísí intleachtúla agus neamhintleachtúla seachas na seirbhísí a chumhdaítear faoi chonarthaí soláthair, conarthaí oibreacha agus conarthaí tógála;
52. ciallaíonn 'Rialacháin Foirne' Rialacháin Foirne Oifigigh an Aontais Eorpaigh agus Coinníollacha Fostaíochta Sheirbhísigh Eile an Aontais Eorpaigh a leagtar síos i Rialachán (CEE, Euratom, CEEG) Uimh. 259/68 ón gComhairle;
53. ciallaíonn “fochonraitheoir” oibreoir eacnamaíoch arna mholadh ag iarrthóir nó tairgeoir nó conraitheoir chun cuid de chonradh a chur i gcrích nó ag tairbhí chun cuid de na cúraimí a chur i gcrích arna gcomhaoiniú leis an deontas.
54. ciallaíonn 'sintiús' suimeanna airgid a íoctar le comhlacht a bhfuil an tAontas ina bhall de, i gcomhréir leis na cinntí buiséadacha agus na coinníollacha íocaíochta arna mbunú ag an gcomhlacht i gceist;
55. ciallaíonn 'conarthaí soláthair' conradh lena gcumhdaítear ceannach, léasú, fáil ar cíós nó fruilcheannach táirgí, leis an rogha iad a cheannach nó gan í. D'fhéadfadh conradh soláthair oibríochtaí lonnaithe agus suiteála a chuimsiú, mar bheart teagmhasach.

56. ciallaíonn 'cúnamh teicniúil', gan dochar do rialacha a bhaineann go sonrach le hearnáil faoi leith, tacaíocht agus gníomhaíochtaí um acmhainní a fhothú is gá chun clár nó gníomhaíocht a chur chun feidhme, gníomhaíochtaí ullmhúcháin, bainistíochta, monatóireachta, meastóireachta, iniúchóireachta agus rialaithe go háirithe.
57. ciallaíonn “tairgeoir” oibreoir eacnamaíoch a bhfuil tairiscint curtha isteach aige;
58. ciallaíonn "an tAontas" an tAontas Eorpach, an Comhphobal Eorpach do Fhuinneamh Adamhach nó iad araon, de réir mar a éilíonn an comhthéacs.
59. ciallaíonn "institiúid de chuid an Aontais" Parlaimint na hEorpa, an Chomhairle Eorpach, an Chomhairle, an Coimisiún Eorpach, Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh, a an Chúirt Iniúchóirí, Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa, Coiste na Réigiún, an Ombudsman Eorpach, an Maoirseoir Eorpach ar Chosaint Sonraí agus an tSeirbhís Eorpach Gníomhaíochta Seachtraí ("SEGS"); ní mheasfar gur institiúid de chuid an Aontais é an Banc Ceannais Eorpach;
60. ciallaíonn “díoltóir” oibreoir eacnamaíoch atá cláraithe ar liosta de dhíoltóirí a n-iarrfar orthu iarratais ar rannpháirtíocht nó tairiscintí a chur isteach;
61. ciallóidh 'oibreacha' an toradh a bhíonn le hoibreacha innealtóireachta sibhialta nó tógála ina n-iomláine ar leor é chun feidhm theicniúil nó eacnamaíoch a chomhlíonadh;
62. ciallaíonn 'conarthaí oibreacha' Conradh lena gcumhdaítear oibreacha a chur i gcrích, nó a dhearadh agus a chur i gcrích, a bhaineann le ceann amháin de na gníomhaíochtaí dá dtagraítear in Iarscríbhinn II a ghabhann le Treoir 2014/24/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le soláthar poiblí²⁶ nó maidir le cur i gcrích, cibé slí ar bith, oibreacha atá i gcomhréir leis na ceanglais arna sonrú ag an údarás conarthach a mbíonn tionchar cinntitheach aige ar chineál nó ar dhearadh na n-oibreacha;

Airteagal 3

Reachtaíocht thánaisteach a bheith ag comhlíonadh an Rialacháin seo

1. Déanfaidh forálacha maidir le cur chun feidhme ioncam agus chaiteachas an bhuiséid, agus atá ar áireamh i mbunghníomh, na prionsabail bhuiséadacha atá leagtha amach i dTeideal II a chomhlíonadh.
2. Gan dochar do mhír 1, déanfaidh aon togra nó leasú ar thogra a chuirtear faoi bhráid an údarais reachtaigh a bhfuil maoluithe ar fhorálacha seachas na forálacha i dTeideal II nó ar ghníomhartha tarmligthe ann a glacadh de bhun an Rialacháin seo na maoluithe sin a chur in iúl go soiléir agus na cúiseanna sonracha a thugann údar maith dóibh a lua in aithrisí agus i meabhrán míniúcháin na dtograí sin.

²⁶ IO L 94, 28.03.2014, Lch. 65.

Airteagal 4
Tréimhsí, dátaí agus teorainneacha ama

Mura bhforáilfear a mhalairt, beidh feidhm ag Rialachán (CEE, Euratom) Uimh. 1182/71⁽²⁷⁾ maidir le spriocanna arna socrú ag an Rialachán seo.

Airteagal 5
Sonraí pearsanta a chosaint

Déanfar sonraí pearsanta a bhailítear de bhun an Rialacháin seo a phróiseáil i gcomhréir le Treoir 95/46/CE ⁽²⁸⁾ agus Rialachán Uimh(CE) 45/2001. Cuirfear ar an eolas iarrthóir nó tairgeoir i nós imeachta soláthair, iarratasóir i nós imeachta maidir le deontas a dhámhachtain, saineolaí ar an nós imeachta maidir le saineolaithe a roghnú, iarratasóir i gcomórtas le haghaidh duaiseanna, nó eintiteas nó duine a bhíonn rannpháirteach i gcistí de chuid an Aontais a chur chun feidhme de bhun pointe (c) d'Airteagal 61(1) mar aon le tairbhí conraitheoir, saineolaí seachtrach ar luach saothair, aon duine nó eintiteas a fhaigheann duaiseanna nó cistí faoi ionstraim airgeadais nó cur chun feidhme cistí ón Aontas de bhun Airteagal 61(1), cuirfear ar an eolas é dá réir sin.

²⁷ Rialachán (CEE, Euratom) Uimh. 1182/71 ón gComhairle an 3 Meitheamh 1971 lena ndéantar na rialacha is infheidhme maidir le spriocanna, dátaí agus téarmaí a ainmniú (IO L 124 an 8.6.1971, Lch. 1).

²⁸ IO L 281, 23.11.1995, Lch. 31.

TEIDEAL III

BUISÉAD AGUS PRIONSABAIL BHUISÉADACHA

Airteagal 6 *Na prionsabail bhuiséadacha a urramú*

Bunófar agus cuirfear chun feidhme an buiséad i gcomhréir le prionsabail na haontachta, prionsabail an chruinnis bhuiséadaigh, na bliantúlachta, na cothromaíochta, an aonaid chuntais, na huilíochta, na sonraíochta, na bainistíochta fóna airgeadais a dteastaíonn rialú inmheánach éifeachtach agus éifeachtúil lena aghaidh, agus prionsabal na trédhearcachta mar atá leagtha amach sa Rialachán seo, mura bhforáiltear dá mhalairt sa Rialachán seo.

CAIBIDIL 1

Prionsabal na haontachta agus prionsabal an chruinnis bhuiséadaigh

Airteagal 7 *Raon feidhme an bhuiséid*

1. Maidir le gach bliain airgeadais, an t-ioncam agus an caiteachas go léir a mheastar a bheidh de dhíth ar an Aontas, déanfar sin a thuar agus a údarú sa bhuiséad. Is é a bheidh sa bhuiséad:
 - (a) ioncam agus caiteachas an Aontais, lena n-áirítear caiteachas riaracháin arb é is údar leis forálacha CAE maidir leis an gcomhbheartas eachtrach agus slándála, agus an caiteachas oibríochtúil arb é is údar leis cur chun feidhme na bhforálacha sin i gcás ina muirearaítear sin ar an mbuiséad;
 - (b) ioncam agus caiteachas an Chomhphobail Eorpaigh d'Fhuinneamh Adamhach.
2. Beidh leithreasuithe difreáilte sa bhuiséad arb éard a bheidh iontu leithreasuithe faoi chomhair oibleagáidí agus leithreasuithe faoi chomhair íocaíochtaí, agus beidh leithreasuithe neamhdhifreáilte ann freisin.

Sna leithreasuithe a údaraítear don bhliain airgeadais beidh an méid seo a leanas:

- (a) leithreasuithe a sholáthraítear sa bhuiséad, lena n-áirítear buiséid leasaitheacha;
- (b) leithreasuithe arna dtabhairt anonn;
- (c) leithreasuithe a chuirfear ar fáil arís i gcomhréir le hAirteagal 14;
- (d) leithreasuithe a thagann as íocaíochtaí réamh-mhaoinithe arna n-aisíoc i gcomhréir le pointe (b) d'Airteagal 12(3);

- (e) leithreasuithe a cuireadh ar fáil, agus nár úsáideadh, tar éis ioncam sannta a fháil i rith na bliana airgeadais nó i rith blianta airgeadais roimhe sin.
3. Leis na leithreasuithe faoi chomhair oibleagáidí cumhdófar costas iomlán na ngealltanais dlíthiúil a ghlactar ar láimh i rith na bliana airgeadais, faoi réir Airteagal 112(2).
 4. Leis na leithreasuithe faoi chomhair íocaíochtaí cumhdófar na híocaíochtaí a dhéantar chun gealltanais dhlíthiúla na bliana airgeadais reatha nó na mblianta airgeadais roimhe sin a chomhlíonadh.
 5. Ní choiscfear le mír 2 agus mír 3 den Airteagal sin leithreasuithe a ghealladh ina n-iomláine ná gealltanais bhuiséadacha a dhéanamh ina dtráthchodanna bliantúla dá bhforáiltear faoi seach i bpointe (b) d'Airteagal 110(1) agus Airteagal 110(2).

Airteagal 8

Na rialacha sonracha maidir le prionsabail na haontachta agus an chruinnis bhuiséadaigh

1. Sannfar an t-ioncam agus an caiteachas iomlán do líne sa bhuiséad.
2. Ní fhéadfar aon chaiteachas a ghealladh nó a údarú a sháraíonn na leithreasuithe údaraithe.
3. Aon ús a thiocfaidh as na híocaíochtaí réamh-mhaoinithe a dhéantar as an mbuiséad, ní bheidh sé dlite don Aontas, ach amháin má fhoráiltear a mhalairt sna comhaontuithe maidir le ranníocaíochtaí nó sna comhaontuithe maoiniúcháin.

CAIBIDIL 2

Prionsabal na bliantúlachta

Airteagal 9

Bliain Airgeadais

Na leithreasuithe sa bhuiséad, údarófar iad do bhliain airgeadais, a mhairfidh ón 1 Eanáir go dtí an 31 Nollaig.

Airteagal 10

Cuntasaíocht bhuiséadach maidir le hioncam agus leithreasuithe

1. Iontrálfar ioncam na bliana airgeadais i gcuntais na bliana airgeadais ar bhonn na méideanna a bailíodh i rith na bliana airgeadais sin. Mar sin féin, féadfar acmhainní

dílse mhí Eanáir na bliana ina dhiaidh sin a chur ar fáil roimh ré, de bhun Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 609/2014²⁹ ón gComhairle.

2. Féadfar na hiontrálacha maidir le Cáin Bhreisluacha agus Ollioncam Náisiúnta arna mbunú ar acmhainní dílse a choigeartú i gcomhréir le Rialachán (EU, Euratom) Uimh. 609/2014.
3. Iontrálfar na gealltanais sna cuntais ar bhonn na ngealltanais dlíthiúil a tugadh go dtí an 31 Nollaig. Mar eisceacht, déanfar na gealltanais bhuiséadacha fhoriomlána dá dtagraítear in Airteagal 110(4) a iontráil sna cuntais ar bhonn na ngealltanais buiséadach go dtí an 31 Nollaig.
4. Iontrálfar íocaíochtaí sna cuntais do bhliain airgeadais ar bhonn na n-íocaíochtaí a rinne an t-oifigeach cuntasáiochta faoin 31 Nollaig den bhliain sin.
5. De mhaolú ar mhír 3 agus ar mhír 4:
 - (a) Cuirfear caiteachas an Chiste Eorpaigh um Ráthaíocht Talmhaíochta (CERT) sna cuntais do bhliain airgeadais ar bhonn na n-íocaíochtaí a dhéanfaidh an Coimisiún leis na Ballstáit faoin 31 Nollaig den bhliain airgeadais sin, ar choinníoll go mbeidh an t-ordú íocaíochta faighte ag an oifigeach cuntasáiochta faoin 31 Eanáir den bhliain airgeadais ina dhiaidh sin;
 - (b) Cuirfear caiteachas arna bhainistiú faoi chur chun feidhme roinnte seachas caiteachas CERT sna cuntais do bhliain airgeadais ar bhonn na n-aisíocaíochtaí a dhéanfaidh an Coimisiún leis na Ballstáit faoin 31 Nollaig den bhliain airgeadais sin, lena n-áirítear an caiteachas a mhuirearófar faoin 31 Eanáir den bhliain airgeadais ina dhiaidh sin mar a leagtar síos in Airteagal 28 agus Airteagal 29.

Airteagal 11

Leithreasuithe a chur faoi chomhair oibleagáidí

1. Féadfar na leithreasuithe a cuireadh isteach sa bhuiséad a ghealladh le héifeacht ón 1 Eanáir, a luaithe a ghlacfar an buiséad,
2. Ó 15 Deireadh Fómhair na bliana airgeadais, féadfar gnáthchaiteachas riaracháin agus gnáthchaiteachas bainistíochta do CERT a ghealladh roimh ré i gcoinne na leithreasuithe dár foráladh don bhliain airgeadais ina dhiaidh sin.

Ní rachaidh na gealltanais sin, áfach, thar:

- a) aon cheathrú de na leithreasuithe a chinn Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle ar an líne buiséid chomhfhreagrach don bhliain airgeadais reatha maidir le gnáthchaiteachas riaracháin ar choinníoll go bhfuil an caiteachas sin formheasta sa bhuiséad deireanach a glacadh mar is iomchuí;

²⁹

Rialachán (EU, Euratom) Uimh. 609/2014 an 26 Bealtaine 2014 ar an nós imeachta chun na hacmhainní dílse traidisiúnta, agus iad sin atá bunaithe ar CBL agus ollioncam náisiúnta a chur ar fáil agus maidir leis na bearta chun riachtanas airgid thirim a chomhlíonadh (IO L 168, 7.6.2014, Lch. 39).

- b) trí cheathrú de na leithreasuithe a chinn Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle don bhliain airgeadais reatha maidir le gnáthchaiteachas bainistíochta do CERT ar choinníoll go leagtar síos prionsabal an chaiteachais sin i mbunghníomh atá ann cheana.

Airteagal 12

Leithreasuithe a chur ar ceal agus a thabhairt anonn

1. Cuirfear ar ceal leithreasuithe nár úsáideadh faoi dheireadh na bliana airgeadais ar lena haghaidh a cuireadh isteach iad, mura dtabharfar anonn iad i gcomhréir le mír 2 agus mír 3.
2. Féadfar leithreasuithe a thabhairt anonn, ach ní fhéadfar sin a dhéanamh ach amháin don bhliain airgeadais ina dhiaidh sin, trí Chinneadh a dhéanfaidh an institiúid i dtrácht faoin 15 Feabhra maidir le:

- (a) méideanna a chomhfhreagraíonn do leithreasuithe faoi chomhair oibleagáidí agus leithreasuithe neamhdhifreáilte a bhfuil formhór chéimeanna ullmhúcháin an nós imeachta um ghealltanais ina leith críochnaithe faoin 31 Nollaig. Féadfar na méideanna sin a ghealladh go dtí an 31 Márta den bhliain ina dhiaidh sin, seachas na leithreasuithe neamhdhifreáilte maidir le tionscadail tógála a fhéadfar a ghealladh go dtí 31 Nollaig na bliana airgeadais ina dhiaidh sin;
- (b) méideanna a bhfuil gá leo nuair atá bunghníomh glactha ag an údarás reachtach i ráithe dheiridh na bliana airgeadais agus nach bhfuil an Coimisiún in ann na leithreasuithe a cuireadh ar fáil lena n-aghaidh a ghealladh faoin 31 Nollaig. Féadfar na méideanna sin a ghealladh go dtí an 31 Márta den bhliain ina dhiaidh sin;
- (c) leithreasuithe faoi chomhair íocaíochtaí a theastaíonn chun gealltanais atá ann cheana nó gealltanais atá nasctha le leithreasuithe faoi chomhair oibleagáidí a tugadh anonn a chumhdach, nuair nach leordhóthanach iad na leithreasuithe íocaíochtaí dá bhforáiltear sna línte buiséid ábhartha don bhliain ina dhiaidh sin chun na riachtanais atá ann a chumhdach;
- (d) leithreasuithe nár gealladh agus a bhaineann leis na gníomhaíochtaí dá dtagraítear in Airteagal 4(1) de Rialachán (AE) Uimh. 1306/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle.

An tabhairt anonn sin, ní bheidh sí, laistigh de theorainn 2 % de na leithreasuithe tosaigh arna vótáil ag an Údarás Buiséadach, an méid den choigeartú ar íocaíochtaí díreacha arna gcur i bhfeidhm i gcomhréir le hAirteagal 26 de Rialachán (AE) Uimh. 1306/2013 le linn na bliana deireanaí airgeadais. Leithreasuithe a thugtar anonn, cuirfear ar ais iad do na línte buiséadacha lena gcumhdaítear na gníomhaíochtaí dá dtagraítear i bpointe (b) d'Airteagal 4(1) de Rialachán (AE) Uimh. 1306/2013.

- (e) leithreasuithe a fhágtar gan leithdháileadh ag tús na bliana airgeadais a bhaineann leis na cistí dá dtagraítear i Rialachán (AE) Uimh. 231/2014 ó

Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Márta 2014 lena mbunaítear Ionstraim um Chúnamh Réamhaontachais (IPA II), Rialachán (AE) Uimh. 232/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Márta 2014 lena mbunaítear Ionstraim Eorpach um Chomharsanacht agus Rialachán (AE) Uimh. 233/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Márta 2014 lena mbunaítear ionstraim maoinithe le haghaidh comhair um fhorbairt don tréimhse 2014-2020 laistigh de theorainn 10 % de leithreasuithe tosaigh gach ionstraime.

Cuirfidh an institiúid i dtrácht Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle ar an eolas faoin gCinneadh a rinne sí maidir le tabhairt anonn faoin 15 Márta. Cuirfidh sé in iúl chomh maith, maidir le gach líne buiséid, an dóigh inar cuireadh na critéir i bpointe (a), pointe (b) agus pointe (c) i bhfeidhm ar gach tabhairt anonn.

3. Tabharfar leithreasuithe anonn go huathoibríoch maidir le:

(a) méideanna ar comhionann iad le leithreasuithe faoi chomhair oibleagáidí agus leithreasuithe faoi chomhair íocaíochtaí don Chúlchiste um Chabhair Éigeandála agus don Chúlchiste Eorpach le haghaidh Cúnamh Géarchéime le haghaidh leithreasuithe faoi chomhair oibleagáidí do Chiste Dlúthpháirtíochta an Aontais Eorpaigh;

(b) méideanna ar comhionann iad leis an ioncam sannta inmheánach;

Féadfar na méideanna dá dtagraítear i bpointe (a) agus pointe (b) a thabhairt anonn go dtí an bhliain airgeadais ina dhiaidh sin agus go dtí an bhliain sin amháin agus féadfar iad a ghealladh go dtí an 31 Nollaig, seachas an t-ioncam sannta inmheánach ó ligean nó díol talún nó foirgneamh dá dtagraítear i bpointe (g) d'Airteagal 20(3) ar féidir a thabhairt anonn go dtí go n-úsáidfear é ina iomláine. leithreasuithe faoi chomhair oibleagáidí, dá dtagraítear i Rialachán (AE) Uimh. 1303/2013 agus i Rialachán (AE) Uimh. 514/2014³⁰, atá le fáil an 31 Nollaig, ar leithreasuithe iad a thagann as íocaíochtaí réamh-mhaoinithe, féadfar iad a thabhairt anonn go dtí tráth dúnta an chláir agus a úsáid nuair is gá más rud é nach bhfuil leithreasuithe eile faoi chomhair oibleagáidí le fáil a thuilleadh.

(c) méideanna ar comhionann iad le hioncam sannta seachtrach.

Déanfar na méideanna sin a thabhairt anonn go huathoibríoch agus ní mór iad a úsáid ina n-iomláine faoin am a bheidh críoch curtha leis na hoibríochtaí uile a bhaineann leis an gclár nó leis an ngníomhaíocht ar sannadh dó iad nó féadfar iad a thabhairt anonn nó a úsáid don chéad chlár nó gníomhaíocht eile.

Ní bheidh feidhm aige sin maidir leis an ioncam dá dtagraítear i bpointe (iii) d'Airteagal 20(2)(g) agus déanfar na leithreasuithe nach ngealltar laistigh de chúig bliana a chealú.

³⁰

Rialachán (AE) Uimh. 514/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Aibreán 2014 lena leagtar síos na forálacha ginearálta maidir leis an gCiste um Thearmann, Imirce agus Lánpháirtíocht agus maidir leis an ionstraim le haghaidh tacaíochta airgeadais do chomhar póilíneachta, don choireacht a chosc agus a chomhrac, agus do bhainistíocht géarchéime

Beidh an chaoi a nglacfar le hioncam sannta seachtrach ó rannpháirtíocht Stát de chuid Chomhlachas Saorthrádála na hEorpa (CSTE) i gclár áirithe de chuid an Aontais dá dtagraítear i bpointe (e) d'Airteagal 20(2) i gcomhréir le Prótacal 32 a ghabhann leis an gComhaontú maidir leis an Limistéir Eorpach Eacnamaíoch (CLEE).

- (d) leithreasuithe faoi chomhair íocaíochtaí a bhaineann leis an gCiste Eorpach um Ráthaíocht Talmhaíochta (CERT) agus a thagann as íocaíochtaí a chur ar fionraí i gcomhréir le hAirteagal 41 de Rialachán (AE) Uimh. 1306/2013.
- 4. Déanfar leithreasuithe neamhdhifreáilte a ghealltar go dlisteanach ag deireadh na bliana airgeadais a íoc go dtí go mbeidh deireadh na bliana airgeadais ina dhiaidh sin ann.
- 5. Gan dochar do mhír 3, ní thabharfar anonn leithreasuithe a cuireadh i gcúlchiste agus leithreasuithe le haghaidh caiteachas foirne. Chun críocha an Airteagail seo, folaíonn caiteachas foirne luach saothair agus liúntais chomhaltaí agus fhoireann na n-institiúidí i gcomhréir leis na Rialacháin Foirne.

Airteagal 13 *leithreasuithe a shaoradh*

- 1. I gcás ina ndéanfar leithreasuithe a shaoradh in aon bhliain airgeadais tar éis na bliana a cuireadh na leithreasuithe isteach sa bhuiséad, mar thoradh ar neamhchomhlíonadh iomlán nó páirteach na ngníomhaíochtaí ar cuireadh in áirithe iad lena n-aghaidh, cuirfear ar ceal na leithreasuithe i dtrácht, mura bhforálfar dá mhalairt i mír 3 agus in Airteagal 14.
- 2. Maidir le méideanna nach mór a ghealladh go dtí an 31 Márta i gcomhréir le hAirteagal 12(2), i gcás ina saorfar na leithreasuithe comhfhreagracha roimh an 31 Márta, déanfar iad a chealú.
- 3. Déanfar leithreasuithe dá dtagraítear i Rialachán (AE) Uimh 1303/2013 a shaoradh go huathoibríoch i gcomhréir leis an Rialachán sin.
- 4. Déanfar leithreasuithe dá dtagraítear i Rialachán (AE) Uimh 514/2014 a shaoradh go huathoibríoch i gcomhréir leis an Rialachán sin.
- 5. Ní bheidh feidhm ag mír 1, mír 2 agus mír 3 den Airteagal seo maidir leis an ioncam sannta seachtrach dá dtagraítear in Airteagal 20(2).

Airteagal 14
Leithreasuithe saortha a chur ar fáil arís

1. Féadfar na leithreasuithe saortha dá dtagraítear i Rialachán (AE) Uimh. 1303/2013 agus Rialachán (AE) Uimh. 223/2014³¹ a chur ar fáil arís i gcás earráid shoiléir a bheidh inchurtha go hiomlán i leith an Choimisiúin.

Chun na críche sin, déanfaidh an Coimisiún na gealltanais a saoradh le linn na bliana roimhe sin a scrúdú agus cinntídh sé, faoin 15 Feabhra den bhliain airgeadais reatha, ar bhonn na riachtanas a bheidh ann, an gá na leithreasuithe comhfhreagracha a chur ar fáil arís.

2. Cuirfear na leithreasuithe saortha ar fáil arís sna cásanna seo a leanas:
 - (a) saoradh na leithreasuithe ó chlár faoi na socruithe chun an cúlchiste feidhmíochta a bhunaítear in Airteagal 20 de Rialachán (AE) Uimh. 1303/2013 a chur chun feidhme;
 - (b) saoradh na leithreasuithe ó chlár atá tiomnaithe d'ionstraim airgeadais ar leith i bhfabhar FB Manna tar éis scor de rannpháirtíocht Ballstáit san ionstraim airgeadais, faoi mar a thagraítear dó sa seachtú fómhír d'Airteagal 39 (2) de Rialachán (AE) Uimh. 1303/2013.

3. Gan dochar do mhír 1 agus mír 2, cuirfear leithreasuithe saortha a rinneadh i mbliain n-2 ar fáil arís don Chúlchiste Eorpach le haghaidh Cúnamh Géarchéime i gcreat an nós imeachta bhuiséadaigh don bhliain n.

I gcás ina measann an Coimisiún gur gá leas a bhaint as an gCúlchiste, tiolacfaidh sé chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle togra maidir le haistriú ón gCúlchiste chuig na línte buiséadacha comhfhreagracha i gcomhréir le hAirteagal 30(4).

4. Féadfar na leithreasuithe faoi chomhair oibleagáidí atá comhfhreagrach le méid na leithreasuithe a saoradh toisc nár cuireadh chun feidhme na tionscadail taighde chomhfhreagracha go hiomlán ná i bpáirt, féadfar iad a chur ar fáil arís chun leas an chláir taighde lena mbaineann na tionscadail nó don chlár a thiocfaidh ina dhiaidh i gcomhthéacs an nós imeachta bhuiséadaigh bhliantúil.

Airteagal 15
Na rialacha is infheidhme maidir leis an mbuiséad a ghlacadh go déanach

1. I gcás nach mbeidh an buiséad glactha go cinntitheach ag tús na bliana airgeadais, beidh feidhm ag an nós imeachta a leagtar amach sa chéad mhír d'Airteagal 315 CFAE (córas na ndódhéaguithe sealadach). Féadfar gealltanais agus íocaíochtaí a dhéanamh laistigh de na teorainneacha a leagtar amach i mír 2 den Airteagal seo.

³¹ Rialachán (AE) Uimh. 223/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Márta 2014 maidir leis an gCiste um Chabhair Eorpach do na Daoine is Díothaí (IO L 72, 12.3.2014, lch.1)

2. Féadfar gealltanais a dhéanamh in aghaidh na caibidle suas leis an an gceathrú cuid, ar a mhéid, d'iomlán na leithreasuithe atá údaraithe i gcaibidil ábhartha na bliana airgeadais roimhe sin móide aon dódhéagú in aghaidh gach míosa atá caite.

Ní fhéadfar teorainn na leithreasuithe dá bhforáiltear sa dréachtbhuiséad atá á ullmhú a shárú.

Féadfar íocaíochtaí a dhéanamh go míosúil in aghaidh na caibidle suas le, ar a mhéid, haon dódhéagú de na leithreasuithe atá údaraithe i gcaibidil ábhartha na bliana airgeadais roimhe sin. Ní sháróidh an tsuim sin áfach, an dóú cuid déag de na leithreasuithe dá bhforáiltear sa chaibidil chéanna den dréachtbhuiséad.

3. Na leithreasuithe a údaraithear sa chaibidil ábhartha den bhliain airgeadais roimhe sin, mar a shonraítear i mír 1 agus mír 2, tuigfear go dtagraíonn siad do na leithreasuithe a vótáladh sa bhuiséad, lena n-áirítear na buiséid leasaitheacha, agus tar éis an choigeartaithe do na haistrithe a rinneadh i rith na bliana airgeadais sin.
4. Más gá, ar mhaithe le gníomhaíocht an Aontais a bheith comhleanúnach, féadfaidh an Chomhairle, ag gníomhú di trí thromlach cáilithe, ar thogra ón gCoimisiún, caiteachas de bhreis ar dhódhéagú sealadach amháin ach nach mó ná ceithre dhódhéagú sealadach, gan an dóú cuid déag a chuirtear ar fáil go huathoibríoch a chur san áireamh, ach amháin i gcásanna cuí-údaraithe, a údarú le haghaidh gealltanais agus íocaíochtaí araon, de bhreis ar na cinn a chuirtear ar fáil go huathoibríoch i gcomhréir le mír 1 agus mír 2. Cuirfidh sí an Cinneadh maidir leis an údarú sin ar aghaidh chuig Parlaimint na hEorpa gan mhoill.

Tiocfaidh an Cinneadh dá dtagraítear sa chéad fhomhír i bhfeidhm 30 lá tar éis a ghlactha ach amháin má dhéanann Parlaimint na hEorpa:

- (a) a chinneadh, ag gníomhú di trí thromlach de na comhaltaí a chomhdhéanann í, an caiteachas sin a laghdú laistigh den teorainn ama sin, agus sa chás sin tíolacfaidh an Coimisiún togra nua;
- (b) an Chomhairle agus an Coimisiún a chur ar an eolas nach dteastaíonn uaithi an caiteachas sin a laghdú agus sa chás sin tiocfaidh an Cinneadh i bhfeidhm sula rachaidh an 30 lá in éag.

Údarófar na dódhéaguithe sin ina n-iomláine agus ní bheidh siad inroinnte.

5. Más rud é, i gcás caibidle ar leith, nach leor an t-údarú de cheithre dhódhéagú shealadacha a deonaíodh i gcomhréir le mír 4, chun an caiteachas riachtanach a chumhdach chun easpa leanúnachais a sheachaint i ngníomhaíocht an Aontais sa réimse atá cumhdaithe ag an gcaibidil sin, d'fhéadfadh sé go n-údarófaí ar bhonn eisceachtúil méid na leithreasuithe a iontráladh i gcaibidil chomhfhreagrach bhuiséad na bliana airgeadais roimhe sin a shárú. Gníomhóidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle i gcomhréir leis na nósanna imeachta dá bhforáiltear in mír 4. Ní fhéadfar, áfach, méid foriomlán na leithreasuithe atá ar fáil i mbuiséad na bliana airgeadais roimhe sin nó sa dréachtbhuiséad, mar atá beartaithe, a shárú.

CAIBIDIL 3

Prionsabal na cothromaíochta

Airteagal 16 *Sainmhíniú agus raon feidhme*

1. Beidh ioncam agus leithreasuithe faoi chomhair íocaíochtaí ar comhardú.
2. Faoi chuimsiú an bhuiséid, ní fhéadfaidh an tAontas ná na comhlachtaí dá dtagraítear in Airteagal 69 agus in Airteagal 70, iasachtaí a thógáil.

Airteagal 17 *Iarmhéid ón mbliain airgeadais*

3. Cuirfear an t-iarmhéid ó gach bliain airgeadais isteach mar ioncam i mbuiséad na bliana airgeadais ina dhiaidh sin i gcás barrachais nó mar leithreasú faoi chomhair íocaíochtaí i gcás easnaimh.
4. Cuirfear na meastacháin ar an ioncam sin nó ar na leithreasuithe faoi chomhair íocaíochtaí sin isteach sa bhuiséad le linn an nós imeachta bhuiséadaigh agus i litir leasaitheach a thíolacfar de bhun Airteagal 40. Dréachtófar na meastacháin i gcomhréir le hAirteagal 1 de Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 608/2014³² ón gComhairle.
5. Tar éis na cuntais shealadacha do gach bliain airgeadais a thíolacadh, cuirfear isteach aon mhíréireacht idir na cuntais sin agus na meastacháin sa bhuiséad don bhliain airgeadais ina dhiaidh sin trí bhuiséad leasaitheach. Sa chás sin, déanfaidh an Coimisiún an dréachtbhuiséad leasaitheach a chur isteach go comhuaineach chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle faoi cheann 15 lá ón dáta a chuirfear isteach na cuntais shealadacha.

CAIBIDIL 4

Prionsabal an aonaid chuntais

Airteagal 18 *Úsáid an Euro*

1. Is in euro a tharraingeofar suas agus a chuirfear chun feidhme an creat airgeadais bliantúil agus an buiséad agus is in euro a thíolacfar na cuntais. Chun na geríoch a bhaineann le sreafaí airgid dá dtagraítear in Airteagal 76, áfach, údarófar an t-oifigeach cuntasáíochta, agus i gcás chuntais an óinchiste, riarthóirí an óinchiste,

³² Rialachán ón gComhairle (AE, Euratom) Uimh. 608/2014 an 26 Bealtaine 2014 lena leagtar síos na forálacha cur chun feidhme maidir le córas acmhainní dílse an Aontais Eorpaigh

agus i gcás riachtanais bhainistíocht riaracháin na Seirbhíse Eorpaí Gníomhaireachta Seachtraí (dá ngairfear 'SEGS' anseo feasta) an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach, oibríochtaí a dhéanamh in airgeadraí eile.

2. Gan dochar d'fhorálacha sonracha a eascraíonn as cur i bhfeidhm rialachán a bhaineann go sonrach le hearnáil faoi leith, nó as conarthaí soláthair sonracha, comhaontuithe deontais, comhaontuithe ranníocaíochtaí agus comhaontuithe maoiniúcháin, úsáidfídh an t-oifigeach údarúcháin an ráta malairte laethúil don euro arna fhoilsiú i sraith C in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh* chun an comhshó a dhéanamh an lá a ndéanfaidh an roinn údarúcháin an t-ordú íocaíochta nó an t-ordú aisghabhála a tharraingt suas.

Mura bhfoilseofar ráta laethúil den chineál sin, úsáidfídh an t-oifigeach údarúcháin an ceann dá dtagraítear i mír 3.

3. Chun críocha na gcuntas dá bhforáiltear in Airteagal 80 agus Airteagal 81, úsáidfear an ráta malartaithe cuntasaíochta míosúil chun an comhshó idir an euro agus airgeadraí eile a dhéanamh. Bunóidh oifigeach cuntasaíochta an Choimisiúin an ráta malartaithe cuntasaíochta sin trí bhíthin aon fhoinse faisnéise a mheastar a bheith intaofa, ar bhonn ráta malairte lae leathdheireanaigh na míosa a thagann roimh an mí sin dá mbunaítear an ráta.
4. Déanfar oibríochtaí comhshó airgeadra sa chaoi go seachnaítear tionchar suntasach ar leibhéal cómhaoinithe an Aontais nó tionchar díobhálach ar bhuiséad an Aontais. I gcás inarb iomchuí, féadfar meán an ráta comhshó laethúil do thréimhse ar leith a úsáid chun an ráta comhshó idir an euro agus airgeadraí eile a ríomh.

CAIBIDIL 5

Prionsabal na huilíochta

Airteagal 19 *Raon feidhme*

Gan dochar d'Airteagal 20, cumhdófar leis an ioncam iomlán leithreasuithe faoi chomhair íocaíochtaí iomlána. Gan dochar d'Airteagal 25, cuirfear isteach an t-ioncam agus an caiteachas go léir ina n-iomláine gan aon choigeartú in aghaidh a chéile.

Airteagal 20 *Ioncam sannta*

1. Déanfar ioncam sannta seachtrach agus ioncam sannta inmheánach a úsáid chun ítimí sonracha caiteachais a mhaoiniú.
2. Is éard a bheidh in ioncam sannta seachtrach:
 - (a) ranníocaíochtaí ó na Ballstáit, ó thríú tíortha agus ó chomhlachtaí nár cuireadh ar bun faoi CFAE agus Conradh Euratom do ghníomhaíochtaí nó do chláir

áirithe a mhaoiníonn an tAontas agus do chláir bhreise um thaighde agus forbairt theicneolaíoch, agus a bhainistíonn an Coimisiún thar a gceann;

- (b) leithreasuithe a bhaineann leis an ioncam arna ghiniúint ag an gCiste Taighde um Ghual agus Cruach a bunaíodh le Prótacal Uimh. 37 maidir leis na hiarmhairtí airgeadais toisc an Conradh ag bunú an Chomhphobail Eorpaigh do Ghual agus Cruach (CEGC) a dhul in éag, agus maidir leis an gCiste Taighde um Ghual agus Cruach atá i gceangal le CAE agus CFAE.
- (c) ús ar thaiscí agus ar na fineálacha dá bhforáiltear i Rialachán (CE) Uimh. 1467/97³³;
- (d) ioncam atá curtha in áirithe do chríoch shonrach, amhail ioncam ó fhondúireachtaí, ó fhóirdheontais, ó bhronntanais agus ó thiomnachtaí, lena n-áirítear an t-ioncam atá curtha in áirithe go sonrach do gach institiúid;
- (e) ranníocaíochtaí do ghníomhaíochtaí an Aontais ó thríú tíortha nó ó chomhlachtaí nach bhfuil san Aontas agus nach gcumhdaítear le pointe (b);
- (f) ioncam sannta inmheánach dá dtagraítear i mír 3, sa mhéid go bhfuil sé coimhdeach leis an ioncam eile faoin mír seo;
- (g) ioncam ó ghníomhaíocht de chineál iomaíoch a dhéanann an tAirmheán Comhpháirteach Taighde (JRC) lena gcumhdaítear aon cheann díobh seo a leanas:
 - (i) nósanna imeachta um dheontais agus soláthair ina bhfuil Airmheán Comhpháirteach Taighde rannpháirteach;
 - (ii) leithreasuithe a bhaineann le gníomhaíochtaí an Airmheáin Chomhpháirtigh Taighde thar ceann tríú páirtithe;
 - (iii) leithreasuithe a bhaineann le gníomhaíochtaí a dhéantar faoi chomhaontú riaracháin le hinstiúidí eile nó le ranna eile an Choimisiúin, i gcomhréir le hAirteagal 57, d'fhonn seirbhísí teicniúla-eolaíocha a chur ar fáil.

3. Is éard a bheidh in ioncam sannta seachtrach:

- (a) ioncam ó thríú páirtithe a bhaineann le hearraí, seirbhísí nó obair a chuirfear ar fáil arna iarraidh sin dóibh;
- (b) fáлтаis ó dhíol feithiclí, trealaimh, suiteálacha, ábhar, agus gairis eolaíochta agus teicneolaíochta;
- (c) ioncam a thagann ó aisíocaíocht, i gcomhréir le hAirteagal 99, méideanna a íocadh go mícheart;

³³

Rialachán (CE) Uimh. 1467/97 ón gComhairle an 7 Iúil 1997 maidir le dlús a chur le cur chun feidhme an nós imeachta um easnamh iomarcach agus soiléiriú a dhéanamh air (IO L Uimh. 209, 2.8.1997, lch.6)

- (d) ioncam a thagann ón ús ar íocaíochtaí réamh-mhaoinithe, faoi réir Airteagal 8(3);
 - (e) fáлтаis ó earraí, seirbhísí agus oibreacha a sholáthar thar ceann ranna laistigh d'institiúid, institiúidí nó comhlachtaí eile, lena n-áirítear aisíocaíochtaí liúntas misin ó institiúidí eile agus ó chomhlachtaí eile, a íocadh thar a gceann;
 - (f) íocaíochtaí árachais a fuarthas;
 - (g) ioncam ó fhoirgnimh agus talamh a ligean ar cíos agus a díol;
 - (h) ioncam a tháinig as foilseacháin agus scannáin a dhíol, lena n-áirítear foilseacháin agus scannáin ar mheán leictreonach;
 - (i) ioncam agus aisíocaíochtaí a thagann ó oibríochtaí airgeadais seachas airgead a fháil nó a thabhairt ar iasacht agus óna gcuid sócmhainní a choinnítear sa chomhchiste soláthair coiteann;
 - j) ioncam a thagann ó aisíocaíocht i leith cánach de bhun phointe (b) d'Airteagal 25(3). Déanfar ioncam sannta a thabhairt anonn agus aistrefar é i gcomhréir le forálacha phointe (b) agus phointe (c) d'Airteagal 12(3) agus Airteagal 30.
4. Féadfar freisin le bunghníomh ioncam a shannadh d'ítimí sonracha caiteachais. Mura sonrófar a mhalairt sa bhunghníomh, is ioncam sannta inmheánach a bheidh san ioncam sin.
 5. Beidh línte ar áireamh sa bhuiséad chun freastal a dhéanamh ar ioncam sannta seachtrach agus ioncam sannta inmheánach agus, gach uair is féidir, léireofar an méid i gceist.

Airteagal 21

Struchtúr chun ioncam sannta agus foráil leithreasuithe a chur san áireamh

1. Gan dochar do phointe (c) de mhír 2 den Airteagal seo agus d'Airteagal 22 is é a chuíseofar sa struchtúr le haghaidh ioncam sannta a chur san áireamh sa bhuiséad an méid seo a leanas:
 - (a) sa ráiteas ioncaim i roinn gach institiúide, líne buiséid lenar féidir an t-ioncam a fháil;
 - (b) sa ráiteas caiteachais, na nótaí tráchta buiséid, lena n-áirítear nótaí tráchta ginearálta, ina léirítear na línte lenar féidir na leithreasuithe leithreasuithe atá comhfhreagrach leis an ioncam sannta a fháil.

Sa chás dá dtagraítear i bpointe (a) den chéad fhomhír, déanfar iontráil chomharthach *pro memoria* agus taispeánfar an t-ioncam measta a bhaineann leis an fhaisnéis sna nótaí tráchta.
2. Cuirfear leithreasuithe ar comhionann iad le hioncam sannta ar fáil go huathoibríoch, mar leithreasuithe faoi chomhair oibleagáidí agus mar leithreasuithe faoi chomhair

íocaíochtaí araon, nuair a bheidh an t-ioncam faighte ag an institiúid, ach ní dhéanfar sin in aon cheann de na cásanna seo a leanas:

- (a) sa chás dá bhforáiltear i bpointe (a) d'Airteagal 20(2) maidir leis na Ballstáit, agus i gcás ina sloinntear an comhaontú ranníocaíochta in euro, féadfar leithreasuithe faoi chomhair oibleagáidí a chur ar fáil ón uair a shíneoidh an Ballstát an comhaontú ranníocaíochta.
- (b) sa chás dá bhforáiltear i bpointe (a) d'Airteagal 20(2)(b) agus i bpointe (i) agus i bpointe (iii) d'Airteagal 20(2)(g), déanfar na leithreasuithe faoi chomhair oibleagáidí a chur ar fáil a luaithe agus a dhéanfar an méid infhaighte a mheas.
- (c) sa chás dá bhforáiltear i bpointe (c) d'Airteagal 20(2), eascróidh as iontráil na méideanna sin sa ráiteas ioncaim soláthar leithreasuithe faoi chomhair oibleagáidí agus íocaíochtaí sa ráiteas caiteachais.

Déanfar na leithreasuithe dá dtagraítear i bpointe (c) den mhír seo a chur chun feidhme i gcomhréir le hAirteagal 19.

- 3. Cuirfear na meastacháin ar na méideanna is infhaighte dá dtagraítear i bpointe (b) d'Airteagal 20 (2) agus i bpointe (h) d'Airteagal 20 (2) chuig an oifigeach cuntasaíochta lena glárú.

Airteagal 22

Ioncam sannta a eascraíonn as rannpháirtíocht Stát de chuid CSTE i gcláir áirithe de chuid an Aontais

- 1. Is é a chuimseofar sa struchtúr chun an t-ioncam dá bhforáiltear in Airteagal 20(2) (e) an méid seo a leanas:
 - (a) sa ráiteas ioncaim, déanfar líne a bhfuil iontráil chomharthach *pro memoria* a iontráil chun méid iomlán ranníocaíocht na Stát CSTE don bhliain airgeadais i dtrácht a chuimsiú;
 - (b) sa ráiteas caiteachais, leagfaidh inscríbhinn amach, ar dlúthchuid den bhuiséad í, na línte go léir lena gcumhdaítear gníomhaíochtaí uile an Aontais ina bhfuil Stáit CSTE páirteach.
- 2. Faoi Airteagal 82 den Chomhaontú maidir leis an Limistéir Eorpach Eacnamaíoch, tiocfaidh as méideanna bliantúla rannpháirtíochta na Stát CERT, mar a dheimhnítear don Choimisiún ag Comhchoiste Parlaiminteach an Limistéir Eorpaigh Eacnamaíoch i gcomhréir le hAirteagal 1(5) de Phrótocal 32 a ghabhann leis an gComhaontú maidir leis an Limistéir Eorpach Eacnamaíoch, tiocfaidh astu sin, ag tús na bliana airgeadais, soláthar mhéideanna iomlána na leithreasuithe faoi chomhair oibleagáidí comhfhreagracha agus na leithreasuithe faoi chomhair íocaíochtaí comhfhreagracha.

Airteagal 23
Tabhartais

1. Féadfaidh institiúidí an Aontais glacadh le haon tabhartas don Aontas, amhail ioncam ó fhondúireachtaí, fóirdheontais, bronnatais agus tiomnachtaí.
2. Is faoi réir údarú ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle a ghlacfar le tabhartas arb é EUR 50 000 nó níos mó a luach agus a mbeidh muirear airgeadais ag roinnt leis, lena n-áirítear costais leantacha a sháraíonn 10 % de luach an tabhartais. I bhfianaise an údaráithe sin, déanfaidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle Cinneadh i leith na ceiste laistigh de dhá mhí tar éis dóibh an t-iarratas a fháil ón gCoimisiún. Mura ndéanfar aon agóid laistigh den tréimhse sin, déanfaidh institiúidí an Aontais an Cinneadh deiridh maidir leis an tabhartas a ghlacadh. Tabharfaidh institiúidí an Aontais míniú ar na muirir airgeadais a thabhaítear de bharr tabhartais a thugtar don Aontas a ghlacadh.

Airteagal 24
Urraíocht chorparáideach

1. Ciallaíonn urraíocht chorparáideach comhaontú trína dtugann duine dlítheanach sochar comhchineáil d'imeacht nó do ghníomhaíocht chun críocha promóisin nó freagrachta sóisialta corparáidí.
2. Ar bhonn rialacha inmheánacha sonracha féadfaidh institiúidí agus comhlachtaí an Aontais glacadh go heisceachtúil le hurraíocht chorparáideach chomhchineáil ar choinníoll:
 - (a) go dtugtar aird chuí ar phrionsabail an neamh-idirdhealaithe, na comhréire, na córa comhionainne agus na trédhearcachta;
 - (b) go gcuireann an urraíocht sin le híomhá dheimhneach an Aontais agus go bhfuil nasc díreach idir í agus príomhchuspóir an imeachta nó na gníomhaíochta;
 - (c) nach cúis coinbhleachta í agus nach mbaineann sí le himeachtaí sóisialta amháin.

Airteagal 25
Rialacha maidir le hasbhaintí agus coigeartuithe ar ráta malairte

1. Féadfar na hasbhaintí seo a leanas a bhaint as iarrataí íocaíochtaí a chuirfear ar aghaidh chun an glanmhéid a íoc:
 - (a) pionóis a ghearrtar ar pháirtithe i gconarthaí soláthair nó ar thairbhíthe;
 - (b) lascainí, aisíocaíochtaí agus lacáistí ar shonraisc indibhidiúla agus ar ráitis chostais;
 - (c) ús a ghintear as íocaíochtaí réamh-mhaoinithe;

(d) coigeartuithe le haghaidh méideanna a íocadh go míchuí.

Féadfar coigeartuithe dá dtagraítear i bpointe (d) den chéad fhomhír a dhéanamh, trí asbhaint dhíreach, ar íocaíocht nua eatramhach nó comhardú na híocaíochta don íocaí céanna faoin gcaibidil, faoin Airteagal agus faoin mbliain airgeadais ar ina leith a rinneadh an íocaíocht iomarcach.

Beidh feidhm ag rialacha cuntasáíochta an Aontais maidir leis na hasbhaintí dá dtagraítear i bpointe (c) agus i bpointe (d) den chéad fhomhír.

2. Déanfar an costas ar tháirgí agus ar sheirbhísí a sholáthraítear don Aontas, lena n-áirítear cánacha a d'aisíoc na Ballstáit de bhun an Phrótacail ar Phribhléidí agus Diólúintí an Aontais Eorpaigh, a mhuirearú ar an mbuiséad don mhéid roimh cháin.
3. Féadfar an costas ar tháirgí agus ar sheirbhísí a sholáthraítear don Aontas, lena n-áirítear cánacha a d'aisíoc tríú tíortha ar bhonn na gcomhaontuithe ábhartha, a mhuirearú ar an mbuiséad d'aon cheann de na méideanna seo:
 - (a) don mhéid roimh cháin san áireamh;
 - (b) don mhéid le cáin san áireamh. Sa chás sin, caithfear le haisíocaíochtaí cánacha ina dhiaidh sin mar ioncam sannta inmheánach.
4. Féadfar coigeartuithe a dhéanamh maidir leis na difríochtaí sna rátaí malairte a tharlóidh i gcur chun feidhme an bhuiséid. Áireofar an gnóthachan deiridh nó an caillteanas deiridh san iarmhéid don bhliain.

CAIBIDIL 6

Prionsabal na sonraíochta

Airteagal 26 *Forálacha ginearálta*

1. Cuirfear leithreasuithe in áirithe chun críocha sonracha de réir teidil agus caibidle. Foroinnfear na caibidlí ansin ina n-Airteagail agus ina n-ítimí.
2. Féadfaidh an Coimisiún agus institiúidí eile leithreasuithe a aistriú laistigh den bhuiséad faoi réir na gcoinníollacha sonracha a leagtar síos in Airteagail 27 go 30.

Ní fhéadfar leithreasuithe a aistriú ach amháin chuig línte buiséid a bhfuil leithreasuithe údaráithe ag an mbuiséad ina leith nó a bhfuil iontráil chomharthach *pro memoria* ag gabháil leo.

Déanfar na céatadáin dá dtagraítear in Airteagal 27 agus Airteagal 28 a ríomh tráth a dhéanfar an t-iarratas ar aistriú agus i ndáil leis na leithreasuithe dá bhforáiltear sa bhuiséad, lena n-áirítear buiséid leasaitheacha.

Is é a bheidh sa mhéid atá le cur san áireamh iomlán na n-aistrithe atá le déanamh ar an líne óna bhfuil na haistrithe le déanamh, tar éis an choigeartaithe do na haistrithe

a rinneadh roimhe sin. Ní chuirfear san áireamh an méid a chomhfhreagraíonn do na haistrithe a dhéanfar go huathoibríoch ag an gCoimisiún nó ag an institiúid i dtrácht d'uireasa Cinneadh ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle.

Gan dochar do na coinníollacha breise i gcomhair iarrataí ar aistrithe a leagtar síos in Airteagal 30, tograí i ndáil le haistrithe agus gach faisnéis do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle maidir le haistrithe a dhéanfar faoi Airteagal 27, Airteagal 28 agus Airteagal 29, beidh an méid seo ag gabháil leo: doiciméid tacaíochta iomchuí agus mhionsonraithe ina bhfuil an fhaisnéis is déanaí atá ar fáil maidir le cur chun feidhme na leithreasuithe agus meastacháin ar na riachtanais a bheidh ann go deireadh na bliana airgeadais, do na línte a bhfuil na leithreasuithe le haistriú chucu agus do na línte óna bhfuil siad le haistriú uathu.

Airteagal 27

Aistrithe a dhéanann institiúidí seachas an Coimisiún

1. Féadfaidh aon institiúid seachas an Coimisiún, laistigh dá roinn féin den bhuiséad, leithreasuithe a aistriú:
 - (a) ó theideal go chéile, suas le huasmhéid 10 % de leithreasuithe na bliana atá léirithe ar an líne óna bhfuil an t-aistriú á dhéanamh;
 - (b) ó chaibidil amháin go caibidil eile gan teorainn.
2. Trí seachtaine roimh aistriú a dhéanamh, dá dtagraítear i mír 1, cuirfidh an institiúid in iúl do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle gurb é sin atá beartaithe aici. I gcás ina ndéanfaidh Parlaimint na hEorpa nó an Chomhairle cúiseanna a mbeidh údar cuí tugtha leo a lua laistigh den tréimhse sin, beidh feidhm ag an nós imeachta a leagtar síos in Airteagal 29.
3. Féadfaidh aon institiúid seachas an Coimisiún a mholadh do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle, laistigh dá roinn féin den bhuiséad, aistrithe a dhéanamh ó theideal amháin go teideal eile a sháraíonn teorainn 10 % de leithreasuithe na bliana a luaitear ar an líne óna bhfuil an t-aistriú le déanamh. Is faoi réir an nós imeachta a leagtar síos in Airteagal 29 a bheidh na haistrithe sin.
4. Féadfaidh aon institiúid seachas an Coimisiún, laistigh dá roinn féin den bhuiséad, aistrithe a dhéanamh laistigh d'Airteagail agus laistigh de gach caibidil gan Parlaimint na hEorpa ná an Chomhairle a chur ar an eolas faoi roimh ré. Féadfaidh sí aistrithe a dhéanamh freisin ó chaibidil go chéile den teideal céanna suas le huasmhéid 10 % de leithreasuithe na bliana atá léirithe ar an líne óna bhfuil an t-aistriú le déanamh gan Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle a chur ar an eolas roimh ré.

Airteagal 28

Aistrithe a dhéanann an Coimisiún

1. Laistigh dá roinn féin den bhuiséad, féadfaidh an Coimisiún an méid seo a dhéanamh go neamhspleách:

- (a) leithreasuithe a aistriú laistigh de gach caibidil;
- (b) maidir le caiteachas ar fhoireann agus ar chúrsaí riaracháin a bhaineann le roinnt teideal, leithreasuithe a aistriú ó theideal amháin go chéile suas le huasmhéid 10 % de na leithreasuithe don bhliain atá léirithe ar an líne a ndéantar an t-aistriú uaithi, agus suas le huasmhéid 30 % de na leithreasuithe don bhliain atá léirithe ar an líne a ndéantar an t-aistriú chuici;
- (c) maidir le caiteachas oibríochtúil, leithreasuithe a aistriú go neamhspleách idir caibidlí laistigh den teideal céanna nó idir teidil éagsúla arna gcumhdach ag an mbunghníomh céanna, lena n-airítear na caibidlí maidir le tacaíocht riaracháin, suas le huasmhéid 10 % de leithreasuithe na bliana atá léirithe ar an líne óna bhfuil an t-aistriú á dhéanamh;
- (d) i ndáil le taighde agus leithreasuithe a bhaineann le forbairt theicneolaíoch arna gcur chun feidhme ag an Airmheán Comhpháirteach Taighde, féadfaidh an Coimisiún, laistigh de theideal an bhuiséid a bhaineann leis an réimse beartais "Taighde Dhíreach", aistrithe a dhéanamh idir caibidlí suas le 15 % den leithreasú sa líne óna ndéantar an t-aistriú;
- (e) maidir le Ciste Dlúthpháirtíochta an Aontais Eorpaigh (CDAE), leithreasuithe a aistriú ón gcúlchiste go dtí an líne tráth a ghlacann Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle an Cinneadh maidir leis an gCiste a úsáid;
- (f) maidir le caiteachas oibríochtúil na gcistí a bhainistítear faoi chur chun feidhme roinnte, seachas caiteachas CERT, leithreasuithe a aistriú ó theideal amháin go chéile, ar choinníoll gurb ionann cuspóir do na leithreasuithe i dtrácht, de réir bhrí an Rialacháin i dtrácht nó gur caiteachas ar chúnamh teicniúil iad;
- (g) leithreasuithe a aistriú ó ítim bhuiséadach ráthaíochta buiséadaí go chéile i gcás nach leordhóthanach na hacmhainní soláthraithe i gcomhchiste soláthraithe na chéad ráthaíochta buiséadaí chun gairm ráthaíochta a íoc.

Chun críocha pointe (c) den chéad fhomhír ceadófar aistrithe uathoibríocha ó na línte tacaíochta riaracháin chuig na línte oibríochtúla comhfhreagracha.

Déanfaidh an Coimisiún a chinntí faoin 31 Eanáir den bhliain airgeadais ina dhiaidh sin.

Cumhdófar leis an gcaiteachas dá dtagraítear i bpointe (b) den chéad fhomhír den Airteagal seo, maidir le gach réimse beartais, na hítimí dá dtagraítear in Airteagal 45(3).

I gcás ina n-aistríonn an Coimisiún leithreasuithe CERT de bhun mhír 1 tar éis an 31 Nollaig, déanfaidh sé an Cinneadh sin faoi 31 Eanáir na bliana airgeadais ina dhiaidh sin. Cuirfidh an Coimisiún Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle ar an eolas laistigh de choicís óna Chinneadh maidir leis na haistrithe sin.

Trí seachtaine roimh aistriú a dhéanamh, dá dtagraítear i bpointe (b) den chéad fhomhír den Airteagal seo, cuirfidh an Coimisiún in iúl do Pharlaimint na hEorpa

agus don Chomhairle gurb é sin atá beartaithe aige. I gcás ina ndéanfaidh Parlaimint na hEorpa nó an Chomhairle cúiseanna a mbeidh údar cuí tugtha leo a lua laistigh den tréimhse sin, beidh feidhm ag an nós imeachta a leagtar síos in Airteagal 29.

Mar eisceacht ón dara fómhír, féadfaidh an Coimisiún, le linn dhá mhí dheireanacha na bliana airgeadais, leithreasuithe a bhaineann le caiteachas ar fhoireann, ar fhoireann sheachtrach agus ar ghníomhairí eile, a aistriú go neamhspleách ó theideal go chéile laistigh den teorainn iomlán de 5 % de leithreasuithe na bliana airgeadais. Cuirfidh an Coimisiún Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle ar an eolas laistigh de choicís óna Chinneadh maidir leis na haistrithe sin.

2. Féadfaidh an Coimisiún, laistigh dá roinn féin den bhuiséad, Cinneadh a dhéanamh maidir leis na leithreasuithe a leanas a aistriú ó theideal go chéile, ar choinníoll go gcuirfidh sé Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle ar an eolas láithreach i dtaobh an chinnidh:

- (a) leithreasuithe ón teideal ar a dtugtar "forálacha" agus dá dtagraítear in Airteagal 47 a aistriú, más rud é gurb é an t-aon choinníoll amháin chun an cúlchiste a fhuascailt bunghníomh a ghlacadh de bhun Airteagal 294 CFAE;
- (b) i gcásanna eisceachtúla cuí-réasúnaithe amhail tubaistí agus éigeandálaí daonnúla idirnáisiúnta a tharlaíonn tar éis an 1 Nollaig den bhliain airgeadais, féadfar fuilleach na leithreasuithe don bhliain airgeadais sin atá fós le fáil sna teidil bhuiséid a thagann faoi cheannteideal 4 den chreat airgeadais ilbhliantúil a aistriú chuig na teidil bhuiséid a bhaineann le cabhair um bainistiú éigeandála agus le hoibríochtaí cabhrach daonnúla.

Tograí i ndáil le haistrithe agus gach faisnéis do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle maidir le haistrithe a dhéanfar faoi Airteagal 27 agus Airteagal 28, beidh an méid seo ag gabháil leo, doiciméid tacaíochta iomchuí agus mhionsonraithe ina bhfuil cur chun feidhme na leithreasuithe agus meastacháin ar na riachtanais a bheidh ann go deireadh na bliana airgeadais, do na línte a bhfuil na leithreasuithe le haistriú chucu agus do na línte óna bhfuil siad le haistriú araon.

Airteagal 29

Tograí i leith aistriú a thíolactar chuig Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle ag na hinstiúidí

1. Déanfaidh gach instiúid a tograí i leith aistriú a chur faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle go comhuaineach.
2. Féadfaidh an Coimisiún tograí a mholadh le haghaidh leithreasuithe faoi chomhair íocaíochtaí a aistriú chuig na cistí a bhainistítear faoi chur chun feidhme roinnte seachas caiteachas CERT do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle faoi 10 Eanáir na bliana ina dhiaidh sin. Féadfar aistriú na leithreasuithe íocaíochta a dhéanamh ó aon ítim den bhuiséad. Déanfar an tréimhse sé seachtaine dá dtagraítear i mír 3 a laghdú go trí seachtaine.

Mura ndéanfaidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle an t-aistriú a fhorghas nó mura ndéanfaidh siad é a fhorghas ach go páirteach, muirearófar an

chuid chomhfhreagrach den chaiteachas dá dtagraítear i bpointe (b) d'Airteagal 10(5) ar na leithreasuithe íocaíochta den bhliain airgeadais ina dhiaidh sin.

3. Déanfaidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle cinntí maidir le haistrithe leithreasuithe, mar a fhoráiltear in Airteagal 4 go dtí 8.
4. Ach amháin in imthosca práinne, déanfaidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle, ag gníomhú dóibh trí thromlach cáilithe, an togra i leith aistriú a phlé laistigh de shé seachtaine tar éis don dá institiúid é a fháil.
5. I gcás ina n-aistríonn an Coimisiún leithreasuithe CERT i gcomhréir leis an Airteagal seo tiolacfaidh sé moltaí maidir le haistriú chuig Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle faoi 10 Eanáir na bliana ina dhiaidh sin.

Déanfar an tréimhse sé seachtaine dá dtagraítear i mír 4 a laghdú go trí seachtaine.

6. Formheasfar an togra i leith aistriú, más rud é gur fíor aon cheann díobh seo a leanas, laistigh den tréimhse sé seachtaine:
 - (a) go bhformheasfaidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle é;
 - (b) go bhformheasfaidh ceann amháin de Pharlaimint na hEorpa agus an Chomhairle é gan an ceann eile acu gníomhú;
 - (c) go staonfaidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle ó ghníomhú nó nach gcinneadh siad i gcoinne an togra i leith aistriú a leasú nó a dhiúltú.
7. Déanfar an tréimhse sé seachtaine dá dtagraítear i mír 4 a laghdú go trí seachtaine, mura n-iarrfaidh Parlaimint na hEorpa nó an Chomhairle a mhalairt, sna cásanna a leanas:
 - (a) gur lú an t-aistriú ná 10 % de leithreasuithe na líne buiséid óna ndéantar an t-aistriú agus nach mó ná EUR 5 000 000 é;
 - (b) gur le leithreasuithe faoi chomhair íocaíochtaí amháin a bhaineann an t-aistriú agus nach mó ná EUR 100 000 000 méid iomlán an aistrithe.
8. Má leasaíonn Parlaimint na hEorpa nó an Chomhairle méid an aistrithe agus má fhormheasann an institiúid eile é nó má staonann sí ó ghníomhú, nó má leasaíonn Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle araon méid an aistriú, measfar gurb é an méid is lú den dá mhéid an méid atá formheasta, ach amháin má tharraingíonn an institiúid lena mbaineann siar a togra i leith aistrithe.

Airteagal 30

Aistrithe faoi réir forálacha speisialta

1. Ní fhéadfar leithreasuithe a chomhfhreagraíonn d'ioncam sannta a aistriú ach sa chás amháin go n-úsáidfear an t-ioncam sin chun na críche ar sannadh di é.

2. Cuirfear iontráil chomharthach *pro memoria* le hiontráil gan leithreasuithe arna n-údarú ar iarraidh shonrach ón gCoimisiún. Is iad na rialacha a leagtar síos in Airteagal 29 na rialacha maidir le glacadh iarraidh an Choimisiúin.
3. Ní bheidh feidhm ag mír 1 maidir le hioncam sannta inmheánach i gcás nach ann do riachtanais shainaitheanta faoina bhféadfaí ioncam den chineál sin a úsáid chun na críche ar sannadh chuige é.
4. Ar thogra ón gCoimisiún déanfaidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle cinntí maidir le haistrithe lena gceadófaí an Cúlchiste Cúnaimh Éigeandála agus an Cúlchiste Eorpach le haghaidh Cúnaimh Géarchéime a úsáid.

Chun críocha na míre seo, beidh feidhm ag an nós imeachta dá bhforáiltear i mír 3 agus mír 4 d'Airteagal 29. Mura n-aontóidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle leis an togra ón gCoimisiún agus mura bhféadfaidh siad teacht ar chomhsheasamh maidir le húsáid an chúlchiste sin, staonfaidh siad ó ghníomhú ar an togra ón gCoimisiún i leith aistriú.

Tograí maidir le haistrithe ón gcúlchiste cúnaimh éigeandála agus an Cúlchiste Eorpach le haghaidh Cúnaimh Géarchéime, beidh doiciméid tacaíochta iomchuí mhionsonraithe ina dtaispeánfar an méid seo a leanas ag gabháil leis na tograí sin:

- (a) an fhaisnéis is déanaí atá ar fáil i ndáil le cur chun feidhme na leithreasuithe agus na riachtanais a mheastar a bheidh ann go deireadh na bliana airgeadais don líne a ndéanfar an t-aistriú chuici;
 - (b) measúnú ar na féidearthachtaí maidir le leithreasuithe a ath-leithdháileadh.
5. Measfar go mbeidh aistrithe ó chúlchiste an Chiste Eorpaigh um Choigeartú don Domhandú formheasta ag Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle tráth a ghlacfaidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle an Cinneadh maidir leis an gCiste a úsáid.

CAIBIDIL 7

Prionsabal na bainistíochta fóna airgeadais agus na feidhmíochta

Airteagal 31

Feidhmiú agus prionsabail na barainneachta, na héifeachtúlachta agus na héifeachtachta

1. Urramóidh na leithreasuithe prionsabal na bainistíochta fóna airgeadais, agus ar an gcaoi sin cuirfear chun feidhme iad i gcomhréir leis na prionsabail seo a leanas:
 - (a) prionsabal na barainneachta lena gceanglaítear go gcuirfear ar fáil in am trátha, sa chainníocht iomchuí, sa cháilíocht iomchuí agus ag an bpraghas is fearr, na hacmhainní a úsáidfídh an institiúid agus í ag gabháil dá gníomhaíochtaí
 - (b) prionsabal na héifeachtúlachta a bhaineann leis an ngaol is fearr idir na hacmhainní a úsáidfear agus na torthaí a bhainfear amach.

- (c) prionsabal na héifeachta a bhaineann leis an méid a chomhlíontar na cuspóirí atá beartaithe.
- 2. I gcomhréir le prionsabal na bainistíochta fóna airgeadais, díreofar leis na leithreasuithe ar an bhfeidhmíocht agus chuige sin:
 - (a) bunófar clár agus gníomhaíochtaí *ex ante*;
 - (b) déanfar faireachán le táscairí feidhmíochta ar dhul chun cinn maidir le cuspóirí a chomhlíonadh;
 - (c) déanfar an méid atá bainte amach a thuairisciú chuig Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle i gcomhréir le pointe (h) d'Airteagal 39(3) agus le pointe (ii) d'Airteagal 239(1) (b).

Airteagal 32
Meastóireachtaí

- 1. Beidh cláir agus gníomhaíochtaí a mbíonn caiteachas suntasach ag gabháil leo faoi réir meastóireacht *ex ante* agus meastóireacht shiarghabhálach ("meastóireacht"), agus beidh sin comhréireach leis na cuspóirí agus leis an gcaiteachas.
- 2. Bunófar meastóireachtaí *ex ante* lena dtacaítear le cláir agus gníomhaíochtaí ar fhianaise faoi fheidhmíocht clár gaolmhar nó gníomhaíochtaí gaolmhara agus sainaithneoidh siad agus déanfaidh siad anailís ar na saincheistanna a bhfuiltear le haghaidh a thabhairt orthu: breisluach an Aontais, cuspóirí, éifeachtaí tuartha na roghanna éagsúla agus socruithe faireacháin agus meastóireachta.
- 3. Le meastóireachtaí siarghabhálacha déanfar measúnú ar fheidhmíocht an chláir nó na gníomhaíochta, lena gcuirtear san áireamh éifeachtacht, éifeachtúlacht, comhleanúnachas, ábharthacht, agus breisluach an Aontais. Déanfar iad sin go tréimhsiúil agus in am trátha sa chaoi gur féidir na torthaí a chur san áireamh sna meastóireachtaí *ex ante* lena dtacaítear leis na cláir ghaolmhara agus na gníomhaíochtaí gaolmhara a ullmhú.

Airteagal 33
Ráiteas airgeadais éigeantach

- 1. Maidir le haon togra nó tionscnamh a thíolacfaidh an Coimisiún, Ard-Ionadaí an Aontais do Ghnóthaí Eachtracha agus don Bheartas Slándála (an 'tArd-Ionadaí') nó Ballstát chuig an údarás reachtach, a bhféadfadh tionchar a bheith aige ar an mbuiséad, lena n-áirítear athruithe ar líon na bpost, ní mór ráiteas airgeadais agus meastóireacht *ex ante* dá bhforáiltear in Airteagal (32) a bheith ag gabháil leis.

Aon leasú ar thogra nó ar thionscnamh a chuirfear faoi bhráid an údaráis reachtaigh a bhféadfadh impleachtaí suntasacha a bheith aige don bhuiséad, lena n-áirítear athruithe ar líon na bpost, caithfidh ráiteas airgeadais a bheith ag gabháil leis arna ullmhú ag an institiúid a bhfuil an leasú á mholadh aici.

Sa ráiteas airgeadais beidh na sonraí airgeadais agus eacnamaíocha don mheastóireacht a dhéanfaidh an t-údarás reachtach ar an ngá atá ann le gníomhaíocht ón Aontas. Beidh an fhaisnéis iomchuí ann maidir le comhleanúnachas le gníomhaíochtaí eile de chuid an Aontais agus aon sineirgíocht a d'fhéadfadh bheith ann.

I gcás oibríochtaí ilbhliantúla, beidh sa ráiteas airgeadais sceideal na riachtanas bliantúil intuartha maidir le leithreasuithe agus poist, lena n-áirítear foireann sheachtrach, agus meastóireacht ar an toradh airgeadais meántéarmach.

2. Le linn an nós imeachta bhuiséadaigh, soláthróidh an Coimisiún an fhaisnéis is gá le haghaidh comparáid a dhéanamh idir athruithe sna leithreasuithe a éilítear agus na chéad réamhaisnéisí a dhéantar sa ráiteas airgeadais i bhfianaise dul chun cinn an phlé i ndáil leis an togra nó leis an tionscnamh a chuirtear faoi bhráid an údarais reachtaigh.
 3. D'fhonn an riosca calaoise, neamhrialtachtaí agus neamhchomhlíonadh cuspóirí a laghdú, beidh sa ráiteas airgeadais dá dtagraítear i mír 1 faisnéis maidir leis an gcóras inmheánach rialaithe atá bunaithe, meastachán ar chostais agus ar thairbhí na rialuithe atá i gceist leis an gcóras sin agus measúnú ar leibhéal an bhaoil earráide atá tuartha, agus beidh faisnéis ann freisin faoi na bearta atá ann cheana agus atá pleanáilte, ar bearta cosanta agus bearta chun calaois a chosc iad.
- Déanfaidh an anailís sin scála dóchuil agus cineál na n-earráidí a chur san áireamh mar aon le coinníollacha sonracha an réimse beartais lena mbaineann agus na rialacha is infheidhme maidir léi.
4. Agus moltaí caiteachais nua nó athbhreithnithe á dtíolacadh ag an gCoimisiún, déanfaidh sé meastachán ar chostais agus tairbhí na gcóras rialaithe, mar aon leis an leibhéal riosca earráide dá dtagraítear i mír 3.

Airteagal 34

Rialú inmheánach ar chur chun feidhme an bhuiséid

1. De bhun phrionsabal na bainistíochta fóna airgeadais, cuirfear an buiséad chun feidhme i gcomhréir le rialú inmheánach éifeachtach éifeachtúil mar is iomchuí i ngach modh cur chun feidhme buiséid, agus i gcomhréir leis na rialacha ábhartha a bhaineann go sonrach le hearnáil faoi leith.
2. Chun críocha chur chun feidhme an bhuiséid, sainmhínítear rialú inmheánach mar phróiseas atá infheidhme ar gach leibhéal bainistíochta agus atá ceaptha cinnteacht réasúnta a chur ar fáil go ngnóthófar na cuspóirí seo a leanas:
 - (a) éifeachtacht, éifeachtúlacht agus barainneacht oibríochtaí;
 - (b) iontaofacht tuairiscithe;
 - (c) acmhainní agus faisnéis a chosaint;
 - (d) calaois agus mírialtachtaí a chosc, a bhrath, a cheartú agus a mheasúnú go leantach;

- (e) bainistíocht leordhóthanach ar na rioscaí a bhaineann le dlíthiúlacht agus le rialtacht na mbun-idirbheart, ag cur san áireamh cineál ilbhliantúil na gclár chomh maith le cineál na n-íocaíochtaí lena mbaineann.
3. Beidh rialú éifeachtach inmheánach bunaithe ar na cleachtais idirnáisiúnta is fearr agus beidh na nithe seo a leanas ar áireamh ann:
- (a) cúraimí a leithscaradh;
 - (b) straitéis riosca bainistíochta agus rialaithe iomchuí lena n-áirítear rialú ag leibhéal an fhaighteora;
 - (c) coinbhleacht leasa a sheachaint;
 - (d) rianta iniúchta leordhóthanacha agus sláine sonraí i gcórais sonraí;
 - (e) nósanna imeachta maidir le faireachán a dhéanamh ar éifeachtacht agus éifeachtúlacht agus measúnú leantach a dhéanamh ar laigí rialaithe inmheánacha aitheanta agus ar eisceachtaí;
 - (f) meastóireacht thréimhsiúil ar fheidhmiú fóna an chórais rialaithe inmheánaigh.
4. Bunófar rialú inmheánach éifeachtúil ar na gnéithe seo a leanas:
- (a) straitéis a chur chun feidhme, straitéis um bainistiú riosca agus rialú iomchuí arna comhordú idir na gníomhaithe iomchuí a bhíonn bainteach leis an slabhra rialaithe;
 - (b) inrochtaineacht ag na gníomhaithe uile iomchuí sa slabhra rialaithe ar na torthaí ó rialuithe a dhéantar;
 - (c) spleáchas, i gcás inarb iomchuí, ar dhearbhuirte maidir le bainistiú ó chomhpháirtithe cur chun feidhme agus tuairimí neamhspleácha iniúchta, ar choinníoll go bhfuil cáilíocht na bunoirí leordhóthanach agus inghlactha agus go ndéanfar an obair sin i gcomhréir leis na caighdeáin chomhaontaithe;
 - (d) cur i bhfeidhm tráthúil beart ceartaitheach lena n-áirítear, i gcás inarb iomchuí, pionóis athchomhairleacha;
 - (e) reachtaíocht shoiléir agus gan débhrí a bheith mar bhun leis na beartais;
 - (f) deireadh a chur le rialuithe iolracha;
 - (g) cóimheas costais-tairbhe rialuithe a fheabhsú.
5. Más rud é, le linn cur chun feidhme, go bhfuil an leibhéal earráide ard dianseasmhach ann, déanfaidh an Coimisiún na laigí sna córais rialaithe a shainaithint, anailís ar na costais agus na tairbhí a bhaineann le bearta ceartaitheacha ionchasacha agus gníomhú iomchuí a dhéanamh nó a mholadh, amhail na forálacha is infheidhme a shimpliú, na córais rialaithe a fheabhsú agus an clár nó na córais seachadta a athdhearadh.

CAIBIDIL 8

Prionsabal na trédhearcachta

Airteagal 35 *Cuntais a fhoilsiú, buiséid*

1. Bunófar an buiséad agus cuirfear chun feidhme é agus tíolacfar na cuntais i gcomhréir le prionsabal na trédhearcachta.
2. Déanfaidh Uachtarán Pharlaimint na hEorpa an buiséad agus aon bhuiséad leasaitheach, má glacadh go críochnaitheach é, a chur á fhoilsiú in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

Foilseofar na buiséid laistigh de thrí mhí tar éis an dáta a dhearbhoífar go bhfuil siad glactha go críochnaitheach.

Sula bhfoilseofar iad in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh* foilseofar figiúirí deireanacha an bhuiséid i ngach ceann de na teangacha ar shuíomh gréasáin na n-institiúidí, ar thionscnamh an Choimisiúin, a luaithe is féidir agus tráth nach déanaí ná ceithre seachtaine ón dáta a ghlacfar an buiséad go críochnaitheach.

Déanfar na cuntais chomhdhlúite bhliantúla a fhoilsiú in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

Airteagal 36 *Faisnéis faoi fhaighteoirí agus faisnéis eile a fhoilsiú*

1. Cuirfidh an Coimisiún ar fáil, go hiomchuí tráthúil, faisnéis faoi fhaighteoirí, mar aon le cineál agus feidhm an bhirt a mhaoineítear as an mbuiséad agus an buiséad cur chun feidhme go díreach i gcomhréir le pointe (a) d'Airteagal 61(1).

Beidh feidhm ag an oibleagáid a leagtar amach sa chéad fhomhír freisin maidir le hinstiúidí eile nuair a chuirfidh siad buiséad an Aontais chun feidhme.

Foilseofar an fhaisnéis ar fhaighteoirí a fhaigheann cistí ón Aontas faoi chur chun feidhme díreach ar shuíomh gréasáin de chuid institiúidí an Aontais tráth nach déanaí ná 30 Meitheamh na bliana tar éis na bliana airgeadais inar gealladh na cistí go dlíthiúil.

2. Cuirfear an fhaisnéis dá dtagraítear i mír 1 den chéad fhomhír ar fáil, ag féachaint go hiomchuí do na ceanglais a bhaineann le rúndacht agus slándáil, do chosaint sonraí pearsanta go háirithe agus ina mbeidh an méid seo a leanas:
 - (a) ainm an fhaighteora;
 - (b) dúiche an fhaighteora;
 - (c) an méid a ceadaíodh go dlíthiúil;

(d) cineál agus cuspóir an chonartha.

Chun críche pointe (b) den chéad fhomhír ciallóidh an téarma 'dúiche':

- (i) seoladh an fhaighteora nuair is duine dlítheanach é;
- (ii) an Réigiún ar leibhéal NUTS 2 nuair is duine nádúrtha an faighteoir.

Is i ndáil le duaiseanna, deontais agus conarthaí a deonaíodh de thoradh comórtais, nósanna imeachta um dhámhachtain deontas nó nósanna imeachta um sholáthar poiblí a fhoilseofar an fhaisnéis sin, agus i ndáil le saineolaithe arna roghnú de bhun Airteagal 230(2). Ní fhoilseofar an fhaisnéis sin maidir le:

- (a) tacaíochtaí oideachais a íoctar le daoine nádúrtha agus tacaíocht dhíreach eile a íoctar le daoine nádúrtha is mó atá ina gátar dá dtagraítear i bpointe (b) d'Airteagal 185(4);
- (b) conarthaí ar luach an-íseal arna ndámhachtain chuig saineolaithe arna roghnú de bhun Airteagal 230(2) chomh maith le conarthaí ar luach an-íseal atá faoi bhun an méid dá dtagraítear i bpointe 14.4 den Iarscríbhinn a ghabhann leis an Rialachán seo.

Beidh i suíomh gréasáin institiúidí an Aontais ar a laghad tagairt do sheoladh an tsuímh gréasáin inar féidir teacht ar an eolas mura bhfoilseofar go díreach é san áit atá tiomnaithe dó sin ar shuíomh gréasáin institiúidí an Aontais.

- 3. Chomh fada agus a bhaineann le daoine nádúrtha, beidh an foilsiú teoranta d'ainm agus dúiche an fhaighteora, an méid a bhronnfar agus cuspóir an bhirt. Beidh nochtadh na sonraí sin bunaithe ar chritéir ábhartha amhail tréimhsiúlacht an bhirt, nó cineál nó tábhacht an bhirt. A mhéid a bhaineann le sonraí pearsanta, bainfear an fhaisnéis dhá bhliain tar éis dheireadh na bliana airgeadais inar gealladh an méid go dlíthiúil. Déanfar sin i gcás sonraí pearsanta lena dtagraítear do dhaoine dlíthiúla i gcás ina n-aithnítear duine nádúrtha amháin nó níos mó ón teideal oifigiúil.
- 4. Déanfar an foilsiú a tharscaoileadh i gcás inar baol an nochtadh sin do chearta agus saoirsí daoine aonair lena mbaineann mar a chosnaítear leis an gCairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh nó i gcás ina ndéanann sé dochar do leasa tráchtála na bhfaighteoirí.
- 5. Daoine nó eintitis a chuireann cistí an Aontais chun feidhme de bhun phointe (c) d'Airteagal (61)(1) agus comhlachtaí arna n-ainmniú de bhun mhír 3 d'Airteagal 62, cuirfidh siad faisnéis faoina gcuid faighteoirí ar fáil go hiomchuí agus go tráthúil.

Ní bheidh san fhaisnéis maidir le faighteoirí deiridh cistí arna gcur ar fáil trí ionstraimí airgeadais a fhaigheann tacaíocht de mhéid níos lú ná EUR 500 000 ó bhuiséad an Aontais, ní bheidh san fhaisnéis sin ach sonraí staidrimh, a chomhiomlánófar i gcomhréir le critéir ábhartha, amhail suíomh geografach agus tíopeolaíocht eacnamaíoch na bhfaighteoirí, an cineál tacaíochta a fuair siad agus an réimse beartais de chuid an Aontais faoinar cuireadh an tacaíocht sin ar fáil.

I gcás inarb infheidhme, sainmhíneofar an leibhéal sonraí agus critéar sna rialacha a bhaineann go sonrach le hearnáil faoi leith atá ábhartha agus féadtar iad a scagadh níos mó i gcomhaontuithe comhpháirtíochta an chreata airgeadais.

Déanfaidh an Coimisiún an fhaisnéis faoin suíomh gréasáin i gcás inar féidir teacht ar an bhfaisnéis dá dtagraítear sa chéad fhomhír a chur ar fáil go hiomchuí agus go tráthuíl.

TEIDEAL III

BUNÚ AGUS STRUCHTÚR AN BHUISÉID

CAIBIDIL 1

An buiséid a bhunú

Airteagal 37

Meastacháin ar ioncam agus ar chaiteachas

1. Déanfaidh gach institiúid seachas an Coimisiún meastachán a tharraingt suas maidir lena ioncam agus maidir lena chaiteachas agus seolfaidh siad é chuig an gCoimisiún, agus go comhthreomhar, mar fhaisnéis chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle, roimh an 1 Iúil gach bliain.
2. Rachaidh an tArd-Ionadaí i gcomhairle leis na Comhaltaí sin den Choimisiún atá freagrach as an mbeartas forbartha, as an mbeartas comharsanachta agus comhar idirnáisiúnta, as cabhair dhaonnúil agus freagairt i gcás géarchéime, maidir leis na freagrachtaí atá orthu faoi seach
3. Tarraingeoidh an Coimisiún a mheastacháin féin suas agus seolfaidh sé iad, chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle go díreach tar éis iad a ghlacadh.

Agus a mheastacháin á n-ullmhú aige, úsáidfídh an Coimisiún an fhaisnéis dá dtagraítear in Airteagal 38.

Airteagal 38

Buiséad measta na gcomhlachtaí dá dtagraítear in Airteagal 69

Faoi 31 Eanáir gach bliain, déanfaidh gach comhlacht dá dtagraítear in Airteagal 69, i gcomhréir leis an ionstraim lenar bunaíodh é, a dhréachtchoiciméad clársceidealaithe aonair a sheoladh chuig an gCoimisiún, chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle.

Airteagal 39

Dréachtbhuiséad

1. Tiolacfaidh an Coimisiún togra ina mbeidh an dréachtbhuiséad do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle faoin 1 Meán Fómhair den bhliain roimh an mbliain ina mbeidh an buiséad le cur chun feidhme. Déanfaidh sé an togra a tharchur, mar fhaisnéis, chuig na parlaimintí náisiúnta freisin.

Beidh ráiteas achomair ginearálta ar ioncam agus ar chaiteachas an Aontais sa dréachtbhuiséad agus comhdhlúthófar leis na meastacháin dá dtagraítear in Airteagal 37. Féadfar freisin meastacháin dhifriúla ó na meastacháin arna dtarraingt suas ag na h-institiúidí a bheith san áireamh ann.

Leanfaidh an buiséad an struchtúr agus an leagan amach atá leagtha amach in Airteagal 45 go hAirteagal 50.

Beidh ag gabháil roimh gach roinn den dréachtbhuiséad réamhrá arna tharraingt suas ag an institiúid lena mbaineann.

Déanfaidh an Coimisiún réamhrá ginearálta an dréachtbhuiséid a tharraingt suas. Is éard a bheidh sa réamhrá ginearálta táblaí airgeadais ina mbeidh na príomhshonraí de réir teideal agus na bunúis atá leis na hathruithe ar na leithreasuithe ó bhliain airgeadais go chéile de réir chatagóirí caiteachais an chreata airgeadais ilbhliantúla.

2. D'fhonn tuartha níos cruinne agus níos iontaofa a sholáthar maidir le himpleachtaí buiséadacha na reachtaíochta atá i bhfeidhm agus maidir leis na tograí reachtacha ar feitheamh, cuirfidh an Coimisiún clárú airgeadais le haghaidh na mblianta ina dhiaidh sin i gceangal leis an dréachtbhuiséad agus leagfaidh sé amach é de réir catagóir caiteachais, réimse beartais agus líne buiséid. Cumhdófar leis an gclárú airgeadais gach catagóir caiteachais seachas talmhaíocht, beartas comhleanúnachais agus riaracháin nach gcuirfear ach sonraí achoimre fúthu ar fáil

Déanfar an clárú airgeadais tascach a nuashonrú tar éis don bhuiséad a bheith glactha, d'fhonn torthaí an nós imeachta bhuiséadaigh agus aon Chinneadh eile ábhartha a chorprú.

3. Cuirfidh an Coimisiún an méid seo a leanas i gceangal leis an dréachtbhuiséad
 - (a) na cúiseanna a bhfuil meastacháin dhifriúla ó na meastacháin arna dtarraingt suas ag institiúidí eile sa dréachtbhuiséad;
 - (b) aon doiciméad oibre a mheasann sé a bheith úsáideach i ndáil le pleananna bunaíochta na n-institiúidí. Déanfaidh aon doiciméad oibre den sórt sin an méid seo a leanas a chur in iúl agus an plan bunaíochta údaráithe is déanaí á léiriú aige:
 - (i) an fhoireann uile atá fostaithe ag an Aontas, arna dtaispeáint de réir chineál an chonartha;
 - (ii) ráiteas faoin mbeartas i ndáil le poist agus le pearsanra seachtrach agus cothromaíocht inscne;
 - (iii) líon na bpost atá líonta go hiarbhír ag tús na bliana ina ndéantar an dréachtbhuiséad a thíolacadh, lena léirítear a ndáileadh de réir gráid agus aonad riaracháin;
 - (iv) liosta de phoist a mhiondealú de réir réimse beartais;
 - (v) i gcomhair gach catagóire d'fhoireann sheachtrach, an líon measta tosaigh de choibhéisí foirne lánaimseartha ar bhonn na leithreasuithe údaráithe, chomh maith le líon iarbhir na ndaoine atá socraithe ag tús na bliana ina gcuirfear an dréachtbhuiséad i láthair, lena léirítear conas a dháiltear iad de réir an ghrúpa feidhme agus, de réir mar is iomchuí, de réir an ghráid.
 - (c) maidir leis na comhlachtaí dá dtagraítear in Airteagail 69 agus Airteagal 70, doiciméad oibre ina leagfar amach an t-ioncam agus an caiteachas, chomh maith le gach faisnéis faoin bhfoireann dá dtagraítear i bpointe (i) go pointe (v) d'fhomhír (b).

I gcás ina n-úsáideann CPPanna ionstraimí airgeadais, áfach, cuirfear an fhaisnéis a bhaineann leis na hionstraimí sin san áireamh sa doiciméad oibre dá dtagraítear i mír 4.

 - (d) doiciméad oibre maidir le cur chun feidhme pleanáilte na leithreasuithe don bhliain airgeadais agus maidir le gealltanais gan réiteach;

- (e) maidir leis na leithreasuithe riaracháin, doiciméad oibre ina leagfar amach an caiteachas riaracháin a bheidh le cur chun feidhme ag an gCoimisiún óna chuid sin den bhuiséad;
- (f) doiciméad oibre maidir le treoirchláir agus gníomhaíochtaí ullmhúcháin ina mbeidh meastóireacht ar na torthaí agus ar an ngníomhaíocht leantach atá beartaithe;
- (g) maidir le cistí d'eagraíochtaí idirnáisiúnta, doiciméad oibre ina mbeidh:
 - (i) achoimre ar na ranníocaíochtaí uile, lena ngabhfaidh miondealú de réir clár nó ciste de chuid Aontais agus de réir na heagraíochta idirnáisiúnta;
 - (ii) ráiteas ina mínítear na cúiseanna a raibh sé níos éifeachtaí don Aontas na heagraíochtaí idirnáisiúnta sin a chistiú seachas gníomhú go díreach;
- (h) ráitis ghníomhaíochta nó aon doiciméad eile is ábhartha ina bhfuil na nithe seo a leanas:
 - (i) léiriú i leith beartas agus cuspóirí an Aontais lena rannchuideoidh an clár;
 - (ii) réasúnaíocht shoiléir le haghaidh idirghabhála ar leibhéal an Aontais, i gcomhréir, *inter alia*, le prionsabal na coimhdeachta;
 - (iii) faisnéis uasdátaithe maidir le cuspóirí cláir a chomhlíonadh;
 - (iv) bonn cirt iomlán, lena n-áirítear anailís costais is tairbhe ar na hathruithe ar leibhéal na leithreasuithe;
 - (v) faisnéis ar rátaí cur chun feidhme an chláir don bhliain reatha agus do na blianta roimhe sin;
- (i) ráiteas achomair ar sceideal na n-íocaíochtaí atá dlite sna blianta airgeadais ina dhiaidh sin chun gealltanais bhuiséadacha a rinneadh i mblianta airgeadais roimhe sin a chomhlíonadh.

4. I gcás ina n-úsáideann an Coimisiún ionstraimí airgeadais, cuirfidh sé i gceangal leis an dréachtbhuiséad doiciméad oibre ina mbeidh an méid seo a leanas maidir le gach ionstraim airgeadais:

- (a) tagairt don ionstraim airgeadais agus dá bunghníomh, mar aon le tuairisc ar an ionstraim, ar an tionchar a bheidh aige ar an mbuiséad agus ar bhreisluach ranníocaíocht an Aontais;
- (b) na hinstiúidí airgeadais a bhfuil baint acu leis an gcur chun feidhme, lena n-áirítear aon saincheisteanna i ndáil le cur chun feidhme Airteagal 150(2);
- (c) a rannchuidiú chun cuspóirí an chláir lena mbaineann a bhaint amach mar a thomhaistear é leis na táscairí bunaithe, lena n-áirítear, i gcás inarb infheidhme, an t-éagsúlú geografach;
- (d) na hoibríochtaí atá beartaithe, lena n-áirítear na spriocmhéideanna atá bunaithe ar an spriocghiaráil nó, i gcás nach bhfuil siad ar fáil, ar an gcóimheas gearála a eascraíonn ó na hionstraimí airgeadais atá ann cheana;
- (e) línte buiséid a bhíonn comhfhreagrach do na hoibríochtaí ábhartha agus do mhéid comhiomlán na ngealltanais buiséadach agus d'íocaíochtaí as an mbuiséad;
- (f) an mheánré idir an gealltanais buiséadach do na hionstraimí airgeadais agus na gealltanais dhlíthiúla do thionscadail indibhidiúla i bhfoirm gnáthscaireanna nó fiachais, i gcás go

rachaidh a dtréimhse thar thrí bliana. Déanfaidh an Coimisiún na cúiseanna a mhíniú agus plean gníomhaíochta a chur ar fáil, i gcás inarb iomchuí, maidir leis an ré atá i gcreat an nós imeachta bhliantúil um tharscaoileadh a laghdú;

- (g) ioncaim agus íocaíochtaí faoi Airteagal 202(2), lena n-áirítear meastóireacht ar an n-úsáid;
- (h) luach infheistíochtaí gnáthscaireanna, i ndáil le blianta roimhe sin;
- (i) méid iomlán na bhforálacha maidir le rioscaí agus dliteanais mar aon le faisnéis faoi neamhchosaint airgeadais ar riosca an Aontais;
- (j) lagú sócmhainní agus ráthaíochtaí gairthe don bhliain roimhe sin agus do na figiúirí carntha araon;
- (k) feidhmíocht na hionstraime airgeadais, lena n-áirítear na hinfheistíochtaí a cuireadh i gcrích, an spriocéifeacht ghíarála, agus an éifeacht ghíarála a cuireadh i gcrích;
- (l) na hacmhainní soláthraithe sa chomhchiste ráthaíochta agus, nuair is iomchuí, iarmhéid an chuntais mhuinínigh.

Cuimseofar sa doiciméad oibre sin chomh maith achoimre ar an gcaiteachas riaracháin a thagann as táillí bainistíochta agus ó mhuirir airgeadais agus oibríochta eile a íoctar i leith ionstraimí airgeadais a bhainistiú, san iomlán agus de réir páirtí bainistíochta agus de réir na hionstraime airgeadais a bhainistítear.

5. I gcás inar thug an Coimisiún ráthaíocht bhuiséadach, cuirfidh sé i gceangal leis an dréachtbhuiséad doiciméad oibre ina mbeidh maidir le gach ionstraim airgeadais agus maidir leis an gcomhchiste ráthaíochta an méid seo a leanas:

- (a) tagairt don ráthaíocht bhuiséadach agus dá bunghníomh, mar aon le tuairisc ghinearálta ar an ráthaíocht, ar an tionchar a bheidh aige ar dhliteanas airgeadais an bhuiséid agus ar bhreisluach rannchuidiú an Aontais;
- (b) contrapháirteanna na ráthaíochta, lena n-áirítear aon saincheisteanna i ndáil le cur chun feidhme Airteagal 150(2);
- (c) a rannchuidiú chun cuspóirí na ráthaíochta buiséid lena mbaineann a bhaint amach mar a thomhaistear é leis na táscairí bunaithe, lena n-áirítear, i gcás inarb infheidhme, an t-éagsúlú geografach agus úsáid acmhainní na hearnála príobháidí;
- (d) faisnéis faoi oibríochtaí a chumhdaítear leis an ráthaíocht ar bhonn comhiomlán de réir earnálacha, Ballstát agus ionstraime, lena n-áirítear, i gcás inarb iomchuí, punanna agus tacaíocht chomhcheangailte le gníomhaíochtaí eile an Aontais;
- (e) an tsuim airgeadais arna haistriú chuig tairbhithe chomh maith le measúnú ar an éifeacht ghíarála a bhaintear amach leis na tionscadail a dtugtar tacaíocht dóibh faoin ráthaíocht;
- (f) faisnéis arna comhiomlánú ar an mbonn céanna le pointe (d) maidir le glaonna ar an ráthaíocht, caillteanais, torthaí, méideanna arna n-aisghabháil agus aon íocaíochtaí eile a fhaightear;
- (g) faisnéis ar an mbainistíocht airgeadais, ar fheidhmíocht an chomhchiste ráthaíochta agus ar an riosca a bhaineann leis ag deireadh na bliana féilire roimhe sin;

- (h) ráta soláthair éifeachtach an chomhchiste soláthair agus, i gcás inarb iomchuí, na haistrithe iartheachacha ar bhonn Airteagal 206(3);
 - (i) na sreafaí airgeadais sa chomhchiste soláthair i rith na bliana féilire sin chomh maith leis na hidirbhearta suntasacha agus aon fhaisnéis ábhartha maidir le neamhchosaint airgeadais ar riosca an Aontais;
 - (j) de bhun Airteagal 203(3), measúnú ar inbhuanaitheacht na ndliteanas a d'fhéadfadh a bheith ann a bhíonn le híoc ó bhuiséad an Aontais a thagann as oibríochtaí airgeadais.
6. I gcás ina n-úsáideann an Coimisiún Cistí Iontaobhais de chuid an Aontais, déanfaidh sé doiciméad oibre a chur i gceangal leis an dréachtbhuiséad mar gheall ar na gníomhaíochtaí a dtacaítear leo le Cistí Iontaobhais an Aontais, maidir lena gcur chun feidhme agus a bhfeidhmíocht.
7. Déanfaidh an Coimisiún aon dhoiciméad oibre breise a thacaíonn, dar leis, lena iarratais bhuiséid a chur i gceangal leis an dréachtbhuiséad.
8. I gcomhréir le hAirteagal 8(5) de Chinneadh 2010/427/AE⁽³⁴⁾ ón gComhairle agus chun trédhearcacht bhuiséadach i réimse ghníomhaíocht sheachtrach an Aontais a áirithiú, tarchuirfidh an Coimisiún chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle, mar aon leis an dréachtbhuiséad, doiciméad oibre ina leagfar amach ar bhealach cuimsitheach:
- (a) gach caiteachas riaracháin agus oibríochtúil a bhaineann le gníomhaíochtaí seachtracha an Aontais, lena n-áirítear an comhbheartas eachtrach agus slándála agus cúraimí an chomhbheartais slándála agus cosanta, agus a mhaoinítear as an mbuiséad;
 - (b) caiteachas riaracháin foriomlán SEGS don bhliain roimhe sin, arna mhiondealú go dtí caiteachas de réir thoscaireacht an Aontais agus caiteachas ar riarachán lárnach SEGS; mar aon le caiteachas oibríochtúil de réir limistéir gheografaigh (réigiúin, tíortha), de réir réimsí téamacha, de réir thoscaireacht an Aontais agus de réir misin.
9. Déanfaidh an doiciméad oibre dá dtagraítear i mír 6 an méid seo a léiriú freisin:
- (a) an líon post do gach grád i ngach catagóir mar aon leis an líon post buan agus an líon post sealadach, lena n-áirítear an fhoireann ar conradh agus an fhoireann áitiúil atá údaraithe, laistigh de theorainneacha leithreasuithe an bhuiséid, i ngach ceann de thoscaireachtaí an Aontais agus i riarachán lárnach SEGS;
 - (b) aon mhéadú nó laghdú ar an líon post i riarachán lárnach SEGS agus ar thoscaireachtaí an Aontais ina n-iomláine, de réir gráid agus catagóire, agus an méid sin a bheith bunaithe ar an mbliain airgeadais roimhe sin.

Airteagal 40

An litir leasaitheach a ghabhann leis an dréachtbhuiséad

Ar bhonn aon fhaisnéise nua nach raibh ar fáil nuair a leagadh amach an dréachtbhuiséad, féadfaidh an Coimisiún, ar a thionscnamh féin nó ar iarratas ó cheann de na hinstiúidí eile, gach ceann acu i leith a

³⁴

Cinneadh 2010/427/AE ón gComhairle an 26 Iúil 2010 lena mbunaítear eagraíocht agus feidhmiú na Seirbhíse Eorpaí Gníomhaíochta Seachtraí (IO L 201, 3.8.2010, Lch. 30).

ranna féin, litreacha ina mbeidh leasuithe ar an dréachtbhuiséad a thíolacadh go comhuaineach chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle sula dtionólfar an Coiste Idir-Réitigh dá dtagraítear in Airteagal 314 CFAE. Féadfár a bheith ar áireamh sna litreacha, go háirithe, litir leasaitheach lena ndéanfar na meastacháin ar chaiteachais talmhaíochta a thabhairt cothrom le dáta.

Airteagal 41

Oibleagáidí na mBallstát a eascraíonn as an mbuiséad a ghlacadh

1. Dearbhóidh Uachtarán Pharlaimint na hEorpa go bhfuil an buiséad glactha go críochnaitheach i gcomhréir leis an nós imeachta dá bhforáiltear in Airteagal 314(9) CFAE agus in Airteagal 106a de Chonradh Euratom.
2. A luaithe a dhearbhfófar gur glacadh an buiséad go críochnaitheach, beidh sé de cheangal ar gach Ballstát ón 1 Eanáir den bhliain airgeadais ina dhiaidh sin nó ón dáta a ndearbhófar gur glacadh an buiséad go críochnaitheach, má tharlaíonn sé sin tar éis an 1 Eanáir, na híocaíochtaí atá dlite don Aontas a íoc, mar a shonraítear i Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 609/2014.

Airteagal 42

Dréachtbhuiséid leasaitheacha

1. Féadfaidh an Coimisiún dréachtbhuiséid leasaitheacha a thíolacadh a bhaineann le hioncam go príomha de bharr na gcúiseanna seo a leanas:
 - (a) comhardú na bliana airgeadais roimhe a iontráil sa bhuiséad, i gcomhréir leis an nós imeachta a leagtar síos in Airteagal 17;
 - (b) an réamhaisnéis maidir le hacmhainní dílse a athmheas bunaithe ar na réamhaisnéisí eacnamaíocha nuashonraithe;
 - (c) an réamhaisnéis athmheasta ar acmhainní dílse agus ar ioncam eile a nuashonrú, mar aon le hathbhreithniú a dhéanamh ar infhaighteacht agus ar an ngá le leithreasuithe i gcomhair íocaíochta.

A mhéid is féidir, agus nuair a bhíonn údar leis, féadfaidh an Coimisiún leasuithe atá dírithe ar chaiteachas a mholadh i dteannta leis na leasuithe atá dírithe ar ioncam dá dtagraítear sa chéad fhómhír.

Má bhíonn cúinsí dosheachanta, eisceachtúla gan choinne ann, féadfaidh an Coimisiún dréachtbhuiséid leasaitheacha a thíolacadh atá dírithe ar chaiteachas go príomha.

2. Is chuig an gCoimisiún a chuirfear iarrataí ar bhuiséid leasaitheacha ó institiúidí seachas an Coimisiún sna cúinsí céanna dá dtagraítear i mír 1.

Sula dtíolacfaidh siad dréachtbhuiséad leasaitheach, déanfaidh an Coimisiún agus na hinstiúidí eile an raon feidhme maidir le hath-leithroinnt na leithreasuithe ábhartha a scrúdú, agus iad ag tagairt go háirithe do chur chun feidhme leithreasuithe atá faoi bhun na céime cur chun feidhme a rabhtas ag súil léi.

Beidh feidhm ag Airteagal 41 maidir le buiséid leasaitheacha. Tabharfar bunús do bhuiséid leasaitheacha le tagairt don bhuiséad a bhfuil leasú a dhéanamh acu ar a mheastacháin.

3. Déanfaidh an Coimisiún, seachas nuair a bheidh cúinsí eisceachtúla cuí-réasúnaithe ann, a dhréachtbhuiséid leasaitheacha a thíolacadh go comhuaineach do Pharlaimint na hEorpa agus

don Chomhairle faoin 15 Meán Fómhair ar a dhéanaí gach bliain. Féadfaidh sé tuairim a chur i gceangal leis na hiarrataí ar bhuiséid leasaitheacha ó na hinstitiúidí eile.

4. Beidh ráiteas maidir leis an mbonn atá leo ag gabháil le dréachtbhuiséid leasaitheacha agus an fhaisnéis ar chur chun feidhme an bhuiséid don bhliain airgeadais reatha agus don bhliain airgeadais roimhe sin a bheidh ar fáil tráth a mbunaithe.

Airteagal 43

Meastacháin agus dréachtbhuiséid a tharchur go luath

Féadfaidh an Coimisiún, Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle teacht ar aontú le dátaí áirithe a thabhairt ar aghaidh maidir leis na meastacháin a tharchur, agus maidir leis an dréachtbhuiséid a ghlacadh agus a tharchur. Ní fhéadfaidh sé a bheith mar thoradh ar an socrú sin, áfach, go ngiorrófar ná go gcuirfear síneadh leis na tréimhsí a bhforáiltear maidir leo chun gur féidir na téacsanna sin a bhreithniú faoi Airteagal 314 CFAE agus faoi Airteagal 160a de Chonradh Euratom.

CAIBIDIL 2

Struchtúr agus tiolacadh an bhuiséid

Airteagal 44

Struchtúr an bhuiséid

Is éard a bheidh sa bhuiséad:

- (a) ráiteas ginearálta ar ioncam agus ar chaiteachas;
- (b) ranna ar leithligh do gach institiúid, seachas an Chomhairle Eorpach agus an Chomhairle a roinnfidh an roinn chéanna, foroinnte ina ráitis ar ioncam agus ar chaiteachas.

Airteagal 45

Ainmníocht bhuiséadach

1. Déanfaidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle aicmiú ar ioncam an Choimisiúin, agus ar ioncam agus ar chaiteachas na n-institiúidí eile, de réir a gcineáil nó de réir na húsáide a shanntar dóibh faoi theidil, faoi chaibidlí, faoi Airteagail agus faoi ítimí.
2. Leagfar amach ráiteas caiteachais roinn an Choimisiúin ar bhonn ainmníocht arna glacadh ag Parlaimint na hEorpa agus ag an gComhairle agus aicmeofar de réir críche é.

Comhfhreagróidh gach teideal do réimse beartais agus freagróidh gach caibidil, de ghnáth, do ghníomhaíocht.

Féadfar leithreasuithe oibríochtúla agus leithreasuithe riaracháin a bheith ar áireamh i ngach teideal. Laistigh den teideal céanna, déanfar na leithreasuithe riaracháin a ghrúpáil in aon chaibidil amháin.

Beidh an ainmníocht bhuiséadach i gcomhréir le prionsabail na sonraíochta, na trédhearcachta agus na bainistíochta fóna airgeadais. Leis sin cuirfear an tsoiléireacht agus an trédhearcacht ar fáil is gá le haghaidh an phróisis bhuiséadaigh, chun na príomhchuspóirí a shainaitheint mar a

léirítear sa bhunús ábhartha dlí iad, chun gur féidir rogha a bheith ann maidir le tosaíochtaí polaitiúla agus chun gur féidir cur chun feidhme éifeachtúil éifeachtach a dhéanamh.

3. Nuair a thíolacfar iad de réir feidhme, déanfar leithreasuithe riaracháin i gcomhair teidil indibhidiúla a aicmiú mar seo a leanas:
 - (a) caiteachas ar fhoireann údaraithe sa phlean bunaíochta: beidh méid leithreasuithe agus líon post sa phlean bunaíochta a bheidh comhfhreagrach leis an gcaiteachas sin;
 - (b) caiteachas ar phearsanra seachtrach agus caiteachas eile dá dtagraítear i bpointe (b) den chéad fhomhír d'Airteagal 28(1) agus atá maoinithe faoin gceannteideal "riarachán" den chreat airgeadais ilbhliantúil;
 - (c) caiteachas ar fhoirgnimh agus caiteachas gaolmhar eile, lena n-áirítear glanadh agus cothabháil, cíós agus fruiliú, teileachumarsáid, uisce, gás agus leictreachas;
 - (d) pearsanra eachtrach agus cúnamh teicniúil atá nasctha go díreach le cur chun feidhme na gclár.

Déanfar aon chaiteachas riaracháin de chuid an Choimisiúin maidir le cineál is gnách do roinnt teideal a leagan amach i ráiteas achomair ar leith agus a aicmiú de réir cineáil.

Airteagal 46 *Ioncam diúltach*

1. Ní bheidh ioncam diúltach sa bhuiséad, ach i gcás ina dtagann sé as aisíocaíochtaí diúltacha taiscí.
2. Glanmhéideanna a bheidh sna hacmhainní dílse a íocfar faoin gCinneadh ón gComhairle maidir le córas acmhainní dílse an Aontais Eorpaigh agus taispeánfar amhlaidh iad sa ráiteas achomair ar ioncam sa bhuiséad.

Airteagal 47 *Forálacha*

1. Féadfar an teideal "forálacha" a bheith i ngach roinn den bhuiséad. Déanfar leithreasuithe a iontráil sa teideal sin in aon cheann de na cásanna seo a leanas:
 - (a) nach ann d'aon bhunghníomh don ghníomhaíocht i dtrácht agus an buiséad á bhunú;
 - (b) ina mbeidh forais láidre amhrais ann faoi leordhóthanacht na leithreasuithe nó faoin bhféidearthacht go gcuirfear chun feidhme, faoi choinníollacha i gcomhréir le prionsabal na bainistíochta fóna airgeadais, na leithreasuithe arna n-iontráil ar na línte i dtrácht.Ní fhéadfar na leithreasuithe sa teideal sin a úsáid go dtí go mbeidh siad aistrithe i gcomhréir leis an nós imeachta atá leagtha síos i bpointe (c) den chéad fhomhír d'Airteagal 28(1) den Rialachán seo, i gcás ina mbeidh glacadh an bhunghníomh faoi réir an nós imeachta atá leagtha síos in Airteagal 294 CFAE, agus i gcomhréir leis an nós imeachta a leagtar síos in Airteagal 29 den Rialachán seo i ngach cás eile.
2. I gcás ina mbeidh deacrachtaí tromchúiseacha cur chun feidhme ann, féadfaidh an Coimisiún a mholadh, i rith bliana airgeadais, go n-aistreofaí leithreasuithe chuig an teideal "forálacha".

Déanfaidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle Cinneadh maidir leis na haistrithe sin, mar a fhoráiltear le hAirteagal 29.

Airteagal 48
Cúlchiste diúltach

Féadfaidh "cúlchiste diúltach" a mbeidh EUR 400 000 000 ar a mhéad ann a bheith i roinn an Choimisiúin den bhuiséad. Leithreasuithe faoi chomhair íocaíochtaí a bheidh sa chúlchiste a leithéid amháin, ar cúlchiste é a iontrálfar i dteideal ar leith é.

Ní mór an cúlchiste diúltach sin a úsáid roimh dheireadh na bliana airgeadais trí bhíthin aistrithe i gcomhréir leis an nós imeachta atá leagtha síos in Airteagal 28 agus in Airteagal 29.

Airteagal 49
Cúlchiste Cúnaimh Éigeandála agus an Cúlchiste Eorpach le haghaidh Cúnaimh Géarchéime

1. Áireofar cúlchiste le haghaidh cúnaimh éigeandála do thríú tíortha agus Cúlchiste Eorpach le haghaidh Cúnaimh Géarchéime i roinn an Choimisiúin den bhuiséad.
2. Úsáidfear na cúlchistí dá dtagraítear i mír 1 roimh dheireadh na bliana airgeadais trí bhíthin aistrithe i gcomhréir leis an nós imeachta atá leagtha síos in Airteagal 28 agus in Airteagal 30.

Airteagal 50
Tíolacadh an bhuiséid

1. Léireofar an méid seo a leanas sa bhuiséad:
 - (a) sa ráiteas ginearálta ar ioncam agus ar chaiteachas:
 - (i) ioncam measta an Aontais don bhliain airgeadais lena mbaineann ('bliain n');
 - (ii) ioncam measta don bhliain airgeadais roimhe sin agus an t-ioncam do bhliain $n - 2$;
 - (iii) na leithreasuithe faoi chomhair oibleagáidí agus na leithreasuithe faoi chomhair íocaíochtaí don bhliain n ;
 - (iv) na leithreasuithe faoi chomhair oibleagáidí agus na leithreasuithe faoi chomhair íocaíochtaí don bhliain airgeadais roimhe sin;
 - (v) an caiteachas a gealladh agus an caiteachas a íocadh i mbliain $n - 2$, an cás deiridh a bheith sloinnte freisin mar chéatadán den bhuiséad don bhliain n ;
 - (vi) nótaí tráchta iomchuí maidir le gach foroinn, mar atá leagtha amach in Airteagal 45(1). Cuimseofar sna nótaí tráchta buiséid tagairtí don bhunghníomh, i gcás inarb ann dá leithéid mar aon le mínithe iomchuí ar chineál agus feidhm na leithreasuithe;
 - (b) i ngach rannán, an t-ioncam agus an caiteachas de réir an struchtúir chéanna atá i bpointe (a);
 - (c) maidir le cúrsaí foirne:

- (i) i gcás gach rannáin, plean bunaíochta lena socrófar líon na bpost do gach grád i ngach catagóir agus i ngach seirbhís agus líon na bpost buan agus sealadach arna n-údarú laistigh de theorainneacha na leithreasuithe buiséid;
 - (ii) plean bunaíochta don fhoireann arna íoc as na leithreasuithe um thaighde agus um fhorbairt theicneolaíoch le haghaidh gníomhaíocht dhíreach agus plean bunaíochta don fhoireann a a íoctar as na leithreasuithe céanna le haghaidh gníomhaíocht indíreach; aicmeofar na pleananna bunaíochta de réir catagóire agus gráid agus déanfar idirdhealú iontu idir poist bhuana agus poist shealadacha, a údaraítear laistigh de theorainneacha na leithreasuithe;
 - (iii) plean bunaíochta lena socrófar líon na bpost de réir gráid agus catagóire do gach comhlacht dá dtagraítear in Airteagal 69 ar comhlacht iad a fhaigheann ranníocaíocht arna mhuirearú ar an mbuiséad. Sna pleananna bunaíochta, taispeánfar líon na bpost a údaraítear don bhliain airgeadais le hais líon na bpost a údaraíodh don bhliain roimhe sin. Léireofar foireann na Gníomhaireachta Soláthair Euratom ar leithligh i bplean bunaíochta an Choimisiúin.
- (d) maidir le cúnamh airgeadais agus ráthaíochtaí buiséadacha:
- (i) sa ráiteas ginearálta ar ioncam, na línte buiséid a chomhfhreagraíonn do na hoibríochtaí ábhartha agus atá ceaptha taifead a choimeád ar aon aisíocaíochtaí a fhaightear ó fhaighteoirí a rinne mainniú i dtosach. Beidh iontráil chomharthach *pro memoria* ag gabháil leis na línte sin agus beidh nótaí tráchta ábhartha ag gabháil leo;
 - (ii) i roinn an Choimisiúin:
 - na línte buiséid ráthaíochtaí an Aontais i ndáil leis na hoibríochtaí lena mbaineann. Beidh iontráil chomharthach *pro memoria* ag gabháil leis na línte sin, ar choinníoll nár tháinig aon mhuirear éifeachtach chun cinn atá le cumhdach faoi acmhainní cinntitheacha;
 - nótaí tráchta ina dtabharfar an tagairt don bhunghníomh agus líon na n-oibríochtaí atá beartaithe, an fad agus an ráthaíocht airgeadais a thug an tAontas i leith oibríochtaí den chineál sin;
 - (iii) i ndoiciméad a bheidh i gceangal leis an roinn a bhaineann leis an gCoimisiúin, mar léiriúchán ar na rioscaí comhfhreagracha freisin:
 - oibríochtaí caipitiúla leanúnacha agus bainistíocht fiach;
 - na hoibríochtaí caipitiúla agus an bhainistíocht fiach don bhliain n;
- (e) maidir leis an gcistiú arna gcur chun feidhme ag eintitis de bhun Airteagal 61(1)(c):
- (i) tagairt do bhunghníomh an chláir ábhartha;
 - (ii) línte buiséid comhfhreagracha;
 - (iii) tuairisc ghinearálta ar an ngníomhaíocht , lena n-áirítear a ré agus a tionchar ar an mbuiséad;

- (f) iomlán an chaiteachais ar CBES a iontráladh i gcaibidil; dar teideal CBES, le hAirteagail sonracha ag gabháil léi. Cumhdóidh na hAirteagail sin caiteachas ar CBES agus beidh línte sonracha iontu ina sainaithneofar, ar a laghad, na mórmhisin aonair.

2. De bhreis ar na doiciméid dá dtagraítear i mír 1, féadfaidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle aon doiciméid ábhartha eile a chur i gceangal leis an mbuiséad.

Airteagal 51

Rialacha maidir leis an bplean bunaíochta don fhoireann

1. Beidh an plean bunaíochta a thuairiscítear i bpointe (c) d'Airteagal 50(1) ina teorainn dhosháraithe ag gach institiúid nó comhlacht. Ní fhéadfar aon cheapachán a dhéanamh a sháróidh an teorainn arna socrú.

Mar sin féin, féadfaidh gach institiúid nó comhlacht a pleananna bunaíochta a mhodhnú suas le 10 % ó thaobh líon na bpost arna n-údarú, seachas i gcás ghrád AD 16, ghrád AD 15 agus ghrád AD 14, faoi réir na gcoinníollacha seo a leanas:

- (a) nach bhfuil difear déanta do líon na leithreasuithe foirne a chomhfhreagraíonn do bhliain airgeadais iomlán;
- (b) nach bhfuil an teorainn ar líon iomlán na bpost arna n-údarú le gach plean bunaíochta sáruithe;
- (c) go bhfuil an institiúid nó an comhlacht tar éis páirt a ghlacadh i gcleachtadh tagarmharcála le hinstitiúidí eile agus comhlachtaí eile an Aontais de réir mar a rinne cleachtadh scagtha fhoireann an Choimisiúin é a thionscnamh.

Trí seachtaine roimh na modhnuithe a dhéanamh, dá dtagraítear sa dara fomhír, cuirfidh an institiúid in iúl do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle gurb é sin atá beartaithe aici. I gcás ina ndéanfaidh Parlaimint na hEorpa nó an Chomhairle cúiseanna a mbeidh údar cuí tugtha leo a lua laistigh den tréimhse sin, staonfaidh an institiúid ó na modhnuithe a dhéanamh agus beidh feidhm ag an nós imeachta dá dtagraítear in Airteagal 42.

2. De mhaolú ar an gcéad fhomhír de mhír 1, féadfar éifeachtaí na hoibre páirtaimseartha, arna húdarú ag an údarás ceapacháin i gcomhréir leis na Rialacháin Foirne, a chúiteamh trí cheapacháin eile.

CAIBIDIL 3

An smacht buiséadach

Airteagal 52

An creat airgeadais ilbhliantúil a chomhlíonadh.

Comhlíonfaidh an buiséad ceanglais an chreata airgeadais ilbhliantúil.

Airteagal 53

Gníomhartha an Aontais a bheith i gcomhréir leis an mbuiséad

I gcás ina sáraítear na leithreasuithe atá ar fáil sa bhuiséad trí ghníomh an Aontais a chur chun feidhme, ní fhéadfar an gníomh sin a chur chun feidhme i dtéarmaí airgeadais go dtí go mbeidh an buiséad leasaithe dá réir.

TEIDEAL VI

AN BUISÉAD A CHUR CHUN FEIDHME

CAIBIDIL 1

Forálacha ginearálta

Airteagal 54

An buiséad a chur chun feidhme de réir phrionsabal na bainistíochta fóna airgeadais agus thuairimí na saoránach

1. Déanfaidh an Coimisiún ioncam agus caiteachas an bhuiséid a chur chun feidhme i gcomhréir leis an Rialachán seo, faoina fhreagracht féin agus laistigh de theorainneacha na leithreasuithe arna n-údarú.
2. Comhoibreoidh na Ballstáit leis an gCoimisiún chun go n-úsáidfear na leithreasuithe i gcomhréir le prionsabail na bainistíochta fóna airgeadais.
3. Féadfaidh an Coimisiún na Ballstáit nó aon eintiteas eile a chuireann buiséad an Aontais chun feidhme dul i gcomhairle leis na saoránaigh maidir le cur chun feidhme bhuiséad an Aontais.

Airteagal 55

Faisnéis faoi aistrithe sonraí pearsanta chun críocha iniúchóireachta

I ndáil le haon ghlaó a dhéantar maidir le deontais, soláthar nó duaiseanna a chur chun feidhme le cur chun feidhme díreach, cuirfear tairbhíthe féideartha, iarrthóirí, tairgeoirí agus rannpháirtithe ar an eolas, i gcomhréir le Rialachán (CE) Uimh. 45/2001 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽³⁵⁾ go bhféadfar a sonraí pearsanta a chur chuig na seirbhísí iniúchóireachta inmheánacha, chuig Cúirt Iniúchóirí na hEorpa, nó chuig an Oifig Eorpach Frith-Chalaoise agus ó oifigeach údarúcháin de chuid an Choimisiúin go chéile, agus chuig na gníomhaireachtaí feidhmiúcháin dá dtagraítear in Airteagal 70.

Airteagal 56

An bunghníomh agus eisceachtaí

1. Glacfar bunghníomh sula bhféadfar na leithreasuithe arna n-iontráil sa bhuiséad d'aon ghníomhaíocht de chuid an Aontais a úsáid.
2. De mhaolú ar mhír 1, féadfar an méid seo a leanas a chur chun feidhme d'uireasa bunghníomh ar choinníoll go dtiocfaidh na gníomhaíochtaí atá siad ceaptha a mhaoiniú faoi réim inniúlachtaí an Aontais
 - (a) na leithreasuithe a bhaineann le treoirhionscadail de chineál turgnamhach agus atá ceaptha tástáil a dhéanamh ar a indéanta agus ar a úsáidí atá an ghníomhaíocht. Ní fhéadfar na leithreasuithe ábhartha faoi chomhair oibleagáidí a iontráil sa bhuiséad ach le haghaidh dhá bhliain airgeadais as a chéile ar a mhéid;

³⁵

IO L 8, 12.1.2001, Lch. 1.

Ní bheidh méid iomlán na leithreasuithe do na treoirthionscadail níos mó ná EUR 40 000 000 in aon bhliain airgeadais.

- (b) leithreasuithe le haghaidh bearta ullmhúcháin i réimse chur i bhfeidhm CFAE agus Chonradh Euratom, arb é is aidhm leo tograí a ullmhú d'fhonn bearta a ghlacadh sa todhchaí. Beidh cur chuige comhleanúnach ag na gníomhaíochtaí ullmhúcháin agus féadfaidh siad a bheith i bhfoirmeacha éagsúla. Ní fhéadfar na leithreasuithe ábhartha faoi chomhair oibleagáidí a iontráil sa bhuiséad ach ar feadh trí bliana airgeadais as a chéile ar a mhéad. Ní mór an nós imeachta lena ndéantar an bunghníomh ábhartha a ghlacadh a thabhairt i gcrích roimh dheireadh an tríú bliain airgeadais. Le linn an nós imeachta sin, beidh gealladh na leithreasuithe ag freagairt do shaintréithe na gníomhaíochta ullmhúcháin maidir leis na gníomhaíochtaí arna mbeartú, na haidhmeanna arna saothrú agus na faighteoirí. Dá thoradh sin, ní bheidh na modhanna arna gcur chun feidhme chomh líonmhar céanna leis na modhanna arna mbeartú chun an ghníomhaíocht chinntitheach féin a mhaoiniú;

Ní fhéadfaidh méid iomlán na leithreasuithe i gcomhair gníomhaíochtaí nua ullmhúcháin dá dtagraítear faoi bpointe seo a bheith níos mó ná EUR 50 000 000 in aon bhliain airgeadais, agus ní fhéadfaidh méid iomlán na leithreasuithe atá geallta go hiarbhír i gcomhair gníomhaíochtaí ullmhúcháin a bheith níos mó ná EUR 100 000 000.

- (c) leithreasuithe a bhaineann le bearta ullmhúcháin i réimse Theideal V den CAE. Ní bheidh sna bearta sin ach tréimhse ghairid agus ceapfar iad chun na coinníollacha a bhunú faoina ndéanfar gníomhaíocht de chuid an Aontais d'fhonn cuspóirí a bhaineann le CBES a bhaint amach agus d'fhonn na hionstraimí dlíthiúla is gá a ghlacadh;

Chun críocha oibríochtaí an Aontais um bainistiú géarchéime, ceapfar bearta ullmhúcháin, *inter alia*, chun na ceanglais oibríochtúla a mheas, foráil a dhéanamh do mhear-imscaradh tosaigh acmhainní, nó chun dálaí ar an talamh a ullmhú chun an oibríocht a sheoladh.

Comhaontóidh an Chomhairle bearta ullmhúcháin, ar thogra ón Ard-Ionadaí.

Chun a áirithiú go gcuirfear bearta ullmhúcháin chun feidhme go tapa, déanfaidh an tArd-Ionadaí Parlaimint na hEorpa agus an Coimisiún a chur ar an eolas a luaithe is féidir maidir le rún na Comhairle beart ullmhúcháin a lainseáil agus go háirithe maidir leis na hacmhainní a meastar a bheidh riachtanach chun na críche sin. Déanfaidh an Coimisiún na bearta uile is gá chun eisíocaíocht sciobtha na gcistí a áirithiú.

Leis na beartais airgeadais a chomhaontóidh an Chomhairle maidir le hoibríochtaí bainistithe géarchéime a ullmhú faoi Theideal V den Chonradh ar an Aontas Eorpach, cumhdófar na costais incriminteacha a eascróidh go díreach as imlonnú allamuigh sonrach nó as meitheal ina bhfuil *inter alia* baill foirne ó institiúidí an Aontais, lena n-áirítear na costais a bhaineann le hárachas ardriosca, taisteal agus cóiríocht agus íocaíochtaí *per diem*.

- (d) leithreasuithe a bhaineann le gníomhaíochtaí aonuaire, nó fiú amháin le gníomhaíochtaí a mhaireann go ceann tréimhse éiginnte, arna gcur i gcrích ag an gCoimisiún de bhua cúraimí a eascraíonn as a shainchumais ar an leibhéal institiúideach de bhun CFAE agus Chonradh Euratom, amach óna cheart maidir le tionscnamh reachtach dá dtagraítear i bpointe (b), agus faoi chumhachtaí sonracha a thugtar dó leis na Conarthaí sin agus a bhfuil liosta díobh le tabhairt sna gníomhartha tarmligthe arna nglacadh de bhun an Rialacháin seo;
- (e) leithreasuithe a bhaineann le hoibriú gach institiúide atá faoina neamhspleáchas riarthach.

Airteagal 57
Institiúidí seachas an Coimisiún an Buiséad a chur chun feidhme

1. Tabharfaidh an Coimisiún do na hinstiúidí eile na cumhachtaí is gá chun na ranna den bhuiséad a bhaineann leo a chur chun feidhme.
2. Féadfaidh an Coimisiún comhaontuithe a thabhairt chun críche le hinstiúidí eile an Aontais chun cur chun feidhme leithreasuithe a éascú, comhaontuithe riaracháin go háirithe lena rialaítear soláthar seirbhísí, soláthar táirgí, obair a dhéanamh nó conarthaí tógála a chur chun feidhme.
3. Féadfar na comhaontuithe leibhéil seirbhíse sin a chomhaontú idir ranna na n-institiúidí Eorpacha, comhlachtaí an Aontais, comhlachtaí nó daoine a bhfuil de chúram orthu gníomhaíochta sonracha a chur chun feidhme in CBES de bhun Theideal V de CAE mar aon le hOifig Rúnaí Bhord Gobharnóirí na Scoileanna Eorpacha. Cumasófar leis na comhaontuithe sin aisghabháil na gcostas arna dtabhú de bharr a gcur chun feidhme.

Airteagal 58
Cumhachtaí cur chun feidhme an bhuiséid a tharmligean

1. Féadfaidh an Coimisiún agus gach ceann de na hinstiúidí eile, laistigh dá ranna féin, a gcumhachtaí maidir le cur chun feidhme an bhuiséid a tharmligean i gcomhréir leis na coinníollacha atá leagtha síos leis an Rialachán seo agus i gcomhréir lena rialacha inmheánacha agus laistigh de na teorainneacha a leagfaidh siad síos in ionstraim an tarmligin. Na daoine sin a chumhachtófar amhlaidh, gníomhóidh siad laistigh de theorainneacha na gcumhachtaí a thugtar dóibh go sainráite.
2. Féadfaidh an Coimisiún a chumhachtaí cur chun feidhme buiséid i ndáil le leithreasuithe oibríochtúla de chuid a ranna féin a tharmligean chuig Cinn toscaireachtaí an Aontais agus d'fhonn go n-áiritheofar leanúnachas gnó le linn dóibh a bheith as láthair, chuig na Leas-Chinn Toscaireachta. Nuair a ghníomhaíonn Cinn toscaireachtaí an Aontais mar oifigigh údarúcháin faoi fho-tharmligean de chuid an Choimisiúin nó nuair a ghníomhaíonn a leaschinn ina n-ionad, cuirfidh siad rialacha an Choimisiúin maidir le cur chun feidhme an bhuiséid i bhfeidhm agus beidh siad faoi réir na ndualgas, na n-oibleagáidí agus na cuntasachta céanna le haon oifigeach údarúcháin fo-tharmligthe eile de chuid an Choimisiúin.

Féadfaidh an Coimisiún an tarmligean sin a tharraingt siar i gcomhréir lena rialacha féin.

Chun críocha na chéad fhomhíre, déanfaidh an tArd-Ionadaí na bearta is gá chun comhoibriú idir toscaireachtaí an Aontais agus ranna de chuid an Choimisiúin a éascú.

3. A chumhachtaí cur chun feidhme buiséid i ndáil le leithreasuithe oibríochtúla de chuid a ranna féin, féadfaidh SEGS na cumhachtaí sin a tharmligean go heisceachtúil chuig baill foirne an Choimisiúin mar bhaill foirne toscaireachta, i gcás inar gá sin chun leanúnachas i riar na dToscaireachtaí a áirithiú má bhíonn oifigeach údarúcháin inniúil SEGS as láthair. I gcásanna eisceachtúla ina ngníomhaíonn baill foirne an Aontais mar oifigigh údarúcháin faoi fho-tharmligean de chuid an Choimisiúin, cuirfidh siad rialacha inmheánacha SEGS maidir le cur chun feidhme an bhuiséid i bhfeidhm agus beidh siad faoi réir na ndualgas, na n-oibleagáidí agus na cuntasachta céanna le haon oifigeach údarúcháin faoi fho-tharmligean eile de chuid SEGS.

Féadfaidh SEGS an tarmligean sin a tharraingt siar i gcomhréir lena rialacha féin.

Airteagal 59
Coinbhleachtaí leasa

1. Gníomhaithe airgeadais mar a shainmhínítear iad i gCaibidil 4 de Theideal IV agus daoine eile a mbíonn baint acu le cur chun feidhme díreach, indíreach nó roinnte le cur chun feidhme, agus bainistíocht, lena n-áirítear gníomhaíochtaí ullmhúcháin chuige sin, iniúchóireacht nó rialú an bhuiséid, cuirfear toirmeasc orthu aon ghníomhaíocht a dhéanamh a chothódh coinbhleacht idir a leasa féin agus leasa an Aontais. Déanfaidh siad bearta iomchuí chomh maith chun coinbhleacht leasa a thoirmeasc sna feidhmeanna a bhfuil siad freagrach astu agus chun aghaidh a thabhairt ar chásanna as a bhféadfaí coinbhleacht leasa a thuiscint.
2. Chun críocha mhír 1, bíonn coinbhleacht leasa ann nuair a chuirtear as d'fheidhmiú oibiachtúil neamhchlaonta fheidhmeanna an ghníomhaí airgeadais nó duine eile, dá dtagraítear i mír 1, ar chúiseanna a bhaineann le cúrsaí teaghlaigh, le cúrsaí mothúcháin, le coibhneas polaitiúil nó náisiúnta, le leas eacnamaíoch nó le haon leas pearsanta eile, díreach nó indíreach.

Airteagal 60
Coinbhleacht leasa ag baill foirne

I gcás ina mbaineann an choinbhleacht leasa dá dtagraítear in Airteagal 59 le ball foirne a chumhdaítear faoi na Rialacháin Foirne, déanfaidh sé an cheist a tharchur chuig an oifigeach údarúcháin trí tharmligean a dhearbhóidh i scríbhinn an bhfuil coinbhleacht leasa i gceist. Déanfaidh an ball foirne i dtrácht an t-oifigeach uachtarach a chur an eolas. Más rud é go bhfuil coinbhleacht leasa ann, déanfaidh an tÚdarás Ceapacháin freagracht an oifigigh as an ábhar sin a scaoileadh uaidh. Áiríteoidh an t-oifigeach údarúcháin trí tharmligean go pearsanta go ndéanfar aon ghníomh iomchuí breise is gá.

CAIBIDIL 2

Modhanna cur chun feidhme

Airteagal 61
Modhanna cur chun feidhme an bhuiséid

1. Cuirfidh an Coimisiún an buiséad chun feidhme ar aon cheann na bealaí a leanas:
 - (a) go díreach ('cur chun feidhme díreach'), lena ranna, lena n-áirítear a fhoireann i dtoscaireachtaí an Aontais faoi údarás a gCinn toscaireachta féin, i gcomhréir le hAirteagal 58(2), nó trí ghníomhaireachtaí feidhmiúcháin dá dtagraítear in Airteagal 68;
 - (b) faoin gcur chun feidhme roinnte leis na Ballstáit, ('cur chun feidhme roinnte');
 - (c) go hindíreach ('cur chun feidhme indíreach'), i gcás ina bhforáiltear maidir leis sin sa bhunghníomh nó sna cásanna dá dtagraítear i bpointe (a) go pointe (d) den chéad fhomhír d'Airteagal 56(2), le:
 - (i) tríú tíortha nó na comhlachtaí a d'ainmnigh siad;
 - (ii) eagraíochtaí idirnáisiúnta nó a ngníomhaireachtaí mar a shainítear in Airteagal 151;
 - (iii) an Banc Eorpach Infheistíochta agus an Ciste Eorpach Infheistíochta ('grúpa BEI');

- (iv) comhlachtaí dá dtagraítear in Airteagail 69 agus Airteagal 70;
- (v) comhlachtaí dlí poiblí;
- (vi) comhlachtaí faoi réir an dlí príobháidigh agus a bhfuil misean seirbhíse poiblí acu sa mhéid go gcuireann siad ráthaíochtaí leordhóthanacha airgeadais ar fáil;
- (vii) comhlachtaí faoi réir dlí príobháideach Ballstáit, a bhfuil de chúram orthu comhpháirtíochtaí príobháideacha poiblí a chur chun feidhme, agus a sholáthraíonn ráthaíochtaí leordhóthanacha airgeadais;
- (viii) comhlachtaí nó daoine a bhfuil de chúram orthu bearta sonracha a chur chun feidhme in CBES de bhun Theideal V de CAE, ar daoine iad a aithnítear sa bhunghníomh ábhartha.

2. Is é an Coimisiún atá freagrach as cur chun feidhme an bhuiséid i gcomhréir le hAirteagal 317 CFAE agus ní tharmligfidh sé cur chun feidhme an bhuiséid chuig tríú páirtithe, i gcás ina bhfuil lánrogha leathan ó thaobh cinntí polaitiúla a dhéanamh de ag baint leis na cúraimí sin.

Ní dhéanfaidh an Coimisiún, trí bhithin conarthaí i gcomhréir le Teideal VII, seachfhoinsiú a dhéanamh ar chúraimí a bhaineann le feidhmiú an údaráis phoiblí agus le cumhachtaí lánroghnacha breithiúnais.

Airteagal 62 *Cur chun feidhme roinnte leis na Ballstáit*

1. I gcás ina gcuirtear an buiséad chun feidhme faoi chur chun feidhme roinnte, déanfaidh an Coimisiún agus na Ballstáit prionsabail na bainistíochta fóna airgeadais, na trédhearcachta agus an neamh-idirdhealaithe a urramú agus áiríteoidh siad go mbeidh gníomhaíocht an Aontais infheicthe. Chuige sin, comhlíonfaidh an Coimisiún agus na Ballstáit a n-oibleagáidí rialaithe agus iniúchóireachta faoi seach, agus glacfaidh siad chucu na freagrachtaí a thiocfaidh as sin agus a leagtar síos sa Rialachán seo. Leagfar síos forálacha comhlántacha i rialacha a bhaineann go sonrach le hearnáil faoi leith.
2. Déanfaidh na Ballstáit na bearta uile is gá, lena n-áirítear bearta reachtacha, rialála agus riaracháin chun leasanna airgeadais an Aontais a chosaint, eadhon:
 - (a) a áirithiú go ndéantar gníomhaíochtaí a mhaoinítear as an mbuiséad a chur chun feidhme i gceart agus go héifeachtach agus i gcomhréir leis rialacha is infheidhme a bhaineann go sonrach le hearnáil faoi leith agus chun na críche sin, comhlachtaí a bheidh freagrach as bainistiú agus rialú a dhéanamh ar chistí an Aontais a ainmniú i gcomhréir le mír 3;
 - (b) mírialtachtaí agus calaois a chosc, a bhrath agus a cheartú.

Chun leasanna airgeadais an Aontais a chosaint, agus prionsabal na coimhdeachta á urramú acu agus i gcomhréir leis an Airteagal seo, agus na rialacha ábhartha a bhaineann go sonrach le hearnáil faoi leith, déanfaidh na Ballstáit rialuithe *ex ante* agus *ex post* lena gcuimsítear, i gcás inarb iomchuí, seiceálacha ar an láthair ar idirbhearta ionadaíocha agus/nó ar shamplaí idirbheart atá riosca-bhunaithe. Déanfaidh siad freisin cistí a íocadh go míchuí a aisghabháil agus imeachtaí dlí a thionscnamh de réir mar is gá i dtaca leis sin.

Déanfaidh na Ballstáit pionóis éifeachtacha athchomhairleacha chomhréireacha a fhorchur ar fhaighteoirí i gcás ina bhforáiltear don mhéid sin i rialacha a bhaineann go sonrach le hearnáil ar leith agus i bhforálacha sonracha sa reachtaíocht náisiúnta.

Mar chuid dá mheasúnú riosca agus i gcomhréir le rialacha a bhaineann le hearnálacha ar leith, déanfaidh an Coimisiún faireachán ar chórais bhainistíochta agus rialaithe arna mbunú sna Ballstáit. Déanfaidh an Coimisiún, ina obair iniúchóireachta, prionsabal na comhréireachta a urramú agus cuirfidh sé san áireamh leibhéal an riosca measúnaithe i gcomhréir leis na rialacha a bhaineann go sonrach le hearnáil faoi leith.

3. I gcomhréir leis na critéir agus leis na nósanna imeachta a leagtar síos i rialacha a bhaineann go sonrach le hearnáil faoi leith, déanfaidh na Ballstáit ar an leibhéal iomchuí, comhlachtaí a bheidh freagrach i ndáil le bainistiú agus rialú chistí an Aontais a ainmniú. Féadfaidh na comhlachtaí cúraimí a dhéanamh nach mbaineann le bainistiú chistí an Aontais agus féadfaidh siad roinnt áirithe dá gcúraimí a thabhairt do chomhlachtaí eile, lena n-áirítear na comhlachtaí a léirítear in Airteagal 61(1) (c) (ii) agus (iii).

Agus ainmníocht comhlachtaí á cinneadh, féadfaidh na Ballstáit a gCinneadh a bhunú i dtaobh arb ionann na córais bainistithe agus rialaithe go bunúsach agus na cinn atá i bhfeidhm cheana féin ón tréimhse roimhe agus i dtaobh an raibh siad ag feidhmiú go héifeachtach.

Má léiríonn torthaí iniúchóireachta agus rialaithe nach bhfuil na critéir a leagtar amach sna rialacha a bhaineann go sonrach le hearnáil faoi leith á gcomhlíonadh a thuilleadh ag na comhlachtaí ainmnithe, glacfaidh na Ballstáit na bearta is gá chun a áirithiú go ndéanfar na heasnamh i gcur chun feidhme chúraimí na gcomhlachtaí sin a leigheas, lena n-áirítear tríd an ainmníocht fhoirceannadh i gcomhréir leis na rialacha a bhaineann go sonrach le hearnáil faoi leith.

Déanfaidh na rialacha a bhaineann go sonrach le hearnáil faoi leith ról an Choimisiúin a shainmhíniú sa phróiseas a leagtar amach sa mhír seo.

4. Déanfaidh comhlachtaí ainmnithe de bhun mhír 3:
 - (a) córas rialaithe inmheánaigh atá éifeachtach agus éifeachtúil a bhunú agus feidhmiú an chórais sin a áirithiú;
 - (b) córas cuntaisíochta a úsáid a sholáthraíonn faisnéis chruinn iomlán iontaofa go tráthúil;
 - (c) an fhaisnéis a éilítear faoi mhír 5 a chur ar fáil;
 - (d) foilsiú *ex post* a áirithiú i gcomhréir le hAirteagal 36(2). Maidir le haon phróiseáil sonraí pearsanta, comhlíonfaidh sé forálacha náisiúnta chur chun feidhme Threoir 95/46/CE.
5. Faoin 15 Feabhra den bhliain airgeadais ina dhiaidh sin, soláthróidh na comhlachtaí arna n-ainmniú de bhun mhír 3 na nithe a leanas don Choimisiún:
 - (a) a gcuntais maidir leis an gcaiteachas a rinneadh, le linn na tréimhse ábhartha tagartha de réir mar a shainmhínítear sna rialacha a bhaineann go sonrach le hearnáil faoi leith, i bhfeidhmiú a gcúraimí agus a tíolacadh don Choimisiún le haghaidh aisíocaíochta. Sna cuntais seo beidh réamh-mhaoiniú agus suimeanna maidir lena bhfuil nósanna imeachta aisghabhála curtha ar bun nó tugtha chun críche. Beidh dearbhú bainistíochta ag gabháil leis a dheimhníonn an méid seo a leanas i dtuairim iad siúd atá i bhfeighil ar chistí a bhainistiú:

- (i) go dtíolactar an fhaisnéis i gceart agus gur faisnéis iomlán chruinn atá inti,
 - (ii) gur úsáideadh an caiteachas chun na críocha a ceapadh dó, mar a shainmhínítear iad sna rialacha a bhaineann go sonrach le hearnáil faoi leith,
 - (iii) go dtugann na córais rialaithe a cuireadh ar bun na ráthaíochtaí is gá maidir le dlíthiúlacht agus rialtacht na mbun-idirbheart;
- (b) achoimre bhliantúil ar na tuarascálacha iniúchóireachta deiridh agus ar na rialuithe a dhéantar, lena n-áirítear anailís ar chineál agus méid na n-earráidí arna sainaithint sna córais, mar aon le gníomhaíochtaí ceartaitheacha a glacadh nó a pleanáladh.

Beidh tuairim ó chomhlacht neamhspleách iniúchóireachta arna dtarraingt suas i gcomhréir leis na caighdeáin iniúchóireachta idirnáisiúnta comhaontaithe ag gabháil leis na cuntais dá dtagraítear i bpointe (a) agus an achoimre dá dtagraítear i bpointe (b). Suífidh an tuairim, an dtugann na cuntais seasamh fíor agus cothrom, an bhfuil caiteachas a ndearnadh aisíocaíocht a iarraidh ina leith ón gCoimisiún dlíthiúil agus rialta agus an bhfeidhmíonn na córais rialaithe atá i bhfeidhm i gceart. Ina theannta sin, luafaidh an tuairim an gcuireann an obair iniúchóireachta in amhras na dearbhuithe a dhéantar sa dearbhú bainistíochta dá dtagraítear i bpointe (a).

Féadfaidh an Coimisiún síneadh a chur leis an sprioc-am den 15 Feabhra in imthosca eisceachtúla go dtí an 1 Márta, arna chur sin in iúl don Bhallstát lena mbaineann.

Féadfaidh Ballstáit, ar an leibhéal iomchuí, an fhaisnéis dá dtagraítear sa mhír seo a fhoilsiú.

Ina theannta sin, féadfaidh na Ballstáit dearbhuithe a chur ar fáil atá sínithe ar an leibhéal iomchuí bunaithe ar an bhfaisnéis dá dtagraítear sa mhír seo.

6. Chun a áirithiú go n-úsáidtear cistí an Aontais i gcomhréir leis na rialacha is infheidhme, déanfaidh an Coimisiún:
- (a) nósanna imeachta a chur i bhfeidhm maidir le cuntais comhlachtaí ainmnithe a iniúchadh agus a ghlacadh, agus a áirithiú go bhfuil na cuntais iomlán, cruinn agus fíor;
 - (b) eisíocaíochtaí a ndearnadh íocaíochtaí ina leith a sháraigh an dlí is infheidhme a eisiáimh ó chaiteachas maoiniúcháin an Aontais;
 - (c) sprioc-amanna íocaíochtaí a bhriseadh nó íocaíochtaí a chur ar fionraí má fhoráiltear amhlaidh sna rialacha a bhaineann go sonrach le hearnáil ar leith.

Cuirfidh an Coimisiún deireadh le hidirbhriseadh, nó le cuid de, na sprioc-amanna íocaíochta nó leis na híocaíochtaí a chur ar fionraí i ndiaidh do Bhallstát a bharúlacha a thíolacadh agus chomh luath agus a bheidh aon bhearta riachtanacha glactha aige. Déanfaidh tuarascáil bhliantúil gníomhaíochta dá dtagraítear in Airteagal 73(9) na hoibleagáidí uile faoin bhfomhír seo a chumhdach.

7. Cuirfidh san áireamh na rialacha a bhaineann go sonrach le hearnáil faoi leith riachtanais chláir an Chomhair Críche Eorpaigh maidir le, go háirithe, ábhar an dearbhaithe bainistíochta, an próiseas a leagtar amach i mír 3 agus an fheidhm iniúchóireachta.
8. Tiomsóidh an Coimisiún clár de na comhlachtaí atá freagrach as gníomhaíochtaí bainistithe, deimhniúcháin agus iniúchóireachta faoi rialacha a bhaineann go sonrach le hearnálacha faoi leith.

D'fhonn dea-chleachtais a chur chun cinn maidir le cur chun feidhme na gCistí Strúchtúrtha, an Chiste Chomhtháithithe, an Chiste Eorpaigh Talmhaíochta um Fhorbairt Tuaithe, CERT, agus an Chiste Eorpaigh Iascaigh, féadfaidh an Coimisiún, chun críocha faisnéise, Treoir mhodheolaíoch a chur ar fáil ina leagfar amach a chur chuige agus a straitéis rialaithe féin, lena n-áirítear seicliostaí, agus samplaí dea-chleachtais do chomhlachtaí atá freagrach as gníomhaíochtaí a bhainistiú agus a rialú. Déanfar an Treoir sin a nuashonrú cibé uair is gá.

9. Féadfar acmhainní arna leithdháileadh ar na Ballstáit faoi chur chun feidhme roinnte a úsáid freisin i dteannta le hoibríochtaí agus ionstraimí a dhéantar faoi Rialachán 2015/1017 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 25 Meitheamh 2015 maidir leis an gCiste Eorpach le haghaidh Infheistíochtaí Straitéiseacha, leis an Mol Comhairleach Eorpach maidir le hInfheistíocht agus leis an Tairseach Eorpach de Thionscadail Infheistíochta agus lena leasaítear Rialachán (AE) Uimh. 1291/2013 agus Rialachán (AE) Uimh. 1316/2013.

CAIBIDIL 3

OIFIGÍ EORPACHA AGUS COMHLACHTAÍ AN AONTAIS

ROINN 1

OIFIGÍ EORPACHA

Airteagal 63

Sainmhíniú agus raon feidhme

1. Is éard atá ina "oifigí Eorpacha" struchtúir riaracháin arna mbunú ag an gCoimisiún nó ag an gCoimisiún in éineacht le hinstiúid amháin nó níos mó ná instiúid amháin chun cúraimí leathana sonracha a chur i gcrích, ar choinníoll gur féidir údar maith a thabhairt leis sin, trí staidéar costais-sochair a dhéanamh agus na rioscaí a bhaineann leis a mheasúnú.
2. Laistigh de raon feidhme a n-inniúlachtaí, déanfaidh oifigí Eorpacha an méid seo a leanas:
 - (a) a gcúraimí éigeantacha a chur i gcrích dá bhforáiltear i ngníomh a mbunaithe nó i reachtaíocht eile de chuid an Aontais;
 - (b) cúraimí neamhéigeantacha a chur i gcrích arna n-údarú ag a gCoistí Bainistíochta tar éis dóibh na costais-sochair agus na rioscaí a ghabhann leo do na páirtithe lena mbaineann a chur san áireamh. Chun na cúraimí sin a chur i gcrích féadfar cumhachtaí oifigigh údarúcháin a tharmligean chuig an oifig, nó féadfaidh an oifig comhaontuithe ar leibhéal seirbhíse *ad hoca* chur i gcrích le hinstiúidí an Aontais, le comhlachtaí an Aontais, le hoifigí Eorpacha eile nó le tríú páirtithe.
3. Bainfidh an Roinn seo ach amháin mír 4 den Airteagal seo, Airteagal 65 agus mír 1, mír 2 agus mír 3 d'Airteagal 66 le hoibríocht na hOifige Eorpaí Frith-Chalaoise.
4. Déanfaidh iniúchóir inmheánach an Choimisiúin na freagrachtaí uile atá leagtha síos i gCaibidil 8 den Teideal sin a fheidhmiú.

Airteagal 64
Leithreasuithe i ndáil leis na h-oifigí Eorpacha

1. Na leithreasuithe a údarófar chun cúraimí éigeantacha a chur chun críche ag gach oifig Eorpach, déanfar iad a leagan amach i líne buiséid shonrach laistigh den roinn den bhuiséad a bhaineann leis an gCoimisiún agus leagfar amach go mionchruinn iad in Iarscríbhinn a bheidh ag gabháil leis an roinn sin.

Is i bhfoirm ráitis ar ioncam agus ar chaiteachas a bheidh an Iarscríbhinn dá dtagraítear sa chéad fhomhír, agus í foroinnte ar an mbealach céanna leis na ranna den bhuiséad.

Leis na leithreasuithe arna n-iontráil san Iarscríbhinn sin:

- (a) déanfar na riachtanais iomlána a bhíonn ag gach oifig Eorpach agus í i mbun na gcúraimí éigeantacha dá bhforáiltear i ngníomh a bunaithe nó i reachtaíocht eile de chuid an Aontais, na riachtanais sin a chumhdach;
 - (b) féadfar riachtanais airgeadais institiúidí an Aontais, comhlachtaí an Aontais, oifigí Eorpacha, agus gníomhaireachtaí arna mbunú ag na Conarthaí nó fúthu agus údaraithe i gcomhréir le gníomh bhunaithe na hoifige ar oifig Eorpach agus í i mbun a cúraimí a chur i gcrích, féadfar iad a chumhdach;
2. Maidir leis na leithreasuithe a cuireadh isteach san Iarscríbhinn do gach oifig Eorpach, déanfaidh an Coimisiún cumhachtaí oifigigh údarúcháin a tharmligean chuig Stiúrthóir na hoifige Eorpaí i dtrácht, i gcomhréir le hAirteagal 72.
 3. Cuirfear an plean bunaíochta a bheidh ag gach oifig Eorpach i gceangal le plean bunaíochta an Choimisiúin.
 4. Déanfaidh Stiúrthóir gach oifige Eorpaí cinntí ar aistrithe laistigh den Iarscríbhinn dá bhforáiltear i mír 1. Cuirfidh an Coimisiún Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle ar an eolas faoi na haistrithe sin.

Airteagal 65
Cúraimí neamhéigeantacha

Maidir leis na cúraimí neamhéigeantacha dá dtagraítear i bpointe (b) d'Airteagal 63(2), féadfaidh oifig Eorpach:

- (a) cumhacht a fháil a tarmligeadh chuig an Stiúrthóir ó institiúidí an Aontais, comhlachtaí an Aontais agus oifigí Eorpacha eile agus ina theannta sin cumhacht tharmligthe de chuid an oifigigh údarúcháin maidir le leithreasuithe arna n-iontráil sa roinn sin de bhuiséad institiúide de chuid an Aontais, comhlachta Eorpaigh nó oifige Eorpaí eile. Is iad institiúidí an Aontais, comhlachtaí an Aontais agus oifigí Eorpacha eile lena mbaineann a leagfaidh amach na teorainneacha agus na coinníollacha a bheidh leis an tarmligean cumhachtaí sin. Déanfar an tarmligean sin a chomhaontú i gcomhréir le gníomh bunaithe na hoifige Eorpaí, maidir le coinníollacha agus rialacha an tarmligin go háirithe;
- (b) comhaontuithe leibhéil seirbhíse a thabhairt chun críche. Sna cásanna sin, glacfaidh Stiúrthóir na hoifige Eorpaí, i gcomhréir le gníomh a bunaíochta, na forálacha sonracha lena rialófar cur chun feidhme na gcúraimí sin, aisghabháil na gcostas i gceist agus

coimeád na gcuntas comhfhreagrach. Tuairisceoidh an oifig chuig na hinstiúidí, comhlachtaí an Aontais nó oifigí Eorpacha eile lena mbaineann torthaí na gcuntas sin.

Airteagal 66
Cuntais na n-oifigí Eorpacha

1. Tarraingeadh gach oifig Eorpach suas cuntais cuntasaíochta dá caiteachas agus lenar féidir a Chinneadh ar an gcaoi sin cén sciar dá seirbhísí a cuireadh ar fáil do gach instiúid, comhlacht Eorpach agus oifig Eorpach. Glacfaidh stiúrthóir na hoifige Eorpaí i dtrácht na critéir ar a mbunófar an taifead cuntasaíochta, tar éis dá Choiste Bainistíochta iad a fhormheas.
2. Sna nótaí a bhaineann leis an líne buiséid shonrach ina n-iontráiltear na leithreasuithe uile do gach oifig Eorpach dár tarmligeadh cumhachtaí oifigigh údarúcháin i gcomhréir le pointe (a) d'Airteagal 65, beidh meastachán le feiceáil ar chostas na seirbhísí a chuireann an oifig sin ar fáil do gach ceann d'instiúidí an Aontais, de chomhlachtaí an Aontais agus d'oifigí Eorpacha eile lena mbaineann. Beidh sé sin bunaithe ar na taifid chuntasaíochta dá bhforáiltear i mír 1 den Airteagal sin.
3. Cuirfidh gach oifig Eorpach dár tarmligeadh cumhachtaí oifigigh údarúcháin i gcomhréir le pointe (a) d'Airteagal 65 instiúidí an Aontais, comhlachtaí an Aontais agus oifigí Eorpacha eile lena mbaineann ar an eolas faoi thorthaí na dtaifead cuntasaíochta dá bhforáiltear i mír 1 den Airteagal seo.
4. Is cuid dhílis de chuntais an Aontais dá dtagraítear in Airteagal 234 a bheidh i gcuntais gach oifige Eorpaí.
5. Féadfaidh oifigeach cuntasaíochta an Choimisiúin, ag gníomhú dó ar thogra ó Choiste Bainistíochta na hoifige Eorpaí i gceist, cuid dá chúraimí a tharmligean chuig ball foirne de chuid na hoifige, cúraimí maidir le hioncam a bhailiú agus le caiteachas a íocann an oifig Eorpach i gceist go díreach.
6. Chun ar riachtanais airgeadais na hoifige Eorpaí, féadfaidh an Coimisiún cuntais bhainc nó cuntais gíoró postóifige a oscailt ina hainm, ag gníomhú dó ar thogra ón gChoiste Bainistíochta. Déanfar an staid airgid thirim deiridh i dtaca le gach bliain a imréiteach agus a choigeartú idir an oifig Eorpach i gceist agus an Coimisiún ag deireadh na bliana airgeadais.

ROINN 2
COMHLACHTAÍ AN AONTAIS

Airteagal 67
Infheidhmeacht i dtaca le Gníomhaireacht Soláthair Euratom

Beidh feidhm ag an Rialachán seo maidir le cur chun feidhme an bhuiséid do Ghníomhaireacht Soláthair Euratom.

Airteagal 68
Gníomhaireachtaí feidhmiúcháin

1. Féadfaidh an Coimisiún cumhachtaí a tharmligean chuig na gníomhaireachtaí feidhmiúcháin chun clár nó tionscadal de chuid an Aontais a chur chun feidhme ina iomláine nó i bpáirt, lena n-áirítear treoirláir agus gníomhaíochtaí ullmhúcháin agus cur chun feidhme caiteachas riaracháin, thar a cheann agus faoina fhreagracht, i gcomhréir le Rialachán (CE) Uimh. 58/2003 (³⁶). Is le Cinneadh ón gCoimisiún a chuirfear na gníomhaireachtaí feidhmiúcháin ar bun, agus is daoine dlítheanacha a bheidh iontu faoi dhlí an Aontais. Gheobhaidh siad ranníocaíocht bhliantúil.
2. Gníomhóidh stiúrthóirí na ngníomhaireachtaí feidhmiúcháin mar oifigigh údarúcháin trí tharmligean i dtaca le cur chun feidhme na leithreasuithe oibríochtúla a bhaineann leis na cláir de chuid an Aontais a ndéanann siad bainistíocht orthu ina n-iomláine nó i bpáirt.
3. Féadfaidh coiste stiúrtha na ngníomhaireachtaí feidhmiúcháin comhaontú leis an gCoimisiún go ngníomhóidh oifigeach cuntasáíochta an Choimisiúin mar oifigeach cuntasáíochta na gníomhaireachta feidhmiúcháin. Féadfaidh an coiste stiúrtha cuid de chúraimí oifigigh chuntasáíochta na gníomhaireachta feidhmiúcháin agus breithnithe costais is tairbhe á gcur san áireamh a thabhairt d'oifigigh chuntasáíochta an Choimisiúin. Sa dá chás, déanfar socrúithe d'fhonn coinbhleacht leasa a sheachaint.

Airteagal 69
Comhlachtaí arna mbunú faoi CFAE agus faoi Chonradh Euratom

1. Cumhachtaítear don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 261 chun an Rialachán Airgeadais a fhorlónadh le rialachán creata airgeadais le haghaidh comhlachtaí arna mbunú faoi CFAE agus faoi Chonradh Euratom agus a bhfuil pearsantacht dhlítheanach acu agus a fhaigheann ranníocaíochtaí a mhuirearaítear ar an mbuiséad.
2. Beidh an rialachán creata airgeadais bunaithe ar na prionsabail agus ar na rialacha a leagtar amach sa Rialachán seo.
3. Ní fhéadfaidh rialacha airgeadais na gcomhlachtaí sin imeacht ón rialachán creata airgeadais ach amháin i gcás inar gá sin de bharr a sainriachtanas sin agus le réamhchead ón gCoimisiún.
4. Is í Parlaimint na hEorpa, ar mholadh ón gComhairle, a urscaoilfidh cur chun feidhme bhuiséid na gcomhlachtaí dá dtagraítear i mír 1. Comhoibreoidh na comhlachtaí dá dtagraítear i mír 1 go hiomlán leis na hinstiúidí atá rannpháirteach sa nós imeachta um urscaoileadh agus soláthróidh siad, de réir mar is iomchuí, an fhaisnéis bhreise is gá, lena n-áirítear trína bheith i láthair ag cruinnithe de chuid na gcomhlachtaí ábhartha.
5. Feidhmeoidh iniúcháir inmheánach an Choimisiúin na cumhachtaí céanna ar na comhlachtaí dá dtagraítear i mír 1 agus na cumhachtaí a fheidhmíonn sé i leith ranna an Choimisiúin.

³⁶ Rialachán (CE) Uimh. 58/2003 ón gComhairle an 19 Nollaig 2002 lena leagtar síos an reacht maidir le cúraimí áirithe a thabhairt do ghníomhaireachtaí feidhmiúcháin maidir le cláir Chomhphobail a bhainistiú (IO L 11, 16.1.2003, Lch. 1).

6. Déanfaidh iniúcháir seachtrach neamhspleách a fhíorú go dtugann cuntais bhliantúla na gcomhlachtaí dá dtagraítear i mír 1 den Airteagal seo léargas ceart ar ioncam, caiteachas agus staid airgeadais an chomhlachta ábhartha roimh an gcomhdhlúthú i gcuntais deiridh an Choimisiúin. Mura bhforáiltear a mhalairt sa bhunghníomh dá dtagraítear i mír 1 den Airteagal seo, ullmhóidh an Chúirt Iniúcháirí Tuarascáil Bhliantúil Shonrach maidir le gach comhlacht i gcomhréir le ceanglais Airteagal 287(1) CFAE. Agus an tuarascáil sin á hullmhú aici, breithneoidh an Chúirt an obair iniúcháireachta a bheidh déanta ag an iniúcháir seachtrach neamhspleách agus an ghníomhaíocht a bheidh glactha mar fhreagairt ar thorthaí an iniúcháir.

Airteagal 70

Comhlachtaí comhpháirtíochta príobháidí poiblí (CPPanna)

Maidir leis na comhlachtaí a bhfuil pearsantacht dhlítheanach acu a bunaíodh le bunghníomh agus a bhfuil cur chun feidhme comhpháirtíochta poiblí príobháidí de chúram orthu, glacfaidh siad a rialacha airgeadais.

Áireofar leis na rialacha sin sraith prionsabal is gá chun bainistíocht fhónta airgeadais i ndáil le cistí de chuid an Aontais a áirithiú.

Cumhachtaítear don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 261 chun an Rialachán Airgeadais a fhorlíonadh le heiseamláir de rialachán airgeadais lena leagfar síos na prionsabail is gá chun bainistíocht fónta airgeadais ar chistí an Aontais a áirithiú agus a bheidh bunaithe ar Airteagal 149.

Ní fhéadfaidh rialacha airgeadais na gcomhlachtaí sin imeacht ón eiseamláir de rialachán airgeadais ach amháin i gcás ina n-éileoidh a sainriachtanais amhlaidh agus le toiliú roimh ré ón gCoimisiún.

Beidh feidhm ag mír 2, mír 3 agus mír 4 d'Airteagal 69 maidir le comhlachtaí comhpháirtíochta príobháidí poiblí.

CAIBIDIL 4

Gníomhaithe airgeadais

ROINN 1

PRIONSABAL LEITHSCARADH NA NDUALGAS

Airteagal 71

Cúraimí a leithscaradh

1. Beidh dualgais an oifigigh údarúcháin agus an oifigigh cuntaisíochta leithscartha agus comheisiatach ar a chéile.
2. Cuirfidh gach institiúid ar fáil do gach gníomhaí airgeadais na hacmhainní a bheidh de dhíth air chun a chuid dualgas a chomhlíonadh agus cairt ina mbeidh tuairisc mhionsonraithe ar a chúraimí, a chearta agus a oibleagáidí.

ROINN 2 OIFIGEACH ÚDARÚCHÁIN

Airteagal 72 An t-oifigeach údarúcháin

1. Comhlíonfaidh gach institiúid dualgais oifigigh údarúcháin.
2. Chun críocha an Teidil seo, tagraíonn an téarma 'foireann' do dhaoine atá cumhdaithe ag na Rialacha Foirne.
3. Déanfaidh gach institiúid dualgais an oifigigh údarúcháin a tharmligean chuig baill foirne ar an leibhéal iomchuí, i gcomhréir leis na coinníollacha in a rialacha nós imeachta,. Sonróidh sí ina rialacha inmheánacha riaracháin na baill foirne a dtarmligeann sí na dualgais sin chucu, raon feidhme na gcumhachtaí arna dtarmligean agus an bhféadfaidh na daoine sin a ndéanfar na cumhachtaí a tharmligean chucu, na cumhachtaí a fho-tharmligean iad féin.
4. Chuig an bhfoireann amháin a dhéanfar cumhachtaí oifigigh údarúcháin a tharmligean nó a fho-tharmligean.
5. Maidir le hoifigigh údarúcháin atá freagrach, gníomhóidh siad laistigh de na teorainneacha a shocraítear le hionstraim an tarmligin nó le hionstraim an fho-tharmligin. Féadfaidh an t-oifigeach údarúcháin cúnamh a fháil ó bhall amháin den fhoireann nó níos mó, atá faoina fhreagracht féin, a bhfuil sé de chúram air oibríochtaí áirithe is gá le haghaidh an buiséad a chur chun feidhme agus an fhaisnéis airgeadais agus bainistíochta a tháirgeadh.
6. Déanfaidh gach institiúid nó gach comhlacht dá dtagraítear in Airteagal 69 an Chúirt Iniúchóirí, Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle agus oifigeach cuntasaíochta an Choimisiúin a chur ar an eolas laistigh de dhá sheachtain maidir le hoifigigh údarúcháin trí tharmligean, iniúchóirí inmheánacha agus oifigigh chuntasaíochta a cheapadh agus a scaoileadh agus maidir le haon rialacha inmheánacha a ghlacfaidh sé i dtaobh cúrsaí airgeadais.
7. Déanfaidh gach institiúid an Chúirt Iniúchóirí a chur ar an eolas maidir le riarthóirí óinchiste a cheapadh agus cinntí tarmligthe faoi Airteagal 78 agus Airteagal 85.

Airteagal 73 Cumhachtaí agus cúraimí an oifigigh údarúcháin

1. Beidh an t-oifigeach údarúcháin freagrach i ngach institiúid as ioncam agus caiteachas a chur chun feidhme i gcomhréir le prionsabal na bainistíochta fóna airgeadais agus as a áirithiú go gcomhlíonfar na ceanglais maidir le dlíthiúlacht agus le rialtacht agus le cóir comhionann i ndáil le faighteoirí cláir.
2. Chun críocha mhír 1 den Airteagal seo, déanfaidh an t-oifigeach údarúcháin trí tharmligean, i gcomhréir le hAirteagal 34 agus leis na híoschaighdeáin arna nglacadh ag gach institiúid agus ag féachaint go hiomchuí do na rioscaí a bhaineann le cúrsaí bainistíochta agus do chineál na ngníomhaíochtaí arna maoiniú, an struchtúr eagraíochtúil agus na córais rialaithe inmheánaigh atá oiriúnach d'fheidhmiú a dhualgais a chur ar bun. Beidh anailís chuimsitheach riosca ina thacú agus an struchtúr sin agus na córais sin á mbunú agus cuirfidh an anailís sin a gcost-éifeachtacht san áireamh.

3. D'fhonn caiteachas a chur chun feidhme, déanfaidh an t-oifigeach atá freagrach gealltanais bhuiséadacha agus dhlíthiúla a ghlacadh, caiteachas a bhailíochtú, íocaíochtaí a údarú agus réamhchéimeanna chur chun feidhme na leithreasuithe a ghlacadh.
4. Is éard a bheidh i gceist le cur chun feidhme ioncaim, meastacháin a tharraingt suas ar na méideanna is infhaighte, na teidlíochtaí atá le haisghabháil a bhunú agus na horduithe aisghabhála a eisiúint. Beidh tarscaoileadh teidlíochtaí bunaithe i gceist leis sin nuair is iomchuí.
5. Déanfar rialú *ex ante* ar a laghad ar gach oibríocht, rialú i ndáil le gnéithe oibríochtúla agus airgeadais na hoibríochta, ar bhonn straitéis rialaithe ilbhliantúil lena gcuirtear riosca san áireamh. Is é is cuspóir leis na rialuithe *ex ante* earráidí agus mírialtachtaí a chosc sula ndéanfar na hoibríochtaí a údarú.

Is é an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach a chinnefidh méid na rialuithe *ex ante* a dhéanfar orthu ó thaobh minicíochta agus déine de agus torthaí rialuithe a rinneadh cheana á gcur san áireamh aige mar aon le breithnithe cost-éifeachta agus riosca-bhunaithe. I gcás ina mbeidh amhras fúthu, iarrfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach as na hoibríochtaí ábhartha a bhailíochtú, iarrfaidh sé faisnéis chomhlántach nó déanfaidh sé rialú ar an láthair d'fhonn cinnteacht réasúnta a fháil mar chuid den rialú *ex ante*.

I gcás oibríocht ar leith, déanfaidh na baill foirne nach iad na baill foirne a thionscain an oibríocht iad an fíorú. Ní bheidh na baill foirne a dhéanfaidh an fíorú faoi cheannas na mball foirne a thionscain an oibríocht.

6. Féadfaidh an t-oifigeach údarúcháin trí tharmligean rialuithe *ex post* a chur ar bun chun earráidí, mírialtachtaí agus oibríochtaí a bhrath agus a cheartú tar éis a n-údaráithe. Féadfar na rialuithe sin a eagrú ar bhonn samplála de réir riosca agus cuirfear san áireamh na torthaí ar rialuithe agus ar bhreithnithe cost-éifeachtachta a rinneadh cheana.

Is baill foirne nach iad an fhoireann atá freagrach as na rialuithe iad *ex post* a dhéanfaidh na rialuithe *ex ante*. Ní bheidh na baill foirne atá freagrach as na rialuithe *ex post* faoi cheannas na mball foirne atá freagrach as na rialuithe *ex ante*.

Má dhéanann an t-oifigeach údarúcháin trí tharmligean iniúchtaí airgeadais ar thairbhíthe a chur chun feidhme mar rialuithe *ex-post*, beidh na rialacha iniúcháireachta gaolmhara soiléir, leanúnach agus trédhearcach agus urramóidh siad cearta an Choimisiún agus na n-iniúchtaithe araon.

7. Beidh na scileanna is gá ag oifigigh údarúcháin atá freagrach agus ag baill foirne atá freagrach as cur chun feidhme an bhuiséid.

I ngach institiúid déanfaidh an t-oifigeach údarúcháin trí tharmligean an méid seo a leanas a áirithiú:

- (a) go bhfaighidh na hoifigigh údarúcháin trí fho-tharmligean agus a gcuid foirne faisnéis iomchuí a nuashonraítear go rialta i dtaca leis na caighdeáin rialaithe agus faoi na modhanna agus na teicnící atá ar fáil chun na críche sin;
- (b) go ndéanfar bearta, i gcás inar gá, lena áirithiú go bhfuil na córais rialaithe ag feidhmiú go héifeachtach agus go héifeachtúil i gcomhréir le mír 2.

8. Má mheasann aon bhall foirne atá bainteach le hidirbhearta a bhainistiú ó thaobh airgeadais de agus le hidirbhearta a rialú, maidir le Cinneadh ar chuir a oifigeach uachtarach iallach air é a

chur i bhfeidhm nó aontú leis, nach bhfuil an Cinneadh sin ag teacht le prionsabal na bainistíochta fóna airgeadais ná leis na rialacha gairmiúla nó go bhfuil an Cinneadh sin ag teacht salach ar na prionsabail sin nó ar na rialacha gairmiúla sin a cheanglaítear ar an mball foirne sin a chomhlíonadh, cuirfidh sé a oifigeach uachtarach ar an eolas dá réir sin. Má dhéanann an ball foirne sin i scríbhinn, cuirfidh an t-oifigeach uachtarach an freagra i scríbhinn. Má mhainníonn an t-oifigeach uachtarach gníomhú nó má dhearbhaíonn sé an Cinneadh nó an Treoir tosaigh agus má chreideann an ball foirne nach ionann an dearbhú sin agus freagra réasúnach ar an inní, déanfaidh an ball foirne an t-oifigeach údarúcháin trí tharmligean a chur ar an eolas i scríbhinn. Mura dtabharfaidh an t-oifigeach sin freagra laistigh de thréimhse réasúnach ama de réir chúinsí an cháis, agus, in aon chás, laistigh de mhí ar a mhéid, cuirfidh an ball foirne an painéal i gceist dá dtagraítear in Airteagal 139 ar an eolas.

Má bhíonn aon ghníomhaíocht neamhdhleathach nó aon chalaois nó aon éilliú ann a d'fhéadfadh dochar a dhéanamh do leasanna an Aontais, cuirfidh an ball foirne na húdaráis ar an eolas agus na comhlachtaí arna n-ainmniú sna Rialacháin Foirne agus i gcinntí institiúidí an Aontais ar an eolas faoi na téarmaí agus na coinníollacha a bhaineann le himscrúduithe inmheánacha i ndáil le calaois, éilliú agus aon ghníomhaíocht neamhdhleathach eile a chosc a dhéanadh dochar do leasanna an Aontais. Forálfar le conarthaí a dhéanfar le hiniúcháirí eachtracha a dhéanann iniúchtaí ar bhainistiú airgeadais an Aontais maidir le hoibleagáid a bheith ar an iniúcháir eachtrach an t-oifigeach údarúcháin trí tharmligean a chur ar an eolas faoi aon ghníomhaíocht, calaois nó éilliú amhrasta neamhdhleathach a d'fhéadfadh dochar a dhéanamh do leasanna an Aontais.

9. Tuairisceoidh an t-oifigeach údarúcháin, i bhfoirm tuarascála gníomhaíochta bliantúla, dá institiúid maidir le feidhmiú a dhualgas agus beidh faisnéis airgeadais agus bainistíochta sa tuarascáil sin, lena n-áirítear torthaí na rialuithe agus dearbhú, ach amháin nuair a shonrófar a mhalairt in aon fhorchoimeádas a bhainfidh le réimsí sainiúla ioncaim agus caiteachais, go bhfuil cinnteacht réasúnta aige:

- (a) go bhfuil léargas cothrom fíor i bhfaisnéis na tuarascála;
- (b) gur úsáideadh na hacmhainní a sannadh do na gníomhaíochtaí a bhfuil tuairisc orthu sa tuarascáil chun na críocha ar ceapadh dóibh iad agus i gcomhréir le prionsabal na bainistíochta fóna airgeadais;
- (c) go dtugann na nósanna imeachta rialaithe a cuireadh ar bun na ráthaíochtaí is gá maidir le dlíthiúlacht agus rialtacht na mbun-idirbheart.

Sa tuarascáil bhliantúil ar ghníomhaíochtaí beidh faisnéis ar na hoibríochtaí a rinneadh faoi Threoir na gcuspóirí a leagadh amach sna pleananna straitéiseacha, na rioscaí a bhaineann leis na hoibríochtaí sin, an úsáid a baineadh as na hacmhainní a soláthraíodh agus éifeachtúlacht agus éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh. Áirítear sa mhéid sin measúnú foriomlán ar chostais agus ar thairbhí rialuithe agus faisnéise ar an méid a rannchuidíonn an caiteachas oibríochtúil arna údarú le cuspóirí straitéiseacha an Aontais a bhaint amach agus breisluach de chuid an Aontais a ghiniúint. Ullmhóidh an Coimisiún achoimre ar thuarascálacha bliantúla ar ghníomhaíochtaí na bliana roimhe sin.

10. Déanfaidh an t-oifigeach údarúcháin trí tharmligean, maidir le gach bliain airgeadais, conarthaí a thaifead arna dtabhairt i gcrích leis na nósanna imeachta idirbheartaíochta dá dtagraítear i bpointí (a) go (f) de phointe 11.1 agus pointe 39 den Iarscríbhinn a ghabhann leis an Rialachán seo. Má thagann ardú suntasach ar chéatadán na nósanna imeachta i ndáil le líon na gconarthaí arna ndeonú ag an oifigeach údarúcháin trí tharmligean céanna i gcomparáid leis na blianta roimhe sin nó más mó go suntasach an céatadán sin ná an meán a taifeadadh don institiúid sin, déanfaidh

an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach tuarascáil a sheoladh chuig an institiúid ar na bearta a rinneadh chun an treocht sin a iompú droim ar ais. Cuirfidh gach institiúid tuarascáil ar nósanna imeachta idirbheartaíochta chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle. I gcás an Choimisiúin, cuirfear an tuarascáil sin i gceangal leis an achoimre ar thuarascálacha bliantúla ar ghníomhaíochtaí dá dtagraítear i mír 9 den Airteagal sin.

Airteagal 74

Doiciméid tacaíochta a choinneáil ag oifigigh údarúcháin

Cuirfidh an t-oifigeach údarúcháin córais pháipéarbhunaithe nó leictreonacha ar bun chun doiciméid tacaíochta bhunaidh a choinneáil maidir le cur chun feidhme an bhuiséid agus bearta cur chun feidhme buiséid. Coinneofar na doiciméid sin go ceann cúig bliana ar a laghad ón dáta a dheonóidh Parlaimint na hEorpa urscaoileadh don bhliain bhuiséadach lena mbaineann na doiciméid.

Déanfar doiciméid a bhaineann le hoibríochtaí nár dúnadh go críochnaitheach a choinneáil go deireadh na bliana tar éis na bliana inar dúnadh na hoibríochtaí.

Déanfar sonraí pearsanta i ndoiciméid tacaíochta a scrios i gcás inar féidir murar gá na sonraí chun críocha urscaoilte agus rialaithe bhuiséadaigh agus iniúchóireachta buiséadaí. Beidh feidhm ag Airteagal 37(2) de Rialachán (CE) Uimh. 45/2001 maidir le sonraí tráchta a chaomhnú.

Airteagal 75

Cumhachtaí agus dualgais Chinn Thoscaireachtaí an Aontais

1. Má ghníomhaíonn Cinn thoscaireachtaí an Aontais mar oifigigh údarúcháin trí fho-tharmligean i gcomhréir le hAirteagal 58(2), beidh siad faoi réir an Choimisiúin mar institiúid a bheidh freagrach as sainmhíniú, feidhmiú, faireachán agus breithmheas a gcuid dualgas agus freagrachtaí mar oifigigh údarúcháin trí fho-tharmligean agus oibreoidh siad i ndlúthchomhar leis an gCoimisiún maidir le cistí a chur chun feidhme mar is iomchuí, d'fhonn dlíthiúlacht agus rialtacht idirbheart airgeadais, urramú phrionsabal na bainistíochta fóna airgeadais i dtaca le bainistíocht cistí agus cosaint éifeachtach leasanna airgeadais an Aontais a áirithiú go háirithe. Beidh siad faoi réir Rialacha Inmheánacha an Choimisiúin agus Cairt an Choimisiúin maidir le cur chun feidhme cúraimí bainistithe airgeadais arna bhfo-tharmligean dóibh. Féadfaidh baill foirne an Choimisiúin cuidiú leo a gcuid cúraimí a chur i gcrích.

Chuige sin, déanfaidh siad na bearta is gá chun cosc a chur ar aon staid ina bhféadfaí freagracht an Choimisiúin as cur chun feidhme an bhuiséid arna fho-tharmligean chucu a chur i ngeall agus chun cosc a chur ar aon choinbhleacht tosaíochtaí ar dócha go mbeidh tionchar acu ar chur chun feidhme na gcúraimí bainistíochta airgeadais arna bhfo-tharmligean chucu.

I gcás ina dtiocfaidh staid nó coinbhleacht dá dtagraítear sa dara fomhír chun cinn, cuirfidh Cinn thoscaireachtaí an Aontais é sin in iúl gan moill do na hArdstiúrthóirí freagracha sa Choimisiún agus in SEGS. Déanfaidh na hArdstiúrthóirí bearta iomchuí chun an scéal a leigheas.

2. Má bhíonn Cinn thoscaireachtaí an Aontais i gcás dá dtagraítear in Airteagal 73(8), rachaidh siad i muinín an phainéil dá dtagraítear in Airteagal (139). Má bhíonn aon ghníomhaíocht neamhdhleathach nó aon chalaois nó aon éilliú ann a d'fhéadfadh dochar a dhéanamh do leasanna an Aontais, déanfaidh sé na húdaráis agus na comhlachtaí arna n-ainmniú leis an reachtaíocht is infheidhme a chur ar an eolas.

3. Déanfaidh Cinn thoscaireachtaí an Aontais, ag gníomhú dóibh mar oifigigh údarúcháin trí fho-tharmligean i gcomhréir le hAirteagal 58(2), tuarascáil a thabhairt dá n-oifigeach údarúcháin trí tharmligean ionas go bhféadfaidh an t-oifigeach sin a dtuarascálacha a chorprú ina thuarascáil bhliantúil gníomhaíochta nó ina thuarascáil bhliantúil gníomhaíochta dá dtagraítear in Airteagal 73(9). Beidh sna tuarascálacha ó Chinn thoscaireachtaí an Aontais faisnéis maidir le héifeachtúlacht agus éifeachtacht na gcóras inmheánach rialaithe atá ina dtoscaireachtaí, chomh maith le bainistíocht na n-oibriúcháin arna bhfo-tharmligean chucu, agus tabharfar iontu an dearbhú dá dtagraítear sa tríú fomhír d'Airteagal 89(5). Déanfar na tuarascálacha sin a chur i gceangal mar larscríbhinn le tuarascáil bhliantúil gníomhaíochta an oifigigh údarúcháin atá freagrach trí tharmligean agus ba cheart go mbeadh siad sin ar fáil do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle agus ag féachaint go hiomchuí do rúndacht na dtuarascálacha sin i gcás inarb iomchuí.

Comhoibreoidh Cinn thoscaireachtaí an Aontais go hiomlán leis na hinstitiúidí atá rannpháirteach sa nós imeachta um urscaoileadh agus soláthróidh siad, de réir mar is iomchuí, an fhaisnéis bhreise is gá. Sa chomhthéacs sin, d'fhéadfaí a iarraidh orthu a bheith i láthair ag cruinnithe de na comhlachtaí ábhartha agus cúnamh a thabhairt don Oifigeach Údarúcháin trí tharmligean atá freagrach.

Déanfaidh Cinn thoscaireachtaí an Aontais, ag gníomhú dóibh mar oifigigh údarúcháin trí fho-tharmligean i gcomhréir le hAirteagal 58, freagra a thabhairt ar aon iarraidh a dhéanfaidh an t-oifigeach údarúcháin trí tharmligean ón gCoimisiún arna iarraidh sin ag an gCoimisiún nó, i gcomhthéacs an urscaoilte, arna iarraidh sin ag Parlaimint na hEorpa.

Áiríteoidh an Coimisiún nach dochar iad na cumhachtaí fo-tharmligin don nós imeachta um urscaoileadh faoi Airteagal 319 CFAE.

4. Beidh feidhm ag mír 1, mír 2, agus mír 3 chomh maith maidir le Leas-Chinn thoscaireachtaí an Aontais i gcás ina ngníomhaíonn siad mar oifigigh údarúcháin trí fho-tharmligean má bhíonn Cinn thoscaireachtaí an Aontais as láthair.

ROINN 3 OIFIGEACH CUNTASAÍOCHTA

Airteagal 76

Cumhachtaí agus cúraimí an oifigigh chuntasaíochta

Ceapfaidh gach institiúid oifigeach cuntasaíochta a bheidh freagrach, san institiúid sin, as na nithe seo a leanas:

- (a) íocaíochtaí a chur chun feidhme mar is ceart, ioncam a bhailiú agus méideanna arna mbunú mar mhéideanna is infhaighte a aisghabháil;
- (b) na cuntais a ullmhú agus a thíolacadh i gcomhréir le Teideal XIII;
- (c) na cuntais a choimeád i gcomhréir le hAirteagail 80 agus 81;
- (d) na rialacha agus na nósanna imeachta cuntasaíochta agus cairt na gcuntas a leagan síos i gcomhréir le hAirteagal 79 go 81;

- (e) na córais cuntasáíochta a leagan síos agus a bhailíochtú agus, nuair is iomchuí, na córais a bhailíochtú a leag an t-oifigeach údarúcháin síos d'fhonn faisnéis cuntasáíochta a sholáthar nó d'fhonn údar a thabhairt léi; i ndáil le sin cumhachtófar an t-oifigeach cuntasáíochta a fhíorú tráth ar bith go bhfuil na critéir maidir le bailíochtú á gcomhlíonadh;
- (f) an cisteán a bhainistiú.

Is le roinn an SEGS den bhuiséad amháin, mar a chuirfidh an SEGS chun feidhme í, a bhainfidh freagrachtaí oifigeach cuntasáíochta an SEGS. Leanfaidh oifigeach cuntasáíochta an Choimisiúin de bheith freagrach as roinn an Choimisiúin den Bhuiséad ina hiomláine, lena n-áirítear oibriúcháin chuntasáíochta a bhaineann le leithreasuithe arna bhfo-tharmligean chuig Cinn thoscaireachtaí an Aontais.

Gníomhóidh Oifigeach Cuntasáíochta an Choimisiúin freisin mar Oifigeach Cuntasáíochta SEGS maidir le chur chun feidhme roinn SEGS den bhuiséad.

Airteagal 77

Ceapadh an oifigigh cuntasáíochta agus foirceannadh a dhualgas

1. Déanfaidh gach institiúid oifigigh cuntasáíochta a cheapadh as measc oifigeach faoi réir Rialacháin Foirne Oifigigh an Aontais Eorpaigh.

Déanfaidh an institiúid an t-oifigeach cuntasáíochta a roghnú ar bhonn a inniúlachta sainiúil i bhfianaise dioplómaí nó taithí ghairmiúil chuí.

2. Féadfaidh dhá cheann de na h-institiúidí nó na comhlachtaí an t-oifigeach cuntasáíochta céanna a cheapadh.

Sa chás sin, déanfaidh siad na socruithe is iomchuí chun aon choinbhleacht leasa a d'fhéadfadh a bheith ann a sheachaint.

3. Déanfar comhardú trialach a tharraingt suas gan moill i gcás ina ndéantar foirceannadh ar dhualgais an oifigigh cuntasáíochta.

4. Déanfaidh an t-oifigeach cuntasáíochta a bhfuil a chuid dualgas á bhfoirceannadh nó, murar féidir sin, déanfaidh oifigeach de chuid a roinne an comhardú trialach mar aon le tuarascáil aistrithe a tharchur chuig an oifigeach cuntasáíochta nua.

Síneoidh an t-oifigeach cuntasáíochta nua an comhardú trialach lena ghlacadh laistigh de mhí amháin ó dháta a tharchuir agus féadfaidh sé forchoimeádais a dhéanamh.

Beidh toradh an chomhardaithe thrialaigh agus aon fhorchoimeádais arna ndéanamh sa tuarascáil aistrithe.

Airteagal 78

Cumhachtaí a fhéadfaidh an t-oifigeach cuntasáíochta a tharmligean

Agus a dhualgais á gcomhlíonadh aige, féadfaidh an t-oifigeach cuntasáíochta cúraimí áirithe a tharmligean chuig baill foirne faoina cheannas agus chuig riarthóirí óinchiste arna gceapadh i gcomhréir le hAirteagal 86(1).

Leagfar síos le hionstraim an tarmligin na cúraimí sin.

Airteagal 79
Rialacha cuntasáíochta

1. Na rialacha cuntasáíochta atá le cur i bhfeidhm ag institiúidí uile an Aontais, ag oifigí Eorpacha dá dtagraítear i Roinn 1 de Chaibidil 3 den Teideal seo agus ag na comhlachtaí de chuid an Aontais dá dtagraítear in Airteagal 234, beidh na rialacha sin bunaithe ar chaighdeáin chuntasaíochta a bhfuil glacadh leo go hidirnáisiúnta don earnáil phoiblí. Glacfaidh oifigeach cuntasáíochta an Choimisiúin na rialacha sin tar éis dul i gcomhairle le hoifigigh chuntasaíochta institiúidí, oifigí agus comhlachtaí eile an Aontais.
2. Féadfaidh an t-oifigeach cuntasáíochta imeacht ó na caighdeáin sin má mheasann sé go bhfuil gá leis sin, chun léargas fíorcheart a thabhairt ar shócmhainní agus ar dhliteanais, ar mhuirir, ar ioncam agus ar shreabhadh airgid. I gcás ina n-imeoidh riail chuntasaíochta go bunúsach ó na caighdeáin sin, nochtfaidh na nótaí a ghabhann leis na ráitis airgeadais an méid sin agus na cúiseanna atá leis.
3. Leagfar síos leis na rialacha dá dtagraítear i mír 1 struchtúr agus inneachar na ráiteas airgeadais, mar aon leis na prionsabail chuntasaíochta is bun leis na cuntais.
4. Comhlíonfar leis na cuntais bhuiséid dá dtagraítear in Airteagal 234 na prionsabail bhuiséadacha atá leagtha síos sa Rialachán seo. Leo sin cuirfear taifead mionsonraithe ar fáil ar chur chun feidhme an bhuiséid. Déanfaidh siad oibríochtaí ioncaim agus caiteachais buiséadacha a thaifead dá bhforáiltear sa Teideal sin agus léargas cothrom a thabhairt orthu.

Airteagal 80
Na cuntais a choinneáil

1. Is é oifigeach cuntasáíochta an Choimisiúin a bheidh freagrach as cairteacha chomhchuibhithe na gcuntas a leagan síos lena gcur i bhfeidhm ag institiúidí uile an Aontais, na hoifigí Eorpacha dá dtagraítear i Roinn 1 de Chaibidil 3 den teideal seo agus ag comhlachtaí an Aontais dá dtagraítear in Airteagal 234.
2. An fhaisnéis go léir is gá d'fhonn cuntais a sholáthar a thabharfaidh léargas cothrom maidir le staid airgeadais na n-institiúidí agus ar chur chun feidhme an bhuiséid, gheobhaidh an t-oifigeach cuntasáíochta an Choimisiúin í ó na hoifigigh údarúcháin. Tabharfaidh na hoifigigh údarúcháin ráthaíocht maidir lena hiontaofacht.
3. Sula nglacfaidh an institiúid nó an comhlacht dá dtagraítear in Airteagal 69 na cuntais, cuirfidh an t-oifigeach cuntasáíochta a ainm leo á dheimhniú leis sin go bhfuil cinnteacht réasúnta aige go bhfuil léargas cothrom ar staid airgeadais na h-institiúide nó an chomhlachta dá dtagraítear in Airteagal 69.

Chun na críche sin, fíoróidh an t-oifigeach gur ullmhaíodh na cuntais i gcomhréir leis na rialacha cuntasáíochta, dá dtagraítear in Airteagal 79, agus na nósanna imeachta cuntasáíochta, dá dtagraítear i bpointe (d) den chéad fhomhír d'Airteagal 76, agus gur iontráladh gach ioncam agus caiteachas sna cuntais.
4. Cuirfidh an t-oifigeach údarúcháin trí tharmligean chuig an oifigeach cuntasáíochta, i gcomhréir leis na rialacha arna nglacadh ag an oifigeach cuntasáíochta, aon fhaisnéis airgeadais agus bainistíochta atá riachtanach do chomhlíonadh dhualgas an oifigigh cuntasáíochta.

Cuirfidh an t-oifigeach údarúcháin an t-oifigeach cuntasáiochta ar an eolas, go rialta agus ar a laghad tráth dhúnadh na gcuntas, faoi na sonraí airgeadais a bhaineann leis na cuntais bhainc mhúiné chun gur féidir úsáid chistí an Aontais a léiriú i gcuntais an Aontais.

Leanfaidh na hoifigigh údarúcháin de bheith lánfhreagrach as ceartúsáid na gcistí a bhainistíonn siad, as dlíthiúlacht agus as rialtacht an chaiteachais faoina rialú, agus as iomláine agus cruinneas na faisnéise a chuirtear ar aghaidh chuig an oifigeach cuntasáiochta.

5. Cuirfidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach an t-oifigeach cuntasáiochta ar an eolas faoi fhorbairtí nó faoi mhodhnuithe suntasacha a rinneadh ar chóras bainistithe airgeadais, córas fardail, nó córas le haghaidh sócmhainní agus dliteanais a luacháil, más foinse sonraí é do chuntais na hinstitiúide nó má úsáidtear é chun bunús a chur leis na sonraí sin, sa chaoi gur féidir leis an oifigeach cuntasáiochta comhlíonadh na gcritéar bailíochtaithe a fhíorú

Féadfaidh an t-oifigeach cuntasáiochta córas bainistithe airgeadais arna bhailíochtú cheana a athscrúdú tráth ar bith agus iarraidh ar an oifigeach údarúcháin atá freagrach plean gníomhaíochta a bhunú chun laigí féideartha a cheartú in am agus i dtráth.

Is é an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach a bheidh freagrach as iomláine na faisnéise arna traschur ag an oifigeach cuntasáiochta.

6. Cumhachtófar don oifigeach cuntasáiochta an fhaisnéis a gheofar a sheiceáil agus aon seiceálacha eile a dhéanamh a mheasfaidh sé a bheidh riachtanach d'fhonn a ainm a chur leis na cuntais.

Déanfaidh an t-oifigeach cuntasáiochta forchoimeádais, agus, más gá, raon feidhme agus cineál na bhforchoimeádas sin a mhíniú go beacht.

7. Eagrófar le córas cuntasáiochta institiúide an fhaisnéis bhuiséadach agus airgeadais sa chaoi is gur féidir figiúirí a iontráil, a chomhdú agus a chlárú.
8. Cuntais ghinearálta agus cuntais bhuiséid a bheidh sa chóras cuntasáiochta. Coimeádfar na cuntais in euro agus ar bhonn na bliana féilire.
9. Féadfaidh an t-oifigeach údarúcháin trí tharmligean cuntais bhainistíochta mhionsonraithe a choinneáil freisin.
10. Déanfar doiciméid tacaíochta a bhaineann leis an gcóras cuntasáiochta agus le hullmhú na gcuntas dá dtagraítear in Airteagal 234 a choinneáil ar feadh cúig bliana ón dáta a deonaíodh urscaoileadh don bhliain bhuiséadach lena mbaineann na doiciméid.

Déanfar doiciméid a bhaineann le hoibríochtaí nár dúnadh go críochnaitheach a choinneáil go deireadh na bliana tar éis na bliana inar dúnadh na hoibríochtaí. Beidh feidhm ag Airteagal 37(2) de Rialachán (CE) Uimh. 45/2001 maidir le sonraí tráchta a chaomhnú.

Airteagal 81 *Cuntais ghinearálta*

1. Taifeadfar sna cuntais ghinearálta, in ord croineolaíoch agus ag baint úsáide as an modh iontrála dúbailte, gach teagmhas agus gach oibríocht a mbíonn tionchar acu ar an staid eacnamaíoch agus airgeadais agus ar shócmhainní agus ar dhliteanais na n-institiúidí agus na gcomhlachtaí dá dtagraítear in Airteagal 234.

2. Déanfar iarmhéideanna agus gluaiseachtaí sna cuntais ghinearálta a iontráil sna mórleabhair chuntasaíochta.
3. Beidh gach iontráil chuntasaíochta, lena n-áirítear coigeartuithe ar na cuntais, bunaithe ar dhoiciméid tacaíochta, agus tagróidh na hiontrálacha dóibh.
4. Ní mór córas cuntasaíochta a bheith ann a fhágann rian soiléir iniúchóireachta le haghaidh gach iontrála cuntasaíochta.

Airteagal 82 *Cuntais bhainc*

1. Maidir le ceanglais bainistithe an chisteáin, féadfaidh an t-oifigeach cuntasaíochta cuntais a oscailt in ainm na hinstitiúide le hinstitiúidí airgeadais eile nó le bainc cheannais náisiúnta nó féadfaidh sé a chur faoi deara na cuntais sin a oscailt. Beidh an t-oifigeach cuntasaíochta freagrach chomh maith as cuntais a dhúnadh nó as a áirithiú go ndúntar iad.
2. Déanfar foráil leis na téarmaí lena rialaítear oscailt, oibríocht agus dúnadh cuntas bainc, de réir ceanglais rialaithe inmheánacha, go ndéanfaidh ball foirne cuí-údaraith amháin nó níos mó seiceanna, orduithe aistrithe creidiúna bainc nó aon oibríochtaí baincéireachta eile a shíniú. Déanfaidh ar a laghad beirt bhall foirne arna n-údarú go hiomchuí, nó an t-oifigeach cuntasaíochta go pearsanta, treoracha i scríbhinn a shíniú.
3. I gcomhthéacs clár nó gníomhaíocht a chur chun feidhme, féadfar cuntais mhuiníne a oscailt thar ceann an Choimisiúin, ionas go bhféadfaidh eintiteas iad a bhainistiú de bhun phointí (ii), (iii), (v) nó (vi) d'Airteagal 61(1)(c).

Is faoi fhreagracht an oifigigh údarúcháin atá i bhfeighil chur chun feidhme an chláir nó na gníomhaíochta agus i gcomhaontú le hoifigeach cuntasaíochta an Choimisiúin a osclófar na cuntais sin.

Is faoi fhreagracht an oifigigh údarúcháin a bhainisteofar na cuntais sin.

4. Déanfaidh oifigeach cuntasaíochta an Choimisiúin rialacha a leagan síos maidir le cuntais mhuiníneacha a oscailt, a bhainistiú agus a dhúnadh agus maidir lena n-úsáid.

Airteagal 83 *An cisteán a bhainistiú*

1. Is don oifigeach cuntasaíochta amháin a chumhachtófar airgead tirim agus coibhéis airgid a bhainistiú, mura bhforáiltear a mhalairt sa Rialachán seo. Beidh an t-oifigeach cuntasaíochta freagrach as iad a choimeád slán.
2. Áiritheoidh an t-oifigeach cuntasaíochta go bhfuil ag an institiúid cistí leordhóthanacha chun riachtanais airgid thirim a thagann as cur chun feidhme buiséadach fhorálacha an chreata rialála lena mbaineann a chumhdach agus bunóidh sé nósanna imeachta lena áirithiú nach mbeidh aon cheann de na cuntais arna n-oscailt i gcomhréir le hAirteagal 82(1) agus Airteagal 86(2) ar dochar.
3. Déanfar íocaíochtaí le haistriú creidmheasa bainc, le seic, nó ó cuntais óinchiste, nó má údaraíonn an tOifigeach Cuntasaíochta sin go sonrach, le cárta dochair nó le modh íocaíochta eile, i gcomhréir leis na rialacha a leagtar síos ag an oifigeach cuntasaíochta.

4. Féadfaidh an t-oifigeach cuntasáíochta íocaíochtaí a dhéanamh i gcás inar iontráladh eintiteas dlítheanach agus sonraí íocaíochta an íocaí i gcomhchomhad roimh ré de réir na hinstitiúide as a bhfuil sé freagrach, agus sa chás sin amháin,.

Sula rachaidh sé isteach i ngealltanas dlíthiúil le tríú páirtí, déanfaidh an t-oifigeach údarúcháin eintiteas dlítheanach agus sonraí íocaíochta na n-íocaithe a bhunú agus iad a iontráil sa chomhchomhad de réir na hinstitiúide as a bhfuil an t-oifigeach cuntasáíochta freagrach chun trédhearcacht, cuntasacht agus cur chun feidhme íocaíochta cuí a áirithiú.

Cuirfidh oifigigh údarúcháin an t-oifigeach cuntasáíochta ar an eolas faoi aon athrú sna sonraí dlíthiúla agus íocaíochta a chuireann an t-íocaí in iúl dóibh agus seiceálfaidh sé go bhfuil na sonraí sin bailí sula n-údaraíonn sé aon íocaíocht.

Airteagal 84 *Fardal na sócmhainní*

1. Coinneoidh gach institiúid agus gach comhlacht dá dtagraítear in Airteagal 234 fardail lena léirítear méid agus luach shócmhainní inláimhsithe, neamh-inláimhsithe agus airgeadais uile an Aontais i gcomhréir le heiseamláir a tharraingeoidh oifigeach cuntasáíochta an Choimisiúin suas.

Seiceálfaidh gach institiúid agus gach comhlacht dá dtagraítear in Airteagal 234 go gcomhfhreagraíonn na hiontrálacha san fhardal don fhíorstaid.

Ítimí a fuarthas ar mó a dtréimhse úsáide ná aon bhliain amháin, nach tomhaltáin iad, agus ar mó a bpraghas ceannaigh nó a gcostas táirgthe ná an costas a léirítear leis na nósanna imeachta dá dtagraítear in Airteagal 76, déanfar iad a iontráil agus a thaifead i gcuntais na sócmhainní seasta.

2. Déanfar fógraíocht chuí ar shócmhainní inláimhsithe an Aontais a bheith á ndíol.
3. Institiúidí an Aontais agus na comhlachtaí dá dtagraítear in Airteagal 234, glacfaidh gach ceann acu sin na forálacha maidir leis na sócmhainní arna gcuimsiú ina gcláir chomhardaithe faoi seach agus déanfaidh siad Cinneadh faoin roinn riaracháin atá freagrach as an gcóras fardail.

ROINN 4 **RIARTHÓIR ÓINCHISTE**

Airteagal 85 *Cuntais óinchiste*

1. Féadfar cuntais óinchiste a bhunú chun ioncam nach acmhainní dílse a bhailiú agus chun caiteachas a íoc, i gcás nach bhféadtar nó nach bhfuil sé éifeachtúil oibríochtaí íocaíochta a dhéanamh leis na gnáthnósanna buiséadacha toisc gur teoranta na méideanna atá i gceist.

Mar sin féin, féadfar leas a bhaint as cuntais óinchiste, i dtaca le cabhair um bainistiú géarchéime agus i dtaca le hoibríochtaí a bhaineann le cabhair dhaonnúil, agus ní chuirfear aon teorainn leis an méid a bheidh i gceist agus urramófar leibhéal na leithreasuithe arna gCinneadh ag Parlaimint na hEorpa agus ag an gComhairle maidir leis an líne buiséid chomhfhreagrach don bhliain reatha airgeadais agus i gcomhréir le rialacha inmheánacha an Choimisiúin.

I dtoscaireachtaí de chuid an Aontais, féadfar cuntais óinchiste a úsáid chun méideanna teoranta a íoc, le nósanna imeachta buiséadacha, más éifeachtúil agus más éifeachtach an úsáid sin de réir riachtanas áitiúil.

2. I dtoscaireachtaí de chuid an Aontais, búnofar cuntais óinchiste chun caiteachas ó rannán an Choimisiúin den bhuiséad agus ó rannán SEGS a íoc, ar chaoi a n-áiritheofar inrianaitheacht iomlán an chaiteachais.

Airteagal 86

Cuntais óinchiste a chruthú agus a riar

1. Is le Cinneadh ó oifigeach cuntasáiochta na hinstitiúide a chruthófar cuntas óinchiste agus a cheapfar riarthóir óinchiste, arna mholadh sin go cuí-réasúnaithe ag an oifigeach údarúcháin atá freagrach. Leagfar amach leis an gCinneadh sin freagrachtaí agus oibleagáidí an riarthóra óinchiste agus an oifigigh údarúcháin faoi seach.

Déanfar riarthóirí óinchiste a roghnú as measc na n-oifigeach, nó i gcás inar gá nó i gcásanna eile cuí-réasúnaithe, as measc baill foirne eile nó faoi réir na dteorainneacha atá leagtha amach i rialacha inmheánacha an Choimisiúin as measc baill foirne atá fostaithe ag an gCoimisiún i réimse na n-oibríochtaí cabhrach um bainistiú géarchéime agus oibríochtaí cabhrach daonnúla ar choinníoll go ráthaítear lena gconarthaí leibhéal coibhéiseach cosanta maidir le dliteanas mar is infheidhme do na baill foirne de bhun Airteagal 93. Déanfar riarthóirí a roghnú ar bhonn a gcuid eolais, scileanna agus ar bhonn na gcáilíochtaí áirithe atá acu i bhfianaise dioplómaí nó taithí ghairmiúil iomchuí, nó tar éis dóibh clár oiliúna iomchuí a dhéanamh.

Agus Cinneadh á dhéanamh aige cuntas óinchiste a chruthú, déanfaidh an t-oifigeach cuntasáiochta téarmaí oibríochta agus na coinníollacha maidir le húsáid an chuntais óinchiste a shonrú.

Is le Cinneadh ó oifigeach cuntasáiochta na hinstitiúide a dhéanfar téarmaí oibríochta cuntais óinchiste a leasú, arna mholadh sin go cuí-réasúnaithe ag an oifigeach údarúcháin atá freagrach.

2. Is é an t-oifigeach cuntasáiochta a osclóidh na cuntais bhainc don óinchiste agus is é a údaróidh na sínithe tarmligthe ar bhonn togra cuí-údaraithe ón oifigeach údarúcháin.
3. Is é oifigeach cuntasáiochta na hinstitiúide a mhaoineoidh na cuntais óinchiste agus is faoi fhreagracht riarthóirí óinchiste a chuirfear na cuntais sin.
4. Déanfar íocaíochtaí a leanúint le cinntí bailíochtaithe deiridh foirmiúla nó le horduithe íocaíochta arna síniú ag an oifigeach údarúcháin atá freagrach.

Socróidh an t-oifigeach údarúcháin na hidirbhearta óinchiste faoi dheireadh na míosa ina dhiaidh sin ar a dhéanaí, sa chaoi gur féidir an comhardú cuntasáiochta agus an comhardú bainc a réiteach.

5. Déanfaidh an t-oifigeach cuntasáiochta seiceálacha, nó cuirfidh sé faoi deara ag ball foirne ina roinn féin nó sa roinn údarúcháin a chumhachtófar chun na críche sin iad a dhéanamh, nach mór a chur i gcrích ar an láthair go ginearálta, agus i gcás inarb iomchuí, gan foláireamh a thabhairt, lena fhíorú gurb ann do na cistí arna leithdháileadh ar na riarthóirí óinchiste agus don leabharchoimeád agus lena seiceáil an ndearnadh idirbhearta óinchiste a shocrú laistigh den teorainn ama atá leagtha síos. Cuirfidh an t-oifigeach cuntasáiochta torthaí na seiceálacha sin in iúl don oifigeach údarúcháin atá freagrach.

CAIBIDIL 5

Dliteanas na gníomhaithe airgeadais

ROINN 1

RIALACHA GINEARÁLTA

Airteagal 87

An tarmhligean a tharraingt siar agus na dualgais a tugadh do ghníomhaithe airgeadais a chur ar fionraí

1. Maidir leis na hoifigigh údarúcháin atá freagrach, féadfaidh an t-údarás a cheap na hoifigigh sin an tarmhligean sin nó an fo-tharmhligean sin a tharraingt siar, aon tráth, go sealadach nó go cinntitheach.
2. Maidir leis an oifigeach cuntasáiochta, leis na riarthóirí óinchiste, nó maidir leo araon, féadfaidh an t-údarás a cheap na riarthóirí sin iad a chur ar fionraí, aon tráth, go sealadach nó go cinntitheach, óna ndualgais.
3. Beidh mír 1 agus mír 2 gan dochar d'aon bheart araíonachta i ndáil leis na gníomhaithe airgeadais dá dtagraítear sna míreanna sin.

Airteagal 88

Dliteanas gníomhaithe airgeadais maidir le gníomhaíocht mhídhleathach, calaois, nó éilliú

1. Tá an Chaibidil seo gan dochar d'aon dliteanas faoin dlí coiriúil a d'fhéadfadh na gníomhaithe airgeadais dá dtagraítear in Airteagal 87 a thabhu mar a fhoráiltear sa dlí náisiúnta is infheidhme agus sna forálacha atá i bhfeidhm maidir le leasanna airgeadais an Aontais a chosaint agus maidir leis an gcomhrac i gcoinne an éillithe a bhfuil oifigigh an Aontais nó oifigigh na mBallstát i dtreis ann.
2. Gan dochar d'Airteagal 89, d'Airteagal 92, ná d'Airteagal 93, beidh gach oifigeach údarúcháin atá freagrach, gach oifigeach cuntasáiochta nó gach riarthóir óinchiste faoi dhliteanas birt araíonachta agus beidh siad faoi dhliteanas cúiteamh a íoc mar a leagtar síos sna Rialacháin Foirne nó, i gcás an phearsanra dá dtagraítear in Airteagal 86, mar a leagtar síos ina gconarthaí fostaíochta. I gcás aon ghníomhaíochta mídhleathaí nó aon chalaoise nó aon éillithe a d'fhéadfadh dochar a dhéanamh do leasanna an Aontais, cuirfear an cás faoi bhráid na n-údarás agus na gcomhlachtaí arna n-ainmniú leis an reachtaíocht is infheidhme, go háirithe faoi bhráid na hOifige Eorpaí Frith-Chalaoise.

ROINN 2

NA RIALACHA IS INFHEIDHME MAIDIR LE HOIFIGIGH ÚDARÚCHÁIN

Airteagal 89

Rialacha is infheidhme maidir le hoifigigh údarúcháin

1. Beidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach faoi dhliteanas cúiteamh a íoc mar a leagtar síos sna Rialacháin Foirne.

2. Maidir leis an oibleagáid cúiteamh a íoc, beidh feidhm aici, go háirithe, i gcás ina ndéanann an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach aon cheann de na nithe seo a leanas, cibé acu d'aon turas é nó le mórfhaillí dá chuid:
 - (a) na teidlíochtaí a bheidh le haisghabháil a Chinneadh nó orduithe aisghabhála a eisiúint, gealltanais a thabhairt maidir le caiteachas nó ordú íocaíochta a shíniú gan an Rialachán seo a chomhlíonadh;
 - (b) mura dtarraingeoidh an t-oifigeach údarúcháin suas, trí dhearmad, doiciméad lena mbunaítear méid is infhaighte nó mura n-eiseoidh sé ordú aisghabhála nó má tá moill air agus ordú íocaíochta á eisiúint aige, rud a fhágfaidh go bhféadfadh tríú páirtithe caingean shibhialta a thabhairt i gcoinne na hinstitiúide.
3. Oifigeach údarúcháin trí tharmligean nó trí fho-tharmligean a mheasfaidh go bhfuil cinneadh, a bheidh de fhreagracht air a dhéanamh, mírialta nó ag teacht salach ar phrionsabal na bainistíochta fóna airgeadais, cuirfidh sé é sin in iúl i scríbhinn don údarás tarmligin. Má thugann an t-údarás tarmligin Treoir réasúnaithe i scríbhinn don oifigeach údarúcháin trí tharmligean nó trí fho-tharmligean an Cinneadh sin a dhéanamh ina dhiaidh sin, ní bheidh aon dliteanas ar an oifigeach údarúcháin.
4. I gcás ina ndéanfar fo-tharmligean laistigh dá sheirbhísí, is é an t-oifigeach údarúcháin trí tharmligean a bheidh freagrach i gcónaí as éifeachtúlacht agus éifeachtacht na gcórais bainistíochta inmheánaí agus na gcórais rialaithe inmheánaigh atá ann agus is é a bheidh freagrach freisin as an oifigeach údarúcháin trí fho-tharmligean a roghnú.
5. I gcás fo-tharmligean chuig Cinn Thoscaireachtaí an Aontais agus chuig a n-ionadaithe, beidh an t-oifigeach údarúcháin trí tharmligean freagrach as sainiú na gcórais bainistíochta inmheánaí agus rialaithe inmheánaigh atá ann, mar aon le héifeachtúlacht agus éifeachtacht na gcórais sin. Beidh Cinn Thoscaireachtaí an Aontais freagrach as bunú agus feidhmiú leordhóthanach na gcórais sin, i gcomhréir le teoracha an oifigigh údarúcháin trí tharmligean, agus as bainistíocht na gcistí agus na ngníomhaíochtaí a dhéanann siad laistigh de Thoscaireacht an Aontais atá faoina gcúram. Sula rachaidh siad i mbun a ndualgas, caithfidh siad cúrsaí oiliúna sainiúla a dhéanamh ar chúraimí agus ar fhreagrachtaí na n-oifigeach údarúcháin agus ar chur chun feidhme an bhuiséid.

Ullmhóidh Cinn Thoscaireachtaí an Aontais tuarascáil maidir lena bhfreagrachtaí de bhun na chéad fhomhíre den mhír seo i gcomhréir le hAirteagal 75(3).

Gach bliain, soláthróidh Cinn Thoscaireachtaí an Aontais dearbhú d'oifigeach údarúcháin trí tharmligean an Choimisiúin maidir leis na córais bainistíochta inmheánaí agus rialaithe inmheánaigh a cuireadh ar bun ina dToscaireacht, mar aon le dearbhú maidir le bainistiú oibríochtaí a dhéantar a fho-tharmligean chucu agus torthaí na n-oibríochtaí sin, chun a cheadú don oifigeach údarúcháin an dearbhú dá bhforáiltear in Airteagal 73(9) a dhéanamh.

Beidh feidhm ag an mír seo freisin maidir le Leas-Chinn thoscaireachtaí an Aontais i gcás ina ngníomhaíonn siad mar oifigigh údarúcháin trí fho-tharmligean má bhíonn Cinn thoscaireachtaí an Aontais as láthair.

Airteagal 90
An chaoi a ndéileálfar le neamhrialtachtaí airgeadais a rinne ball foirne

1. Gan dochar do chumhachtaí na hOifige Eorpaí Frith-Chalaoise, déanfar aon sárú ar fhoráil sa Rialachán Airgeadais nó ar fhoráil a bhaineann le bainistíocht airgeadais nó le seiceáil oibríochtaí a bheidh mar thoradh ar ghníomh nó ar fhaillí a dhéanann ball foirne, déanfar an sárú sin a chur faoi bhráid painéal dá dtagraítear in Airteagal 139 den Rialachán seo chun tuairim a fháil ó aon duine díobh seo a leanas:
 - (a) an t-údarás ceapacháin a bhfuil bearta araíonachta de chúram air;
 - (b) ball foirne i gcomhréir le hAirteagal 73(8). Sa chás sin, cuirfidh an painéal an comhad ar aghaidh chuig an údarás ceapacháin agus cuirfidh siad an ball foirne ar an eolas ina thaobh dá réir sin. Féadfaidh an t-údarás ceapacháin tuairim an phainéil ar an gcás a iarraidh;
 - (c) an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach, lena n-áirítear Cinn thoscaireachtaí an Aontais agus a n-ionadaithe a bhíonn ag feidhmiú mar oifigigh údarúcháin trí fho-tharmligean i gcomhréir le hAirteagal 58(2) den Rialachán seo nuair nach mbíonn na Cinn i láthair.
2. Sna cásanna dá dtagraítear i mír 1, beidh an painéal dá dtagraítear in Airteagal 139 den Rialachán seo inniúil chun a Chinneadh an raibh mírialtacht airgeadais ann. I bhfianaise thuairim an phainéil dá dtagraítear in Airteagal 139 maidir leis na cásanna dá dtagraítear i mír 1, cinnfidh an institiúid lena mbaineann an ndéanfaidh sí imeachtaí a thionscnamh i ndáil le beart araíonachta nó cúiteamh a íoc. Má aimsíonn an painéal deacrachtaí sistéamacha, cuirfidh sé a mholadh chuig an oifigeach údarúcháin agus chuig an oifigeach údarúcháin trí tharmligean, ach amháin más é an t-oifigeach údarúcháin trí tharmligean an ball foirne atá i gceist, agus cuirfidh sé chuig an iniúchóir inmheánach freisin é.
3. Sula nglacfaidh an painéal aon tuairim maidir leis na cásanna mírialtachtaí dá dtagraítear i mír 1 den Airteagal seo, tabharfaidh sé deis don bhall foirne i gceist a chuid barúlacha a chur faoina bhráid.
4. I gcás ina dtugann an painéal an tuairim dá dtagraítear i mír 1, is é an comhdhéanamh a bheidh air an comhdhéanamh a leagtar síos in Airteagal 139(2) mar aon le beirt chomhaltaí breise, mar leanas:
 - (a) ionadaí ón údarás ceapacháin, de chuid na hinstitiúide nó an chomhlachta lena mbaineann, a bhfuil bearta araíonachta de chúram air, agus
 - (b) comhalta eile a cheapfaidh coiste foirne na hinstitiúide nó an chomhlachta lena mbaineann. Cuirfear san áireamh agus na comhaltaí breise sin á gceapadh an gá atá le haon choinbhleacht leasa a sheachaint.
5. I gcás ina dtugann an painéal an tuairim dá dtagraítear i mír 1, déanfar í a dhíriú chuig an mBord Araíonachta arna bhunú ag gach institiúid nó comhlacht i gcomhréir lena rialacha inmheánacha.
6. Tabharfaidh na Ballstáit lántacaíocht don Aontas le linn fhorfheidhmiú aon dliteanais faoi Airteagal 22 de Rialachán Foirne Oifigigh an Aontais Eorpaigh, i leith foireann shealadach a bhfuil feidhm ag pointe (e) d'Airteagal 2 de Choinníollacha Fostaíochta Sheirbhísigh Eile na gComhphobal Eorpach maidir léi.

Airteagal 91
Treoracha a dheimhniú

1. Oifigeach údarúcháin trí tharmligean nó trí fho-tharmligean a gheobhaidh Treoir cheangailteach a mheasfaidh sé a bheith mírialta nó ag teacht salach ar phrionsabal na bainistíochta fóna airgeadais, go háirithe toisc nach féidir an Treoir a chur i gcrích i ngeall ar líon na n-acmhainní a leithdháileadh air, cuirfidh sé é sin in iúl i scríbhinn don údarás a bhronn an tarmligean nó an fo-tharmligean air. Má dhearbhaítear an Treoir i scríbhinn agus má fhaightear an dearbhú sin in am agus i dtráth agus cruth sách soiléir air, sa mhéid go ndéantar tagairt go sainráite ann do na pointí a ndearna an t-oifigeach údarúcháin trí tharmligean nó an t-oifigeach údarúcháin trí fho-tharmligean agóid ina leith, ní fhéadfar aon dliteanas a chur ar an oifigeach údarúcháin trí tharmligean ná ar an oifigeach údarúcháin trí fho-tharmligean. Cuirfidh sé an Treoir i gcrích, ach amháin más léir go bhfuil sí neamhdhleathach nó go bhfuil na caighdeáin sábháilteachta ábhartha á sárú aici.
2. Beidh feidhm ag mír 1 freisin i gcásanna ina bhfaigheann oifigeach údarúcháin amach, le linn dó Treoir cheangailteach a chur i gcrích, go bhféadfadh imthosca an cháis a bheith ina gcúis le staid mírialta.

Déanfar aon treoracha a dhearbhaítear sna himthosca a bhfuil tuairisc orthu in Airteagal 89(3), déanfaidh an t-oifigeach údarúcháin trí tharmligean atá freagrach iad a thaifeadadh agus déanfaidh sé iad a lua ina thuarascáil ghníomhaíochta bhliantúil.

ROINN 3
NA RIALACHA IS INFHEIDHME MAIDIR LE HOIFIGIGH CUNTASAÍOCHTA
AGUS RIARTHÓIRÍ ÓINCHISTE

Airteagal 92
Rialacha is infheidhme maidir le hoifigigh chuntasaíochta

Beidh oifigeach cuntasaíochta faoi dhliteanas birt araíonachta agus faoi dhliteanas cúiteamh a íoc, mar atá leagtha síos sna nósanna imeachta atá sna Rialacháin Foirne agus i gcomhréir leis na nósanna imeachta sin. Féadfaidh, go háirithe, mar thoradh ar aon cheann de na cineálacha mí-iompair seo a leanas oifigeach cuntasaíochta a chur faoi dhliteanas:

- (a) airgead, sócmhainní nó doiciméid faoina chúram a chailleadh nó damáiste a dhéanamh dóibh;
- (b) cuntais bhainc nó cuntais ghíoró oifige poist a athrú go mícheart;
- (c) méideanna nach bhfuil i gcomhréir leis na horduithe aisghabhála ná leis na horduithe íocaíochta comhfhreagrach a aisghabháil nó a íoc;
- (d) mainniú ioncam atá dlite a bhailiú.

Airteagal 93
Rialacha is infheidhme maidir le riarthóirí óinchiste

Gan dochar d'Airteagal 88(2) féadfar mar thoradh ar aon cheann de na cineálacha mí-iompair seo a leanas go háirithe riarthóir óinchiste a chur faoi dhliteanas:

- (a) airgead, sócmhainní nó doiciméid faoina chúram a chailleadh nó damáiste a dhéanamh dóibh;
- (b) mainniú na doiciméid is iomchuí a sholáthar a thacaíonn leis na híocaíochtaí a rinne sé;
- (c) íocaíochtaí a dhéanamh le daoine seachas na daoine atá ina dteideal;
- (d) mainniú ioncam atá dlite a bhailiú.

CAIBIDIL 6

Oibríochtaí ioncaim

ROINN 1

ACMHAINNÍ DÍLSE A CHUR AR FÁIL

Airteagal 94 *Acmhainní dílse*

1. Maidir le meastachán ar ioncam a thagann as acmhainní dílse, dá dtagraítear sa Chinneadh ón gComhairle maidir le córas acmhainní dílse an Aontais, déanfar é a iontráil sa bhuiséad in euro. Cuirfear ar fáil é i gcomhréir le Rialachán (CE, Euratom) Uimh. 609/2014.
2. Tarraingeoidh an t-oifigeach suas údarúcháin sceideal suas ina léireofar an uair a chuirfear na hacmhainní dílse arna sainmhíniú sa Chinneadh maidir le hacmhainní dílse an Aontais Eorpaigh ar fáil don Choimisiún.

Bunófar acmhainní dílse agus aishghabhfar iad i gcomhréir leis na rialacha arna nglacadh de bhun an Chinnidh dá dtagraítear sa chéad mhír.

Chun críocha cuntasaitochta, eiseoidh an t-oifigeach údarúcháin ordú aisghabhála i ndáil le sócmhainní agus dócmhainní don chuntas le haghaidh acmhainní dílse dá dtagraítear i Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 609/2014.

ROINN 2

MEASTACHÁN A DHÉANAMH AR MHÉIDEANNA IS INFHAIGHTE

Airteagal 95 *Na méideanna is infhaighte a mheas*

1. Nuair atá ag an oifigeach údarúcháin atá freagrach aon fhaisnéis leordhóthanach iontaofa maidir le beart nó staid a bhféadfadh méid a bheadh dlite don Aontas a theacht as, déanfaidh an t-oifigeach sin meastachán ar an méid is infhaighte.
2. Déanfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach an méid is infhaighte a choigeartú a luaithe is eol dó eachtra a bheith ann a athraíonn an beart nó ar an staid arbh é ba chúis leis an meastachán a dhéanamh.

Agus ordú aisghabhála á bhunú maidir le beart nó staid ar tháinig meastachán ar mhéideanna infhaighte as roimhe sin, déanfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach an meastachán sin a choigeartú dá réir sin.

Má tharraingítear suas an t-ordú aisghabhála don mhéid céanna agus an bunmheastachán ar mhéideanna is infhaighte, laghdófar an meastachán go nialas.

3. De mhaolú ar mhír 1, ní dhéanfar aon mheastachán ar an méid is infhaighte sula ndéanfaidh na Ballstáit méideanna na n-acmhainní dílse atá sainithe sa Chinneadh ón gComhairle maidir le córas acmhainní dílse an Aontais Eorpaigh a chur faoi bhráid an Choimisiúin, ar méideanna iad a íocann na Ballstáit ag tráthanna réamhshocráithe. Eiseoidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach ordú aisghabhála i ndáil leis na méideanna sin.

ROINN 3

MÉIDEANNA IS INFHAIGHTE A SHUI

Airteagal 96

Na méideanna is infhaighte a bhunú

1. Is éard atá i gceist leis an méid is infhaighte a bhunú an gníomh lena ndéanfaidh an t-oifigeach údarúcháin an méid seo a leanas:
 - (a) fíorú sé gurb ann don fiach;
 - (b) Cinneadh nó fíorú go bhfuil an fiach ann go fírinneach agus méid an fhéich sin a Chinneadh nó a fhíorú;
 - (c) na coinníollacha faoina bhfuil an fiach dlite a fhíorú.

Is éard a bheidh ann ceart an Aontais maidir le féichiúnaí a aithint agus teidlíocht a bhunú lena n-éileofar ar an bhféichiúnaí an fiach a íoc

2. Aon mhéid is infhaighte agus a shainaithnítear mar mhéid atá cinnte, socraithe agus dlite, déanfar é a bhunú le hordú aisghabhála chuig an oifigeach cuntasáíochta. Cuirfear nóta sochair ina dhiaidh sin chuig an bhféichiúnaí, ach amháin i gcásanna ina ndéantar nós imeachta um tharscaoileadh gan mhoill. Is é an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach a tharraingeoidh suas an t-ordú aisghabhála agus an nóta dochair araon.

Seolfaidh an t-oifigeach údarúcháin an nóta dochair gan mhoill tar éis dó an méid is infhaighte a shuí, agus ar a dhéanaí laistigh de thréimhse cúig bliana ón uair a bheidh an institiúid, faoi ghnáthchúinsí, in ann an fiach a éileamh. Ní bheidh feidhm ag an tréimhse sin i gcás ina suíonn an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach gurbh é iompar an fhéichiúnaí, gníomhaíochtaí chur amú ama agus meon mhímhacánta go háirithe, ba chúis leis an moill a bhí ar an ngníomhaíocht, d'ainneoin na n-iarrachtaí a rinne an institiúid.

Is éard a bheidh san ordú aisghabhála an oibríocht an gníomh lena dtugann an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach ordú don oifigeach cuntasáíochta an méid a suíodh a aisghabháil.

3. Chun méid is infhaighte a shuí, áiritheoidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach an méid seo a leanas:

- (a) go bhfuil an méid is infhaighte cinnte, is é sin nach bhfuil sé faoi réir coinníoll ar bith;
- (b) gur méid socraithe atá sa mhéid is infhaighte, arna shloinneadh go cruinn i dtéarmaí airgid thirim;
- (c) go bhfuil an méid is infhaighte dlite agus nach bhfuil sé faoi réir ag am íocaíochta faoi leith;
- (d) go bhfuil mionsonraí an fhéichiúnaí ceart;
- (e) go bhfuil an méid atá le haisghabháil iontráilte faoin mír bhuiséadach cheart;
- (f) go bhfuil na doiciméid tacaíochta in ord; agus
- (g) go gcomhlíonfar prionsabal na bainistíochta airgeadais fóna, go háirithe i ndáil leis na critéir dá dtagraítear i bpointe (a) nó i bpointe (b) den dara fomhír d'Airteagal 99(2).

4. Is é a dhéanfar leis an nóta dochair a chur in iúl don fhéichiúnaí

- (a) go bhfuil an méid is infhaighte suite ag an Aontas;
- (b) má ghlantar an fiach roimh an sprioc-am, mar a shonraítear sa nóta dochair, nach mbeidh aon ús mainneachtana dlite;
- (c) má mhainnítear an aisíocaíocht faoin sprioc-am dá dtagraítear i bpointe (b) íocfar ús uirthi de réir an ráta dá dtagraítear in Airteagal 97, gan aon dochar d'aon rialacháin ar leith is infheidhme;
- (d) má mhainnítear an aisíocaíocht faoin sprioc-am dá dtagraítear i bpointe (b) déanfaidh an institiúid aisghabháil trí fhritháireamh nó trí aon ráthaíocht a taisceadh roimh ré a fhorfheidhmiú;
- (e) i gcásanna eisceachtúla inar gá leasanna airgeadais an Aontais a chosaint agus ina mbeidh bonn cuí ag an oifigeach cuntasáíochta lena mheas go gcaillfí an méid atá dlite don Aontas, féadfaidh an t-oifigeach cuntasáíochta aisghabháil a dhéanamh le fritháireamh roimh an sprioc-am dá dtagraítear i bpointe (b).
- (f) mura ndéanfar an méid iomlán a aisghabháil, tar éis di na bearta uile a leagtar i bpointí (a) go (e) den fomhír seo a dhéanamh, déanfaidh an institiúid aisghabháil trí Chinneadh a fhorfheidhmiú i gcomhréir le hAirteagal 98(2) nó le caingean dlí.

I gcás ina ndéantar mionsonraí an fhéichiúnaí a fhíorú nó ar bhonn aon fhaisnéis ábhartha atá ar fáil ag an am, agus inar léir go dtagann an fiach faoi chásanna dá dtagraítear i bpointí (a) go (b) den dara fomhír d'Airteagal 99(2), nó nár seoladh an nóta dochair i gcomhréir le mír 2 den Airteagal seo, féadfaidh an t-oifigeach, tar éis an méid is infhaighte a shuí, Cinneadh dul ar aghaidh chuig an tarscaoileadh i gcomhréir leis na forálacha a leagtar síos in Airteagal 99 gan an nóta dochair a sheoladh, le comhaontú ón oifigeach cuntasáíochta.

I ngach cás eile, priontálfaidh an t-oifigeach údarúcháin an nóta dochair agus seolfaidh sé chuig an bhféichiúnaí é. Cuirfear an t-oifigeach cuntasáíochta ar an eolas faoin seoladh sin tríd an gcóras faisnéise airgeadais.

5. Déanfar méideanna a íocadh trí dhearmad a aisghabháil.

Airteagal 97
Ús mainneachtana

1. Gan dochar d'aon fhorálacha sonracha a d'eascair as cur i bhfeidhm rialachán sonrach, íocfar ús ar aon mhéid is infhaighte nach mbeidh aisíochta tráth an sprioc-ama dá dtagraítear i bpointe (b) den chéad fhomhír d'Airteagal 96(4), íocfar ús air i gcomhréir le mír 2 agus mír 3 den Airteagal seo.
2. Ach amháin sa chás dá dtagraítear i mír 4 den Airteagal seo, is é an ráta úis a bheidh ann le haghaidh méideanna is infhaighte nach mbeidh aisíochta tráth an sprioc-ama dá dtagraítear i bpointe (b) den chéad fhomhír d'Airteagal 96(4), is é a bheidh ann an ráta úis a bheidh an Banc Ceannas Eorpach á chur i bhfeidhm maidir lena phríomhoibríochtaí athmhaoiniúcháin, mar a bheidh foilsithe i sraith C d'*Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*, an ráta a bheidh i bhfeidhm ar an gcéad lá féilire den mhí sin, ó dháta íochta an méid sin agus an méid seo curtha leis:
 - (a) ocht bpointe céatadán más conradh poiblí soláthair agus seirbhíse dá dtagraítear i dTeideal V is cúis leis an oibleagáid;
 - (b) trí phointe céatadán go leith i ngach cás eile.
3. Ríomhfar an t-ús ón gcéad lá féilire tar éis an sprioc-ama dá dtagraítear i bpointe (b) den chéad fhomhír d'Airteagal 96(4) agus atá leagtha síos sa nóta dochair go dtí an lá féilire a bheidh an fhiach aisíochta ina hiomláine.

Eisofar an t-ordú aisghabhála a chomhfhreagróidh do mhéid an úis mainneachtana nuair a gheofar an t-ús sin dáiríre.

4. I gcás fineálacha agus pionóis eile, is é an ráta úis a bheidh ann le haghaidh méideanna is infhaighte nach mbeidh íochta faoin an sprioc-am dá dtagraítear i bpointe (b) den chéad fhomhír d'Airteagal 96(4), is é a bheidh ann an ráta úis a bheidh an Banc Ceannas Eorpach á chur i bhfeidhm maidir lena phríomhoibríochtaí athmhaoiniúcháin, mar a bheidh foilsithe i sraith C d'*Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*, an ráta a bheidh i bhfeidhm ar an gcéad lá féilire den mhí sin, ó dháta íochta an méid sin agus an méid seo curtha leis:
 - (a) aon phointe céatadán go leith má chuir an féichiúnaí ráthaíocht airgeadais ar fáil agus gur ghlac an t-oifigeach cuntaíochta í in ionad íocaíochta;
 - (b) trí phointe céatadán go leith sna cásanna eile uile.

Má dhéanann Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh, agus é ag feidhmú a inniúlachta faoi Airteagal 261 CFAE, méid fineála nó pionóis eile, tosófar ag gearradh úis ar mhéid an mhéadaithe ó dháta an bhreithiúnais ón gCúirt.

I gcásanna ina mbeadh an ráta foriomlán úis diúltach, socrófar é ag pointí céatadán nialas.

ROINN 4

AISGHABHÁIL A ÚDARÚ

Airteagal 98 *Aisghabháil a údarú*

1. Is éard is údarú aisghabhála ann an gníomh lena dtugann an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach ordú don oifigeach cuntasáiochta, trí ordú aisghabhála a eisiúint, méid is infhaighte a bhunaigh an t-oifigeach údarúcháin sin a aisghabháil.
2. Féadfaidh an institiúid méid a shuí go foirmiúil mar mhéid is infhaighte ó dhaoine seachas ó Stáit trí Chinneadh a dhéanamh a bheidh in-fhorfheidhmithe de réir bhrí Airteagal 299 CFAE.

Más gá chun leasanna airgeadais an Aontais a chosaint go héifeachtach tráthúil, féadfaidh an Coimisiún, in imthosca eisceachtúla, an Cinneadh infheidhmithe sin a ghlacadh chun tairbhe institiúidí eile ar iarraidh uathu i dtaobh éileamh maidir le foireann a bhfuil feidhm ag na Rialacháin Foirne maidir leo nó i dtaobh Baill nó Iarbhaill d'institiúid de chuid an Aontais.

Beidh imthosca eisceachtúla ann nuair a bheidh an deis íocaíocht dheonach a bheith ann agus an fhiach a aisghabháil trína fritháireamh dá bhforáiltear in Airteagal 99(1) den Rialachán se, nuair a bheidh an deis sin ídithe ag an institiúid lena mbaineann agus más méid suntasach atá sna fhiach. Sa chás sin, féadfaidh na h-institiúidí lena mbaineann, mura bhfuil siad luaite faoi Airteagal 299 CFAE, iarraidh an gCoimisiún Cinneadh infheidhmithe a ghlacadh.

Sna cásanna uile, sonrófar sa Chinneadh infheidhmithe go n-iontrálfar na méideanna atáthar a éileamh sa roinn sin den bhuiséad a fhreagraíonn don institiúid lena mbaineann, agus gníomhóidh an institiúid sin mar oifigeach údarúcháin. Iontrálfar an t-ioncam mar ioncam ginearálta mura dtitfidh sé laistigh de chásanna sonraithe an ioncaim shannta dá bhforáiltear in Airteagal 20(3).

Cuirfidh an institiúid is iarrthóir an Coimisiún ar an eolas faoi aon imthosca is dócha a athróidh an aisghabháil agus déanfaidh sí idirghabháil chun tacaíocht a thabhairt don Choimisiún i gcás achomharc i gcoinne an chinnidh infheidhmithe.

Aontóidh an Coimisiún agus an institiúid lena mbaineann ar na rialacha maidir le cur chun feidhme an Airteagail seo.

ROINN 5

AISGHABHÁIL

Airteagal 99 *Rialacha maidir le haisghabháil*

1. Rachaidh an t-oifigeach cuntasáiochta i mbun gnímh maidir le horduithe aisghabhála i ndáil le méideanna is infhaighte arna mbunú go hiomchuí ag an oifigeach údarúcháin atá freagrach. Déanfaidh an t-oifigeach údarúcháin a dhícheall cuí a áirithiú go bhfaighidh an tAontas a ioncam agus áiritheoidh sé go gcosnófar cearta an Aontais.

Beidh an aisíocaíocht i bpáirt a dhéanfaidh féichiúnaí faoi réir roinnt orduithe aisghabhála a bhreacadh sa teidlíocht is sine murar shonraigh an féichiúnaí a mhalairt. Cumhdóidh aon íocaíochtaí i bpáirt an t-ús ar dtús.

Aisghabhfaidh an t-oifigeach cuntasáíochta méideanna atá dlite do bhuiséad an Aontais trína bhfritháireamh i gcoinne méideanna atá ag an bhféichiúnaí ar an Aontas nó ar ghníomhaireacht feidhmiúcháin atá ag feidhmiú bhuiséad an Aontais. Beidh na héilimh a bhaineann leis na méideanna sin cinnte, socraithe agus dlite.

2. I gcás ina mbeartóidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach aisghabháil a tharscaoileadh nó a tharscaoileadh i bpáirt i leith méid is infhaighte arna bhunú, áiritheoidh sé go mbeidh an tarscaoileadh in eagar agus go mbeidh sé i gcomhréir le prionsabal na bainistíochta fóna airgeadais agus na comhréireachta. Beidh bunús leis an gCinneadh maidir leis an tarscaoileadh. Féadfaidh an t-oifigeach údarúcháin an Cinneadh maidir leis an tarscaoileadh a tharmligean.

Féadfaidh an t-oifigeach atá freagrach aisghabháil iomlán méid is infhaighte arna bhunú nó cuid den mhéid sin sna cásanna seo a leanas amháin:

- (a) más rud é nach mbeadh an costas aisghabhála is intuartha os cionn an méid atá le haisghabháil agus nach ndéanfaidh an tarscaoileadh dochar d'íomhá an Aontais;
 - (b) más rud é nach féidir an méid is infhaighte a aisghabháil mar gheall ar a aois, ar mhoill ar sheoladh an nóta dochair sna téarmaí arna sainmhíniú in Airteagal 96(2), nó ar dhócmhainneacht an fhéichiúnaí, nó mar gheall ar aon imeachtaí dócmhainneachta eile;
 - (c) más rud é nach bhfuil aisghabháil ag teacht le prionsabal na comhréireachta.
3. Sa chás dá dtagraítear i bpointe (c) de mhír 2, gníomhóidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach i gcomhréir leis na nósanna imeachta réamhshocraithe atá ar bun laistigh de gach institiúid agus cuirfidh sé i bhfeidhm na critéir seo a leanas atá éigeantach agus infheidhme sna cásanna uile:
 - (a) na fíorais, agus a thromchúisí atá an mhíréireacht lena gcinnfear an méid is infhaighte (calaois, coir a rinneadh níos mó na uair amháin, intinn, dícheall, macántacht, earráid shoiléir);
 - (b) an tionchar a bheadh ag tarscaoileadh na haisghabhála ar oibríocht an Aontais agus ar a leasanna airgeadais (an méid atá i gceist, an riosca go ndéanfaí fasach, an bonn a bhaint d'údarás an dlí).
4. De réir imthosca an cháis, féadfaidh an t-oifigeach atá freagrach na critéir seo a leanas a chur san áireamh chomh maith:
 - (a) aon saobhadh ar an iomaíocht a thiocfadh as tarscaoileadh na haisghabhála;
 - (b) an díobháil, idir eacnamaíoch agus sóisialta, a dhéanfaí dá n-aisghabhfaí an fhiach ina hiomláine.
5. Cuirfidh gach institiúid tuarascáil chuig Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle Eorpach gach bliain maidir leis na tarscaoilte dá dtagraítear sa mhír seo ina raibh EUR 100 000 nó níos mó i gceist. I gcás an Choimisiúin, cuirfear an tuarascáil sin mar Iarscríbhinn leis an achoimre ar na tuarascálacha gníomhaíochta bliantúla dá dtagraítear in Airteagal 73(9).

6. Féadfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach méid is infhaighte arna bhunú a chur ar ceal ina iomláine nó i bpáirt. Ní hionann méid is infhaighte arna bhunú a chur ar ceal i bpáirt agus an teidlíocht bhunaithe de chuid an Aontais atá fágtha a tharscaoileadh.

Má dhéantar botún, cuirfidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach an méid is infhaighte arna bhunú ar ceal i bpáirt nó go hiomlán agus tabharfaidh sé cúiseanna leordhóthanacha leis sin.

Leagfaidh gach institiúid síos ina rialacha inmheánacha na rialacha, na coinníollacha agus an nós imeachta maidir leis an gcumhacht méid is infhaighte arna bhunú a chur ar ceal.

7. Beidh na Ballstáit freagrach sa chéad chéim as rialuithe agus iniúchtaí a dhéanamh agus as méideanna a caitheadh go míchuí a aisghabháil, de réir mar a fhoráiltear maidir leis sin sna rialacha a bhaineann go sonrach le hearnáil faoi leith. Sa mhéid go mbraitheann agus go gceartaíonn na Ballstáit mírialtachtaí ina gcuntas féin, beidh siad díolmhaithe ó cheartuithe airgeadais arna ndéanamh ag an Coimisiún maidir leis na mírialtachtaí sin.

8. Déanfaidh an Coimisiún ceartuithe airgeadais ar Bhallstáit chun caiteachas a tabhaíodh i gcoinne dhlí an Aontais a eisiamh ó mhaoiniú an Aontais. Déanfaidh an Coimisiún a cheartuithe airgeadais a bhunú ar mhéideanna a caitheadh go míchuí a shainaithint agus ar na himpleachtaí airgeadais ó thaobh bhuiséad an Aontais de. Sa chás nach féidir na méideanna sin a shainaithint go beacht, féadfaidh an Coimisiún ceartuithe eachtarshuite nó ceartuithe ar ráta comhréidh a chur i bhfeidhm i gcomhréir leis na rialacha a bhaineann go sonrach le hearnáil faoi leith.

Déanfaidh an Coimisiún, agus méid an cheartaithe airgeadais á Chinneadh aige, cineál an tsáraithe ar an dlí is infheidhme agus a thromchúisí atá sé mar aon leis na himpleachtaí airgeadais ó thaobh an bhuiséid de a chur san áireamh, lena n-áirítear i gcás ina bhfuil easnamh sna córais bainistithe agus rialaithe.

Féadfar na critéir le haghaidh ceartuithe airgeadais a shuí agus an nós imeachta a bheidh le cur i bhfeidhm a leagan síos sna rialacha a bhaineann go sonrach le hearnáil faoi leith.

9. Déanfar an modh le haghaidh ceartuithe eachtarshuite nó ceartuithe ar ráta comhréidh a chur i bhfeidhm a leagan síos i gcomhréir leis na rialacha a bhaineann go sonrach le hearnáil faoi leith chun gur féidir leis an gCoimisiún leasanna airgeadais an Aontais a chosaint.

Airteagal 100 *Aisghabháil le fritháireamh*

1. Má bhíonn éileamh ag an bhféichiúnaí ar an Aontas nó ar an ngníomhaireacht feidhmiúcháin atá ag cur bhuiséad an Aontais chun feidhme agus más cinnte an t-éileamh sin de réir an tsainmhíneithe i bpointe (a) d'Airteagal 96(3), agus gur méid socraithe atá dlite de réir suim a socraíodh le hordú íocaíochta, aisghabhfaidh an t-oifigeach cuntasaíochta, de réir an sprioc-ama dá dtagraítear i bpointe (b) den chéad fhomhír d'Airteagal 96(4), na méideanna atá socraithe is infhaighte le fritháireamh.

I gcásanna eisceachtúla inar gá leasanna airgeadais an Aontais a chosaint agus ina mbeidh bonn cuí ag an oifigeach cuntasaíochta lena mheas go gcaillfí an méid atá dlite don Aontas, féadfaidh an t-oifigeach cuntasaíochta aisghabháil a dhéanamh le fritháireamh roimh an sprioc-am dá dtagraítear i bpointe (b) den chéad fhomhír d'Airteagal 96(4).

Lena chois sin, déanfaidh an t-oifigeach cuntasáíochta aisghabháil le fritháireamh roimh an sprioc-am dá dtagraítear i bpointe (b) den chéad fhomhír d'Airteagal 96(4) nuair a thóileoidh an féichiúnaí leis sin.

2. Sula rachaidh sé i mbun aon aisghabháil i gcomhréir le mír 1, rachaidh an t-oifigeach cuntasáíochta i gcomhairle leis an oifigeach údarúcháin atá freagrach agus cuirfidh na féichiúnaithe lena mbaineann ar an eolas faoi sin, lena n-áirítear na modhanna sásaimh i gcomhréir le hAirteagal 129.

I gcás inar údarás náisiúnta nó ceann dá eintitis riaracháin é an féichiúnaí, cuirfidh an t-oifigeach cuntasáíochta an Ballstát lena mbaineann ar an eolas faoin aisghabháil freisin faoi cheann 10 lá oibre ar a laghad roimh an am a bheidh sé beartaithe aige úsáid a bhaint as aisghabháil le fritháireamh. Mar sin féin, i gcomhaontú leis an mBallstát nó leis an eintiteas riaracháin lena mbaineann, féadfaidh an t-oifigeach cuntasáíochta dul i mbun na haisghabhála le fritháireamh roimh an sprioc-am.

3. Beidh an éifeacht chéanna ag an bhfritháireamh dá dtagraítear i mír 1 agus atá ag íocaíocht agus urscaoilfear an tAontas leis an bhfritháireamh sin i leith mhéid an fhiachais agus, más iomchuí, mhéid an úis.

Airteagal 101

An nós imeachta aisghabhála i gcás nach n-íocfar an méid go deonach

1. Gan dochar d'Airteagal 100, murar aisghabháladh an méid iomlán faoin sprioc-am dá dtagraítear i bpointe (b) den chéad fhomhír d'Airteagal 96(4) agus dá sonraítear sa nóta dochair, cuirfidh an t-oifigeach cuntasáíochta an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach ar an eolas faoi sin agus seolfaidh sé gan mhoill an nós imeachta maidir le haisghabháil a dhéanamh le haon mhodhanna atá le fáil sa dlí, lena n-áirítear, más iomchuí, trí aon ráthaíocht a taisceadh roimhe sin a fhorfheidhmiú.
2. Gan dochar d'Airteagal 100, murar féidir an modh aisghabhála dá dtagraítear i mír 1 den Airteagal seo a úsáid agus murar íoc an féichiúnaí mar fhreagra ar an litir fhoirmiúil fógartha a chuir an t-oifigeach cuntasáíochta, forfheidhmeoidh an t-oifigeach cuntasáíochta Cinneadh aisghabhála i gcomhréir le hAirteagal 98(2) nó le caingean dlí.

Airteagal 102

Am breise le haghaidh íocaíochta

Féadfaidh an t-oifigeach cuntasáíochta, i gcomhar leis an oifigeach údarúcháin atá freagrach, am breise a cheadú le haghaidh íocaíochta má rinne an féichiúnaí iarratas i scríbhinn ina raibh tuairisc iomchuí ar na cúiseanna a bhí leis an iarratas sin, agus sa chás sin amháin, agus ar acht go mbeidh an dá choinníoll seo a leanas comhlíonta:

- (a) gur gheall an féichiúnaí go n-íocfadh sé ús ar an ráta atá sonraithe in Airteagal 97 le haghaidh na tréimhse breise a ceadaíodh, ón sprioc-am dá dtagraítear i bpointe (b) den chéad fhomhír d'Airteagal 96(4) ar aghaidh;
- (b) chun cearta an Aontais a chosaint, gur thaisc an féichiúnaí ráthaíocht airgeadais a chumhdaíonn an fiachas atá le híoc sa phríomhshuíomh agus san ús, ráthaíocht a ghlac oifigeach cuntasáíochta na hinstiúide.

Féadfar ráthaíocht chomhpháirteach agus leithleach ó thríú páirtí arna fhaomhadh ag oifigeach cuntaíochta na hinstiúide a chur in ionad na ráthaíochta dá dtagraítear i bpointe (b) den chéad fhomhír.

I gcásanna eisceachtúla, ar iarratas ón bhfeichiúnaí, féadfaidh an t-oifigeach cuntaíochta an ceanglas ráthaíocht a bheith ann dá dtagraítear i bpointe (b) den chéad fhomhír a tharscaoileadh nuair, ar bhonn a mheasúnaithe, a bheidh an feichiúnaí sásta agus ábalta an íocaíocht a dhéanamh faoi cheann na tréimhse breise ama ach nach mbeidh sé ábalta an ráthaíocht sin a thaisceadh agus é a bheith i gcruachás.

Airteagal 103 *Tréimhse teorann*

1. Gan dochar d'fhorálacha rialachán sonrach ná do chur i bhfeidhm an Chinnidh ón gComhairle maidir le córas acmhainní dílse an Aontais Eorpaigh, beidh teidlíochtaí an Aontais i ndáil le tríú páirtithe agus teidlíochtaí tríú páirtithe i ndáil leis an Aontas faoi réir tréimhse teorann cúig bliana.

2. Cuirfear tús le tréimhse teorann theidlíochtaí an Aontais i ndáil le tríú páirtithe nuair a thiocfadh an sprioc-am a cuireadh in iúl don fhéichiúnaí sa nóta dochair in éag mar atá sonraithe i bpointe (b) den chéad fhomhír d'Airteagal 96(4).

Cuirfear tús le tréimhse teorainn theidlíochtaí tríú páirtí i ndáil leis an Aontas ar an dáta a bheidh íocaíocht theidlíocht an tríú páirtí dlite de réir an gealltanais dlíthiúil comhfhreagrach.

3. Brisfear tréimhse teorann theidlíochtaí an Aontais i ndáil le tríú páirtithe le haon ghníomhaíocht a dhéanfaidh institiúid, nó Ballstát agus é nó í ag gníomhú ar iarratas institiúide, ar tugadh fógra fúithi agus atá dírithe ar an bhfiachas a aisghabháil.

Brisfear tréimhse teorainn theidlíochtaí tríú páirtí i ndáil leis an Aontas le haon ghníomhaíocht ar thug creidiúnaithe an Aontais fógra fúithi dó nó ar tugadh fógra fúithi dó thar ceann a chreidiúnaithe agus a bheidh dírithe ar an bhfiachas a aisghabháil.

4. Cuirfear tús le tréimhse teorann nua cúig bliana ar an lá tar éis na mbristí dá dtagraítear i mír 3.

5. Brisfidh aon chaingean dlí a bhaineann le méid is infhaighte dá dtagraítear i mír 2, lena n-áirítear caingne a tugadh os comhair cúirt a dhearbhaigh ina dhiaidh sin nach raibh dlínse aici, brisfidh an chaingean sin an tréimhse teorann. Ní chuirfear tús le tréimhse teorann go dtí go dtabharfar breithiúnas ag a bhfuil feidhm *res judicata* nó go ndéanfar réiteach seachbhreithiúnach idir na páirtithe céanna ar an gcaingean céanna.

6. Má cheadaíonn an t-oifigeach cuntaíochta am breise le haghaidh na híocaíochta i gcomhréir le hAirteagal 102, measfar gur briseadh ar an tréimhse teorainn sin. Cuirfear tús le tréimhse teorann nua cúig bliana ar an lá tar éis don am breise le haghaidh na híocaíochta dul in éag.

7. Ní aisghabhfar teidlíochtaí an Aontais tar éis don tréimhse teorann dul in éag, mar a leagtar amach i míreanna 2 go dtí 6.

Airteagal 104 *Conas caitheamh le teidlíochtaí de chuid an Aontais sna Ballstáit*

I gcás nósanna imeachta um dhócmhainneacht, tabharfar an chóir fhabhrach céanna do theidlíochtaí an Aontais agus a thugtar do theidlíochtaí den chineál céanna atá dlite do chomhlachtaí poiblí sna Ballstáit ina ndéanfar na himeachtaí maidir le haisghabháil.

Airteagal 105

Fíneálacha, pionóis, smachtbhannaí agus ús fabhraithe arna bhforchur ag na hinstitiúidí

1. Ní dhéanfar méideanna a gheofar trí fhíneálacha, trí phionóis, trí smachtbhannaí ná aon ús fabhraithe nó ioncam eile a gineadh dá mbarr a thaifeadh mar ioncam buiséadach fad a fhéadfaidh Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh na cinntí lenar forchuireadh iad a chur ar ceal.
2. Déanfar na méideanna dá dtagraítear i mír 1 a thaifeadh mar ioncam buiséadach a luaithe is féidir agus ar a dhéanaí sa bhliain tar éis gach leigheas dlíthiúla bheith ídithe. Ní dhéanfar méideanna a bheidh le tabhairt ar ais don eintiteas a d'íoc leo tar éis breithiúnas ó Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh a thaifeadh mar ioncam buiséadach.
3. Ní bheidh feidhm ag mír 1 maidir le cinntí i dtaobh cuntais a imréiteach ná i dtaobh ceartuithe airgeadais.

Airteagal 106

Fíneálacha, pionóis eile nó smachtbhannaí arna bhforchur ag na hinstitiúidí a aisghabháil

1. Má thugtar caingean os comhair Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh i gcoinne Cinneadh ó institiúid lenar forchuireadh fíneáil nó pionós eile faoi CFAE nó faoi Chonradh Euratom agus go dtí go mbeidh na leighis dhlíthiúla uile ídithe, déanfaidh an féichiúnaí na méideanna lena mbaineann a íoc go sealadach isteach sa chuntas bainc a d'ainmnigh oifigeach cuntasaíochta an Choimisiúin nó ráthaíocht airgeadais a thabhairt atá inghlactha ag oifig cuntasaíochta an Choimisiúin. Beidh an ráthaíocht sin neamhspleách ar an oibleagáid an fhíneáil a íoc nó an pionós íocaíochta a dhéanamh nó pionós eile a íoc agus beidh sí in-fhorfheidhmithe ar an gcéad éileamh. Cumhdóidh sí an t-éileamh i leith na príomhshuime agus an úis atá dlite mar atá sonraithe in Airteagal 94(4).
2. Urróidh an Coimisiún na méideanna a briseadh trí iad a infheistiú i sócmhainní airgeadais, sa chaoi go mbeidh sábháilteacht agus leachtacht an airgid sin áirithithe agus go mbeifear ag díriú freisin ar bhrabús a dhéanamh air.
3. Nuair a bheidh na leigheasanna dhlíthiúla uile ídithe agus má deimhníodh an fhíneáil nó an pionós, déanfar ceann ar bith de na bearta seo a leanas:
 - (a) iontrálfar na méideanna a bailíodh go sealadach agus an brabús a rinneadh orthu isteach sa bhuiséad i gcomhréir le hAirteagal 105 le linn na bliana airgeadais tar éis na bliana inar ídíodh na leigheasanna dlí;
 - (b) má taisceadh ráthaíocht airgeadais, forfheidhmeofar an ráthaíocht sin agus iontrálfar na méideanna comhfhreagracha sa bhuiséad.

Má mhéadaigh Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh an fhíneáil nó an pionós, beidh feidhm le pointe (a) agus le pointe (b) den chéad fhomhír den mhír seo maidir le méideanna suas le méideanna an chéad chinnidh ón institiúid nó, más infheidhme, suas leis an méid a sainíodh i mbreithiúnas ó Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh a tugadh roimhe sin le linn na n-imeachtaí céanna. Baileoidh oifigeach bailiúcháin an Choimisiúin an méid atá comhfhreagrach don mhéadú agus don ús a bheidh dlite mar atá sonraithe in Airteagal 97(4) agus iontrálfar an méid sin sa bhuiséad.

4. Nuair a bheidh na leigheasanna dhlíthiúla uile ídithe agus má cealaíodh nó má laghdaíodh an fhíneáil nó an pionós, déanfar ceann ar bith de na bearta seo a leanas:
- (a) aisíocfar na méideanna a briseadh go sealadach, nó cuid den tsuim sin, leis an tríú páirtí lena mbaineann agus aon bhrabús a rinneadh á chur san áireamh;
 - (b) má taisceadh aon ráthaíocht airgeadais, scaoilfear í dá réir.

Airteagal 107
Leasanna cúitimh

Gan dochar d'Airteagal 97(2) agus i gcásanna seachas na cásanna dá dtagraítear in Airteagal 105, nuair nach foláir méid a aisíoc de bharr breithiúnas ó Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh nó laistigh de réiteach cairdiúil, is é an ráta úis a bheidh ann an ráta úis a bheidh an Banc Ceannas Eorpach á chur i bhfeidhm maidir lena phríomhoibríochtaí athmhaoiniúcháin, mar a bheidh foilsithe i sraith C d'Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh, an ráta a bheidh i bhfeidhm ar an gcéad lá féilire den mhí sin, ó dháta íoctha an méid sin go dtí an dáta a bheidh an aisíocaíochta dlite agus pointí céatadáin nialas curtha leis.

I gcásanna ina mbeadh an ráta foriomlán úis diúltach, socrófar é ag pointí céatadáin nialas.

CAIBIDIL 7

Oibríochtaí caiteachais

Airteagal 108
Cinntí maidir le maoiniú

1. Ní dhéanfar an gealltanais buiséadach sin go dtí go nglacfaidh an institiúid nó na húdaráis chuig ar tharmhlig an institiúid cumhachtaí Cinneadh maoiniúcháin. Ní bheidh feidhm leis sin i gcás leithreasuithe le haghaidh oibríochtaí gach institiúide faoina neamhspleáchas riaracháin ar féidir iad a chur chun feidhme gan bunghníomh i gcomhréir le pointe (e) den chéad fhomhír d'Airteagal 56(2), oibríochtaí a bhaineann le caiteachas ar thacaíocht riaracháin agus le ranníocaíochtaí leis na comhlachtaí dá dtagraítear in Airteagal 69 agus Airteagal 70. Cinntí bliantúla agus débhlíantúla a bheidh sna cinntí maoiniúcháin sin.
2. San am céanna, is ionann an Cinneadh maoiniúcháin agus an clár oibre bliantúil nó ilbhliantúil agus glactar é a luaithe is féidir tar éis ghlacadh an dréachtbhuiséid agus, i bprionsabal, tráth nach déanaí ná an 31 Márta le linn bhliain an chur chun feidhme. Foilseofar an chuid de ina mbeidh an clár oibre ar shuíomh idirlín na hinstitiúide lena mbaineann díreach tar éis a ghlactha agus sula gcuirfear chun feidhme é. Beidh an méid iomlán a chumhdóidh an Cinneadh maoiniúcháin leagtha síos sa Chinneadh maoiniúcháin agus beidh tuairisc ann ar na gníomhaíochtaí a bheidh le maoiniú. Sonrófar ann:
 - (a) an gníomh bunúsach agus an líne bhuiséadach;
 - (b) na cuspóirí a bheidh aige agus na torthaí a mbeidh coinne leo;
 - (c) na modhanna cur chun feidhme;
 - (d) aon fhaisnéis bhreise a bheidh leagtha síos sa bhunghníomh le haghaidh an chláir oibre.

Lena chois sin, beidh an méid seo a leanas leagtha síos ann:

- (a) i ndáil le deontais: an cineál iarratasóirí ar a bhfuil an glao ar mholtaí nó ar dhámhachtain dhíreach dírithe; an clúdach buiséadach foriomlán atá curtha i leataobh le haghaidh deontas;
- (b) maidir le soláthar: an clúdach buiséadach foriomlán atá curtha i leataobh le haghaidh soláthairtí;
- (c) i ndáil le ranníocaíochtaí isteach i gcistí iontaobhais dá dtagraítear in Airteagal 227, na leithreasuithe atá curtha i leataobh le haghaidh an chiste iontaobhais don bhliain sin maille leis na méideanna atá beartaithe i rith na bliana sin;
- (d) i ndáil le duaiseanna: an cineál rannpháirtithe a bhfuil an comórtas dírithe orthu, an clúdach buiséadach foriomlán atá curtha i leataobh le haghaidh an chomórtais agus tagairt shonrach do duaiseanna ag a bhfuil luach aonaid EUR 1 000 000 nó níos mó;
- (e) i ndáil le hionstraimí airgeadais: an méid atá leithdháilte ar an ionstraim airgeadais;
- (f) i ndáil le cur chun feidhme neamhdhíreach: an t-eintiteas nó an duine de bhun pointe (c) d'Airteagal 61(1) nó na critéir atá le húsáid chun an t-eintiteas nó an duine a roghnú;
- (g) i ndáil le ranníocaíochtaí le haghaidh saoráidí cumaisc: an méid atá leithdháilte ar an tsaoráid chumaisc agus liosta na n-eintiteas atá páirteach sa tsaoráid chumaisc;
- (h) i ndáil le ráthaíochtaí buiséadacha: méid an tsoláthair bhliantúil agus, más iomchuí, an méid den ráthaíocht buiséadach atá le scaoileadh.

Féadfaidh an t-oifigeach údarúcháin trí tharmligean aon fhaisnéis bhreise a chur isteach a mheasfar is iomchuí, bíodh sé sa Chinneadh airgeadais ábhartha arb é an clár oibre é nó in aon doiciméad eile a foilsíodh ar shuíomh idirlín na hinstitiúide.

Beidh Cinneadh airgeadais ilbhliantúil comhsheasmhach leis an gclárú airgeadais dá dtagraítear in Airteagal 39(2) agus sonrófar ann go bhfuil cur chun feidhme an chinnidh sin faoi réir infhaighteacht leithreasuithe buiséadacha do na blianta airgeadais faoi seach tar éis ghlacadh an bhuiséid bhliantúil nó mar a fhoráiltear dó i gcóras na ndóú cuid déag shealadacha ach amháin más é is bunús do ghealltanais airgeadais arna mbriseadh síos ina dtráthchodanna mar a thagraítear dóibh in Airteagal 110(2).

3. Gan dochar d'aon fhoráil shonrach i ngníomh bunúsach, aon athrú substainteach ar Chinneadh maoiniúcháin a glacadh cheana, déanfar é i gcomhréir leis an nós imeachta a raibh an Cinneadh tosaigh faoina réir.

Airteagal 109 *Oibríochtaí caiteachais*

1. Déanfar gach ítim caiteachais a ghealladh, a bhailíochtú, a údarú agus a íoc.

Ag deireadh na dtréimhsí dá dtagraítear in Airteagal 112, beidh an t-iarmhéid nár úsáideadh de chuid na ngealltanais buiséadach faoi réir saoradh.

Agus é ag feidhmiú oibríochtaí, áiritheoidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach go mbeidh an caiteachas i gcomhréir leis na Conarthaí, leis an mbuiséad, leis an Rialachán seo agus le

gníomhartha agus le Rialacháin a glacadh de bhun na gconarthaí agus le prionsabal na bainistíochta airgeadais fóna chomh maith.

2. Is é an t-aon oifigeach údarúcháin amháin a ghlacfaidh gealltanais bhuiséadacha agus gealltanais dhlíthiúla, ach amháin i gcásanna a bhfuil údar cuí leo. Go háirithe, i réimse na bainistíochta rioscaí agus na n-oibríochtaí cabhrach daonnúla, féadfaidh Cinn toscaireachtaí de chuid an Aontais, nó, ina n-éagmais sin, a n-ionadaithe, gealltanais dhlíthiúla a shíniú, ar ordú a fháil chuige sin dóibh ó oifigeach údarúcháin an Choimisiúin atá freagrach agus a bheidh lánfhreagrach, dá ainneoin sin, as an mbun-idirbheart. Na baill foirne atá fostaithe ag an gCoimisiún i réimse na cabhrach um bhainistiú géarchéime agus na n-oibríochtaí cabhrach daonnúla, féadfaidh siad gealltanais dhlíthiúla a shíniú a bhaineann le híocaíocht a rinneadh as na cuntais óinchiste nach mó a luach ná EUR 2 500.

Déanfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach gealltanais buiséadach sula rachaidh sé isteach i ngealltanais dlíthiúil le tríú páirtithe nó sula n-aistreoidh sé cistí isteach i gciste iontaobhais dá dtagraítear in Airteagal 227.

Ní bheidh feidhm ag an oibleagáid sin maidir leis an méid seo a leanas:

- (a) gealltanais dlíthiúla arna dtabhairt i gcrích tar éis cás géarchéime a bheith fógartha faoi chuimsiú an phlean um leanúnachas gnó, i gcomhréir leis na nósanna imeachta arna nglacadh ag an gCoimisiún nó ag aon institiúid eile de bhua a neamhspleáchais riaracháin;
 - (b) i gcás oibríochtaí cabhrach daonnúla, oibríochtaí cosanta sibhialta agus cabhrach um bainistiú géarchéime, ní bheidh feidhm ag an oibleagáid a leagtar amach i mír 1 má éilítear go ndéanfaidh an tAontas gealltanais dlíthiúil le tríú páirtithe d'fhonn idirghabháil an Aontais a chur chun críche go héifeachtach agus nach féidir gealltanais buiséadach aonair a chur sna cuntais roimh ré. Déanfar an gealltanais buiséadach gan mhoill i ndiaidh gealltanais dlíthiúil a bheith déanta le tríú páirtí.
3. Is éard is bailíochtú caiteachais ann, an gníomh lena nglacann an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach muirearú ítime caiteachais, tar éis dó na doiciméid tacaíochta a sheiceáil ar fianaise iad ar theidlíocht an chreidiúnaí de réir an gcoinníollacha a leagtar amach sa ghealltanais dlíthiúil má tá gealltanais dlíthiúil ann. Chun na críche sin, déanfaidh an t-oifigeach údarúcháin a bheidh freagrach:

- (a) a fhíorú an bhfuil teidlíocht ag an gcreidiúnaí;
- (b) a Chinneadh nó a fhíorú an bhfuil fíoréileamh ann agus cá mhéad atá i gceist leis an bhformhuiniú "cirte deimhnithe";
- (c) na coinníollacha faoina bhfuil an íocaíocht dlite a fhíorú.

D'ainneoin a bhfuil luaite thuas, ní leis an gcaiteachas a mhuirearaítear ar an mbuiséad amháin a bhainfidh bailíochtú an chaiteachais. Beidh feidhm aige freisin maidir le tuarascálacha eatramhacha nó deiridh nach mbaineann le hiarratas ar íocaíocht: sa chás sin is ar na cuntais ghinearálta amháin a imreofar tionchar. Cuirfear an Cinneadh bailíochtúcháin in iúl le síniú leictreonach slán dá dtagraítear in Airteagal 141 ón oifigeach údarúcháin nó ó bhall foirne ag a bhfuil inniúlacht theicniúil a cumhachtaíodh chuige sin le Cinneadh ón oifigeach údarúcháin, nó go heisceachtúil, le haghaidh sreabh oibre pháipéir, cuirfear an Cinneadh in iúl le stampa ar a bhfuil an síniú sin.

Déanfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach nó ball foirne ag a bhfuil inniúlacht theicniúil, leis an bhformhuiniú "cirte deimhnithe", déanfaidh sé a dheimhniú:

- (a) i gcás an réamh-mhaoinithe, go bhfuil na coinníollacha a bhaineann le gealltanais dlíthiúil go n-íocfar an réamh-mhaoiniú comhlíonta;
- (b) i gcás íocaíochtaí eatramhacha agus íocaíochtaí iarmhéid i gconarthaí, gur soláthraíodh mar ba cheart na seirbhísí dá bhforáiltear sa chonradh, gur seachadadh na soláthairtí mar ba cheart nó go ndearnadh an obair mar ba cheart;
- (c) i gcás íocaíochtaí eatramhacha agus íocaíochtaí iarmhéid a bhaineann le deontais, go bhfuil an ghníomhaíocht nó an clár oibre a chuir an tairbhí i gcrích i gcomhréir iomlán leis an gcomhaontú deontais, agus, más iomchuí, go bhfuil na costais a dhearbhaigh an tairbhí incháilithe. Tá an prionsabal céanna bailí i gcás tuarascálacha eatramhacha agus deiridh nach mbaineann le hiarratas ar íocaíocht.

4. Is éard atá i gceist le caiteachas a údarú, an gníomh lena dtugann an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach ordú don oifigeach cuntaíochta, tar éis dó a fhíorú go bhfuil na leithreasuithe ar fáil, trí ordú íocaíochta a eisiúint, méid caiteachais a bailíochtaíodh roimhe sin a íoc.

I gcás ina ndéanfar íocaíochtaí tréimhsiúla maidir le seirbhísí arna soláthar, lena n-áirítear seirbhísí cíosa nó earraí a sheachadadh, agus faoi réir na hanailíse a dhéanfaidh an t-oifigeach údarúcháin ar riosca, féadfaidh sé a ordú go gcuirfí i bhfeidhm córas dochair dhírigh as cuntas óinchiste, nó má údaraigh an t-oifigeach cuntaíochta é go sonrach i gcomhréir le hAirteagal 83(3).

5. Is éard is saoradh ann an oibríocht lena gcuireann an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach cur i leataobh na leithreasuithe a rinneadh roimhe sin le gealltanais buiséadach ar ceal go hiomlán ná go páirteach.

Airteagal 110 *Cineálacha gealltanais buiséadach.*

1. Tiocfaidh gealltanais bhuiséadacha faoi cheann de na catagóirí seo a leanas:
- (a) gealltanais aonair: nuair is eol cé an tairbhí agus cá mhéad caiteachas atá i gceist;
 - (b) gealltanais fhoriomlána: nuair nach bhfuarthas eolas fós ar cheann amháin, ar a laghad, de na heilimintí is gá chun an gealltanais aonair a shainaithint.
 - (c) gealltanais shealadacha: chun an gnáthchaiteachas bainistíochta do CERT dá dtagraítear in Airteagal 11(2) agus an gnáthchaiteachas riaracháin a chumhdach nuair nach eol go cinntitheach cá mhéad caiteachas atá i gceist ná cé na híocaithe deiridh.

Mar sin féin, féadfar gnáthchaiteachas riaracháin a bhaineann le toscaireachtaí agus Ionadaíochtaí de chuid an Aontais a chumhdach faoi ghealltanais shealadacha chomh maith nuair is eol cá mhéad atá i gceist agus cé an t-íocaí deireanach.

2. Ní fhéadfar gealltanais bhuiséadacha maidir le gníomhaíochtaí is faide ná aon bhliain airgeadais amháin a roinnt ina dtráthchodanna bliantúla ar feadh roinnt blianta ach amháin i gcás ina bhforálfar gur mar sin a bheidh leis an mbunghníomh nó nuair a bhaineann siad le caiteachais riaracháin.

3. Déanfar gealltanais buiséadach foriomlán ar bhonn Cinneadh maoinithe.

Déanfar an gealltanais buiséadach foriomlán ar a dhéanaí sula ndéanfar an Cinneadh maidir leis na faighteoirí agus na méideanna agus, má bhíonn glacadh cláir oibre ina chuid de chur chun feidhme na leithreasuithe lena mbaineann, ar a luaite tar éis ghlacadh an chláir sin.

4. Cuirfear an gealltanais buiséadach foriomlán chun feidhme trí chomhaontú maoinithe a thabhairt i gcrích lena bhforáiltear maidir le tabhairt i gcrích comhaontaithe dhlíthiúil amháin nó níos mó ina dhiaidh sin, nó trí chomhaontú dlíthiúil amháin nó níos mó a thabhairt i gcrích.

Is féidir go dtiocfaidh íocaíochtaí as comhaontuithe airgeadais i réimse an chúnaimh airgeadais dhírigh do thríú tíortha, lena n-áirítear tacaíocht bhuiséid, ar gealltanais dhlíthiúla iad, gan gealltanais dhlíthiúla eile a thabhairt i gcrích.

Má chuirtear chun feidhme an gealltanais foriomlán trí chomhaontú maoinithe a thabhairt i gcrích, ní bheidh feidhm ag an dara fómhír de mhír 3.

5. Tar éis gealltanais buiséadach foriomlán a thabhairt, déanfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach gach gealltanais dlíthiúil aonair a chlárú sna cuntais bhuiséadacha, sula síneofar iad, agus cuirfear in áirithe é don ghealltanais buiséadach foriomlán.
6. Is trí ghealltanais dlíthiúil amháin nó níos mó a thabhairt i gcrích as a dtagann teidlíocht d'íocaíochtaí ina dhiaidh sin a chuirfear gealltanais dhlíthiúla shealadacha chun feidhme. Mar sin féin, i gcásanna a bhaineann le caiteachas ar bhainistiú foirne nó caiteachas cumarsáide a dhéanann na hinstiúidí chun imeachtaí de chuid an Aontais a thuairisciú nó i gcásanna dá dtagraítear i bpointe 14.5 den Iarscríbhinn a ghabhann leis an Rialachán seo, féadfar iad a chur chun feidhme go díreach le híocaíochtaí.

Airteagal III *Gealltanais le haghaidh leithreasuithe CERT*

1. I gcás gach bliana airgeadais, áireofar i leithreasuithe CERT neamhdhifreáilte, seachas caiteachas a bhaineann leis na bearta dá dtagraítear in Airteagal 4(2) agus Airteagal 6 de Rialachán (CE) Uimh. 1306/2013, ar caiteachas é a chumhdófar le leithreasuithe difreáilte ach amháin más bearta a mhaoinaítear le cúnamh teicniúil neamhoibríochtúil agus ranníocaíochtaí d'institiúidí feidhmiúcháin iad.
2. Maidir leis na cinntí ón gCoimisiún lena socrófar méideanna na n-aisíocaíochtaí sin, is gealltanais shealadacha fhoriomlána a bheidh iontu, agus ní fhéadfar iad a dhéanamh níos mó ná na leithreasuithe iomlána a iontráladh do CERT.
3. Maidir leis na gealltanais shealadacha fhoriomlána do CERT a tugadh le haghaidh bliain airgeadais agus nach raibh aon ghealltanais ar línte sonracha san ainmníocht bhuiséadach tagtha dá mbarr faoin 1 Feabhra den bhliain airgeadais ina dhiaidh sin, cuirfear ar ceal iad i dtaca leis an mbliain airgeadais lena mbaineann.
4. Faoi dhá mhí ón dáta a bhfaighfear na ráitis arna gcur isteach ag na Ballstáit, beidh an caiteachas a dhéanfaidh na húdaráis agus na comhlachtaí dá dtagraítear sna rialacha a bhaineann le CERT ina n-ábhar gealltanais de réir caibidle, Airteagail agus ítime. Féadfar
5. na gealltanais sin a thabhairt nuair a bheidh an tréimhse dhá mhí sin caite má bhíonn gá le nós imeachta maidir le haistriú leithreasuithe a bhaineann leis na línte buiséid ábhartha. Déanfar na

méideanna a mhuirearú mar íocaíochtaí le linn na tréimhse dhá mhí chéanna, seachas i gcás nach mbeidh íocaíocht déanta fós ag na Ballstáit nó i gcás ina mbeidh amhras faoi incháilitheacht.

Déanfar na gealltanais dá dtagraítear sa chéad fhomhír a asbhaint den ghealltanais sealadach iomlán dá dtagraítear i mír 1.

6. Beidh feidhm ag mír 2 agus mír 3 faoi réir na cuntais a scrúdú agus a ghlacadh.

Airteagal 112 *Teorainneacha ama le gealltanais*

1. Faoi réir Airteagal 109(2) agus Airteagal 256(3), déanfar na gealltanais dhlíthiúla a bhaineann le gealltanais buiséadacha aonair nó shealadacha a thabhairt i gcrích faoin 31 Nollaig de bhliain n.
2. Cumhdófar leis na gealltanais bhuiséadacha fhoriomlána costas iomlán na ngealltanais dlíthiúil comhfhreagrach a tugadh i gcrích go dtí an 31 Nollaig de bhliain n + 1.

Má thagann dámhachtain duaise dá dtagraítear i dTeideal IX as an ngealltanais buiséadach foriomlán, tabharfar an gealltanais dlíthiúil dá dtagraítear in Airteagal 200(4) faoin 31 Nollaig de bhliain n+3.

I gcás gníomhaíochtaí seachtracha, má thagann comhaontú maoiniúcháin le tríú tír as an ngealltanais buiséadach foriomlán, tabharfar na comhaontuithe maoiniúcháin chun críche faoin 31 Nollaig de bhliain n+1, nuair is ionann bliain n agus an bhliain ina ndearnadh an gealltanais buiséadach. Sa chás sin, cumhdóidh an gealltanais buiséadach foriomlán costais gealltanais dlíthiúil lena gcuirtear chun feidhme an comhaontú maoiniúcháin a tugadh i gcrích go dtí deireadh thréimhse chur chun feidhme an chomhaontaithe maoiniúcháin.

3. Maidir leis na gealltanais bhuiséadacha aonair agus shealadacha a thabharfar i ndáil le gníomhaíochtaí is faide ná aon bhliain airgeadais amháin, leagfar síos dáta deiridh maidir lena gcur chun feidhme, ach amháin i gcás caiteachais foirne, i gcomhréir leis na coinníollacha sna gealltanais dhlíthiúla dá dtagraíonn siad agus prionsabal na bainistíochta fóna airgeadais á chur san áireamh.
4. Aon chodanna de na gealltanais bhuiséadacha nach mbeidh curtha i gcrích le híocaíochtaí sé mhí tar éis an dáta sin, saorfar iad a i gcomhréir le hAirteagal 13.
5. An méid de ghealltanais buiséadach nach ndearnadh aon íocaíocht de réir bhrí Airteagal 113 ina leith faoi cheann dhá bhliain ón dáta a síníodh an gealltanais dlíthiúil, déanfar é a shaoradh. ach amháin má bhaineann an méid sin le cásanna atá faoi dhlíthíocht os comhair cúirteanna breithiúnacha nó comhlachtaí eadrána i gcás ina bhfuil an gealltanais dlíthiúil i bhfoirm comhaontaithe maoinithe nó i gcás ina bhfuil forálacha speisialta leagtha síos i rialacha a bhaineann go sonrach le hearnáil faoi leith.

Airteagal 113 *Cineálacha íocaíochtaí*

1. Is é an t-oifigeach cuntasíochta a íocfaidh an caiteachas, agus déanfaidh sé sin laistigh de theorainn na gcistí atá ar fáil.
2. Cumhdóidh an íocaíocht ceann amháin nó níos mó de na hoibríochtaí seo a leanas:

- (a) an méid iomlán atá dlite a íoc;
- (b) an méid atá dlite a íoc ar aon cheann de na bealaí seo a leanas:
 - (i) an réamh-mhaoiniú lena a dtugtar cúlchnap, ar féidir é a roinnt ina líon íocaíochtaí i gcomhréir le bainistíocht airgeadais fhónta agus a íoc ar bhonn an chonartha, an chomhaontaithe nó an bhunghnímh, nó ar bhonn doiciméid tacaíochta lenar féidir a sheiceáil an bhfuil téarmaí an chonartha lena mbaineann á gcomhlíonadh;
 - (ii) íocaíocht eatramhach amháin nó níos mó mar chontrapráirt d'fheidhmiú páirteach na gníomhaíochta nó d'fheidhmíocht an chonartha. Féadfar an réamh-mhaoiniú a imríteach go hiomlán nó go páirteach leis an íocaíocht sin, gan dochar d'fhorálacha an bhunghnímh;
 - (iii) iarmhéid na méideanna atá dlite a íoc nuair atá an gníomhaíocht nó an Conradh curtha i gcrích go hiomlán.
- (c) soláthar a íoc isteach sa chiste don soláthar coiteann arna bhunú de bhun Airteagal 205.

Ní fhéadfar an t-iarmhéid a íoc níos mó ná aon uair amháin agus imríteoidh an íocaíocht sin an caiteachas uile a rinneadh roimhe sin; eiseofar ordú aisghabhála chun na méideanna nár úsáideadh a aisghabháil.

3. Déanfar idirdhealú sna cuntais bhuiséadacha idir na cineálacha éagsúla íocaíochtaí dá dtagraítear i mír 2 tráth a dhéanfar gach íocaíocht.
4. Áireofar leis na rialacha cuntasáíochta dá dtagraítear in Airteagal 79 na rialacha a bhaineann leis an réamh-mhaoiniú sna cuntais a imríteach agus incháilitheacht na gcostas a aithint.
5. Imríteoidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach na híocaíochtaí réamh-mhaoinithe go rialta de réir chineál eacnamaíoch an tionscadail ag deireadh an tionscadail ar a dhéanaí. Déanfar an t-imríteach ar bhonn na faisnéise faoi na costais i gceist nó ar bhonn dearbhú gur comhlíonadh na coinníollacha íocaíochta i gcomhréir le hAirteagal 121 arna bhailíochtú ag an oifigeach údarúcháin i gcomhréir le hAirteagal 109(3).

I gcás comhaontuithe deontais, conarthaí nó comhaontuithe ranníocaíochta os cionn EUR 5 000 000, gheobhaidh an t-oifigeach údarúcháin an fhaisnéis is gá chun meastachán réasúnta ar na costais sin a ríomh ag deireadh gach bliana, ar a laghad. Cé nach féidir an meastachán sin a úsáid chun an réamh-mhaoiniú a imríteach, beidh an t-oifigeach údarúcháin agus an t-oifigeach cuntasáíochta in ann na hoibleagáidí a leagtar amach in Airteagal 80(2) a chomhlíonadh leis.

Chun críocha an dara fomhír, cuirfear forálacha iomchuí sna gealltanais dhlíthiúla a shíneofar.

Airteagal 114 *Teorainneacha ama le híocaíochtaí*

1. Déanfar íocaíochtaí faoi cheann:
 - (a) 90 lá féilire do chomhaontuithe ranníocaíochta, do chonarthaí agus do chomhaontuithe deontais agus a bhaineann le seirbhísí teicniúla nó gníomhaíochtaí atá thar bheith casta maidir le meastóireacht a dhéanamh agus a bhfuil an íocaíocht a bhaineann leo ag brath ar fhaomhadh tuarascála nó deimhnithe;

- (b) 60 lá féilire do na comhaontuithe ranníocaíochta, na conarthaí, na comhaontuithe deontais agus na cinntí uile eile a bhfuil an íocaíocht a bhaineann leo ag brath ar fhaomhadh tuarascála nó deimhnithe;
- (c) 30 lá féilire do na comhaontuithe ranníocaíochta, na conarthaí agus na comhaontuithe deontais uile eile.

2. Measfar go bhfuil bailíochtú, údarú agus íoc caiteachais san áireamh san am atá ceadaithe chun íocaíochtaí a dhéanamh.

Tosóidh sé ón dáta a gheofar iarratas íocaíochta.

Cláróidh roinn údaraithe an oifigigh údarúcháin atá freagrach a luaithe is féidir agus measfar go bhfuarthas í ar an dáta a chlárófar í.

Meastar gurb é dáta na híocaíochta an dáta a bhainfear an t-airgead as cuntas na hinstitiúide.

Beidh na nithe riachtanacha seo a leanas in iarratas íocaíochta.

- (a) aitheantas an chreidiúnaí
- (b) an méid
- (c) an t-airgeadra;
- (d) an dáta

Má bhíonn aon ní riachtanach amháin ar a laghad in easnamh, diúltófar an t-iarratas íocaíochta.

Cuirfear an creidiúnaí ar an eolas i scríbhinn faoin diúltú agus faoi na cúiseanna a bhí leis a luaithe is féidir agus, ar aon nós, faoi 30 lá féilire ón dáta a fuarthas an t-iarratas íocaíochta.

3. Féadfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach an teorainn ama i gcomhair íocaíochta a chur ar fionraí nuair:

- (a) nach mbeidh suim an iarratais íocaíochta dlite; nó
- (b) nach mbeidh na doiciméid tacaíochta iomchuí curtha ar fáil.

Má fhaigheann an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach faisnéis a chuireann in amhras incháilitheacht caiteachais in iarratas íocaíochta, féadfaidh sé an teorainn ama i gcomhair íocaíochta a chur ar fionraí chun a fhíorú, sula ndéanfar an íocaíocht, go bhfuil an caiteachas incháilithe, trí bhíthin seiceálacha ar an láthair le cois modhanna eile. An méid atá fágtha den am atá ceadaithe chun íoc, tosóidh sé arís ón dáta a gheofar an fhaisnéis a iarradh nó na doiciméid athbhreithnithe nó a dhéanfar an fíorú breise is gá, lena n-áirítear seiceálacha ar an láthair

Cuirfear na cúiseanna maidir leis an bhfionraí in iúl i scríbhinn do na creidiúnaithe lena mbaineann.

4. Ach amháin i gcás na mBallstát, an Bhainc Eorpaigh Infheistíochta agus an Chiste Eorpaigh Infheistíochta, nuair a rachaidh na teorainneacha ama a leagtar síos i mír 1, beidh an creidiúnaí i dteideal úis i gcomhréir leis na coinníollacha seo a leanas:

- (a) is iad na rátaí úis dá dtagraítear in Airteagal 97(2) a bheidh i bhfeidhm;

- (b) beidh an t-ús le híoc le haghaidh na tréimhse a mbeidh deireadh léi idir an lá féilire tar éis dhul in éag na teorann ama i gcomhair íocaíochta a leagtar síos i mír 1 agus an lá íocaíochta.

Mar sin féin, i gcás ina mbeidh an t-ús arna ríomh i gcomhréir leis an gcéad fhomhír níos lú ná EUR 200 nó comhionann leis, ní íocfar é leis an gcreidiúnaí ach ar iarratas a cuireadh isteach laistigh de dhá mhí ó fuarthas an íocaíocht dhéanach.

- 5. Cuirfidh gach institiúid tuarascáil ar chomhlíonadh na dteorainneacha ama agus ar chur ar fionraí na dteorainneacha ama a leagtar síos i míreanna 1 go dtí 4 den Airteagal seo isteach chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle Eorpach. Beidh an tuarascáil ón gCoimisiún ina hIarscríbhinn ag an achoimre ar na tuarascálacha gníomhaíochta bliantúla dá dtagraítear in Airteagal 73(9).

Caibidil 8

Iniúcháir inmheánach

Airteagal 115 *Iniúcháir inmheánach a cheapadh*

1. Bunóidh gach institiúid feidhm iniúcháireachta inmheánaí nach mór a fheidhmiú i gcomhréir leis na caighdeáin ábhartha idirnáisiúnta. An t-iniúcháir inmheánach a cheapfaidh an institiúid, beidh sé freagrach don institiúid sin maidir lena fhíorú go bhfuil córais agus nósanna imeachta maidir leis an mbuiséad a chur chun feidhme á n-oibriú mar is ceart. Ní fhéadfaidh an t-iniúcháir inmheánach bheith ina oifigeach údarúcháin ná ina oifigeach cuntasáiochta.
2. Chun críocha iniúcháireacht inmheánach SEGS, beidh Cinn thoscaireachtaí an Aontais, ag gníomhú dóibh mar oifigigh údarúcháin trí fho-tharmligean i gcomhréir le hAirteagal 58(2), faoi réir chumhachtaí fíoraithe iniúcháir inmheánach an Choimisiúin ó thaobh na bainistíochta airgeadais arna fo-tharmligean chucu.

Ba cheart d'iniúcháir inmheánach an Choimisiúin gníomhú freisin mar iniúcháir inmheánach SEGS maidir le chur chun feidhme roinn an SEGS den bhuiséad .
3. Ceapfaidh gach institiúid a iniúcháir inmheánach féin i gcomhréir le socruithe atá oiriúnaithe dá shainghnéithe agus dá riachtanais. Cuirfidh an institiúid Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle Eorpach ar an eolas faoi cheapadh an iniúcháir inmheánaigh.
4. Socróidh gach institiúid, i gcomhréir lena shainghnéithe agus lena shainriachtanais, raon mhisean an iniúcháir inmheánaigh agus leagfaidh sé síos go mionsonraithe na cuspóirí agus na nósanna imeachta a bhaineann le feidhm an iniúchta inmheánaigh agus caighdeáin iniúchta inmheánaigh á n-urramú aici.
5. Féadfaidh an institiúid oifigeach nó seirbhíseach eile atá cumhdaithe ag na Rialacháin Foirne arna roghnú as náisiúnaigh na mBallstát a cheapadh mar iniúcháir inmheánach de bhua a inniúlachta sonraí.
6. Má cheapann dhá institiúid nó níos mó aon iniúcháir inmheánach amháin, déanfaidh siad na socruithe is gá chun go ndearbhófar go bhfuil sé freagrach as a chuid gníomhaíochtaí mar a leagtar síos in Airteagal 119.
7. Nuair a fhoirceannfar dualgais an iniúcháir inmheánaigh, cuirfidh an institiúid Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle Eorpach ar an eolas faoi sin.

Airteagal 116 *Cumhachtaí agus cúraimí an iniúcháir inmheánaigh*

1. Tabharfaidh an t-iniúcháir inmheánach comhairle dá institiúid maidir le déileáil le rioscaí, trí thuairimí neamhspleácha a eisiúint i ndáil le caighdeán na gcóras bainistíochta agus rialaithe agus trí mholtaí a eisiúint maidir le feabhas a chur ar na dálaí faoina gcuirtear oibríochtaí chun feidhme agus maidir le bainistíocht airgeadais fhóntas a chur chun cinn.

Beidh an t-iniúcháir inmheánach freagrach, go háirithe, as an méid seo a leanas:

- (a) measúnú a dhéanamh ar a oiriúnaí agus a éifeachtaí atá na córais bainistíochta inmheánaí agus measúnú ar fheidhmíocht na ranna maidir le beartais, cláir agus gníomhaíochtaí a chur chun feidhme trí thagairt do na rioscaí a ghabhann leo;
- (b) measúnú a dhéanamh ar a éifeachtúla agus a éifeachtaí atá na córais rialaithe inmheánaigh agus na córais iniúcháireachta inmheánaí is infheidhme maidir le gach oibríocht faoi leith lena ndéanfar an buiséad a chur chun feidhme.

- 2. Déanfaidh an t-iniúcháir inmheánach na dualgais sin aige a bhaineann le gníomhaíochtaí uile agus ranna uile na hinstitiúide. Beidh rochtain iomlán gan teorainn aige ar an bhfaisnéis uile a theastaíonn chun go bhféadfaidh sé a dhualgais a dhéanamh agus, más gá, cuirfear an fhaisnéis sin ar fáil ar an láthair, lena n-áirítear sna Ballstáit agus i dtríú tíortha.

Tabharfaidh an t-iniúcháir inmheánach aird ar thuarascáil bhliantúil na n-oifigeach údarúcháin agus ar aon fhaisnéis eile a shainaitheofar.

- 3. Tuairisceoidh an t-iniúcháir inmheánach don institiúid maidir lena chinntí agus lena mholtaí. Áiritheoidh an institiúid go rachfar i mbun gníomhaíochta maidir leis na moltaí a éireoidh as na hiniúcháireachtaí. Cuirfidh an t-iniúcháir inmheánach tuarascáil bhliantúil ar an iniúcháireacht inmheánach faoi bhráid na hinstitiúide freisin ina léireofar líon agus cineál na n-iniúcháireachtaí inmheánacha a rinneadh, na moltaí a rinneadh agus an ghníomhaíocht a rinneadh ar bhonn na moltaí sin.

Déanfaidh gach institiúid a mheas an bhfuil na moltaí sna tuarascálacha óna iniúcháir inmheánach oiriúnach do mhalartú dea-chleachtas le hinstitiúidí eile.

- 4. Cuirfidh an t-iniúcháir inmheánach tuarascáil bhliantúil ar an iniúcháireacht inmheánach faoi bhráid na hinstitiúide freisin ina léireofar líon agus cineál na n-iniúcháireachtaí inmheánacha a rinneadh, na príomh-mholtaí a rinneadh agus an ghníomhaíocht a rinneadh ar bhonn na moltaí sin.

Luafar freisin sa tuarascáil bhliantúil sin aon fhadhbanna córasacha a bhraith an painéal a bunaíodh de bhun Airteagal 139, san áit ina bhfuil tuairim tugtha dá dtagraítear in Airteagal 90.

- 5. Díreoidh an t-iniúcháir inmheánach, agus é ag ullmhú a thuarascála, go háirithe ar chomhlíonadh foriomlán phrionsabail na bainistíochta airgeadais fóna agus áiritheoidh sé go ndearnadh bearta iomchuí chun a chur i bhfeidhm a fheabhsú agus a mhéadú ar bhonn leanúnach.
- 6. Gach bliain, i gcomhthéacs an nós imeachta maidir le hurscaoileadh agus i gcomhréir le hAirteagal 319 CFAE, cuirfidh an Coimisiún ar aghaidh, arna iarraidh sin, a thuarascáil bhliantúil ar an iniúcháireacht inmheánach de réir bhrí mír 3 den Airteagal seo agus aird iomchuí á tabhairt aige ar na ceanglais rúndachta.
- 7. Cuirfidh an institiúid sonraí teagmhála an iniúchára inmheánaigh ar fáil d'aon duine nádúrtha nó dlítheanach a bhfuil baint acu le hoibríochtaí caiteachais, sa chaoi gur féidir dul i dteagmháil leis an iniúcháir inmheánach go rúnda.
- 8. Gach bliain, dréachtóidh an institiúid tuarascáil ina mbeidh achoimre ar líon agus cineál na n-iniúcháireachtaí inmheánacha a rinneadh agus ar na moltaí a rinneadh agus ar an ngníomhaíocht a rinneadh ar bhonn na moltaí sin agus cuirfidh sí an tuarascáil sin ar aghaidh chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle Eorpach, cás dá bhforáiltear in Airteagal 110(2).

9. Ní bheidh rochtain ag an bpobal ar thuarascálacha agus cinntí an iniúcháir inmheánaigh, ná ar thuarascáil na hinstitiúide, go dtí go mbailíochtóidh an t-iniúcháir inmheánach na gníomhaíochtaí a rinneadh chun iad a chur chun feidhme.
10. Cuirfidh an institiúid na hacmhainní ar fáil is gá chun a fheidhm iniúcháireachta a chomhlíonadh mar is ceart don iniúcháir inmheánach agus cairt mhisin ina mbeidh tuairisc mhionsonraithe ar a chúraimí, a dhualgaí agus a oibleagáidí.

Airteagal 117

Clár oibre an iniúcháir inmheánaigh

1. Glacfaidh an t-iniúcháir inmheánach a chlár oibre agus cuirfidh sé faoi bhráid na hinstitiúide é.
2. Féadfaidh an institiúid iarraidh ar an iniúcháir inmheánach iniúchtaí a dhéanamh nach bhfuil luaite sa chlár oibre dá dtagraítear i mír 1.

Airteagal 118

Neamhspleáchas an iniúcháir inmheánaigh

1. Beidh neamhspleáchas iomlán ag an iniúcháir inmheánach agus é i mbun a chuid iniúchtaí. Leagfaidh an institiúid síos rialacha speisialta is infheidhme maidir leis an iniúcháir inmheánach sa chaoi go dtabharfar ráthaíocht go mbeidh an t-iniúcháir inmheánach lán-neamhspleách agus a chuid dualgas á ndéanamh aige agus go leagfar síos cé na freagrachtaí a bheidh ar an iniúcháir inmheánach.
2. Ní fhéadfar orduithe a thabhairt dó ná aon srian a chur leis i leith na bhfeidhmeanna atá sannta dó, de bhua a cheapacháin, faoin Rialachán Airgeadais.
3. Más ball foirne é an t-iniúcháir inmheánach, feidhmeoidh sé a fheidhmeanna iniúcháireachta eisiacha go lán-neamhspleách agus gabhfaidh sé freagracht air féin faoi mar leagtar síos sna Rialacháin Foirne agus sna gníomhartha tarmlichte arna nglacadh de bhun an Rialacháin seo.

Airteagal 119

Freagracht an iniúcháir inmheánaigh

Is í an institiúid amháin, agus í ag gníomhú i gcomhréir leis an Airteagal seo, a fhéadfaidh gníomhú chun go ndearbhófar go bhfuil iniúcháir inmheánach, ina cháil mar oifigeach nó seirbhíseach eile atá faoi réir na Rialachán Foirne, freagrach as a chuid gníomhaíochtaí.

Déanfaidh an institiúid Cinneadh réasúnaithe imscrúdú a chur ar bun. Cuirfear an Cinneadh sin in iúl don pháirtí leasmhar. Féadfaidh an institiúid, faoina freagracht dhíreach, oifigeach amháin nó níos mó atá ar aon ghrád leis an mball foirne lena mbaineann nó ar ghrád níos airde chur i mbun an imscrúdaithe sin. Le linn an imscrúdaithe, éistfear le tuairimí an pháirtí leasmhair.

Cuirfear an tuarascáil imscrúdúcháin ar aghaidh chuig an bpáirtí leasmhar agus éistfidh an institiúid lena thuairimí faoin tuarascáil ina dhiaidh sin.

Ar bhonn na tuarascála agus na héisteachta sin, glacfaidh an institiúid Cinneadh réasúnaithe lena bhfoirceannfar na himeachtaí nó Cinneadh réasúnaithe i gcomhréir le hAirteagal 22, Airteagal 86 agus Iarscríbhinn IX de na Rialacháin Foirne. Tabharfar fógra faoi aon chinntí lena bhforchuirfear bearta

araíonachta nó pionóis airgeadais don pháirtí leasmhar agus cuirfear iad in iúl, chun críocha faisnéise, do na hinstiúidí eile agus don Chúirt Iniúcháirí.

Féadfaidh páirtí leasmhar caingean a thionscnamh i leith na gcinntí sin os comhair Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh, cás dá bhforáiltear sna Rialachán foirne.

Airteagal 120

Caingean os comhair Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh

Gan dochar do na leigheasanna atá ceadaithe de réir na Rialacháin Foirne, féadfaidh an t-iniúcháir inmheánach caingean a thionscnamh go díreach os comhair Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh maidir le haon ghníomh a bhaineann lena dhualgais a dhéanamh ina cháil mar iniúcháir inmheánach. Ní mór an chaingean sin a thaisceadh faoi trí mhí ón lá féilire a tugadh fógra faoin gcaingean i gceist.

Déanfar na caingne sin a imscrúdú agus a éisteacht mar a fhoráiltear dó in Airteagal 91(5) de Rialacháin Foirne Oifigigh an Aontais Eorpaigh.

TEIDEAL V RIALACHA COITEANNA

CAIBIDIL 1 RIALACHA IS INFHEIDHME MAIDIR LE CUR CHUN FEIDHME DÍREACH, INDÍREACH AGUS COMHROINTE

Airteagal 121 Cineálacha ranníocaíochtaí ón Aontas

1. Ranníocaíochtaí ón Aontas atá ina gcuid de chur chun feidhme díreach, indíreach nó comhroinnte, cuideoidh siad cuspóir beartais de chuid an Aontais agus torthaí arna sonrú a bhaint amach agus féadfar na ranníocaíochtaí sin a dhéanamh sna foirmeacha seo a leanas:
 - (a) aisíoc costais incháilithe a tabhaíodh go fíor;
 - (b) costais aonaid a chumhdaíonn catagóirí uile na gcostas incháilithe nó catagóirí áirithe sonracha de na costais sin arna sainaithint go soiléir roimh ré le tagairt do mhéid áirithe in aghaidh an aonaid;
 - (c) cnapshuimeanna a chumhdaíonn catagóirí uile na gcostas incháilithe nó catagóirí áirithe sonracha de na costais sin arna sainaithint go soiléir roimh ré le tagairt do mhéid áirithe in aghaidh an aonaid;
 - (d) maoiniú de réir ráta comhréidh a chumhdaíonn catagóirí sonracha de na costais incháilithe arna sainaithint go soiléir roimh ré, trí chéatadán a chur i bhfeidhm;
 - (e) maoiniú nach bhfuil baint aige le costais na n-oibríochtaí ábhartha ar bhonn na nithe seo a leanas:
 - i) comhlíonadh na gcoinníollacha atá leagtha amach i reachtaíocht a bhaineann go sonrach le hearnáil faoi leith nó i gCinntí ón gCoimisiún nó
 - ii) baint amach torthaí arna dtomhas le tagairt do na garspriocanna a socraíodh roimhe sin nó le táscairí feidhmíochta;
 - (f) meascán de na foirmeacha dá dtagraítear i bpointí (a) go (e).

Socrófar ranníocaíochtaí ón Aontas faoi phointe (b), (c) agus (d) i gcomhréir le hAirteagal 175 nó reachtaíocht a bhaineann go sonrach le hearnáil faoi leith. Socrófar ranníocaíochtaí ón Aontas faoi phointe (e) i gcomhréir le hAirteagal 175 nó reachtaíocht a bhaineann go sonrach le hearnáil faoi leith nó Cinneadh ón gCoimisiún.
2. Agus foirm iomchuí ranníocaíochta á socrú, cuirfear san áireamh leasanna na bhfaighteoirí ionchasacha agus na modhanna cuntasáíochta a mhéid is féidir.

Airteagal 122
Brath ar fhoinsí eile le haghaidh measúnú

Féadfaidh an Coimisiún bheith ag brath go hiomlán nó go páirteach ar mheasúnuithe a rinne sé féin nó eintitis eile, deontóirí san áireamh, a mhéid a rinneadh na measúnuithe sin i gcomhréir le coinníollacha arb ionann iad agus na coinníollacha a leagtar amach sa Rialachán seo maidir leis an modh is infheidhme maidir le cur chun feidhme buiséid. Chun na críche sin, cuirfidh an Coimisiún aithint caighdeán atá inghlactha go hidirnáisiúnta nó dea-chleachtais idirnáisiúnta chun cinn.

Airteagal 123
Brath ar fhoinsí eile le haghaidh iniúchadh

Má rinne iniúcháir neamhspleách iniúchadh ar na ráitis agus na tuarascálacha airgeadais ina leagtar amach úsáid na ranníocaíochta ón Aontas ar bhonn caighdeán atá inghlactha go hidirnáisiúnta a bhfuil cinnteacht réasúnta leis, is ar an iniúchadh sin a bheidh an chinnteacht fhoriomlán bunaithe, de réir na sonraíochtaí breise, más iomchuí, atá sna rialacha a bhaineann go sonrach le hearnáil faoi leith.

Airteagal 124
Comhoibriú a dhéanfar chun leasanna airgeadais an Aontais a chosaint

1. Aon duine nó eintiteas gheobhaidh cistí de chuid an Aontais, comhoibreoidh sé go hiomlán i gcosaint leasanna airgeadais an Aontais agus géillfidh sé, mar choinníoll leis na cistí a fháil, na cearta agus an rochtain is gá don oifigeach údaráis atá freagrach, don Oifig Eorpach Frith-Chalaoise (OLAF) agus do Chúirt Iniúcháirí na hEorpa (ECA), agus, más iomchuí, do na húdaráis naisiúnta ábhartha, chun gur féidir leo a gcúraimí féin a dhéanamh go hiomlán. I gcás OLAF, beidh an ceart iniúchtaí a dhéanamh, seiceálacha agus iniúchtaí ar an láthair san áireamh, ar na cearta sin.
2. Aon duine nó eintiteas a gheobhaidh cistí de chuid an Aontais faoi chur chun feidhme díreach nó indíreach, toileoidh sé i scríbhinn na cearta is gá dá dtagraítear i mír 1 a ghéilleadh. Ina chuid de sin tá an oibleagáid ar aon tríú páirtithe a bhfuil baint acu le cur chun feidhme cistí de chuid an Aontais cearta coibhéiseacha a áirithiú.

Airteagal 125
Acmhainní a aistriú go hionstraimí a bunaíodh faoin Rialachán seo nó faoi Rialacháin a bhaineann go sonrach le hearnáil faoi leith

Féadfar na hacmhainní a leithdháileadh ar Bhallstáit faoi chur chun feidhme comhroinnte a aistriú, arna iarraidh sin dóibh, chuig ionstraimí a bunaíodh faoin Rialachán seo nó faoi Rialacháin a bhaineann go sonrach le hearnáil faoi leith. Cuirfidh an Coimisiún na hacmhainní sin chun feidhme i gcomhréir le pointe (a) nó pointe (c) d'Airteagal 61(1), más féidir sin ar mhaithe leis an mBallstát lena mbaineann. Ar a bharr sin, féadfar acmhainní a leithdháileadh ar Bhallstáit faoi chur chun feidhme comhroinnte, arna iarraidh sin dóibh, a úsáid chun cumas iompair rioscaí CEIS a mhéadú. Sna cásanna sin, beidh rialacha CEIS i bhfeidhm.

CAIBIDIL 2

RIALACHA IS INFHEIDHME MAIDIR LE CUR CHUN FEIDHME DÍREACH AGUS INDÍREACH

ROINN 1

RIALACHA MAIDIR LE NÓSANNA IMEACHTA AGUS CUR CHUN FEIDHME

Airteagal 126 *Comhpháirtíochtaí creata airgeadais*

1. Féadfaidh an Coimisiún comhaontú comhpháirtíochta maidir leis an gcreat airgeadais le haghaidh comhoibriú fadtéarmach le daoine agus eintitis atá ag cur chun feidhme cistí de chuid an Aontais de bhun phointe (c) d'Airteagal 61(1) nó le tairbhíthe. Athbhreithneofar comhaontuithe comhpháirtíochta maidir leis an gcreat airgeadais uair amháin ar a laghad in aghaidh an chreata airgeadais ilbhliantúil ar a laghad gan dochar do phointe (c) de mhír 4. Féadfar comhaontuithe ranníocaíochta nó comhaontuithe deontais a shíniú faoi na conarthaí sin.
2. Sa chomhaontú comhpháirtíochta maidir leis an gcreat airgeadais sonrófar na foirmeacha comhoibrithe airgeadais, comhchuspóirí an chomhoibrithe agus na prionsabail a bhfuil an comhoibriú idir an Coimisiún agus daoine agus eintitis atá ag cur chun feidhme cistí de chuid an Aontais faoina réir de bhun phointe (c) d'Airteagal 61(1) nó idir an Coimisiún agus tairbhíthe. Lena chois sin, léireoidh na comhaontuithe sin an méid a fhéadfaidh an Coimisiún brath ar chórais agus nósanna imeachta na ndaoine nó na n-eintiteas atá ag cur chun feidhme cistí de chuid an Aontais de bhun phointe (c) d'Airteagal 61(1) nó tairbhíthe, nósanna imeachta iniúchta san áireamh.
3. Chun costais agus sochair iniúchtaí a bharrfheabhsú, féadfar comhaontuithe iniúchta nó fíorúcháin a thabhairt i gcrích le daoine nó eintitis atá ag cur chun feidhme cistí de chuid an Aontais de bhun phointe (c) d'Airteagal 61(1) nó tairbhíthe de dheontais. I gcás an Bhainc Eorpaigh Infheistíochta, beidh feidhm ag an gcomhaontú trípháirteach a tugadh i gcrích leis an gCoimisiún agus leis an gCiste Eorpach Infheistíochta.
4. I gcás na gcomhpháirtíochtaí creata airgeadais a chuirfear chun feidhme le deontais shonracha:
 - (a) sonrófar sa chomhaontú, ar bharr mhír 2:
 - (i) cineál na ngníomhaíochtaí nó na gclár oibre dá bhforáiltear;
 - (ii) an nós imeachta maidir le deontais shonracha a dhámhachtain, i gcomhréir leis na prionsabail agus na rialacha nós imeachta i dTeideal VIII;
 - (b) comhlíonfaidh forálacha an chomhaontaithe comhpháirtíochta maidir leis an gcreat airgeadais agus an chomhaontaithe deontais shonraigh le chéile ceanglais Airteagal 194;
 - (c) ní ceadmhach an chomhpháirtíocht a mhaireachtáil os cionn ceithre bliana ach amháin i gcásanna a bhfuil údar cuí leo;
 - (d) úsáidfear an chomhpháirtíocht creata airgeadais i gcomhréir le prionsabail na trédhearcachta agus na córa comhionainne i leith iarratasóirí;

- (e) measfar gur deontas é an chomhpháirtíocht creata airgeadais i leith clárú, foilsiú *ex-ante* agus dámhachtana;
 - (f) beidh deontais shonracha a bhronnfar ar bhonn comhpháirtíocht den chineál sin faoi réir na nósanna imeachta maidir le foilsiú *ex-post* dá dtagraítear i mír 2 d'Airteagal 183.
5. Leis an gcomhaontú comhpháirtíochta maidir leis an gcreat airgeadais a chuirtear chun feidhme le deontais shonracha féadfar brath ar chórais agus nósanna imeachta an tairbhí i gcomhréir le mír 2 má rinneadh measúnú ar na córais agus na nósanna imeachta sin i gcomhréir le mír 2, mír 3 agus mír 4 d'Airteagal 149. Sa chás sin ní bheidh feidhm ag pointe (d) d'Airteagal 189(1). Má rinneadh measúnú dearfach ar nósanna imeachta an tairbhí maidir le maoiniú a chur ar fáil do thríú páirtithe dá dtagraítear i bpointe (d) d'Airteagal 149(4), ní bheidh feidhm ag Airteagal 197 agus Airteagal 198.
 6. I gcás comhaontú comhpháirtíochta maidir leis an gcreat airgeadais a chuirtear chun feidhme le deontais shonracha, déanfar fíorú an chumais oibríochtúla agus airgeadais dá dtagraítear in Airteagal 191 sula síneofar an comhaontú comhpháirtíochta maidir leis an gcreat airgeadais. Féadfaidh an Coimisiún brath ar fhíorú coibhéiseach ar an gcumas oibríochtúil a rinne deontóirí eile.
 7. I gcás comhpháirtíochtaí creata airgeadais a chuirtear chun feidhme le comhaontuithe ranníocaíochta, comhlíonfaidh forálacha na comhpháirtíochta creata airgeadais agus an chomhaontaithe ranníocaíochta le chéile ceanglais Airteagal 150(4) agus Airteagal 124.
 8. Déanfaidh an Coimisiún a dhícheall a cheanglais tuairiscithe a chomhchuibhiú le ceanglais tuairiscithe deontóirí eile.

Airteagal 127
Cur ar fionraí, foirceannadh agus laghdú

9. I gcás ina raibh mírialtachtaí nó calaois sa nós imeachta um dhámhachtain, déanfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach an nós imeachta a chur ar fionraí agus féadfaidh sé cibé bearta is gá a ghlacadh, lena n-áirítear an nós imeachta a chur ar ceal. Cuirfidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach an Oifig Eorpach Frith-Chalaoise ar an eolas láithreach faoi aon chásanna amhrasta calaoise.
10. I gcás ina gcruthófar, tar éis na dámhachtana, go raibh mírialtachtaí nó calaois sa nós imeachta um dhámhachtain, féadfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach:
 - (a) diúltú gealltanais dlíthiúil a shíniú nó dámhachtain duaise a chur ar ceal;
 - (b) íocaíochtaí a chur ar fionraí;
 - (c) cur chun feidhme an ghealltanais dhlíthiúil a chur ar fionraí;
 - (d) más iomchuí, an gealltanais dlíthiúil a fhoirceannadh ina iomláine nó i leith faighteoir amháin.
11. Lena chois sin, féadfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach íocaíochtaí nó cur chun feidhme an ghealltanais dhlíthiúil a chur ar fionraí sna cásanna seo a leanas:
 - (a) cruthaíodh go raibh mírialtachtaí, calaois nó sárú na n-oibleagáidí i gcur chun feidhme an ghealltanais dhlíthiúil;

- (b) is gá a fhíorú an raibh na mírialtachtaí, an chalaois nó sárú na n-oibleagáidí a mheastar a bhí ann, an raibh siad ann dáiríre;
- (c) de dheasca mírialtachtaí, calaoise nó shárú na n-oibleagáidí, tá amhras ann nach féidir brath ar chórais rialaithe inmheánaigh eintitis nó duine atá ag cur chun feidhme cistí de chuid an Aontais de bhun pointe (c) d'Airteagal 61(1) nó nach raibh siad éifeachtach nó nach raibh na bun-idirbhearta dlíthiúil agus rialta.

Mura ndeimhneofar go raibh na mírialtachtaí, an chalaois nó sárú na n-oibleagáidí dá dtagraítear i bpointe (b) den chéad fhomhír a mheastar a bhí ann, go raibh siad ann, atosófar an cur chun feidhme nó na híocaíochtaí a luaithe is féidir.

Féadfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach an gealltanais dlíthiúil a chur ar ceal ina iomláine nó i leith faighteoir amháin sna cásanna dá dtagraítear i bpointe (a) agus i bpointe (c) den chéad fhomhír.

12. Le cois na mbeart dá dtagraítear i mír 2 nó mír 3, féadfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach an deontas, an duais, an ranníocaíocht faoin gcomhaontú ranníocaíochta nó an praghas faoi chonradh a laghdú i gcomhréir le tromchúiseacht na míreireachtaí, na calaoise nó shárú na n-oibleagáidí, lena n-áirítear i gcás nár cuireadh chun feidhme na gníomhaíochtaí lena mbaineann nó inar cuireadh chun feidhme iad go neamh-leordhóthanach, go páirteach nó go déanach.

I gcás an mhaoinithe dá dtagraítear i bpointe (e) d'Airteagal 121(1), féadfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach an ranníocaíocht a laghdú go comhréireach má baineadh amach na torthaí go neamh-leordhóthanach, go páirteach nó go déanach nó murar comhlíonadh na coinníollacha.

13. Ní bheidh feidhm ag pointe (b), pointe (c) agus pointe (d) de mhír 2 agus mír 3 maidir le hiarratasóirí atá i gcomórtas le haghaidh duaiseanna.

Airteagal 128 *Taifid a choinneáil*

1. Coinneoidh faighteoirí taifid, doiciméid tacaíochta, taifid staidrimh agus taifid eile a bhaineann leis an maoiniú, lena n-áirítear taifid agus doiciméid i bhformáid leictreonach, go ceann cúig bliana tar éis íocaíocht an iarmhéid nó, in éagmais na híocaíochta sin, tar éis an idirbhirt. Mairfidh an tréimhse trí bliana má tá an maoiniú níos lú nó comhionann le 60 000 EUR..
2. Taifid agus doiciméid a bhaineann le hiniúchtaí, achomhairc, dlíthíocht, saothrú éileamh maidir leis ann gealltanais dlíthiúil nó maidir le himscrúduithe na hOifige Eorpaí Frith-Chalaoise, má tugadh fógra faoi sin don fhaighteoir, coinneofar iad go dtí go ndúnfar na hiniúchtaí, na hachomhairc, an dlíthíocht, na héilimh nó na himscrúduithe sin.
3. Coinneofar na taifid agus na doiciméid i bhfoirm na mbunchóipeanna, nó i bhfoirm cóipeanna dílse deimhnithe de na bunchóipeanna, nó ar iompróirí sonraí a nglactar go coitianta leo, lena n-áirítear leaganacha leictreonacha de na bundoiciméid nó de dhoiciméid nach bhfuil le fáil ach i bhfoirm leictreonach. Sa chás deireanach sin, ní iarrfar aon bhunchóipeanna má chomhlíonann na doiciméid sin na ceanglais dhlíthiúla is infheidhme chun go measfar gurb ionann iad agus na bunchóipeanna agus gur féidir brath orthu chun críocha iniúchta.

Airteagal 129
Nós imeachta na sáraíochta agus na modhanna sásaimh

1. Sula nglacfar aon bheart a d'imreodh drochthionchar ar chearta rannpháirtí nó faighteora, áiritheoidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach gur tugadh an deis don rannpháirtí nó don fhaighteoir barúlacha a chur isteach.
2. I gcás ina n-imreoidh beart oifigigh údarúcháin drochthionchar ar chearta rannpháirtí nó faighteora, beidh léiriú sa ghníomh lenar bunaíodh an beart sin maidir leis na modhanna sásaimh riaracháin agus/nó breithiúnacha atá ar fáil chun agóid a dhéanamh i gcoinne an bhirt sin.

Airteagal 130
Lacáistí ráta úis agus fóirdheontais táillí ráthaíochta

1. Cuirfear lacáistí ráta úis agus fóirdheontais táillí ráthaíochta ar fáil i gcomhréir le Teideal X má bhíonn siad i gcumasc le chéile i mbeart aonair ag a bhfuil ionstraimí airgeadais.
2. Mura gcuirfear lacáistí ráta úis agus fóirdheontais táillí ráthaíochta ar fáil i gcumasc le chéile i mbeart aonair ag a bhfuil ionstraimí airgeadais, féadfar iad a chur ar fáil i gcomhréir le Teideal VI nó Teideal VIII.

ROINN 2
AN CÓRAS LUATHBHRATHA AGUS EISIAIMH

Airteagal 131
Leasanna airgeadais an Aontais a chosaint trí bhíthin rioscaí a bhrath agus smachtbhannaí riaracháin a fhorchur

1. Chun leasanna airgeadais an Aontais a chosaint, bunóidh agus oibreoidh an Coimisiún córas lena luathbhraitear páirtithe agus faighteoirí agus lena n-eisiatar iad.

Is é a bheidh mar chuspóir le córas den sórt sin gurbh fhusa a bheidh sé:

- (a) páirtithe agus faighteoirí a mbaineann baol leo ó thaobh leasanna airgeadais an Aontais a bhrath go luath;
- (b) páirtithe agus faighteoirí atá i gceann de na staideanna eisiaimh atá liostaithe in Airteagal 132(1) a eisiamh;
- (c) pionós airgeadais a fhorchur ar fhaighteoir de bhun Airteagal 134.

Ina theannta sin beidh feidhm ag an gcóras luathbhrathaa agus eisiaimh sna cásanna seo a leanas:

- (a) eintitis a bhfuil sé ar intinn ag an iarrthóir nó an tairgeoir brath ar a gcumas nó fochonraitheoirí conraitheora;
- (b) aon duine nó eintiteas a fhaigheann cistí de chuid an Aontais i gcás ina gcuirfear an buiséad chun feidhme faoi phointe (c) d'Airteagal 61(1) ar bhonn faisnéis faoinar tugadh fógra i gcomhréir le mír 4 d'Airteagal 150. I gcás ionstraimí airgeadais, in éagmais rialacha agus nósanna imeachta atá lánchoibhéiseach leo siúd dá dtagraítear i bpointe (d) d'Airteagal 149(4), tabharfaidh faighteoirí deiridh agus idirghabhálaithe dearbhú sínithe ar

a bhfocal lena ndeimhneofar nach bhfuil siad i gceann de na staideanna dá dtagraítear i bpointí (a), (b), (c) agus (d) d'Airteagal 132(1) nó i bpointe (b) agus pointe (c) d'Airteagal 137(1) nó i staid a mheastar a bheith coibhéiseach leis na staideanna sin de réir an mheasúnaithe a rinneadh i gcomhréir le hAirteagal 149(4), tabharfaidh siad sin don duine nó don eintiteas a bheidh ag cur chun feidhme cistí de chuid an Aontais de bhun pointe (c) d'Airteagal 61(1).

- (c) aon duine nó eintiteas a fhaigheann cistí de chuid an Aontais faoi ionstraimí airgeadais atá á gcur chun feidhme go heisceachtúil i gcomhréir le pointe (a) d'Airteagal 61(1). Déanfaidh faighteoirí deiridh dearbhú sínithe ar a bhfocal, lena ndeimhneofar ar a bhfocal nach bhfuil siad i gceann de na staideanna dá dtagraítear i bpointí (a), (b), (c) agus (d) d'Airteagal 132(1) nó i bpointe (b) agus nó pointe (c) d'Airteagal 137(1), a chur ar fáil d'idirghabhálaithe airgeadais.
 - (d) rannpháirtithe nó faighteoirí faoinar chuir eintitis atá ag cur chun feidhme an bhuiséid i gcomhréir le hAirteagal 62 faisnéis ar fáil i gcomhréir le pointe (d) d'Airteagal 138(2).
2. Is é an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach a dhéanfaidh an Cinneadh faisnéis luathbhrathaa a chlárú nó pionós airgeadais a eisiamh agus/nó a fhorchur. Clárófar faisnéis a bhaineann leis na cinntí sin sa bhunachar sonraí dá dtagraítear i mír 1 d'Airteagal 138. Má dhéantar an Cinneadh sin ar bhonn mhír 1 d'Airteagal 132, beidh an fhaisnéis a bhaineann le daoine dá dtagraítear i mír 4 d'Airteagal 132 ina cuid den fhaisnéis a chlárófar sa bhunachar sonraí.
3. Féadfar an Cinneadh pionós airgeadais a eisiamh nó a fhorchur a bhunú ar bhreithiúnas deiridh nó ar Cinneadh riaracháin críochnaitheach sna cásanna dá dtagraítear in Airteagal 132(1) nó ar réamhaicmiú sa dlí a rinne an painéal dá dtagraítear in Airteagal 139 sna cásanna dá dtagraítear in Airteagal 132(2) chun a áirithiú go ndéanfar measúnú láraithe ar na cásanna sin. Sna cásanna dá dtagraítear in Airteagal 137, déanfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach rannpháirtí a dhiúltú i gcás nós imeachta ar leith.

Airteagal 132

Critéir eisiaimh agus smachtbhannaí riaracháin

1. Eisiafaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach duine nó eintiteas dá dtagraítear in Airteagal 131(1) ó pháirt a ghlacadh i nósanna imeachta um dhámhachain atá faoi réir an Rialacháin seo nó ó bheith roghnaithe chun cistí de chuid an Aontais a chur chun feidhme sna cásanna seo a leanas:
- (a) tá an duine nó an t-eintiteas ina fhéimheach, faoi réir nósanna imeachta dócmhainneachta nó imeachtaí foirceanta, i gcás ina bhfuil a sócmhainní á riaradh ag leachtaitheoir nó ag cúirt, i gcomhshocraíocht le creidiúnaithe, go bhfuil a ngníomhaíochtaí gnó curtha ar fionraí, nó ina bhfuil sé in aon chás analógach a eascraíonn as nós imeachta den chineál céanna dá bhforáiltear i reachtaíocht an Aontais Eorpaigh nó i reachtaíocht nó rialacháin náisiúnta;
 - (b) suíodh le breithiúnas críochnaitheach nó le Cinneadh riaracháin críochnaitheach go raibh an duine nó an t-eintiteas ag sárú a chuid oibleagáidí i ndáil le cáin a íoc nó ranníocaíochtaí slándála sóisialta a dhéanamh gcomhréir leis an dlí is infheidhme;
 - (c) suíodh le breithiúnas críochnaitheach nó le Cinneadh riaracháin críochnaitheach go raibh an duine nó an t-eintiteas ciontach i mí-iompar gairmiúil tromchúiseach trí dhlíthe nó rialacháin nó caighdeáin eiticiúla is infheidhme na gairme lena mbaineann an duine nó an

t-eintiteas a shárú, nó go raibh sé i mbun aon iompar éagórach a bhfuil tionchar aige ar a inchreidteacht ghairmiúil i gcás ina léirítear leis an iompar sin intinn éagórach nó mórfhaillí, lena n-áirítear, go háirithe, aon cheann de na nithe seo a leanas:

- (i) thug an duine nó an t-eintiteas bréagléiriú go calaoiseach nó go faillíoch ar fhaisnéis a theastaíonn chun a fhíorú nach bhfuil foras eisiaimh ann nó chun na critéir roghnúcháin nó incháilitheachta a chomhlíonadh nó i gcomhlíonadh an ghealltanais dhlíthiúil;
 - (ii) chuaigh sé i mbun comhaontú le daoine nó eintitis eile chun iomaíocht a shaobhadh;
 - (iii) sháraigh sé cearta maoinne intleachtúla;
 - (iv) rinne sé iarracht tionchar a imirt ar phróiseas cinnteoireachta an oifigigh atá freagrach le linn an nós imeachta um dhámhachain;
 - (v) rinne sé iarracht teacht ar fhaisnéis rúnda a d'fhéadfadh buntáistí míchuí a thabhairt dó sa nós imeachta um dhámhachain;
- (d) suíodh le breithiúnas críochnaitheach go raibh an duine nó an t-eintiteas ciontach in aon cheann díobh seo a leanas:
- (i) calaois, de réir bhrí Airteagal 1 den Choinbhinsiún maidir le cosaint leasanna airgeadais na gComhphobal Eorpach a tarraingíodh suas le Gníomh an 26 Iúil 1995 ón gComhairle³⁷;
 - (ii) éilliú, mar atá sainmhínithe in Airteagal 3 den Choinbhinsiún maidir leis an gcomhrac i gcoinne an éillithe a bhfuil oifigigh na gComhphobal Eorpach nó oifigigh Bhallstáit an Aontais Eorpaigh páirteach ann, a tarraingíodh suas le Gníomh an 26 Bealtaine 1997 ón gComhairle³⁸ agus in Airteagal 2(1) de Chinneadh Réime 2003/568/CGB ón gComhairle³⁹, chomh maith le héilliú mar atá sainmhínithe sa dlí is infheidhme;
 - (iii) rannpháirtíocht in eagraíocht choiriúil, mar atá sainmhínithe in Airteagal 2 de Chinneadh Réime 2008/841/CGB ón gComhairle⁴⁰;
 - (iv) sciúradh airgid nó maoiniú na sceimhlitheoireachta, mar a shainmhínítear é in Airteagal 1 de Threoir 2005/60/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁴¹;
 - (v) cionta a bhaineann le sceimhlitheoireacht nó cionta a bhaineann le gníomhaíochtaí sceimhlitheoireachta, mar atá sainmhínithe in Airteagal 1 agus Airteagal 3 de Chinneadh Réime 2002/475/CGB ón gComhairle⁴², faoi seach, nó na cionta sin a

³⁷ IO C 316, 27.11.1995, Lch. 48.

³⁸ IO C 195, 25.6.1997, Lch. 1.

³⁹ Cinneadh Réime 2003/568/CGB an 22 Iúil 2003 ón gComhairle maidir le héilliú a chomhrac san earnáil phríobháideach ([IO L 192, 31.7.2003, Lch. 54](#)).

⁴⁰ Cinneadh Réime 2008/841/CGB ón gComhairle an 24 Deireadh Fómhair 2008 maidir leis an gcomhrac i gcoinne na coireachta eagraithe ([IO L 300, 11.11.2008, Lch. 42](#)).

⁴¹ Treoir 2005/60/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Deireadh Fómhair 2005 maidir le cosc a chur le húsáid an chórais airgeadais chun críocha sciúrtha airgid agus maoiniú sceimhlitheoireachta ([IO L 309, 25.11.2005, Lch. 15](#)).

⁴² Cinneadh Réime 2002/475/CGB ón gComhairle an 13 Meitheamh 2002 maidir leis an sceimhlitheoireacht a chomhrac ([IO L 164, 22.6.2002, Lch. 3](#)).

spreagadh, cabhrú leo, iad a neartú nó ag féachaint leis na cionta sin a dhéanamh, amhail dá dtagraítear in Airteagal 4 den Chinneadh sin;

(vi) fostú páistí nó cineálacha eile gáinneála ar dhaoine mar a shainmhínítear iad in Airteagal 2 de Threoir 2011/36/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁴³;

(e) léirigh an duine nó an t-eintiteas easnaimh shuntasacha maidir le príomhoibleagáidí a chomhlíonadh i ndáil le gealltanais dlíthiúil a chomhlíonadh arna maoiniú ag an mbuiséad

(f) suíodh le breithiúnas críochnaitheach nó le Cinneadh riaracháin críochnaitheach go ndearna an duine nó an t-eintiteas neamhrialtacht de réir bhrí Airteagal 1(2) de Rialachán (CE, Euratom) Uimh. 2988/95 ón gComhairle⁴⁴.

2. In éagmais breithiúnas críochnaitheach nó, i gcás inarb infheidhme, Cinneadh riaracháin críochnaitheach sna cásanna dá dtagraítear i bpointí (c), (d) agus (f) de mhír 1, nó sa chás dá dtagraítear i bpointe (e) de mhír 1, déanfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach duine nó eintiteas dá dtagraítear in Airteagal 131(1) a eisiamh ar bhonn réamhaicmiú dlí iompair dá dtagraítear sna pointí sin, ag féachaint d'fhórais sheanbhunaithe nó do thorthaí eile atá i moladh an phainéil dá dtagraítear in Airteagal 139.

Níl réamhbhreithiúnas sa réamhaicmiú dá dtagraítear sa chéad fhomhír ar an measúnú ar iompar an duine nó an eintitis dá dtagraítear in Airteagal 131(1) lena mbaineann a dhéanann údaráis inniúla na mBallstát faoin dlí náisiúnta. Déanfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach athbhreithniú ar a Chinneadh an duine nó an t-eintiteas dá dtagraítear in Airteagal 131(1) a eisiamh agus/nó pionós airgeadais a fhorchur ar fhaighteoir gan mhoill tar éis an fhógra maidir le breithiúnas críochnaitheach nó Cinneadh riaracháin críochnaitheach. I gcásanna nach leagtar síos tréimhse an eisiaimh sa bhreithiúnas críochnaitheach ná sa Chinneadh riaracháin críochnaitheach, sonróidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach an tréimhse sin ar bhonn fíoras agus cinntí seanbhunaithe agus ag féachaint don mholadh ón bpainéal dá dtagraítear in Airteagal 139.

I gcás ina suítear leis an mbreithiúnas críochnaitheach sin nó leis an gCinneadh riaracháin críochnaitheach sin nach bhfuil an duine nó an t-eintiteas dá dtagraítear in Airteagal 131(1) ciontach san iompar atá faoi réir réamhaicmiú dlí, agus gur ar an mbonn sin a eisíodh é, déanfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach, gan mhoill, deireadh a chur leis an eisiamh sin agus/nó, de réir mar is iomchuí, aon phionós airgeadais a forchuireadh a aisíoc.

Beidh an méid seo a leanas ar na fíoras agus sna torthaí dá dtagraítear sa chéad fhomhír:

(a) fíoras a suíodh i gcomhthéacs imscrúduithe nó iniúchtaí arna ndéanamh ag an gCúirt Iniúchóirí, an Oifig Eorpach Frith-Chalaoise nó iniúchtaí inmheánacha, nó aon seiceáil, iniúchtaí nó rialuithe eile arna ndéanamh faoi fhreagracht an oifigigh údarúcháin;

(b) cinntí riaracháin neamhchríochnaitheacha a bhféadfaidh bearta araíonachta a ghlac an comhlacht maoirseachta inniúil atá freagrach as fíorú a dhéanamh ar chur i bhfeidhm chaighdeán na heitice gairmiúla a bheith san áireamh;

⁴³ Treoir 2011/36/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 5 Aibreán 2011 maidir le gáinneáil ar dhaoine a chosc agus a chomhrac agus na híospartaigh atá thíos léi a chosaint, agus a ghlacann ionad Chinneadh Réime 2002/629/CGB ón gComhairle ([IO L 101, 15.4.2011, Lch. 1](#)).

⁴⁴ Rialachán (CE, Euratom) Uimh. 2988/95 ón gComhairle an 18 Nollaig 1995 maidir le leasanna airgeadais na gComhphobal Eorpach a chosaint ([IO L 312, 23.12.1995, Lch. 1](#)).

- (c) cinntí ó eintitis nó daoine atá ag cur chun feidhme cistí de chuid an Aontais de bhun pointe (c) d'Airteagal 61(1) nó eintitis atá ag cur chun feidhme an bhuiséid de bhun Airteagal 62;
 - (d) cinntí ón gCoimisiún maidir le rialacha iomaíochta an Aontais a shárú nó ó údarás inniúil náisiúnta maidir le dlí iomaíochta Aontais nó dlí iomaíochta náisiúnta a shárú.
3. Aon Chinneadh ón oifigeach údarúcháin atá freagrach a dhéanfar faoi Airteagal 131 go hAirteagal 138 nó, i gcás inarb infheidhme, aon mholadh ón bpainéal dá dtagraítear in Airteagal 139, déanfar iad i gcomhréir le prionsabal na comhréireachta, agus aird á tabhairt go háirithe ar na nithe seo a leanas:
- (a) a thromchúisí atá an cás, lena n-áirítear an tionchar ar leasanna airgeadais nó ar íomhá airgeadais an Aontais;
 - (b) an méid ama a d'imigh thart ó bhí an t-iompar ábhartha ann;
 - (c) an fad a mhair an t-iompar agus an méid uaireanta a tharla an t-iompar
 - (d) an rún a bhí ann i dtaobh na faillí nó méid na faillí;
 - (e) an méid teoranta a bhí i gceist maidir le pointe (b) de mhír 1 den Airteagal seo;
 - (f) aon imthosca maolaitheacha eile, amhail an méid a chomhoibrigh an duine nó an t-eintiteas dá dtagraítear in Airteagal 131(1) lena mbaineann leis an údarás inniúil ábhartha agus a rannchuidiú leis an imscrúdú arna aithint ag an oifigeach údarúcháin atá freagrach, nó ar an staid eisiaimh a nochtadh tríd an dearbhú dá dtagraítear i mír 10 d'Airteagal 133(1).
4. Eisiafaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach an duine nó an t-eintiteas dá dtagraítear in Airteagal 131(1) sna cásanna seo a leanas:
- (a) go bhfuil duine nádúrtha nó dlítheanach atá ina bhall de chomhlacht riaracháin, bainistíochta nó maoirseachta an duine nó an eintitis dá dtagraítear in Airteagal 131(1), nó ag a bhfuil cumhachtaí ionadaíochta cinnteoireachta nó rialaithe maidir leis na daoine nó na heintitis sin, go bhfuil an duine nádúrtha nó dlítheanach sin i gceann amháin nó níos mó de na staideanna dá dtagraítear i bpointí (c) go (f) de mhír 1;
 - (b) go bhfuil duine nádúrtha nó dlítheanach a ghlacann dlíteanas neamhtheoranta i leith fhiacha an duine nó an eintitis dá dtagraítear in Airteagal 131(1), go bhfuil sé i gceann amháin nó níos mó de na staideanna dá dtagraítear i bpointe (a) nó i bpointe (b) de mhír 1;
 - (c) go bhfuil duine nádúrtha atá fíorthábhachtach i leith na dámhachtana nó chur chun feidhme an ghealltanais dhlíthiúil, go bhfuil sé i gceann amháin nó níos mó de na cásanna dá dtagraítear i bpointí (c) go (f) de mhír 1.
5. Sna cásanna dá dtagraítear i mír 2 den Airteagal seo, féadfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach duine nó eintiteas dá dtagraítear in Airteagal 131(1) a eisiaimh go sealadach gan moladh an phainéal dá dtagraítear in Airteagal 139 a fháil roimh ré, i gcás ina mbeadh bagairt thromchúiseach, láithreach ann ar leasanna airgeadais an Aontais dá nglacfadh sé páirt i nós imeachta um dhámhachtain nó dá roghnófaí é chun cistí de chuid an Aontais a chur chun feidhme. Sna cásanna sin, tarchuirfidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach an cás láithreach chuig an bpainéal agus déanfaidh sé Cinneadh deiridh tráth nach déanaí ná 14 lá tar éis an moladh ón bpainéal a fháil

6. Ní eisiafaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach, ag féachaint, más iomchuí, don mholadh ón bpainéal dá dtagraítear in Airteagal 139, ní eisiafaidh sé duine nó eintiteas dá dtagraítear in Airteagal 131(1) ó pháirt a ghlacadh i nós imeachta um dhámhachtain agus ó bheith roghnaithe chun cistí de chuid an Aontais a chur chun feidhme sna cásanna seo a leanas:

- (a) go ndearna an duine nó an t-eintiteas a shonraítear i mír 7 bearta feabhais ar leor iad chun a iontaofacht a léiriú. Ní bheidh feidhm ag an bpointe sin sa chás dá dtagraítear i bpointe (d) de mhír 1 den Airteagal seo;
- (b) go bhfuil sé fíor-riachtanach chun leanúnachas na seirbhíse a áirithiú, ar feadh tréimhse teoranta agus go dtí go nglacfar na bearta feabhais a shonraítear i mír 7;
- (c) go mbeadh an t-eisiamh sin díréireach ar bhonn na gcritéar dá dtagraítear i mír 3 den Airteagal seo.

Ina theannta sin, ní bheidh feidhm ag pointe (a) de mhír 1 den Airteagal seo i gcás ina gceannófar soláthairtí faoi théarmaí fíorthairbhreacha ó sholáthróir a bhfuil a ghníomhaíochtaí gnó á bhfoirceannadh go cinntitheach aige ná ó na leachtaitheoirí i nós imeachta féimheachta, i gcás socrú le creidiúnaithe, nó i gcás nós imeachta comhchosúil faoi dhlíthe nó rialacháin an Aontais nó dlíthe nó rialacháin náisiúnta.

I gcásanna neamheisiaimh dá dtagraítear sa chéad fhomhír agus sa dara fhomhír den mhír seo, sonróidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach na cúiseanna nár eisiadh an duine nó an t-eintiteas dá dtagraítear in Airteagal 131(1) agus cuirfidh sé na cúiseanna atá leis sin in iúl don phainéal dá dtagraítear in Airteagal 139.

7. Maidir leis na bearta dá dtagraítear i mír 6 lena réiteofar an staid eisiaimh, féadfar a áireamh iontu go háirithe:

- (a) bearta chun tionscnaimh na staideanna sin is cúis le heisiaimh a shainaithint agus bearta nithiúla teicniúla, eagrúcháin agus pearsanra laistigh den réimse ábhartha ghnó nó ghníomhaíochta, ar réimse de chuid an duine nó an eintitis dá dtagraítear in Airteagal 131 í, atá iomchuí chun an t-iompar a cheartú agus chun cosc a chur ar a atarlú;
- (b) cruthúnas go bhfuil an duine nó an t-eintiteas dá dtagraítear in Airteagal 131(1) tar éis bearta a dhéanamh chun an damáiste nó an díobháil a rinneadh do leasanna airgeadais an Aontais, de bharr na bhfíoras bunúsach ba chúis leis an staid eisiaimh, a chúiteamh nó a cheartú;
- (c) cruthúnas gur íoc an duine nó an t-eintiteas dá dtagraítear in Airteagal 131(1) aon fhíneáil a ghearr an t-údarás inniúil nó aon chánacha nó ranníocaíochtaí slándála sóisialta dá dtagraítear i bpointe (b) de mhír 1 nó gur áirithigh sé gur íocadh an méid sin uile.

8. Déanfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach, ag féachaint, i gcás inarb infheidhme, don mholadh athbhreithnithe ón bpainéal dá dtagraítear in Airteagal 139, gan mhoill, athbhreithniú ar a Chinneadh duine nó eintiteas dá dtagraítear in Airteagal 131(1) a eisiamh *ex officio* nó arna iarraidh sin don duine nó don eintiteas sin, i gcás ina ndearna sé sin bearta feabhais ar leor iad chun a iontaofacht a léiriú, nó má sholáthair sé gnéithe nua lena léirítear nach ann don staid eisiaimh dá dtagraítear i mír 1 den Airteagal seo a thuilleadh.

Airteagal 133
Dearbhú agus fianaise nach bhfuil staid eisiaimh ann

1. Dearbhóidh rannpháirtí an bhfuil sé i gceann de na staideanna dá dtagraítear in Airteagal 132(1) nó in Airteagal 137(1) agus, i gcás inarb infheidhme, an bhfuil aon bhearta leighis amhail dá dtagraítear i bpointe (a) d'Airteagal 132(6) déanta aige.

Soláthróidh an t-iarrthóir nó an tairgeoir, an dearbhú céanna agus é sínithe ag fochonraitheoir nó ag eintiteas eile a bhfuil sé beartaithe aige brath ar a chumas, de réir an cháis. I gcás ina mbeidh eintiteas a bhfuil sé beartaithe ag an iarrthóir nó an tairgeoir brath ar a chumas nó fochonraitheoir conraitheora i staid eisiaimh, ceanglóidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach go ndéanfaidh an-iarrthóir nó an tairgeoir iad a ionadú.

Ní iarrfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach an dearbhú sin má bhíonn an dearbhú sin curtha isteach cheana chun críocha nós imeachta um dhámhachtain eile, ar choinníoll nár athraigh an staid agus nach mó ná bliain amháin a chuaigh thart ó dháta eisiúna an dearbhaithe.

Féadfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach na ceanglais sa chéad fhomhír agus sa dara fhomhír a tharscaoileadh i gcás conarthaí ar luach íseal atá le sainmhíniú san Iarscríbhinn.

2. Déanfaidh an t-iarrthóir, an tairgeoir, mar aon leis an eintiteas a bhfuil sé beartaithe ag an iarrthóir nó an tairgeoir brath ar a chumas an méid seo a leanas a chur ar fáil arna iarraidh sin tráth ar bith ag an oifigeach údarúcháin atá freagrach agus i gcás inar gá sin chun a áirithiú go leanfar an nós imeachta mar is cuí:

- (a) fianaise iomchuí nach bhfuil sé i gceann de na staideanna eisiaimh dá dtagraítear in Airteagal 132(1);
- (b) faisnéis faoi dhaoine nádúrtha nó dlítheanacha atá ina gcomhaltaí de chomhlacht riaracháin, bainistíochta nó maoirseachta an rannpháirtí nó ag a bhfuil cumhachtaí ionadaíochta, cinnteoireachta nó rialaithe maidir leis an rannpháirtí sin agus fianaise iomchuí nach bhfuil duine amháin nó níos mó de na daoine sin i gceann de na staideanna eisiaimh dá dtagraítear i bpointe (c) go pointe (f) d'Airteagal 132(1);
- (c) fianaise iomchuí nach bhfuil duine nádúrtha nó dlítheanach a ghlacann dliteanas neamhtheoranta i leith fiacha an rannpháirtí sin i staid eisiaimh dá dtagraítear i bpointe (a) nó i bpointe (b) d'Airteagal 132(1);

3. Glacfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach mar fhianaise inghlactha nach bhfuil rannpháirtí nó eintiteas dá dtagraítear i mír 2 i gceann de na staideanna a bhfuil tuairisc orthu i bpointí (a), (c), (d) nó (f) d'Airteagal 132(1), sliocht a scríobhadh le déanaí as an taifead breithiúnach, nó, ina éagmais sin, doiciméad comhionann arna eisiúint ag údarás breithiúnach nó riaracháin sa tír ina bhfuil sé bunaithe lena léirítear gur comhlíonadh na ceanglais sin.

Glacfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach mar fhianaise inghlactha nach bhfuil rannpháirtí nó eintiteas dá dtagraítear i mír 2 sa staid a bhfuil tuairisc uirthi i bpointe (a) nó pointe (b) d'Airteagal 132(1), deimhniú a rinneadh le déanaí arna eisiúint ag údarás inniúil an stáit lena mbaineann. Murar eisíodh an deimhniú sa tír lena mbaineann, féadfaidh an rannpháirtí ráiteas faoi mhionn a rinneadh os comhair údarás nó nótaire breithiúnach nó, ina éagmais sin, ráiteas sollúnta a rinneadh os comhair údarás riaracháin nó comhlachta gairmiúil cáilithe sa tír ina bhfuil sé bunaithe.

4. Tarscaoilfidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach oibleagáid rannpháirtí nó eintitis dá dtagraítear i mír 2 an fhianaise dhoiciméadach dá dtagraítear i mír 2 agus mír 3 a chur isteach:
- (a) más féidir leis rochtain a fháil air i mbunachar sonraí saor in aisce;
 - (b) má cuireadh isteach an fhianaise sin cheana chun críocha nós imeachta eile agus ar choinníoll go bhfuil na doiciméid uile a cuireadh isteach bailí fós agus nach mó ná bliain amháin a chuaigh thart ó dháta eisiúna an dearbhaithe;
 - (c) mura féidir an fhianaise sin a aithníonn an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach a chur ar fáil.
5. Ní bheidh feidhm ag mír 1 go dtí 4 maidir le daoine agus eintitis atá ag cur chun feidhme cistí de chuid an Aontais de bhun phointe (c) d'Airteagal 61(1) nó maidir le comhlachtaí de réir bhrí Airteagal 69 agus 70.

Airteagal 134
Pionós airgeadais

1. Chun a áirithiú go mbeidh éifeacht dhíspreagthach ann, féadfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach, ag féachaint, más iomchuí, don mholadh ón bpainéal dá dtagraítear in Airteagal 139, pionós airgeadais a fhorchur ar fhaighteoir ar tugadh gealltanais dlíthiúil i gcrích leis agus atá i gceann de na staideanna dá dtagraítear i bpointí (c), (d), (e) nó (f) d'Airteagal 132(1).
- Maidir leis na staideanna sin dá dtagraítear i bpointí (c), (d), (e) agus (f) d'Airteagal 132(1), féadfar an pionós airgeadais a fhorchur mar rogha mhalartach ar Chinneadh faighteoir a eisiamh, i gcás ina mbeadh an t-eisiamh sin díréireach ar bhonn na gcrítear dá dtagraítear in Airteagal 132(3);
- Maidir leis na staideanna dá dtagraítear i bpointí (c), (d), (e) agus (f) d'Airteagal 132(1), féadfar an pionós airgeadais a fhorchur de bhreis ar eisiamh a bheadh riachtanach chun leasanna airgeadais an Aontais a chosaint, i gcás inar léirigh an faighteoir iompar córasach atarlaitheach agus é mar aidhm aige cistí de chuid an Aontais a fháil go míchuí.
2. Ní bheidh an pionós airgeadais os cionn 10 % de luach iomlán an chonartha. I gcás comhaontú deontais arna síniú ag roinnt tairbhí, ní bheidh an pionós airgeadais os cionn 10 % de mhéid an deontais a bhfuil an tairbhí lena mbaineann ina theideal i gcomhréir leis an gcomhaontú deontais.

Airteagal 135
Fad na tréimhse eisiaimh agus na tréimhse teorann

1. Ní mhairfidh tréimhse an eisiaimh níos mó ná:
- (a) an fad a leagadh síos i mbreithiúnas críochnaitheach nó Cinneadh riaracháin críochnaitheach de chuid Ballstáit, má leagadh aon fhad síos ann;
 - (b) cúig bliana sna cásanna dá dtagraítear i bpointe (d) d'Airteagal 132(1);
 - (c) trí bliana sna cásanna dá dtagraítear i bpointí (c), (e) agus (f) d'Airteagal 132(1).
- Déanfar duine nó eintiteas dá dtagraítear in Airteagal 131(1) a eisiamh má bhíonn sé i gceann de na staideanna dá dtagraítear i bpointe (a) agus i bpointe (b) d'Airteagal 132(1).

2. Cúig bliana a mhairfidh an tréimhse teorann chun duine nó eintiteas dá dtagraítear in Airteagal 131(1) a eisiamh agus/nó pionóis airgeadais a fhorchur air, agus ríomhfar í ó aon cheann de na dátaí seo a leanas:

- (a) an dáta a tharla an t-iompar is cúis leis an eisiamh nó, i gcás gníomhartha leanúnacha nó atarlaitheacha, an dáta a bheidh deireadh leis an iompar, sna cásanna dá dtagraítear i bpointí (b), (c), (d) agus (e) d'Airteagal 132(1);
- (b) dáta an bhreithiúnais deiridh a dhéanfaidh dlínse náisiúnta nó dáta an chinnidh riaracháin chríochnaithigh sna cásanna dá dtagraítear i bpointí (b), (c) agus (d) d'Airteagal 132(1).

Brisfear an tréimhse teorann le gníomhaíocht ó údarás náisiúnta, ón gCoimisiún, ón Oifig Eorpach Frith-Chalaoise, ón bpainéal dá dtagraítear in Airteagal 139 nó ó aon eintiteas a bhfuil baint aige le cur chun feidhme an bhuiséid, má thugtar fógra don duine nó don eintiteas dá dtagraítear in Airteagal 131(1) agus má bhaineann sé le himscrúduithe nó le himeachtaí breithiúnacha. Cuirfear tús le tréimhse teorann nua an lá tar éis an idirbhriste.

Chun críche pointe (f) d'Airteagal 132(1), beidh feidhm ag an tréimhse teorann chun duine nó eintiteas dá dtagraítear in Airteagal 131(1) a eisiamh agus/nó chun pionós airgeadais a fhorchur ar fhaighteoir dá bhforáiltear in Airteagal 3 de Rialachán (CE, Euratom) Uimh. 2988/95.

Má cháilíonn iompar an duine nó an eintitis lena mbaineann dá dtagraítear in Airteagal 131(1) faoi roinnt de na forais atá liostaithe in Airteagal 132(1), beidh feidhm ag tréimhse teorann an fhorais is tromchúisí acu.

Airteagal 136 *Eisiamh agus pionóis airgeadais a fhoilsiú*

1. Chun éifeacht dhíspreagthach an eisiaimh agus/nó an phionóis airgeadais a threisiú, i gcás inar gá sin, déanfaidh an Coimisiún, faoi réir Chinneadh an oifigigh údarúcháin atá freagrach, an fhaisnéis seo a leanas a bhaineann leis an eisiamh agus, i gcás inarb infheidhme, leis an bpionós airgeadais le haghaidh na gcásanna dá dtagraítear i bpointí (c), (d), (e) agus (f) d'Airteagal 132(1) a fhoilsiú ar a shuíomh idirlín:

- (a) ainm an duine nó an eintitis lena mbaineann dá dtagraítear in Airteagal 131(1);
- (b) an staid eisiaimh
- (c) fad thréimhse an eisiaimh agus/nó méid an phionóis airgeadais.

I gcás ina ndearnadh an Cinneadh maidir leis an eisiamh agus/nó leis an bpionós airgeadais, ar bhonn réamhaicmiú amhail dá dtagraítear in Airteagal 132(2), cuirfear in iúl san fhoilsiú nach bhfuil aon bhreithiúnas críochnaitheach ann nó, más infheidhme, nach bhfuil aon Chinneadh riaracháin críochnaitheach ann. Sna cásanna sin, déanfar faisnéis faoi aon achomhairc, faoi stádas agus torthaí na n-athchomharc sin, mar aon le haon Chinneadh athbhreithnithe ón oifigeach údarúcháin atá freagrach, a fhoilsiú gan mhoill. I gcás inar forchuireadh pionós airgeadais, sonrófar san fhoilsiú freisin ar íocadh an pionós sin.

Déanfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach an Cinneadh an fhaisnéis a fhoilsiú tar éis an bhreithiúnais chríochnaithigh ábhartha nó, i gcás inarb infheidhme, tar éis an chinnidh riaracháin chríochnaithigh, nó tar éis an mholta ón bpainéal dá dtagraítear in Airteagal 139, de

réir mar a bheidh. Tiocfaidh an Cinneadh sin i bhfeidhm trí mhí tar éis fógra a thabhairt faoi don duine nó don eintiteas lena mbaineann dá dtagraítear in Airteagal 131(1).

Bainfear an fhaisnéis a fhoilseofar a luaithe a bheidh deireadh leis an eisiámh. I gcás pionós airgeadais, bainfear an foilseachán sé mhí tar éis íoc an phionóis.

I gcomhréir le Rialachán (CE) Uimh. 45/2001, sa mhéid a bhaineann le sonraí pearsanta, cuirfidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach an duine nó an t-eintiteas lena mbaineann dá dtagraítear in Airteagal 131(1) ar an eolas faoina chearta faoi na rialacha is infheidhme maidir le cosaint sonraí agus i ndáil leis na nósanna imeachta a bheidh ar fáil maidir leis na cearta sin a fheidhmiú.

2. Ní fhoilseofar an fhaisnéis dá dtagraítear i mír 1 den Airteagal seo in aon cheann de na cásanna seo a leanas:
 - (a) i gcás inar gá an rúndacht a bhaineann le himscrúdú nó a bhaineann le nósanna imeachta breithiúnacha náisiúnta a chaomhnú;
 - (b) i gcás ina ndéanfaí damáiste díréireach, leis an bhfoilsíú, don duine nó don eintiteas lena mbaineann dá dtagraítear in Airteagal 131(1) nó go mbeadh an foilsíú díréireach ar bhealach eile, bunaithe ar chritéir na comhréireachta a leagtar amach in Airteagal 132(3) agus do mhéid an phionóis airgeadais;
 - (c) i gcás ina mbeidh duine nádúrtha i gceist, mura mbeidh bonn cirt eisceachtúil leis na sonraí pearsanta a fhoilsiú, *inter alia*, de bharr thromchúis an iompair nó de bharr a thionchair ar leasanna airgeadais an Aontais. Sna cásanna sin, déanfar an ceart chun príobháideachta agus na cearta eile dá bhforáiltear i Rialachán (CE) Uimh. 45/2001 a chur san áireamh go hiomchuí.

Airteagal 137 *Diúltú i gcás nós imeachta um dhámhachtain*

1. Déanfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach rannpháirtí a dhiúltú i gcás nós imeachta ar leith más fíor i gcás an rannpháirtí sin:
 - (a) go bhfuil sé i staid eisiaimh arna bunú i gcomhréir le hAirteagal 132;
 - (b) go ndearna sé bréagléiriú ar an bhfaisnéis a éilítear mar choinníoll le páirt a ghlacadh sa nós imeachta, nó mhainnigh sé an fhaisnéis sin a sholáthar;
 - (c) go raibh baint aige cheana le doiciméid a ullmhú a úsáideadh i nós imeachta um dhámhachtain ar bhealach ina raibh saobhadh iomaíochta i gceist nach féidir a leigheas ar shlí eile.

Tabharfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach an fhaisnéis ábhartha a malartaíodh i gcomhthéacs rannpháirtíocht an rannpháirtí sa nós imeachta um dhámhachtain dá dtagraítear i bpointe (c) nó an fhaisnéis a tháinig as an rannpháirtíocht sin do na rannpháirtithe eile sa nós imeachta um dhámhachtain. Socróidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach teorainneacha ama leordhóthanacha le tairiscintí nó iarratais a fháil. Roimh aon diúltú den sórt sin, tabharfar an deis don rannpháirtí a chruthú nach sáraíonn a rannpháirtíocht in ullmhú an nós imeachta um dhámhachtain príosabal na córa comhionainne.

2. Beidh feidhm ag Airteagal 129(1) mura tugadh bonn cirt leis an diúltú i gcomhréir le pointe (a) de mhír 1 le Cinneadh eisiaimh a rinneadh i leith an rannpháirtí, tar éis imscrúdú ar a bharúlacha.

Airteagal 138
An córas luathbhratha agus eisiaimh

1. Faisnéis a mhalartaítear laistigh den chóras luathbhratha agus eisiaimh dá dtagraítear in Airteagal 131, déanfar í ar fad a chur sa bhunachar sonraí a chuir an Coimisiún ar bun ('an bunachar sonraí') agus déanfar í a bhainistiú i gcomhréir leis an gceart chun príobháideachta agus leis na cearta eile dá bhforáiltear i Rialachán (CE) Uimh. 45/2001.

Iontrálfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach faisnéis faoi chásanna luathbhratha, eisiaimh agus/nó pionóis airgeadais sa bhunachar sonraí tar éis dó fógra a thabhairt don duine nó don eintiteas lena mbaineann dá dtagraítear in Airteagal 131(1). Féadfar an fógra sin a chur siar go heisceachtúil i gcás ina mbeidh forais dhlísteanacha láidre ann chun rúndacht imscrúdaithe nó imeachtaí breithiúnacha náisiúnta a chaomhnú, go dtí nach mbeidh na forais dhlísteanacha láidre sin chun rúndacht a chaomhnú ann a thuilleadh.

I gcomhréir le Rialachán (CE) Uimh. 45/2001, aon duine nó eintiteas dá dtagraítear in Airteagal 131(1) atá faoi réir an chórais luathbhratha agus eisiaimh, beidh sé de cheart aige go gcuirfear ar an eolas é maidir leis na sonraí atá á stóráil sa bhunachar sonraí, arna iarraidh sin ar an gCoimisiún.

Déanfar an fhaisnéis a bheidh sa bhunachar sonraí a thabhairt cothrom le dáta, i gcás inarb iomchuí, tar éis ceartú nó modhnú na sonraí nó scríosadh na sonraí. Is i gcomhréir le Airteagal 136 amháin a fhoilseofar í.

2. Beidh an córas luathbhratha agus eisiaimh dá dtagraítear in Airteagal 131(1) den Rialachán seo bunaithe ar fhaisnéis dá dtagraítear sa cheathrú fhomhír d'Airteagal 132(2) agus ar tharchur faisnéise chuig an gCoimisiún, a dhéanfaidh, go háirithe:
 - (a) An Oifig Eorpach Frith-Chalaoise i gcomhréir le Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 883/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁴⁵ i gcás ina léireofar le fiosrúchán atá críochnaithe nó ar bun ag an Oifig Eorpach Frith-Chalaoise go bhféadfadh sé bheith iomchuí bearta réamhchúraim a ghlacadh chun leasanna airgeadais an Aontais a chosaint, agus aird chuí á tabhairt ar urramú ceart nós imeachta agus ceart bunúsach, agus cosanta sceithirí;
 - (b) oifigeach údarúcháin de chuid an Choimisiúin, de chuid oifige Eorpaigh arna chur ar bun ag an gCoimisiún nó de chuid gníomhaireachta feidhmiúcháin;
 - (c) institiúid, oifig Eorpach nó gníomhaireacht seachas na gníomhaireachtaí dá dtagraítear i bpointe (b) den mhír seo, comhlacht nó duine ar cuireadh cur chun feidhme gníomhaíochtaí CBES de chúram air;
 - (d) eintitis atá ag cur an bhuiséid chun feidhme i gcomhréir le hAirteagal 62 i gcásanna inar braitheadh calaois agus/nó neamhrialtacht agus na hoibre leantaí orthu sin, i gcás ina gceanglaítear sin i rialacha a bhaineann go sonrach le hearnáil faoi leith;
 - (e) eintitis nó daoine atá ag cur chun feidhme cistí de chuid an Aontais de bhun pointe (c) d'Airteagal 61(1), i gcásanna inar braitheadh calaois agus/nó mírialtachtaí agus na oibre leantaí orthu sin

⁴⁵

IO L 248, 18.9.2013, Lch. 1.

3. Ach amháin i gcás ina mbeidh an fhaisnéis le cur isteach i gcomhréir le rialacha a bhaineann go sonrach le hearnáil faoi leith, áireofar ar an bhfaisnéis a bheidh le tarchur de bhun mhír 2 den Airteagal seo an méid seo a leanas:
- (a) céannacht an eintitis nó an duine lena mbaineann;
 - (b) achoimre ar na rioscaí a braitheadh nó na fíorais atá i gceist;
 - (c) faisnéis a d'fhéadfadh cuidiú leis an oifigeach údarúcháin an fíorú dá dtagraítear i mír 4 den Airteagal seo a dhéanamh nó Cinneadh a dhéanamh maidir le heisiamh dá dtagraítear in Airteagal 132(1) nó (2), nó Cinneadh a dhéanamh chun pionós airgeadais amhail dá dtagraítear in Airteagal 134 a fhorchur;
 - (d) i gcás inarb infheidhme, aon bhearta speisialta is gá chun go n-áiritheofar rúndacht na faisnéise arna tarchur, lena n-áirítear bearta chun fianaise a chosaint le go gcosnófar an t-imscrúdú nó na himeachtaí breithiúnacha náisiúnta.
4. Cuirfidh an Coimisiún an fhaisnéis dá dtagraítear i mír 3 den Airteagal seo ar aghaidh gan mhoill chuig a n-oifigigh údarúcháin agus chuig oifigigh a ngníomhaireachtaí feidhmiúcháin, chuig na hinstiúidí eile uile, chuig comhlachtaí agus chuig oifigí agus gníomhaireachtaí Eorpacha trí na bunachair sonraí dá dtagraítear i mír 1 chun gur féidir leo an fíorú is gá a dhéanamh maidir lena nósanna imeachta um dámhachtain a bheidh idir lámha agus na conarthaí atá ann cheana.
- Agus an fíorú sin á dhéanamh, déanfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach a chumhachtaí a fheidhmiú de réir mar a fhoráiltear faoi Airteagal 73 agus ní rachaidh sé níos faide ná mar a leagtar amach i dtéarmaí agus coinníollacha an nós imeachta um dhámhachtain agus na bhforálacha conarthacha.
- Ní mhairfidh tréimhse choinneáil na faisnéise a bhaineann leis an luathbhrath a tarchuireadh i gcomhréir le mír 3 níos mó ná bliain amháin. Más rud é, i rith na tréimhse sin, go n-iarrfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach ar an bpainéal moladh a eisiúint i gcás eisiamh nó pionóis airgeadais, féadfar síneadh a chur leis an tréimhse choinneála go dtí go mbeidh Cinneadh déanta ag an oifigeach údarúcháin atá freagrach.
5. Ní fhéadfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach a Chinneadh pionós airgeadais a eisiamh agus/nó a fhorchur ná ní fhéadfaidh sé Cinneadh a dhéanamh an fhaisnéis ghaolmhar a fhoilsiú ach amháin tar éis dó moladh a fháil ón bpainéal i gcás ina mbeidh an Cinneadh sin bunaithe ar réamhaicmiú amhail dá dtagraítear in Airteagal 132(2).
6. Tabharfaidh an Coimisiún rochtain ar an bhfaisnéis faoi chinntí i dtaobh eisiamh do na heintitis uile a bheidh rannpháirteach i gcur chun feidhme an bhuiséid i gcomhréir le Airteagal 132 le go mbeidh siad in ann a fhíorú an bhfuil ann d'eisiamh sa chóras d'fhonn an fhaisnéis sin a chur san áireamh, mar is iomchuí agus ar a bhfreagracht féin, agus conarthaí á ndámhachtain i gcur chun feidhme an bhuiséid.
7. Mar chuid den tuarascáil bhliantúil ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle, amhail dá dtagraítear in Airteagal 325(5) CFAE, déanfaidh an Coimisiún faisnéis chomhiomlán a sholáthar ar na cinntí arna ndéanamh ag na hoifigigh údarúcháin faoi Airteagail 131 go 138 den Rialachán seo. Sa tuarascáil sin freisin, beidh tuilleadh faisnéise maidir le haon chinntí a ghlac na hoifigigh údarúcháin de bhun phointe (b) d'Airteagal 132(6) agus de bhun Airteagal 136(2) agus ar aon cinntí a rinne na hoifigigh údarúcháin chun imeacht ó mholadh an phainéil de bhun an fomhír deireanach d'Airteagal 139(6).

Déanfar an fhaisnéis dá dtagraítear sa chéad fhomhír den mhír seo a sholáthar, agus aird iomchuí á tabhairt ar na ceanglais rúndachta, agus ní chumasófar léi, go háirithe, an duine nó an eintitis lena mbaineann dá dtagraítear in Airteagal 131(1) a aithint.

Airteagal 139
Painéal

1. Tionólfar painéal arna iarraidh sin ag oifigeach údarúcháin aon institiúide, aon chomhlachtaí de chuid an Aontais, aon oifigí Eorpacha agus aon chomhlachtaí nó aon daoine ar cuireadh de chúram orthu gníomhaíochtaí sonracha in CBES a chur chun feidhme de bhun Teideal V de CAE.
2. Is iad a bheidh ar an bpainéal:
 - (a) buanchathaoirleach neamhspleách ardleibhéil arna cheapadh ag an gCoimisiún;
 - (b) beirt bhuanionadaithe ón gCoimisiún, mar úinéir an chórais, a mbeidh comhsheasamh acu; agus
 - (c) ionadaí amháin ón oifigeach údarúcháin is iarrthóir.

Áiríteofar le comhdhéanamh an phainéil an saineolas dlíthiúil agus teicniúil is iomchuí. Beidh rúnaíocht bhuan de chúnamh ag an bpainéal, a chuirfidh an Coimisiún ar fáil, agus beidh sí freagrach as riar leanúnach an phainéil.
3. Roghnófar an Cathaoirleach as measc iarbhaill den Chúirt Iniúcháirí, den Chúirt Bhreithiúnais nó iaroifigh a raibh céim Ard-Stiúrthóra ar a laghad acu in institiúid de chuid an Aontais seachas an Coimisiún. Roghnófar an duine sin ar bhonn a cháilíochtaí pearsanta agus gairmiúla, taithí fhorleathan ar chúrsaí dlí agus airgeadais agus inniúlacht, neamhspleáchas agus ionracas atá cruthaithe. Mairfidh téarma oifige na gcomhaltaí cúig bliana agus ní fhéadfar é a athnuachan. Ceapfar an Cathaoirleach mar shainchomhairleoir de réir bhrí Airteagal 5 de Choinníollacha Fostaíochta Sheirbhísigh eile an Aontais Eorpaigh. Beidh Cathaoirleach an phainéil ina uachtarán ar sheisiún uile an phainéil. Beidh sé neamhspleách i gcomhall a chuid dualgas. Ní bheidh aon choinbhleacht leasa i gceist leis idir a chuid dualgas mar Chathaoirleach an phainéil agus aon dualgais oifigiúla eile.
4. Is é an Coimisiún a ghlacfaidh rialacha nós imeachta an phainéil.
5. Seasfaidh an painéal ceart an duine nó an eintitis lena mbaineann dá dtagraítear in Airteagal 131(1) barúlacha a chur isteach ar na fórais nó na torthaí dá dtagraítear in Airteagal 132(2), nuair a bheidh réamhaicmiú sa dlí déanta agus sula nglacfaidh sé a mholtaí. Féadfar an deis barúlacha a chur isteach a chur siar go heisceachtúil i gcás ina mbeidh fórais dhlisteanacha láidre ann chun rúndacht imscrúdaithe nó imeachtaí breithiúnacha náisiúnta a chaomhnú, go dtí go mbeidh deireadh leis na fórais dhlisteanacha sin.
6. Beidh na gnéithe seo a leanas sa mholadh ón bpainéal go ndéanfaí pionós airgeadais a eisiamh agus/nó a fhorchur, i gcás inarb infheidhme:
 - (a) na fórais nó na torthaí dá dtagraítear in Airteagal 132(2) agus a réamhaicmiú sa dlí;
 - (b) measúnú ar an ngá le pionós airgeadais a fhorchur agus méid an phionóis sin;

- (c) measúnú ar an ngá leis an duine nó an eintiteas lena mbaineann dá dtagraítear in Airteagal 131(1) a eisiaimh, agus, sa chás sin, moladh faoi fhad an eisiaimh sin;
- (d) measúnú ar an ngá leis an bhfaisnéis a fhoilsiú a bhaineann leis an duine nó leis an eintiteas dá dtagraítear in Airteagal 131(1) atá eisiata agus/nó atá faoi réir pionós airgeadais;
- (e) measúnú ar na bearta feabhais a rinne an duine nó an t-eintiteas dá dtagraítear in Airteagal 131(1), má rinneadh aon bhearta.

I gcás ina mbeartóidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach Cinneadh níos déine a dheanamh ná an méid a mhol an painéal, áiritheoidh sé go ndéanfar an ceart chun éisteacht a fháil agus na rialacha maidir le cosaint sonraí pearsanta a urramú go hiomchuí nuair a dhéanfar an Cinneadh sin.

I gcás ina gcinntfidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach imeacht ó mholadh an phainéil, míneoidh sé bonn cirt an chinnidh sin don phainéal.

- 7. Le linn na tréimhse eisiaimh déanfaidh an painéal athbhreithniú ar an moladh uaidh arna iarraidh sin ag an oifigeach údarúcháin atá freagrach sna cásanna dá dtagraítear in Airteagal 132(8) nó tar éis Cinneadh faoi bhreithiúnas deiridh a bheith curtha in iúl nó Cinneadh deiridh riaracháin lena mbunaítear na forais i gcomhair eisiaimh i gcás nach leagtar síos ina leith, leis an mbreithiúnas sin nó leis an gCinneadh sin, tréimhse an eisiaimh, amhail dá dtagraítear sa dara fomhír d'Airteagal 132(2).
- 8. Tabharfaidh an painéal fógra gan mhoill don oifigeach údarúcháin is iarrthóir faoina mholadh athbhreithnithe, agus ina dhiaidh sin déanfaidh an t-oifigeach údarúcháin athbhreithniú ar a chinneadh.
- 9. Beidh dlínse neamhtheoranta ag Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh athbhreithniú a dhéanamh ar Chinneadh faoina ndéanfaidh an t-t-oifigeach údarúcháin duine nó eintiteas dá dtagraítear in Airteagal 131(1) a eisiaimh agus/nó pionós airgeadais a fhorchur ar fhaighteoir, lena n-áirítear tríd an eisiaimh a neamhniú, thréimhse an eisiaimh a laghdú nó a mhéadú agus/nó an pionós airgeadais a fhorchuirtear a neamhniú, a laghdú nó a mhéadú. Ní bheidh feidhm ag Airteagal 22(1) de Rialachán (CE) Uimh. 58/2003 ón gComhairle nuair a dhéanfaidh an t-oifigeach údarúcháin Cinneadh eisiaimh nó pionós airgeadais a fhorchur ar bhonn moladh ón bPainéal.

Airteagal 140

Eisiaimh is infheidhme maidir leis an Airmheán Comhpháirteach Taighde

Ní beidh feidhm ag Airteagal 131 go 139 maidir leis an Airmheán Comhpháirteach Taighde.

ROINN 3

CÓRAIS TF AGUS R-RIALTAS

Airteagal 141

Oibríochtaí a bhainistiú go leictreonach

- 1. I gcás ina ndéanfar oibríochtaí ioncaim agus caiteachais nó malartú doiciméad a bhainistiú le córais ríomhaireachta, féadfar doiciméid a shíniú trí nós imeachta ríomhairithe nó trí nós

imeachta leictreonach lena ndéantar fiordheimhniú leordhóthanach ar an sínitheoir. Ina cuid de na córais ríomhaireachta beidh tuairisc iomlán cothrom le dáta ar an gcóras ina mbeidh sainiú ar ábhar na réimsí sonraí uile, cur síos ar conas a chaitear le gach duine aonair agus lena minítear go mionsonraithe conas a ráthaíonn an córas ríomhaireachta go bhfuil rian iniúchóireachta iomlán ag gach oibríocht.

2. Faoi réir réamhthoilíú na n-institiúidí agus na mBallstát i dtrácht, féadfar doiciméad a tharchur eatarthu go leictreonach.

Airteagal 142
r-Rialtas

1. Déanfaidh na hinstiúidí, na gníomhaireachtaí feidhmiúcháin agus na comhaltaí dá dtagraítear in Airteagal 69 agus Airteagal 70 caighdeáin aonfhoirmeacha a shocrú agus a chur i bhfeidhm maidir le malartú leictreonach leis na rannpháirtithe. Déanfaidh siad, go háirithe, a mhéid is féidir, réitigh a dhearadh agus a chur chun feidhme maidir le sonraí, arna gcur isteach i nósanna imeachta um dhámhachtain, a thíolacadh, a stóráil agus a phróiseáil agus chuige sin, déanfaidh siad 'limistéar um chómhalmartú faisnéise leictreonaí' a chur ar bun le haghaidh rannpháirtithe.
2. Faoi gcur chun feidhme comhroinnte, déanfar na malartuithe uile faisnéise idir na Ballstáit agus an Coimisiún tríd na modhanna a léirítear sna rialacha a bhaineann go sonrach le hearnáil faoi leith. Forálfar leis na rialacha sin d'idir-inoibritheacht sonraí a bhailítear nó a fhaightear ar bhealach eile agus tharchuirtear i mbainistiú an bhuiséid.

Airteagal 143
Córais mhalartúcháin leictreonacha

1. Féadfar na malartuithe uile leis na faighteoirí, lena n-áirítear gealltanais dhlíthiúla a thabhairt chun críche agus aon leasuithe orthu sin, a dhéanamh le córais mhalartúcháin leictreonacha.
2. Comhlíonfaidh na córais mhalartúcháin leictreonacha na ceanglais seo a leanas:
 - (a) daoine údaráithe amháin a fhéadfaidh rochtain a bheith acu ar an gcóras agus ar na doiciméid a tharchuirtear tríd an gcóras sin;
 - (b) daoine údaráithe amháin a fhéadfaidh doiciméad a shíniú nó a tharchur go leictreonach tríd an gcóras;
 - (c) ní mór daoine údaráithe a shainaithint tríd an gcóras leis na modhanna atá leagtha síos;
 - (d) ní mór a Chinneadh go cruinn cén t-am agus cén dáta a rinneadh idirbheart leictreonach;
 - (e) ní mór sláine na ndoiciméad a chaomhnú;
 - (f) ní mór na doiciméid a choinneáil ar fáil;
 - (g) más iomchuí, ní mór rúndacht na ndoiciméad a chaomhnú;
 - (h) ní mór a áirithiú go gcosnófar sonraí pearsanta i gcomhréir le ceanglais Rialacháin (CE) Uimh. 45/2001.

3. Beidh an toimhde dhlíthiúil ann go bhfuil na sonraí a sheolfar agus a gheofar tríd an gcóras sin ina sonraí slána agus go bhfuil dáta agus am an tseolta agus na fála a léiríonn an córas cruinn.

Measfar gurb ionann agus doiciméad páipéir aon doiciméad a chuirfear nó a gcuirfear fógra faoi tríd an gcóras sin, beidh sé inghlactha mar fhianaise in imeachtaí dlíthiúla agus measfar é a bheith ina bun leagan agus beidh an toimhde dhlíthiúil ann gur fíordhoiciméad slán é, ar choinníoll nach bhfuil aon ghnéithe dinimiciúla ann a d'fhéadfadh é a athrú.

Beidh éifeacht ag na sínithe leictreonacha dá dtagraítear i bpointe (b) de mhír 2 arb ionann í agus éifeacht sínithe láimhe.

Airteagal 144
Doiciméid iarratais a chur isteach

1. Is é an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach a leagfaidh síos na socruithe le haghaidh doiciméid iarratais agus féadfaidh sé modh eisiach cur isteach a roghnú.

Beidh an modh cumarsáide socraithe sa chaoi go n-áiritheofar go mbeidh fíoriomaíocht ann agus go gcomhlíonfar na coinníollacha seo a leanas:

- (a) go bhfuil an fhaisnéis uile is gá chun a mheas i ngach iarratas;
- (b) go bhfuil sláine na sonraí caomhnaithe;
- (c) go bhfuil rúndacht na ndoiciméad iarratais caomhnaithe;
- (d) go bhfuil na sonraí pearsanta cosanta i gcomhréir le ceanglais Rialacháin (CE) Uimh. 45/2001.

2. Áiritheoidh an Coimisiún le modhanna iomchuí agus i gcomhréir le mír 1 d'Airteagal 142 go bhféadfaidh rannpháirtithe doiciméid iarratais agus aon fhianaise thacaíochta a chur isteach i bhformáid leictreonach. Aon chóras cumarsáide leictreonaí a úsáidfear chun tacú le cumarsáid agus le malartuithe faisnéise, beidh sé neamh-idirdhealaitheach, ar fáil go ginearálta agus beidh sé idir-inoibritheach le táirgí theicneolaíochta na faisnéise agus na cumarsáide (TFC) atá in úsáid go ginearálta agus ní chuirfidh sé srian ar an rochtain atá ag rannpháirtithe ar an nós imeachta um dhámhachtain.

3. Le fearais le haghaidh doiciméid iarratais a fháil, ráthófar, le modhanna teicniúla agus nósanna imeachta iomchuí:

- (a) gur féidir an rannpháirtí a fhíordheimhniú go cinnte;
- (b) gur féidir a Chinneadh go cruinn cén t-am agus cén dáta a fuarthas na doiciméid iarratais;
- (c) gur ag daoine údaráithe amháin a bheidh rochtain ar shonraí a tarchuirtear faoi na ceanglais seo agus gurb iad na daoine sin amháin a fhéadfaidh na dátaí i leith iad a oscailt a shocrú nó a athrú;
- (d) le linn chéimeanna éagsúla an nós imeachta um dhámhachtain, is daoine údaráithe amháin a fhéadfaidh rochtain a bheith acu ar na sonraí uile a cuireadh isteach agus a fhéadfaidh rochtain ar na sonraí sin a thabhairt de réir mar is gá le haghaidh an nós imeachta;

- (e) féadfar a áirithiú go réasúnta gur féidir aon iarracht ar aon cheann de na coinníollacha a leagtar amach i bpointí (a) go (e) a shárú, gur féidir an iarracht sin a bhrath.

Ní bheidh feidhm ag an gcéad fhomhír maidir le conarthaí faoi na tairseacha a leagtar amach i mír 1 d'Airteagal 169.

4. Má údaraíonn oifigeach údarúcháin atá freagrach cur isteach doiciméad iarratais le modhanna teicniúla, measfar gur bunleaganacha iad na doiciméid iarratais a chuirfear isteach leis na córais sin.
5. Más i litir a dhéanfar an cur isteach, féadfaidh rannpháirtithe doiciméid iarratais a chur isteach:
 - (a) tríd an bpost nó trí sheirbhís chuiréireachta agus is é an postmharc nó dáta na bileoige taiscthe an fhianaise a bheidh ann sa chás sin.
 - (b) le seachadadh láimhe a dhéanfaidh an rannpháirtí go pearsanta nó trí ghníomhaire go dtí áitreabh an oifigigh údarúcháin atá freagrach agus is í an admháil an fhianaise a bheidh ann sa chás sin.
6. Is ionann na doiciméid iarratais a chur isteach agus toiliú a thabhairt fógra a fháil faoi thoradh an nós imeachta le modhanna leictreonacha.
7. Ní bheidh feidhm ag míreanna 1 go dtí 6 maidir le daoine nó eintitis a roghnú atá ag cur chun feidhme cistí de chuid an Aontais de bhun pointe (c) d'Airteagal 61(1).

CAIBIDIL 3

RIALACHA IS INFHEIDHME MAIDIR LE CUR CHUN FEIDHME DÍREACH

Airteagal 145 *Coiste meastóireachta*

1. Déanfaidh coiste meastóireachta na doiciméid iarratais a mheas.
2. Déanfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach an coiste meastóireachta a cheapadh.

Beidh triúr ar a laghad ar an gcoiste.
3. Na comhaltaí den choiste a mbeidh meastóireacht á déanamh acu ar iarratais ar dheontais nó ar thairiscintí, déanfaidh siad ionadaíocht thar ceann dhá eintiteas eagraíochtúla, ar a laghad, de chuid na n-institiúidí nó na gcomhlachtaí dá dtagraítear in Airteagal 67, in Airteagal 69 agus in Airteagal 70, nach bhfuil aon nasc ordlathach eatarthu, agus nach dtagann ceann amháin díobh, ar a laghad, faoi chúram an oifigigh údarúcháin atá freagrach. Maidir leis na hionadaíochtaí agus na haonaid áitiúla lasmuigh den Aontas agus maidir leis na comhlachtaí dá dtagraítear in Airteagal 67, in Airteagal 69 agus in Airteagal 70, mura bhfuil eintitis ar leithligh ann, ní bheidh feidhm ag an gceanglas maidir le heintitis eagraíochtúla nach bhfuil aon nasc ordlathach eatarthu. Is éard a bheidh in aonad áitiúil, cuir i gcás, toscaireacht, oifig nó oifig brainse de chuid an Aontais i dtríú tír.

Féadfaidh saineolaithe seachtracha cúnamh a thabhairt don choiste ar Chinneadh ón oifigeach údarúcháin atá freagrach.

Féadfaidh saineolaithe seachtracha bheith ina gcomhaltaí den choiste i gcás ina ndéantar foráil maidir leis an bhféidearthacht sin sa bhunghníomh.

4. Féadfaidh na daoine dá dtagraítear sa chéad fhomhír de mhír 3 nó saineolaithe seachtracha bheith ar na comhaltaí sin den choiste a mbeidh meastóireacht á déanamh acu ar iarratais ar chomórtais le haghaidh duaiseanna.
5. Comhlíonfaidh comhaltaí an choiste meastóireachta agus na saineolaithe seachtracha na hoibleagáidí a leagtar síos in Airteagal 59.

Airteagal 146
Doiciméid iarratais a shoiléiriú agus a cheartú

Féadfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach earráidí soiléire cléireachais sna doiciméid iarratais a cheartú i ndiaidh don rannpháirtí an earráid a bheidh le ceartú a dhearbhu.

Má theipeann ar an rannpháirtí fianaise a thíolacadh nó ráitis a dhéanamh, iarrfaidh an coiste meastóireachta nó, nuair is iomchuí, an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach, seachas i gcásanna cuí-réasúnaithe, ar an rannpháirtí an fhaisnéis atá in easnamh a sholáthar nó doiciméid tacaíochta a shoiléiriú.

Ní dhéanfaidh an fhaisnéis, an soiléiriú nó an dearbhú sin na doiciméid iarratais a athrú go substaintiúil.

Airteagal 147
Ráthaíochtaí

1. Ach amháin i gcás conarthaí ar luach íseal agus deontais ar luach íseal, féadfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach, má tá sin comhréireach agus faoi réir anailís riosca, féadfaidh sé a cheangal orthu seo a leanas ráthaíocht a chur isteach:
 - (a) conraitheoirí nó tairbhíthe chun teorainn a chur leis na rioscaí airgeadais a bhaineann le réamh-mhaoiniú a íoc ("ráthaíocht réamh-mhaoiniúcháin");
 - (b) conraitheoirí chun a áirithiú go gcomhlíonfar oibleagáidí suntasacha conarthacha i gcás oibreacha, soláthairtí nó seirbhísí casta ("ráthaíocht um fheidhmiú");
 - (c) conraitheoirí chun feidhmíocht iomlán an chonartha a áirithiú le linn thréimhse dhliteanais an chonartha ("ráthaíocht um airgead coinneála").

Díolmhófar JRC ó ráthaíochtaí a thaisceadh.

De rogha ar ráthaíocht réamh-mhaoiniúcháin a iarraidh le haghaidh deontas, féadfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach a Chinneadh an íocaíocht a dheighilt ina tráthchodanna éagsúla.

2. Cinnfidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach an ndéanfar an ráthaíocht a ainmniú in euro nó in airgeadra an chonartha nó an chomhaontaithe deontais.
3. Déanfaidh banc nó institiúid údaraithe airgeadais atá inghlactha ag an oifigeach údarúcháin atá freagrach an ráthaíocht a sholáthar.

Arna iarraidh sin don chonraitheoir nó don tairbhí agus ar choinníoll go nglacann an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach leis:

- (a) féadfar ráthaíocht chomhpháirteach agus leithleach ó thríú páirtí a chur in ionad na ráthaíochta dá dtagraítear i bpointe (a), i bpointe (b) agus i bpointe (c) de mhír 1;
 - (b) féadfar ráthaíocht chomhpháirteach dho-chúlghairthe agus neamhchoinníollach na dtairbhithe is páirtithe sa chomhaontú deontais céanna a chur in ionad na ráthaíochta dá dtagraítear i bpointe (a) de mhír 1.
4. Beidh d'éifeacht leis an ráthaíocht iallach a chur ar an mbanc nó ar an institiúid airgeadais nó ar an tríú páirtí seasamh mar urrús comhthaobhach do-chúlghairthe nó mar ráthóir céadéilimh i leith oibleagáidí an chonraitheora nó an tairbhí.
5. I gcás ina bhfaigheann an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach amach, agus an conradh nó an comhaontú deontais á chur chun feidhme, nach bhfuil údarú ag ráthóir ráthaíochtaí a eisiúint i gcomhréir leis an dlí náisiúnta is infheidhme, nó nach bhfuil an t-údarú sin ag an ráthóir a thuilleadh, éileoidh sé go gcuirfidh an conraitheoir nó an tairbhí ráthaíocht ar fáil in ionad na ráthaíochta a bhí le soláthar ag an ráthóir sin.

Airteagal 148
Ráthaíocht réamh-mhaoiniúcháin

6. Suim nach mó ná méid an réamh-mhaoiniúcháin a bheidh sa ráthaíocht.
7. Déanfar an ráthaíocht a scaoileadh a luaithe a bhainfear an réamh-mhaoiniú d'íocaíochtaí eatramhacha nó de chomhardú na n-íocaíochtaí don chonraitheoir nó don tairbhí i gcomhréir le téarmaí an chonartha nó le coinníollacha an chomhaontuithe deontais.

Teideal VI

Cur chun feidhme indíreach

Airteagal 149 *Cur chun feidhme indíreach*

1. Roghnú na n-eintiteas agus na ndaoine a bheidh i mbun cistí ón Aontas nó ráthaíochtaí buiséadacha a chur chun feidhme de bhun phointe (c) d'Airteagal 61(1), beidh an roghnú sin trédhearcach, beidh údar leis i ngeall ar chineál na gníomhaíochta agus ní thiocfaidh coibhleacht leasa as. I gcás na n-eintiteas dá dtagraítear i bpointí (ii), (v), (vi) agus (vii) d'Airteagal 61(1)(c), tabharfar aird chuí sa roghnú ar a gcumas oibríochtúil agus a gcumas airgeadais.

I gcás ina sainaithneofar an t-eintiteas nó an duine i mbunghníomh, áireofar sa ráiteas airgeadais dá bhforáiltear in Airteagal 33 bonn cirt réasúnaithe leis an eintiteas nó leis an duine ar leith a roghnú.

I gcásanna gur líonra a dhéanfaidh an cur chun feidhme, agus gur gá go n-ainmneoidh an Ballstát nó an tír lena mbainfidh comhlacht amháin nó eintiteas amháin ar a laghad, is é an Ballstát nó an tír lena mbainfidh a ainmneoidh an comhlacht nó an t-eintiteas i gcomhréir leis an mbunghníomh. I ngach cás eile, is é an Coimisiún a ainmneoidh na comhlachtaí agus na heintitis sin i gcomhaontú leis na Ballstáit nó leis na tíortha lena mbainfidh.

2. Na heintitis agus na daoine a bheidh i mbun cistí ón Aontas nó ráthaíochtaí buiséadacha a chur chun feidhme de bhun phointe (c) d'Airteagal 61(1), urramóidh siad prionsabal na bainistíochta fóna airgeadais, prionsabal na trédhearcachta, prionsabal an neamh-idirdhealaithe agus prionsabal na feiceálachta i dtaca le gníomhaíocht an Aontais. I gcás ina gcuirfidh an Coimisiún comhaontuithe comhpháirtíochta airgeadais ar bun i gcomhréir le hAirteagal 126, tabharfar tuairisc níos mionsonraithe ar na prionsabail thuasluaite sna comhaontuithe sin.
3. Sula síneofar comhaontú comhpháirtíochta, comhaontú airgeadais nó comhaontú ráthaíochta, déanfaidh an Coimisiún leibhéal cosanta a áirithiú do leasanna airgeadais an Aontais a bheidh coibhéiseach leis an leibhéal a bhíonn i bhfeidhm nuair a chuireann an Coimisiún na cistí chun feidhme i gcomhréir le pointe (a) d'Airteagal 61(1). Déanfaidh sé amhlaidh trí mheasúnú a dhéanamh ar chórais agus nósanna imeachta na n-eintiteas agus na ndaoine sin a bheidh i mbun cistí ón Aontas a chur chun feidhme má tá sé ar intinn aige taobh a thabhairt leo maidir le cur chun feidhme na gníomhaíochta nó trí bhearta maoirseachta iomchuí a chur i bhfeidhm.
4. I gcomhréir le prionsabal na comhréireachta agus aird chuí á tabhairt aige ar chineál na gníomhaíochta agus ar na rioscaí airgeadais i gceist, déanfaidh an Coimisiún measúnú ar na heintitis agus na daoine a bheidh i mbun cistí ón Aontas a chur chun feidhme de bhun phointe (c) d'Airteagal 61(1) i dtaca leis na nithe seo a leanas:
 - (a) córas rialaithe inmheánaigh atá éifeachtach agus éifeachtúil a bhunú agus feidhmiú an chórais sin a áirithiú, ar córas é atá bunaithe ar an gcleachtas idirnáisiúnta is fearr agus lena gceadaítear go háirithe neamhrialtachtaí agus calaois a chosc, a bhrath agus a cheartú;
 - (b) córas cuntasíochta a úsáid a sholáthraíonn faisnéis chruinn iomlán iontaofa go tráthúil;

- (c) dul faoi iniúchóireacht sheachtrach neamhspleách, arna déanamh i gcomhréir le caighdeáin iniúchóireachta a bhfuil glactha leo go hidirnáisiúnta, ag seirbhís iniúchóireachta atá neamhspleách ó thaobh a feidhmeanna de ar an eintiteas nó an duine i gceist;
- (d) rialacha agus nósanna imeachta iomchuí a chur i bhfeidhm maidir le maoiniú a chur ar fáil do thríú páirtithe lena n-áirítear nósanna imeachta athbhreithniúcháin iomchuí, rialacha maidir le cistí a íocadh go míchuí a ghnóthú agus rialacha maidir le cosc a bheith ar rochtain ar mhaoiniú;
- (e) eolas leordhóthanach faoina bhfaighteoirí a chur ar fáil don phobal;
- (f) cosaint sonraí pearsanta atá coibhéiseach léi sin dá dtagraítear faoi Airteagal 5 a áirithiú.

Ina theannta sin, i gcomhaontú leis na heintitis agus na daoine, féadfaidh an Coimisiún measúnú a dhéanamh ar rialacha agus nósanna imeachta eile amhail cleachtais chuntasaíochta costála riaracháin na n-eintiteas. Ar bhonn thorthaí an mheasúnaithe sin féadfaidh an Coimisiún a Chinneadh taobh a thabhairt leis na rialacha agus na nósanna imeachta sin.

Na heintitis nó na daoine sin a bhfuil measúnú déanta orthu mar chuid de na ceanglais sin, cuirfidh siad in iúl don Choimisiún gan aon mhoill mhíchuí má dhéantar aon leasuithe substaintiúla ar rialacha, córais nó nósanna imeachta an eintitis nó an duine a fhéadfaidh difear a dhéanamh d'iontaofacht mheasúnú an Choimisiúin.

5. I gcás nach ndéanann na heintitis nó na daoine sin na ceanglais dá dtagraítear i mír 4 a chomhlíonadh ach go páirteach, glacfaidh an Coimisiún na bearta maoirseachta iomchuí lena n-áirítear cosaint leasanna airgeadais an Aontais. Sonrófar na bearta sin sna comhaontuithe ábhartha.
6. Féadfaidh sé nach mbeidh gá le measúnú *ex-ante* lena n-aghaidh seo a leanas:
 - (a) na comhlachtaí dá dtagraítear in Airteagal 69 agus Airteagal 70 agus na daoine dá dtagraítear i bpointe (viii) d'Airteagal 61(1)(c) atá tar éis rialacha airgeadais a ghlacadh le toiliú roimh ré ón gCoimisiún;
 - (b) tríú tíortha nó na comhlachtaí a ainmneoidh siad, a mhéid a fhágtar na freagrachtaí maidir le bainistiú airgeadais ag an gCoimisiún, freagrachtaí a ráthaíonn cosaint leordhóthanach leasanna airgeadais an Aontais; nó
 - (c) na nósanna imeachta sin arna gceangal go sonrach ag an gCoimisiún, lena n-áirítear a nósanna imeachta féin nó iad sin a shonraítear sna bunghníomhartha.
7. I gcás ina measfar go bhfuil córais agus nósanna imeachta na n-eintiteas agus na ndaoine dá dtagraítear i bpointe (c) d'Airteagal 61(1) iomchuí, féadfar ranníocaíochtaí ón Aontas leis na heintitis nó leis na daoine sin a chur chun feidhme i gcomhréir leis an Teideal seo. I gcás ina nglacfaidh na heintitis nó na daoine sin páirt i nglao ar thograí cloífidh siad le rialacha an ghlaio sin i gcomhréir le Teideal VIII. I gcás den sórt sin, féadfaidh an t-oifigeach údarúcháin a Chinneadh comhaontú ranníocaíochta nó comhaontú maoiniúcháin a shíniú in áit comhaontú deontais.

Airteagal 150
Cur chun feidhme

1. Na heintitis agus na daoine a bheidh i mbun cistí ón Aontas nó ráthaíochtaí buiséadacha a chur chun feidhme, cuirfidh siad na nithe seo a leanas ar fáil don Choimisiún:
- (a) tuarascáil ar chur chun feidhme cistí ón Aontas nó ráthaíochtaí buiséadacha, lena n-áirítear comhlíonadh na gcoinníollacha nó na dtorthaí dá dtagraítear i bpointe (e) d'Airteagal 121(1);
 - (b) a gcuntais arna dtarraingt suas i leith an chaiteachais thabhairthe i gcás ina ndéantar an caiteachas a aisíoc de dhroim na ranníocaíochta;
 - (c) dearbhú bainistíochta ina gcumhdaítear an fhaisnéis dá dtagraítear i bpointe (a) agus, nuair is iomchuí, i bpointe (b) lena ndearbhaítear na nithe seo a leanas:
 - (i) go dtíolactar an fhaisnéis i gceart agus gur faisnéis iomlán chruinn atá inti;
 - (ii) gur úsáideadh an ranníocaíocht ón Aontas chun na críocha a ceapadh di, mar a shainmhínítear iad sna comhaontuithe ranníocaíochta, sna comhaontuithe maoiniúcháin nó sna comhaontuithe ráthaíochta nó, más infheidhme, sna rialacha ábhartha a bhaineann go sonrach le hearnáil faoi leith;
 - (iii) go dtugann na córais rialaithe a chuirtear ar bun na ráthaíochtaí is gá maidir le dlíthiúlacht agus rialacht na mbun-idirbheart;
 - (d) achoimre ar na tuarascálacha iniúchóireachta deiridh agus ar na rialuithe a dhéantar, lena n-áirítear anailís ar chineál agus méid na n-earráidí agus na laigí arna sainaitheint sna córais, mar aon le gníomhaíocht cheartaitheach a glacadh nó a beartaíodh.

I gcás gníomhaíochtaí a dhéanfar a fhoirceannadh roimh dheireadh na bliana airgeadais lena mbaineann, féadfar an tuarascáil deiridh a chur in áit an dearbhaithe bainistíochta dá dtagraítear i bpointe (c), ar choinníoll go ndéanfar í a thíolacadh roimh 15 Feabhra den bhliain i ndiaidh na bliana airgeadais i gceist.

Maidir leis na doiciméid dá dtagraítear sa chéad fhomhír, beidh ag gabháil leo tuairim ó chomhlacht iniúchóireachta neamhspleách, arna tarraingt suas i gcomhréir leis na caighdeáin iniúchóireachta a bhfuil glacadh leo go hidirnáisiúnta. Suífear leis an tuairim sin an bhfeidhmíonn, mar is ceart, na córais rialaithe a cuireadh ar bun, an bhfuil siad costéifeachtach agus an bhfuil na bun-idirbhearta dlíthiúil agus rialta. Luafar sa tuairim freisin an gcuireann an obair iniúchóireachta in amhras na dearbhuithe a rinneadh sa dearbhú bainistíochta faoi phointe (c) den chéad fhomhír. Mura bhfuil tuairim den sórt sin le fáil, féadfaidh an t-oifigeach údarúcháin leibhéal coibhéiseach ráthaíochta a lorg trí mheáin neamhspleácha eile.

Cuirfear na doiciméid dá dtagraítear sa chéad fhomhír ar fáil don Choimisiún tráth nach déanaí ná an 15 Feabhra den chéad bhliain airgeadais ina dhiaidh sin. Soláthrófar an tuairim dá dtagraítear sa tríú fhomhír don Choimisiún faoin 15 Márta ar a dhéanaí.

Beidh na hoibleagáidí a leagtar amach sa mhír seo gan dochar do na comhaontuithe arna dtabhairt i gcrích le Grúpa BEI, le heagraíochtaí idirnáisiúnta agus le tríú tíortha. Maidir leis an dearbhú bainistíochta, beidh ar áireamh i gcomhaontuithe den sórt sin, ar a laghad, an oibleagáid ar na heintitis sin ráiteas a sholáthar gach bliain don Choimisiún ina

ndearbhaítear gur úsáideadh agus gur cuireadh i gcountas ranníocaíocht an Choimisiúin, le linn na bliana airgeadais i dtrácht, i gcomhréir leis na ceanglais a leagtar amach i mír 3 agus i mír 4 d'Airteagal 149 agus i gcomhréir leis na hoibleagáidí a leagtar síos i gcomhaontuithe den sórt sin. Féadfar ráitis den sórt sin a ionchorprú sa tuarascáil deiridh más rud é go bhfuil an ghníomhaíocht a cuireadh chun feidhme teoranta do 18 mí.

2. Maidir leis na heintitis agus na daoine a bheidh i mbun cistí ón Aontas nó ráthaíochtaí buiséadacha a chur chun feidhme:
 - (a) comhlíonfaidh siad na caighdeáin ábhartha agus an reachtaíocht is infheidhme maidir le sciúradh airgid a chosc, maidir leis an gcomhrac i gcoinne sceimhlitheoireachta agus maidir le calaois chánach agus imghabháil chánach;
 - (b) ní bhainfidh siad úsáid as struchtúir seachanta cánach, ná ní ghlacfaidh siad páirt iontu, go háirithe scéimeanna i dtaca le pleanáil ionsaitheach cánach nó cleachtais nach gcomhlíonann critéir maidir le dea-rialachas cánach, mar a leagtar amach iad i reachtaíocht an Aontais, i dteachtaireachtaí nó moltaí dá chuid nó in aon Treoir fhoirmiúil ón gCoimisiún;
 - (c) ní bheidh siad bunaithe, agus, i ndáil le cur chun feidhme na n-ionstraimí airgeadais agus na ráthaíochtaí buiséadacha, ní choimeádfaidh siad caidreamh gnó le heintitis chorpraithe i ndlínsí nach gcomhoibríonn leis an Aontas maidir le cur i bhfeidhm caighdeán cánach atá comhaontaithe ar an leibhéal idirnáisiúnta i dtaca le trédhearcacht agus malartú faisnéise.
3. Fíoróidh an Coimisiún gur baineadh úsáid as cistí ón Aontas nó as ráthaíocht bhuiséadach i gcomhréir leis na coinníollacha a leagtar síos sna comhaontuithe ábhartha. I gcás ina n-aisíoctar costais an eintitis nó an duine ar bhonn rogha shimplithe costais i gcomhréir le pointe (b) go pointe (d) d'Airteagal 121 beidh feidhm *mutatis mutandis* ag forálacha phointe (1) go pointe (4) d'Airteagal 175 agus ag forálacha Airteagal 176 go hAirteagal 178. I gcás inar baineadh úsáid as cistí ón Aontas nó as ráthaíocht bhuiséadach ar shlí a sháraíonn na hoibleagáidí a leagtar síos sna comhaontuithe ábhartha, beidh feidhm ag Airteagal 127.
4. Maidir le gníomhaíochtaí ildeontóirí, i gcás ina ndéantar an caiteachas a aisíoc de dhroim ranníocaíocht an Aontais, is é a bheidh i gceist leis an nós imeachta dá dtagraítear i mír 3 fíorú a dhéanamh gur úsáid an t-eintiteas méid a fhreagraíonn don mhéid a d'íoc an Coimisiún don ghníomh lena mbaineann, gur úsáid an t-eintiteas é i gcomhréir leis na coinníollacha arna leagan síos sa chomhaontú deontais ábhartha, sa chomhaontú ranníocaíochta ábhartha nó sa chomhaontú maoiniúcháin ábhartha.
5. Saineofar go soiléir sna comhaontuithe ranníocaíochta, sna comhaontuithe maoiniúcháin nó sna comhaontuithe ráthaíochta freagrachtaí agus oibleagáidí an eintitis a bheidh i mbun cistí ón Aontais a chur chun feidhme, lena n-áirítear na hoibleagáidí dá dtagraítear in Airteagal 124, coinníollacha íocaíochta na ranníocaíochta chomh maith leis an luach saothair, nuair is infheidhme, rud ba cheart a bheith bunaithe ar fheidhmíocht, nuair is iomchuí. Áireofar sna comhaontuithe sin freisin rialacha maidir le tuairisciú don Choimisiún i dtaobh conas a dhéantar na cúraimí, i dtaobh na dtorthaí a bhfuiltear ag súil leo, lena n-áirítear táscairí feidhmíochta agus na hoibleagáidí ar eintitis a bheidh i mbun cistí ón Aontas a chur chun feidhme, an Coimisiún a chur ar an eolas gan mhoill faoi chásanna inar braitheadh calaois agus neamhrialtacht agus faoi ghníomhaíochtaí leantacha ina leith.
6. Cuirfear na comhaontuithe ranníocaíochta, na comhaontuithe maoiniúcháin agus na comhaontuithe ráthaíochta uile ar fáil do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle arna iarraidh sin dóibh.

7. Ní bheidh feidhm ag Airteagal 150 maidir le ranníocaíocht an Aontais le heintitis atá faoi réir nós imeachta um urscaoileadh ar leithligh faoi Airteagal 69 agus faoi Airteagal 70 cé is moite de chomhaontuithe ranníocaíochta *ad hoc* a d'fhéadfadh bheith ann.

Airteagal 151

Cur chun feidhme indíreach i gcomhar le hEagraíochtaí Idirnáisiúnta

1. Is éard a bheidh i gceist le heagraíochtaí idirnáisiúnta eagraíochtaí idirnáisiúnta de chuid na hearnála poiblí a bunaíodh le comhaontuithe idirnáisiúnta agus gníomhaireachtaí speisialaithe arna mbunú ag eagraíochtaí den sórt sin. Déanfar na comhaontuithe sin a tharchur chuig an gCoimisiún mar chuid den mheasúnú arna dhéanamh ag an gCoimisiún dá dtagraítear in Airteagal 149(3).
2. Comhshamhlófar na heagraíochtaí seo a leanas le heagraíochtaí idirnáisiúnta:
 - (a) Coiste Idirnáisiúnta na Croise Deirge;
 - (b) Cónaidhm Idirnáisiúnta de chuid Chumainn Náisiúnta na Croise Deirge agus an Chorráin Dheirg.
3. Féadfaidh an Coimisiún Cinneadh cuí-réasúnaithe a ghlacadh lena gcomhshamhlaítear eagraíocht neamhbhrabúsach le heagraíocht idirnáisiúnta ar chuntar go gcomhlíonann sí na coinníollacha seo a leanas:
 - (a) tá a pearsantacht dhlítheanach agus a comhlachtaí rialachais uathrialacha féin aici;
 - (b) bunaíodh í chun sainchúraimí de chineál leasa ghinearálta idirnáisiúnta a dhéanamh;
 - (c) tá sé Bhallstát ar a laghad ina gcomhaltaí den eagraíocht neamhbhrabúsach;
 - (d) cuireann sí ráthaíochtaí leordhóthanacha airgeadais ar fáil;
 - (e) feidhmíonn sí ar bhonn struchtúr buan agus i gcomhréir leis na córais, na rialacha agus na nósanna imeachta a fhéadfar a mheasúnú i gcomhréir le hAirteagal 149(3).
4. I gcás ina gcuirfidh eagraíochtaí idirnáisiúnta cistí chun feidhme trí mheán an chur chun feidhme indíreach, beidh feidhm ag comhaontuithe fíorúcháin a tugadh i gcrích leo.

Airteagal 152

Cur chun feidhme indíreach i gcomhar le tríú tíortha

1. Féadfaidh an Coimisiún an buiséad a chur chun feidhme i gcomhpháirt le tríú tír dá dtagraítear i bpointe (i) d'Airteagal 61(1)(c) trí chomhaontú maoiniúcháin a shíniú ina dtugtar tuairisc ar idirghabháil an Aontais sa tríú tír agus lena leagtar síos an modh cur chun feidhme le haghaidh gach cuid den ghníomhaíocht.
2. Maidir leis an gcuid den ghníomhaíocht a chuir an tríú tír, nó na comhlachtaí a d'ainmnigh sí, chun feidhme go hindíreach, sonrófar go soiléir sa chomhaontú maoiniúcháin, sa bhreis ar na heilimintí dá dtagraítear in Airteagal 150(4), ról agus freagrachtaí an tríú tír agus an Choimisiún i dtaca le cur chun feidhme na gcistí. Ina theannta sin, cinnfear sa chomhaontú maoiniúcháin na rialacha agus na nósanna imeachta a chuirfidh an tríú tír i bhfeidhm nuair a bheidh na cistí ón Aontas á gcur chun feidhme aici.

Airteagal 153
Oibríochtaí cumaisc

1. Is éard is oibríochtaí cumaisc ann oibríochtaí a mhaoinítear laistigh de shaoráidí cumaisc nó d'ardáin chumaisc.
2. I gcás ina gcuirtear ionstraimí airgeadais chun feidhme laistigh de shaoráid chumaisc beidh feidhm ag Teideal X.
3. Maidir le hionstraimí airgeadais laistigh de shaoráidí cumaisc, measfar gur comhlíonadh pointe (h) d'Airteagal 202(1) i gcás ina ndéantar measúnú *ex ante* sula mbunaítear an tsaoráid chumaisc ábhartha;
4. Cuirfear tuarascálacha bliantúla de bhun Airteagal 241 ar bun ar leibhéal na saoráide cumaisc, agus na hionstraimí airgeadais uile a ghrúpáiltear faoin Airteagal sin á gcur san áireamh.

TEIDEAL VII SOLÁTHAR POIBLÍ AGUS LAMHÁLTAIS

CAIBIDIL 1 Forálacha coiteanna

Airteagal 154

Prionsabail is infheidhme maidir le conarthaí poiblí agus lena raon feidhme

1. Maidir leis na conarthaí poiblí go léir a bheidh á maoiniú ina n-iomláine nó i bpáirt ag an mbuiséad, urramóidh siad prionsabal na trédhearcachta, prionsabal na comhréireachta, prionsabal na córa comhionainne agus prionsabal an neamh-idirdhealaithe.
2. Cuirfear na conarthaí go léir amach ar tairiscint ar an mbonn is leithne is féidir, ach amháin nuair a bheidh úsáid á baint as an nós imeachta dá dtagraítear i bpointe (d) d'Airteagal 158(1).

Ní fhéadfar luach measta conartha a Chinneadh d'fhonn dul timpeall ar na rialacha is infheidhme, ná ní fhéadfar Conradh a scoilt chun na críche sin.

Déanfaidh an t-údarás conarthach Conradh a roinnt ina mhíreanna, aon uair is iomchuí, agus tabharfaidh sé aird chuí ar iomaíocht leathan.

3. Ní úsáidfídh údarais chonarthacha creatchonarthaí go míchuí ná ar bhealach arb é is cuspóir nó is éifeacht dóibh an iomaíocht a chosc, a shrianadh nó a shaobhadh.
4. Féadfaidh JRC glacadh le maoiniú arna mhuirearú do leithreasuithe cé is moite de leithreasuithe faoi chomhair taighde agus forbairt theicneolaíoch maidir lena rannpháirtíocht i nósanna imeachta dáfa soláthair a mhaoinítear ina n-iomláine nó i bpáirt ón mbuiséad.
5. Ní bheidh feidhm ag na rialacha soláthair, mar a leagtar amach sa Rialachán seo iad, maidir le gníomhaíochtaí JRC thar ceann tríú páirtithe, cé is moite de phrionsabal na trédhearcachta agus de phrionsabal na córa comhionainne.

Airteagal 155

Iarscríbhinn maidir le soláthar agus maidir leis an tarmligean a fheidhmiú

Cuirfear sonraí i leith nósanna imeachta soláthair san Iarscríbhinn a ghabhann leis an Rialachán seo. Tabharfar de chumhacht don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh chun leasú a dhéanamh ar an Iarscríbhinn i gcomhréir le hAirteagal 261.

Airteagal 156

Conarthaí measctha agus stór focal comhchoiteann um sholáthar

1. Conradh measctha a chumhdaíonn, ar a laghad, dhá chineál soláthair (oibreacha, soláthairtí nó seirbhísí) nó dhá chineál lamháltais (oibreacha nó seirbhísí) nó an dá rud thuas, déanfar é a dhámhachtain i gcomhréir leis na forálacha is infheidhme don chineál soláthair lena mbaineann príomhábhar an chonartha i dtrácht.

2. I gcás conarthaí measctha a bhaineann le soláthairtí agus seirbhísí, cinnfear príomhábhar an chonartha trí chomparáid a dhéanamh idir luachanna na soláthairtí agus na seirbhísí éagsúla.

Déanfar conradh lena gcumhdaítear cineál amháin soláthair (oibreacha, soláthairtí nó seirbhísí) agus cineál amháin lamháltais (oibreacha nó seirbhísí), déanfar sin a dhámhachtain i gcomhair leis na forálacha is infheidhme don chonradh poiblí.
3. Ní bheidh feidhm ag an Teideal seo maidir le conarthaí i gcomhair cúnamh teicniúil arna dtabhairt i gcrích le BEI nó leis an gCiste Eorpach Infheistíochta.
4. Aon tagairtí don ainmníocht i gcomhthéacs an tsoláthair phoiblí, déanfar iad de réir an "Stór Focal Comhchoiteann um Sholáthar", a leagtar amach i Rialachán (CE) Uimh. 2195/2002 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁴⁶.

Airteagal 157
Bearta poiblíochta

1. Maidir le nósanna imeachta a bhfuil luach acu is comhionann leis na tairseacha dá dtagraítear in Airteagal 169(1) nó in Airteagal 172, nó is mó ná iad, déanfaidh an t-údarás conarthach an méid seo a leanas a fhoilsiú in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*:
 - (a) fógra conartha chun nós imeachta a sheoladh, ach amháin i gcás an nós imeachta dá dtagraítear i bpointe (d) d'Airteagal 158(1);
 - (b) fógra dáfa conartha maidir le torthaí an nós imeachta.
2. Déanfar nósanna imeachta ar ísle a luach ná na tairseacha dá dtagraítear in Airteagal 169(1) nó in Airteagal 172 a fhógairt le modhanna iomchuí.
3. Féadfar gan faisnéis áirithe faoi dhámhachtain conarthaí a fhoilsiú más rud é go gcuirfeadh scaoileadh na faisnéise sin bac ar fhorfheidhmiú an dlí, nó go mbeadh sé in aghaidh leas an phobail ar shlí eile, go ndéanfaidh sé dochar do leasanna dlisteanacha tráchtála oibreoirí eacnamaíocha, nó dá bhféadfadh sé dochar a dhéanamh don iomaíocht chóir idir na hoibreoirí sin.

Airteagal 158
Nósanna imeachta soláthair

1. Nósanna imeachta soláthair maidir le conarthaí lamháltais nó conarthaí poiblí a dhámhachtain, lena n-áirítear creatchonarthaí, beidh siad i gceann de na foirmeacha seo a leanas:
 - (a) nós imeachta oscailte;
 - (b) nós imeachta srianta, lena n-áirítear trí chóras ceannaigh dinimiciúil;
 - (c) comórtas dearáí;
 - (d) nós imeachta idirbheartaithe, lena n-áirítear gan é a fhoilsiú roimh ré;

⁴⁶ Rialachán (CE) Uimh. 2195/2002 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 5 Samhain 2002 maidir leis an Stór Focal Comhchoiteann um Sholáthar (CPV) (IO L 340, 16.12.2002, Lch. 1).

- (e) idirphlé iomaíoch;
 - (f) nós imeachta iomaíoch lena ngabhann idirbheartaíocht;
 - (g) comhpháirtíocht nuálaíochta;
 - (h) nósanna imeachta lena mbaineann glao ar léiriú spéise.
2. I nósanna imeachta oscailte, féadfaidh aon oibreoir eacnamaíoch ar spéis leis é tairiscint a chur isteach.
3. I nósanna imeachta srianta, in idirphlé iomaíoch, i nósanna imeachta iomaíocha lena ngabhann idirbheartaíocht agus i gcomhpháirtíochtaí nuálaíochta, féadfaidh aon oibreoir eacnamaíoch iarraidh a chur isteach chun páirt a ghlacadh tríd an bhfaisnéis a iarrann an t-údarás conarthach a chur ar fáil. Iarrfaidh an t-údarás conarthach ar gach iarrthóir, a chomhlíonann na critéir roghnúcháin agus nach bhfuil in aon cheann de na staideanna a leagtar amach in Airteagal 132 agus in Airteagal 137, tairiscint a chur isteach.

In ainneoin na chéad fhomhíre, féadfaidh an t-údarás conarthach líon na n-iarrthóirí a n-iarrfar orthu páirt a ghlacadh sa nós imeachta a theorannú ar bhonn critéir roghnúcháin oibiachtúla agus neamh-idirdhealaitheacha, a chuirfear in iúl san fhógra conarthach nó sa ghlaó ar léiriú spéise. Iarrfar ar go leor iarrthóirí d'fhonn a áirithiú go mbeidh fíor-iomaíocht ann.

4. I ngach nós imeachta lena ngabhann idirbheartaíocht, rachaidh an t-údarás conarthach i mbun idirbheartaíocht le tairgeoirí maidir leis an gcéad tairiscint agus aon tairiscintí ina dhiaidh sin nó codanna díobh, seachas a gcuid tairiscintí deiridh, chun feabhas a chur ar a n-inneachar. Na híoscheanglais agus na híoschritéir a shonraítear sna doiciméid soláthair, ní bheidh siad faoi réir idirbheartaíochta.

Féadfaidh údarás conarthach conradh a dhámhachtain ar bhonn na chéad tairisceana gan idirbheartaíocht i gcás inar léirigh sé sna doiciméid soláthair go bhforchoimeádann sé an deis chun é sin a dhéanamh.

5. Féadfaidh an t-údarás conarthach na nithe seo a leanas a úsáid:
- (a) an nós imeachta oscailte nó an nós imeachta srianta do cheannach ar bith;
 - (b) na nósanna imeachta lena mbaineann glao ar léiriú spéise do chonarthaí a bhfuil luach orthu atá faoi bhun na dtairseacha dá dtagraítear in Airteagal 169(1), chun iarrthóirí a réamhroghnú a dtabharfaí cuireadh dóibh tairiscintí a chur isteach mar fhreagairt ar ghlaonna srianta ar thairiscint amach anseo, nó liosta díoltóirí a bhailiú a dtabharfaí cuireadh dóibh iarrataí a chur isteach chun páirt a ghlacadh nó chun tairiscintí a chur isteach;
 - (c) an comórtas dearaí chun plean nó dearadh a fháil a roghnaigh giúiré tar éis iad a bheith curtha amach ar comórtas;
 - (d) an chomhpháirtíocht nuálaíochta chun táirge nuálach, seirbhís nuálach nó oibreacha nuálacha a fhorbairt, agus chun an soláthar, na seirbhísí nó na hoibreacha ar toradh orthu iad a cheannach ina dhiaidh;
 - (e) an nós imeachta iomaíoch lena ngabhann idirbheartaíocht nó an t-idirphlé iomaíoch i gcomhair conarthaí lamháltais, do na conarthaí seirbhíse dá dtagraítear in Iarscríbhinn XIV a ghabhann le Treoir 2014/24/AE, i gcásanna nár tíolacadh ach tairiscintí neamhrialta nó

do-ghlactha mar fhreagairt ar nós imeachta oscailte nó srianta tar éis an nós imeachta tosaigh a chur i gcrích, agus i gcásanna ina mbeidh údar leis sin de bharr na gcúinsí sonracha a bhaineann, *inter alia*, le cineál nó le castacht ábhar an chonartha nó le cineál sonracha an chonartha, a bhfuil tuairisc mhionsonraithe orthu san Iarscríbhinn a ghabhann leis an Rialachán seo;

- (f) an nós imeachta idirbheartaíochta maidir le conarthaí ar lú a luach ná na tairseacha dá dtagraítear in Airteagal 169(1) nó an nós imeachta idirbheartaithe nár foilsíodh roimh ré, do chineálacha áirithe ceannacháin amháin a thagann lasmuigh de raon feidhme Threoir 2014/24/AE nó in imthosca eisceachtúla arna sainiú go rishoileir mar a leagtar amach iad san Iarscríbhinn a ghabhann leis an Rialachán seo.

- 6. Beidh an córas ceannaigh dinimiciúil ar oscailt le linn a ré d'aon oibreoir eacnamaíoch a chomhlíonann na critéir roghnúcháin.

Comhlíonfaidh an t-údarás conarthach rialacha an nós imeachta shrianta do sholáthar trí chóras ceannaigh dinimiciúil.

Airteagal 159

Soláthar idirinstiúideach agus soláthar comhpháirteach

- 1. I gcás inar spéis le dhá instiúid nó níos mó, le dhá ghníomhaireacht feidhmiúcháin nó níos mó nó le dhá chomhlacht nó níos mó dá dtagraítear in Airteagal 69 agus in Airteagal 70, conradh poiblí nó creatchonradh, agus aon uair a d'fhéadfaí an éifeachtúlacht a mhéadú, féadfaidh na húdaráis chonarthacha ábhartha nós imeachta agus bainistiú an chonartha nó an chreatchonartha iardain a chur i gcrích ar bhonn idirinstiúideach faoi cheannaireacht ceann de na húdaráis chonarthacha.

Na comhlachtaí agus na daoine a gcuirtear de chúram orthu bearta sonracha a chur chun feidhme in CBES de bhun Theideal V de CFAE mar aon le hOifig Rúnaí Bhord Gobharnóirí na Scoileanna Eorpacha, féadfaidh siad páirt a ghlacadh i nósanna imeachta idirinstiúideacha.

Ní fhéadfaidh téarmaí creatchonartha a bheith i bhfeidhm ach amháin idir na húdaráis chonarthacha atá sainaitheanta chun na críche sin sna doiciméid soláthair agus na hoibreoirí eacnamaíocha sin atá ina bpáirtithe sa chreatchonradh.

- 2. I gcás ina bhfuil gá le conradh nó creatchonradh chun gníomhaíocht chomhpháirteach a chur chun feidhme idir instiúid agus údarás conarthach amháin nó níos mó ó na Ballstáit, féadfaidh an instiúid agus na húdaráis chonarthacha an nós imeachta soláthair a chur i gcrích i gcomhpháirt le chéile.

Féadfar soláthar comhpháirteach a dhéanamh le stáit CSTE agus tíortha is iarrthóirí ar bhallraíocht san Aontas má foráladh go sonracha don deis sin i gconradh déthaobhach nó iltaobhach.

I gcás nós imeachta soláthair chomhpháirtigh, beidh feidhm ag na forálacha nós imeachta is infheidhme maidir leis na hinstiúidí.

I gcás ina bhfuil an cion a bhaineann leis an údarás conarthach de chuid Ballstáit, nó an cion atá á bhainistiú aige, i luach iomlán measta an chonartha cothrom le 50 % nó níos mó ná sin, nó i gcásanna eile a mbeidh bonn cirt cuí leo, féadfaidh an instiúid a Chinneadh go mbeidh feidhm ag na rialacha nós imeachta is infheidhme maidir leis an údarás conarthach de chuid Ballstáit, go

mbeidh feidhm acu maidir le soláthar comhpháirteach, ar choinníoll go bhféadfar a mheas go bhfuil na rialacha sin coibhéiseach leo sin atá ag an institiúid.

An institiúid agus an t-údarás conarthach ó Bhallstát, ó Stát de chuid CSTE nó ó thír is iarrthóir ar bhallraíocht san Aontas, a mbaineann an nós imeachta maidir le soláthar comhpháirteach leis nó léi, tiocfaidh siad ar chomhaontú go háirithe maidir leis na socruithe mionsonraithe praiticiúla chun meastóireacht a dhéanamh ar na hiarrataí ar rannpháirtíocht nó ar na tairiscintí, maidir le dámhachtain an chonartha, maidir leis an dlí is infheidhme maidir leis an gconradh, agus maidir leis an gcúirt inniúil chun díospóidí a éisteacht.

Airteagal 160
Nós imeachta soláthair a ullmhú

1. Sula seola sé nós imeachta soláthair, féadfaidh an t-údarás conarthach réamhchomhairliúchán margaidh a dhéanamh d'fhonn an nós imeachta a ullmhú.
2. Sna doiciméid soláthair, déanfaidh an t-údarás conarthach ábhar an tsoláthair a shainaithint trí thuairisc a chur ar fáil ar a riachtanais agus ar na saintréithe is gá do na hoibreacha, na soláthairtí nó na seirbhísí atá le ceannach agus sonrúidh sé na critéir is infheidhme maidir le heisiamh, roghnú agus dámhachtain. Sonróidh an t-údarás conarthach freisin cé na gnéithe a shainíonn na ceanglais íosta a bheidh le comhlíonadh ag gach tairiscint. Áireofar sna ceanglais íosta comhlíonadh na n-oibleagáidí is infheidhme maidir le dlí comhshaoil, sóisialta agus saothair arna mbunú faoi dhlí an Aontais, faoi reachtaíocht náisiúnta, faoi chomhaontuithe comhchoiteanna nó faoi na coinbhinsiúin idirnáisiúnta shóisialta agus chomhshaoil is infheidhme a liostaítear in Iarscríbhinn X a ghabhann le Treoir 2014/24/AE.

Airteagal 161
Conarthaí a dhámhachtain

1. Dámhfar conarthaí ar bhonn na gcritéir dámhachtana ar chuntar gur fhíoraigh an t-údarás conarthach na coinníollacha seo a leanas:
 - (a) go gcomhlíonann an tairiscint na ceanglais íosta a shonraítear sna doiciméid soláthair;
 - (b) nach bhfuil an t-iarrthóir nó an tairgeoir eisiata faoi Airteagal 132 nó nár diúltaíodh iad faoi Airteagal 137,
 - (c) go gcomhlíonann an t-iarrthóir nó an tairgeoir na critéir roghnúcháin a shonraítear sna doiciméid soláthair agus nach bhfuil sé faoi réir leasanna coinbhleachta, rud a bhféadfadh tionchar diúltach a bheith aige ar chomhlíonadh an chonartha.
2. Cuirfidh an t-údarás conarthach na critéir roghnúcháin i bhfeidhm chun meastóireacht a dhéanamh ar chumas an iarrthóra nó an tairgeora. Ní fhéadfar baint a bheith ag critéir roghnúcháin ach amháin leis an inniúlacht dhlíthiúil agus rialála chun an ghníomhaíocht ghairmiúil a shaothrú, leis an acmhainn eacnamaíoch agus airgeadais, agus leis an acmhainn theicniúil agus ghairmiúil. Glacfar leis go gcomhlíonann JRC na ceanglais a bhaineann le cumas airgeadais.
3. Cuirfidh an t-údarás conarthach na critéir dhámhachtana i bhfeidhm chun meastóireacht a dhéanamh ar an tairiscint.

4. Is ar an tairiscint is buntáistí go heacnamaíoch a bhunóidh an t-údarás conarthach dámhachtain conarthaí agus beidh ceann amháin de thrí mhodh dámhachtana i gceist leis sin: an praghas is ísle, an costas is ísle nó an cóimheas praghas-cáilíocht is fearr.

Maidir leis an modh is ísle costas, déanfaidh an t-údarás conarthach cur chuige éifeachtúlachta costais a úsáid, lena n-áirítear costáil saolré.

Chun an cóimheas praghas-cáilíocht is fearr a fháil, cuirfidh an t-údarás conarthach san áireamh an praghas nó an costas agus critéir cháilíochta eile a bhaineann le hábhar an chonartha.

Airteagal 162

Cur isteach, cumarsáid leictreonach agus meastóireacht

1. Leagfaidh an t-údarás conarthach síos teorannacha ama le tairiscintí nó iarrataí ar rannpháirtíocht a fháil i gcomhréir le pointe 24 den Iarscríbhinn á cur san áireamh castacht an cheannacháin, agus tréimhse leordhóthanach ama á thabhairt aige d'oibreoirí eacnamaíocha chun a dtairiscintí a ullmhú.
2. Má mheastar é a bheith iomchuí agus comhréireach, féadfaidh an t-údarás conarthach a cheangal ar thairgeoirí ráthaíocht a chur isteach chun a chinntiú nach n-aistarraingeofar roimh shíniú an chonartha na tairiscintí a rinneadh. Idir 1 % agus 2 % de luach measta iomlán an chonartha a bheidh i gceist leis an ráthaíocht a cheanglófar.
3. Oslóidh an t-údarás conarthach gach iarraidh ar rannpháirtíocht agus gach tairiscint. Mar sin féin, diúltóidh sé an méid seo a leanas:
 - (a) iarrataí ar rannpháirtíocht agus tairiscintí nach gcomhlíonann an teorainn ama maidir lena bhfáil, gan iad a oscailt;
 - (b) tairiscintí a fhaightear agus iad ar oscailt cheana féin, gan scrúdú a dhéanamh ar a n-inneachar.
4. Déanfaidh an t-údarás conarthach meastóireacht ar gach iarraidh ar rannpháirtíocht nó tairiscintí nár diúltaíodh le linn na réamhchéime a leagtar síos i mír 3 ar bhonn na gcritéir a shonraítear sna cáipéisí soláthair d'fhonn an conradh a dhámhachtain nó dul ar aghaidh le ceant leictreonach.
5. Féadfaidh an t-oifigeach údarúcháin ceapadh an choiste meastóireachta a tharscaoileadh mar a fhoráiltear in Airteagal 145(2) sna cásanna seo a leanas:
 - (a) nuair is ísle luach an chonartha ná na tairseacha dá dtagraítear in Airteagal 169(1);
 - (b) ar bhonn anailís riosca i gcomhair na gcásanna a leagtar amach i bpointí (c), (e), (f) (i), (f) (iii) agus (h) de phointe 11.1 den Iarscríbhinn;
 - (c) ar bhonn anailís riosca i gcás athoscailt iomaíochta laistigh de chreatchonradh;
 - (d) i gcás nósanna imeachta i réimse na ngníomhaíochtaí seachtracha a bhfuil luach acu is ionann agus EUR 20 000 nó is lú ná sin.
6. Diúltófar iarrataí ar rannpháirtíocht agus tairiscintí nach gcomhlíonann na ceanglais íosta a leagtar amach sna doiciméid soláthair.

Airteagal 163
Teagmhálacha le linn an nós imeachta soláthair

1. Sula mbíonn an teorainn ama istigh maidir le hiarrataí ar rannpháirtíocht agus tairiscintí a fháil, féadfaidh an t-údarás conarthach faisnéis bhreise faoi na doiciméid soláthair a chur in iúl má thagann sé ar earráid nó easnamh sa téacs nó arna iarraidh sin do na hiarrthóirí nó na tairgeoirí. Nochtfar do gach iarrrthóir nó tairgeoir an fhaisnéis a chuirfear ar fáil.
2. Nuair a bheidh an teorainn ama istigh maidir le hiarrataí ar rannpháirtíocht agus tairiscintí a fháil, coinneofar taifead sa chomhad soláthair i ngach cás ina ndearnadh teagmháil nó sna cásanna cuí-réasúnaithe sin nach ndearnadh teagmháil mar a fhoráiltear dóibh in Airteagal 146.

Airteagal 164
Cinneadh na dámhachtana agus faisnéis d'iarrrthóirí nó do thairgeoirí

1. Cinnfidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach cé dó a bhfuil an Conradh le tabhairt, i gcomhréir leis na critéir roghnúcháin agus dámhachtana a shonrófar sna doiciméid soláthair.
2. Cuirfidh an t-údarás conarthach na forais ar a ndearnadh an Cinneadh in iúl do na hiarrthóirí nó do na tairgeoirí ar fad, ar diúltaíodh a n-iarraidh ar rannpháirtíocht nó a dtairiscintí, chomh maith le fad na tréimhse neamhghníomhaíochta dá dtagraítear in Airteagal 169(2).

Maidir le conarthaí sainsiúla a dhámhachtain faoi chreachonradh lena ngabhann athoscailt na hionamhaíochta, cuirfidh an t-údarás conarthach toradh na meastóireachta in iúl do na tairgeoirí.

3. Cuirfidh an t-údarás conarthach gach tairgeoir nach bhfuil i staid eisiaimh, agus nár diúltaíodh faoi Airteagal 137, a bhfuil a thairiscint ag teacht leis na doiciméid soláthair agus a chuireann iarraidh isteach i scríbhinn, ar an eolas faoi aon cheann díobh seo a leanas:
 - (a) ainm an tairgeora, nó na dtairgeoirí i gcás creatchonartha, ar dámhadh an Conradh dó agus, ach amháin i gcás Conradh sonrach faoi chreachonradh lena ngabhann athoscailt ionamhaíochta, saintréithe agus buntáistí coibhneasta na tairisceana ar éirigh léi, an praghas a íocadh nó luach an chonartha, cibé acu is iomchuí;
 - (b) dul chun cinn na hidirbheartaíochta agus an idirphlé le tairgeoirí.

Féadfaidh an t-údarás conarthach faisnéis áirithe a choimeád siar más rud é go gcuirfeadh scaoileadh na faisnéise sin bac ar fhorfheidhmiú an dlí, go mbeadh sé in aghaidh leas an phobail nó go ndéanfaidh sé dochar do leasanna dlisteanacha tráchtála oibreoirí eacnamaíocha, nó dá mba rud é go bhféadfadh sé ionamhaíocht chóir idir na hoibreoirí sin a shaobhadh.

Airteagal 165
An nós imeachta soláthair a chur ar ceal

Féadfaidh an t-údarás conarthach, sula ndéantar an Conradh a shíniú, an nós imeachta soláthair a chur ar ceal gan na hiarrthóirí ná na tairgeoirí a bheith i dteideal aon chúiteamh a éileamh.

Tabharfar údar cuí i leith an chinnidh agus tarraingeofar aird na n-iarrrthóirí nó na dtairgeoirí air a luaithe is féidir.

Airteagal 166
Feidhmíocht an chonartha agus modhnuithe air

1. Ní chuirfear tús le feidhmíocht an chonartha sula síneofar an conradh.
2. Ní fhéadfaidh an t-údarás conarthach conradh nó creatchonradh a mhodhnú gan nós imeachta soláthair ach amháin sna cásanna dá bhforáiltear i mír 3 agus ar chuntar nach n-athróidh an modhnú ábhar an chonartha nó an chreachonarthacha.
3. Féadfar conradh, creatchonradh nó conradh sonracha a mhodhnú gan nós imeachta soláthair nua in aon cheann de na cásanna seo a leanas:
 - (a) maidir le hoibreacha, soláthairtí nó seirbhísí breise á ndéanamh ag an gconraitheoir bunaidh a bhfuil gá leo anois agus nár cuireadh san áireamh sa chéad soláthar, i gcás ina gcomhlíontar na coinníollacha seo a leanas:
 - (i) nach féidir conraitheoir a athrú ar chúiseanna teicniúla atá nasctha le ceanglais idirmhalartachta nó idir-inoibritheachta le trealamh, seirbhísí nó suiteálacha atá ann cheana;
 - (ii) bheadh dúbláil mhór costais ar an údarás conarthach mar gheall ar athrú conraitheora;
 - (iii) aon mhéadú ar phraghas, lena n-áirítear glanluach carnach na modhnuithe i ndiaidh a chéile, nach mó ná 50 % de luach tosaigh an chonartha é;
 - (b) i gcás ina gcomhlíonfar na coinníollacha uile seo a leanas:
 - (i) ní fhéadfaidh údarás conarthach dúthrachtach na himthosca is cúis leis an modhnú a thuar roimh ré;
 - (ii) aon mhéadú ar phraghas, ní mó ná 50 % de luach tosaigh an chonartha é;
 - (c) i gcás ina bhfuil luach an mhodhnaithe faoi bhun na dtairseach seo a leanas:
 - (i) na tairseacha dá dtagraítear in Airteagal 169(1) agus i bpointe 38 den Iarscríbhinn a ghabhann leis an Rialachán seo i réimse na ngníomhaíochtaí seachtracha is infheidhme tráth an mhodhnaithe;
 - (ii) 10 % de luach tosaigh an chonartha le haghaidh conarthaí seirbhísí poiblí agus soláthair agus conarthaí lamháltais le haghaidh oibreacha nó seirbhísí agus 15 % de luach tosaigh an chonartha le haghaidh conarthaí oibreacha poiblí;
 - (d) i gcás nach mbeidh athrú i gceist leis na ceanglais íosta don nós imeachta tosaigh soláthair. Sa chás sin, beidh aon mhodhnú ina dhiaidh sin ar an luach i gcomhréir leis na coinníollacha a leagtar síos i bpointe (c) den fhomhír seo, mura n-eascróidh modhnú den sórt sin ar an luach ó chur i bhfeidhm dian na ndoiciméad soláthair nó na bhforálacha conarthacha.

Ní chuirfear athbhreithnithe ar phraghas san áireamh le luach tosaigh an chonartha.

Ní mó glanluach carnach roinnt modhnuithe a rinneadh i ndiaidh a chéile faoi phointe (c) den chéad fhomhír den mhír seo ná aon tairseach dá dtagraítear ann.

Déanfaidh an t-údarás conarthach na bearta poiblíochta *ex post* a leagtar amach in Airteagal 157 a chur i bhfeidhm.

Airteagal 167

Ráthaíochtaí um fheidhmíocht agus ráthaíochtaí um airgead coinneála

1. 10 %, ar a mhéad, de luach iomlán an chonartha a bheidh sa ráthaíocht um fheidhmíocht.

Déanfar í a scaoileadh go hiomlán iar nglacadh leis na hoibreacha, na soláthairtí nó na seirbhísí casta go críochnaitheach laistigh de thréimhse faoi réir Airteagal 114(1) atá le sonrú sa chonradh. Féadfar í a scaoileadh go páirteach nó go hiomlán ar ghlacadh go sealadach leis na hoibreacha, na soláthairtí nó na seirbhísí casta.

2. Féadfar ráthaíocht um airgead coinneála is ionann agus 10%, ar a mhéad, de luach iomlán an chonartha a chur le chéile trí asbhaintí as íocaíochtaí eatramhacha a luaithe a dhéanfar iad nó trí asbhaint as an íocaíocht dheireanach.

Ní úsáidfear an ráthaíocht um airgead coinneála i gconradh i gcás inar iarradh ráthaíocht um fheidhmíocht ach nár scaoileadh í.

3. Faoi réir formheas ag an údarás conarthach, féadfaidh an conraitheoir a iarraidh go gcuirfear an ráthaíocht um airgead coinneála in áit na ráthaíochta dá dtagraítear in Airteagal 147.

4. Scaoilfidh an t-údarás conarthach an ráthaíocht um airgead coinneála tar éis do thréimhse dhliteanaís an chonartha dul in éag, laistigh de thréimhse faoi réir Airteagal 114(1) atá le sonrú sa chonradh.

CAIBIDIL 2

Forálacha is infheidhme maidir le conarthaí arna ndámhachtain ag na hinstitiúidí as a stuaim féin

Airteagal 168

An t-údarás conarthach

1. Maidir leis na hinstitiúidí de chuid an Aontais, na gníomhaireachtaí feidhmiúcháin agus na comhlachtaí de réir bhrí Airteagal 69 agus Airteagal 70, measfar gur údaráis chonarhacha iad i gcás conarthaí a bheidh á ndámhachtain as a stuaim féin, ach amháin i gcás ina gceannóidh siad ó chomhlacht lárnach ceannaigh. Ranna de na hinstitiúidí sin, ní mheasfar gur údaráis chonarhacha iad i gcás ina dtabharfaidh siad comhaontuithe leibhéil seirbhíse i gcrích eatarthu féin.

Tarmligfidh na hinstitiúidí sin, i gcomhréir le hAirteagal 58, na cumhachtaí is gá chun feidhm an údaráis chonarthaigh a fheidhmiú.

2. Measfaidh gach oifigeach údarúcháin i ngach institiúid trí tharmligeán nó trí fho-tharmligeán ar sroicheadh na tairseacha a leagtar síos in Airteagal 169(1).

Airteagal 169
Tairseacha is infheidhme agus tréimhse neamhghníomhaíochta

1. Chun conarthaí poiblí agus conarthaí lamháltais a dhámhachtain, cloífidh an t-údarás conarthach leis na tairseacha a leagtar síos i bpointe (a) agus i bpointe (b) d'Airteagal 4 de Threoir 2014/24/AE agus nós imeachta a leagtar amach in Airteagal 158(1) den Rialachán seo á roghnú aige. Déanfar na bearta poiblíochta a leagtar amach in Airteagal 157(1) agus (2) den Rialachán seo a Chinneadh de réir na dtairseach sin.
2. Faoi réir eisceachtaí agus coinníollacha atá le sonrú san Iarscríbhinn a ghabhann leis an Rialachán seo, ní shíneoidh an t-údarás conarthach, i gcás conarthaí ar mó a luach ná na tairseacha dá dtagraítear i mír 1, an conradh ná an creatchonradh leis an tairgeoir a n-éireoidh leis go dtí go mbeidh tréimhse neamhghníomhaíochta caite.
3. Mairfidh an tréimhse neamhghníomhaíochta ar feadh 10 lá nuair a bheidh úsáid á baint as modhanna leictreonacha cumarsáide, agus, mairfidh sí 15 lá nuair a bheidh úsáid á baint as modhanna eile.

Airteagal 170
Rialacha maidir le rochtain ar sholáthar

1. Beidh rannpháirtíocht sna nósanna imeachta soláthair ar oscailt ar choinníollacha comhionanna do na daoine go léir, idir dhaoine nádúrtha agus dhaoine dlítheanacha, a thagann faoi raon feidhme na gConarthaí agus do na daoine go léir, idir dhaoine nádúrtha agus dhaoine dlítheanacha, lonnaithe i dtríú tír a bhfuil comhaontú speisialta aici leis an Aontas i réimse an tsoláthair phoiblí faoi na coinníollacha a leagtar síos sa chomhaontú sin. Beidh sé ar oscailt d'eagraíochtaí idirnáisiúnta freisin.
2. Chun críche Airteagal 154(4), measfar JRC a bheith ina dhuine dlítheanach atá bunaithe i mBallstát.

Airteagal 171
Rialacha soláthair na hEagraíochta Trádála Domhanda

I gcás ina mbeidh feidhm ag an gComhaontú iltaobhach maidir le Soláthar Rialtais a tugadh i gcrích laistigh den Eagraíocht Trádála Domhanda, beidh an nós imeachta um sholáthar ar oscailt freisin d'oibreoirí eacnamaíocha atá bunaithe sna stáit a dhaingnigh an comhaontú sin, faoi na coinníollacha a leagtar síos sa chomhaontú sin.

CAIBIDIL 3

Forálacha is infheidhme maidir le soláthar i réimse na ngníomhaíochtaí seachtracha

Airteagal 172
Gníomhaíocht sheachtrach maidir le soláthar

1. Forálacha Chaibidil 1 de Theideal VII a bhaineann leis na forálacha ginearálta maidir le soláthar, beidh siad infheidhme maidir le conarthaí a chumhdaítear leis an gCaibidil seo faoi réir na bhforálacha speisialta a bhaineann leis na socruithe faoi chomhair dámhachtain conarthaí

seachtracha a leagtar síos san Iarscríbhinn. Ní bheidh feidhm ag Airteagal 168 go hAirteagal 171 maidir leis an soláthar a leagtar amach sa Chaibidil seo.

Ní bheidh feidhm ag Airteagal 157 agus ag pointe (a) agus pointe (b) d'Airteagal 158(1) ach amháin ó na teorainneacha seo amach:

- (a) EUR 300 000 le haghaidh conarthaí seirbhísí poiblí agus conarthaí soláthair;
 - (b) EUR 5 000 000 le haghaidh conarthaí oibreacha.
2. Beidh feidhm ag an gCaibidil seo maidir leis na nithe seo a leanas:
- (a) soláthar i gcás nach ndéanann an Coimisiún conarthaí a dhámhachtain as a stuaim féin;
 - (b) soláthar a dhéanann eintitis nó daoine de bhun phointe (c) d'Airteagal 61(1) i gcás ina bhforáiltear dó sin sna comhaontuithe ráthaíochta nó maoinithe dá dtagraítear in Airteagal 149.
3. Leagfar amach na nósanna imeachta soláthair sna comhaontuithe maoiniúcháin dá bhforáiltear in Airteagal 152.
4. Ní bheidh feidhm ag an gCaibidil seo maidir le gníomhaíochtaí faoi bhunghníomhartha a bhaineann go sonrach le hearnáil faoi leith, a bhfuil baint acu le cabhair dhaonnúil um bainistiú géarchéime, le hoibríochtaí cosanta sibhialta agus le hoibríochtaí cabhrach daonnúla.

Airteagal 173

Rialacha maidir le rochtain ar sholáthar

1. Beidh rannpháirtíocht sna nósanna imeachta soláthair oscailte ar théarmaí comhionanna do na daoine go léir atá faoi raon feidhme na gConarthaí agus do dhaoine nádúrtha nó dlítheanacha eile i gcomhréir leis na forálacha sonracha sna bunionstraimí a rialaíonn an earnáil comhair i dtrácht. Beidh sé ar oscailt d'eagraíochtaí idirnáisiúnta freisin.
2. Sna cásanna dá dtagraítear in Airteagal 56(2), féadfar a chinneadh, in imthosca eisceachtúla a bhfuil foras cuí tugtha ina leith ag an oifigeach údarúcháin atá freagrach, go ligfear do náisiúnaigh tríú tír, seachas iad siúd dá dtagraítear i mír 1 den Airteagal seo, tairiscint a chur isteach ar chonarthaí.
3. I gcás ina mbeidh feidhm ag comhaontú ar leathnú an mhargaidh i ndáil le soláthar earraí nó seirbhísí ar páirtí dó an tAontas, beidh na nósanna imeachta soláthair do chonarthaí arna maoiniú ón mbuiséad oscailte do dhaoine nádúrtha agus dlítheanacha lonnaithe i dtríú tír seachas iad siúd dá dtagraítear i mír 1 agus i mír 2, faoi na coinníollacha a leagtar síos sa chomhaontú sin.

TEIDEAL VIII DEONTAIS

CAIBIDIL 1 Raon feidhme agus foirm na ndeontas

Airteagal 174 *Raon feidhme agus foirm na ndeontas*

1. Tá feidhm ag an Teideal seo maidir le deontais a dhámhtar faoin gcur chun feidhme díreach.
2. Is ranníocaíochtaí díreacha airgeadais ón mbuiséad iad deontais, a dhéantar trí thabhartas, chun aon cheann de na nithe seo a leanas a mhaoiniú:
 - (a) gníomhaíocht a bheartaítear d'fhonn cuspóir de chuid bheartas an Aontais a bhaint amach ("deontais ghníomhaíochta");
 - (b) feidhmiú comhlachta ag a bhfuil cuspóir ar cuid de bheartas an Aontais é ("deontais oibriúcháin") agus a bhfuil an beartas sin á thacú aige.

I gcás deontas oibriúcháin, is éard a bheidh ann ranníocaíocht airgeadais le clár oibre an chomhlachta.

3. Féadfaidh deontais bheith in aon cheann de na cineálacha dá bhforáiltear le mír 1 d'Airteagal 121. Nuair is san fhoirm dá dtagraítear i bpointe (e) d'Airteagal 121(1) a bhíonn deontas ní bheidh feidhm ag cur i bhfeidhm na bhforálacha maidir le hincháilitheacht na gcostas agus lena bhfíorú a leagtar síos sa Teideal sin.
4. Féadfaidh gach institiúid deontais a dhámhachtain do ghníomhaíochtaí cumarsáide i gcásanna ina mbeidh údar leis sin de bharr chineál na ngníomhaíochtaí sin.
5. Féadfaidh JRC glacadh le maoiniú arna mhuirearú do leithreasuithe cé is moite de leithreasuithe faoi chomhair taighde agus forbairt theicneolaíoch maidir lena rannpháirtíocht i nósanna imeachta dáfa deontas a mhaoinítear ina n-iomláine nó i bpáirt ón mbuiséad. I gcásanna de chineál sin, ní bheidh feidhm ag mír 4 d'Airteagal 191, a mhéid a bhaineann le cumas airgeadais, ná ag pointe (a) go pointe (d) d'Airteagal 189(1).

Airteagal 175 *Cnapshuimeanna, costais aonaid agus maoiniú ar ráta comhréidh*

1. Beidh feidhm ag an Airteagal seo maidir leis na deontais i bhfoirm cnapshuimeanna, costas aonaid nó maoiniú ar ráta comhréidh dá dtagraítear i bpointe (b), i bpointe (c) nó i bpointe (d) d'Airteagal 121(1).
2. I gcás inar féidir agus inarb iomchuí, cinnfear cnapshuimeanna, costais aonaid nó rátaí comhréidhe ar chaoi a cheadófar iad a íoc a luaithe a chuirfear aschuir nithiúla i gcrích.

3. Mura bhforáiltear dá mhalairt sa bhunghníomh, is é an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach a údaróidh úsáid na gnapshuimeanna, na gcostas aonaid nó an mhaoinithe ar ráta comhréidh agus gníomhóidh an t-oifigeach sin i gcomhréir le nós imeachta réamhshocraithe arna bhunú i ngach institiúid.
4. Is éard a bheidh, ar a laghad, san údarú sin:
 - (a) údar maith i dtaobh iomchuibheas na bhfoirmeacha maoiniúcháin sin i dtaca le cineál na ngníomhaíochtaí nó na gclár oibre atá á dtacú, agus i dtaca le rioscaí mírialtachtaí agus calaoise agus leis na costais rialaithe;
 - (b) sainaitheint na gcostas nó catagóirí na gcostas arna gcumhdach le cnapshuimeanna, costais aonaid nó maoiniú ar ráta comhréidh, rud a dhéanfaidh costais neamh-incháilithe faoi na rialacha Aontais is infheidhme a eisiáimh;
 - (c) cur síos ar na modhanna lena gcinntear cnapshuimeanna, costais aonaid nó maoiniú ar ráta comhréidh. Bunófar na modhanna sin ar aon chritéar díobh seo a leanas:
 - (i) sonraí staitistiúla, modhanna oibiachtúla dá samhail nó breithiúnas saineolach; nó
 - (ii) cur chuige tairbhí de réir tairbhí faoi Threoir shonraí stairiúla deimhnithe nó so-íniúchta an tairbhí nó faoi Threoir a ghnáthchleachtas cuntasaiochta costála;
 - (d) i gcás inar féidir, na coinníollacha riachtanacha lena spreagtar an íocaíocht, lena n-áirítear, i gcás inarb infheidhme, cur i gcrích na n-aschur;
 - (e) cur síos ar na coinníollacha lena n-áiríthítear go n-urramaítear prionsabal na bainistíochta fóna airgeadais agus go gcomhlíontar prionsabal an chómhaoinithe ar bhonn réasúnta;
 - (f) i gcás nach mbunaítear cnapshuimeanna, costais aonaid nó rátaí comhréidhe ar na haschuir, údar maith a thabhairt lena mhíniú cén fáth nach féidir cur chuige bunaithe ar aschuir a shaothrú nó nach bhfuil cur chuige mar sin iomchuí.
5. Beidh feidhm ag an údarú maidir le fad an chláir nó na gclár mura bhforáiltear dá mhalairt sa Chinneadh údarúcháin.

Féadfar a chumhdach leis an údarú úsáid cnapshuimeanna, costas aonaid nó rátaí comhréidhe is infheidhme i ndiaidh clár maoiniúcháin ar leith i gcás ina gceadaíonn cineál na ngníomhaíochtaí nó an chaiteachais cur chuige coiteann. Féadfaidh na páirtithe seo a leanas an Cinneadh údarúcháin a ghlacadh:

 - (a) na hoifigigh údarúcháin atá freagrach i gcás ina dtagann na gníomhaíochtaí uile lena mbaineann faoina raon freagrachta;
 - (b) an Coimisiún nuair is iomchuí sin i bhfianaise chineál na ngníomhaíochtaí nó an chaiteachais nó i bhfianaise líon na n-oifigeach údarúcháin lena mbaineann.
6. Féadfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach maoiniú ar chostais indíreacha an tairbhí a údarú nó a fhorchur, i bhfoirm rátaí comhréidhe, suas go dtí uasmhéid 7 % d'iomlán na gcostas díreach incháilithe don ghníomhaíocht. Féadfar ráta comhréidh níos airde a údarú le Cinneadh réasúnaithe ón gCoimisiún.

7. Úinéirí FBManna, agus daoine nádúrtha eile nach bhfaigheann tuarastal, féadfaidh siad costais incháilithe phearsanra a dhearbhu don obair a dhéanfaidh siad féin faoi ghníomhaíocht nó faoi chlár oibre, ar bhonn na gcostas aonaid a údarófar i gcomhréir le mír 1 go mír 6.
8. Féadfaidh tairbhíthe costais incháilithe phearsanra a dhearbhu don obair a dhéanfaidh saorálaithe faoi ghníomhaíocht nó faoi chlár oibre, ar bhonn na gcostas aonaid a údarófar i gcomhréir le mír 1 go mír 6.

Airteagal 176
Cnapshuimeanna aonair

1. Féadfar na costais incháilithe uile atá ar ghníomhaíocht nó ar chlár oibre a chumhdach le cnapshuim ("cnapshuim aonair").
2. Féadfar cnapshuimeanna aonair a Chinneadh ar bhonn an bhuiséid mheasta. Beidh an buiséad i gcomhréir le prionsabail na barainneachta, na héifeachtúlachta agus na héifeachtachta. Fíorófar *ex ante*, tráth a bheidh meastóireacht á déanamh ar an iarratas ar dheontas, an rabhtas i gcomhréir leis na prionsabail sin.
3. Agus cnapshuimeanna aonair á n-údarú aige, beidh an t-oifigeach údarúcháin i gcomhréir le hAirteagal 175.

Airteagal 177
Seiceálacha agus rialuithe ar thairbhíthe i ndáil le cnapshuimeanna, costais aonaid agus rátaí comhréidhe

1. Seiceálfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach, ar a dhéanaí sula n-íoctar an t-iarmhéid, seiceálfaidh sé ar comhlíonadh na coinníollacha lena spreagtar íocaíocht na gcnaphuimeanna, na gcostas aonaid nó na rátaí comhréidhe, lena n-áirítear, nuair is gá sin, cur i gcrích na n-aschur. Ina theannta sin, féadfaidh comhlíonadh na gcoinníollacha sin bheith faoi réir rialuithe *ex post*.

Maidir le méideanna na gcnaphuimeanna, na gcostas aonaid nó an mhaoiniúcháin ar ráta comhréidh a chinntear *ex ante* le cur i bhfeidhm an mhodha atá údaraithe ag an oifigeach údarúcháin atá freagrach nó ag an gCoimisiún i gcomhréir le hAirteagal 175, ní dhéanfar iad a agóid trí rialuithe *ex-post* gan dochar don cheart atá ag an oifigeach údarúcháin atá freagrach an deontas a laghdú i gcomhréir le mír 4 d'Airteagal 127. I gcás ina mbunaítear cnapshuimeanna, costais aonaid nó rátaí comhréidhe ar bhonn ghnáthchleachtais an tairbhí i ndáil le cuntasaíocht chostála, beidh feidhm ag mír 2 d'Airteagal 179.
2. Maidir leis na coinníollacha lena spreagtar íocaíocht na gcnaphuimeanna, na gcostas aonaid nó na rátaí comhréidhe, ní cheanglófar leo tuairisciú ar na costais arna dtabhú go dearbh ag an tairbhí.
3. Ní dhéanfaidh íocaíocht an deontais ar bhonn cnapshuimeanna, costas aonaid nó maoiniú ar ráta comhréidh, ní dhéanfaidh sí difear do cheart rochtana na dtairbhíthe ar thaifid reachtúla chun na gcríoch dá dtagraítear in Airteagal 178 agus in Airteagal 124.

Airteagal 178

Measúnú tréimhsiúil ar chnapshuimeanna, costais aonaid nó rátaí comhréidhe

Déanfar measúnú tréimhsiúil ar na modhanna lena gcinntear cnapshuimeanna, costais aonaid nó rátaí comhréidhe, ar na sonraí bunúsacha a bhaineann leo agus ar na méideanna a bheidh ann mar thoradh air sin, agus, nuair is iomchuí, déanfar an measúnú sin a choigeartú i gcomhréir le hAirteagal 175.

Airteagal 179

Gnáthchleachtais an tairbhí i ndáil le cuntasáiocht chostála

1. I gcás ina n-údaráítear dul ar iontaoibh ghnáthchleachtais an tairbhí i ndáil le cuntasáiocht chostála, féadfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach a measúnú a dhéanamh ar bhonn *ex ante* ar chomhlíonadh na gcleachtas sin leis na coinníollacha a leagtar síos i mír 4 d'Airteagal 175 nó trí straitéis iomchuí do rialuithe *ex post*.
2. Má suíodh ar bhonn *ex ante* comhlíonadh ghnáthchleachtais an tairbhí i ndáil le cuntasáiocht chostála de réir na gcoinníollacha dá dtagraítear i mír 4 d'Airteagal 175, ní dhéanfar méideanna na gcnaphuimeanna, na gcostas aonaid nó an mhaoiniúcháin ar ráta comhréidh a chinnfear trí chur i bhfeidhm na gcleachtas sin a agóid trí rialuithe *ex post*. Ní dhéanann sin difear don cheart atá ag an oifigeach údarúcháin atá freagrach an deontas a laghdú i gcomhréir le mír 4 d'Airteagal 127.
3. Féadfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach a mheas go bhfuil na coinníollacha dá dtagraítear i mír 4 d'Airteagal 175 á gcomhlíonadh ag gnáthchleachtais an tairbhí i ndáil le cuntasáiocht chostála, má ghlacann na húdaráis náisiúnta leo faoi scéimeanna maoiniúcháin inchomparáide.

Airteagal 180

Costais incháilithe

1. Ní sháróidh na deontais uasteorainn fhoriomlán arna sloinneadh i dtéarmaí dearbhluaicha a dhéanfar a shuí, i gcás inar féidir, ar bhonn na gcostas measta incháilithe. Gan dochar don bhunghníomh, féadfar na deontais a shloinneadh freisin mar chéatadán de na costais mheasta incháilithe.

I gcás nach féidir, i ngeall ar shainiúlachtaí gníomhaíochta, na deontais a shloinneadh ach amháin i dtéarmaí dearbhluaicha, déanfar na costais incháilithe a fhíorú i gcomhréir le mír 3 d'Airteagal 150.
2. Gan dochar don uasráta cómhaoiniúcháin a shonraítear sa bhunghníomh:
 - (a) ní sháróidh an deontas na costais incháilithe;
 - (b) i gcás ina n-áirítear sna costais mheasta incháilithe costais obair na saorálaithe dá dtagraítear i mír 8 d'Airteagal 175, ní sháróidh an deontas na costais mheasta incháilithe seachas costais obair na saorálaithe.
3. Is éard atá i gceist leis na costais incháilithe na costais a thabhaíonn tairbhí deontais go dearbh, agus is costais iad lena gcomhlíontar na critéir uile seo a leanas:
 - (a) tabhaítear iad le linn thréimhse na gníomhaíochta nó an chláir oibre, cé is moite de na costais a bhaineann le tuarascálacha deiridh agus le deimhnithe iniúchóireachta;

- (b) sonraítear iad i mbuiséad foriomlán measta na gníomhaíochta nó an chláir oibre;
- (c) tá siad riachtanach maidir le cur chun feidhme na gníomhaíochta nó an chláir oibre is ábhar don deontas;
- (d) tá siad inaitheanta agus infhíoraithe, go háirithe tá taifead déanta orthu i dtaifid chuntasaíochta an tairbhí agus cinntíodh iad de réir chaighdeáin chuntasaíochta infheidhme na tíre ina bhfuil an tairbhí bunaithe agus de réir ghnáthchleachtais an tairbhí i ndáil le cuntasaíocht chostála;
- (e) comhlíonann siad forálacha na reachtaíochta cánach agus sóisialta is infheidhme;
- (f) tá siad réasúnach, tá bonn cirt leo agus comhlíonann siad prionsabal na bainistíochta fóna airgeadais, go háirithe maidir le barainneacht agus éifeachtúlacht.

4. Sonrófar sna glaonna ar thograí na catagóirí costas a mheastar a bheith incháilithe do mhaoiniú ón Aontas.

Mura bhforáiltear dá mhalairt sa bhunghníomh agus de bhreis ar mhír 3, beidh na catagóirí costas seo a leanas incháilithe, i gcás ina measann an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach na catagóirí sin a bheith incháilithe faoin nglao ar thograí:

- (a) costais maidir le ráthaíocht réamh-mhaoiniúcháin a thaisceann tairbhí an deontais, i gcás ina n-éilíonn an t-oifigeach údarúcháin an ráthaíocht sin de bhun mhír 1 d'Airteagal 147;
- (b) costais maidir le deimhnithe ar na ráitis airgeadais agus tuarascálacha oibríochtúla fíorúcháin i gcás ina mbeidh deimhnithe nó tuarascálacha den sórt sin de dhíth ar an oifigeach údarúcháin atá freagrach;
- (c) cáin bhreisluacha ("CBL") i gcás nach bhfuil sí sin inghnóthaithe faoin reachtaíocht náisiúnta CBL agus go n-íocann tairbhí seachas duine neamh-inchánach mar a shainítear sa chéad fhomhír d'Airteagal 13(1) de Threoir 2006/112/CE ón gComhairle⁴⁷;

Measfar nach bhfuil CBL inghnóthaithe más féidir é a thagairt, de réir an dlí náisiúnta, d'aon cheann de na gníomhaíochtaí seo a leanas:

- (i) gníomhaíochtaí díolmhaithe gan cheart asbhainte;
- (ii) gníomhaíochtaí nach dtagann faoi raon feidhme CBL;
- (iii) gníomhaíochtaí dá dtagraítear i bpointe (i) nó i bpointe (ii), nach bhfuil CBL inasbhainte astu ach a aisíoctar trí scéimeanna aisíocaíochta ar leith nó cistí cúitimh ar leith nach bhforáiltear dóibh le Treoir 2006/112/CE, fiú más rud é gur bunaíodh an scéim nó an ciste sin le reachtaíocht náisiúnta CBL.

CBL a bhaineann leis na gníomhaíochtaí a liostaítear in Airteagal 13(2) de Threoir 2006/112/CE, measfar gur tairbhí a íocann é seachas duine neamh-inchánach mar a shainítear sa chéad fhomhír d'Airteagal 13(1) den Treoir sin, is cuma má mheasann an

⁴⁷ Treoir 2006/112/CE ón gComhairle an 28 Samhain 2006 maidir leis an gcóras comhchoiteann cánach breisluacha (IO L 347, 11.12.2006, Lch. 1)

Ballstát lena mbaineann ina leith gur gníomhaíochtaí iad a dhéanann comhlachtaí faoi rialú an dlí phoiblí agus iad ag feidhmiú mar údaráis phoiblí.

- (d) costais dímheasa, i gcás ina ndéanann an tairbhí iad a thabhu go dearbh;
 - (e) costais tuarastail phearsanra riarachán náisiúnta a mhéid a bhaineann siad le costais gníomhaíochtaí nach gcuirfeadh an t-údarás poiblí ábhartha i gcrích mura ngabhfaí an tionscadal lena mbaineann ar láimh.
5. Costais a thabhoídh eintitis atá cleamhnaithe le tairbhí dá dtagraítear in Airteagal 181, féadfar glacadh leo mar chostais incháilithe ach amháin i gcás ina ndearbhaíonn an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach iad a bheith neamh-incháilithe faoin nglao ar thograí. Beidh feidhm ag na coinníollacha seo a leanas go carnach:
- (a) sainaithnítear na heintitis lena mbaineann sa chomhaontú deontais;
 - (b) ní mór do na heintitis lena mbaineann cloí leis na rialacha is infheidhme don tairbhí faoin gcomhaontú deontais maidir le hincháilitheacht na gcostas agus na gceart seiceálacha agus iniúchóireachta arna ndéanamh ag an gCoimisiún, ag an Oifig Eorpach Frith-Chalaoise agus ag an gCúirt Iniúcháirí.

Airteagal 181
Entitis chleamhnaithe agus an tairbhí aonair

1. Chun críche an Teidil seo, measfar gur eintitis atá cleamhnaithe leis an tairbhí na heintitis seo a leanas:
- (a) eintitis arb iad an tairbhí iad i gcomhréir le mír 2;
 - (b) eintitis a chomhlíonann na critéir incháilitheachta agus nach dtagann i gceist in aon cheann de na cásanna dá dtagraítear i mír 1 d'Airteagal 132 agus i mír 1 d'Airteagal 137 agus a bhfuil nasc acu leis an tairbhí, go háirithe nasc dlíthiúil nó nasc caipitil, ar nasc é nach bhfuil teoranta don ghníomhaíocht ná nár bunaíodh chun críche a cur chun feidhme, agus chun na críche sin amháin.
- Beidh feidhm freisin ag Roinn 2 de Chaibidil 2 de Theideal V maidir le heintitis chleamhnaithe.
2. I gcás ina gcomhlíonann roinnt eintiteas na critéir le deontas a dhámhachtain dóibh agus gur eintiteas amháin iad arna dtógáil le chéile, féadfar déileáil leis an eintiteas sin mar an tairbhí aonair, lena n-áirítear i gcás inar bunaíodh an t-eintiteas go sonrach chun críche cur chun feidhme na gníomhaíochta a bheidh le maoiniú leis an deontas.

CAIBIDIL 2
Prionsabail

Airteagal 182
Prionsabail ghinearálta is infheidhme maidir le deontais

Beidh deontais faoi réir na bprionsabal seo a leanas:

- (a) an chóir chomhionann;
- (b) an trédhearcacht;
- (c) an cómhaoiniú;
- (d) an dámhachtain neamhcharnach gan maoiniú dúbailte;
- (e) an neamh-aisghníomhaíocht.

Airteagal 183
Trédhearcacht

1. Déanfar deontais a dhámhachtain i ndiaidh fhoilsiú glaonna ar thograí, ach amháin sna cásanna sin dá dtagraítear in Airteagal 188.
2. Foilseofar, i gcomhréir le mír 1 go mír 4 d'Airteagal 36, na deontais go léir a dámhadh le linn bliain airgeadais.
3. I ndiaidh an fhoilsiúcháin dá dtagraítear i mír 1 agus i mír 2, déanfaidh an Coimisiún, arna iarraidh sin do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle, tuarascáil a chur chucu maidir leis na nithe seo a leanas:
 - (a) líon na n-iarratasóirí le linn na bliana ba dhéanaí;
 - (b) líon agus céatadán na n-iarratas ar éirigh leo in aghaidh an ghlaio ar thograí;
 - (c) meánfhad an nóis imeachta ó dháta dúnta an ghlaio ar thograí go dtí dámhachtain deontais;
 - (d) líon agus méid na ndeontas ar tarscaoileadh ina leith an oibleagáid maidir le foilsiú *ex post* le linn na bliana ba dhéanaí i gcomhréir le mír 4 d'Airteagal 36.

Airteagal 184
Cómhoiniú

1. Beidh réamh-mhaoiniú mar chuid de na deontais. Fágann sin nach gcumhdóidh an deontas sa tslánchruinne na hacmhainní is gá chun an ghníomhaíocht nó an clár oibre a chur i gcrích.

Féadfaidh cómhaoiniú a bheith i bhfoirm acmhainní dílse an tairbhí, i bhfoirm ioncaim a gineadh leis an ngníomhaíocht nó leis an gelár oibre nó i bhfoirm ranníocaíochtaí airgeadais nó ranníocaíochtaí comhchineáil ó thríú páirtithe.
2. Ranníocaíochtaí comhchineáil ó thríú páirtithe i bhfoirm obair saorálaithe dá dtagraítear i mír 8 d'Airteagal 175, déanfar iad a thíolacadh mar chostas incháilithe sa bhuiséad measta. Déanfar iad a thíolacadh ar leithligh ó na costais incháilithe eile.

Déanfar ranníocaíochtaí comhchineáil eile ó thríú páirtithe a thíolacadh ar leithligh ó na ranníocaíochtaí leis na costais incháilithe sa bhuiséad measta. Cuirfear a ngarluach in iúl sa bhuiséad measta agus ní bheidh sé faoi réir athruithe ina dhiaidh sin.

3. Mar eisceacht do mhír 1, féadfar gníomhaíocht sheachtrach a mhaoiniú ina hiomláine leis an deontas i gcás ina bhfuil sin fíor-riachtanach chun í a chur i gcrích. I gcás den sórt sin, luafar forais mar thaca leis i gCinneadh na dámhachtana.
4. Ní bheidh feidhm ag mír 1, ag mír 2 agus ag mír 3 maidir le lacáistí ráta úis agus le fóirdheontais táillí ráthaíochta.

Airteagal 185

Prionsabal na dámhachtana neamhcharnaí gan maoiniú dúbailte

1. I gcás gach gníomhaíochta, ní dhámhfar ach aon deontas amháin ón mbuiséad d'aon tairbhí amháin, seachas i gcás ina n-údarófar a mhalairt sna bunghníomhartha ábhartha.

Ní fhéadfar ach aon deontas oibriúcháin amháin a dhámhachtain ón mbuiséad do thairbhí in aghaidh na bliana airgeadais.

Féadfaidh oifigigh údarúcháin éagsúla atá freagrach gníomhaíocht a mhaoiniú go comhpháirteach ó línte buiséid ar leithligh.
2. Cuirfidh an t-iarratasóir na hoifigigh údarúcháin ar an eolas láithreach maidir le haon iarratais iolracha agus aon deontais iolracha a bhaineann leis an ngníomhaíocht chéanna nó leis an gclár oibre céanna.
3. Ní mhaoineofar leis an mbuiséad na costais chéanna faoi dhó i gcás ar bith.
4. Ní bheidh feidhm ag mír 1, ag mír 2 ná ag mír 3 maidir leo seo a leanas:
 - (a) tacaíocht airgeadais don staidéar, don taighde, don oiliúint nó don oideachas a íoctar le daoine nádúrtha;
 - (b) tacaíocht dhíreach a íoctar leis na daoine nádúrtha sin is mó a bhfuil gá acu léi, amhail daoine dífhostaithe agus dídeanaithe.

Airteagal 186

Prionsabal na neamh-aisghníomhaíochta

1. Mura bhforáiltear dá mhalairt san Airteagal seo, ní dhéanfar deontais a dhámhachtain go haisghníomhach.
2. Féadfar deontas a dhámhachtain do ghníomhaíocht atá tosaithe cheana ar choinníoll go bhféadfaidh an t-iarratasóir a thaispeáint gur gá tús a chur leis an ngníomhaíocht sula sínítear an comhaontú deontais.

I gcásanna den sórt sin, ní incháilithe na costais sin a thabhófar roimh an dáta faoina gcuirfear iarratais ar dheontas isteach ach amháin:
 - (a) i gcásanna eisceachtúla cuí-réasúnaithe dá bhforáiltear sa bhunghníomh, nó
 - (b) i gcás ina mbeadh fíorphráinn leis na bearta dá dtagraítear i bpointe (a) nó i bpointe (b) d'Airteagal 188 agus ina mbeadh mórthábhacht le páirtíocht luath ón Aontas. Sna cásanna sin beidh na costais a thabhóidh tairbhí roimh an dáta faoina gcuirfear iarratais ar dheontas isteach, beidh siad incháilithe do mhaoiniú ón Aontas ar na coinníollacha seo a leanas:

- (i) beidh na cúiseanna atá leis an maolú sin réasúnaithe go hiomchuí ag an oifigeach údarúcháin atá freagrach;
 - (ii) socrófar go sainráite sa chomhaontú deontais go dtiocfaidh an dáta incháilitheachta roimh an dáta faoina gcuirfear iarratais isteach.
3. Ní fhéadfar aon deontas a dhámhachtain go haisghníomhach do ghníomhaíochtaí a tugadh i gcrích cheana.
4. I gcás deontais oibriúcháin, déanfar an comhaontú deontais a shíniú laistigh de shé mhí ó thús bhliain airgeadais an tairbhí. Ní fhéadfar na costais is incháilithe do mhaoiniú a thabhtú sula ndéantar an t-iarratas ar dheontas ná sula gcuirtear tús le bliain airgeadais an tairbhí.

CAIBIDIL 3

Nósanna imeachta dáfa deontas agus comhaontú deontais

Airteagal 187

Ábhar na nglanna ar thograí agus foilsíú na nglanna sin

1. Sonrófar na nithe seo a leanas sna glanna ar thograí:
- (a) na cuspóirí atá le baint amach;
 - (b) na critéir incháilitheachta, eisiaimh, roghnúcháin agus dámhachtana mar aon leis na doiciméid ábhartha tacaíochta;
 - (c) na socruithe maidir le maoiniú ón Aontas, go háirithe na cineálacha deontais;
 - (d) na socruithe maidir le tograí a chur isteach agus an dáta deiridh faoina bhféadfar sin a dhéanamh;
 - (e) an dáta atá beartaithe faoina mbeidh na hiarratasóirí go léir curtha ar an eolas maidir le toradh na meastóireachta a rinneadh ar a n-iarratais agus an dáta tascach chun comhaontuithe deontais a shíniú.
2. Socrófar na dátaí dá dtagraítear i bpointe (e) de mhír 1 ar bhonn na dtréimhsí seo a leanas:
- (a) maidir leis na hiarratasóirí go léir a chur ar an eolas faoi thoradh na meastóireachta a rinneadh ar a n-iarratais, uasmhéid sé mhí ón dáta deiridh faoina gcuirfear na tograí iomlána isteach;
 - (b) maidir le comhaontuithe deontais a shíniú le hiarratasóirí, uasmhéid trí mhí ón dáta a gcuirfear iarratasóirí ar éirigh leo ar an eolas ina thaobh sin.

Féadfar na tréimhsí sin a choigeartú ionas go gcuirfí san áireamh aon am a mbeidh gá leis chun cloí leis na nósanna imeachta sonracha a fhéadfar a éileamh leis an mbunghníomh i gcomhréir le

Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁴⁸ agus féadfar iad a shárú i gcásanna eisceachtúla cuí-réasúnaithe, go háirithe i gcás gníomhartha casta ina bhfuil líon mór thograí ann nó moilleanna atá inchurtha i leith na n-iarratasóirí.

I dtuarascáil bhliantúil gníomhaíochta an oifigigh údarúcháin trí tharmligean, déanfaidh sé nó sí, tuairisciú ar an am is gá ar an meán chun iarratasóirí a chur ar an eolas agus comhaontuithe deontais a shíniú. I gcás ina sáraítear na tréimhsí dá dtagraítear sa chéad fhomhír, tabharfaidh an t-oifigeach údarúcháin, trí tharmligean, cúiseanna ina thaobh agus, i gcás nach dtugtar údar cuí leo i gcomhréir leis an dara fomhír, déanfaidh sé gníomhaíochtaí ceartaitheacha a mholadh.

3. Déanfar glaonna ar thograí a fhoilsiú ar shuíomh gréasáin institiúidí an Aontais agus chomh maith leis sin trí aon mheán iomchuí eile, lena n-áirítear *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*, i gcás inar gá breis poiblíochta a dhéanamh i measc tairbhíthe féideartha. Féadfar iad a fhoilsiú faoi réir ghlacadh an chinnidh maoiniúcháin dá dtagraítear in Airteagal 108, lena n-áirítear le linn na bliana roimh chur chun feidhme an bhuiséid. Déanfar aon mhodhnú ar ábhar na nglaonna ar thograí a fhoilsiú faoi na coinníollacha céanna.

Airteagal 188
Eisceachtaí ó ghlaonna ar thograí

Féadfar deontais a dhámhachtain gan ghlaao ar thograí sna cásanna seo a leanas agus sna cásanna sin amháin:

- (a) chun críocha cabhair dhaonnúil, oibríochtaí tacaíochta éigeandála, oibríochtaí cosanta sibhialta nó cabhair um bainistiú géarchéime;
- (b) in éigeandálaí eisceachtúla eile a bhfuil bunús cuí tugtha leo;
- (c) do chomhlachtaí a bhfuil monaplacht *de jure* nó *de facto* acu nó do chomhlachtaí arna n-ainmniú ag na Ballstáit, faoina bhfreagracht, i gcás ina bhfuil na Ballstáit sin i staid monaplachta *de jure* nó *de facto*;
- (d) do chomhlachtaí arna sainaitheint le gníomh bunúsach, de réir bhrí Airteagal 56, mar thairbhíthe deontais nó do chomhlachtaí arna n-ainmniú ag na Ballstáit, faoina bhfreagracht, i gcás ina bhfuil na Ballstáit sin sainaitheanta le gníomh bunúsach mar thairbhíthe deontais;
- (e) i gcás taighde agus forbairt theicneolaíoch, do chomhlachtaí atá sainaitheanta sa chlár oibre dá dtagraítear in Airteagal 108, i gcás ina bhforáiltear go sainráite leis an mbunghníomh don fhéidearthacht sin, agus ar choinníoll nach dtagann an tionscadal faoi raon feidhme glao ar thograí;
- (f) do ghníomhaíochtaí a mbaineann saintréithe leo agus ar gá cineál áirithe comhlachta ina gcomhair i ngeall ar a inniúlacht theicniúil, ar an leibhéal ard speisialtóireachta a ghabhann leis, nó ar a gcumhacht riaracháin, ar choinníoll nach dtagann na gníomhaíochtaí lena mbaineann faoi raon feidhme glao ar thograí. I gcás inar Ballstát an cineál áirithe comhlachta seo, féadfar an deontas a dhámhachtain freisin, gan ghlaao ar thograí, don

⁴⁸

Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Feabhra 2011 lena leagtar síos na rialacha agus na prionsabail ghinearálta a bhaineann leis na sásraí maidir le rialú ag na Ballstáit ar fheidhmiú cumhachtaí cur chun feidhme ag an gCoimisiún (IO L 55, 28.2.2011, lgh. 13–18).

chomhlacht atá sainaitheanta ag an mBallstát, faoina bhfreagracht, chun críche cur chun feidhme na gníomhaíochta.

- (g) do BEI nó don Chiste Eorpach Infheistíochta i gcomhair gníomhaíochtaí cúnaimh theicniúil. Sna cásanna sin, ní bheidh feidhm ag pointe (a) go pointe (d) d'Airteagal 189(1).

Tabharfar údar cuí-réasúnaithe i gCinneadh na dámhachtana leis na cásanna dá dtagraítear i bpointe (c) agus i bpointe (f) den chéad fhomhír.

Airteagal 189 *Ábhar na n-iarratas ar dheontais*

1. Beidh na nithe seo a leanas san iarratas ar dheontais:

- (a) faisnéis faoi stádas dlíthiúil an iarratasóra;
- (b) dearbhú ar onóir an iarratasóra i gcomhréir le mír 1 d'Airteagal 133 agus ar chomhlíonadh na gcritéar incháilitheachta agus roghnúcháin;
- (c) an fhaisnéis uile is gá lena thaispeáint go bhfuil an cumas airgeadais agus oibríochtúil ag an tairbhí chun an ghníomhaíocht nó an clár oibre atá beartaithe a thabhairt i gcrích agus, má chinneann an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach ar bhonn measúnú riosca gur gá sin, doiciméid tacaíochta lena ndeimhnítear an fhaisnéis sin, amhail an cuntas brabúis agus caillteanais agus an clár comhardaithe le haghaidh na bliana airgeadais ba dhéanaí dár dúnadh na cuntais.

Ní iarrfar faisnéis agus doiciméid tacaíochta den sórt sin ar iarratasóirí nach mbeidh feidhm ag fíorú an chumais airgeadais agus oibríochtúla maidir leo i gcomhréir le mír 5 d'Airteagal 191. Ina theannta sin, ní iarrfar doiciméid tacaíochta i gcás conarthaí ar luach íseal;

- (d) i gcás ina mbaineann an t-iarratas le deontas le haghaidh gníomhaíochta a sáraíonn méid an deontais sin EUR 750 000 nó i gcás ina mbaineann an t-iarratas le deontas oibriúcháin a sháraíonn EUR 100 000, tíolacfar tuarascáil iniúcháin a chuir iniúcháir seachtrach formheasta le chéile, nuair atá fáil uirthi, agus i ngach cás ina gceanglaítear le dlí an Aontais Eorpaigh nó leis an dlí náisiúnta gur gá iniúcháireacht reachtach a dhéanamh. Deimhneofar sa tuarascáil sin na cuntais don bhliain airgeadais ba dhéanaí a bhfuil fáil orthu. I ngach cás eile, cuirfidh an t-iarratasóir féindearbhu ar fáil, agus é sínithe ag a ionadaí údaráithe, ina ndeimhnítear bailíocht a chuntas don bhliain airgeadais ba dhéanaí a bhfuil fáil orthu.

Ní bheidh feidhm ag an gcéad fhomhír ach amháin maidir leis an gcéad iarratas a chuirfidh tairbhí chuig oifigeach údarúcháin atá freagrach le linn aon bhliana airgeadais amháin.

I gcás comhaontuithe idir an Coimisiún agus roinnt tairbhíthe, beidh feidhm maidir le gach tairbhí ag na tairseacha a leagtar síos sa chéad fhomhír.

I gcás comhpháirtíochtaí dá dtagraítear i mír 4 d'Airteagal 126, ní foláir an tuarascáil iniúcháin dá dtagraítear sa chéad fhomhír, ar tuarascáil í ina gcumhdaítear an dá bhliain airgeadais dheireanacha a bhfuil fáil ar chuntais ina gcomhair, ní foláir í a chur ar fáil sula sínítear an comhaontú comhpháirtíochta maidir leis an gcreat airgeadais.

Ag brath ar an measúnú riosca, féadfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach an oibleagáid a tharscaoileadh dá dtagraítear sa chéad fhomhír maidir le forais oideachais agus oiliúna agus, i gcás comhaontuithe le roinnt tairbhíthe, maidir le tairbhíthe a ghlac le dliteanas comhpháirteach agus leithleach nó tairbhíthe nach orthu atá aon chuid den fhreagracht airgeadais.

Ní bheidh feidhm ag an gcéad fhomhír maidir leis na comhlachtaí poiblí agus na heagraíochtaí idirnáisiúnta dá dtagraítear in Airteagal 151.

- (e) tuairisc ar an ngníomhaíocht nó ar an gclár oibre agus buiséad measta lena n-áireofar, nuair is féidir sin:

- (i) comhardú idir ioncam agus caiteachas, agus

- (ii) tásc ar chostais mheasta incháilithe na gníomhaíochta nó an chláir oibre.

Mar eisceacht ar phointe (i), i gcásanna cuí-réasúnaithe, féadfar a áireamh sa bhuiséad measta soláthairtí le haghaidh teagmhas nó athruithe féideartha sna rátaí malairte.

- (f) léiriú ar fhoinsí agus méid an mhaoiniúcháin ón Aontas a fuarthas nó a cuireadh i bhfeidhm le haghaidh na gníomhaíochta céanna, le haghaidh cuid den ghníomhaíocht sin nó le haghaidh a feidhmithe le linn na bliana airgeadais céanna maille le haon mhaoiniú eile a fuarthas nó a cuireadh i bhfeidhm le haghaidh na gníomhaíochta céanna.

- 2. Féadfar an t-iarratas a roinnt ina chodanna éagsúla a fhéadfar a thíolacadh ag céimeanna difriúla i gcomhréir le mír 2 d'Airteagal 193.

Airteagal 190 *Critéir incháilitheachta*

- 1. Cinnfear leis na critéir incháilitheachta na coinníollacha maidir le rannpháirtíocht i nglao ar thograí.
- 2. Beidh aon cheann de na hiarratasóirí seo a leanas incháilithe chun páirt a ghlacadh i nglao ar thograí:
 - (a) daoine dlítheanacha;
 - (b) daoine nádúrtha, a mhéid a éilíonn cineál nó tréithe na gníomhaíochta nó an chuspóra atá á shaothrú ag an iarratasóir, a mhéid a éilíonn siad sin;
 - (c) eintitis nach bhfuil pearsantacht dhlítheanach acu faoin dlí náisiúnta is infheidhme, ar choinníoll go mbeidh an cumas ag a n-ionadaithe oibleagáidí dlíthiúla a ghlacadh chucu féin thar ceann na n-eintiteas sin agus go dtugann siad ráthaíochtaí go ndéanfar leasanna airgeadais an Aontais a chosaint, ar ráthaíochtaí iad atá coibhéiseach leis an ráthaíocht a thairgeann daoine dlítheanacha. Go háirithe beidh cumas airgeadais agus oibríochtúil ag an tairbhí atá coibhéiseach leis an acmhainn airgeadais agus oibríochtúil atá ag duine dlítheanach. Cruthóidh ionadaithe an iarratasóra gur comhlíonadh na coinníollacha sin.
- 3. Féadfar tuilleadh critéir incháilitheachta a leagan síos leis an nglao ar thograí, critéir a bhunófar agus aird chuí á tabhairt ar chuspóirí na gníomhaíochta agus beidh siad i gcomhréir le prionsabal na trédhearcachta agus prionsabal an neamh-idirdhealaithe.

4. Chun críocha mhír 4 d'Airteagal 174 agus an Airteagail seo, measfar JRC a bheith ina dhuine dlítheanach atá bunaithe i mBallstát.

Airteagal 191
Na critéir roghnúcháin

1. Beidh na critéir roghnúcháin de chineál gur féidir measúnú a dhéanamh ar chumas an iarratasóra an ghníomhaíocht nó an clár oibre atá beartaithe a thabhairt i gcrích.
2. Na foinsí maoiniúcháin atá ag an iarratasóir, ní mór iad a bheith cobhsaí leordhóthanach go leor chun a ghníomhaíocht a choinneáil ar siúl ar feadh na tréimhse ar lena linn a dámhadh an deontas agus chun bheith rannpháirteach ina maoiniú ("cumas airgeadais").
3. Ní mór na hinniúlachtaí proifisiúnta agus na cáilíochtaí proifisiúnta is gá a bheith ag an iarratasóir chun an ghníomhaíocht nó an clár oibre atá beartaithe a chur i gcrích mura bhforáiltear dá mhalairt sa bhunghníomh ("acmhainn oibríochtúil").
4. Déanfar cumas airgeadais agus oibríochtúil a fhíorú go háirithe ar bhonn anailís ar aon fhaisnéis nó doiciméid tacaíochta dá dtagraítear in Airteagal 189.

I gcás nár iarradh aon doiciméid tacaíochta sa ghlaó ar thograí agus i gcás ina bhfuil amhras ar an oifigeach údarúcháin faoi acmhainn airgeadais agus oibríochtúil an iarratasóra, iarrfaidh sé air aon doiciméid iomchuí a chur ar fáil.

I gcás comhpháirtíochtaí, déanfar an fíorú i gcomhréir le mír 6 d'Airteagal 126.

5. Ní bheidh feidhm ag an bhfíorú a dhéanfar ar an acmhainn airgeadais maidir leis na nithe seo a leanas:
 - (a) na daoine nádúrtha sin a bhfuil tacaíocht oideachais á fáil acu;
 - (b) na daoine nádúrtha sin is mó gátar agus atá ag fáil tacaíocht dhíreach;
 - (c) comhlachtaí poiblí;
 - (d) eagraíochtaí idirnáisiúnta;
 - (e) daoine nó eintitis atá ag cur isteach ar lacáistí ráta úis agus ar fhóirdheontais táillí ráthaíochta arb é is cuspóir do na lacáistí agus na fóirdheontais sin acmhainn airgeadais tairbhí a neartú nó ioncam a ghiniúint.
6. Ag brath ar an measúnú riosca, féadfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach an oibleagáid a tharscaoileadh maidir le hacmhainn oibríochtúil comhlachtaí poiblí nó eagraíochtaí idirnáisiúnta a fhíorú.

Airteagal 192
Critéir dhámhachtana

beidh na critéir dhámhachtana de chineál gur féidir na nithe seo a leanas a chur i gcrích:

- (a) cáilíocht na dtograí a tíolacadh a mheasúnú i bhfianaise na gcuspóirí agus na dtosaíochtaí a leagadh síos;

- (b) deontais a dhámhachtain i gcomhair na ngníomhaíochtaí agus na gclár oibre sin a mhéadaíonn oiread is féidir éifeachtacht fhoriomlán an mhaoiniúcháin ón Aontas.

Airteagal 193
An nós imeachta meastóireachta

1. Déanfar na tograí a mheas, ar bhonn na gcritéar roghnúcháin agus na gcritéar dámhachtana a réamhfhógraíodh, d'fhonn a Chinneadh cé na tograí a fhéadfar a mhaoiniú.
2. Déanfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach an próiseas a roinnt, nuair is iomchuí, ina chéimeanna nós imeachta éagsúla. Déanfar na rialacha lena rialaítear an próiseas a fhógairt sa ghlaio ar thograí.

Na hiarratasóirí sin ar diúltaíodh a dtograí ag aon chéim, cuirfear ar an eolas iad i gcomhréir le mír 7.

Ní theastóidh na doiciméid chéanna agus an fhaisnéis chéanna níos mó ná uair amháin le linn an nós imeachta chéanna.

3. Féadfaidh an coiste meastóireachta dá dtagraítear in Airteagal 145 nó, nuair is iomchuí, an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach, féadfaidh siad a iarraidh ar an iarratasóir tuilleadh faisnéise a chur ar fáil nó soiléiriú a dhéanamh ar na doiciméid tacaíochta a tiolacadh i gcomhréir le hAirteagal 146. Coimeádfaidh an t-oifigeach údarúcháin taifid iomchuí ar aon teagmháil a rinneadh le hiarratasóirí le linn an nós imeachta.
4. Nuair a bheidh a gcuid oibrithe déanta acu síneoidh comhaltaí an choiste meastóireachta taifead ar na tograí uile a scrúdaíodh, taifead ina mbeidh measúnú ar cháilíocht na dtograí agus ina sainaithneofar na tograí sin a bhféadfar maoiniú a thabhairt dóibh.

De réir mar is gá, beidh sa taifead sin rangú ar na tograí a scrúdaíodh, moltaí maidir leis an uasmhéid is féidir a dhámhachtain agus coigeartuithe féideartha neamhshubstantiúla ar an iarratas ar dheontas.

Coimeádfar an taifead lena úsáid amach anseo.

5. Féadfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach a iarraidh ar an iarratasóir a thogra a choigeartú i bhfianaise mholtaí an choiste meastóireachta. Coimeádfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach taifid iomchuí ar aon teagmháil a rinneadh le hiarratasóirí le linn an nós imeachta.
6. Déanfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach a Chinneadh ar bhonn na meastóireachta agus luafar ann na nithe seo a leanas, ar a laghad:
 - (a) ábhar agus méid foriomlán an chinnidh;
 - (b) ainm na n-iarratasóirí ar éirigh leo, teideal na ngníomhaíochtaí, na méideanna a glacadh agus na cúiseanna leis an rogha sin, lena n-áirítear i gcás nach dtagann an rogha a rinneadh le barúil an choiste meastóireachta;
 - (c) ainmneacha aon iarratasóirí a diúltaíodh agus na cúiseanna leis an diúltú sin.
7. Cuirfidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach an Cinneadh maidir lena n-iarratas in iúl do na hiarratasóirí i scríbhinn. Mura ndámhtar an deontas ar a ndearnadh iarraidh, cuirfidh an institiúid

lena mbaineann na cúiseanna ar diúltaíodh an t-iarratas in iúl. Cuirfear iarratasóirí a diúltaíodh ar an eolas, a luaithis is féidir, mar gheall ar thoradh na meastóireachta a rinneadh ar a n-iarratas agus, ar aon nós, laistigh de 15 lá féilire i ndiaidh an fhaisnéis a sheoladh chuig na hiarratasóirí ar éirigh leo.

8. Maidir le deontais de bhun Airteagal 188, beidh feidhm ag an méid seo a leanas:
 - (a) níl mír 2 agus mír 4 den Airteagal seo agus d'Airteagal 145 éigeantach,
 - (b) féadfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach a bhfuil sa tuarascáil mheastóireachta agus i gCinneadh na dámhachtana a thabhairt le chéile in aon doiciméad amháin agus é a shíniú.

Airteagal 194
Comhaontú deontais

1. Cumhdófar na deontais le comhaontú i scríbhinn.
2. Beidh na nithe seo a leanas, ar a laghad, sa chomhaontú deontais:
 - (a) cur síos ar an ngníomhaíocht nó, i gcás deontas oibriúcháin, ar an gclár oibre maille le cur síos ar na torthaí a bhfuiltear ag súil leo;
 - (b) uasmhéid an mhaoiniúcháin ón Aontas in euro, buiséad measta na ngníomhaíochta nó an chlár oibre agus cineál an deontais;
 - (c) na rialacha maidir le tuairisciú agus le híocaíochtaí agus na rialacha soláthair dá bhforáiltear in Airteagal 198;
 - (d) glacadh an tairbhí leis na hoibleagáidí dá dtagraítear in Airteagal 124;
 - (e) na forálacha lena rialaítear infheictheacht na tacaíochta airgeadais ón Aontas, ach amháin i gcásanna cuí-réasúnaithe nach féidir an méid sin a thaispeáint go poiblí nó nach bhfuil an taispeáint sin iomchuí;
 - (f) an dlí is infheidhme, arb é dlí an Aontais é, a chomhlánófar, de réir mar is gá, leis an náisiúnta mar a shonraítear sa chomhaontú deontais. Féadfar maolú a dhéanamh ar na comhaontuithe a tugadh i gcrích le heagraíochtaí idirnáisiúnta;
 - (g) an chúirt inniúil nó an binse eadrána inniúil chun díospóidí a éisteacht.
3. Na hoibleagáidí airgeadais a bheidh ar eintitis nó ar dhaoine nach Stáit iad de thoradh comhaontú deontais a chur chun feidhme, beidh siad inchurtha i bhfeidhm i gcomhréir le mír 2 d'Airteagal 98.
4. Ní bheidh de chuspóir ná d'éifeacht ag na leasuithe ar chomhaontuithe deontais amhras a chaitheamh ar Chinneadh na dámhachtana ná a bheith contrártha do chóir chomhionann iarratasóirí.

CAIBIDIL 4

An buiséad a chur chun feidhme

Airteagal 195

Méid an deontais agus síneadh na dtorthaí iniúchóireachta

1. Ní thiocfaidh méid an deontais chun bheith críochnaitheach go dtí go ndéanfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach na tuarascálacha deiridh agus, nuair is infheidhme, na cuntais deiridh, a fhormheas gan dochar d'iniúchtaí, seiceálacha, ná imscrúduithe a dhéanfaidh an institiúid lena mbaineann, an Oifig Frith-Chalaoise Eorpach nó an Chúirt Iniúchóirí. Beidh feidhm ag mír 4 d'Airteagal 127 fiú amháin nuair a bheidh méid an deontais críochnaitheach.
2. I gcás ina léiríonn rialuithe nó iniúchóireachtaí gurb ann ar bhonn córasach nó aisfhillteach do mhírialtachtaí, calaois nó sárú oibleagáidí a fhéadfar a chur i leith an tairbhí agus go bhfuil tionchar ábhartha acu ar roinnt deontas a dámhadh don tairbhí sin faoi choinníollacha comhchosúla, féadfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach cur chun feidhme an chomhaontaithe deontais nó íocaíochtaí na ndeontas uile lena mbaineann a fhionraí, nó nuair is iomchuí, na comhaontuithe deontais lena mbaineann leis an tairbhí sin a fhoirceannadh i gcomhréir le tromchúis na dtorthaí.

Ina theannta sin, féadfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach na deontais a laghdú, costais neamh-incháilithe a dhiúltú nó, más gá, na méideanna a íocadh go míchuí i leith na ndeontas go léir a ndearna na mírialtachtaí, an chalaois nó an sárú oibleagáidí de chineál córasach nó athfhillteach dá dtagraítear sa chéad fhomhír difear dóibh, na méideanna sin a aisghabháil agus ar féidir iniúchtaí, seiceálacha agus imscrúduithe a dhéanamh orthu i gcomhréir leis na comhaontuithe deontais.

3. Cinnfidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach na méideanna a bheidh le laghdú nó le gnóthú, i gcás inar féidir agus inar praiticiúil sin, ar bhonn na gcostas a deimhníodh go míchuí ina gcostais incháilithe do gach deontas lena mbaineann, tar éis na tuarascálacha athbhreithnithe agus na ráitis airgeadais athbhreithnithe a thíolaic an tairbhí a bheith glactha.
4. I gcás nach féidir nó nach bhfuil sé praiticiúil méid na gcostas neamh-incháilithe a chainníochtú go beacht do gach deontas lena mbaineann, féadfar na méideanna a bheidh le laghdú nó le gnóthú a Chinneadh tríd an ráta um laghdú nó um ghnóthú a eachtarshuí, ráta a chuirtear i bhfeidhm maidir le deontais ar taispeánadh ina leith mírialtachtaí, calaois nó sárú oibleagáidí de chineál córasach nó aisfhillteach, nó i gcás nach féidir costais neamh-incháilithe a bheith mar bhonn chun na méideanna a bheidh le laghdú nó le gnóthú a chinneadh, trí ráta comhréidh a chur i bhfeidhm, ag féachaint do phrionsabal na comhréireachta. Tabharfar an deis don tairbhí ráta nó modh de chineál malartach cuí-réasúnaithe a mholadh sula ndéantar an laghdú nó an gnóthú.

Airteagal 196

Doiciméid tacaíochta le haghaidh iarratais íocaíochta

1. Sonróidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach na doiciméid tacaíochta is gá a chur ar fáil le haghaidh iarratais íocaíochta.
2. I gcás gach deontais, féadfar an réamh-mhaoiniú a roinnt ina thráthchodanna éagsúla i gcomhréir leis an mbainistíocht fhónta airgeadais. I dteannta leis an iarraidh ar thráthchuid réamh-mhaoiniúcháin eile, cuirfear ráiteas an tairbhí ar fáil faoin gcaoi ar ídíodh an

réamh-mhaoiniú roimhe sin. Íocfar an tráthchuid ina hiomláine i gcás inar ídíodh 70 %, ar a laghad, de mhéid iomlán aon réamh-mhaoiniúcháin a dáileadh roimhe sin. Murar ídíodh, déanfar an tráthchuid a laghdú de réir na méideanna atá fós le hídiú go dtí go mbaintear an tairseach sin amach.

3. Deimhneoidh an tairbhí faoi bhrí a onóra, gan dochar don oibleagáid maidir le doiciméid tacaíochta a chur ar fáil, go bhfuil an fhaisnéis atá sna hiarratais íocaíochta iomlán, iontaofa agus fíor. Deimhneoidh an tairbhí freisin go bhfuil na costais a tabhaíodh incháilithe i gcomhréir leis an gcomhaontú deontais agus gur tugadh bunús leis na hiarratais íocaíochta trí dhoiciméid tacaíochta leordhóthanacha a chur ar fáil a fhéadfar a sheiceáil.
4. Féadfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach deimhniú maidir le ráitis airgeadais na gníomhaíochta nó an chlár oibre maille leis na bunchuntais a iarraidh mar thaca leis na híocaíochtaí eatramhacha nó chun comharduithe d'aon mhéid a íoc. Iarrfar deimhniú den sórt sin ar bhonn measúnú riosca, á chur san áireamh, go háirithe méid an deontais, méid na híocaíochta, cineál an tairbhí agus cineál na ngníomhaíochtaí ar tugadh tacaíocht dóibh.

Is iniúchóir seachtrach formheasta a chuirfidh an deimhniú sin ar fáil nó i gcás comhlachtaí poiblí, is oifigeach poiblí inniúil neamhspleách a dhéanfaidh amhlaidh.

Deimhneofar sa deimhniú, i gcomhréir le modheolaíocht a d'fhormheas an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach agus ar bhonn nósanna imeachta ar comhaontaíodh orthu agus atá i gcomhréir le caighdeáin idirnáisiúnta, deimhneofar ann go bhfuil na costais a dhearbhaigh an tairbhí sna ráitis airgeadais ar a bhfuil an iarraidh íocaíochta bunaithe, go bhfuil siad fíor, go ndearnadh taifead cruinn orthu agus go bhfuil siad incháilithe i gcomhréir leis an gcomhaontú deontais. I gcásanna sonracha agus cuí-réasúnaithe, féadfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach an deimhniú a iarraidh i bhfoirm barúla nó i bhfoirm eile i gcomhréir le caighdeáin idirnáisiúnta.

5. Féadfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach tuarascáil fíorúcháin oibríochtúil, arna cur le chéile ag tríú páirtí neamhspleách agus arna formheas ag an oifigeach údarúcháin atá freagrach, féadfaidh sé í a iarraidh mar thaca le haon íocaíocht, ar bhonn measúnú riosca. Sonrófar sa tuarascáil fíorúcháin go ndearnadh an fíorú oibríochtúil i gcomhréir le modheolaíocht a d'fhormheas an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach agus sonrófar ar cuireadh an ghníomhaíocht nó an clár oibre chun feidhme go dearbh i gcomhréir leis na coinníollacha a leagtar amach sa chomhaontú deontais.

Airteagal 197

Tacaíocht airgeadais le haghaidh tríú páirtithe

I gcás ina gceanglófar tacaíocht airgeadais a thabhairt do thríú páirtithe chun gníomhaíocht nó clár oibre a chur chun feidhme, féadfaidh an tairbhí tacaíocht airgeadais den sórt sin a thabhairt ar chuntar go saineofar go cruinn na coinníollacha a bhaineann leis an tacaíocht sin sa chomhaontú deontais idir an tairbhí agus an Coimisiún, ionas nach bhféadfaidh an tairbhí lánrogha a dhéanamh.

Meastar an lánrogha sin a bheith dulta i léig i gcás ina sonraítear ceann éigin díobh seo a leanas sa chomhaontú deontais:

- (a) uasmhéid na tacaíochta airgeadais is féidir a íoc le tríú páirtí nach mbeidh os cionn EUR 60 000 mar aon leis na critéir lena gcinntear an méid cruinn. Féadfar an tairseach sin a shárú i gcás nach bhféadfaí cuspóirí na ngníomhaíochtaí a chur i gcrích nó i gcás ina mbeidís ródheacair murach sin;

- (b) na cineálacha éagsúla gníomhaíochtaí a bhféadfaí tacaíocht airgeadais den sórt sin a chur ar fáil dóibh, ar bhonn liosta seasta;
- (c) an sainmhíniú ar na daoine agus ar na catagóirí daoine a fhéadfaidh tacaíocht airgeadais den sórt sin a fháil, agus na critéir lena dtugtar í.

Airteagal 198
Conarthaí cur chun feidhme

1. Gan dochar do chur i bhfeidhm Threoir 2014/24/AE agus Threoir 2014/25/AE⁴⁹, i gcás ina gceanglaítear conradh soláthair a dhámhachtain de thoradh gníomhaíocht nó clár oibre a chur chun feidhme, féadfaidh an tairbhí an conradh a dhámhachtain i gcomhréir lena ghnáthchleachtais cheannaigh, ar choinníoll go ndéantar an conradh a dhámhachtain don tairiscint is buntáistí go heacnamaíoch nó, de réir mar is iomchuí, don tairiscint is ísle, agus aon choinbhleacht leasa a sheachaint ag an am céanna.
2. I gcás ina gceanglaítear conradh soláthair dar luach breis agus EUR 60 000 a dhámhachtain de thoradh gníomhaíocht nó clár oibre a chur chun feidhme, féadfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach, má tá bonn cirt cuí leis, a cheangal ar an tairbhí cloí le rialacha speisialta sa bhreis orthu sin dá dtagraítear i mír 1.

Bunófar na rialacha speisialta sin ar rialacha atá sa Rialachán seo agus beidh siad i gcomhréir le luach na gconarthaí lena mbaineann, i gcomhréir le méid choibhneasta na ranníocaíochta ón Aontas i ndáil le costas iomlán na gníomhaíochta agus i gcomhréir leis an riosca. Áireofar rialacha speisialta den sórt sin sa chomhaontú deontais.

TEIDEAL IX **DUAISEANNA**

Airteagal 199
Rialacha Ginearálta

1. Urramóidh duaiseanna prionsabail na trédhearcachta agus na córa comhionainne agus cuirfear chun cinn leo gnóthú chuspóirí beartais an Aontais.
2. Ní fhéadfar duaiseanna a dhámhachtain go díreach gan chomórtas.

Maidir le comórtas le haghaidh duaiseanna dar luach aonaid EUR 1 000 000 nó níos mó, ní fhéadfar iad a fhoilsiú ach amháin i gcás ina luaitear na duaiseanna sin sa Chinneadh maoiniúcháin dá dtagraítear in Airteagal 108 agus nuair a bheidh eolas faoi na duaiseanna sin curtha chuig Parlaimint na hEorpa.

3. Ní bheidh nasc idir luach na duaise agus na costais a thabhoíd an buaiteoir.

⁴⁹ Treoir 2014/25/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Feabhra 2014 maidir le soláthar arna dhéanamh ag eintitis a fheidhmíonn in earnáil an uisce, an fhuinnimh, an iompair agus na seirbhísí poist agus lena n-aisghairtear Treoir 2004/17/CE (IO L 94, 28.3.2014, Lch. 243)

4. I gcás ina n-éilítear le cur chun feidhme gníomhaíochta nó cláir oibre go dtabharfaidh tairbhí deontais de chuid an Aontais duaiseanna do thríú páirtithe, féadfaidh an tairbhí sin duaiseanna den sórt sin a thabhairt ar choinníoll go ndéanfar na critéir incháilitheachta agus dámhachtana, méid na nduaiseanna agus na socruithe íocaíochta a shainiú sa chomhaontú deontais idir an tairbhí agus an Coimisiún, gan lamháil ar bith le haghaidh lánrogha.

Airteagal 200

Rialacha an chomórtais, dámhachtain agus foilsíúchán

1. I rialacha an chomórtais:

- (a) sonrófar na critéir incháilitheachta;
- (b) sonrófar na socruithe agus an dáta deiridh le haghaidh iarratasóirí a chlárú, más gá, agus le haghaidh iarratais a chur isteach;
- (c) sonrófar na critéir eisiaimh;
- (d) forálfar do dhliteanas aonair an iarratasóra i gcás éileamh a bhaineann leis na gníomhaíochtaí a rinneadh mar chuid den chomórtas;
- (e) forálfar do ghlacadh na mbuaiteoirí leis na hoibleagáidí dá dtagraítear in Airteagal 124 agus leis na hoibleagáidí poiblíochta a shonraítear i rialacha an chomórtais;
- (f) luafar gurb é dlí an Aontais is infheidhme maidir leis an gcomórtas agus beidh an dlí náisiúnta ina chomhlánú air, nuair is gá, mar a shonraítear i rialacha an chomórtais;
- (g) sonrófar an chúirt inniúil nó an binse eadrána inniúil chun díospóidí a éisteacht;
- (h) sonrófar na critéir incháilitheachta a bheidh de chineál gur féidir cáilíocht na n-iarratas a mheasúnú i ndáil leis na cuspóirí a bheidh acu agus na torthaí lena mbeifear ag súil agus gur féidir a Chinneadh go hoibiachtúil an measfar na hiarratasóirí ina mbuaiteoirí;
- (i) sonrófar méid na duaise nó na nduaiseanna;
- (j) sonrófar na socruithe le haghaidh íocaíocht na nduaiseanna leis na buaiteoirí i ndiaidh iad a dhámhachtain dóibh.

Chun críocha phointe (a) den chéad fhomhír, beidh tairbhíthe deontais ón Aontas incháilithe, mura bhforáiltear dá mhalairt i rialacha an chomórtais.

Chun críocha phointe (f) den chéad fhomhír, féadfar maolú a dhéanamh i gcás ina mbeidh eagraíochtaí idirnáisiúnta rannpháirteach.

Beidh feidhm *mutatis mutandis* ag mír 3 d'Airteagal 187 maidir le comórtais a fhoilsiú.

2. I rialacha an chomórtais féadfar na coinníollacha faoina gcuirfear an comórtas ar ceal a leagan síos, go háirithe i gcás nach féidir na cuspóirí a bhí leis a chur i gcrích.
3. Déanfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach na duaiseanna a dhámhachtain i ndiaidh meastóireacht a dhéanfaidh an coiste meastóireachta dá dtagraítear in Airteagal 145.

Beidh feidhm *mutatis mutandis* ag mír 6 d'Airteagal 193 maidir le Cinneadh na dámhachtana.

4. Cuirfear iarratasóirí ar an eolas, a luaithe is féidir, mar gheall ar thoradh na meastóireachta a rinneadh ar a n-iarratas agus, ar aon nós, laistigh de 15 lá féilire i ndiaidh don oifigeach údarúcháin Cinneadh na dámhachtana a dhéanamh.

Cuirfear an Cinneadh maidir leis an duais a dhámhachtain in iúl don iarratasóir buach agus beidh sin ina ghealltanas dlíthiúil.

5. Foilseofar gach bliain, i gcomhréir le mír 1 go mír 4 d’Airteagal 36, na duaiseanna go léir a dámhadh le linn bliain airgeadais.

I ndiaidh an fhoilsiúcháin déanfaidh an Coimisiún, arna iarraidh sin do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle, tuarascáil a chur chucu maidir leis na nithe seo a leanas:

- (a) líon na n-iarratasóirí le linn na bliana ba dhéanaí;
- (b) líon na n-iarratasóirí agus céatadán na n-iarratas ar éirigh leo in aghaidh an chomórtais;
- (c) liosta de na saineolaithe a ghlac páirt sna coistí meastóireachta le linn na bliana ba dhéanaí mar aon le tagairt don nós imeachta maidir lena roghnú.

TEIDEAL X

IONSTRAIMÍ AIRGEADAIS, RÁTHAÍOCHTAÍ BUISÉADACHA AGUS CÚNAMH AIRGEADAIS

CAIBIDIL 1

Forálacha coiteanna

Airteagal 201
Raon feidhme agus cur chun feidhme

1. Féadfaidh an t-Aontas ionstraimí airgeadais a bhunú nó ráthaíochtaí buiséadacha nó cúnamh airgeadais, arna dtacú leis an mbuiséad, a thabhairt, trí bhíthin bunghnímh.
2. Féadfaidh Ballstáit ranníocaíocht a dhéanamh le hionstraimí airgeadais, ráthaíochtaí buiséadacha nó cúnamh airgeadais an Aontais. Má dhéantar é a údarú faoin mbunghníomh, féadfaidh tríú páirtithe eile ranníocaíocht a dhéanamh freisin.
3. I gcásanna ina ndéantar ionstraimí airgeadais a chur chun feidhme faoi chur chun feidhme comhroinnte leis na Ballstáit, tá feidhme ag rialacha earnáil-shonracha, gan dochar d’fhomhír 2 d’Airteagal 208(2).
4. I gcásanna ina gcuirtear ionstraimí airgeadais nó ráthaíochtaí buiséadacha chun feidhme go hindíreach, cuirfidh an Coimisiún comhaontuithe i gcrích le heintitis de bhun phointí (ii), (iii), (v) agus (vi) d’Airteagal 61(1)(c). Féadfaidh na heintitis sin, faoina bhfreagracht, comhaontuithe a thabhairt i gcrích le hidirghabhálaithe airgeadais, arna roghnú i ndiaidh nósanna imeachtar ar ionann iad agus nósanna imeachta an Choimisiúin. Déanfaidh siad na ceanglais de bhun Airteagal 150(2) a thrasú sna comhaontuithe sin.

I gcás ina rannchuidíonn tríú tíortha le hionstraimí airgeadais nó ráthaíochtaí buiséadacha de bhun mhír 2, féadfaidh an bunghníomh cead a thabhairt eintitis chur chun feidhme incháilithe nó contrapháirtithe incháilithe a ainmniú ó na tíortha lena mbaineann.

Airteagal 202

Prionsabail agus coinníollacha is infheidhme maidir le hionstraimí airgeadais agus ráthaíochtaí buiséadacha

1. I gcás ionstraimí airgeadais nó ráthaíochtaí buiséadacha:
 - (a) rachaidh siad i ngleic le haon chliseadh margaidh nó le haon chás infheistíochta fo-optamach agus tabharfaidh siad tacaíocht, ar mhodh comhréireach, d'fhaighteoirí deiridh a meastar a bheith inmharthana ó thaobh na heacnamaíochta de tráth na tacaíochta airgeadais ón Aontas, agus do na faighteoirí sin amháin;
 - (b) bainfidh siad breisíocht amach trí gan a bheith ag dul in ionad tacaíocht fhéideartha ó fhoinsí poiblí nó margaidh eile;
 - (c) áiríteoidh siad nach mbeidh saobhadh iomaíochta ann sa mhargadh inmheánach agus go mbeidh comhsheasmhacht ann le rialacha maidir leis an státhabhair;
 - (d) bainfidh siad éifeacht ghíarála nó éifeacht iolraitheora amach, trí infheistíocht fhoriomlán a ghriósú ar mó í ná an ranniocaíocht nó an ráthaíocht ón Aontas. Beidh an spriocraon luachanna don éifeacht ghíarála agus iolraitheora bunaithe ar mheastóireacht *ex ante* i dtaca leis an ionstraim airgeadais nó ráthaíocht bhuiséadach chomhfhreagrach.
 - (e) áiríteoidh siad go mbeadh comhleas ag na heintitis nó contrapháirtithe cur chun feidhm a bhfuil baint acu leis an gcur chun feidhme chun na cuspóirí beartais atá sainmhínithe sa bhunghníomh ábhartha a bhaint amach, agus forálacha ann amhail comhinfeistíocht, ceanglais comhroinnte riosca nó dreasachtaí airgid, agus ag an am céanna déanfaidh siad coinbhleachtaí leasa le gníomhaíochtaí eile na n-eintiteas nó na gcontrapháirtithe a chosc;
 - (f) áiríteoidh siad go mbeidh luach saothair an Aontais i gcomhréir le comhroinnt an riosca i measc rannpháirtithe airgeadais agus i gcomhréir le cuspóirí beartais na hionstraime airgeadais nó na ráthaíochta buiséadaí;
 - (g) déanfaidh siad foráil maidir le haon luach saothair de chuid na n-eintiteas nó na gcomhpháirtithe cur chun feidhme a bhfuil baint acu sa chur chun feidhme a bheith bunaithe ar fheidhmíocht. Is é a bheidh sna táillí bunaithe ar fheidhmíocht táillí riaracháin chun luach saothair a thabhairt don eintiteas nó don chomhpháirtí as an obair a dhéantar chun ionstraim airgeadais nó ráthaíocht bhuiséadach a chur chun feidhme agus, nuair is iomchuí, dreasachtaí a bhaineann le cúrsaí beartais chun baint amach na gcuspóirí beartais a chur chun cinn nó chun dreasacht a thabhairt d'fheidhmíocht airgeadais na hionstraime airgeadais nó na ráthaíochta buiséadach. Féadfar aisíocaíocht a dhéanamh ar speansais eisceachtúla;
 - (h) beidh siad bunaithe ar mheastóireachtaí *ex ante*, ina n-aonar nó mar chuid de chlár, i gcomhréir le hAirteagal 32. Beidh mínithe sa mheastóireacht *ex ante* a bhaineann leis an rogha a rinneadh faoin gcineál oibríochta airgeadais, ag cur san áireamh na cuspóirí beartais atá le baint amach agus na rioscaí airgeadais agus coigiltis a bhaineann leo do bhuiséad an Aontais.

2. Mura sonraítear a mhalairt i mbunghníomh, comhlíonfaidh an t-ioncam sannta inmheánach de bhun phointe (i) d'Airteagal 20(3) na prionsabail seo a leanas:
- (a) úsáidfear iad don ionstraim airgeadais chéanna nó don ráthaíocht airgeadais chéanna le linn na tréimhse iomlán a gcur chun feidhme ar an oibríocht, gan dochar d'Airteagal 208(5);
 - (b) tar éis dheireadh na tréimhse cur chun feidhme ar ionstraim airgeadais nó ráthaíocht airgeadais, cuirfear aon mhéid amuigh a tháinig as buiséad an Aontais ar ais sa bhuiséad;
 - (c) gan dochar do phointe (b), féadfar an méid amuigh den ioncam sannta arna údarú faoi bhunghníomh atá le haisghairm nó a dtagann deireadh leis a chur san áireamh agus méid na n-acmhainní á socrú le haghaidh ionstraime airgeadais eile ina bunghníomh;
 - (d) cuirfear san áireamh iad agus leithdháileadh na leithreasuithe chuig ionstraim airgeadais nó ráthaíocht bhuiséadach á Chinneadh sa bhuiséad bliantúil.

Féadfar ioncam atá sannta chuig ionstraim airgeadais nó ráthaíocht bhuiséadach a aistriú chuig ionstraim airgeadais nó ráthaíocht bhuiséadach eile trí bhíthin bunghnímh.

3. Déanfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach as ionstraim airgeadais, ráthaíocht bhuiséadach nó cúnamh airgeadais ráiteas airgeadais a chur ar bun, lena gcumhdaítear an tréimhse 1 Eanáir go dtí an 31 Nollaig, i gcomhréir le hAirteagal 143 agus leis na rialacha cuntaisíochta dá dtagraítear i dTeideal XIII agus le Caighdeáin Idirnáisiúnta Chuntaisíochta na hEarnála Poiblí (IPSAS).

I gcás ionstraimí airgeadais agus ráthaíochtaí buiséadacha a chuirtear chun feidhme go neamhdhíreach, áiríteoidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach go gcuirfidh na heintitis ráitis airgeadais neamhiniúchta arna n-ullmhú i gcomhréir leis na rialacha cuntaisíochta dá dtagraítear in Airteagal 79 agus le IPSAS, a chumhdóidh an tréimhse 1 Eanáir go dtí an 31 Nollaig, ar fáil, chomh maith le haon fhaisnéis is gá chun ráitis airgeadais a chur i dtoll a chéile i gcomhréir le hAirteagal 80(2) a chur ar fáil, de bhun phointí (ii), (iii), (v) agus (vi) d'Airteagal 61(1)(c) faoin 15 Feabhra den bhliain dár gcionn agus go gcuirfidh siad ráitis airgeadais iniúchta ar fáil faoin 15 Bealtaine den bhliain dár gcionn.

Airteagal 203

Dliteanas airgeadais an Aontais

1. Ní sháróidh dliteanas airgeadais an Aontais, tráth ar bith:
- (a) i ndáil le hionstraimí airgeadais: méid an ghealltanais bhuiséadaigh ábhartha a rinneadh ina leith;
 - (b) i ndáil le ráthaíochtaí buiséadacha: méid na ráthaíochta buiséadaí arna údarú faoin mbunghníomh;
 - (c) i ndáil le cúnamh airgeadais: uasmhéid an iasachtaithe, agus an t-ús ábhartha, a bhfuil an Coimisiún cumhachtaithe a chur i gcrích chun an iasacht, arna húdarú faoin mbunghníomh, a mhaoiniú.
2. Féadfaidh ráthaíochtaí buiséadacha agus cúnamh airgeadais dliteanas teagmhasach a chruthú don Aontas ar mó é ná na sócmhainní airgeadais arna soláthar chun dliteanas airgeadais an Aontais a chumhdach.

3. Déanfar an measúnú bliantúil dá bhforáiltear i bpointe (j) d'Airteagal 39(5) ar inbhuanaitheacht na ndliteanas teagmhasach a eascraíonn ó na ráthaíochtaí buiséadacha nó ón gcúnamh airgeadais arna n-íoc ó bhuiséad an Aontas, laistigh de na teorainneacha arna socrú faoin Rialachán maidir leis an gcreat airgeadais ilbhliantúil dá bhforáiltear in Airteagal 312(2) CFAE agus laistigh den uasteorainn ar leithreasuithe faoi chomhair íocaíochtaí arna sainiú in Airteagal 3(1) den Chinneadh ón gComhairle maidir le córas acmhainní dílse an Aontais Eorpaigh.

Airteagal 204
Soláthar do dhliteanas airgeadais

1. I gcás ráthaíochtaí buiséadacha agus cúramh airgeadais do thríú tíortha, leagfar amach i mbunghníomh ráta soláthair mar chéatadán de mhéid an dliteanas airgeadais arna údarú.
- Beidh foráil sa bhunghníomh maidir le hathbhreithniú a dhéanamh ar an ráta soláthair sin gach trí bliana ar a laghad.
2. Déanfar socrú ráta soláthair a threorú le measúnú cáilíochtúla agus cainníochtúil ón gCoimisiún ar na rioscaí a eascraíonn as ráthaíocht bhuiséadach nó cúnamh airgeadais chuig tríú tír i gcomhréir le prionsabal na stuamachta, prionsabal a fhágann nach ndéanfar rómheastachán ar shócmhainní ná ar bhrabúis agus nach ndéanfar fomheastachán ar dhliteanas ná ar chaillteanas.
3. I gcás ionstraimí airgeadais déanfar foráil, nuair is iomchuí, maidir le freagairt a thabhairt ar íocaíochtaí amach anseo a bhaineann le gealltanais buiséadach na hionstraime airgeadais sin.
4. Déanfar ranníocaíochtaí leis an soláthar leis na hacmhainní seo a leanas:
- (a) ranníocaíochtaí ó bhuiséad ginearálta an Aontais;
 - (b) fáiltais ar acmhainní arna n-infheistiú;
 - (c) méideanna a gnóthaíodh ó fhéichiúnaithe a mhainnigh i gcomhréir leis an nós imeachta aisghabhála a leagtar síos sa ráthaíocht nó sa chomhaontú iasachta
 - (d) ioncam agus aon íocaíochtaí eile a fuair an tAontas i gcomhréir leis an ráthaíocht nó leis an gcomhaontú iasachta;
 - (e) nuair is infheidhme, ranníocaíochtaí in airgead tirim ó Bhallstáit agus ó thríú páirtithe de bhun Airteagal 201(2).
5. Bainfear úsáid as soláthairtí chun íocaíocht a dhéanamh ar na nithe seo a leanas:
- (a) glaonna ar na ráthaíochtaí buiséadacha;
 - (b) oibleagáidí íocaíochta a bhaineann leis an gceangaltas buiséadach le hagaidh ionstraim airgeadais;
 - (c) oibleagáid airgeadais a eascraíonn as cistí a fháil ar iasacht de bhun Airteagal 213(1);
 - (d) nuair is infheidhme, speansais eile a bhfuil baint acu le cur chun feidhme ionstraimí airgeadais, ráthaíochtaí buiséadacha nó cúnamh airgeadais chuig tríú tíortha;
6. Ní bheidh na ranníocaíochtaí comhiomlána dá bhforáiltear i bpointe (a) de mhír 3 níos mó ná an méid a thugtar le fios i bpointe (a) d'Airteagal 211(1).

7. I gcás ina bhfuil na soláthairtí le haghaidh ráthaíocht bhuiséadach níos mó ná méid an tsoláthair dá dtagraítear i mír 1, bainfear úsáid as na hacmhainní dá dtagraítear i bpointe (b), pointe (c) agus pointe (d) de mhír 3 a bhfuil baint acu leis an ráthaíocht sin, laistigh de theorainneacha na tréimhse incháilithe dá bhforáiltear sa bhunghníomh, agus gan dochar d'Airteagal 206(3), chun an ráthaíocht bhuiséadach a chur ar ais go dtí a méid tosaigh.
8. Cuirfidh an Coimisiún Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle ar an eolas láithreach agus féadfaidh sé bearta leordhóthanacha a mholadh don athsholáthar nó méadú ar an ráta soláthair a mholadh más rud é:
 - (a) mar thoradh ar ghlaonna ar ráthaíocht bhuiséadach, go dtiteann leibhéal an tsoláthair don ráthaíocht bhuiséadach sin faoi bhun 30 % den ráta soláthair dá dtagraítear i mír 1, nó go bhféadfadh sé titim faoi bhun an ráta sin laistigh d'aon bhliain amháin de réir measúnú riosca ón gCoimisiún.
 - (b) nach ndéanann tír a bhaineann leas as cúnamh airgeadais ón Aontas aibíocht a íoc.

Airteagal 205
Ciste don soláthar coiteann

1. Coinneofar na soláthairtí a dhéantar chun na dliteanais airgeadais a eascraíonn as ionstraimí airgeadais, ráthaíochtaí buiséadacha nó cúnamh airgeadais i gciste don soláthar coiteann arna chur chun feidhme go díreach ag an gCoimisiún.
2. Leithdháilfear na brabúis nó caillteanais foriomlána ó infheistíocht na n-acmhainní go comhréireach i measc na n-ionstraimí airgeadais, ráthaíochtaí buiséadacha nó cúnamh airgeadais faoi seach.

Coinneoidh an Coimisiún íosmhéid acmhainní den chiste in airgead tirim nó i gcoibhéis airgid thirim i gcomhréir leis na rialacha stuamachta agus leis na réamh-mheastacháin i dtaca le híocaíocht arna gcur ar fáil ag oifigigh údarúcháin na n-ionstraimí airgeadais, na ráthaíochtaí buiséadacha nó an chúnamh airgeadais.

Féadfaidh an Coimisiún comhaontuithe athcheannaigh a dhéanamh, le hacmhainní an chiste don soláthar coiteann mar chomhthaobhacht, chun íocaíochtaí a dhéanamh as an gciste seo nuair atáthar ag súil leis go réasúnta go mbeidh an nós imeachta sin níos tairbhiúla do bhuiséad an Aontais ná mar a bheadh dífheistiú na n-acmhainní laistigh de thráthchlár an iarratais íocaíochta. Beidh fad nó tréimhse tar-rollta na gcomhaontuithe athcheannaigh a bhaineann le híocaíocht, beidh sé teoranta don íosmhéid is gá chun caillteanas don bhuiséad a íoslaghdú.

3. De bhun phointe (d) den chéad mhír d'Airteagal 76 agus mhír 1 agus mhír 2 d'Airteagal 83, cuirfidh an t-oifigeach cuntasaíochta ar bun na nósanna imeachta a bheidh le cur i bhfeidhm ar na hoibríochtaí fáltais agus caiteachais agus ar na sócmhainní agus dliteanais a bhaineann leis an gciste don soláthar coiteann.

Airteagal 206
An glanráta soláthair

1. Beidh soláthar na ráthaíochtaí buiséadacha agus an chúnamh airgeadais chuig tríú tíortha sa chiste don soláthar coiteann bunaithe ar ghlanráta soláthair. Tugann an ráta sin leibhéal cosanta i gcoinne dliteanais airgeadais an Aontais atá comhionann leis an leibhéal a dhéanfaí a

thabharfadh na rátaí soláthair faoi seach dá ndéanfaí na hacmhainní a choinneáil agus a bhainistiú ar leithligh.

Chun críocha mhír 2 agus mhír 3, déanfar na rátaí soláthair faoi seach a choigeartú go comhréireach chun an glanráta soláthair a leanúint.

2. Ríomhfaidh an Coimisiún an glanráta soláthair go bliantúil, agus cuirfidh sé san áireamh, nuair is infheidhme, an chéim thosaigh ina bhfuil soláthar á chur le chéile, de bhun Airteagal 204(1). Úsáidfear é mar phointe tagartha chun na ranníocaíochtaí ó bhuiséad ginearálta an Aontais a ríomh de bhun phointe (a) d'Airteagal 204(4).
3. Tar éis an glanráta soláthair bliantúil a ríomh i gcomhréir le pointe (h) d'Airteagal 39(5), déanfar na haistrithe seo a leanas i gcomhthéacs an nós imeachta bhuiséadaigh bhliantúil:
 - (a) aon bharrachas ar sholáthairtí le haghaidh ráthaíocht bhuiséadeach nó cúnamh airgeadais chuig tríú tír, déanfar é a aistriú chun ráthaíochtaí buiséadacha eile nó cúnamh airgeadais chuig tríú tíortha a bhfuil soláthairtí neamhleora acu;
 - (b) aon bharrachas ar iarmhéid ginearálta an chiste, déanfar é a aistriú chuig buiséad ginearálta an Aontais.
 - (c) aon athsholáthair ar an gciste, déanfar é i dtráinsí bliantúla ar feadh uastréimhse trí bliana, gan dochar d'Airteagal 204(7).
4. Sainmhíneoidh an Coimisiún, tar éis dó dul i gcomhairle leis an oifigeach cuntasáíochta, na dtreoirínte is infheidhme maidir le bunú an ghlanráta soláthair agus maidir le bainistíocht sócmhainní i gcomhréir le rialacha stuamachta iomchuí agus gan oibríochtaí díorthacha chun críocha amhantraíochta a chur san áireamh.

Déanfar meastóireacht neamhspleách ar leordhóthanacht na dtreoirínte gach trí bliana.

Airteagal 207
Tuairisciú bliantúil

Déanfaidh an Coimisiún tuairisciú bliantúil ar ionstraimí airgeadais, ráthaíochtaí buiséadacha, cúnamh airgeadais, dliteanais theagmhásacha agus an ciste don soláthar coiteann i gcomhréir le hAirteagal 242.

CAIBIDIL 2

Forálacha sonracha

ROINN 1

IONSTRAIMÍ AIRGEADAIS

Airteagal 208
Rialacha agus cur chun feidhme

1. D'ainneoin Airteagal 201(1), féadfar ionstraimí airgeadais a bhunú, i gcásanna a bhfuil údar cuí leo, agus gan iad a bheith údaraithe trí bhíthin bunghnímh, ar choinníoll go n-áirítear na hionstraimí sin sa bhuiséad i gcomhréir le pointe (c) d'Airteagal 50(1).

2. I gcás ina gcuirtear ionstraimí airgeadais le chéile le tacaíocht chomhlántach ó bhuiséad an Aontais, deontais san áireamh, in aon chomhaontú amháin, beidh feidhm ag an Teideal seo maidir leis an mbeart iomlán. Déanfar an tuairisciú i gcomhréir le hAirteagal 242.

I gcás ina mbunaítear ionstraim airgeadais chun críche Airteagal 39 de Rialachán (AE) Uimh. 1303/2013 a chur chun feidhme le ranníocaíocht ó ráthaíocht bhuiséadach an Aontais, beidh feidhm ag an Teideal seo cé is moite d'Airteagal 201(1). Cuirfear chun feidhme é i gcomhréir le hAirteagal 61(1)(c).

3. Déanfaidh an Coimisiún bainistíocht chomhchuibhithe ar ionstraimí airgeadais a áirithiú, go háirithe i réimse na cuntaíochta, an tuairiscithe, an fhaireacháin agus na bainistíochta riosca airgeadais.
4. I gcás ina mbíonn an tAontas rannpháirteach in ionstraim airgeadais mar gheallsealbhoir mionlach, áiritheoidh an Coimisiún go gcomhlíonfar an Teideal seo i gcomhréir le prionsabal na comhréireachta, ar bhonn mhéid agus luach rannpháirteachas an Aontais san ionstraim. D'ainneoin a bhfuil thuas, áiritheoidh an Coimisiún go gcomhlíonfar Airteagal 124 freisin.
5. I gcás ina measann Parlaimint na hEorpa nó an Chomhairle nár baineadh amach a cuspóirí go héifeachtach le hionstraim airgeadais, féadfaidh siad a iarraidh ar an gCoimisiún togra a thíolacadh le haghaidh bunghnímh athbhreithnithe d'fhonn an ionstraim a fhoirceannadh. I gcás ina ndéantar ionstraim airgeadais a fhoirceannadh, measfar aon tsuim nua a íocfar ar ais chuig an ionstraim sin de bhun Airteagal 202(2) mar ioncam ginearálta agus aisghabhfar chuig an mbuiséad é.
6. Déanfar cuspóir na n-ionstraimí airgeadais nó grúpa d'ionstraimí airgeadais ar leibhéal saoráide agus, i gcás inarb infheidhme, a bhfoirm dhlíthiúil shonrach agus a n-áit chlárúcháin a fhoilsiú ar láithreán gréasáin an Choimisiúin.
7. Féadfaidh eintitis a chuireann ionstraimí airgeadais chun feidhme cuntais mhuiníneacha, de réir bhrí Airteagal 82(3), a oscailt thar ceann an Aontais. Seolfaidh na heintitis sin na ráitis chuntas chomhfhreagracha chuig an tseirbhís sa Choimisiún atá freagrach astu. Déanfaidh an Coimisiún íocaíochtaí chuig cuntais mhuiníneacha ar bhonn iarratais íocaíochta atá cuí-réasúnaithe le tuartha eisíocaíochtaí, agus na hiarmhéideanna atá ar fáil ar na cuntais mhuiníneacha agus an gá chun iarmhéideanna iomarcacha ar na cuntais sin a sheachaint á gcur san áireamh.

Airteagal 209

Ionstraimí airgeadais arna gcur i bhfeidhm go díreach ag an gCoimisiún

1. Féadfaidh ionstraimí airgeadais a chur i bhfeidhm go díreach de bhun Airteagal 61(1)(a) trí aon cheann díobh seo a leanas:
 - (a) meán infheistíochta tiomanta ina bhfuil an Coimisiún rannpháirteach in éineacht le hinfheisteoirí poiblí nó príobháideacha eile d'fhonn éifeacht ghiarála ranníocaíocht an Aontais a mhéadú;
 - (b) iasachtaí, ráthaíochtaí, rannpháirtíochtaí cothromais agus ionstraimí roinnte riosca eile nach infheistíochtaí i meáin infheistíochta thiomanta iad, arna gcur ar fáil do na faighteoirí deiridh go díreach nó trí idirghabhálaithe airgeadais.
2. Na meáin infheistíochta thiomanta de bhun phointe (a), is de bhun dhlíthe Ballstáit a bhunófar iad. I réimse na gníomhaíochta seachtraí, féadfar iad a bhun freisin de bhun dhlíthe tíre nach

Ballstát í. Ceanglófar ar bhainisteoirí meáin den sórt sin faoin dlí nó faoi chonradh gníomhú le dúthracht bainisteora ghairmiúil agus de mheon macánta.

3. Roghnófar bainisteoirí na meán infheistíochta tiomanta dá dtagraítear i mír 2 agus idirghabhálaithe airgeadais nó faighteoirí deiridh na n-ionstraimí airgeadais agus aird chuí á thabhairt ar an gcineál ionstraimí airgeadais a bheidh le chur chun feidhme, ar thaithí agus ar chumas oibríochtúil agus airgeadais na n-eintiteas lena mbaineann, agus ar inmharthanacht eacnamaíoch thionscadail na bhfaighteoirí deiridh. Déanfar an rogha ar bhealach trédhearcach agus beidh údar leis ar fhorais oibiachtúla agus ní fhéadfaidh coinbhleacht leasa teacht as.

Airteagal 210

Láimhseáil na ranníocaíochtaí atá faoi réir cur chun feidhme comhroinnte

1. Coinneofar taifid ar leithligh le haghaidh ranníocaíochtaí le hionstraimí airgeadais arna mbunú faoin Roinn seo ó chistí atá faoi chur chun feidhme comhroinnte.
2. Déanfar rannchuidithe ó chistí atá faoi chur chun feidhme comhroinnte a thaisceadh i gcuntais ar leithligh agus úsáidfear na iad, i gcomhréir le cuspóirí na geistí faoi seach, chun tacú le gníomhaíochtaí agus le faighteoirí deiridh atá comhsheasmhach leis an gelár nó leis na cláir óna ndéantar na ranníocaíochtaí sin.
3. I dtaca le ranníocaíochtaí ó chistí atá faoi chur chun feidhme comhroinnte le hionstraimí airgeadais arna mbunú faoin Roinn seo, beidh feidhm ag rialacha a bhaineann go sonrach le hearnáil faoi leith. D'ainneoin an méid thuas, féadfaidh Udaráis Bainistíochta dul ar iontaoibh meastóireacht ex-ante atá ann cheana féin, arna déanamh i gcomhréir le pointe (h) d'Airteagal 202(1), roimh ranníocaíocht a dhéanamh le hionstraim airgeadais atá ann cheana.

ROINN 2

RÁTHAÍOCHTAÍ BUISÉADACHA

Airteagal 211

Rialacha i ndáil le ráthaíochtaí buiséadacha:

1. Saineofar sa bhunghníomh:
 - (a) méid na ráthaíochta buiséadaí nach sárófar tráth ar bith, gan dochar d'Airteagal 201(2);
 - (b) na cineálacha oibríochtaí arna gcumhdach ag an ráthaíocht buiséadach.
2. Féadfar ranníocaíochtaí ó na Ballstáit chuig ráthaíochtaí buiséadacha de bhun Airteagal 201(2) a thabhairt i bhfoirm ráthaíochtaí nó i bhfoirm airgid thirim.

Deonófar méid a bheidh níos mó ná an méid a chuirtear in iúl i bpointe (a) de mhír 1 thar ceann an Aontais. Déanfaidh an Ballstát atá ag ranníoc nó tríú páirtithe íocaíochtaí ar ráthaíocht a ghlaoch isteach, nuair is iomchuí, ar bhonn *pari passu*. Síneoidh an Coimisiún comhaontú leis na ranníocóirí ina mbeidh, go háirithe, forálacha a bhaineann leis na coinníollacha íocaíochta.

Airteagal 212
Ráthaíochtaí buiséadacha a chur chun feidhme

1. Beidh ráthaíochtaí buiséadacha do-chúlghairthe, gan choinníollacha agus ar éileamh do na cineálacha oibríochtaí a chumhdaítear.
2. Cuirfear ráthaíochtaí buiséadacha chun feidhme de bhun Airteagal 61(1)(c) nó, i gcásanna eisceachtúla, de bhun phointe (a) d’Airteagal 61(1).
3. Ní fhéadfaidh ráthaíocht bhuiséadach ach oibríochtaí airgeadais agus infheistíochta a chomhlíonann na coinníollacha a leagtar amach i bpointe (a) go pointe (d) d’Airteagal 202(1) a chumhdach.
4. Ranníocfaidh contrapháirtithe lena n-acmhainní dílse leis na hoibríochtaí arna gcumhdach ag an ráthaíocht bhuiséadach.
5. Cuirfidh an Coimisiún comhaontú ráthaíochta i gcrích leis an gcontrapháirtí. Beidh deonú na ráthaíochta buiséadaí faoi réir theacht i bhfeidhm an chomhaontaithe ráthaíochta:
6. Go bliantúil, cuirfidh contrapháirtithe an méid seo a leanas ar fáil don Choimisiún:
 - (a) an measúnú riosca agus faisnéis faoin ngrádú a bhaineann leis na hoibríochtaí arna gcumhdach ag an ráthaíocht bhuiséadach, chomh maith le haon mhainneachtain a bhfuiltear ag súil léi;
 - (b) An oibleagáid airgeadais atá amuigh ar an Aontas a thagann ó ráthaíocht bhuiséadach, miondealaithe ina hoibríochtaí aonair, arna thomhas i gcomhréir le rialacha cuntasáíochta an Aontais dá dtagraítear in Airteagal 79 nó i gcomhréir leis na caighdeáin atá inghlactha go hidirnáisiúnta don earnáil phoiblí.
 - (c) Na brabúis nó caillteanais iomlána a eascraíonn as na hoibríochtaí arna gcumhdach ag an ráthaíocht bhuiséadach.

ROINN 3
CÚNAMH AIRGEADAIS

Airteagal 213
Rialacha agus cur chun feidhme

1. Beidh cúnamh airgeadais ón Aontas chuig na Ballstáit nó chuig tríú tíortha i bhfoirm iasachta nó líne creidmheasa nó i bhfoirm aon ionstraime eile a mheastar a bheith iomchuí chun éifeachtacht na tacaíochta a áirithiú. Chuige sin, cumhachtófar don Choimisiún, sa bhunghníomh ábhartha, na cistí riachtanacha a fháil ar iasacht thar ceann an Aontais ar na margaí caipitil nó ó institiúidí airgeadais.
2. Ní fhágfaidh na hiasachtaí a fhaightear agus a thugtar go mbeidh baint ag an Aontas i dtiontú aibíochtaí, agus ní fhágfaidh sé go mbeidh neamhchosaint aige ar aon riosca úis ná ar aon riosca tráchtála eile.
3. Is in euro a thabharfar an cúnamh airgeadais, ach amháin i gcásanna a bhfuil údar cuí leo.
4. Déanfaidh an Coimisiún an cúnamh airgeadais a chur chun feidhme go díreach.

5. Cuirfidh an Coimisiún comhaontú i gcrích leis an dtír thairbhíoch ina mbeidh forálacha:
- (a) lena áirithiú go seiceálfadh an tír thairbhíoch go tráthrialta go bhfuil an maoiniú a chuirtear ar fáil á úsáid i gceart, go ndéanfaidh sí bearta iomchuí chun neamhrialtachtaí agus calaois a chosc agus, más gá, go dtógfaidh siad caingean dlí chun aon chistí, a soláthraíodh faoi chúnamh airgeadais an Aontais agus a rinneadh mí-leithghabháil orthu, a aisghabháil;
 - (b) lena áirithiú go gcosnófar leasanna airgeadais an Aontais;
 - (c) lena dtugtar údarú go sainráite don Choimisiún, do OLAF agus don Chúirt Iniúcháirí na cearta dá bhforáiltear in Airteagal 124 a fheidhmiú;
 - (d) lena áirithiú go bhfuil an tAontas i dteideal aisíocaíocht luath a dhéanamh ar an iasacht i gcás ina mbunaítear, i ndáil le bainistíocht a dhéanamh ar chúnamh airgeadais an Aontais, gur thug an tír thairbhíoch faoi aon ghníomh calaoise nó éillithe nó faoi aon ghníomhaíocht mhídhleathach eile a dhéanann dochar do leasanna airgeadais an Aontais;
 - (e) lena áirithiú gur ar an tír thairbhíoch a thitfidh aon chostas a ghearrtar ar an Aontas a bhaineann leis an gcúnamh airgeadais.
6. Nuair is féidir, scaoilfidh an Coimisiún na hiasachtaí i dtráthchodanna a bheidh faoi réir chomhlíonadh na gcoinníollacha atá ag gabháil leis an gcúnamh airgeadais. I gcásanna nach gcomhlíontar na coinníollacha sin, cuirfidh an Coimisiún íoc an chúnamh airgeadais ar fionraí go sealadach nó cuirfidh sé ar ceal é.
7. Ní fhéadfar cistí atá cruinnithe ach nár íocadh amach fós a úsáid ar aon chúis eile seachas cúnamh airgeadais a thabhairt don tír thairbhíoch chomhfhreagrach. De bhun mhír 1 agus mhír 2 d'Airteagal 83, cuirfidh an t-oifigeach cuntasaíochta na nósanna imeachta ar bun chun na cistí a choinneáil slán.

TEIDEAL XI

RANNÍOCAÍOCHTAÍ LE PÁIRTITHE POLAITIÚLA EORPACHA

Airteagal 214 *Forálacha ginearálta*

1. Chun críocha an Rialacháin seo, ciallóidh páirtithe polaitiúla Eorpacha na heintitis atá cláraithe amhlaidh i gcomhréir le Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 1141/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁵⁰.
2. Féadfar ranníocaíochtaí airgeadais díreacha ón mbuiséad a dhámhachtain ar pháirtithe polaitiúla Eorpacha i bhfianaise a mhéid a rannchuidíonn siad le feasacht pholaitiúil Eorpach a fhoirmiú agus le toil pholaitiúil shaoránaigh an Aontais a chur in iúl i gcomhréir le forálacha Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 1141/2014.

⁵⁰ Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 1141/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 22 Deireadh Fómhair 2014 maidir le reacht agus cistiú páirtithe polaitiúla Eorpacha agus fondúireachtaí polaitiúla Eorpacha.

Airteagal 215
Na prionsabail

1. Ní úsáidfear ranníocaíochtaí ach chun an céatadán a leagtar amach in Airteagal 17(4) de Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 1141/2014 de chostais oibriúcháin páirtithe polaitiúla Eorpacha a aisíoc, ar costais iad atá nasctha go díreach le cuspóirí na bpáirtithe sin, mar a shonraítear in Airteagal 17(5) agus in Airteagal 21 den Rialachán sin.
2. Féadfar ranníocaíochtaí a úsáid chun caiteachas a bhaineann le conarthaí arna dtabhairt i gcrích ag páirtithe polaitiúla Eorpacha a aisíoc, ar choinníoll nach raibh aon choinbhleachtaí leasa ann nuair a dámhadh iad.
3. Ní úsáidfear ranníocaíochtaí chun aon bhuntáiste pearsanta a thabhairt go díreach ná go hindíreach, in airgead tirim nó i gcomhchineál, d'aon duine aonair nó d'aon chomhalta d'fhoireann pháirtí polaitiúil Eorpach. Ní úsáidfear ranníocaíochtaí chun gníomhaíochtaí tríú páirtithe a mhaoiniú go díreach ná go hindíreach, go háirithe páirtithe polaitiúla náisiúnta nó fondúireachtaí polaitiúla ar an leibhéal Eorpach nó ar an leibhéal náisiúnta, bídis i bhfoirm deontas, deonacháin, iasachtaí nó aon chomhaontuithe cosúla. Ní úsáidfear ranníocaíochtaí chun aon chríoch a eisítear le hAirteagal 22 de Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 1141/2014.
4. Beidh ranníocaíochtaí faoi réir phrionsabail na trédhearcachta agus na córa comhionainne, i gcomhréir leis na critéir a leagtar síos i Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 1141/2014.
5. Dámhfaidh Parlaimint na hEorpa ranníocaíochtaí ar bhonn bliantúil agus foilseofar iad i gcomhréir le hAirteagal 36(2) den Rialachán seo agus le hAirteagal 32(1) de Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 1141/2014.
6. Páirtithe polaitiúla Eorpacha a fhaigheann ranníocaíocht, ní bhfaighidh siad go díreach nó go hindíreach cistí eile ón mbuiséad. Go háirithe, déanfar deonacháin ó bhuiséid grúpaí polaitiúla i bParlaimint na hEorpa a thoirmeasc. Ní dhéanfar i gcás ar bith an caiteachas céanna a mhaoiniú faoi dhó ón mbuiséad.
7. Má bhaineann fondúireacht pholaitiúil Eorpach de réir bhrí Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 1141/2014 amach barrachas ioncaim a sháraíonn caiteachas i ndeireadh bliana airgeadais a raibh deontas oibriúcháin faighte aige lena linn, féadfar an chuid den bharrachas a chomhfhreagraíonn do suas le 25 % d'ioncam iomlán na bliana sin a thabhairt anonn go dtí an bhliain ina dhiaidh sin ar choinníoll go n-úsáidfear roimh dheireadh na chéad ráithe den bhliain ina dhiaidh sin í.

Airteagal 216
Gnéithe buiséadacha

Íocfar ranníocaíochtaí ó chuid Pharlaimint na hEorpa den bhuiséad. Na leithreasaí a chuirtear i leataobh do na comhlachtaí iniúchóireachta seachtracha náisiúnta nó do na saineolaithe dá dtagraítear in Airteagal 23 de Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 1141/2014, déanfar iad a mhuirearú go díreach ar bhuiséad Pharlaimint na hEorpa.

Airteagal 217
Glaó ar ranníocaíochtaí

1. Dámhfar ranníocaíochtaí trí bhíthin glaó ar ranníocaíochtaí a fhoilseofar gach bliain, ar shuíomh gréasáin Pharlaimint na hEorpa ar a laghad.
2. Ní fhéadfar ach ranníocaíocht amháin in aghaidh na bliana a dhámhachtain ar pháirtí polaitiúil Eorpach.
3. Ní fhéadfaidh páirtí polaitiúil Eorpach ranníocaíocht a fháil ach amháin má dhéanann sé iarratas ar chistiú ar na téarmaí agus na coinníollacha atá leagtha síos sa ghlaó ar ranníocaíochtaí.
4. Cinnfear sa ghlaó ar ranníocaíochtaí na coinníollacha faoina bhféadfadh an t-iarratasóir ranníocaíocht a fháil i gcomhréir leis na rialacha a leagtar síos i Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 1141/2014, chomh maith le critéir eisiaimh.
5. Cinnfear sa ghlaó ar ranníocaíochtaí, ar a laghad, an cineál caiteachais a fhéadfar a aisíoc leis an ranníocaíocht.
6. Éileofar buiséad measta sa ghlaó ar ranníocaíochtaí.

Airteagal 218
Nós imeachta um dhámhachtain

1. Déanfar iarratais ar ranníocaíochtaí a chur isteach go cuí agus in am i scríbhinn, lena n-áirítear, i gcás inarb iomchuí, i bhformáid leictreonach shlán.
2. Ní dhámhfar ranníocaíochtaí ar iarratasóirí atá, tráth an nós imeachta um dhámhachtain, i gceann de na cásanna dá dtagraítear in Airteagal 132(1) agus Airteagal 137 ná ar iarratasóirí atá cláraithe mar eisiata sa bhunachar sonraí um luathbhrath agus eisiamh dá dtagraítear in Airteagal 138.
3. Beidh sé de cheangal ar iarratasóirí a dheimhniú nach bhfuil siad i gceann de na cásanna dá dtagraítear i mír 2.
4. Féadfaidh coiste a bheith de chúnamh ag an oifigeach údarúcháin atá freagrach chun meastóireacht a dhéanamh ar na hiarratais ar ranníocaíochtaí. Sonróidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach na rialacha maidir le comhdhéanamh, ceapadh agus feidhmiú an choiste sin, agus rialacha chun coinbhleacht leasa a sheachaint.
5. Roghnófar iarratais a chomhlíonann na critéir incháilitheachta agus eisiaimh ar bhonn na gcritéar dámhachtana a leagtar in Airteagal 19 de Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 1141/2014.
6. Luafar sa Chinneadh maidir leis na hiarratais ón oifigeach údarúcháin atá freagrach an méid seo a leanas ar a laghad:
 - (a) ábhar agus méid foriomlán na ranníocaíochtaí;
 - (b) ainm na n-iarratasóirí a roghnaíodh agus na méideanna ar glacadh leo i ndáil le gach iarratasóir;
 - (c) ainmneacha aon iarratasóirí arna ndiúltú agus na cúiseanna leis an diúltú sin.

7. Cuirfidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach an Cinneadh maidir lena n-iarratais in iúl do na hiarratasóirí i scríbhinn. Má dhiúltaítear an t-iarratas ar chistiú nó mura ndámhtar na méideanna arna n-iarraidh i bpáirt nó ina n-iomláine, tabharfaidh an t-oifigeach údarúcháin na cúiseanna le diúltú an iarratais nó le gan na méideanna arna n-iarraidh a dhámhachtain, ag tagairt go háirithe do na critéir incháilitheachta agus dámhachtana dá dtagraítear i mír 1 agus in Airteagal 217(4). Má dhiúltaítear don iarratas, déanfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach a chur in iúl don iarratasóir cad iad na modhanna sásaimh riaracháin agus/nó breithiúnaigh atá ar fáil amhail dá bhforáiltear le hAirteagal 129(2) den Rialachán seo.
8. Cumhdófar na ranníocaíochtaí le comhaontú i scríbhinn.

Airteagal 219
Foirmeacha na ranníocaíochtaí

1. Féadfar ranníocaíochtaí a dhéanamh sna foirmeacha seo a leanas:
 - (a) aisíocaíocht ar chéatadán den chaiteachas inaisíoctha arna thabhtú go hiarbhir;
 - (b) aisíocaíocht ar bhonn costas aonaid;
 - (c) cnapshuimeanna;
 - (d) maoiniú ar ráta comhréidh;
 - (e) maoiniú nach bhfuil baint aige le costais na n-oibríochtaí ábhartha ar bhonn ceachtar díobh seo a leanas:
 - i) coinníollacha áirithe a chomhlíonadh *ex ante*;
 - ii) baint amach torthaí arna dtomhas le tagairt do na garspriocanna a socraíodh roimhe sin nó le táscairí feidhmíochta;
 - (f) meascán de na foirmeacha dá dtagraítear i bpointe (a) go pointe (e).
2. Ní féidir ach caiteachas a chomhlíonann na critéir arna mbunú sna glaonna ar ranníocaíochtaí agus nár tabhaíodh roimh an dáta ar a gcuirtear an t-iarratas isteach a aisíoc.
3. Beidh forálacha san áireamh sa chomhaontú dá dtagraítear in Airteagal 218(8) lena mbeifear in ann a fhíorú gur comhlíonadh na coinníollacha i dtaca le bronnadh cnapshuimeanna, maoiniú cothromráta, costas aonaid, nó maoinithe nach bhfuil nasctha le costais.
4. Íocfar na ranníocaíochtaí ina n-iomláine trí íocaíocht réamh-mhaoinithe aonair amháin, ach amháin má chinneann an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach, i gcásanna a bhfuil údar cuí leo, a mhalairt.

Airteagal 220
Ráthaíochtaí

Féadfaidh an t-oifigeach údarúcháin freagrach, má mheasann sé nó sí é a bheith iomchuí agus comhréireach, ar bhonn cás ar chás agus faoi réir anailise riosca, a cheangal ar an bpáirtí polaitiúil Eorpach ráthaíocht a thaisceadh roimh ré chun go dteorannófaí na rioscaí airgeadais a bhaineann le híocaíochta réamh-mhaoinithe a íoc i gcás, i bhfianaise na hanailise riosca, go bhfuil gar-riosca ann go

mbeidh an páirtí polaitiúil Eorpach i gceann amháin de na cásanna a bhfuil tuairisc orthu i bpointe (a) agus i bpointe (d) d'Airteagal 132(1) den Rialachán seo, agus sa chás sin amháin, nó nuair a bhíonn Cinneadh ón Údarás um Páirtithe agus Fondúireachtaí Polaitiúla Eorpacha, arna bhunú faoi Airteagal 6 de Rialacháin (AE, Euratom) Uimh. 1141/2014 ("an tÚdarás") curtha in iúl do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle i gcomhréir le hAirteagal 10(4) den Rialachán sin.

Beidh feidhm ag an Airteagal 148 mutatis mutandis maidir le ráthaíochtaí a d'fhéadfadh a bheith de dhíth sna cásanna dá bhforáiltear sa chéad mhír den Airteagal seo i leith íocaíochtaí réamh-mhaoinithe a dhéantar le páirtithe polaitiúla Eorpacha.

Airteagal 221 *Ranníocaíochtaí a úsáid*

1. Déanfar ranníocaíochtaí a chaitheamh i gcomhréir le hAirteagal 215.
2. Déanfar aon chuid den ranníocaíocht nach n-úsáidtear laistigh den bhliain airgeadais arna cumhdach leis an ranníocaíocht sin (bliain n) a chaitheamh ar aon chaiteachas in-aisíochtha arna thabhtú faoin 31 Nollaig de bhliain n+1. Aisghabhtar aon chuid eile den ranníocaíocht nach gcaitear laistigh den teorainn ama sin i gcomhréir le Caibidil 6 de Theideal IV.
3. Urramóidh páirtithe polaitiúla Eorpacha an t-uasráta cómhaoinithe a leagtar síos in Airteagal 17(4) de Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 1141/2014. Ní fhéadfar na méideanna atá fágtha de ranníocaíochtaí na bliana roimhe sin a úsáid chun maoiniú a dhéanamh ar an gcuid nach mór do pháirtithe polaitiúla Eorpacha a sholáthar óna n-acmhainní dílse. Ní dhéanfar ranníocaíochtaí ó thríú páirtithe le himeachtaí comhpháirteacha a mheas mar chuid d'acmhainní dílse páirtí pholaitiúil Eorpaigh.
4. I dtús báire, úsáidfídh páirtithe polaitiúla Eorpacha an chuid den ranníocaíocht nár úsáideadh sa bhliain airgeadais arna cumhdach leis an ranníocaíocht sin sula n-úsáidfídh siad na ranníocaíochtaí arna ndámhachtain tar éis na bliana sin.
5. Measfar gur cuid den ranníocaíocht atá in aon ús a eascraíonn as na híocaíochtaí réamh-mhaoinithe.

Airteagal 222 *Tuarascáil maidir le húsáid na ranníocaíochtaí*

1. Cuirfidh an páirtí polaitiúil Eorpach a thuarascáil bhliantúil maidir le húsáid na ranníocaíochta mar aon lena ráitis airgeadais bhliantúla i gcomhréir le hAirteagal 23 de Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 1141/2014 faoi bhráid an oifigigh údarúcháin atá freagrach lena bhformheas.
2. Dréachtóidh an t-oifigeach údarúcháin freagrach a thuarascáil gníomhaíochta bliantúla nó a tuarascáil gníomhaíochta bliantúla dá dtagraítear in Airteagal 73(9) den Rialachán seo ar bhonn na tuarascála bliantúla agus na ráiteas airgeadais bliantúil dá dtagraítear i mír 1 den Airteagal seo. Féadfaidh an t-oifigeach cáilíochta aon doiciméid tacaíochta eile a úsáid ar mhaithe leis an tuarascáil sin a dhréachtú.

Airteagal 223
Méid na ranníocaíochta

1. Ní dhéanfar méid na ranníocaíochta a Chinneadh go críochnaitheach go dtí go mbeidh an tuarascáil bhliantúil agus na ráitis airgeadais bhliantúla dá dtagraítear in Airteagal 222(1) formheasta ag an oifigeach údarúcháin freagrach. Beidh formheas na tuarascála bliantúla agus na ráiteas airgeadais bliantúla gan dochar do sheiceálacha a dhéanfaidh an tÚdarás ina dhiaidh sin.
2. Ní dhéanfar an méid den réamh-mhaoiniú nach bhfuil caite a Chinneadh go críochnaitheach go dtí go mbeidh an réamh-mhaoiniú úsáidte ag an bpáirtí polaitiúil Eorpach chun caiteachas inaisíoctha a chomhlíonann na critéir arna sainiú sa ghlaio ar ranníocaíochtaí a íoc.
3. I gcás ina mainníonn an páirtí polaitiúil Eorpach na hoibleagáidí a bhaineann le húsáid na ranníocaíochta a chomhlíonadh, déanfar na ranníocaíochtaí a fhionraí, a laghdú nó fhoirceannadh tar éis deis a thabhairt don pháirtí polaitiúil Eorpach a bharúlacha a chur i láthair.
4. Sula ndéanfaidh an t-oifigeach údarúcháin freagrach íocaíocht, fíoróidh sé go bhfuil an páirtí polaitiúil Eorpach cláraithe fós sa Chlár dá dtagraítear in Airteagal 7 de Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 1141/2014 agus nach raibh sé faoi réir aon cheann de na pionóis dá bhforáiltear in Airteagal 27 den Rialachán sin idir dáta a chur i bhfeidhm agus deireadh na bliana airgeadais arna cumhdach leis an ranníocaíocht.
5. I gcás nach bhfuil an páirtí polaitiúil Eorpach cláraithe a thuilleadh sa Chlár dá dtagraítear in Airteagal 7 de Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 1141/2014 nó i gcás ina raibh sé faoi réir aon cheann de na pionóis dá bhforáiltear in Airteagal 27 den Rialachán sin, féadfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach an ranníocaíocht a fhionraí, a laghdú nó a fhoirceannadh agus méideanna a íocadh go míchuí faoin gcomhaontú dá dtagraítear in Airteagal 218(8) a ghnóthú, i gcomhréir le tromchúis na n-earráidí, na mírialtachtaí, na calaoise, nó sárú ar bith eile ar na hoibleagáidí a bhaineann le húsáid na ranníocaíochta, tar éis deis a thabhairt don pháirtí polaitiúil Eorpach a bharúlacha a chur i láthair.

Airteagal 224
Rialú agus pionóis

1. I ngach comhaontú dá dtagraítear in Airteagal 215(8), forálfar go sainráite, go bhfeidhmeoidh Parlaimint na hEorpa a cumhachtaí rialaithe ar dhoiciméid agus ar an áitreabh, agus go bhfeidhmeoidh an Coimisiún agus an Chúirt Iniúcháirí a n-inniúlachtaí agus gcumhachtaí faoi seach, dá dtagraítear in Airteagal 124, thar gach ceann de na páirtithe polaitiúla Eorpacha a fuair maoiniú ón Aontas, agus thar conraitheoirí agus fochonraitheoirí na bpáirtithe sin.
2. Féadfaidh an t-oifigeach údarúcháin freagrach pionóis riaracháin agus airgeadais atá éifeachtach, comhréireach agus athchomhairleach a fhorchur, i gcomhréir le hAirteagal 132 agus le hAirteagal 133 den Rialachán seo agus le hAirteagal 27 de Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 1141/2014.
3. Féadfar na pionóis dá dtagraítear i mír 2 a fhorchur freisin ar pháirtithe polaitiúla Eorpacha a rinne, tráth a cuireadh isteach an t-iarratas ar ranníocaíocht nó tar éis an ranníocaíocht a fháil, dearbhuithe bréagacha agus an fhaisnéis a d'iarr an t-oifigeach údarúcháin freagrach á soláthar nó ar pháirtithe polaitiúla Eorpacha a mhainnigh an fhaisnéis sin a sholáthar.

Airteagal 225
Taifid a choinneáil

1. Coinneoidh páirtithe polaitiúla Eorpacha gach taifead agus gach doiciméad tacaíochta a bhaineann leis an ranníocaíocht ar feadh cúig bliana tar éis an íocaíocht dheireanach a bhaineann leis an ranníocaíocht sin.
2. Na taifid a bhaineann le hiniúchtaí, achomhairc, dlíthíocht, éilimh a eascraíonn as úsáid na ranníocaíochta a réiteach nó imscrúduithe na hOifige Eorpaí Frith-Chalaoise, má tugadh fógra faoi sin don fhaighteoir, coimeádtar iad go dtí go ndúnfar na hiniúchtaí, na hachomhairc, an dlíthíocht, an réiteach éileamh nó na himscrúduithe sin.

Airteagal 226
Comhlachtaí nó saineolaithe iniúcháireachta seachtracha a roghnú

Déanfar na comhlachtaí nó saineolaithe iniúcháireachta seachtracha neamhspleácha dá dtagraítear in Airteagal 23 de Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 1141/2014 a roghnú trí nós imeachta soláthair phoiblí. Ní bheidh téarma a gconartha níos faide ná cúig bliana. Tar éis dhá théarma as fad a chéile, measfar go bhfuil a gcuid leasanna i gcoinbhleacht ar shlí a d'fhéadfadh difear diúltach a dhéanamh d'fheidhmiú na hiniúcháireachta.

Teideal XII

Ionstraimí cur chun feidhme buiséid eile

Airteagal 227
Cistí iontaobhais

1. Maidir le gníomhaíochtaí éigeandála, iar-éigeandála nó téamacha, féadfaidh an Coimisiún cistí iontaobhais a chruthú, tar éis Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle a chur ar an eolas, faoi chomhaontú a tugadh i gcrích le deontóirí eile. Saineoidh gníomh bunaidh gach ciste iontaobhais cuspóirí an chiste iontaobhais. Sa Chinneadh ón gCoimisiún lena mbunaítear an ciste iontaobhais, beidh tuairisc ar chuspóirí an chiste, an bonn cirt lena bhunú i gcomhréir le mír 3, eolas a thabharfaidh fad an chiste le fios agus na réamh-chomhaontuithe le deontóirí eile.
2. Déanfaidh an Coimisiún a dhréachtchinntí maidir le ciste iontaobhais an Aontais a bhunú, a fhadú agus a leachtú a chur chuig an gcoiste inniúil i gcásanna dá bhforáiltear sin sa bhunghníomh faoina soláthraítear ranníocaíocht an Aontais chuig ciste iontaobhais an Aontais.
3. Comhlíonfaidh cistí iontaobhais an Aontais na coinníollacha seo a leanas:
 - (a) tá breisluach leis an idirghabháil ón Aontas: ní dhéanfar cistí iontaobhais a chruthú nó a chur chun feidhme ar leibhéal an Aontais, ach amháin más rud é gur féidir a gcuspóirí, go háirithe mar thoradh ar a scála nó ar a n-éifeachtaí féideartha a bhaint amach níos fearr ar leibhéal an Aontais ná ar an leibhéal náisiúnta;
 - (b) tabharfaidh cistí iontaobhais an Aontais infheictheacht pholaitiúil agus buntáistí bainistíochta chomh maith le rialú níos fearr de chuid an Aontais ar rioscaí agus ar eisíocaíochtaí de chuid an Aontais agus ar ranníocaíochtaí deontóirí eile. Níor cheart iad a chruthú mura ndéanann siad ach na bealaí maoiniúcháin reatha nó ionstraimí comhchosúla a dhúbailt gan aon bhreisíocht a chur ar fáil.
4. Bunófar bord, a mbeidh an Coimisiún ina chathaoirleach air, do gach ciste iontaobhais an Aontais ionas go n-áiríteofar ionadaíocht chothrom na ndeontóirí agus, agus, ar na Ballstáit i gcáil breathnóirí, nach bhfuil ag ranníoc agus chun an úsáid a bhainfear as na cistí a chinneadh. Leagfar síos na rialacha maidir le comhdhéanamh an bhoird agus a rialacha inmheánacha i ngníomh bunaidh an chiste iontaobhais arna ghlacadh ag an gCoimisiún agus a chloíonn na deontóirí leis. San áireamh sna rialacha sin beidh an ceanglas go bhfaighfí vóta dearfach ón gCoimisiún don Chinneadh deiridh maidir le húsáid na gcistí.
5. Cruthófar cistí iontaobhais an Aontais go ceann tréimhse teoranta a chinntear sa ghníomh bunaidh. Féadfar an tréimhse sin a fhadú le Cinneadh ón gCoimisiún arna iarraidh sin don bhord den chiste iontaobhais lena mbaineann.

Féadfaidh Parlaimint na hEorpa agus/nó an Chomhairle a iarraidh ar an gCoimisiún scor de na leithreasuithe don chiste iontaobhais sin nó an gníomh bunaidh a athbhreithniú d'fhonn an ciste iontaobhais a leachtú, i gcás inarb iomchuí. Sa chás sin, tabharfar ar ais aon chistí iarmhéide ar bhonn pro rata go dtí an buiséad mar ioncam ginearálta do na Ballstáit a bhíonn ag ranníoc agus do dheontóirí eile.

Airteagal 228
Cistí iontaobhais a chur chun feidhme

1. Déanfar cistí iontaobhais an Aontais a chur chun feidhme i gcomhréir le prionsabail na bainistíochta fóna airgeadais, na trédhearcachta, na comhréireachta, an neamh-idirdhealaithe agus na córa comhionainne, agus i gcomhréir leis na cuspóirí sainiúla a shainítear i ngach gníomh bunaidh.
2. Féadfaidh an Coimisiún gníomhartha arna maoiniú faoi chistí iontaobhais an Aontais a chur chun feidhme go díreach de bhun phointe (a) d'Airteagal 61(1) agus a chur chun feidhme go hindíreach leis na heintitis de bhun phointí (i), (ii), (iii), (v) agus (vi) d'Airteagal 61(1)(c).
3. Is iad gníomhaithe airgeadais an Choimisiúin, amhail a shainítear i gCaibidil 4 de Theideal IV, a dhéanfaidh cistí a ghealladh agus a íoc. Feidhmeoidh oifigeach cuntasáíochta an Choimisiúin mar oifigeach cuntasáíochta chiste iontaobhais an Aontais. Beidh sé freagrach as nósanna imeachta cuntasáíochta a leagan síos mar aon le cairt na gcuntas is coiteann do gach ciste iontaobhais an Aontais. Feidhmeoidh iniúcháir inmheánach an Choimisiúin, an Oifig Eorpach Frith-Chalaoise agus an Chúirt Iniúcháirí na cumhachtaí céanna ar an gciste iontaobhais is a fheidhmíonn siad i ndáil le gníomhaíochtaí eile arna ndéanamh ag an gCoimisiún.
4. Ní dhéanfar ranníocaíochtaí an Aontais agus na ndeontóirí a chuimsiú sa bhuiséad agus taiscfear iad i gcuntas sonrach bainc. Is é an t-oifigeach cuntasáíochta a osclóidh agus a dhúnfaidh an cuntas sonrach bainc den chiste iontaobhais. Tabharfar cuntas ceart ar gach idirbheart a dhéanfar ar an gcuntas bainc dá dtagraítear sa tríú fomhír i rith na bliana i gcuntais an chiste iontaobhais.

Déanfar ranníocaíochtaí an Aontais a aistriú chuig an gcuntas sin ar bhonn iarrataí íocaíochta atá cuí-réasúnaithe le tuartha eisíocaíochtaí, agus na t-iarmhéid atá ar fáil ar an gcuntas agus an gá a eascraíonn as sin maidir le híocaíochtaí breise á gcur san áireamh. Soláthrófar tuartha eisíocaíochtaí ar bhonn bliantúil nó, i gcás inarb iomchuí, ar bhonn leathbhliantúil.

Cuirfear ranníocaíochtaí na ndeontóirí eile san áireamh nuair a dhéantar iad a thiontú go hairgead tirim i gcuntas bainc sonrach an chiste iontaobhais agus don mhéid in euro a eascraíonn as an tiontú an tráth a fhaightear iad sa chuntas bainc sonrach. Deanfar úis arna gcarna ar chuntas bainc sonrach an chiste iontaobhais a infheistiú sa chiste iontaobhais ach amháin má fhoráiltear dá mhalairt i ngníomh bunaidh an chiste iontaobhais.

5. Tabharfar údarás don Choimisiún uasmhéid 5 % de na méideanna a chomhthiomsaítear sa chiste iontaobhais a úsáid chun a chostais bhainistíochta a chlúdach ó na blianta inar cuireadh tús leis na ranníocaíochtaí sin dá dtagraítear i mír 4 a úsáid. Fad an chiste iontaobhais, comhshamhláifear táillí bainistíochta den sórt sin le hioncaim sannta de réir bhrí phointe (b) d'Airteagal 21(2).

Déanfaidh an t-oifigeach údarúcháin an tuairisciú bliantúil ar na hoibríochtaí a dhéanann gach ciste iontaobhais a bhunú faoi dhó sa bhliain.

Beidh na cistí iontaobhais faoi réir iniúcháireacht sheachtrach neamhspleách gach bliain.

Airteagal 229
Tacaíocht Bhuiséadach a úsáid

1. I gcás ina bhforáiltear sin sna bunghníomhartha ábhartha, féadfaidh an Coimisiún tacaíocht bhuiséadach a sholáthar do thríú tír má chomhlíontar na coinníollacha seo a leanas:

- (a) tá bainistiú airgeadais phoiblí an tríú tír trédhearcach, iontaofa agus éifeachtach go leor;
 - (b) tá beartais earnálacha nó náisiúnta ábhartha curtha i bhfeidhm atá inchreidte go leor;
 - (c) tá beartais mhaicreacnamaíochta atá dírithe ar chobhsaíocht a bhaint amach curtha i bhfeidhm ag an tríú tír;
 - (d) tá rochtain leordhóthanach thráthúil ar fhaisnéis bhuiséadach chuimsitheach stuama curtha i bhfeidhm ag an tríú tír.
2. Beidh íocaíocht ranníocaíocht an Aontais bunaithe ar na coinníollacha dá dtagraítear i mír 1 a bheith á gcomhlíonadh, lena n-áirítear an feabhas ar bhainistiú an airgeadais phoiblí. Chomh maith leis sin, féadfaidh sé a bheith mar choinníoll clocha míle a bhaint amach chun íocaíochtaí áirithe a dhéanamh, arna dtomhas ag táscairí feidhmíochta oibiachtúla, a thugann léiriú ar na torthaí agus ar an dul chun cinn i dtreo athchóirithe le himeacht ama san earnáil lena mbaineann.
3. Sna comhaontuithe maoinithe comhfhreagracha arna gcur i gcrích leis an tríú tír, beidh:
- (a) oibleagáid don tríú tír faisnéis iontaofa thráthúil a sholáthar don Choimisiún a chuirfidh ar chumas an Choimisiúin meastóireacht a dhéanamh ar chomhlíonadh na gcoinníollacha dá dtagraítear i mír 2;
 - (b) na forálacha iomchuí ar dá mbun atá an tríú tír lena mbaineann le gealltanais a thabhairt an maoiniú oibríochta ábhartha go léir, nó cuid de, a aisíoc, sa chás ina suitear go bhfuil íocaíocht na gcistí Aontais ábhartha curtha ar neamhní trí mhíraltachtaí tromchúiseacha atá inchurtha i leith na tíre sin.
- Chun na haisíocaíochta dá dtagraítear sa chéad fhomhír a phróiseáil, féadfar an dara fomhír d'Airteagal 99(1) a chur i bhfeidhm.
4. Tacóidh an Coimisiún i dtríú tíortha le hacmhainní um rialú parlaiminteach agus um iniúchóireacht a fhorbairt agus trédhearcacht mar aon le rochtain phoiblí ar fhaisnéis a mhéadú.

Airteagal 230
Saineolaithe seachtracha a íoctar

- 1. I gcomhair luachanna atá faoi bhun na n-uastairseach a leagtar síos in Airteagal 169(1) féadfar saineolaithe seachtracha a íoctar a roghnú, chun cúnamh a thabhairt d'institiúidí chun meastóireacht a dhéanamh ar iarratais ar dheontais, ar thionscadail agus ar thairiscintí, agus chun tuairimí agus comhairle a sholáthar i gcásanna sonracha, ar bhonn an nóis imeachta a leagtar síos i mír 3.
 - 2. Íocfar saineolaithe den sórt sin ar bhonn méid shocráithe a fhógrófar roimh ré, agus roghnófar iad ar bhonn a gcumas gairmiúil. Déanfar an roghnúchán ar bhonn critéar roghnúcháin a urramaíonn prionsabail an neamh-idirdhealaithe, na córa comhionainne agus in éagmais aon choinbhleacht leasa.
 - 3. Foilseofar glao ar léiriú spéise ar shuíomh gréasáin na hinstiúide lena mbaineann.
- Beidh tuairisc ar na cúraimí, fad na gcúraimí sin agus coinníollacha seasta an luacha saothair san áireamh sa ghlaó ar léiriú spéise.

Déanfar liosta saineolaithe a dhréachtú tar éis an ghlaio ar léiriú spéise. Beidh sé bailí ar feadh tréimhse nach mó ná cúig bliana ó uair a fhoilsithe nó ar feadh fad thréimhse an chlár ilbhliantúil a bhaineann leis na cúraimí.

4. Féadfaidh aon duine nádúrtha ar spéis leis é iarratas a sheoladh isteach ag tráth ar bith le linn tréimhse bhailíochta an ghlaio ar léiriú spéise, ach amháin na trí mhí dheiridh den tréimhse sin.
5. Na saineolaithe arna n-íoc ó leithreasáí um thaighde agus um fhorbairt theicneolaíoch, earcófar iad i gcomhréir leis na nósanna imeachta a leagfaidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle síos nuair a bheidh gach ceann de na creat-chláir thaighde á nglacadh acu nó i gcomhréir leis na rialacha rannpháirtíochta comhfhreagracha. Chun críche Roinn 2 de Chaibidil 2 de Theideal V, caithfear leis na saineolaithe sin mar fhaighteoirí de réir bhrí Airteagal 2.

Airteagal 231
Saineolaithe nach n-íoctar

Féadfaidh na hinstitiúidí caiteachas taistil agus caiteachas cothaithe a thabhaigh daoine ar thug na hinstitiúidí cuireadh dóibh nó ar thug na hinstitiúidí sainordú dóibh nó, i gcás inarb iomchuí, aon slánaíochtaí eile a íocadh leis na daoine sin, a aisíoc.

Airteagal 232
Táillí ballraíochta agus íocaíochtaí síntiús eile

Féadfaidh an tAontas ranníocaíochtaí a íoc mar shintíús le comhlachtaí a bhfuil sé ina chomhalta díobh nó ina bhreathnóir orthu;

Airteagal 233
Ionstraimí eile

Féadfar ionstraimí eile a úsáid chun íoc as:

- (a) caiteachas ar chomhaltaí agus ar fhoireann na n-institiúidí, lena n-áirítear ranníocaíochtaí le comhlachais de chomhaltaí reatha agus iarchomhaltaí de Pharlaimint na hEorpa, agus na ranníocaíochtaí leis na scoileanna Eorpacha;
- (b) caiteachas a bhaineann le margaí iascaigh amhail dá dtagraítear i bpointe (f) d'Airteagal 3(2) de Rialachán (CE) Uimh. 1290/2005 ón gComhairle maidir le maoiniú an chomhbheartais talmhaíochta;
- (c) cabair mar chúnamh macra-airgeadais.

TEIDEAL XIII

CUNTAIS BHLIANTÚLA AGUS TUAIRISCIÚ AIRGEADAIS EILE

CAIBIDIL 1

Cuntais bhliantúla

ROINN 1: AN CREAT CUNTASAÍOCHTA

Airteagal 234

Struchtúr na gcuntas

Ullmhófar na cuntais bhliantúla do gach bliain airgeadais, a mhairfidh ón 1 Eanáir go dtí an 31 Nollaig. Is éard a bheidh sna cuntais sin:

- (a) na ráitis airgeadais, ina dtíolactar faisnéis airgeadais i gcomhréir leis na rialacha ábhartha cuntasaíochta dá dtagraítear in Airteagal 79.
- (b) na cuntais bhuiséadacha, ina dtíolactar an fhaisnéis atá i gcuntais bhuiséadacha na n-institiúidí;
- (c) na cuntais bhliantúla chomhdhlúite, ina dtíolactar, i gcomhréir leis na rialacha cuntasaíochta dá dtagraítear in Airteagal 79, agus go háirithe i gcomhréir le prionsabal na hábharthachta, an leagan comhdhlúthaithe den fhaisnéis airgeadais atá i ráitis airgeadais i gcuntais bhuiséadacha na gcomhlachtaí dá dtagraítear in Airteagal 69, agus na gcomhlachtaí eile a chomhlíonann na critéir maidir le comhdhlúthú cuntasaíochta.

Airteagal 235

Ráitis airgeadais

1. Tíolacfar na ráitis airgeadais i milliúin euro agus i gcomhréir leis na rialacha cuntasaíochta dá dtagraítear in Airteagal 79 agus is éard a bheidh iontu:
 - (a) an clár comhardaithe ina dtíolactar na sócmhainní agus na dliteanais go léir agus an staid airgeadais amhail an 31 Nollaig de bhliain roimhe sin;
 - (b) an ráiteas ioncaim, ina dtíolactar an toradh eacnamaíoch don bhliain roimhe sin;
 - (c) an ráiteas faoi shreabhadh airgid ina léirítear na méideanna a bailíodh agus na méideanna a eisíocadh i rith na bliana agus an staid leachtachta deiridh;
 - (d) an ráiteas maidir leis na hathruithe ar ghlansócmhainní ina mbeidh léargas ar na gluaiseachtaí i rith na bliana i ndáil le cúlchistí agus torthaí carntha.
2. Beidh na nótaí a ghabhann leis na ráitis airgeadais ina bhforlíonadh agus ina dtrácht ar an bhfaisnéis a thíolacfar sna ráitis dá dtagraítear i mír 1 agus soláthrófar iontu an fhaisnéis bhreise ar fad arna forordú ag na rialacha cuntasaíochta dá dtagraítear in Airteagal 79.

3. Déanfaidh an t-oifigeach cuntasáiochta, tar éis dhúnadh??? na bliana airgeadais, agus suas go dtí an dáta ar a dhéanfar na cuntais ghinearálta a tharchur, aon choigeartuithe, nach mbainfidh le heisióc ná le bailiú i dtaca leis an mbliain sin, is gá chun cur i láthair cothrom a thabhairt ar na cuntais sin. Comhlíonfaidh na coigeartuithe sin na rialacha cuntasáiochta dá dtagraítear in Airteagal 79.

ROINN 2

CUNTAIS BHUISÉADACHA

Airteagal 236 *Cuntais bhuiséadacha*

Tíolacfar na cuntais bhuiséadacha ina milliúin euro. Is éard a bheidh sna cuntais sin:

- (a) tuarascálacha lena gcomhiomlánófar na hoibríochtaí buiséadacha ar fad don bhliain i dtéarmaí ioncaim agus caiteachais;
- (b) toradh an bhuiséid, arna ríomh ar an mbonn a leagtar síos faoin Rialachán maidir le hAcmhainní Dílse ábhartha atá i bhfeidhm;
- (c) nótaí míniúcháin, ina gcuirfear leis an bhfaisnéis a bheidh sna tuarascálacha sin agus ina ndéanfar trácht orthu.

ROINN 3

AMCHLÁR NA GCUNTAS BLIANTÚIL

Airteagal 237 *Cuntais shealadacha*

- 1. Déanfaidh oifigigh chuntasaíochta na n-institiúidí eile agus na gcomhlachtaí eile dá dtagraítear in Airteagal 234 a gcuntais shealadacha a sheoladh chuig oifigeach cuntasaíochta an Choimisiúin agus chuig an gCúirt Iniúchóirí faoin 1 Márta den bhliain ina dhiaidh sin.
- 2. Déanfaidh oifigigh cuntasaíochta na n-institiúidí eile agus na gcomhlachtaí eile dá dtagraítear in Airteagal 234 an fhaisnéis chuntasaíochta atá de dhíth chun críocha comhdhlúthúcháin a sheoladh freisin chuig oifigeach cuntasaíochta an Choimisiúin, faoin 1 Márta ar a dhéanaí den bhliain ina dhiaidh sin, sa mhodh agus san fhormaid a bheidh leagtha síos aige sin.
- 3. Comhdhlúthóidh oifigeach cuntasaíochta an Choimisiúin na cuntais shealadacha sin le cuntais shealadacha an Choimisiúin agus seolfaidh sé, ar mhodh leictreonach, cuntais shealadacha an Choimisiúin agus cuntais shealadacha chomhdhlúite an Aontais chuig an gCúirt Iniúchóirí faoin 31 Márta den bhliain ina dhiaidh sin.

Airteagal 238 *Na cuntais deiridh a fhorhmeas*

- 1. Tabharfaidh an Chúirt Iniúchóirí a barúlacha uaithi ar chuntais shealadacha na institiúidí eile seachas an Coimisiún agus gach comhlachta dá dtagraítear in Airteagal 234 faoin 1° Meitheamh,

agus tabharfaidh sí a barúlacha uaithi ar chuntais shealadacha an Choimisiúin agus ar chuntais shealadacha chomhdhlúite an Aontais faoin 15 Meitheamh.

2. Déanfaidh oifigigh cuntasáiochta na n-institiúidí eile agus na gcomhlachtaí eile dá dtagraítear in Airteagal 234 an fhaisnéis chuntasáiochta atá de dhíth chun críocha comhdhlúthúcháin a sheoladh freisin chuig oifigeach cuntasáiochta an Choimisiúin, faoin 15 Meitheamh ar a dhéanaí, sa mhodh agus san fhormáid a bheidh leagtha síos aige sin.

Déanfaidh na h-institiúidí, seachas an Coimisiún, agus gach ceann de na comhlachtaí dá dtagraítear in Airteagal 234, a gcuntais deiridh a sheoladh chuig oifigeach cuntasáiochta an Choimisiúin, chuig an gCúirt Iniúchóirí, chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle faoin 1 Iúil.

3. Déanfaidh oifigeach cuntasáiochta gach institiúide agus comhlachta dá dtagraítear in Airteagal 234 litir ionadaíochta ag cumhdach na gcuntas deiridh sin a sheoladh chuig an gCúirt Iniúchóirí, agus seolfaidh sé cóip chuig oifigeach cuntasáiochta an Choimisiúin, an dáta céanna a tharchuirfidh sé na cuntais deiridh sin.

Beidh nóta arna tharraingt suas ag an oifigeach cuntasáiochta ag gabháil leis na cuntais deiridh, ina ndearbhóidh an t-oifigeach cuntasáiochta sin gur ullmhaíodh na cuntais deiridh i gcomhréir leis an Teideal seo agus i gcomhréir leis na prionsabail chuntasáiochta, na rialacha cuntasáiochta agus na modhanna cuntasáiochta is infheidhme atá leagtha amach sna nótaí a ghabhann leis na ráitis airgeadais.

4. Tarraingeoidh oifigeach cuntasáiochta an Choimisiúin suas na cuntais chomhdhlúite deiridh ar bhonn na faisnéise a dhéanfaidh institiúidí seachas an Coimisiún agus comhlachtaí eile dá dtagraítear in Airteagal 234 a thíolacadh de bhun mhír 2 den Airteagal seo. Beidh nóta arna tharraingt suas ag oifigeach cuntasáiochta an Choimisiúin ag gabháil leis na cuntais chomhdhlúite deiridh, ina ndearbhóidh an t-oifigeach cuntasáiochta gur ullmhaíodh na cuntais chomhdhlúite deiridh i gcomhréir leis an Teideal seo agus i gcomhréir leis na prionsabail chuntasáiochta, na rialacha cuntasáiochta agus na modhanna cuntasáiochta atá leagtha amach san Iarscríbhinn a ghabhann leis na ráitis airgeadais.

5. Tar éis dó na cuntais chomhdhlúite deiridh agus a chuntais deiridh féin a fhormheas, seolfaidh an Coimisiún chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle agus chuig an gCúirt Iniúchóirí iad, ar mhodh leictreonach, faoin 31 Iúil.

Faoin dáta céanna, déanfaidh oifigeach cuntasáiochta an Choimisiúin litir ionadaíochta a tharchur chuig an gCúirt Iniúchóirí a chumhdaíonn na cuntais chomhdhlúite deiridh.

6. Foilseofar na cuntais chomhdhlúite deiridh in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh* mar aon leis an ráiteas urrúis arna thabhairt ag an gCúirt Iniúchóirí i gcomhréir le hAirteagal 287 CFAE agus le hAirteagal 160a de Chonradh Euratom faoin 15 Samhain.

CAIBIDIL 2

Tuairisciú airgeadais agus cuntasachta comhtháite

Airteagal 239 *Tuairisciú airgeadais agus cuntasachta comhtháite*

1. Faoi 31 Iúil den bhliain ina dhiaidh sin cuirfidh an Coimisiún sraith chomhtháite de thuarascálacha airgeadais agus cuntasáíochta do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle ina mbeidh:
 - a) na cuntais bhliantúla chomhdhlúite dá dtagraítear in Airteagal 238;
 - b) an tuarascáil bhliantúil ar bhainistíocht agus ar fheidhmíocht, na nithe seo a leanas:
 - i) achoimre ar na tuarascálacha bliantúla ar ghníomhaíochtaí don bhliain roimhe maille leis na tuarascáil bhliantúil ar ghníomhaíochtaí gach duine de na hoifigigh údarúcháin trí tharmligean dá dtagraítear in Airteagal 73(9);
 - ii) meastóireacht ar chúrsaí airgeadais an Aontais bunaithe ar na torthaí a baineadh amach, dá dtagraítear faoi Airteagal 318 CFAE.
 - c) an tuarascáil ar na gníomhaíochtaí coisctheacha agus ceartaitheacha a chumhdaíonn buiséad an Aontais Eorpaigh, ina gcuirfear i láthair tionchar airgeadais na ngníomhaíochtaí a rinneadh chun buiséad an Aontais Eorpaigh a chosaint ar chaiteachas ar caiteachas de sháru dlí é;
 - d) an tuarascáil ar leas airgeadais an Aontais Eorpaigh a chosaint (an comhrac i gcoinne na calaoise) dá dtagraítear in Airteagal 325 CFAE arna bhunú i gcomhar leis na Ballstáit ar bhearta atá déanta i gcoinne na calaoise agus i gcoinne gníomhaíochtaí mídhleathacha eile a mbíonn tionchar acu ar leasanna airgeadais an Aontais Eorpaigh.
 - e) an tuarascáil ar na hiniúchtaí inmheánacha dá dtagraítear in Airteagal 116(7);
 - f) an tuarascáil ar na bearta leantacha ar an urscaoileadh dá dtagraítear in Airteagal 253(3);
2. Cuirfear an tsraith chomhtháite de na tuarascálacha airgeadais agus cuntasachta dá dtagraítear i mír 1 ar fáil don Chúirt Iniúchóirí.

CAIBIDIL 3

Tuairisciú buiséadach agus tuairisciú airgeadais eile

Airteagal 240 *Tuairisciú míosiúil ar chur chun feidhme an bhuiséid*

Le cois na ráiteas agus na dtuarascálacha bliantúla dá bhforáiltear in Airteagal 235 agus in Airteagal 236, seolfaidh oifigeach cuntasáíochta an Choimisiúin figiúirí chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle, uair sa mhí, agus a bhaineann le cur chun feidhme an bhuiséid, i ndáil le hioncam agus caiteachas araon a chumhdaíonn na leithreasuithe ar fad atá ar fáil.

Cuirfear na figiúirí ar fáil laistigh de 10 lá oibre tar éis dheireadh gach míosa trí shuíomh gréasáin an Choimisiúin.

Airteagal 241

Tuarascáil Bhliantúil ar bhainistíocht bhuiséadach agus ar bhainistíocht airgeadais

1. Ullmhóidh gach institiúid agus comhlacht dá dtagraítear in Airteagal 234 tuarascáil ar bhainistíocht bhuiséadach agus airgeadais na bliana airgeadais.

Cuirfidh siad an tuarascáil ar fáil do Pharlaimint na hEorpa, don Chomhairle agus don Chúirt Iniúchóirí faoin 31 Márta den bhliain airgeadais ina dhiaidh sin.
2. Tabharfar faisnéis achomair ar aistrithe leithreasuithe i measc na n-ítimí éagsúla den bhuiséad sa tuarascáil dá dtagraítear i mír 1.

Airteagal 242

Tuarascáil bhliantúil ar ionstraimí airgeadais, ráthaíochtaí buiséadacha agus cúnamh airgeadais.

Cuirfidh an Coimisiún tuarascáil bhliantúil faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle maidir le hionstraimí airgeadais, ráthaíochtaí buiséadacha, cúnamh airgeadais, dliteanais theagmhasacha agus an ciste don soláthar coiteann i gcomhréir le mír 4 agus mír 5 d'Airteagal 39 agus i gcomhréir le pointe (d) d'Airteagal 50(1). Cuirfear an fhaisnéis sin ar fáil don Chúirt Iniúchóirí ag an am céanna.

Airteagal 243

Tuarascáil stádais ar cheisteanna cuntasaióchta

Faoin 15 Meán Fómhair gach bliain, seolfaidh an t-oifigeach cuntasaióchta chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle tuarascáil ina mbeidh faisnéis maidir leis na rioscaí reatha a tugadh chun suntais, na treochoí ginearálta a tugadh faoi deara, na saincheisteanna nua cuntasaióchta ar thángthas orthu, dul chun cinn ar chúrsaí cuntasaióchta, lena n-áirítear iad siúd a bheidh tarraingthe anuas ag an gCúirt Iniúchóirí, agus faisnéis faoi ghnóthúcháin.

Airteagal 244

Tuairisciú ar Chistí Iontaobhais

I gcomhréir le hAirteagal 39(5), cuirfidh an Coimisiún tuarascáil bhliantúil faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle maidir leis na gníomhaíochtaí go léir a bhfuil cistí iontaobhais an Aontais ag tacú leo, maidir lena gcur chun feidhme agus lena bhfeidhmíocht, agus maidir lena gcuntais.

Déanfaidh Bord an chiste iontaobhais tuarascáil bhliantúil an chiste iontaobhais arna dhréachtú ag an oifigeach údarúcháin a fhormheas. Déanfaidh sé formheas freisin ar na cuntais deiridh arna n-ullmhú ag an oifigeach cuntasaióchta. Déanfaidh an Bord na cuntais deiridh arna n-ullmhú ag an oifigeach cuntasaióchta a thíolacadh do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle laistigh de nós imeachta um urscaoileadh de chuid an Choimisiúin.

Airteagal 245

Faisnéis faoi fhaighteoirí a fhoilsiú

Foilseoidh an Coimisiún faisnéis faoi fhaighteoirí i gcomhréir le hAirteagal 36.

TEIDEAL XIV INIÚCHÓIREACT SHEACHTRACH AGUS URSCAOILEADH

CAIBIDIL 1 Iniúchóireacht sheachtrach

Airteagal 246

Iniúchóireacht sheachtrach arna déanamh ag an gCúirt Iniúchóirí

Cuirfidh Parlaimint na hEorpa, an Chomhairle agus an Coimisiún gach Cinneadh agus gach riail arna nglacadh de bhun Airteagail 12, 15, 20, 27, 28, 30 agus 41 in iúl don Chúirt Iniúchóirí.

Airteagal 247

Rialacha agus nós imeachta i ndáil leis an iniúchóireacht

1. Agus scrúdú á dhéanamh ag an gCúirt Iniúchóirí ar cé acu a fuarthas nó nach bhfuarthas an t-ioncam go léir agus ar tabhaíodh an caiteachas go léir ar bhealach dleathach cuí, féachfar do na Conarthaí, don bhuiséad, don Rialachán seo, do na gníomhartha tarmligthe arna nglacadh de bhun an Rialacháin seo agus na gníomhartha eile go léir arna nglacadh de bhun na gConarthaí. Sa scrúdú sin cuirfear san áireamh gur ar bhonn ilbhliantúil a dhéanfar na cláir, chomh maith leis na córais mhaoirseachta agus rialaithe lena mbaineann.
2. Agus a cúram á fheidhmiú aici, beidh an Chúirt Iniúchóirí i dteideal gach doiciméad agus faisnéis a cheadú, ar an mbealach dá bhforáiltear in Airteagal 249, a bhaineann le bainistíocht airgeadais ranna nó comhlachtaí i ndáil le hoibriúcháin arna maoiniú nó arna cómhaoiniú ag an Aontas. Beidh sé de chumhacht aici aon oifigeach atá freagrach as oibríocht ioncaim nó caiteachais a éisteacht agus úsáid a bhaint as aon cheann de na nósanna imeachta um iniúchóireacht atá iomchuí i ndáil leis na ranna nó na comhlachtaí sin. Déanfar an iniúchóireacht sna Ballstáit i gcuibhreann leis na hinstitiúidí náisiúnta iniúchóireachta nó, i gcás nach mbeidh na cumhachtaí riachtanacha acu, i gcomhar leis na ranna náisiúnta atá inniúil. Comhoibreoidh an Chúirt Iniúchóirí agus institiúidí náisiúnta iniúchóireachta na mBallstát de mheon muiníne ach gan a neamhspleáchas a thréigean.

Chun an fhaisnéis go léir a fháil atá riachtanach chun an cúram a chomhlíonadh a chuireann na Conarthaí nó na gníomhartha arna nglacadh dá mbun de chúram ar an gCúirt Iniúchóirí, féadfaidh an Chúirt Iniúchóirí a bheith i láthair, arna iarraidh sin di, le linn na n-oibríochtaí iniúchóireachta arna ndéanamh faoi chuimsiú chur chun feidhme an bhuiséid ag aon institiúid, nó thar ceann aon institiúide.

Arna iarraidh sin don Chúirt Iniúchóirí, údaróidh gach institiúid d'institiúidí airgeadais a bhfuil taiscí Aontais ina seilbh acu a chur ar chumas na Cúirte Iniúchóirí a áirithiú go réiteoidh na sonraí seachtracha leis na cuntais.

3. D'fhonn a cúram a dhéanamh, tabharfaidh an Chúirt Iniúchóirí fógra do na hinstitiúidí agus do na húdaráis lena mbaineann an Rialachán seo faoi ainmneacha a mball foirne a bhfuil sé de chumhacht acu iniúchóireacht a dhéanamh orthu.

Airteagal 248
Seiceálacha ar urrúis agus ar airgead tirim

Áiritheoidh an Chúirt Iniúcháirí go seiceálfar gach urrús agus airgead tirim atá i dtaisce nó ar láimh i gcoinne dearbhán arna síniú ag na taisclanna nó i gcoinne meabhrán oifigiúil an airgid thirim agus na n-urrús atá i seilbh. Féadfaidh sí féin na seiceálacha a dhéanamh.

Airteagal 249
Ceart rochtana na Cúirte Iniúcháirí

1. Déanfaidh an Coimisiún, na hinstiúidí eile, na comhlachtaí a riarann ioncam nó caiteachas thar ceann an Aontais agus faighteoirí deiridh íocaíochtaí ón mbuiséad, na saoráidí uile agus an fhaisnéis uile a chur ar fáil don Chúirt Iniúcháirí a mheasann an Chúirt is gá chun a cúram a chur i gcrích. Cuirfidh siad ar fáil don Chúirt Iniúcháirí gach doiciméad a bhaineann le dámhachtain agus feidhmíocht conarthaí arna maoiniú ag an mbuiséad agus gach cuntas airgid thirim nó cuntas ábhair, gach taifead cuntasíochta nó doiciméad tacaíochta, agus gach doiciméad riaracháin lena mbaineann, gach doiciméad a bhaineann le hioncam agus le caiteachas, gach fardal, cairteanna eagraíochtúla uile na ranna, a mheasann an Chúirt Iniúcháirí is gá chun iniúcháireacht a dhéanamh ar an tuarascáil ar an gcur chun feidhme buiséadach agus airgeadais ar bhonn na dtaifead nó iniúcháireachta ar an láthair agus, chun na críocha céanna, na doiciméid agus na sonraí uile arna gcruthú nó arna stóráil go leictreonach.

Cuirfidh na comhlachtaí iniúcháireachta inmheánaí agus seirbhísí eile na rialtas náisiúnta lena mbaineann ar fáil don Chúirt Iniúcháirí gach saoráid a mheasann sí is gá chun a cúram a chur i gcrích.

2. Déanfaidh oifigigh a ndéanann an Chúirt Iniúcháirí seiceáil ar a gcuid oibríochtaí an méid seo a leanas:
 - (a) a dtaifid ar airgead tirim ar láimh, nó ar aon airgead tirim eile, aon urrúis eile agus aon ábhair eile de chineál ar bith, agus na doiciméid tacaíochta maidir lena maoirseacht ar na cistí atá de chúram orthu, agus aon leabhar, aon chlár nó aon doiciméad eile a bhaineann leo a nochtadh;
 - (b) an comhfhreagras agus doiciméid ar bith eile a theastaíonn i gcomhair chur chun feidhme iomlán na hiniúcháireachta dá dtagraítear in Airteagal 247 a thíolacadh.

Ní fhéadfaidh ach an Chúirt Iniúcháirí an fhaisnéis arna soláthar faoi phointe (b) den chéad fhomhír a iarraidh.

3. Beidh sé de chumhacht ar an gCúirt Iniúcháirí iniúcháireacht a dhéanamh ar na doiciméid maidir le hioncam agus le caiteachas an Aontais atá i seilbh ranna na n-institiúidí agus, go háirithe, atá i seilbh na ranna atá freagrach as cinntí maidir leis an ioncam agus an caiteachas sin, atá i seilbh na gcomhlachtaí a riarann ioncam agus caiteachas thar ceann an Aontais, agus atá i seilbh na ndaoine nádúrtha agus dlítheanacha a fhaigheann íocaíochtaí ón mbuiséad.
4. Áireofar mar chuid den chúram a bhaineann le háirithiú go bhfuarthas an t-ioncam agus gur tabhaíodh an caiteachas ar bhealach dleathach agus cuí agus go raibh an bhainistíocht airgeadais fónta, an fheidhm a bhain comhlachtaí lasmuigh de na hinstiúidí as cistí de chuid an Aontais a fuarthas trí ranníocaíocht.

5. Maoiniú an Aontais a íocfar le faighteoirí lasmuigh de na hinstitiúidí, beidh sé faoi réir chomhaontaithe i scríbhinn ó na faighteoirí sin nó, in éagmais comhaontaithe óna dtaobhsan, ó na conraitheoirí nó ó na fochonraitheoirí, agus beidh an maoiniú sin faoi réir iniúchóireachta ag an gCúirt Iniúchóirí maidir leis an úsáid a baineadh as an maoiniú a deonaíodh.
6. Cuirfidh an Coimisiún ar fáil don Chúirt Iniúchóirí, arna iarraidh sin di, aon fhaisnéis faoi oibriúcháin chun iasachtaí a fháil agus iasachtaí a thabhairt.
7. Ní bheidh sé de thoradh ar úsáid córas comhtháite ríomhaireachta go laghdófaí rochtain ag na Cúirte Iniúchóirí ar na doiciméid tacaíochta.

Airteagal 250
Tuarascáil bhliantúil na Cúirte Iniúchóirí

1. Tarchuirfidh an Chúirt Iniúchóirí don Choimisiún agus do na hinstitiúidí i dtrácht faoin 15 Meitheamh aon bharúil a mheasann sí ba cheart a bheith sa tuarascáil bhliantúil. Fanfaidh na barúlacha faoi rún agus beidh siad faoi réir nós imeachta sáraíochta. Cuirfidh gach institiúid a freagra chuig an gCúirt Iniúchóirí faoin 15 Deireadh Fómhair. Seolfar freagraí na n-institiúidí, seachas an Coimisiún, chuig an gCoimisiún ag an am céanna.
2. Beidh measúnú ar fhóntas na bainistíochta airgeadais sa tuarascáil bhliantúil.
3. Beidh roinn do gach institiúid sa tuarascáil bhliantúil. Féadfaidh an Chúirt Iniúchóirí aon tuarascáil achomair nó aon bharúlacha ginearálta a mheasann sí a bheith iomchuí, a chur leis an tuarascáil.

Déanfaidh an Chúirt Iniúchóirí gach beart riachtanach chun a áirithiú go bhfoilseofar freagraí gach institiúide ar a barúlacha in aice nó tar éis na mbarúlacha lena mbaineann siad.
4. Tarchuirfidh an Chúirt Iniúchóirí chuig na húdaráis atá freagrach as urscaoileadh a thabhairt agus chuig na hinstitiúidí eile, faoin 15 Samhain, a tuarascáil bhliantúil mar aon le freagraí na n-institiúidí agus áiritheoidh sí go bhfoilseofar in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh* iad.

Airteagal 251
Tuarascálacha speisialta na Cúirte Iniúchóirí

1. Tarchuirfidh an Chúirt Iniúchóirí chuig an institiúid nó chuig an gcomhlacht i dtrácht aon bharúil a mheasann sí ba cheart a bheith i dtuarascáil speisialta. Fanfaidh na barúlacha faoi rún agus beidh siad faoi réir nós imeachta sáraíochta.

Déanfaidh an institiúid nó an comhlacht lena mbaineann, de ghnáth laistigh de shé seachtaine tar éis na barúlacha sin a tharchur, aon fhreagraí is mian leo a thabhairt a chur in iúl don Chúirt Iniúchóirí i dtaca leis na barúlacha sin. Déanfar an tréimhse sin a fhionraí i gcásanna a bhfuil bonn cirt cuí leo, go háirithe más rud é, le linn nós imeachta na sáraíochta, gur gá go bhfaighidh an institiúid nó an comhlacht lena mbaineann aiseolas ó na Ballstáit d'fhonn bailchríoch a chur ar a fhreagra.

Leis na freagraí ón institiúid nó ón gcomhlacht lena mbaineann tabharfar aghaidh go díreach agus go heisiach ar bharúlacha na Cúirte Iniúchóirí.

Áiritheoidh an Chúirt Iniúchóirí go ndréachtófar tuarascálacha speisialta agus go nglacfar iad laistigh de thréimhse chuí ama, ar tréimhse í nach mbeidh de ghnáth níos faide ná 13 mhí.

Déanfar na tuarascálacha speisialta, mar aon leis na freagraí ó na hinstitiúidí nó na comhlachtaí lena mbaineann, a tharchur gan mhoill chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle, agus cinnfidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle, i gcomhar leis an gCoimisiún i gcás inarb iomchuí, cén ghníomhaíocht a bheidh le déanamh mar fhreagairt.

Déanfaidh an Chúirt Iniúcháirí gach beart riachtanach chun a áirithiú go bhfoilseofar na freagraí ar a barúlacha ó gach institiúid nó ó gach comhlacht lena mbaineann in aice le gach barúil lena mbaineann siad, nó ina ndiaidh, agus foilseoidh sí an amlíne chun an tuarascáil speisialta a dhréachtú.

2. Maidir leis na tuairimí dá dtagraítear sa dara fomhír d'Airteagal 287(4) CFAE ar tuairimí iad nach mbaineann leis na tograí ná leis na dréachtaí a chumhdaítear leis an nós imeachta um chomhairliúchán reachtach, féadfaidh an Chúirt Iniúcháirí iad a fhoilsiú in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*. Déanfaidh an Chúirt Iniúcháirí a Cinneadh maidir le foilsiú tar éis di dul i gcomhairle leis an institiúid a d'iarr an tuairim nó a mbaineann an tuairim léi. Beidh nótaí ó na hinstitiúidí lena mbaineann ag gabháil leis na tuairimí a fhoilseofar.

CAIBIDIL 2

Urscaoileadh

Airteagal 252

Amchlár an nós imeachta um urscaoileadh

1. Déanfaidh Parlaimint na hEorpa, ar mholadh ón gComhairle ag gníomhú di trí thromlach cáilithe, urscaoileadh a thabhairt don Choimisiún roimh an 15 Bealtaine de bhliain $n + 2$, maidir le cur chun feidhme an bhuiséid don bhliain n .
2. Mura féidir cloí leis an dáta dá bhforáiltear i mír 1, cuirfidh Parlaimint na hEorpa nó an Chomhairle in iúl don Choimisiún na cúiseanna atá lena chur siar.
3. Má chuireann Parlaimint na hEorpa siar an Cinneadh lena dtugtar urscaoileadh, déanfaidh an Coimisiún gach iarracht bearta a ghlacadh, a luaithé is féidir, chun na constaicí atá roimh an gCinneadh sin a bhaint nó chun gur fusa iad a bhaint.

Airteagal 253

An nós imeachta um urscaoileadh

1. Cumhdófar leis an gCinneadh maidir le hurscaoileadh na cuntais ar ioncam agus ar chaiteachas uile an Aontais, an t-iarmhéid a thig uathu sin agus sócmhainní agus dliteanais an Aontais a léirítear sa chlár comhardaithe.
2. D'fhonn an t-urscaoileadh a dheonú, scrúdóidh Parlaimint na hEorpa na cuntais, na ráitis airgeadais agus an tuarascáil mheastóireachta dá dtagraítear in Airteagal 318 CFAE, tar éis don Chomhairle an méid céanna a dhéanamh. Scrúdóidh Parlaimint na hEorpa freisin an tuarascáil bhliantúil arna déanamh ag an gCúirt Iniúcháirí mar aon le freagraí na n-institiúidí a mbeidh iniúcháireacht á déanamh orthu, agus aon tuarascálacha speisialta ábhartha ón gCúirt Iniúcháirí maidir leis an mbliain airgeadais lena mbaineann agus ráiteas urrúis na Cúirte Iniúcháirí i dtaca le hiontaofacht na gcuntas agus le dlíthiúlacht agus rialtacht na mbun-idirbhearta.

3. Aon fhaisnéis atá ag teastáil chun an nós imeachta um urscaoileadh a chur i bhfeidhm ar bhealach rianúil don bhliain airgeadais lena mbaineann, cuirfidh an Coimisiún faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa í, i gcomhréir le hAirteagal 319 CFAE.

Airteagal 254
Bearta leantacha

1. I gcomhréir le hAirteagal 319 CFAE agus Airteagal 106a de Chonradh Euratom, glacfaidh an Coimisiún, na hinstiúidí eile agus na comhlachtaí eile dá dtagraítear in Airteagal 69 agus in Airteagal 70 den Rialachán seo gach céim iomchuí chun gníomhú de bhun na mbarúlacha a ghabhann leis an gCinneadh maidir le hurscaoileadh ó Pharlaimint na hEorpa agus de bhun na dtráchtaí a ghabhann leis an moladh maidir le hurscaoileadh arna ghlacadh ag an gComhairle.
2. Arna iarraidh sin do Pharlaimint na hEorpa nó don Chomhairle, déanfaidh na hinstiúidí agus na comhlachtaí dá dtagraítear i mír 1 tuarascáil ar na bearta a glacadh i bhfianaise na mbarúlacha agus na dtráchtaí sin agus, go háirithe, ar na treoracha a thug siad do na ranna sin dá gcuid atá freagrach as an mbuiséad a chur chun feidhme. Comhoibreoidh na Ballstáit leis an gCoimisiún trína chur in iúl dó faoi na bearta a ghlac siad chun gníomhú de bhun na mbarúlacha sin ionas go bhféadfaidh an Coimisiún na bearta sin a chur san áireamh agus a thuarascáil féin á tarraingt suas aige. Déanfar na tuarascálacha ó na hinstiúidí eile a tharchur freisin chuig an gCúirt Iniúchóirí.

Airteagal 255
Forálacha sonracha maidir le SEGS

Beidh SEGS faoi réir na nósanna imeachta dá bhforáiltear in Airteagal 319 CFAE agus in Airteagal 252, in Airteagal 253 agus in Airteagal 254 den Rialachán seo. Comhoibreoidh SEGS go hiomlán leis na hinstiúidí atá rannpháirteach sa nós imeachta um urscaoileadh agus soláthróidh sé, de réir mar is iomchuí, an fhaisnéis bhreise is gá, lena n-áirítear trína bheith i láthair ag cruinnithe de chuid na gcomhlachtaí ábhartha.

TEIDEAL XV

LEITHREASUITHE DE CHINEÁL RIARACHÁIN

Airteagal 256 *Forálacha ginearálta*

1. Is leithreasuithe neamhdhifreáilte a bheidh sna leithreasuithe de chineál riaracháin.
2. Is iad na leithreasuithe a leagtar amach in Airteagal 45(3) a bheidh sna leithreasuithe de chineál riaracháin a gcumhdaítear faoin Teideal seo.

Féadfar na ceangaltais bhuiséadacha atá ag freagairt do na leithreasuithe de chineál riaracháin de chineál atá i gcoiteann faoi roinnt teideal agus atá faoi bhainistíocht fhoriomlán, féadfar iad a thaifeadadh ar bhealach foriomlán sa chuntasaíocht buiséid, ag leanúint an aicmithe achomair de réir cineáil a leagtar amach in Airteagal 45(3).

Déanfar an caiteachas comhfhreagrach a chlárú faoi línte buiséid gach teidil, agus déanfar iad a leithdháileadh ar an gcaoi chéanna leis na leithreasuithe.

3. Caiteachas riaracháin a éireoidh as conarthaí lena gcumhdaítear tréimhsí a leanann níos faide ar aghaidh ná an bhliain airgeadais, i gcomhréir le cleachtas áitiúil nó bainteach le soláthar trealaimh, muirearófar é ar bhuiséad na bliana airgeadais ina dtarlaíonn sé.
4. Beidh ráthaíochtaí cíosa arna soláthar ag na hinstitiúidí i bhfoirm ráthaíochta bainc nó taise ar chuntas bainc blocáilte atá in ainm na hinstitiúide agus an léasóra, atá ainmnithe in euro, seachas i gcásanna a mbeidh bunús cuí leo.

I gcás nach féidir aon cheann de na foirmeacha sin de ráthaíochtaí cíosa a úsáid, áfach, le haghaidh idirbhearta i dtríú tíortha, féadfaidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach glacadh le foirmeacha eile ar an gcoinníoll go ndéanfar cosaint chomhionann ar leasanna airgeadais an Aontais a áirithiú leis na foirmeacha sin.

5. Féadfar réamhíocaíochtaí a dhéanamh, i gcomhréir leis na coinníollacha a leagtar síos sna Rialacháin Foirne agus leis na forálacha sonracha a bhaineann le comhaltaí na n-institiúidí, le baill foirne agus le comhaltaí na n-institiúidí.

Airteagal 257 *Íocaíochtaí a dhéantar roimh ré*

Caiteachas dá dtagraítear in Airteagal 11(2) a chaithfear a íoc roimh ré de bhun forálacha conarthacha nó dlíthiúla, cíosanna mar shampla, ón 1 Nollaig ar aghaidh féadfaidh sé a bheith ina chúis le híocaíochtaí a chur de mhuirear ar na leithreasuithe don bhliain airgeadais ina dhiaidh sin. Sa chás sin, ní bheidh feidhm ag an teorainn dá dtagraítear i mír 11(2).

Airteagal 258
Forálacha sonracha a bhaineann le tionscadail tógála

1. Soláthróidh gach institiúid do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle, faoin 1 Meitheamh gach bliain, doiciméad oibre maidir lena bheartas foirgníochta ina mbeidh an t-eolas seo a leanas:
 - (a) do gach foirgneamh, an caiteachas agus an t-achar dromchla atá cumhdaithe ag leithreasáí na línte buiséid comhfhreagracha. Beidh an costas a bhaineann leis na foirgnimh a fheistiú san áireamh sa chaiteachas. Ní bheidh na muirir san áireamh;
 - (b) éabhlóid ionchasach chláraigrú foriomlán an achair dhromchla agus na suíomhanna do na blianta atá le teacht lena ngabhann cur síos ar na tionscadail tógála sa chéim pleanála a bhfuil sainaithint déanta orthu cheana féin;
 - (c) téarmaí agus costais chríochnaitheacha chomh maith le faisnéis ábhartha maidir le cur chun feidhme tionscadal i leith tionscadal nua tógála a cuireadh faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle faoin nós imeachta a bhunaítear i mír 2 agus i mír 3 agus nach bhfuil áirithe i ndoiciméid oibre na bliana roimhe sin.
2. Maidir le haon tionscadal tógála ar dócha go mbeidh impleachtaí suntasacha airgeadais aige ar an mbuiséad, cuirfidh an institiúid Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle ar an eolas a luaithé is féidir faoin achar dromchla foirgníochta a éileofar agus faoin bpleanáil shealadach sula ndéanfar aon sirtheoireacht sa mhargadh áitiúil i gcás conarthaí tógála agus sula n-eiseofar cuirí chun tairisceana, nó sula dtarlóidh siad i gcás oibríochtaí tógála.
3. Maidir le haon tionscadal tógála ar dócha go mbeidh impleachtaí suntasacha airgeadais aige ar an mbuiséad, tiolacfaidh an institiúid an tionscadal foirgníochta, go háirithe a chostais mheasta mhionsonraithe agus a mhaoiniú lena n-áirítear aon úsáid a d'fhéadfaí a bhaint as ioncam sannta dá dtagraítear i bpointe (g) d'Airteagal 20(3), chomh maith le liosta de na dréachtchonarthaí a bhfuil sé beartaithe iad a úsáid, agus déanfaidh sí formheas a iarraidh ar Pharlaimint na hEorpa agus ar an gComhairle sula dtabharfar na conarthaí chun críche. Arna iarraidh sin don institiúid, déileálfar leis na doiciméid a thiolacfar i ndáil leis an tionscadal tógála ar mhodh rúin.

Cé is moite de chásanna *force majeure*, pléifidh an Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle an tionscadal tógála laistigh de cheithre seachtaine tar éis don dá institiúid é a fháil.

Measfar an tionscadal tógála a bheith formheasta ar dhul in éag don tréimhse ceithre seachtaine sin, mura rud é gur ghlac Parlaimint na hEorpa nó an Chomhairle Cinneadh i gcoinne an togra laistigh den tréimhse sin.

Má ardaíonn Parlaimint na hEorpa agus/nó an Chomhairle cúiseanna imní cuí-réasúnaithe laistigh den tréimhse ceithre seachtaine sin, cuirfear fad dhá sheachtain uair amháin leis an tréimhse sin.

Má ghlacann Parlaimint na hEorpa agus/nó an Chomhairle Cinneadh atá contrártha an tionscadail tógála, tarraingeoidh an institiúid lena mbaineann a togra siar agus féadfaidh sí togra nua a thíolacadh.
4. I gcásanna *force majeure*, féadfar an fhaisnéis dá bhforáiltear i mír 4 a thíolacadh go comhpháirteach leis an tionscadal tógála. Pléifidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle an tionscadal tógála laistigh de dhá sheachtain tar éis don dá institiúid é a fháil. Measfar go mbeidh an tionscadal tógála formheasta ar dhul in éag don tréimhse dhá sheachtain sin, mura rud é go

nglacfaidh Parlaimint na hEorpa agus/nó an Chomhairle Cinneadh atá contrártha don togra laistigh den tréimhse ama sin.

5. Measfar gur thionscadail tógála iad seo a leanas a mbeidh impleachtaí suntasacha airgeadais ar an mbuiséad acu:
- (a) aon fháltas talún;
 - (b) fáltas, díol, athchóiriú struchtúrtha, tógáil foirgneamh nó aon tionscadal lena gcomhcheanglaítear na heilimintí sin a bheidh le cur chun feidhme a sa fhráma ama céanna, ar tionscadal ar mó é ná EUR 3 000 000;
 - (c) aon chonradh nua d'fhoirgneamh a cheannach nó a fháil ar cíós (lena n-áirítear cearta úsáide, léasanna fadtéarmacha agus athnuachan ar chonarthaí tógála atá ann cheana faoi choinníollacha is lú fabhar) nach gcumhdaítear le pointe (ii) lena ngabhann muirear bliantúil de EUR 750 000 ar a laghad;
 - (d) fad a chur leis na conarthaí d'fhoirgneamh a cheannach nó a fháil ar cíós atá ann cheana, nó iad a athnuachan (lena n-áirítear cearta úsáide agus léasanna fadtéarmacha) faoi na coinníollacha céanna nó coinníollacha is mó fabhar, lena ngabhann ar a laghad muirear bliantúil EUR 3 000 000.

Beidh feidhm ag an mír seo maidir le tionscadail tógála ar de chineál idirinstiúideach iad, chomh maith le toscaireachtaí an Aontais.

Beidh an costas a bhaineann leis na foirgnimh a fheistiú san áireamh sna huasteorainneacha EUR 750 000 nó EUR 3 000 000 dá dtagraítear i bpointe (b), i bpointe (c) agus i bpointe (d). I gcás cíosanna agus conarthaí cearta úsáide, cuirfear san áireamh sna huasteorainneacha sin an costas a bhaineann leis an bhfoirgneamh a fheistiú ach ní chuirfear na muirir eile san áireamh.

6. Gan dochar d'Airteagal 16, féadfar tionscadal fála foirgníochta a mhaoiniú trí iasacht, faoi réir formheasa roimh ré ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle.

Déanfar iasachtaí a chur ar chonradh agus a aisíoc i gcomhréir le prionsabal na bainistíochta fóna airgeadais agus ag féachaint go cuí do na leasanna airgeadais is fearr de chuid an Aontais.

Nuair a bheartaíonn an institiúid an éadail a mhaoiniú trí iasacht, déanfaidh an plan maoiniúcháin a bheidh le tiolacadh, i dteannta na hiarrata le haghaidh formheas roimh ré arna dhéanamh ag an institiúid lena mbaineann, a shonrú go háirithe an méid uasta maoiniúcháin, an tréimhse maoiniúcháin, an cineál maoiniúcháin, na coinníollacha maoiniúcháin agus na coigiltis le hais cineálacha eile socruithe conarthacha.

Pléifidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle arna iarraidh le haghaidh formheasa roimh ré laistigh de cheithre seachtaine, ar féidir fad dhá sheachtain a chur leis uair amháin, ón dáta a mbeidh an togra sin faighte ag an dá institiúid. Measfar an éadail trí iasacht a bheith diúltaithe mura mbeidh sé formheasta go sainráite ag Parlaimint na hEorpa agus ag an gComhairle laistigh den spriocam.

Airteagal 259

An nós imeachta um fhaisnéis luath agus an nós imeachta um fhormheas roimh ré

1. Ní bheidh feidhm ag an nós imeachta um fhaisnéis luath a leagtar amach in Airteagal 258(2) ná ag an nós imeachta um fhormheas roimh ré a leagtar in Airteagal 258(3) maidir le talamh a fháil saor in aisce nó ar mhéid siombalach.
2. Ní bheidh feidhm ag an nós imeachta um fhaisnéis luath ná ag an nós imeachta um fhormheas roimh ré a leagtar amach i mír 1 go mír 5 d'Airteagal 258 maidir le foirgnimh chónaithe. Féadfaidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle aon fhaisnéis a bhaineann le foirgnimh chónaithe a iarraidh ón institiúid atá i gceannas orthu.
3. In imthosca eisceachtúla nó in imthosca práinne polaitiúla, féadfar an fhaisnéis luath dá dtagraítear in Airteagal 258(2) maidir le tionscadail tógála a bhaineann le toscaireachtaí an Aontais nó oifigí i dtríú tíortha a sheoladh isteach in éineacht leis an tionscadal tógála de bhun Airteagal 258(3). I gcásanna den sórt sin, cuirfear an nós imeachta um fhaisnéis luath agus an nós imeachta um fhormheas roimh ré i gcrích a luaithe is féidir.
4. Ní bheidh feidhm an nós imeachta um fhormheas roimh ré a leagtar amach i mír 3 agus i mír 4 d'Airteagal 258 maidir le conarthaí ná staidéir is gá chun meastóireacht a dhéanamh ar chostas mionsonraithe agus ar mhaoiniú an tionscadail tógála.

TEIDEAL XVI FORÁLACHA CRÍOCHNAITHEACHA AGUS IDIRTHRÉIMHSEACHA

Airteagal 260

Iarrataí ar fhaisnéis ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle

Beidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle i dteideal aon fhaisnéis nó míniú maidir le hábhair bhuiséadacha laistigh dá réimsí inniúlachta a fháil.

Airteagal 261

An tarmligean a fheidhmiú

1. Is faoi réir na gcoinníollacha a leagtar síos san Airteagal seo a thugtar an chumhacht don Choimisiún na gníomhartha tarmligthe dá dtagraítear in Airteagal 155, in Airteagal 69 agus in Airteagal 70 a ghlacadh.
2. Déanfar an chumhacht chun gníomhartha tarmligthe a ghlacadh a thabhairt don Choimisiún go ceann tréimhse dar críoch an 31 Nollaig 2020. Déanfaidh an Coimisiún, tráth nach déanaí ná dhá bhliain roimh an 31 Nollaig 2020, tuarascáil a tharraingt suas maidir le tarmligean na cumhachta. Déanfar tarmligean na cumhachta a fhadú go hintuigthe go ceann tréimhsí fhad na gcreat airgeadais ilbhliantúil ina dhiaidh sin, mura rud é go gcuireann Parlaimint na hEorpa nó an Chomhairle in aghaidh an fhadaíthe sin tráth nach déanaí ná trí mhí roimh dheireadh gach tréimhse bhailíochta an chreata airgeadais ilbhliantúil chomhfreagraigh.
3. Féadfaidh Parlaimint na hEorpa nó an Chomhairle tarmligean na cumhachta a chúlghairm aon tráth. Déanfaidh Cinneadh chun cúlghairm a dhéanamh deireadh a chur le tarmligean na cumhachta atá sonraithe sa Chinneadh sin. Gabhfaidh éifeacht leis an lá tar éis fhoilsiú an

chinnidh in Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh nó ar dháta is déanaí a shonrófar sa chinneadh. Ní dhéanfaidh sé difear do bhailíocht aon ghníomhartha tarmligthe atá i bhfeidhm cheana.

4. A luaithe a ghlacfaidh sé gníomh tarmligthe, tabharfaidh an Coimisiún fógra, an tráth céanna, do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle faoi.
5. Roimh dó gníomh tarmligthe a ghlacadh, rachaidh an Coimisiún i mbun comhairliúcháin le saineolaithe arna n-ainmniú ag gach Ballstát i gcomhréir leis na prionsabail a leagtar síos i gComhaontú Idirinstitiúideach an 13 Aibreán 2016 maidir le Reachtóireacht Níos Fearr.
6. Ní thiocfaidh gníomh tarmligthe i bhfeidhm ach amháin mura mbeidh aon agóid curtha in iúl ag Parlaimint na hEorpa ná ag an gComhairle laistigh de thréimhse dhá mhí tar éis fógra faoin ngníomh sin a thabhairt do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle nó más rud é, roimh dhul in éag na tréimhse sin, go mbeidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle araon tar éis a chur in iúl don Choimisiún nach ndéanfaidh siad aon agóid. Cuirfear síneadh leis an tréimhse sin ar thionscnamh Pharlaimint na hEorpa nó na Comhairle.

CUID A DÓ LEASUITHE AR REACHTAÍOCHT A BHAINNEANN GO SONRACH LE hEARNÁLACHA

Airteagal 262 Leasuithe ar Rialachán (CE) Uimh. 2012/2002

Leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 2012/2002⁵¹ ón gComhairle mar seo a leanas:

1. In Airteagal 4, i mír 3, cuirtear an méid seo a leanas in ionad na chéad fhomhíre:

“Nuair a chinneann an Coimisiún go gcomhlíontar na coinníollacha maidir le ranníocaíocht airgeadais ón gCiste, déanfaidh an Coimisiún, gan mhoill, na tograí riachtanacha maidir le slógadh an Chiste a chur faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle.” Áireofar sna tograí sin:

- (a) “ an fhaisnéis uile atá ar fáil, amhail dá dtagraítear i mír 1;
- (b) “ an fhaisnéis uile ábhartha eile atá i seilbh an Choimisiúin;
- (c) “ léiriú go bhfuil coinníollacha Airteagal 2 comhlíonta; “ agus
- (d) “ bonn cirt atá leis na méideanna atá á mbeartú.”

2. Leasaítear Airteagal 4, mír 4, mar seo a leanas:

“4. Tráth a ghlacfaidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle an Cinneadh chun an Ciste a shlógadh, glacfaidh an Coimisiún cinneadh, trí ghníomh cur chun feidhme, lena ndéantar an ranníocaíocht airgeadais as an gCiste a dhámhachtain agus déanfaidh sé an ranníocaíocht airgeadais sin láithreach in aon tráthchuid amháin leis an Stát tairbhíoch. Má íocadh airleacan de bhun Airteagal 4a, ní íocfar ach an t-iarmhéid.”

Airteagal 263 Leasuithe ar Rialachán (AE) Uimh. 1296/2013

Leasaítear Rialachán (AE) Uimh. 1296/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁵² mar seo a leanas:

1. In Airteagal 5, cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 2:

⁵¹ Rialachán (CE) Uimh. 2012/2002 ón gComhairle an 11 Samhain 2002 lena mbunaítear Ciste Dlúthpháirtíochta an Aontais Eorpaigh (IO L 311, 14.11.2002, Lch. 3).

⁵² Rialachán (AE) Uimh. 1296/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Nollaig 2013 maidir le Clár an Aontais Eorpaigh um Fhostaíocht agus um Nuálaíocht Shóisialta (“EaSI”) agus lena leasaítear Cinneadh Uimh. 283/2010/AE lena mbunaítear Saoráid Mhicreamhaoiniúcháin don Dul Chun Cinn Eorpach le haghaidh fostaíochta agus cuimsiú sóisialta (IO L 347, 20.12.2013, Lch. 238).

“2. Le linn thréimhse iomlán an Chláir, beidh feidhm ar an meán ag na céatadáin tháscacha seo a leanas ar na haiseanna a leagtar amach in Airteagal 3(1):

- (a) 18 % ar a laghad don ais maidir le Progress;
- (b) 18 % ar a laghad don ais maidir le EURES;
- (c) 18 % ar a laghad don ais maidir le Micreamhaoiniú agus Fiontraíocht Shóisialta.”

2. Leasaítear Airteagal 14 mar seo a leanas

- (a) cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 1:

“1. Tacóidh an ais maidir le Progress le gníomhaíochtaí i gceann amháin nó níos mó de na rannáin théamacha a liostaítear i bpointí (a), (b) agus (c).

- (a) fostaíocht, go háirithe chun dul i ngleic le dífhostaíocht na hóige;
- (b) cosaint shóisialta, cuimsiú sóisialta agus laghdú agus cosc na bochtaineachta;
- (c) dálaí oibre.”

- (b) leasaítear mír 2 mar a leanas:

“2. Ón leithdháileadh foriomlán don ais maidir le Progress, leithdháilfear cion suntasach de sin ar thástáil shóisialta a chur chun cinn mar mhodh chun réitigh nuálacha a thriail agus a mheas d’fhonn iad a mhéadú ó scála.”

3. Cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 19:

“Airteagal 19

Rannáin théamacha agus maoiniú

Tacóidh an ais maidir le EURES le gníomhaíochtaí i gceann amháin nó níos mó de na rannáin théamacha a liostaítear i bpointí (a), (b) agus (c).

- (a) trédhearcacht maidir le folúntais poist, le hiarratais ar phost agus le haon fhaisnéis ghaolmhar d’iarrthóirí agus d’fhostóirí;
- (b) seirbhísí a fhorbairt chun oibrithe a earcú agus a chur i bhfostaíocht trí fholúntais agus iarratais ar phoist a imréiteach ar leibhéal an Aontais, go háirithe scéimeanna soghluaisteachta spriocdhírithe;
- (c) comhpháirtíochtaí trasteorann.”

4. Cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 25:

“Airteagal 25

Rannáin théamacha agus maoiniú

Tacóidh an ais maidir le Micreamhaoiniú agus Fiontraíocht Shóisialta le gníomhaíochtaí i gceann amháin nó níos mó de na rannáin théamacha a liostaítear i bpointí (a) agus (b):

(a) micreamhaoiniú do ghrúpaí leochaileacha agus do mhicrifhiontair:

(b) fiontraíocht shóisialta.”

5. Scriostar Airteagal 33.

Airteagal 264

Leasuithe ar Rialachán (AE) Uimh. 1301/2013

Leasaítear Rialachán (AE) Uimh. 1301/2013 mar seo a leanas:

1. In Airteagal 3, i mír 1, cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe (e):

“infheistíocht i bhforbairt na hacmhainneachta inginiúla trí infheistíocht sheasta i dtrealamh agus i mbonneagar, lena n-áirítear bonneagar cultúrtha agus tuarasóireachta inbhuanaithe, seirbhísí d’fhiontair, tacaíocht do chomhlachtaí taighde agus nuálaíochta agus infheistíocht i dteicneolaíocht agus i dtaighde feidhmeach i bhfiontair;”

2. In Airteagal 5, i mír 9, cuirtear isteach an pointe (e) seo a leanas:

“(e) tacú le glacadh agus le lánpháirtiú eacnamaíoch agus sóisialta imirceach agus dídeanaithe”

3. Sa tábla in Iarscríbhinn I, cuirtear an méid seo a leanas in ionad an téacs dar tús “Bonneagar sóisialta” go dtí deireadh an tábla:

“Bonneagar sóisialta

Cúram leanaí & oideachas	daoine	Acmhainn an bhonneagair cúraim leanaí nó oideachais a fhaigheann tacaíocht
Sláinte	daoine	Daonra atá cuimsithe ag seirbhísí sláinte feabhsaithe
Tithíocht	aonaid tithíochta	Tithíocht athshlánaithe
	aonaid tithíochta	Tithíocht athchóirithe, d’imircigh agus do dhídeanaithe (gan ionaid ghhlactha san áireamh)
Imircigh dídeanaithe agus	daoine	Acmhainn an bhonneagair lena dtacaítear le himircigh agus le dídeanaithe (seachas tithíocht)

Táscairí sonracha maidir leis an bhforbairt uirbeach

	daoine	Daonra a bhfuil cónaí air i limistéir a bhfuil straitéisí comhtháite forbartha uirbí acu
	méadair chearnacha	Spás oscailte atá cruthaithe nó athshlánaithe i limistéir uirbeacha
	méadair chearnacha	Foirgnimh phoiblí nó thráchtála atá tógtha nó athchóirithe i limistéir uirbeacha

Airteagal 265

Leasuithe ar Rialachán (AE) Uimh. 1303/2013

Leasaítear Rialachán (AE) Uimh. 1303/2013 mar seo a leanas:

1. Leasaítear Airteagal 2 mar seo a leanas

(a) cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe 10:

“(10) ciallaíonn ‘tairbhí’ comhlacht poiblí nó príobháideach, atá freagrach as oibriúcháir a thionscnamh nó a thionscnamh agus a chur chun feidhme; agus i gcomhthéacs scéimeanna Státchabhrach, de réir mar a shainítear iad i bpointe 13 den Airteagal seo, an comhlacht a fhaigheann an chabhair; i gcomhthéacs ionstraimí airgeadais faoi Theideal IV de chuid a Dó den Rialachán seo, comhlacht a dhéanann an ionstraim airgeadais, nó ciste de chistí de réir mar is iomchuí, a chur chun feidhme;”

(b) cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe 31:

“(31) ciallaíonn ‘straitéis mhacrairéigiúnach’ creat comhtháite a fhéadfaidh tacaíocht a fháil ó Chistí SIE as measc cistí eile, chun aghaidh a thabhairt ar dhúshlán choiteanna a bhíonn os comhair limistéar geografach sainithe a bhaineann le Ballstáit agus tríú tíortha atá lonnaithe sa limistéar geografach céanna, a bhaineann tairbhe, ar an tslí sin, as comhar neartaithe a rannchuidíonn le baint amach an chomhtháthaithe eacnamaíoch, shóisialta agus chríochaigh;”

2. In Airteagal 4, i mír 7, cuirtear “Airteagal 62 den Rialachán Airgeadais” in ionad na tagartha do “Airteagal 59 den Rialachán Airgeadais”.

3. In Airteagal 4, cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 8:

“8. Déanfaidh an Coimisiún agus na Ballstáit prionsabal na bainistíochta fóna airgeadais a chur i bhfeidhm i gcomhréir le hAirteagal 31, le hAirteagal 34(1) agus le hAirteagal 59 den Rialachán Airgeadais.”

4. In Airteagal 9, cuirtear isteach an fhomhír seo a leanas:

“Leis na tosaíochtaí a shocraítear le haghaidh gach ceann de na Cistí SIE sna rialacha sonracha maidir le cistí, clúdófar go háirithe an úsáid iomchuí a bhaintear as gach ciste i réimsí na himirce agus an tearmainn.”

5. In Airteagal 16, cuirtear isteach an mhír 4a seo a leanas:

“4a. I gcás inarb infheidhme, cuirfidh an Ballstát Comhaontú Comhpháirtíochta leasaithe isteach roimh an 31 Eanáir tar éis don Choimisiún leasuithe ar chlár amháin nó níos mó a fhormheas an bhliain féilire roimhe sin i gcomhréir leis an dara fomhír d’Airteagal 30(2).

Glacfaidh an Coimisiún Cinneadh gach bliain roimh an 31 Márta lena ndeimhneofar go léiríonn na leasuithe ar an gComhaontú Comhpháirtíochta leasú amháin nó níos mó ar an gclár atá formheasta ag an gCoimisiún sa bhliain féilire roimhe sin.

Féadfar a áireamh leis an gCinneadh sin leasú ar mhíreanna eile den Chomhaontú Comhpháirtíochta de bhun an togra dá dtagraítear i mír 4, ar choinníoll go gcuirtear an togra faoi bhráid an Choimisiúin roimh an 31 Nollaig den bhliain féilire roimhe sin.”;

6. Cuirtear isteach an tAirteagal 30a seo a leanas:

“Airteagal 30a

1. Féadfar cuid de leithdháileadh Chistí SIE Ballstáit, ar iarraidh ón mBallstát sin agus i gcomhaontú leis an gCoimisiún, a aistriú chuig ionstraim nó chuig roinnt ionstraimí atá bunaithe faoin Rialachán Airgeadais nó faoi Rialacháin a bhaineann go sonracha le hearnálacha nó chun cumas seasaimh riosca CEIS a fheabhsú i gcomhréir le hAirteagal 125 den Rialachán Airgeadais. Ba cheart an iarraidh ar leithdháileadh Chistí SIE a chur isteach roimh an 30 Meán Fómhair.

2. Ní fhéadfar ach leithreasuithe airgeadais na mblianta todhchaí i bplean airgeadais cláir a aistriú.

3. Beidh togra maidir le leasú a dhéanamh ar an gclár nó ar na cláir óna ndéanfar an t-aistriú ag gabháil leis an iarraidh. Déanfar leasuithe comhfhreagracha ar an gclár agus ar an gComhaontú Comhpháirtíochta i gcomhréir le hAirteagal 30(2) lena leagfar amach an méid iomlán a aistreofar do gach bliain ábhartha chuig an gCoimisiún.”

7. In Airteagal 32, cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 4:

“4. I gcás ina gcinntídh an coiste roghnúcháin do na straitéisí forbartha áitiúla faoi stiúir an phobail arna mbunú faoi Airteagal 33(3) go mbeidh gá le tacaíocht ó níos mó ná Ciste amháin chun an straitéis forbartha áitiúil faoi stiúir an phobail atá roghnaithe a chur chun feidhme, féadfaidh sé Ciste ceannais a ainmniú i gcomhréir leis na rialacha agus nósanna imeachta náisiúnta chun tacú leis na costais ullmhúcháin, reatha agus bheochana uile faoi phointe (d) agus faoi phointe (e) d’Airteagal 35(1) don straitéis forbartha áitiúil faoi stiúir an phobail.”

8. In Airteagal 34, cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 3:

“3. Beidh an méid seo a leanas san áireamh i gcúraimí na ngrúpaí gníomhaíochta áitiúla:

- (a) acmhainneacht na ngníomhaithe áitiúla a fhorbairt chun oibríochtaí a fhorbairt agus a chur chun feidhme lena n-áirítear a gcumais bhainistíochta tionscadal a chothú;
- (b) nós imeachta roghnúcháin neamh-idirdhealaitheach agus trédhearcach a tharraingt suas, lena seachnaítear coinbhleacht leasa, lena n-áirítear go gcaitheann comhpháirtithe nach údaráis phoiblí iad 50 % ar a laghad de na vótaí i gcinntí roghnúcháin, agus lena gceadófar roghnú trí nós imeachta i scríbhinn;
- (c) critéir oibiachtúla neamh-idirdhealaitheacha maidir le roghnú oibríochtaí a tharraingt suas agus a fhorbairt lena n-áirítear comhleanúnachas leis an straitéis forbartha áitiúil faoi stiúir an phobail trí thosaíocht a thabhairt do na hoibríochtaí sin de réir a mhéid a rannchuidíonn siad le cuspóirí agus spriocanna na straitéise sin a bhaint amach;
- (d) glaonna ar thograí nó nós imeachta leanúnach maidir le tionscadail a chur isteach a ullmhú agus a fhoilsiú;
- (e) iarratais ar thacaíocht a fháil agus measúnú a dhéanamh orthu;
- (f) oibríochtaí a roghnú agus méid na tacaíochta a shocrú agus na tograí a thíolacadh don chomhlacht atá freagrach as fíorú críochnaitheach a dhéanamh ar incháilitheacht sula ndéanfar iad a fhorbairt;
- (g) faireachán a dhéanamh ar chur chun feidhme na straitéise forbartha áitiúla faoi stiúir an phobail agus ar na hoibríochtaí a fhaigheann tacaíocht agus gníomhaíochtaí meastóireachta sonracha a dhéanamh atá nasctha leis an straitéis sin.

I gcás ina ndéanann grúpaí gníomhaíochta áitiúla cúraimí nach gcumhdaítear faoi phointí (a) go (g), ar faoi fhreagracht an údaráis bainistíochta nó an údaráis deimhniúcháin nó na gníomhaireachta íocaíochta iad, ainmneofar na grúpaí gníomhaíochta áitiúla sin ina gcomhlachtaí idirmheánacha i gcomhréir leis na rialacha sonracha maidir le cistí.”

9. In Airteagal 36, cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 3:

“3. I gcomhréir leis na rialacha sonracha maidir le cistí, féadfaidh an Ballstát nó an t-údarás bainistíochta cúraimí áirithe a tharmligean chuig comhlacht idirmheánach amháin nó níos mó, lena n-áirítear údaráis áitiúla, comhlachtaí forbartha réigiúnaí nó eagraíochtaí neamhrialtasacha atá nasctha le ITI a bhainistiú agus a chur chun feidhme.”

10. Leasaítear Airteagal 37 mar seo a leanas:

- (a) i mír 2, cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe (c):

“(c) meastachán de na hacmhainní breise poiblí agus príobháideacha a d’fhéadfadh teacht aníos i ngeall ar an ionstraim airgeadais agus sin a ríomh síos go dtí leibhéal an fhaighteora dheiridh (éifeacht ghíarála dhóchúil), lena n-áirítear de réir mar is

iomchuí measúnú ar an ngá atá le cóir dhifreáilte, agus ar leibhéal na córa sin, chun acmhainní contrapháirtí a mhealladh ó infheisteoirí príobháideacha agus/nó tuairisc ar na sásraí a bheidh le húsáid chun an gá atá leis an gcóir dhifreáilte sin, agus a mhéid di, a shuíomh, amhail próiseas measúnaithe atá iomaíoch nó atá neamhspleách go hiomchuí;”;

(b) Cuirtear an méid seo a leanas in ionad na chéad fhomhíre de mhír 3:

“Féadfar an measúnú *ex-ante* dá dtagraítear i mír 2 an mheastóireacht *ex-ante* a rinneadh i gcomhréir le pointe (h) d’Airteagal 202(1) den Rialachán Airgeadais a chur san áireamh agus féadfar é a dhéanamh i gcéimeanna. In aon chás, cuirfear i gcrích é sula gcinneann an t-údarás bainistíochta ranníocaíochtaí cláir a dhéanamh le hionstraim airgeadais.”

11. Leasaítear Airteagal 38 mar seo a leanas:

(a) I mír 1, cuirtear isteach an pointe (c) seo a leanas:

“(c) ionstraimí airgeadais lena gceadaítear teaghlaim de ranníocaíocht den sórt sin le táirgí airgeadais BEI faoin gCiste Eorpach le haghaidh Infheistíochtaí Straitéiseacha.”

(b) leasaítear mír 4 mar seo a leanas:

(i) leasaítear an chéad fhomhír mar seo a leanas:

-cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe (b) agus phointe (c):

“(b) cúraimí cur chun feidhme a chur ar a n-iontaoibh seo a leanas trí chonradh a dhámhachtain go díreach ar:

(i) BEI;

(ii) institiúid idirnáisiúnta airgeadais ina bhfuil Ballstát ina scairshealbhóir;

(iii) banc nó institiúid airgeadais ar úinéireacht phoiblí a bhunaítear mar eintiteas dlíthiúil, a dhéanann gníomhaíochtaí airgeadais ar bhonn gairmiúil agus a chomhlíonann na coinníollacha uile seo a leanas:

- níl aon rannpháirteachas caipitiúil príobháideach díreach ann, cé is moite d’fhoirmeacha neamhrialaithe agus neamhbhlocála de rannpháirteachas caipitiúil príobháideach a cheanglaítear le forálacha reachtacha náisiúnta, i gcomhréir leis na Conarthaí, nach n-imríonn tionchar cinntitheach ar an mbanc nó ar an institiúideach ábhartha;
- feidhmíonn sé faoi shainordú beartais phoiblí atá tugtha ag údarás ábhartha de chuid Ballstáit ar an leibhéal náisiúnta nó réigiúnach, chun gníomhaíochtaí forbartha eacnamaíocha a dhéanamh a chuireann le cuspóirí Chistí SIE;

- cuireann sé a ghníomhaíochtaí forbartha i gcrích i réigiúin, i réimsí beartais agus in earnálacha nach mbíonn teacht go hiondúil ar mhaoiniú ó fhoinsí margaidh nó nach mbíonn an maoiniú sin leordhóthanach;
- feidhmíonn sé ar bhonn neamhbhrabúsach chun inbhuanaitheacht fhadtéarmach airgeadais a áirithiú;
- ní féidir leis an bpobal airgead a chur i dtaisce ann; agus
- tá sé faoi réir maoirseacht ag údarás neamhspleách i gcomhréir leis an dlí náisiúnta.

(c) cúraimí cur chun feidhme a chur ar iontaoibh ar chomhlacht eile arna rialú faoin dlí poiblí nó príobháideach; nó”;

- cuirtear isteach an pointe (d) seo a leanas:

“(d) cúraimí cur chun feidhme a chur i gcrích go díreach, i gcás ionstraimí airgeadais ar iasachtaí nó ráthaíochtaí amháin atá i gceist iontu. Sa chás sin, measfar gurb é an t-údarás bainistíochta an tairbhí mar a shainmhínítear i bpointe (10) d’Airteagal 2.”;

(ii) cuirtear an méid seo a leanas in ionad an dara fomhír:

“Nuair a chuirtear an ionstraim airgeadais chun feidhme, áirítear na comhlachtaí dá dtagraítear i bpointí (a) go (d) den chéad fhomhír go gcomhlíontar an dlí infheidhme, lena n-áirítear rialacha a chumhdaíonn Cistí SIE, Státchabhair, soláthar poiblí agus caighdeán ábhartha agus an reachtaíocht is infheidhme maidir le sciúradh airgid a chosc, leis an gcomhrac in aghaidh na sceimhlitheoireachta agus le calaois chánach agus imghabháil cánach. Ní bhainfidh na comhlachtaí sin úsáid as struchtúir chun cáin a sheachaint, nó ní bheidh aon bhaint acu lena leithéid, go háirithe scéimeanna nó cleachtais maidir le pleanáil ionsaitheach cánach nach gcomhlíonann critéir dea-rialachais maidir le cáin a leagtar amach i reachtaíocht an Aontais, lena n-áirítear moltaí agus teachtaireachtaí ón gCoimisiún nó fógra foirmiúil ar bith uaidh. Ní bhunófar iad i ndlínsí nach gcomhoibríonn leis an Aontas maidir le cur i bhfeidhm caighdeán cánach atá comhaontaithe go hidirnáisiúnta i dtaca le trédhearcacht agus malartú faisnéise agus, maidir le cur chun feidhme oibríochtaí airgeadais, ní choimeádfaidh siad caidreamh gnó le heintitis atá corpraithe sna dlínsí sin. Féadfaidh na comhlachtaí sin, faoina bhfreagracht, comhaontuithe a thabhairt i gcrích le hidirghabhálaithe airgeadais maidir le cur chun feidhme oibríochtaí airgeadais. Déanfaidh siad ceanglais dá dtagraítear sa mhír seo a thrasú ina gconarthaí leis na hidirghabhálaithe airgeadais a roghnófar le bheith rannpháirteach i bhforfheidhmiú oibríochtaí airgeadais faoi na comhaontuithe sin.”

(c) Cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 5 agus mhír 6:

“5. Maidir leis na comhlachtaí dá dtagraítear i bpointe (a), pointe (b) agus pointe (c) den chéad fhomhír de mhír 4, féadfaidh siad, nuair a bhíonn cistí de chistí

á gcur chun feidhme acu, cuid den chur chun feidhme a chur ar iontaoibh sa bhreis ar idirghabhálaithe airgeadais ar choinníoll go n-áiritheoidh comhlachtaí den sórt sin atá faoina bhfreagracht go gcomhlíonann na hidirghabhálaithe airgeadais na critéir a leagtar síos in Airteagal 150(2), agus Airteagal 202(2) agus (4) den Rialachán Airgeadais. Déanfar idirghabhálaithe airgeadais a roghnú bunaithe ar nósanna imeachta oscailte, trédhearcacha, comhréireacha agus neamh-idirdhealaitheacha, trína seachnófar coinbhleacht leasa.

6. Déanfaidh na comhlachtaí dá dtagraítear i bpointe (b) agus pointe (c) den chéad fhomhír de mhír 4, a ndearnadh cúraimí cur chun feidhme a chur ar a n-iontaoibh, cuntais mhuiníneacha a oscailt ina n-ainm nó thar ceann an údaráis bainistíochta, nó cuirfidh siad an ionstraim airgeadais ar bun mar bhloc airgeadais ar leith laistigh d'institiúid airgeadais. Sa chás ina bhfuil sé mar bhloc airgeadais ar leith, déanfar idirdhealú cuntasáíochta idir acmhainní cláir a infheistítear san ionstraim airgeadais agus na hacmhainní eile atá ar fáil san institiúid airgeadais. Déanfar na sócmhainní atá á sealbhú sna cuntais mhuiníneacha agus i mbloic airgeadais ar leith den sórt sin a bhainistiú i gcomhréir le prionsabal na bainistíochta fóna airgeadais, de réir rialacha stuamachta iomchuí agus beidh leachtacht iomchuí acu.”

(d) Cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 8:

“8. Maidir le hionstraimí airgeadais a chuirtear chun feidhme faoi phointe (d) den chéad fhomhír de mhír 4, déanfar na téarmaí agus coinníollacha maidir le ranníocaíochtaí cláir leis na hionstraimí airgeadais a leagan amach i ndoiciméad straitéise i gcomhréir le hIarscríbhinn IV a bheidh le scrúdú ag an gcoiste faireacháin.

12. Leasaítear Airteagal 39 mar seo a leanas:

(a) Cuirtear an méid seo a leanas in ionad abairt réamhráiteach na chéad fhomhíre de mhír 2:

“Féadfaidh Ballstáit leas a bhaint as CFRE agus CETFT le linn na tréimhse incháilitheachta a léirítear in Airteagal 65(2) chun rannchuidiú airgeadais a sholáthar d’ionstraimí airgeadais dá dtagraítear i bpointe (a) d’Airteagal 38(1) den Rialachán seo, atá á gcur chun feidhme go hindíreach ag an gCoimisiún le BEI de bhun phointe (c)(iii) d’Airteagal 61(1) agus Airteagal 201(4) den Rialachán Airgeadais, i ndáil leis na gníomhaíochtaí seo a leanas:”

(b) i mír 4:

(i) cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe (a):

“(a) de mhaolú ar Airteagal 37(2), beidh sé bunaithe ar mheasúnú *ex ante* ar leibhéal an Aontais arna dhéanamh ag BEI agus ag an gCoimisiún nó, má tá fáil ar na sonraí is déanaí, ar mheasúnú *ex ante* náisiúnta nó réigiúnach arna dhéanamh ag an mBallstát rannpháirteach.

Ar bhonn na bhfoinsí sonraí atá ar fáil maidir leis an maoiniú fiachais bainc agus FBManna, cuimseoidh an measúnú *ex ante*, *inter alia*, anailís ar

riachtanais mhaoinithe FBManna ar leibhéal an Aontais, coinníollacha agus riachtanais FBManna chomh maith le léiriú den bhearna mhaoinithe FBM, próifíl den staid eacnamaíoch agus airgeadais in earnáil FBM ar an leibhéal ábhartha, mais chriticiúil íosta de na ranníocaíochtaí comhiomlána, raon de thoirt mheasta na n-iasachtaí iomlána arna nginiúint ag ranníocaíochtaí den sórt sin, agus an breisluach;”

(ii) cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe (b):

“(b) déanfaidh gach Ballstát rannpháirteach é a sholáthar mar chuid d’ais tosaíochta ar leithligh laistigh de chlár i gcás ranníocaíocht CFRE, nó clár tiomnaithe náisiúnta aonair in aghaidh gach ranníocaíocht airgeadais ag CFRE agus ag CETFT a thacaíonn leis an gcuspóir téamach a leagtar amach i bpointe (3) den chéad mhír d’Airteagal 9;”

(c) cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 7:

“7. De mhaolú ar Airteagal 41(1) agus (2) a mhéid a bhaineann leis na ranníocaíochtaí airgeadais dá dtagraítear i mír 2 den Airteagal seo, déanfar iarratas ar íocaíocht ag an mBallstát ar an gCoimisiún ar bhonn 100 % de na méideanna atá le híoc ag an mBallstát le BEI i gcomhréir leis an sceideal atá sainithe sa chomhaontú cistiúcháin dá dtagraítear i bpointe (c) den chéad fhomhír de mhír 4 den Airteagal seo. Beidh iarratais ar íocaíocht mar sin bunaithe ar na méideanna atá iarrtha ag BEI agus a mheastar a bheith riachtanach chun ceangaltas faoi chonarthaí ráthaíochtaí nó idirbhearta urrúsúcháin atá le tabhairt chun críche laistigh de na trí mí ina dhiaidh sin a chumhdach. Íocaíochtaí ó Bhallstáit chuig BEI, déanfar iad gan mhoill agus in aon chás sula rachaidh BEI i mbun ceangaltas.”;

(d) cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 8:

“8. Ag tráth dúnta an chláir, is é a bheidh sa chaiteachas incháilithe, dá dtagraítear i bpointe (a) agus pointe (b) d’Airteagal 42(1), ná méid iomlán na ranníocaíochtaí cláir a íoctar leis an ionstraim airgeadais, a chomhfhreagraíonn dóibh seo a leanas:

(a) le haghaidh na ngníomhaíochtaí dá dtagraítear i bpointe (a) den chéad fhomhír de mhír 2 den Airteagal seo, na hacmhainní dá dtagraítear i bpointe (b) den chéad fhomhír d’Airteagal 42(1);

(b) le haghaidh na ngníomhaíochtaí dá dtagraítear i bpointe (b) den chéad fhomhír de mhír 2, an méid comhiomlán den mhaoiniú fiachais nua a thig ó idirbhearta urrúsúcháin, arna íoc le nó chun sochair FBManna incháilithe laistigh den tréimhse incháilitheachta a léirítear in Airteagal 65(2).”;

13. Cuirtear isteach an tAirteagal 39a seo a leanas:

“Airteagal 39a

Ranníocaíochtaí Chistí SIE le hionstraimí airgeadais lena gceadaítear teaghlaim de ranníocaíocht den sórt sin le táirgí airgeadais BEI faoin gCiste Eorpach le haghaidh Infheistíochtaí Straitéiseacha

1. Féadfaidh na Ballstáit Cistí SIE a úsáid chun ranníocaíocht a dhéanamh le hionstraimí airgeadais dá dtagraítear i bpointe (c) d’Airteagal 38(1) chun infheistíocht bhreise a mhealladh ón earnáil phríobháideach.

2. Ní rachaidh an ranníocaíocht dá dtagraítear i mír 1 thar 25 % den tacaíocht iomlán a sholáthrófar d’fhaighteoirí deiridh. Sna réigiúin thearcfhorbartha dá dtagraítear i bpointe (b) d’Airteagal 120(3), féadfaidh an ranníocaíocht airgeadais dul thar 25 % i gcás ina mbeidh údar cuí leis i ngeall ar an measúnú *ex-ante*, ach ní rachaidh sé thar 50 %. Is éard a bheidh sa tacaíocht iomlán dá dtagraítear sa mhír seo méid iomlán na n-iascachtaí nua agus na n-iascachtaí ráthaithe, chomh maith leis na hinfeistíochtaí cothromais agus cuasachothromais, a sholáthrófar d’fhaighteoirí deiridh. Ní chuirfear san áireamh na hiasachtaí ráthaithe dá dtagraítear sa mhír seo ach sa mhéid agus go bhfuil acmhainní Chistí SIE geallta do chonarthaí ráthaíochta a ríomhtar ar bhonn measúnaithe riosca *ex-ante* stuama lena gcumhdaítear méid iolrach iasachtaí nua.

3. De mhaolú ar Airteagal 37(2), féadfaidh ranníocaíochtaí de bhun mhír 1 a bhunú ar an measúnú ullmhúcháin, lena n-áirítear dícheall cuí, arna dhéanamh ag BEI chun críocha a ranníocaíochta leis an táirge airgeadais faoi CEIS.

4. Beidh an tuairisciú ó na húdaráis bhainistíochta faoi Airteagal 46 maidir le hoibriochtaí comhdhéanta d’ionstraimí airgeadais faoin Airteagal seo bunaithe ar fhaisnéis a choinneoidh BEI chun críocha a thuairiscithe de bhun Airteagal 16(1) agus (2) de Rialachán CEIS, arna comhlánú leis an bhfaisnéis bhreise a cheanglaítear faoi Airteagal 46(2).

5. Agus é ag déanamh ranníocaíocht le hionstraimí airgeadais dá dtagraítear i bpointe (c) d’Airteagal 38(1), féadfaidh an t-údarás bainistíochta ceann ar bith de na nithe seo a leanas a dhéanamh:

(a) infheistíocht a dhéanamh i gcaipiteal eintitis dhlíthiúil atá ann cheana nó i gcaipiteal eintitis dhlíthiúil nuachruthaithe atá tiomnaithe d’infheistíochtaí i bhfaighteoirí deiridh atá comhsheasmhach le cuspóirí Chistí SIE faoi seach a chur chun feidhme, agus a thabharfaidh faoi chúraimí cur chun feidhme;

(b) cúraimí cur chun feidhme a chur ar iontaoibh ar institiúid airgeadais a osclóidh cuntas muiníneach ina ainm nó thar ceann an údaráis bainistíochta nó a chuirfidh ar bun bloc airgeadais ar leith laistigh den institiúid airgeadais le haghaidh ranníocaíochta cláir. Sa chás ina bhfuil sé mar bhloc airgeadais ar leith, déanfar idirdhealú cuntasíochta idir acmhainní cláir a infheistítear san ionstraim airgeadais agus na hacmhainní eile atá ar fáil san institiúid airgeadais. Déanfar na sócmhainní atá á sealbhú sna cuntais mhuiníneacha agus i mbloic airgeadais ar leith den sórt sin a bhainistiú i gcomhréir le prionsabal na bainistíochta fóna airgeadais, de réir rialacha stuamachta iomchuí agus beidh leachtacht iomchuí acu.

Chun críocha an Airteagail seo, féadfaidh ionstraim airgeadais a bheith i bhfoirm ardáin infheistíochta, nó a bheith mar chuid de, i gcomhréir le hAirteagal 2(4) de Rialachán CEIS, ar choinníoll go mbeidh an t-ardán infheistíochta i bhfoirm aonáin shainchuspóirigh nó cuntais bhainistithe.

6. Nuair a chuirtear an ionstraim airgeadais chun feidhme faoi phointe (c) d’Airteagal 38(1), áiritheoidh na comhlachtaí dá dtagraítear i mír 2 den Airteagal seo go gcomhlíontar an dlí infheidhme, lena n-áirítear rialacha a chumhdaíonn Cistí SIE, Státchabhair, soláthar poiblí agus caighdeáin ábhartha agus an reachtaíocht is infheidhme maidir le sciúradh airgid a chosc, leis an gcomhrac in aghaidh na sceimhlitheoireachta agus le calaois chánach agus imghabháil cánach. Ní bhainfidh na comhlachtaí sin úsáid as struchtúir chun cáin a sheachaint, nó ní bheidh aon bhaint acu lena leithéid, go háirithe scéimeanna nó cleachtais maidir le planáil ionsaitheach cánach nach gcomhlíonann critéir dea-rialachais maidir le cáin a leagtar amach i reachtaíocht an Aontais, lena n-áirítear moltaí agus teachtaireachtaí ón gCoimisiún nó fógra foirmiúil ar bith uaidh. Ní bhunófar iad i ndlíní nach gcomhoibríonn leis an Aontas maidir le cur i bhfeidhm caighdeán cánach atá comhaontaithe go hidirnáisiúnta i dtaca le trédhearcacht agus malartú faisnéise agus, maidir le cur chun feidhme oibríochtaí airgeadais, ní choimeádfaidh siad caidreamh gnó le heintitis atá corpraithe sna dlíní sin. Féadfaidh na comhlachtaí sin, faoina bhfreagracht, comhaontuithe a thabhairt i gcrích le hidirghabhálaithe airgeadais maidir le cur chun feidhme oibríochtaí airgeadais. Déanfaidh siad ceanglais dá dtagraítear sa mhír seo a thrasú ina gconarthaí leis na hidirghabhálaithe airgeadais a roghnófar le bheith rannpháirteach i bhforfeidhmiú oibríochtaí airgeadais faoi na comhaontuithe sin.

7. Maidir leis na comhlachtaí dá dtagraítear i 2 den Airteagal seo, féadfaidh siad, nuair a bhíonn cistí de chistí á gcur chun feidhme acu, cuid den chur chun feidhme a chur ar iontaoibh sa bhreis ar idirghabhálaithe airgeadais ar choinníoll go n-áiritheoidh na comhlachtaí sin atá faoina bhfreagracht go gcomhlíonann na hidirghabhálaithe airgeadais na critéir a leagtar síos in Airteagal 201(4), agus Airteagal 202(1) agus (2) den Rialachán Airgeadais. Déanfar na hidirghabhálaithe airgeadais a roghnú bunaithe ar nósanna imeachta oscailte, trédhearcacha, comhréireacha agus neamh-idirdhealaitheacha, trína seachnófar coinbhleacht leasa.

8. Sa chás go ndéanann údaráis bhainistíochta ranníocaíocht ó acmhainní cláir Chistí SIE le hionstraim atá ann cheana faoi phointe (c) d’Airteagal 38(1), a bhfuil an bainisteoir cistí roghnaithe cheana ag BEI, cuirfidh institiúidí idirnáisiúnta airgeadais ina bhfuil Ballstát ina scairshealbhóir, nó banc nó institiúid airgeadais ar úinéireacht phoiblí a bunaíodh mar eintiteas dlíthiúil a dhéanann gníomhaíochtaí airgeadais ar bhonn gairmiúil agus a chomhlíonann na coinníollacha a leagtar amach faoi Airteagal 38(4)(b)(iii), cuirfidh siad cúraimí cur chun feidhme ar iontaoibh ar an mbainisteoir cistí seo trí chonradh a dhámhachtain go díreach.

9. De mhaolú ar Airteagal 41(1) agus (2), maidir le ranníocaíochtaí le hionstraimí airgeadais faoi mhír 8 den Airteagal seo, déanfar na hiarratais ar íocaíocht eatramhach a chéimniú i gcomhréir leis an sceideal íocaíochta a leagtar amach sa chomhaontú cistiúcháin. Beidh an sceideal íocaíochta dá dtagraítear sa chéad abairt ag teacht leis an sceideal íocaíochta atá aontaithe d’infheisteoirí eile san ionstraim airgeadais céanna.

10. Leagfar síos na téarmaí agus na coinníollacha le haghaidh ranníocaíochtaí de bhun phointe (c) d’Airteagal 38(1) i gcomhaontuithe cistiúcháin i gcomhréir le hIarscríbhinn IV ar na leibhéil seo a leanas:

a) i gcás inarb infheidhme, idir na hionadaithe atá sainordaithe go cuí de chuid an údaráis bainistíochta agus an comhlacht a chuireann an ciste de chistí chun feidhme;

b) idir na hionadaithe atá sainordaithe go cuí de chuid an údaráis bainistíochta, nó i gcás inarb infheidhme, an comhlacht a chuireann an ciste de chistí chun feidhme, agus an comhlacht a chuireann an ionstraim airgeadais chun feidhme.

11. Maidir le ranníocaíochtaí de bhun mhír 1 le hardáin infheistíochtaí a fhaigheann ranníocaíochtaí ó ionstraimí a chuirtear ar bun ar leibhéal an Aontais, áiríteofar comhsheasmhacht le rialacha maidir le stáitchabhair de bhun Airteagal 202(2)(c) den Rialachán Airgeadais.

12. I gcás ionstraimí airgeadais dá dtagraítear i bpointe (c) d’Airteagal 38(1), atá i bhfoirm ionstraime ráthaíochta, féadfaidh Cistí SIE ranníocaíocht a dhéanamh le tráinsí sóisearacha agus/nó forbraíochta na bpunann iasachtaí a chumhdaítear freisin faoi ráthaíocht CEIS ón Aontas.

13. I gcás CFRE, CSE, an Ciste Comhtháthaithe agus CEMI, féadfar tosaíocht ar leithligh a shocrú agus i gcás CETFT, féadfar oibríocht de chineál ar leithligh a shocrú lena mbaineann ráta cómhaoinithe suas le 100 % laistigh de chlár chun tacú le hoibríochtaí trí bhithin ionstraimí airgeadais dá dtagraítear i bpointe (c) d’Airteagal 38(1).

14. In ainneoin Airteagal 70 agus Airteagal 93(1), féadfar ranníocaíochtaí de bhun mhír 1 den Airteagal seo a úsáid chun maoiniú nua fiachais agus cothromais a chruthú i geríoch uile an Bhallstáit gan aird ar na catagóirí réigiúin, mura rud é go bhforáiltear dá mhalairt sa chomhaontú cistiúcháin.

15. Roimh dheireadh 2019, déanfaidh an Coimisiún athbhreithniú ar chur i bhfeidhm an Airteagail seo agus, i gcás inarb iomchuí, cuirfidh sé togra reachtach faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle.”;

14. Leasaítear Airteagal 40 mar seo a leanas:

(a) Cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 1 agus mhír 2:

“1. Ní dhéanfaidh na húdaráis a ainmnítear i gcomhréir le hAirteagal 124 den Rialachán seo agus le hAirteagal 65 de Rialachán CETFT fíoruithe ar an láthair ar leibhéal BEI nó ar leibhéal institiúidí idirnáisiúnta airgeadais eile ina bhfuil Ballstát ina scairshealbhóir ar ionstraimí airgeadais atá curtha chun feidhme acu.

Mar sin féin, i gcomhréir le hAirteagal 125(5), déanfaidh na húdaráis ainmnithe fíoruithe ar leibhéal na gcomhlachtaí eile a chuireann na hionstraimí airgeadais chun feidhme i ndlínse Bhallstáit na gcomhlachtaí féin faoi seach agus, i gcás inar gá, ar leibhéal an fhaighteora dheiridh.

Cuirfidh BEI nó institiúidí idirnáisiúnta airgeadais eile ina bhfuil Ballstát ina scairshealbhóir tuarascálacha ar rialú ar fáil do na húdaráis ainmnithe le gach iarratas ar íocaíocht. Ina theannta sin, soláthróidh siad don Choimisiún agus do na húdaráis ainmnithe tuarascáil bhliantúil iniúcháireachta, tuarascáil a chuirfidh iniúcháirí seachtracha na gcomhlachtaí sin i dtoll a chéile.

Cumhachtófar don Choimisiún gníomh cur chun feidhme a ghlacadh maidir leis an múnla do na tuarascálacha ar rialú agus na tuarascálacha bliantúla iniúcháireachta a luaitear sa chéad fhomhír den mhír seo.

Glacfar an gníomh cur chun feidhme sin i gcomhréir leis an nós imeachta comhairleach dá dtagraítear in Airteagal 150(2).

2. Gan dochar d'Airteagal 127 agus d'Airteagal 9 de Rialachán (AE) Uimh. 1306/2013, ní dhéanfaidh na comhlachtaí atá freagrach as na cláir a iniúchadh iniúchtaí ar ionstraimí airgeadais atá curtha chun feidhme acu, bíodh na hiniúchtaí sin ar leibhéal BEI nó ar leibhéal institiúidí idirnáisiúnta airgeadais eile ina bhfuil Ballstát ina scairshealbhóir.

Maidir leis na comhlachtaí atá freagrach as na cláir a iniúchadh, déanfaidh siad iniúchtaí ar oibríochtaí agus ar chórais bhainistíochta agus rialaithe ar leibhéal na gcomhlachtaí eile a chuireann na hionstraimí airgeadais chun feidhme ina mBallstáit féin faoi seach agus ar leibhéal an fhaighteora dheiridh nuair a chomhlíonfar coinníollacha Airteagal 40(3).

Féadfaidh an Coimisiún iniúchtaí a dhéanamh ar leibhéal na gcomhlachtaí dá dtagraítear i mír 1 má mheasann sé gur gá é sin a dhéanamh chun urrús réasúnach a fháil i bhfianaise na rioscaí a aithneofar.

(b) cuirtear isteach an mhír 5a seo a leanas:

“5a. De mhaolú ar mhír 4 d'Airteagal 143 den Rialachán seo agus ar an dara fhomhír d'Airteagal 56 de Rialachán (AE) Uimh. 1306/2013, in oibríochtaí comhdhéanta d'ionstraimí airgeadais, féadfar an ranníocaíocht a chealófar i gcomhréir le mír 2 d'Airteagal 143 den Rialachán seo nó i gcomhréir leis an gcéad fhomhír d'Airteagal 56 de Rialachán (AE) Uimh. 1306/2013, mar thoradh ar neamhrialtacht aonair, a athúsáid laistigh den oibríocht chéanna faoi na coinníollacha seo a leanas:

a) más ar leibhéal an fhaighteora dheiridh a thugtar faoi deara an neamhrialtacht is cúis le cealú na ranníocaíochta, ní fhéadfar an ranníocaíocht a chealófar a athúsáid ach d'fhaighteoirí deiridh eile laistigh den ionstraim airgeadais chéanna

b) más ar leibhéal an idirghabhálaí airgeadais laistigh de chiste de chistí a thugtar faoi deara an neamhrialtacht is cúis le cealú na ranníocaíochta, ní fhéadfar an ranníocaíocht a chealófar a athúsáid ach d'idirghabhálaithe airgeadais eile laistigh den ionstraim airgeadais chéanna

más ar leibhéal an chomhlachta a chuireann an ciste de chistí chun feidhme a thugtar faoi deara an neamhrialtacht is cúis le cealú na ranníocaíochta, ní fhéadfar an ranníocaíocht a chealófar a athúsáid laistigh den ionstraim airgeadais chéanna.

I gcás ina ndéantar ceartú airgeadais i gcás neamhrialtachta sistéamaí, ní fhéadfar an ranníocaíocht a chealófar a athúsáid le haghaidh oibríocht ar bith a ndéanfaidh an neamhrialtacht shistéamach difear di.

15. in Airteagal 41, i mír 1, cuirtear an méid seo a leanas in ionad abairt réamhráiteach na chéad fhomhíre:

“1. Maidir le hionstraimí airgeadais dá dtagraítear i bpointe (a) agus pointe (c) d’Airteagal 38(1) agus ionstraimí airgeadais dá dtagraítear i bpointe (b) d’Airteagal 38(1) arna gcur chun feidhme i gcomhréir le pointe (a) agus pointe (b) d’Airteagal 38(4), déanfar iarratais chéimneacha ar íocaíochtaí eatramhacha maidir le ranníocaíochtaí cláir a íoctar leis an ionstraim airgeadais le linn na tréimhse incháilitheachta a leagtar síos in Airteagal 65(2) (‘an tréimhse incháilitheachta’) i gcomhréir leis na coinníollacha seo a leanas:”

16. In Airteagal 42, i mír 5, cuirtear an méid seo a leanas in ionad na chéad fhomhíre:

“I gcás an chomhlachta a bhfuil an ciste de chistí á chur chun feidhme aige nó comhlachtaí a bhfuil ionstraimí airgeadais á gcur chun feidhme acu de bhun phointe (c) d’Airteagal 38(1) agus de bhun phointí (a) agus (b) d’Airteagal 38(4), má mhuirearaíonn sé nó siad na costais bhainistíochta agus na táillí bainistíochta dá dtagraítear i bpointe (d) den chéad fhomhír de mhír 1 agus i mír 2 den Airteagal seo, ní bheidh na costais níos mó ná na tairseacha a shainítear sa ghníomh tarmligthe dá dtagraítear i mír 6 den Airteagal seo. De bhrí gur ítimí costais, idir dhíreach agus indíreach, a dhéantar a chúiteamh ach fianaise chaiteachais a chur ar fáil a bheidh sna costais bhainistíochta, is é a bheidh i gceist le táillí bainistíochta ná praghas comhaontaithe ar sheirbhísí a thugtar a bheidh bunaithe trí bhíthin nós imeachta iomaíoch de chuid an mhargaidh, i gcás inarb infheidhme. Beidh costais bhainistíochta agus táillí bainistíochta bunaithe ar mhodheolaíocht ríofa bunaithe ar fheidhmíocht.”;

17. Cuirtear isteach an tAirteagal 43a seo a leanas:

“Airteagal 43a

Cóir dhifreáilte a dhéanamh ar infheisteoirí

1. Maidir le tacaíocht ó Chistí SIE le hionstraimí airgeadais a infheistítear i bhfaighteoirí deiridh, agus gnóthachain agus tuillimh nó torthaí eile, amhail ús, táillí ráthaíochta, díbhinní, gnóthachain chaipitiúla nó fáltas ioncaim ar bith eile arna nginiúint ag infheistíochtaí agus atá inchurtha i leith na tacaíochta ó Chistí SIE, féadfar iad a úsáid le haghaidh cóir dhifreáilte a dhéanamh ar infheisteoirí príobháideacha, mar aon le BEI nuair a bheidh úsáid á baint as ráthaíocht an Aontais de bhun Rialachán (AE) 2015/1017. Beidh bonn cirt cuí leis an gcóir dhifreáilte i ngeall ar an ngá le hacmhainní contrapháirtí príobháideacha a mhealladh.

2. Socrófar sa mheasúnú *ex-ante* an gá atá le cóir dhifreáilte, dá dtagraítear i mír 1, agus ar leibhéal na córa sin.

3. Ní rachaidh an chóir dhifreáilte thar a bhfuil riachtanach chun dreasachtaí a chruthú chun acmhainní contrapháirtí príobháideacha a mhealladh. Ní dhéanfaidh sé ró-chúiteamh d’infheisteoirí príobháideacha nó do BEI nuair a bheidh úsáid á baint as ráthaíocht an Aontais de réir Rialachán (AE) 2015/1017. Déanfar ailíniú an úis a áirithiú trí chomhroinnt iomchuí an riosca agus an bhrabúis.

4. Beidh an chóir dhifreáilte a dhéantar ar infheistíochtaí príobháideacha gan dochar do rialacha an Aontais maidir le Státchabhair.”

18. In Airteagal 44, cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 1:

“1. Gan dochar d’Airteagal 43a, acmhainní a aisíoctar leis na hionstraimí airgeadais ó infheistíochtaí nó ó scaoileadh acmhainní a bhí geallta do chonarthaí ráthaíochta, lena n-áirítear aisíocaíochtaí caipitil agus gnóthachain chaipitiúla agus tuillimh nó torthaí eile, amhail ús, táillí ráthaíochta, díbhinní, gnóthachain chaipitiúla nó fáлтаis ioncaim ar bith eile arna nginiúint ag infheistíochtaí, atá inchurtha i leith na tacaíochta ó Chistí SIE, déanfar iad a athúsáid chun na gcríoch seo a leanas, suas go dtí na méideanna is gá agus san ord atá comhaontaithe sna comhaontuithe cistiúcháin ábhartha:

(a) infheistíochtaí breise trí bhíthin na n-ionstraimí airgeadais céanna nó ionstraimí airgeadais eile, i gcomhréir leis na sainchuspóirí a leagtar amach faoi thosaíocht;

(b) i gcás inarb infheidhme, chun na caillteanais de bharr ús diúltach sa mhéid ainmniúil den ranníocaíocht ó Chistí SIE leis an ionstraim airgeadais a chumhdach, má tharlaíonn na caillteanais sin in ainneoin bainistiú gníomhach cistí na gcomhlachtaí a chuireann na hionstraimí airgeadais chun feidhme.

(c) i gcás inarb infheidhme, na costais bhainistíochta a tabhaíodh a aisíoc agus táillí bainistíochta na hionstraime airgeadais a íoc.”

19. in Airteagal 46, i mír 2, sa chéad fhomhír, cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe (g) agus phointe (h):

“(g) ús agus gnóthachain eile arna nginiúint le tacaíocht ó Chistí SIE don ionstraim airgeadais agus acmhainní cláir a íocadh ar ais le hionstraimí airgeadais ó infheistíochtaí amhail dá dtagraítear in Airteagal 43 agus in Airteagal 44 agus méideanna a úsáideadh le haghaidh cóir dhifreáilte amhail dá dtagraítear in Airteagal 43a;”“(h) an dul chun cinn maidir leis an éifeacht ghíarála dhóchúil a bhaint amach mar gheall ar infheistíochtaí a dhéantar faoin ionstraim airgeadais agus luach na n-infheistíochtaí agus na rannpháirtíochtaí;”;

20. in Airteagal 56, scriostar mír 5;

21. in Airteagal 57, scriostar mír 3;

22. in Airteagal 58, leasaítear mír 1 mar seo a leanas:

(a) Cuirtear “Airteagal 149 den Rialachán Airgeadais” in ionad na tagartha do “Airteagal 60 den Rialachán Airgeadais”.

(b) Ag deireadh na chéad mhíre, cuirtear isteach an fhomhír seo a leanas:

Ag brath ar an aidhm atá leo, is féidir na bearta dá dtagraítear san Airteagal seo a mhaoiniú mar chaiteachas oibríochtúil nó mar chaiteachas riaracháin.

23. Leasaítear Airteagal 59 mar seo a leanas:

(a) Cuirtear isteach an fhomhír 1a seo a leanas:

“Féadfaidh gach Ciste SIE oibríochtaí cúnamh theicniúil atá incháilithe faoi cheann ar bith de Chistí SIE eile a mhaoiniú.”

(b) Cuirtear isteach an mhír 3 seo a leanas:

“Gan dochar don dara fomhír, féadfaidh Ballstáit gníomhaíochtaí dá dtagraítear sa chéad mhír a chur chun feidhme trí chonradh a dhámhachtain go díreach ar:

(i) BEI;

(ii) institiúid idirnáisiúnta airgeadais ina bhfuil Ballstát ina scairshealbhóir;

(iii) banc nó institiúid airgeadais ar úinéireacht phoiblí, dá dtagraítear i bpointe (b)(iii) d’Airteagal 38(4).”;

24. Leasaítear Airteagal 61 mar seo a leanas:

(a) I mír 3, cuirtear an pointe nua (aa) isteach i ndiaidh phointe (a):

“céatadán den ghlanioncam ar ráta comhréidh atá socraithe ag Ballstát i gcomhair earnáil nó fo-earnáil nach gcumhdaítear faoi phointe (a) a chur i bhfeidhm. Sula gcuirfean an ráta comhréidh i bhfeidhm, deimhneoidh an t-údarás iniúchóireachta dó féin gur socraíodh an ráta comhréidh de réir modh ríofa atá cóir, cothrom agus infhíoraithe bunaithe ar shonraí stairiúla nó ar chritéir oibiachtúla.”;

(b) cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 5:

“Mar rogha ar chur i bhfeidhm na modhanna a leagtar síos i mír 3, féadfar, ar iarraidh ó Bhallstát, an t-uasráta cómhaoinithe dá dtagraítear in Airteagal 60(1) a laghdú i gcomhair tosaíochta nó birt faoina bhféadfadh gach oibríocht a bheidh le tacaíocht a fháil faoin tosaíocht sin ráta comhréidh aonfhoirmeach a chur i bhfeidhm i gcomhréir le pointe (a) den chéad fhomhír de mhír 3. Ní bheidh an laghdú níos lú ná an méid a ríomhtar trí uasráta cómhaoinithe an Aontais is infheidhme faoi na rialacha sonracha maidir le cistí a mhéadú faoin ráta comhréidh ábhartha dá dtagraítear i bpointe (a) den chéad fhomhír de mhír 3.”

(c) cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe (h) de mhír 7:

“oibríochtaí dá ndéantar méideanna nó rátaí tacaíochta a shainiú in Iarscríbhinn II a ghabhann le Rialachán CETFT nó i Rialachán maidir le Ciste Eorpach Muirí agus Iascaigh (CEMI).”

25. Leasaítear Airteagal 65 mar seo a leanas:

(a) I mír 8:

(i) cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe (h):

“(h) oibríochtaí dá ndéantar méideanna nó rátaí tacaíochta a shainiú in Iarscríbhinn II a ghabhann le Rialachán CETFT nó i Rialachán CEMI cé is

moite de na hoibríochtaí sin dá ndéantar tagairt don mhír seo faoi Rialachán CEMI; nó”

(ii) cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe (i):

“(i) oibríochtaí nach bhfuil an costas incháilithe iomlán ina leith níos mó ná EUR 100 000.”;

(b) cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 11:

“11. Féadfaidh oibríocht tacaíocht a fháil ó cheann amháin nó níos mó de Chistí SIE nó ó chlár amháin nó níos mó agus ó ionstraimí eile de chuid an Aontais, ar choinníoll nach bhfaightear tacaíocht ó Chiste eile nó ó ionstraim eile de chuid an Aontais i leith an chaiteachais a fhógraítear in iarratas ar íocaíocht ar cheann de Chistí SIE, ná nach bhfaightear tacaíocht ón gCiste céanna faoi chlár eile ina leith. Féadfar an méid caiteachais atá le cur ar iarratas ar íocaíocht ar Chiste SIE a ríomh i gcomhair gach Ciste SIE ar bhonn *pro rata* de réir an doiciméid lena leagtar amach na coinníollacha tacaíochta.”

26. Leasaítear Airteagal 67 mar seo a leanas:

(a) Leasaítear mír 1 mar seo a leanas:

(i) cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe (c):

“cnapshuimeanna;”

(ii) cuirtear isteach an pointe (e):

“(e) maoiniú nach bhfuil nasctha le costais na n-oibríochtaí ábhartha ach atá bunaithe ar chomhlíonadh na gcoinníollacha a bhaineann le dul chun cinn a dhéanamh maidir le cur chun feidhme na gclár nó maidir le haidhmeanna na gclár a bhaint amach. Leagfar amach na rialacha mionsonraithe maidir leis na coinníollacha maoiniúcháin agus maidir lena gcur i bhfeidhm i ngníomhartha tarmlichte a ghlacfar i gcomhréir leis an gcumhachtú dá bhforáiltear i mír 5.”

(b) cuirtear isteach an mhír 2a seo a leanas:

“2a. I gcás oibríochta nó tionscadal nach gcumhdaítear faoin gcéad abairt i mír 4 agus a fhaigheann tacaíocht ó CFRE agus ó SIE, maidir le deontais agus cúnamh in-aisíochta nach dtéann an tacaíocht phoiblí thar EUR 100 000, íocfar iad i bhfoirm scálaí caighdeánacha costas aonaid, cnapshuimeanna nó rátaí comhréidhe, cé is moite d’oibríochtaí a bhfuil tacaíocht á fáil acu faoi chuimsiú scéime cabhrach stáit nach ionann í agus cúnamh *de minimis*.”

(c) leasaítear mír 5 mar seo a leanas:

(i) cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe (a):

“(a) modh ríofa cóir, cothrom agus infhíoraithe bunaithe orthu seo a leanas:

(i) sonraí staidrimh nó faisnéis oibiachtúil eile;

- (ii) sonraí stairiúla fíoraithe faoi thairbhíthe aonair;
- (iii) gnáthchleachtais chuntasaíochta costála na dtairbhíthe aonair a chur i bhfeidhm; nó
- (iv) dréachtbhuiséad a shocraítear ar bhonn gach cáis ar leith agus a comhaontaíonn an t-údarás bainistíochta *ex-ante*, i gcás nach dtéann an tacaíocht phoiblí thar EUR 100 000;”;
- (ii) cuirtear isteach an fhomhír seo a leanas:

Cumhachtófar don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 149 maidir leis an sainmhíniú ar na scálaí caighdeánacha costas aonaid nó ar an maoiniú ar ráta comhréidh dá dtagraítear i bpointí (b) agus (d) den chéad fhomhír de mhír 1, ar na modhanna gaolmhara dá dtagraítear i bpointe (a) den chéad fhomhír den mhír seo agus ar an gcineál tacaíochta dá dtagraítear i bpointe (e) den chéad fhomhír de mhír 1.”;

27. Cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 68:

“Airteagal 68

Maoiniú ar ráta comhréidh le haghaidh costas indíreach a bhaineann le deontais agus cúnamh in-aisíochta

I gcás ina n-eascraíonn costais indíreacha as cur chun feidhme oibríochta, féadfar iad a ríomh ag ráta comhréidh ar cheann de na bealaí seo a leanas:

- (a) ráta comhréidh de suas le 25 % de na costais dhíreacha incháilithe, ar choinníoll go ndéantar an ráta a ríomh ar bhonn modha ríofa atá cóir, cothrom agus infhíoraithe nó ar bhonn modha a chuirtear i bhfeidhm faoi scéimeanna i gcomhair deontas le haghaidh oibríochta agus tairbhí den chineál céanna a mhaoiníonn an Ballstát ina iomláine;
- (b) ráta comhréidh de suas le 15 % de na costais foirne dhíreacha incháilithe gan ceanglas a bheith ar an mBallstát ríomh ar bith a dhéanamh chun an ráta is infheidhme a chinneadh;
- (c) ráta comhréidh a chuirtear i bhfeidhm maidir leis na costais dhíreacha incháilithe bunaithe ar mhodhanna atá ann cheana agus ar rátaí comhfhreagracha, agus is infheidhme i mbeartais de chuid an Aontais le haghaidh oibríochta agus tairbhí den chineál céanna.

Cumhachtófar don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 149 maidir le sainmhíniú ar an ráta comhréidh agus na modhanna gaolmhara dá dtagraítear i bpointe (c) den chéad fhomhír den mhír seo.”;

28. cuirtear isteach an tAirteagal 68a agus an tAirteagal 68b seo a leanas:

“Airteagal 68a

Costais foirne a bhaineann le deontais agus cúnamh in-aisíochta

1. Féadfar costais foirne dhíreacha oibríochta a ríomh mar ráta comhréidh de suas le 20 % de na costais dhíreacha seachas costais foirne na hoibríochta sin.

2. Chun críocha na costais foirne a chinneadh, féadfar an ráta in aghaidh na huaire a ríomh trí na hollchostais bhliantúla fostaíochta dhoiciméadaithe is déanaí a roinnt ar 1720 uair an chloig i gcás daoine atá ag obair go lánaimseartha, nó ar líon *pro rata* de 1720 uair an chloig i gcás daoine atá ag obair go páirtaimseartha. Ní rachaidh líon iomlán na n-uaireanta a dhearbhaítear in aghaidh an duine don bhliain thar líon na n-uaireanta a úsáidtear chun an ráta in aghaidh na huaire a ríomh.

3. Sa chás nach bhfuil ollchostais bhliantúla fostaíochta ar fáil, féadfar iad a ríomh ó na hollchostais bhliantúla fostaíochta dhoiciméadaithe atá ar fáil nó ón gconradh fostaíochta arna choigeartú mar is cuí do thréimhse 12 mhí.

4. Maidir leis na costais foirne a bhaineann le daoine aonair a oibríonn go páirtaimseartha ar an oibríocht agus a bhfuil líon seasta uaireanta acu in aghaidh na míosa, féadfar na costais foirne a ríomh mar chéatadán seasta de na hollchostais fostaíochta, i gcomhréir le céatadán seasta d'am caite ag obair ar an oibríocht, gan aon oibleagáid córas ar leith a chur ar bun chun an t-am caite ag obair a chlárú. Eiseoidh an fostóir doiciméad i leith gach fostaí ina leagfar amach an céatadán seasta d'am a chaithfidh an fostaí ag obair ar an oibríocht.

Ní bheidh feidhm ag an gcéad fhomhír maidir le cláir faoi sprioc an chomhair chríochar Eorpaigh.”

“Airteagal 68b

Maoiniú ar ráta comhréidh le haghaidh costas nach costais foirne iad

1. Féadfar ráta comhréidh de suas le 40 % de na costais foirne dhíreacha incháilithe a úsáid chun na costais eile incháilithe a bhaineann le hoibríocht a chumhdach gan ceanglas a chur ar an mBallstát ríomh ar bith a dhéanamh chun an ráta is infheidhme a shocrú. I gcás oibríochtaí a fhaigheann tacaíocht ó CSE, measfar gur costais bhreise incháilithe iad na tuarastail agus na liúntais a íoctar le rannpháirtithe nach n-áirítear sa ráta comhréidh.

2. Ní chuirfear i bhfeidhm an ráta comhréidh dá dtagraítear i mír 1 den Airteagal seo i gcás gur ríomhadh costais foirne ar bhonn ráta comhréidh.”

29. Leasaítear Airteagal 70 mar seo a leanas:

(a) cuirtear isteach an mhír 1a seo a leanas:

“1a. Maidir le hoibríochtaí a bhaineann le seirbhísí a sholáthar do shaoránaigh nó do ghnólaigh agus ar seirbhísí iad a chlúdaíonn críoch iomlán Ballstáit, measfar gur oibríochtaí iad atá lonnaithe i ngach limistéar cláir laistigh de Bhallstát. I gcásanna dá leithéid, déanfar an caiteachas a leithdháileadh ar na limistéir chlár ar bhonn *pro rata*, bunaithe ar chritéir oibiachtúla seachas an leithdháileadh buiséid ar na limistéir chlár.

Ní bhaineann an mhír seo leis an gclár náisiúnta dá dtagraítear in Airteagal 6(2) de Rialachán (AE) Uimh. 1305/2013 nó leis an gclár sonrach maidir le bunú agus

feidhmiú an ghréasáin náisiúnta tuaithe dá dtagraítear in Airteagal 54(1) de Rialachán (AE) Uimh. 1305/2013.”;

(b) i mír 2, cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe (b):

“(b) maidir leis an méid iomlán a leithdháiltear faoin gclár ar oibríochtaí atá lonnaithe lasmuigh de limistéar an chláir, ní théann sé thar 15 % den tacaíocht ó CFRE, ón gCiste Comhtháthaithe, ó CETFT agus ó CEMI ar leibhéal na tosaíochta tráth a tháinig an coiste faireacháin ar an gcomhaontú dá dtagraítear i bpointe (c);”;

(c) cuirtear isteach an mhír 2a seo a leanas:

“2a. Maidir leis na Cistí agus an CEMI, i gcás oibríochtaí a chuirtear chun feidhme lasmuigh de limistéar an chláir i gcomhréir le mír 2 agus a bhfuil tairbhí acu lasmuigh de limistéar an chláir agus laistigh de, leithdháilfear an caiteachas ar na limistéir sin ar bhonn *pro rata*, bunaithe ar chritéir oibiachtúla seachas an leithdháileadh buiséid ar na limistéir chláir.”;

(d) cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 3:

“3. I gcás oibríochtaí a bhaineann le cúnamh teicniúil nó le gníomhaíochtaí cumarsáide agus tionscnaimh, agus i gcás oibríochtaí a bhfuil sé mar chuspóir téamach acu an taighde, an fhorbairt teicneolaíochta agus an nuálaíocht a neartú, féadfar caiteachas a thabhu lasmuigh den Aontas ar choinníoll go gcomhlíontar na coinníollacha a leagtar amach i bpointe (a) de mhír 2 agus na hoibleagáidí maidir le bainistiú, rialú agus iniúchóireacht a bhaineann leis an oibríocht.

Ina theannta sin, i gcás oibríochtaí a bhfuil sé mar chuspóir téamach acu an taighde, an fhorbairt teicneolaíochta agus an nuálaíocht a neartú, comhlíonfar na coinníollacha a leagtar amach i bpointe (b) de mhír 2.”;

30. In Airteagal 71, cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 4:

“4. Ní bheidh feidhm ag mír 1, mír 2 agus mír 3 maidir le ranníocaíochtaí le hionstraimí airgeadais nó uathu nó maidir le ceannach ar léas faoi Airteagal 45(2)(b) de Rialachán (AE) Uimh. 1305/2013 nó maidir le hoibríocht ar bith ina ndéantar gníomhaíocht tháirgiúil a scor de bharr féimheachta neamhchalaioisí.”;

31. in Airteagal 75, i mír 1, cuirtear “Airteagal 62(5) den Rialachán Airgeadais” in ionad na tagartha do “Airteagal 59(5) den Rialachán Airgeadais”.

32. Leasaítear Airteagal 76 mar seo a leanas:

(a) Sa dara fomhír, cuirtear “Airteagal 108 den Rialachán Airgeadais” in ionad na tagartha do “Airteagal 84 den Rialachán Airgeadais”.

(b) Sa cheathrú fomhír, cuirtear “Airteagal 15 den Rialachán Airgeadais” in ionad na tagartha do “Airteagal 16 den Rialachán Airgeadais”.

33. in Airteagal 79, i mír 2, cuirtear “Airteagal 80(3) den Rialachán Airgeadais” in ionad na tagartha do “Airteagal 68(2) den Rialachán Airgeadais”.

34. in Airteagal 83, i mír 1, pointe (c), cuirtear “Airteagal 62(5) den Rialachán Airgeadais” in ionad na tagartha do “Airteagal 59(5) den Rialachán Airgeadais”.
35. in Airteagal 84, cuirtear “Airteagal 62(6) den Rialachán Airgeadais” in ionad na tagartha do “Airteagal 59(6) den Rialachán Airgeadais”.
36. In Airteagal 98, cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 2:

Maidir le cuid d’oibríocht a bhfuil na costais ina leith incháilithe do thacaíocht ó Chiste eile ar bhonn na rialacha a chuirtear i bhfeidhm maidir leis an gCiste sin, féadfaidh CFRE agus CSE í a mhaoiniú, ar bhealach comhlántach agus faoi réir teorann 10 % de chistiú ón Aontas maidir le gach ais tosaíochta de chlár oibríochtúil, ar choinníoll go bhfuil costais den sórt sin riachtanach chun an oibríocht a chur chun feidhme go sásúil agus go bhfuil baint dhíreach acu léi.”

37. Leasaítear Airteagal 102 mar seo a leanas:

(a) cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 6:

“6. Féadfar caiteachas a bhaineann le mórtionscadal a áireamh in iarratas ar íocaíocht tar éis chur isteach na haighneachta um fhormheas dá dtagraítear i mír 2. Sa chás nach bhformheasann an Coimisiún an mórtionscadal a roghnóidh an t-údarás bainistíochta, déanfar an dearbhú caiteachais a cheartú dá réir tar éis don Bhallstát an t-iarratas a tharraingt siar nó tar éis Chinneadh an Choimisiúin a ghlacadh.”;

(b) cuirtear isteach an mhír 6a seo a leanas:

“6a. Sa chás ina dtugann saineolaithe neamhspleácha breithmheas ar an mórtionscadal de bhun mhír 1, féadfar caiteachas a bhaineann leis an mórtionscadal a áireamh in iarratas ar íocaíocht tar éis don údarás bainistíochta a chur in iúl don Choimisiún gur cuireadh isteach an fhaisnéis a cheanglaítear faoi Airteagal 101 chuig na saineolaithe neamhspleácha.

Sa chás nach dtugtar fógra don Choimisiún maidir leis an athbhreithniú cáilíochta neamhspleách laistigh de 6 mhí ó chuirtear isteach an fhaisnéis sin chuig na saineolaithe neamhspleácha nó sa chás go bhfuil toradh diúltach ar an mbreithmheas, tarraingeofar siar an caiteachas comhfhreagrach agus leasófar an dearbhú caiteachais dá réir.”;

38. in Airteagal 104, cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 2 agus mhír 3:

“2. Beidh EUR 5 000 000 ar a laghad sa chaiteachas poiblí a leithdháiltear ar chomhphlean gníomhaíochta nó 5 % de thacaíocht phoiblí an chláir oibríochtúil nó ceann de na cláir rannchuidithe, cibé acu is lú.”;

“3. Ní bheidh feidhm ag mír 2 maidir le hoibríochtaí a fhaigheann tacaíocht faoin Tionscnamh Fostaíochta don Aos Óg (TFAO) ná maidir leis an gcéad Chomhphlean Gníomhaíochta a chuireann Ballstát isteach faoi Sprioc na hInfheistíochta le haghaidh Fáis agus Post ná maidir leis an gcéad Chomhphlean Gníomhaíochta a chuirtear isteach mar chuid de chlár faoi sprioc an chomhair chríochoigh Eorpaigh.”;

39. in Airteagal 105, i mír 2, scriostar an dara habairt:
40. in Airteagal 106, leasaítear an chéad fhomhír mar seo a leanas:
- (a) cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe 1:
- “(1) cur síos ar chuspóirí an chomhphlean gníomhaíochta agus ar an gcaoi a gcuireann sé le cuspóirí an chláir nó leis na moltaí ábhartha a bhaineann go sonrach leis an tír agus le mór-threoirí bheartais eacnamaíocha na mBallstát agus an Aontais faoi Airteagal 121(2) CFAE agus moltaí ábhartha na Comhairle a chuirfidh na Ballstáit san áireamh ina mbeartais fostaíochta faoi Airteagal 148(4) CFAE;”
- (b) scriostar pointe 2.
- (c) cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe 3:
- “(3) cur síos ar na tionscadail nó ar na cineálacha tionscadal atá beartaithe, mar aon leis na garspriocanna, i gcás inarb ábhartha, agus na spriocanna maidir le haschuir agus torthaí atá nasctha leis na comhtháscairí de réir aise tosaíochta, más ábhartha.”;
- (d) scriostar pointe 6 agus pointe 7;
- (e) cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe 8:
- “(8) a fhorálacha cur chun feidhme, lena n-áirítear an méid seo a leanas:
- (a) faisnéis maidir leis an gcomhphlean gníomhaíochta a roghnaíonn an t-údarás bainistíochta i gcomhréir le hAirteagal 125(3);
- (b) na socruithe chun an comhphlean gníomhaíochta a stiúradh, i gcomhréir le hAirteagal 108;
- (c) na socruithe chun faireachán agus meastóireacht a dhéanamh ar an gcomhphlean gníomhaíochta, lena n-áirítear socruithe lena ndeimhnítear cáilíocht, bailiú agus stóráil sonraí maidir le garspriocanna, aschuir agus torthaí a bhaint amach;”
- (e) i bpointe 9, scriostar (b);
41. in Airteagal 107, cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 3:
- “3. Sa Chinneadh dá dtagraítear i mír 2, tabharfar le fios tairbhí agus cuspóirí an chomhphlean gníomhaíochta, na garspriocanna, más ábhartha, agus na spriocanna aschuir agus torthaí, na costais a bheidh i gceist leis na garspriocanna, na haschuir agus na spriocanna torthaí sin a bhaint amach, agus an plean maoinithe de réir clár oibríochtúil agus aise tosaíochta, lena n-áirítear an méid iomlán incháilithe agus méid an chaiteachais phoiblí, tréimhse cur chun feidhme an chomhphlean gníomhaíochta agus, i gcás inarb ábhartha, cuimsiú geografach agus spriocghrúpaí an chomhphlean gníomhaíochta.”;
42. in Airteagal 108, i mír 1, cuirtear an méid seo a leanas in ionad na chéad fhomhíre:

Bunóidh an Ballstát nó an t-údarás bainistíochta coiste stiúrtha le haghaidh an chomhphlean gníomhaíochta, a d'fhéadfadh a bheith ina choiste ar leithligh ó choiste faireacháin na gclár oibríochtúil. Tiocfaidh an coiste stiúrtha le chéile dhá uair sa bhliain ar a laghad agus déanfaidh sé tuarascáil don údarás bainistíochta. I gcás inarb ábhartha, cuirfidh an t-údarás bainistíochta an coiste faireacháin ábhartha ar an eolas maidir le torthaí na hoibre a rinne an coiste stiúrtha agus maidir leis an dul chun cinn i dtaobh chur chun feidhme an chomhphlean gníomhaíochta i gcomhréir le pointe (e) d'Airteagal 110(1) agus le pointe (a) d'Airteagal 125(2)."

43. In Airteagal 109, cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 1:

"Déanfar íocaíochtaí le tairbhí comhphlean gníomhaíochta a láimhseáil mar chnaphshuimeanna nó mar scálaí caighdeánacha costas aonaid."

44. in Airteagal 110, i mír 2, cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe (a):

"(a) an mhodheolaíocht agus na critéir a úsáidtear chun oibríochtaí a roghnú, gan dochar d'Airteagal 34(3)(c);"

45. Leasaítear Airteagal 114 mar seo a leanas:

- (a) cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 1:

"1. Déanfaidh an t-údarás bainistíochta nó Ballstát plean meastóireachta a tharraingt suas le haghaidh clár oibríochtúil amháin nó níos mó. Cuirfear an plean meastóireachta faoi bhráid an choiste faireacháin tráth nach déanaí ná bliain amháin tar éis ghlacadh an chláir oibríochtúil. I gcás clár tiomnaithe dá dtagraítear i bpointe (b) den chéad fhomhír d'Airteagal 39(4) a ghlactar sula dtiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm, cuirfear an plean meastóireachta faoi bhráid an choiste faireacháin tráth nach déanaí ná bliain amháin tar éis theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo."

- (b) scriostar mír 4.

46. in Airteagal 115, cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 3:

"3. Leagtar síos rialacha mionsonraithe maidir leis na bearta faisnéise agus cumarsáide don phobal agus maidir leis na bearta faisnéise do thairbhíthe féideartha agus do thairbhíthe in Iarscríbhinn XII."

47. Leasaítear Airteagal 119 mar seo a leanas:

- (a) i mír 1, cuirtear an méid seo a leanas in ionad na chéad fhomhíre:

"Beidh méid na gCistí a leithdháiltear ar chúnamh teicniúil teoranta do 4 % de mhéid iomlán na gCistí a leithdháiltear ar chláir oibríochtúla tráth ghlacadh na gclár oibríochtúil i mBallstát faoi chuimsiú Sprioc na hInfheistíochta le haghaidh Fáis agus Post.

- (b) i mír 2, scriostar an chéad abairt;

- (c) Cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 4:

“4. Maidir leis na Cistí Struchtúracha, i gcás ina n-úsáidtear na leithdháiltí dá dtagraítear i mír 1 chun tacú le hoibríochtaí cúnaimh theicniúil a bhaineann le níos mó ná catagóir amháin réigiúin, féadfar an caiteachas a bhaineann leis na hoibríochtaí a chur chun feidhme faoi ais tosaíochta a thugann le chéile catagóirí éagsúla réigiúin agus a bheith inchurtha ina leith ar bhonn *pro rata* agus na leithdháiltí faoi seach ar na catagóirí éagsúla réigiúin den chlár oibríochtúil nó an leithdháileadh faoi gach catagóir réigiúin mar sciar de leithdháileadh iomlán don Bhallstát á chur san áireamh.”;

48. In Airteagal 122, i mír 2, cuirtear an méid seo a leanas in ionad an ceathrú fomhír:

“Nuair nach féidir méideanna a íocadh go míchuí le tairbhí a ghnóthú agus nach féidir sin mar thoradh ar locht nó faillí ar thaobh Ballstáit, beidh an Ballstát sin freagrach as na méideanna lena mbaineann a aisíoc le buiséad an Aontais. Féadfaidh na Ballstáit Cinneadh a dhéanamh gan méideanna a íocadh go míchuí a ghnóthú murar mó ná EUR 250 an méid atá le gnóthú ón tairbhí, gan ús a áireamh, i ranníocaíocht le hoibríocht ó na Cistí i mbliain chuntasaíochta.”;

49. In Airteagal 123, mír 5, cuirtear an méid seo a leanas in ionad na chéad fhomhíre:

“I gcás na gCistí agus i gcás CEMI, ar choinníoll go n-urramaítear prionsabal na deighilte feidhmeanna, féadfaidh an t-údarás bainistíochta, an t-údarás deimhniúcháin, i gcás inarb infheidhme, agus an t-údarás iniúchóireachta a bheith mar chuid den údarás poiblí nó den chomhlacht céanna.”

50. In Airteagal 125, leasaítear mír 4 mar seo a leanas:

(a) Cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe (a):

“(a) a fhíorú gur seachadadh na seirbhísí agus na táirgí cómhaoinithe, go gcomhlíonann an oibríocht an dlí is infheidhme, an clár oibríochtúil agus na coinníollacha maidir le tacaíocht na hoibríochta agus,

(i) i gcás ina bhfuil costais le haisíoc de bhun phointe (a) den chéad fhomhír d’Airteagal 67, gur íocadh méid an chaiteachais a dhearbhaigh na tairbhíthe maidir leis na costais sin;

(ii) I gcás costas a aisíoctar de bhun phointe (b), phointe (c) agus phointe (d) den chéad fhomhír d’Airteagal 67(1), gur comhlíonadh na coinníollacha maidir le haisíocaíocht caiteachais leis an tairbhí;”

(b) i bpointe (e), cuirtear “pointe (a) agus pointe (b) d’Airteagal 62(5) den Rialachán Airgeadais” in ionad na tagartha do “pointe (a) agus do phointe (b) d’Airteagal 59(5) den Rialachán Airgeadais”.

51. I bpointe (b) den chéad fhomhír d’Airteagal 126, cuirtear “pointe (a) d’Airteagal 62(5) den Rialachán Airgeadais” in ionad na tagartha do “pointe (a) d’Airteagal 59(5) den Rialachán Airgeadais”.

52. Leasaítear Airteagal 127 mar seo a leanas:

- (a) i mír 1, an tríú fomhír, cuirtear “an dara fomhír d’Airteagal 62(5) den Rialachán Airgeadais” in ionad na tagartha don “dara fomhír d’Airteagal 59(5) den Rialachán Airgeadais”. i bpointe (a) de mhír 5, cuirtear “an dara fomhír d’Airteagal 62(5) den Rialachán Airgeadais” in ionad na tagartha don “dara fomhír d’Airteagal 59(5) den Rialachán Airgeadais”.
53. in Airteagal 134, i mír 1a, an dara fomhír, cuirtear “pointe (c) d’Airteagal 20(3) den Rialachán Airgeadais” in ionad na tagartha do “phointe (c) d’Airteagal 21(3) den Rialachán Airgeadais”.
54. in Airteagal 137, i mír 1, cuirtear “pointe (a) d’Airteagal 62(5) den Rialachán Airgeadais” in ionad na tagartha do “phointe (a) d’Airteagal 59(5) den Rialachán Airgeadais”.
55. in Airteagal 138, cuirtear “Airteagal 62(5) den Rialachán Airgeadais” in ionad na tagartha do “Airteagal 59(5) den Rialachán Airgeadais”.
56. in Airteagal 139, i mír 7, cuirtear “pointe (c) d’Airteagal 20(3) den Rialachán Airgeadais” in ionad na tagartha do “Airteagal 177(3) den Rialachán Airgeadais”.
57. in Airteagal 140, i mír 3, cuirtear isteach an abairt seo a leanas:
- “I gcás ina gcoimeádtar doiciméid ar iompróirí sonraí a nglactar go coitianta leo i gcomhréir leis an nós imeachta a leagtar síos i mír 5, ní bheidh gá le bunchóipeanna.”
58. in Airteagal 145, i mír 7, pointe (a), cuirtear “Airteagal 62(5) den Rialachán Airgeadais” in ionad na tagartha do “Airteagal 59(5) den Rialachán Airgeadais”.
59. In Airteagal 147, i mír 1, cuirtear “Airteagal 89 den Rialachán Airgeadais” in ionad na tagartha do “Airteagal 73 den Rialachán Airgeadais”.
60. in Airteagal 152, cuirtear isteach an mhír nua 4 seo a leanas:
- “I gcás ina seoltar glao ar thogra roimh theacht i bhfeidhm Rialachán XXX/YYY lena leasaítear an Rialachán atá ann faoi láthair, féadfaidh an t-údarás bainistíochta (nó coiste faireacháin i dtaca leis na cláir faoi sprioc an chomhair chríochaigh Eorpaigh) a Chinneadh gan an oibleagáid a leagtar amach in Airteagal 67(2a) a chur chun feidhme ar feadh uastréimhse 6 mhí ó dháta theacht i bhfeidhm Rialachán XXX/YYY. I gcás ina dtugtar an doiciméad lena leagtar amach na coinníollacha tacaíochta don tairbhí laistigh de thréimhse 6 mhí ó dháta theacht i bhfeidhm Rialachán XXX/YYY, féadfaidh an t-údarás bainistíochta a Chinneadh gan na forálacha leasaithe sin a chur chun feidhme.”
61. Leasaítear Iarscríbhinn IV mar seo a leanas:
- (a) Cuirtear an méid seo a leanas in ionad na habairte réamhráití i mír 1:
- “Nuair a chuirtear ionstraim airgeadais chun feidhme faoi Airteagal 39a agus pointe (a) agus pointe (b) d’Airteagal 38(4), áireoidh an comhaontú cistiúcháin na téarmaí agus coinníollacha a bhaineann le ranníocaíochtaí a dhéanamh ón gclár leis an ionstraim airgeadais agus áireoidh ar a laghad na gnéithe seo a leanas:”;

(b) Cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe (i) de mhír 1:

forálacha maidir le hathúsáid na n-acmhainní atá inchurtha i leith na tacaíochta ó Chistí SIE go dtí deireadh na tréimhse incháilitheachta i gcomhréir le hAirteagal 44 agus, i gcás inarb infheidhme, forálacha maidir le cóir dhifreáilte dá dtagraítear in Airteagal 43a.”;

(c) cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe (c) de mhír 2:

“(c) úsáid agus athúsáid acmhainní atá inchurtha i leith na tacaíochta ó Chistí SIE i gcomhréir le hAirteagal 43, le hAirteagal 44 agus le hAirteagal 45, agus, i gcás inarb infheidhme, i gcomhréir le forálacha maidir le cóir dhifreáilte dá dtagraítear in Airteagal 43a.”;

62. Leasaítear Iarscríbhinn XII mar seo a leanas:

(a) i bhforoinn 2.2, cuirtear isteach an pointe seo a leanas:

“6. Beidh feidhm ag na freagrachtaí a leagtar síos faoin bhforoinn seo ón uair a sholáthraítear don tairbhí an doiciméad lena leagtar amach na coinníollacha tacaíochta don oibríocht dá dtagraítear in Airteagal 125(3)(c).”

(b) i bhforoinn 3.1, i mír 2, cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe (f):

“(f) an fhreagracht atá ar thairbhíthe chun an pobal a chur ar an eolas faoi aidhm na hoibríochta agus faoin tacaíocht ó na Cistí don oibríocht i gcomhréir le pointe 2.2 ón uair a sholáthraítear don tairbhí an doiciméad lena leagtar amach na coinníollacha tacaíochta don oibríocht dá dtagraítear in Airteagal 125(3)(c). Féadfaidh an t-údarás bainistíochta iarraidh ar thairbhíthe féideartha gníomhaíochtaí cumarsáide táscacha atá comhréireach le méid na hoibríochta a mholadh sna hiarratais.”

Airteagal 266

Leasuithe ar Rialachán (AE) Uimh. 1304/2013

Leasaítear Rialachán (AE) Uimh. 1304/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁵³ mar seo a leanas:

1. In Airteagal 13, cuirtear isteach an fhomhír seo a leanas i mír 2:

I gcás oibríochtaí a chuimsítear faoi phointe (a) den chéad fhomhír ar chun leasa an limistéir cláir a gcuirtear chun feidhme iad freisin, leithdháilfear caiteachas ar na limistéir chláir sin ar bhonn *pro rata* bunaithe ar chritéir oibiachtúla seachas an leithdháileadh buiséid ar na limistéir chláir.”

2. Leasaítear Airteagal 14 mar seo a leanas:

(a) Scriostar mír 2.

⁵³

Rialachán (AE) Uimh. 1304/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 17 Nollaig 2013 maidir le Ciste Sóisialta na hEorpa agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 1081/2006 ón gComhairle (IO L 347, 20.12.2013, Lch. 470).

(b) Scriostar mír 4.

3. In Iarscríbhinn I, cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír (1):

“(1) Comhtháscairí aschuir do rannpháirtithe

Tagairt is ea ‘rannpháirtithe’⁵⁴ do dhaoine a fhaigheann tairbhe dhíreach ó idirghabháil CSE ar féidir iad a aithint agus faisnéis a iarraidh uathu faoina saintréithe, agus a bhfuil caiteachas sonrach curtha in áirithe dóibh. Ní dhéanfar daoine eile a áireamh mar rannpháirtithe. Déanfar na sonraí ar fad a mhiondealú de réir inscne.

Is iad na comhtháscairí aschuir do rannpháirtithe:

- daoine dífhostaithe, lena n-áirítear daoine atá dífhostaithe go fadtéarmach*,
- daoine atá dífhostaithe go fadtéarmach*,
- daoine neamhghníomhacha*,
- daoine neamhghníomhacha, nach bhfuil páirteach in oideachas ná oiliúint*,
- daoine fostaithe, lena n-áirítear daoine féinfhostaithe*
- daoine faoi bhun 25 bliana d’aois*,
- daoine os cionn 54 bliana d’aois*,
- daoine os cionn 54 bliana d’aois atá dífhostaithe, lena n-áirítear dífhostaithe go fadtéarmach, nó neamhghníomhach nach bhfuil san oideachas ná in oiliúint*,
- daoine a bhfuil oideachas bunscoile (ISCED 1) nó meánscoile íochtraí (ISCED 2) acu*,
- daoine a bhfuil oideachas meánscoile uachtaraí (ISCED 3) nó oideachas iarmheánscoile (ISCED 4) acu*,

⁵⁴ Déanfaidh na húdaráis bhainistíochta córas a bhunú lena dtaiscfear agus lena stórálfar sonraí na rannpháirtithe aonair i bhfoirm leictreonach mar a leagtar amach in Airteagal 125(2)(d) de Rialachán (AE) Uimh. 1303/2013. Ní mór socruithe próiseála sonraí na mBallstát a bheith i gcomhréir le forálacha Threoir 95/46/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 24 Deireadh Fómhair 1995 maidir le daoine aonair a chosaint i dtaca le próiseáil sonraí pearsanta agus maidir le saorghluaiseacht sonraí den sórt sin (IO L 281, 23.11.1995, Lch. 31), go háirithe Airteagal 7 agus Airteagal 8 den Treoir sin.

Is sonraí pearsanta de réir Airteagal 7 de Threoir 95/46/CE iad sonraí arna dtuairisciú faoi na táscairí a bhfuil * marcáilte in aice leo. Tá sé riachtanach iad a phróiseáil chun an oibleagáid dhlíthiúil a bhfuil an rialtóir faoina réir a chomhlíonadh (Airteagal 7(c) de Threoir 95/46/CE). Chun sainmhíniú a fháil ar rialtóir, féach Airteagal 2 de Threoir 95/46/CE.

Is catagóir speisialta sonraí de réir Airteagal 8 de Threoir 95/46/CE iad sonraí arna dtuairisciú faoi na táscairí a bhfuil ** marcáilte ina aice leo. Faoi réir coimircí oiriúnacha a bheith tugtha, féadfaidh Ballstáit, ar mhaithe le leas poiblí substaintiúil, díolúintí a leagan síos i dteannta leis na díolúintí a leagtar síos in Airteagal 8(2) de Threoir 95/46/CE, trí bhithin an dlí náisiúnta nó trí bhithin cinnidh de chuid an údaráis mhaoirseachta (Airteagal 8(4) de Threoir 95/46/CE).

- daoine a bhfuil oideachas treasach (ISCED 5 nó 8) acu*,
- imircigh, daoine de chúlra iasachta, mionlaigh (lena n-áirítear pobail imeallaithe amhail na Romaigh)**,
- daoine faoi mhíchumas**,
- daoine eile faoi mhíbhuntáiste**.

Ríomhfar líon iomlán na rannpháirtithe go huathoibríoch ar bhonn na dtáscairí aschuir.

Déanfar na sonraí sin maidir le rannpháirtithe in oibríocht CSE a sholáthar sna tuarascálacha bliantúla ar chur chun feidhme mar a shonraítear in Airteagal 50(1) agus (2) agus in Airteagal 111(1) de Rialachán (AE) Uimh. 1303/2013.

- gan dídean nó dá ndéanann eisiamh tithíochta difear*,
- ó limistéir thuaithe*⁵⁵
- rannpháirtithe a bhfuil cónaí orthu i dteaghlaigh nach bhfuil aon duine iontu fostaithe*,
- rannpháirtithe a bhfuil leanaí cleithiúnacha acu agus a bhfuil cónaí orthu i dteaghlaigh nach bhfuil aon duine iontu fostaithe*,
- rannpháirtithe a bhfuil leanaí cleithiúnacha acu agus a bhfuil cónaí orthu i dteaghlaigh nach bhfuil ach duine fásta amháin ina chónaí iontu*,

Déanfar na sonraí maidir le rannpháirtithe faoin dá tháscaire thuas a sholáthar sna tuarascálacha cur chun feidhme bliantúla amhail a shonraítear in Airteagal 50(4) de Rialachán (AE) Uimh. 1303/2013. Déanfar na sonraí maidir le rannpháirtithe faoi na trí tháscaire dheireanacha thuas a sholáthar sna tuarascálacha cur chun feidhme bliantúla amhail a shonraítear in Airteagal 50(5) de Rialachán (AE) Uimh. 1303/2013. I gcás na gcúig tháscaire thuas, baileofar na sonraí bunaithe ar shampla ionadaíoch de rannpháirtithe faoi chuimsiú gach tosaíochta infheistíochta. Ba cheart bailíocht inmheánach a áirithiú sa chaoi go bhféadfar na sonraí a ghinearálú ar leibhéal na tosaíochta infheistíochta.”

Airteagal 267
Leasuithe ar Rialachán (AE) Uimh. 1305/2013

Leasaítear Rialachán (AE) Uimh. 1305/2013 mar seo a leanas:

1. In Airteagal 2, i mír 1, leasaítear an dara fomhír mar seo a leanas:

⁵⁵ Baileofar na sonraí ar leibhéal aonad riaracháin níos lú (aonaid riaracháin áitiúla 2), i gcomhréir le Rialachán (CE) Uimh. 1059/2003 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Bealtaine 2003 maidir le haicmiú coiteann d’aonaid chríochacha ar mhaithe le staidreamh (NUTS) a bhunú (IO L 154, 21.6.2003, Lch. 1).

(a) cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe (n):

“(n) ciallaíonn ‘feirmeoir óg’ duine nach bhfuil níos mó ná 40 bliain d’aois aige ag an am a chuirtear isteach an t-iarratas, a bhfuil scileanna ceirde agus inniúlacht leordhóthanach aige agus atá á chur féin ar bun den chéad uair i ngabháltas talmhaíochta mar cheann an ghabháltais sin; d’fhéadfadh sé é féin a chur ar bun ina aonar nó go comhpháirteach le feirmeoirí eile;”

(b) cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe (r):

“(r) ciallaíonn ‘foraois’ limistéar talún lena gcuimsítear níos mó ná 0,5 heicteár ar a bhfuil crainn níos airde ná 5 mhéadar agus clúdach téastair níos mó ná 10 faoin gcéad, nó crainn atá in ann na tairseacha sin a bhaint amach *in situ*; agus ní chuimsítear talamh léi atá, den chuid is mó, faoi úsáid talmhaíochta nó faoi úsáid mar thalamh uirbeach, faoi réir mhír 2;

(c) Cuirtear isteach an pointe (e) seo a leanas:

“(s) ciallaíonn an ‘dáta cur ar bun’ an dáta ar a gcuirtear tús leis an bpróiseas cur ar bun trí bhíthin gníomhaíocht(aí) atá le déanamh ag an iarrthóir.”

2. in Airteagal 8, i mír 1, i bpointe (h), cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe (ii):

3. “(ii) tábla ina leagtar amach, do gach beart, do gach cineál oibríochta le ráta sonrach ranníocaíochta CETFT, don chineál oibríochta dá dtagraítear in Airteagal 39a agus do chúnamh teicniúil, ranníocaíocht bheartaithe iomlán an Aontais agus ráta infheidhme ranníocaíochta CETFT. I gcás inarb infheidhme, léireofar ar leithligh sa tábla sin ráta ranníocaíochta CETFT do réigiúin thearcfhorbartha agus do réigiúin eile; “In Airteagal 16, cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 2:

“Féadfar a chumhdach faoin mbeart seo costais a eascróidh as gníomhaíochtaí faisnéise agus tionscnaimh a chuirfidh grúpaí táirgeoirí chun feidhme, maidir leis na táirgí a bheidh cumhdaithe faoi scéim cáilíochta dá dtugtar tacaíocht i gcomhréir le mír 1. De mhaolú ar Airteagal 70(3) de Rialachán (AE) Uimh. 1303/2013, ní fhéadfar na gníomhaíochtaí seo a chur chun feidhme ach sa mhargadh inmheánach amháin.”

4. In Airteagal 17, i mír 1, cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe (b):

“(b) infheistíochtaí a bhainfidh le próiseáil, le margaíocht agus/nó le forbairt táirgí talmhaíochta arna gcumhdach le hIarscríbhinn I a ghabhann leis an gConradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh (CFAE) nó cadáis, seachas táirgí iascaigh; D’fhéadfadh sé gur táirge nach gcumhdaítear leis an Iarscríbhinn sin a bheadh in aschur an phróisis táirgeachta; i gcás go gcuirtear tacaíocht ar fáil i bhfoirm ionstraimí airgeadais, féadfaidh an t-aschur a bheith ina tháirge nach gcumhdaítear le hIarscríbhinn I a ghabhann le CFAE ar choinníoll go rannchuidíonn an infheistíocht le ceann amháin de thosaíochtaí an Aontais, nó níos mó, maidir le forbairt tuaithe;”

5. Leasaítear Airteagal 19 mar seo a leanas:

(a) cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 4:

“4. Déanfar an t-iaratas ar thacaíocht faoi phointe (a)(i) de mhír 1 a chur isteach 24 mhí tar éis an dáta cur ar bun.

Cuirfear de choinníoll ar thacaíocht faoi phointe (a) de mhír 1 go gcuirfear plean gnó isteach. Cuirfear tús le cur chun feidhme an phlean gnó laistigh de naoi mí ar a dhéanaí ó dháta an chinnidh lena ndeonaítear an chabhair. Mairfidh an plean gnó ar feadh uastréimhse cúig bliana.

I gcás feirmeoirí óga a fhaigheann tacaíocht faoi phointe (a)(i) de mhír 1, cuirfear tús le cur chun feidhme an phlean gnó tar éis an dáta cur ar bun. Forálfar leis an bplean gnó go gcomhlíonann an feirmeoir óg Airteagal 9 de Rialachán (AE) Uimh. 1307/2013 maidir le feirmeoirí gníomhacha laistigh de 18 mí tar éis dháta an chinnidh lena ndeonaítear an chabhair.

Saineoidh na Ballstáit an ghníomhaíocht nó na gníomhaíochtaí dá dtagraítear in Airteagal 2(1)(s) sna cláir forbartha tuaithe.

Saineoidh na Ballstáit uastairsí agus íostairsí in aghaidh an tairbhí chun rochtain ar thacaíocht faoi phointí (a)(i) agus (a)(iii) de mhír 1 a údarú. Beidh an íostairseach do thacaíocht faoi phointe (a)(i) de mhír 1 níos airde ná an uastairseach do thacaíocht faoi phointe (a)(iii) de mhír 1. Beidh tacaíocht teoranta, áfach, do ghabháltais a chuimsítear sa sainmhíniú ar mhicrifhiontair agus ar fhiontair bheaga.”

(b) cuirtear isteach an mhír 4a seo a leanas:

“4a. De mhaolú ar Airteagal 37(1) de Rialachán (AE) Uimh. 1303/2013, féadfar tacaíocht faoi phointe (a)(i) de mhír 1 a sholáthar i bhfoirm ionstraimí airgeadais, nó mar theaghlaim de dheontais agus ionstraimí airgeadais.”;

(c) cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 5:

“5. Íocfar tacaíocht faoi phointe (a) de mhír 1 in dhá thráthchuid ar a laghad. Féadfaidh tráthchodanna a bheith ar bhonn céimlaghdaitheach. Cuirfear de choinníoll ar íocaíocht na tráthchoda deiridh, faoi phointí (a)(i) agus (a)(ii) de mhír 1, go gcuirtear an plean gnó chun feidhme i gceart.”;

6. In Airteagal 20, cuirtear isteach an mhír 4 seo a leanas:

“4. Ní bheidh feidhm ag mír 2 nó mír 3 i gcás ina soláthraítear tacaíocht i bhfoirm ionstraimí airgeadais.”;

7. Leasaítear Airteagal 36 mar seo a leanas:

(a) leasaítear mír 1 mar seo a leanas:

(i) cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe (c):

“(c) uirlis cobhsaithe ioncaim, i bhfoirm ranníocaíochtaí airgeadais le cistí frithpháirteacha, trína gcuirtear cúiteamh ar fáil d’fheirmeoirí le haghaidh titim ghéar ar a n-ioncam.”;

(ii) cuirtear isteach an pointe (d) seo a leanas:

“(d) uirlis cobhsaithe ioncaim, i bhfoirm ranníocaíochtaí airgeadais le cistí frithpháirteacha, trína gcuirtear cúiteamh ar fáil d’fheirmeoirí in earnáil shonrach le haghaidh titim ghéar ar a n-ioncam.”;

(b) Cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 3:

“3 Chun críche phointe (b), phointe (c) agus phointe (d) de mhír 1, ciallaíonn ‘ciste frithpháirteach’ scéim arna creidiúnú ag an mBallstát i gcomhréir lena dhlí náisiúnta le haghaidh feirmeoirí cleamhnaithe chun iad féin a chur faoi árachas, trína ndéantar

íocaíochtaí cúitimh le feirmeoirí cleamhnaithe le haghaidh caillteanais eacnamaíocha a tharla de dhroim ráige de theagmhais dhíobhálacha aeráide nó de ghalair ainmhithe nó phlandaí, foirgeacht le lotnaidí nó teagmhas comhshaoil, nó le haghaidh titim ghéar a bheith ar a n-ioncam.

(c) i mír 5, scriostar an dara fomhír.

8. In Airteagal 38, i mír 3, scriostar an tríú fomhír:

9. Leasaítear Airteagal 39 mar seo a leanas:

(a) Cuirtear an méid seo a leanas in ionad cheannteideal Airteagal 39:

*“Airteagal 39
Uirlis cobhsaithe ioncaim d’fheirmeoirí i ngach earnáil”*

(b) i bpointe (b) de mhír 4, scriostar an abairt dheireanach.

10. Cuirtear isteach an tAirteagal 39a seo a leanas:

*“Airteagal 39a
Uirlis cobhsaithe ioncaim d’fheirmeoirí in earnáil shonrach”*

“1. Ní dheonófar tacaíocht faoi phointe (d) d’Airteagal 36(1) ach amháin i gcásanna a bhfuil údar cuí leo agus má tá an titim san ioncam níos mó ná 20 % de mheán-ioncam bliantúil an fheirmeora aonair sa tréimhse trí bliana roimhe sin nó meán trí bliana bunaithe ar an tréimhse cúig bliana roimhe sin, ag fágáil an iontráil is airde agus an iontráil is ísle ar lár. Chun críocha phointe (d) d’Airteagal 36(1), tagróidh ioncam do shuim na n-ioncam a fhaigheann an feirmeoir ón margadh, lena n-áirítear tacaíocht phoiblí de chineál ar bith, lúide costais ionchuir. Trí íocaíochtaí le feirmeoirí ón gciste frithpháirteach, tabharfar cúiteamh as níos lú ná 70 % den ioncam a cailleadh le linn na bliana a bheidh an táirgeoir incháilithe an cúnamh sin a fháil.

2. Beidh feidhm ag mír 2 go mír 5 d’Airteagal 39 chun críche tacaíochta faoi phointe (d) d’Airteagal 36(1).”;

11. Leasaítear Airteagal 45 mar seo a leanas:

(a) cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 5:

“5. Maidir le caipiteal oibre atá coimhdeach agus nasctha le hinfheistíocht nua a fhaigheann tacaíocht ó CETFT trí ionstraim airgeadais arna bunú i gcomhréir le hAirteagal 37 de Rialachán (AE) Uimh. 1303/2013, féadfaidh sé a bheith ina chaiteachas incháilithe. Ní rachaidh caiteachas incháilithe den sórt sin thar 30% de mhéid iomlán an chaiteachais incháilithe don infheistíocht. Beidh bunús cuí leis an iarratas ábhartha.”

(b) cuirtear isteach an mhír 7 seo a leanas:

“7. Ní bheidh feidhm ag mír 1, mír 2 nó mír 3 i gcás ina soláthraítear tacaíocht i bhfoirm ionstraimí airgeadais.”;

12. Leasaítear Airteagal 49 mar seo a leanas:

(a) i mír 1, cuirtear isteach an fhomhír seo a leanas:

“De mhaolú air sin, i gcásanna eisceachtúla agus i gcásanna a mbeidh bonn cirt cuí leo nuair nach féidir critéir roghnúcháin a leagan síos toisc cineál an tsaghais oibríochta lena mbaineann, féadfaidh an tÚdarás Bainistíochta, tar éis dul i gcomhairle leis an gCoiste Faireacháin, modh roghnúcháin eile a shainiú ar a ndéanfar tuairisc sa chlár forbartha tuaithe.”;

(b) cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 2:

“2. Áiríteoidh údarás an Bhallstáit atá freagrach as roghnú na n-oibríochtaí, seachas oibríochtaí faoi Airteagail 18(1)(b), 24(1)(d), 28 go 31, 33 go 34 agus 36 go 39a, go roghnófar oibríochtaí i gcomhréir leis na critéir roghnúcháin dá dtagraítear i mír 1 agus de réir nós imeachta trédhearcach a mbeidh doiciméadú maith ann ina leith.”;

(c) cuirtear isteach an mhír 4 seo a leanas:

“4. Ní bheidh feidhm ag mír 1 nó mír 2 i gcás ina soláthraítear tacaíocht i bhfoirm ionstraimí airgeadais.”;

13. In Airteagal 59, leasaítear mír 4 mar seo a leanas:

(a) cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe (f):

“(f) 100 % do mhéid EUR 100 milliún, i bpraghsanna 2011, arna leithdháileadh ar Éirinn, do mhéid EUR 500 milliún, i bpraghsanna 2011, arna leithdháileadh ar an bPortaingéil agus do mhéid EUR 7 milliún, i bpraghsanna 2011, arna leithdháileadh ar an gCípir.”

(b) cuirtear an méid seo a leanas in ionad na habairte deireanaí i bpointe (c):

“Urramófar, áfach, ráta ranníocaíochta CETFT a mbeadh feidhm leis gan an maolú seo i ndáil leis an gcaiteachas poiblí iomlán a dhéanfar i rith na clárthréimhse.”;

(c) cuirtear isteach an pointe (h) seo a leanas:

“(h) an ráta ranníocaíochta dá dtagraítear in Airteagal 39a(13) de Rialachán (AE) Uimh. 1303/2013 le haghaidh na hionstraime airgeadais dá dtagraítear i bpointe (c) d’Airteagal 38(1) den Rialachán céanna.”

14. Leasaítear Airteagal 60 mar seo a leanas:

(a) cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 1:

“1. De mhaolú ar Airteagal 65(9) de Rialachán (AE) Uimh. 1303/2013, i gcásanna ina bhfuil bearta éigeandála i gceist i ngeall ar thubaistí nádúrtha, teagmhais thurraingeacha nó teagmhais dhíobhálacha aeráide nó i ngeall ar athrú suntasach agus tobann i ndálaí socheacnamaíocha an Bhallstáit nó an réigiúin, lena n-áirítear athruithe móra déimeagrafacha nach mbítear ag súil leo mar thoradh ar imirce nó ar ghlacadh dídeanaithe, féadfaidh na cláir forbartha tuaithe a fhoráil go bhféadfaidh incháilitheacht an chaiteachais a bhaineann le hathruithe ar an gclár a thosú ón dáta a tharla an teagmhas.”

(b) i mír 2, cuirtear an méid seo a leanas in ionad an dara fomhír:

“Cé is moite de chostais ghinearálta arna sainiú in Airteagal 45(2)(c), maidir le hoibríochtaí infheistíochta faoi bhearta atá faoi raon feidhme Airteagal 42 de CFAE, ní mheasfar a bheith incháilithe ach amháin caiteachas arna thabhtú tar éis don iarratas a bheith seolta isteach chuig an údarás inniúil. Os a choinne sin, maidir le bearta éigeandála i ngeall ar thubaistí nádúrtha, teagmhais thurraingeacha nó teagmhais dhíobhálacha aeráide nó i ngeall ar athrú suntasach agus tobann i ndálaí socheacnamaíocha an Bhallstáit nó an réigiúin, lena n-áirítear athruithe móra déimeagrafacha nach mbítear ag súil leo mar thoradh ar imirce nó ar ghlacadh dídeanaithe, féadfaidh na Ballstáit a fhoráil ina gcláir go bhfuil caiteachas a bhaineann leis na bearta sin, ar caiteachas é a thabhaigh an tairbhí tar éis don teagmhas a bheith ann, incháilithe freisin.”

15. in Airteagal 62, cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 2:

“2. I gcás ina mbíonn cabhair deonaithe ar bhonn costas caighdeánach nó costas breise agus ioncam ligthe thar ceal i gcomhréir le pointe (a) agus pointe (b) d’Airteagal 21(1) den Rialachán seo (maidir le hioncam ligthe thar ceal agus costais chothabhála) agus Airteagal 28 go hAirteagal 31, Airteagal 33 agus Airteagal 34 de Rialachán (AE) Uimh. 1305/2013, áiríteoidh na Ballstáit go mbíonn na ríomhanna ábhartha leordhóthanach agus beacht agus bunaithe roimh ré ar bhonn modha ríofa atá cóir, cothrom agus infhíoraithe. Chuige sin, maidir le comhlacht atá ag feidhmiú go neamhspleách ó na húdaráis atá freagrach as an gclár a chur chun feidhme agus a bhfuil an saineolas iomchuí aige, déanfaidh siad na ríomhanna nó deimhneoidh siad leordhóthanacht agus beachtas na ríomhanna. Áireofar ráiteas lena ndeimhnítear leordhóthanacht agus beachtas na ríomhanna sa chlár forbartha tuaithe.”

16. in Airteagal 74, cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe (a):

“(a) rachfar i gcomhairle leis an gCoiste Faireacháin agus eiseofar tuairim, sula bhfoilseofar an glao ábhartha ar thograí, ar na critéir roghnúcháin le haghaidh oibríochtaí maoinithe a ndéanfar a athbhreithniú de réir na riachtanas clársceidealaithe;”.

Airteagal 268
Leasuithe ar Rialachán (AE) Uimh. 1306/2013

Leasaítear Rialachán (AE) Uimh. 1306/2013 mar seo a leanas:

1. Leasaítear Airteagal 26 mar seo a leanas:

(a) scriostar mír 2.

(b) cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 3, mhír 4 agus mhír 5:

“3. Faoi 30 Meitheamh sa bhliain féilire a bhfuil feidhm ag an ráta coigeartaithe, glacfaidh an Coimisiún gníomhartha cur chun feidhme lena socraítear an ráta coigeartaithe. Glacfar gníomhartha cur chun feidhme den sórt sin i gcomhréir leis an nós imeachta comhairliúcháin dá dtagraítear in Airteagal 116(2).

4. Go dtí an 1 Nollaig sa bhliain féilire a bhfuil feidhm ag an gcoigeartú, féadfaidh an Coimisiún, ar bhonn faisnéise nua a bheidh faighte aige, gníomhartha cur chun feidhme a ghlacadh lena ndéanfar an ráta coigeartaithe arna shocrú i gcomhréir le mír 3 a oiriúnú. Glacfar na gníomhartha cur chun feidhme sin i gcomhréir leis an nós imeachta comhairliúcháin dá dtagraítear in Airteagal 116(2).

5. Aisíocfaidh na Ballstáit na leithreasuithe a thabharfar anonn i gcomhréir le hAirteagal 12(2)(d) den Rialachán Airgeadais leis na faighteoirí deiridh a bheidh faoi réir an ráta coigeartaithe sa bhliain airgeadais a dtabharfar na leithreasuithe anonn chuici.

Ní bheidh feidhm ag an aisíocaíocht dá dtagraítear sa chéad fhomhír ach amháin maidir le tairbhíthe deiridh sna Ballstáit sin ina mbeidh feidhm ag smacht airgeadais sa bhliain airgeadais roimhe sin.

2. in Airteagal 38, cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 3:

“3. I gcás aon imeachtaí dlíthiúla nó i gcás achomhairc riaracháin a bhfuil éifeacht fionraíochta acu, cuirfear isteach ar an tréimhse um shaoradh uathoibríoch dá dtagraítear i mír 1 agus mír 2, i ndáil leis an méid a bhaineann leis na hoibríochtaí lena mbaineann, ar feadh na n-imeachtaí sin nó an achomhairc riaracháin sin, ar choinníoll go bhfaigheann an Coimisiún fógra réasúnaithe a bhfuil bonn cuí leis ón mBallstát faoin 31 Eanáir sa bhliain $N + 4$.”

3. In Airteagal 43, i mír 1, cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe (a):

“(a) suimeanna nach mór a íoc le buiséad an Aontais, lena n-áirítear ús orthu, faoi Airteagal 40, Airteagal 41(2) agus Airteagal 51 maidir le caiteachas faoi CERT, agus faoi Airteagal 52 agus Airteagal 54;”

4. in Airteagal 54, cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 2:

“2. Mura ndéantar an íocaíocht a aisghabháil laistigh de cheithre bliana ón dáta a fhaightear an t-iarratas ar aisghabháil, nó laistigh d’ocht mbliana i gcás ina gcuirtear an aisghabháil faoi bhráid na gcúirteanna náisiúnta, is ar an mBallstát lena mbaineann a bheidh iarmhairtí airgeadais na neamh-aisghabhála, gan dochar don

cheanglas atá ar an mBallstát lena mbaineann dul i mbun nósanna imeachta aisghabhála d'fhonn Airteagal 58 a chomhlíonadh.

I gcás ina dtaifeadtar in ionstraim riaracháin nó dhlíthiúil de chineál cinntitheach nach ann do neamhrialtacht, i gcomhthéacs an nós imeachta aisghabhála, maífidh an Ballstát lena mbaineann do na Cístí gur caiteachas é an t-ualach airgeadais atá air de réir na chéad fhomhíre.

Mar sin féin, i gcás nach bhféadfaidh aisghabháil tarlú taobh istigh den teorainn ama a shonraítear sa chéad fhomhír, ar chúiseanna nach bhfuil inchurtha i leith an Bhallstáit lena mbaineann, agus má sháraíonn an méid a bheidh le gnóthú EUR 1 mhilliún, féadfaidh an Coimisiún, ar iarraidh ón mBallstát, an teorainn ama a shíneadh go dtí tréimhse suas le leath den tréimhse bhunaidh.”

5. in Airteagal 63, i mír 1, cuirtear isteach an fhomhír seo a leanas:

“I gcás go mbaineann an neamhchomhlíonadh le rialacha náisiúnta nó le rialacha an Aontais maidir le soláthar poiblí, cinnfear an chuid sin den chabhair nach mbeidh le híoc nó a bheidh le tarraingt siar ar bhonn a thromchúisí atá an neamhchomhlíonadh agus i gcomhréir le prionsabal na comhréireachta, agus aird á tabhairt ar na treoirlínte ábhartha a shocraíonn an Coimisiún maidir le ceartuithe airgeadais atá le déanamh i dtaca le caiteachas arna mhaoiniú ag an gCoimisiún faoi chur chun feidhme comhroinnte sa chás nach gcomhlíontar na rialacha maidir le soláthar poiblí. Ní dhéanfar difear do dhlíthiúlacht agus do rialtacht an idirbhirt ach suas go dtí an leibhéal den chuid sin den chabhair nach mbeidh le híoc nó a bheidh le tarraingt siar.

Airteagal 269
Leasuithe ar Rialachán (AE) Uimh. 1307/2013

Leasaítear Rialachán (AE) Uimh. 1307/2013 mar seo a leanas:

1. in Airteagal 6(1), cuirtear isteach an fhomhír seo a leanas:

“I gcás ina mbainfidh Ballstát leas as an rogha dá bhforáiltear sa dara fhomhír d’Airteagal 36(4), féadfar dul thar an uasteorainn náisiúnta a leagtar amach in Iarscríbhinn II don Bhallstát sin don bhliain faoi seach go dtí méid a ríomhtar i gcomhréir leis an bhfomhír sin.”;

2. in Airteagal 9, cuirtear isteach mír 7 agus mír 8 mar seo a leanas:

“7. Féadfaidh Ballstáit a Chinneadh ó 2018 nach bhféadfaidh daoine nó grúpaí daoine a chuimsítear laistigh de raon feidhme na chéad fhomhíre nó an dara fhomhír de mhír 2 ach critéar amháin nó dhá cheann de na trí chritéar a liostaítear sa tríú fhomhír de mhír 2 a lua chun a léiriú gur feirmeoirí gníomhacha iad. Déanfaidh na Ballstáit fógra a thabhairt don Choimisiún i leith cinnidh den sórt sin faoin 1 Lúnasa 2017.

8. Féadfaidh na Ballstáit a Chinneadh éirí as forálacha an Airteagail seo a chur i bhfeidhm ó 2018. Déanfaidh siad fógra a thabhairt don Choimisiún i leith cinnidh den sórt sin faoin 1 Lúnasa 2017.”

3. in Airteagal 36, i mír 4, cuirtear isteach na fomhíreanna seo a leanas:

“I gcás gach Ballstáit, féadfaidh an méid a ríomhtar i gcomhréir leis an gcéad fhomhír den mhír seo a ardú d’uasmhéid 3 % den uasteorainn bhliantúil náisiúnta ábhartha mar a leagtar amach in Iarscríbhinn II í tar éis an méid atá mar thoradh ar chur i bhfeidhm Airteagal 47(1) don bhliain ábhartha a bhaint. I gcás ina gcuirfidh Ballstát méadú den sórt sin i bhfeidhm, cuirfidh an Coimisiún an t-ardú sin san áireamh agus an uasteorainn náisiúnta bhliantúil á socrú le haghaidh na scéime íocaíochta aonair limistéir de bhun na chéad fhomhíre den mhír seo. Chuige sin, cuirfidh na Ballstáit an Coimisiún ar an eolas faoin 1 Lúnasa 2017 faoi na céatadáin bhliantúla faoina n-ardófar an méid arna ríomh de bhun mhír 1 den Airteagal seo gach bliain féilire ó 2018.

Féadfaidh na Ballstáit athbhreithniú a dhéanamh ar a gCinneadh dá dtagraítear sa dara fhomhír ar bhonn bliantúil agus cuirfidh siad an Coimisiún ar an eolas faoi aon Chinneadh a bheidh bunaithe ar athbhreithniú den chineál sin faoin 1 Lúnasa sa bhliain roimh dóibh an Cinneadh a chur i bhfeidhm.”;

4. in Airteagal 50, scriostar mír 9;

5. in Airteagal 51, cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 3:

“3. I gcás ina dtéann méid iomlán na híocaíochta d’fheirmeoirí óga a ndéantar iarratas uirthi i mBallstát i mbliain ar leith thar an uasmhéid de 2 % a leagtar síos i mír 1 den Airteagal seo, socróidh na Ballstáit uasteorainn a bheidh infheidhme maidir le líon na dteidlíochtaí íocaíochta a ghníomhachtaigh an feirmeoir nó maidir le líon na heicteár incháilithe a dhearbhaigh an feirmeoir d’fhonn an t-uasmhéid de 2 % a leagtar síos i mír 1 den Airteagal seo a chomhlíonadh. Agus Airteagal 50(6), (7) agus (8) á chur i bhfeidhm ag na Ballstáit urramóidh siad an uasteorainn sin.

Tabharfaidh na Ballstáit fógra don Choimisiún faoi teorainneacha ar bith a chuirtear i bhfeidhm de bhun na chéad fhomhíre tráth nach déanaí ná 15 Meán Fómhair den bhliain i ndiaidh na bliana nuair a taisceadh na hiarratais ar chabhair ar ar cuireadh na teorainneacha i bhfeidhm.

6. In Airteagal 52, cuirtear isteach an mhír 10 seo a leanas:

“(10) Cumhachtaítear don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 70 maidir le bearta sa chaoi go seachnaítear go gcoimeádann tairbhíthe a dtugtar tacaíocht chúpláilte dheonach dóibh an leibhéal táirgthe in ainneoin míchothromaíochtaí struchtúracha margaidh in earnáil trí cheadú go bhféadfar leanúint den tacaíocht sin a íoc go dtí 2020 ar bhonn na n-aonad táirgthe dar deonaíodh tacaíocht i dtréimhse thagartha roimhe seo.”

*Airteagal 270
Leasuithe ar Rialachán (AE) Uimh. 1308/2013*

Leasaítear Rialachán (AE) Uimh. 1308/2013 mar seo a leanas:

1. Leasaítear Airteagal 33 mar seo a leanas:

(a) I mír 1, cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe (f): (f) géarchéimeanna a chosc agus a bhainistiú, lena n-áirítear oiliúint a chur ar fáil d’eagraíochtaí táirgeoirí eile, do chomhlachais eagraíochtaí táirgeoirí mar aon le grúpaí de tháirgeoirí nó táirgeoirí aonair;”

(b) I mír 3, cuirtear isteach an pointe (i) seo a leanas:

(f) oiliúint a chur ar fáil d’eagraíochtaí táirgeoirí eile, do chomhlachais eagraíochtaí táirgeoirí mar aon le grúpaí de tháirgeoirí nó táirgeoirí aonair;”

2. In Airteagal 34, cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 4:

“4. Méadófar an teorainn 50 % dá bhforáiltear i mír 1 go 100 % sna cásanna seo a leanas:

(a) i gcásanna ina dtarraingeofar siar torthaí agus glasraí ón margadh, ar tarraingt siar í sin nach sáraíonn 5 % de mhéid an táirgthe arna mhargú de chuid gach eagraíochta táirgeoirí, agus ina ndéanfar iad a dhiúscairt:

(i) trína ndáileadh saor in aisce ar eagraíochtaí agus fondúireachtaí carthanúla, arna bhformheas chuige sin ag na Ballstáit, lena n-úsáid ina ngníomhaíochtaí le cabhrú le daoine a aithnítear sa dlí náisiúnta go bhfuil siad i dteideal cúnamh poiblí a fháil, go háirithe toisc nach bhfuil an chóir mhaireachtála riachtanach acu;

(ii) trína ndáileadh saor in aisce ar fhorais phionóis, ar scoileanna agus ar institiúidí oideachais phoiblí, agus ar champaí saoire leanaí chomh maith le hospidéal agus árais seanóirí arna n-ainmniú ag na Ballstáit, a dhéanfaidh na bearta ar fad is gá lena áirithiú i gcás na gcainníochtaí a dháiltear gur cainníochtaí sa bhreis iad ar na cainníochtaí a dhéanann na forais sin a cheannach isteach de ghnáth.

(b) gníomhaíochtaí a bhaineann le hoiliúint a chur ar fáil d’eagraíochtaí eile táirgeoirí, do ghrúpaí eile de tháirgeoirí nó do tháirgeoirí aonair eile ó na Ballstáit dá dtagaítear in Airteagal 35(1).”

3. Cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 35:

*“Airteagal 35
Cúnamh airgeadais náisiúnta*

1. Féadfaidh an Bhulgáir, an Chróit, an Chipir, an Eastóin, an Fhionlainn, an Ghréig, an Ungáir, an Liotuáin, Lucsamburg, Málta, an Pholainn, an Rómáin, an tSlóvaic agus an tSlóivéin cúnamh airgeadais náisiúnta a dheonú d’eagraíochtaí táirgeoirí, arna iarraidh sin dóibh, arb ionann é agus 1 % ar a mhéid de luach an táirgthe arna mhargú. Beidh an cúnamh sin sa bhreis ar an gciste oibriúcháin.

2. Cumhachtaítear don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 227 lena leasaítear mír 1 chun go gcuirfear leis an liosta Ballstáit nach bhfuil na táirgeoirí in earnáil na dtorthaí agus na nglasraí eagraithe iontu ach ar éigean agus chun Ballstáit a bhaint den liosta murab amhlaidh an cás a thuilleadh.

4. Cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 188:

*“Airteagal 188
Próiseas leithdháilte na gcúotaí taraife*

1. Foilseoidh an Coimisiún, trí fhoilseachán iomchuí gréasáin, torthaí phróiseas leithdháilte na gcúotaí taraife i dtaca leis na hiarratais dá dtabharfar fógra agus aird á tabhairt ar na cúotaí taraife a bheidh ar fáil agus na hiarratais dá dtabharfar fógra.
2. Ina theannta sin, déanfar tagairt san fhoilseachán dá dtagraítear i mír 1, nuair is iomchuí, don ghá le hiarratais ar feitheamh a dhiúltú, tiolacadh na n-iarratas a chur ar fionraí nó cainníochtaí nach n-úsáidfear a leithdháileadh.
3. Eiseoidh na Ballstáit ceadúnais onnmhairiúcháin i gcomhair cainníochtaí a gcuirfear iarratas isteach orthu laistigh de na cúotaí taraife onnmhairiúcháin, faoi réir comhéifeachtaí leithdháilte faoi seach agus i ndiaidh don Choimisiún iad a chur ar fáil don phobal i gcomhréir le mír 1.

*Airteagal 271
Leasuithe ar Rialachán (AE) Uimh. 1309/2013*

Leasaítear Rialachán (AE) Uimh. 1309/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁵⁶ mar seo a leanas:

1. In Airteagal 6, cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 2:

“2. De mhaolú ar Airteagal 2, féadfaidh Ballstáit iarrthacha seirbhísí pearsantaithe atá cómhaoinithe ag CED a sholáthar suas go líon NEETanna atá faoi bhun 25 bliana d’aois, nó i gcás ina gcinneann na Ballstáit amhlaidh, faoi bhun 30 bliain d’aois, ar dháta tiolactha an iarratais, ar líon é atá comhionann le líon na dtairbhíthe a bhfuiltear ag díriú orthu, mar thosaíocht do dhaoine a rinneadh iomarcach nó do dhaoine a bhfuil deireadh tagtha lena ngníomhaíocht, ar choinníoll go dtarlaíonn ar a laghad cuid de na hiomarcaíochtaí de réir bhrí Airteagal 3 i réigiúin leibhéal NUTS 2 a raibh rátaí dífhostaíochta óige acu do dhaoine óga ó 15 bliana go 24 bliana d’aois níos mó ná 25 % in 2012 agus, i gcás Bhallstáit inar mhéadaigh ráta dífhostaíochta an aosa óig níos mó ná 30 % in 2012, réigiúin leibhéal NUTS 2 ag a raibh rátaí dífhostaíochta óige acu níos mó ná 20 % in 2012. Féadfaidh tacaíocht a chur ar fáil do NEETanna atá faoi bhun 25 bliana d’aois, nó i gcás ina gcinneann na Ballstáit amhlaidh, faoi bhun 30 bliain d’aois, sna réigiúin sin ar réigiúin leibhéal NUTS 2 iad agus a raibh rátaí dífhostaíochta óige acu do dhaoine óga ó 15 bliana go 24 bliana d’aois níos mó ná 25 % in 2012 agus, i gcás Bhallstáit inar mhéadaigh ráta dífhostaíochta an aosa óig níos mó ná 30 % in 2012, réigiúin leibhéal NUTS 2 ag a raibh rátaí dífhostaíochta óige acu níos mó ná 20 % in 2012.

2. In Airteagal 11, cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 3:

⁵⁶ Rialachán (AE) Uimh. 1309/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 17 Nollaig 2013 maidir leis an gCiste Eorpach um Choigeartú don Domhandú (2014-2020) agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 1927/2006 (IO L 347, 20.12.2013, Lch. 347).

“Comhlíonfar na cúraimí a leagtar amach i mír 1 i gcomhréir leis an Rialachán Airgeadais.”

3. In Airteagal 15, cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 4:

“4. I gcás ina gcinneann an Coimisiún go gcomhlíontar na coinníollacha maidir le ranníocaíocht airgeadais ó CED a chur ar fáil, cuirfidh sé togra isteach chun an ranníocaíocht sin a shlógadh. Glacfaidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle go comhpháirteach an Cinneadh chun CED a shlógadh laistigh de mhí amháin tar éis é a tharchur chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle. Gníomhóidh an Chomhairle trí thromlach cáilithe agus gníomhóidh Parlaimint na hEorpa trí thromlach de na comhaltaí a chomhdhéanann í agus trí thrí chúigiú de na vótaí arna gcaitheamh.

Déanfar aistrithe a bhaineann le CED i gcomhréir le hAirteagal 30(5) den Rialachán Airgeadais.

Airteagal 272
Leasuithe ar Rialachán (AE) Uimh. 1316/2013

Leasaítear Rialachán (AE) Uimh. 1316/2013 mar seo a leanas:

1. Cuirtear isteach an chaibidil seo a leanas:

“Caibidil Va
Cumasc

Airteagal 16a
Saoráidí Cumaisc SCE

1. I gcomhréir le hAirteagal 153 den Rialachán Airgeadais, féadfar saoráidí cumaisc a chur ar bun faoin Rialachán seo le haghaidh ceann amháin nó níos mó de na hearnálacha SCE.

2. Cuirfear Saoráidí Cumaisc SCE chun feidhme i gcomhréir le hAirteagal 6(3).

3. Ní rachaidh an méid iomlán a ranníocfar ó bhuiséad an Aontais le Saoráidí Cumaisc SCE thar 10 % de na himchlúdaigh airgeadais foriomlána de chuid SCE dá dtagraítear in Airteagal 5(1).

4. I gcás na tacaíochta a chuirfear ar fáil faoin tSaoráid Chumaisc SCE i bhfoirm deontas, comhlíonfaidh sí an incháilitheacht agus na coinníollacha le haghaidh cúnamh airgeadais a leagtar amach in Airteagal 7. Beidh méid an chúnamh airgeadais a bheidh le deonú do na hoibríochtaí cumaisc dá dtabharfar tacaíocht trí bhíthin Shaoráid Chumaisc SCE modhnaithe ar bhonn anailíse costais is tairbhe agus ar bhonn an ghá atá ann le gearáil mhaoiniú an Aontais a uasmhéadú.

5. Féadfaidh an tAontas, aon Bhallstát agus infheisteoirí eile rannchuidiú le Saoráidí Cumaisc SCE, ar choinníoll go gcomhaontóidh an Coimisiún le haon sonraíocht de chritéir incháilitheachta na n-oibríochtaí cumaisc agus/nó de straitéis infheistíochta

na saoráide a fhéadfaidh a bheith riachtanach de thoradh na ranníocaíochta breise. Cuirfidh an Coimisiún na hacmhainní breise sin chun feidhme i gcomhréir le mír 2.

6. Roghnófar oibríochtaí cumaisc a fhaigheann tacaíocht trí bhíthin Shaoráid Chumaisc SCE ar bhonn aibíochta agus déanfaidh siad iarracht éagsúlú earnálach a bhaint amach i gcomhréir le hAirteagal 3 agus le hAirteagal 4 mar aon le cothromaíocht gheografach ar fud na mBallstát. Maidir leis na hoibríochtaí cumaisc seo:

(a) beidh breisluach Eorpach ag gabháil leo;

(b) beidh siad ag freagairt do chuspóirí Straitéis Eoraip 2020;

7. Féadfaidh Saoráid Chumaisc Iompair SCE tacú le hoibríochtaí cumaisc i dtríú tíortha má bhíonn na gníomhaíochtaí sin riachtanach chun tionscadal leasa choitinn a chur chun feidhme.

2. In Airteagal 17, i mír 3, cuirtear an méid seo a leanas in ionad an dara fomhír:

“Beidh méid an imchlúdaigh airgeadais laistigh de raon 80 % go 95 % de na hacmhainní buiséadacha dá dtagraítear i bpointe (a) d’Airteagal 5(1).”

3. In Airteagal 22, cuirtear isteach an fhomhír seo a leanas i ndiaidh an dara fomhír:

“Níl an deimhniú caiteachais a luaitear thuas éigeantach i gcás deontais a dheonaítear ar bhonn Rialachán 283/2014 maidir le treoirlínte le haghaidh gréasán tras-Eorpach i réimse an bhonneagair teileachumarsáide.”

Airteagal 273

Leasuithe ar Rialachán (AE) Uimh. 223/2014

Leasaítear Rialachán (AE) Uimh. 223/2014 mar seo a leanas:

1. In Airteagal 9, cuirtear isteach an mhír 4 seo a leanas:

“4. Ní bhíonn feidhm ag mír 1, mír 2 ná mír 3 chun críocha gnéithe de chlár oibríochtúil a mhodhnú, clár a chuimsítear faoi na forannáin 3.5 agus 3.6 agus faoi rannán 4 de na teimpléid do chlár oibríochtúla a leagtar amach in Iarscríbhinn I.

Cuirfidh Ballstát an Coimisiún ar an eolas maidir le haon Chinneadh a chuimsítear faoin gcéad fhomhír laistigh de mhí amháin ó dháta an chinnidh sin. Sonrófar sa Chinneadh an dáta a thiocfaidh sé i bhfeidhm, agus ní thiocfaidh sé i bhfeidhm sula nglacfar é.

2. In Airteagal 25, i mír 3, cuirtear isteach an pointe (e) seo a leanas:

“(e) rialacha maidir le cur i bhfeidhm costas aonaid comhfhreagrach, cnapshuimeanna agus rátaí comhréidhe is infheidhme i mbeartais an Aontais le haghaidh oibríochta agus tairbhí den chineál céanna.”

3. Leasaítear Airteagal 26 mar seo a leanas:

(a) i mír 2, cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe (d) agus phointe (e):

“(d) costais na n-eagraíochtaí comhpháirtíochta i dtaca le bailiú, iompar, stóráil agus dáileadh deonachán bia agus gníomhaíochtaí ardaithe feasachta a bhfuil baint dhíreach acu leo;”

“(e) costais na mbeart tionlacain arna ndéanamh agus arna ndearbhú ag na heagraíochtaí comhpháirtíochta a sheachadann an bia agus/nó an cúnamh ábhartha bunúsach go díreach nó faoi chomhaontuithe comhair ar na daoine is díothaí ag ráta comhréidh 5 % de na costais dá dtagraítear i bpointe (a); nó 5 % de luach na dtáirgí bia arna ndiúscairt i gcomhréir le hAirteagal 16 de Rialachán (AE) Uimh. 1308/2013.”

(b) cuirtear isteach an mhír 3a seo a leanas:

“3a. D’ainneoin mhír 2, mar thoradh ar laghdú ar na costais incháilithe dá dtagraítear i mír (2)(a) toisc nach gcomhlíonann an comhlacht atá freagrach as an mbia agus/nó as cúnamh ábhartha bunúsach a cheannach an dlí is infheidhme, ní bheidh laghdú ar chostais incháilithe comhlachtaí eile a leagtar amach i mír 26(2)(c) agus (e).”

4. In Airteagal 30(2), cuirtear an méid seo a leanas in ionad an ceathrú fomhír:

“Nuair nach féidir méideanna a íocadh go míchuí le tairbhí a aisghabháil agus nach féidir sin mar thoradh ar locht nó faillí ar thaobh Ballstáit, beidh an Ballstát sin freagrach as na méideanna lena mbaineann a aisíoc le buiséad an Aontais. Féadfaidh na Ballstáit Cinneadh a dhéanamh gan méideanna a íocadh go míchuí a aisghabháil murar mó ná EUR 250 an méid atá le haisghabháil ón tairbhí, gan ús a áireamh, i ranníocaíocht le hoibríocht ón gCiste i mbliain chuntasaíochta.”

5. In Airteagal 32, leasaítear mír 4 mar seo a leanas:

(a) cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe (a):

“(a) a fhíorú gur seachadadh na seirbhísí agus na táirgí cómhaoinithe, go gcomhlíonann an oibríocht an dlí is infheidhme, an clár oibríochtúil agus na coinníollacha maidir le tacaíocht na hoibríochta agus, i gcás ina bhfuil costais le haisíoc de bhun phointe (a) den chéad fhomhír d’Airteagal 25 gur íocadh an caiteachas a dhearbhaigh na tairbhíthe maidir leis na costais sin;”

(b) cuirtear an pointe (aa) seo a leanas isteach i ndiaidh phointe (a):

“(aa) a fhíorú, i gcás costas a aisíoctar de bhun phointe (b), phointe (c) agus phointe (d) den chéad fhomhír d’Airteagal 25, gur comhlíonadh na coinníollacha maidir le haisíocaíocht caiteachais leis an tairbhí.”

6. In Airteagal 42, cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 3:

“3. Féadfaidh an t-údarás bainistíochta an spriocdháta le haghaidh íocaíochta dá dtagraítear i mír 2 a chur ar fionraí i gceachtar de na cásanna seo a leanas a bhfuil údar cuí leo:

(a) nach bhfuil méid an éilimh íocaíochta dlite nó nár soláthraíodh na doiciméid iomchuí tacaíochta, lena n-áirítear na doiciméid is gá le haghaidh fíoruithe bainistíochta faoi phointe (a) d’Airteagal 32(4);

(b) gur tionscnaíodh imscrúdú i ndáil le neamhrialtacht a d’fhéadfadh a bheith ann a dhéanann difear don chaiteachas lena mbaineann;

Cuirfear an tairbhí lena mbaineann ar an eolas i scríbhinn maidir leis an bhfionraí agus na cúiseanna atá leis.”

7. In Airteagal 51, cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 3:

“3. Coimeádfar na doiciméid i bhfoirm na mbunchóipeanna, nó i bhfoirm cóipeanna dílse deimhnithe de na bunchóipeanna, nó ar iompróirí sonraí a nglactar go coitianta leo, lena n-áirítear leaganacha leictreonacha de na bundoiciméid nó de dhoiciméid nach bhfuil le fáil ach i bhfoirm leictreonach. I gcás ina gcoimeádtar doiciméid ar iompróirí sonraí a nglactar go coitianta leo i gcomhréir leis an nós imeachta a leagtar síos i mír 5, ní bheidh gá le bunchóipeanna.”

Airteagal 274
Leasuithe ar Rialachán (AE) Uimh. 283/2014

Leasaítear Rialachán (AE) Uimh. 283/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁵⁷ mar seo a leanas:

1. In Airteagal 2, mír 1, leasaítear an pointe (e) mar seo a leanas:

“ciallaíonn “seirbhísí cineálacha” seirbhísí tairseacha a nascann bonneagar náisiúnta amháin nó níos mó le hardán croisheirbhíse nó le hardáin chroisheirbhíse mar aon le seirbhísí a chuireann le cumas Bonneagair Seirbhísí Digiteacha trí rochtain ar shaoráidí a bhaineann le ríomhaireacht ardfhéidhmíochta, le stóráil agus le bainistiú sonraí a chur ar fáil.”

2. In Airteagal 5, cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 4:

“4. Tacófar le gníomhaíochtaí a chuireann le tionscadail leasa choitinn i réimse bhonneagair na seirbhísí digiteacha leis an méid seo a leanas:

(a) soláthar,

(b) deontais, agus/nó

(c) na hionstaimí airgeadais dá bhforáiltear in Airteagal 5(5).”

⁵⁷ Rialachán (AE) Uimh. 283/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Márta 2014 maidir le treoirlinnte le haghaidh gréasán tras-Eorpach i réimse an bhonneagair teileachumarsáide agus lena n-aisghairtear Cinneadh Uimh. 1336/97/CE (IO L 86, 21.3.2014, Lch. 14).

Airteagal 275
Leasuithe ar Rialachán (AE) Uimh. 652/2014

Leasaítear Rialachán (AE) Uimh. 652/2014 mar seo a leanas:

1. In Airteagal 4, cuirtear isteach an mhír 4 seo a leanas:

“4. I gcás gníomhaíochtaí ilbhliantúla a fhormheas, féadfar oibleagáidí buiséadacha a roinnt ina dtráthchodanna bliantúla. I gcás ina roinntear oibleagáidí buiséadacha amhlaidh, geallfaidh an Coimisiún na tráthchodanna bliantúla, agus dul chun cinn na ngníomhaíochtaí, na riachtanais a mheasfar a bheith ann agus an buiséad atá ar fáil á gcur i gcuntas.”

2. In Airteagal 13, scriostar mír 5;
3. In Airteagal 22, scriostar mír 5;
4. In Airteagal 27, scriostar mír 5;

Airteagal 276
Leasuithe ar Chinneadh Uimh. 541/2014/AE

I gCinneadh Uimh. 541/2014/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁵⁸, in Airteagal 4, cuirtear isteach an mhír 3 seo a leanas:

“3. Féadfaidh cláir mhaoiniúcháin a bunaíodh le Rialachán (AE) Uimh. 377/2014 agus le Rialachán (AE) Uimh. 1285/2013 agus le Cinneadh 2013/743/AE rannchuidiú le maoiniú na ngníomhaíochtaí dá dtagraítear i mír 1, faoi raon feidhme na gclár sin agus i gcomhréir leis na haidhmeanna agus na cuspóirí a ghabhann leo. Caithfear na ranníocaíochtaí sin i gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. 377/2014.”

CUID A TRÍ **FORÁLACHA CRÍOCHNAITHEACHA AGUS** **IDIRTHRÉIMHSEACHA**

Airteagal 277
Forálacha idirthréimhseacha

Féadfaidh gealltanais dhlíthiúla do dheontais lena gcuirtear buiséad an Aontais chun feidhme faoi Chreat Airgeadais Ilbhliantúil 2014-2020 leanúint de bheith i bhfoirm cinntí deontais. I gcás na bhforálacha i dTeideal VIII is infheidhme maidir le comhaontuithe deontais, beidh feidhm acu *mutatis mutandis* maidir le cinntí deontais. Déanfaidh an Coimisiún athbhreithniú ar an dóigh a láimhseálfar na comhaontuithe deontais faoin gCreat Airgeadais Ilbhliantúil i ndiaidh 2020 go háirithe i bhfianaise an dul chun cinn atá déanta ó thaobh síniú leictreonach agus bainistiú leictreonach deontas faoin am sin.

⁵⁸ Cinneadh Uimh. 541/2014/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Aibreán 2014 lena mbunaítear Creat Tacaíochta d’Fhaireachán agus Rianú Spáis (IO L 158, 27.5.2014, Lch. 227).

I ndiaidh theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo, leasóidh an t-oifigeach údarúcháin atá freagrach, i gcomhréir le hAirteagal 175 den Rialachán seo, cinntí an Choimisiúin lena n-údaraítear úsáid cnapshuimeanna, costas aonaid nó rátaí comhréidhe a ghlactar i gcomhréir le hAirteagal 124 de Rialachán 966/2012.

Féadfar creat-chomhaontuithe atá ann cheana a athbhreithniú chun a áirithiú go gcomhlíonfar Airteagal 126.

I gcás inar gá sin, cuirfidh na Ballstáit faoi bhráid an Choimisiúin iarraidh ar leasú ar an gclár forbartha tuaithe chun pointe/pointí in Airteagal 2(1) agus Airteagal 19(4) agus (4a) de Rialachán(AE) Uimh. 1305/2013 a chomhlíonadh faoin 31 Nollaig 2018.

Airteagal 278

Athbhreithniú

Déanfar an Rialachán seo a athbhreithniú nuair is gá, agus in aon chás dhá bhliain ar a dhéanaí roimh dheireadh gach creata airgeadais ilbhliantúil.

Cumhdófar in athbhreithniú den sórt sin, *inter alia*, cur chun feidhme fhorálacha Theideal VIII de chuid a hAon agus na spriocamanna a leagtar amach in Airteagal 251.

Airteagal 279

Aisghairm

Déantar Rialachán (CE, Euratom) Uimh. 966/2012 agus Rialachán Tarmligthe (AE) Uimh. 1268/2012 a aisghairm le héifeacht ón 1 Eanáir 20XX.

Déanfar tagairtí do na Rialachán aisghairthe a fhorléirí mar thagairtí don Rialachán seo agus léifear iad i gcomhréir leis an tábla comhghaoil in Iarscríbhinn II.

Airteagal 280

Teacht i bhfeidhm agus cur i bhfeidhm

Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm an tríú lá tar éis lá a fhoilsithe in Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh.

Beidh feidhm aige ón 1 Eanáir 20XX.

De mhaolú ar an dara mír den Airteagal seo, beidh feidhm ag Airteagal 265(11)(b) agus (c), Airteagal 265(12)(a), (b)(i), (c) agus (d), Airteagal 265(14)(b), Airteagal 265(17), (18), (20) agus (21), Airteagal 265(24)(c), Airteagal 265(25)(a)(i), Airteagal 265(46), Airteagal 265(48), Airteagal 265(49), Airteagal 265(50)(a), Airteagal 265(62), Airteagal 266(3) agus Airteagal 273(3)(b) ón 1 Eanáir 2014.

De mhaolú ar an dara mír den Airteagal seo, beidh feidhm ag Airteagal 201 go hAirteagal 207 maidir le ráthaíochtaí buiséadacha agus cúnamh airgeadais, agus beidh feidhm ag Airteagal 205 agus ag Airteagal 206 maidir le hionstraimí airgeadais, ó dháta theacht i bhfeidhm an chreata airgeadais ilbhliantúil iar 2020.

De mhaolú ar an dara mír den Airteagal seo, beidh feidhm ag Airteagal 2, pointe 9 agus ag Airteagail 39(5), 211, 212 agus 213 ó dháta theacht i bhfeidhm an chreata airgeadais ilbhliantúil iar 2020.

Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus go hiomlán agus beidh sé infheidhme go díreach sna Ballstáit.